Soţia sultanului
Jane Johnson

Partea întîi

CAPITOLUL 1
Ziua a cincea, Rabi' al-Awwal[1],
1087 Anno Hegirae[2] (1677, după calendarul creştin)
Meknes, regatul Marocului

Ploaia a început să cadă mărunt încă de la primele ore ale dimineţii, transformînd pămîntul într-o mlaştină cleioasă. Picăturile răpăie pe ţiglele acoperişurilor şi pe balcoanele unde, de obicei, femeile întind rufe trăgând cu ochii la bărbaţii care forfotesc pe străzile de dedesubt. Ca într-o cadenţă tainică, stropii de apă bat darabana pe faianţa verde a moscheii Chaouia, pe cele patru mere de aur şi pe semiluna ce împodobeşte minaretul ei înalt. De atîta ploaie, zidurile ce înconjoară palatul par stropite cu pete întunecate,
ca de sînge.

Meşteşugarii, cu pelerinele lipite pe trupuri, stau şi se holbează la bulumacii masivi de cedru ai porţii principale, acum îmbibaţi cu apă şi stropiţi cu noroi. Nimeni nu se gîndeşte să apere lemnul de ploaie. E vremea cînd gălbenelele încep să acopere dealurile roşiatice ca un covor de zăpadă portocalie, iar în grădinile oraşului, smochinele prind a se umfla pe crengi.

La un continent distanţă, regele francez e prins într-o serie de proiecte extravagante pentru palatul şi grădinile lui de la Versailles. Sultanul Moulai Ismail, împărat al Marocului, şi-a declarat intenţia de a construi un palat pe lângă care acest Versailles să arate ca o cocioabă. Zidurile lui se vor întinde de aici, de la Meknes, cale de

[1] A treia lună din calendarul islamic (n.red.)

[2] Prescurtat AH, în latină în original - Sistem de numerotare a anilor din calendarul islamic. Acesta comemorează Hegira sau fuga lui Mahomed şi a învăţăceilor săi de la Mecca la Medina, în anul 622, era noastră. Ca exemplificare, anul 2014 din calendarul nostru corespunde anilor 1435-1436 AH. (n.tr.)

vreo cinci sute de kilometri, peste Atlasul Mijlociu, până la Marrakech! Prima etapă - Dar Kbira, cu cele douăsprezece pavilioane înconjurate de turnuri, cuprinzând moschei şi hamame, curţi interioare şi grădini, bucătării, cazărmi şi koubba - este aproape finalizată. Bab al-Ra'is[1], principala poartă a complexului, urmează să fie inaugurată chiar mâine. Guvernatori de provincii din toate părţile imperiului au sosit special pentru acest eveniment, aducând cu ei daruri de preţ - sclavi, veşminte ţesute cu fir de aur, orologii franţuzeşti şi sfeşnice de argint. La noapte, Ismail plănuieşte să ucidă un lup cu mâna lui, să-i înfigă craniul în zid, iar leşul să i-1

îngroape sub poartă. Dar cum oare să facă asta, când poarta - simbol al acestui grandios edificiu - nu e încă gata? Şi cum va reacţiona sultanul, văzând că planurile îi sunt zădărnicite?

Cel puţin unul dintre meşteşugari are toate motivele să se teamă pentru capul lui. Dincolo de poartă, un grup de sclavi europeni trudesc din greu, cocoţaţi pe zidurile exterioare, reparând o gaură imensă, care s-a format peste noapte. Construcţia musteşte de apă; probabil că nisipul şi varul n-au fost bine amestecate, iar acum ploaia a făcut ca zidul să ameninţe să se prăbuşească în orice clipă. Nu-i nici o îndoială că sclavii se muncesc în zadar şi că, până la urmă, tot vor sfârşi prin a fi biciuiţi, dacă nu şi mai rău.

Muncitorii sunt slabi ca vai de lume şi galbeni la faţă ca lămâia. Li s-au ascuţit obrajii de foame, iar tunicile atârnă pe ei, zdrenţuite şi murdare. Unul dintre ei, cu barbă neîngrijită şi ochi sticloşi, priveşte scena dezolantă.

- Să fiu al naibii, parcă-i gerul Bobotezii!
- Al dracu de frig! Zici că suntem în Huli[2]!
- Măcar în Huli aveam bere!
- Îhî, şi femei!

Din piepturile tuturor se aude un oftat greu.

- Până şi urâciunile alea de femei din Huli mi s-ar părea zâne, după cinci luni petrecute în iadul ăsta!

- Şi când te gândeşti că ai plecat pe mare ca să scapi de gura muierii!

Hohotul de râs pe care această remarcă îl provoacă e scurt şi amar. Supravieţuitori ai temniţelor subterane duhnind de miasme, unde au fost închişi de diavolii musulmani care i-au capturat de pe

[1] Una dintre cele douăzeci de porţi ale oraşului vechi din Marrakkech (n.tr.)
[2] Oraş în nord-estul Angliei, renumit pentru clima lui rece (n.tr.)

corăbiile comerciale sau de pe bărcile de pescuit, între Cork şi Cornwall, aceşti sclavi creştini şi-au petrecut primele săptămâni în Maroc povestindu-şi unii altora viaţa şi păstrând viu visul întoarcerii acasă.

Will Harvey se ridică deodată şi, îndepărtându-şi de pe frunte şuviţele ude, întreabă:

- Doamne-Dumnezeule, voi vedeţi drăcia aia?

Se întorc toţi în direcţia arătată. O uşă interioară a marelui palat se deschide şi o maşinărie ciudată se iţeşte, urmată de o siluetă înaltă, care mai întâi se îndoaie de mijloc, cât să încapă pe uşă, şi apoi, ieşită din cadrul strâmt, se deşiră cât e de lungă. Omul e îmbrăcat într-o robă stacojie, acoperită în parte de o pelerină albă de lână, cu tiv auriu. Deasupra capului înfăşurat în turban poartă un fel de glugă agăţată pe un mâner, care-1 apără de ploaia neostoită.

- Ce dracu'-i asta? se miră Harvey.
- Cred că-i o bonetă maură, îşi dă cu părerea reverendul Ebslie.

- Nu de chestia aia vorbeam, nătărăule! De ăla care-o mânuieşte. Ia uite cum îşi croieşte drum, zici că-i un ponei spaniol dresat!

Silueta ocoleşte delicat băltoacele formate de ploaie. Peste papucii împodobiţi cu bijuterii poartă o pereche de saboţi de plută, cu toc înalt, în care noroiul pătrunde cu lăcomie. Fascinaţi, muncitorii îl privesc cum se mişcă şi, curând, încep să-l huiduiască:

- Clovn prostănac!
- Găozarule!

E o plăcere rară să transfere măcar o câtime din chinul lor asupra altuia, chiar dacă ţinta ironiilor e un străin care nu pricepe o boabă din insultele lor.

- Fante care fâţâie din cur!
- Târfa prefăcută!
- Fătălăule!

De parcă această ultimă şi cea mai inofensivă remarcă şi-ar fi atins ţinta, silueta se opreşte brusc şi, ridicându-şi boneta caraghioasă, se zgâieşte la ei. Deşi comportamentul şi hainele îi conferă o aparenţă de feminitate, chipul întors spre sclavi spune cu totul altceva. Nu-i deloc fătălău şi nici delicat. Dimpotrivă, pare sculptat în obsidian sau într-un lemn tare, înnegrit de vreme. Ca o mască de război, hâdă şi imobilă, chipul lui nu dă semne că s-ar afla ceva omenesc dincolo de el - cu excepţia liniei albe de sub irişii întunecaţi ai ochilor care-i scrutează, tăioşi.

- Ar trebui să aveţi grijă pe cine înjuraţi! zice el în engleză.

Şocaţi, sclavii încremenesc, fără să mai scoată o vorbă.

- E de-ajuns să pocnesc din degete pentru a-i pune în mişcare pe supraveghetorii voştri.

La adăpostul unei uşi aflate la vreo treizeci de metri depărtare, patru bărbaţi se încălzesc în jurul unui samovar. Aburii ceaiului îi învăluie, dându-le înfăţişarea unor stafii, dar impresia de imaterialitate este înşelătoare. Dacă li s-ar oferi posibilitatea să aplice pedepse în stânga şi-n dreapta, ar lăsa de izbelişte într-o clipită ceaiul şi focul binefăcător, ca să revină furtunos în lumea bărbaţilor, a bicelor şi a ciomegelor.

Prizonierii se căiesc amarnic, realizând prea târziu ce greşeală au săvârşit. Numai că nimeni în afară de ei nu vorbeşte engleză în această ţară uitată de Dumnezeu!

Curteanul îi priveşte cu dispreţ.

- Gărzile care vă păzesc au fost alese pentru cruzimea lor. Nici o fărâmă de omenie n-a rămas în sufletul lor. Li s-a poruncit să-i pedepsească fără milă pe leneşi şi pe nesupuşi, şi v-ar ucide fără să clipească, îngropându-vă leşurile netrebnice chiar sub zidurile pe care le reconstruiţi. Au cu cine să vă înlocuiască, staţi liniştiţi! Viaţa nu valorează mare lucru la Meknes!

Captivii ştiu că omul nu vorbeşte prostii. Disperaţi, îl privesc pe Will Harvey, cerându-i din priviri să-i apere (la urma urmei, el i-a băgat în buclucul ăsta, fiind primul care l-a jignit pe necunoscut); dar Harvey stă cu capul plecat, de parcă ar aştepta o lovitură. Nimeni nu zice nimic. Tensiunea pluteşte în aer.

în cele din urmă, Harvey ridică spre el o privire duşmănoasă.

-Tu eşti om sau diavol? Te-ar lăsa inima să ne vezi murind, pentru nişte vorbe prosteşti?

Celorlalţi parcă le e frică şi să respire. Pentru o clipă, curteanul surâde, trist; apoi, masca imobilă i se aşterne iar pe chip.

- Dacă sunt om? Hm, bună întrebare...

Face o pauză, lăsându-le timp să-i privească pelerina tivită cu fir de aur, brăţările scumpe prinse pe antebraţele negre şi musculoase, cercelul argintiu din urechea stângă.

- Sunt un lucru de nimic, un nimeni. Sunt sclav, la fel ca voi. Dar trebuie să mulţumiţi Cerului că, atunci când m-au tăiat, nu mi-au smuls inima din piept, grăieşte el şi-şi lasă gluga în jos, să-i acopere iarăşi faţa.

Nimeni nu spune un cuvânt, căci nu înţeleg ce-a vrut să spună necunoscutul. îl privesc doar cum continuă să ocolească bălţile,

io

Soţia sultanului

îndreptându-se spre fâşia prelungă de pământ dintre palat şi medina din spatele acestuia. Curteanul trece de gărzi; se opreşte. Sclavii rămân împietriţi, apoi răsuflă uşuraţi. în mod clar, omul nu le-a spus nimic despre ei supraveghetorilor, ci doar i-a salutat. în cele din urmă, recunoscători că au scăpat ca prin urechile acului, îşi reiau truda nesfârşită. Vor trăi să muncească pentru încă o zi. Poate ultima. Iar o zi este, la numărătoarea finală, tot ceea ce fiecare dintre noi mai putem cere.

n

CAPITOLUL 2

- Pacea fie cu tine, domnule!

Sidi Kabour e un bătrân firav, cu o barbă albă ca neaua, cu degete îngrijite şi cu maniere perfecte. Pentru nimic în lume n-ai crede că e cel mai priceput expert în otrăvuri din Maroc. Mă priveşte cu îndrăzneală şi îmi zâmbeşte binevoitor, politeţea lui formală fiind menită să dea impresia că nu m-a mai întâlnit vreodată, că sunt doar un cumpărător oarecare, atras în taraba lui retrasă, din spatele bazarului Henna, de mireasma de tămâie, de şofranul de Taliouine şi de alte mărfuri, mai puţin legale. Adevărul e că mă cunoaşte bine; stăpâna mea apelează mai mereu la priceperea lui.

Dintr-odată, instinctele mele, exersate la curte, intră în alertă, îl privesc de sus, iar statura mea impozantă e şi mai accentuată de saboţii de-a dreptul ridicoli.

- Pacea fie şi cu tine,/Mi!

Nici o urare nu trebuie lăsată fără răspuns. Bătrânul clipeşte des din ochiul stâng, şi mă străduiesc să arunc o privire dincolo de el. în umbrele din spatele prăvăliei, zăresc silueta unui bărbat. îmi întorc privirea spre negustor şi-i urmăresc buzele, care-mi şoptesc: „Ai grijă!“.

- Ce ploaie straşnică! încerc eu să par jovial.

-Nevastă-mea, Allah s-o păzească, a luat ieri la prânz toate covoarele din salonul pentru oaspeţi şi le-a înşirat pe terasă, ca să le

aerisească.

- Şi a uitat să le mai bage în casă?

Sidi Kabour ridică din umeri, în semn de neputinţă.

- Maică-sa e bolnavă, aşa că şi-a petrecut noaptea lângă ea, şi abia la rugăciunea de dimineaţă şi-a adus aminte de covoare. Sunt de la bunică-mea, ţesute din lână bună, dar culorile s-au şters.

Chipul i se strâmbă, într-o grimasă, dar ştiu că discuţia e făcută anume pentru a-1 induce în eroare pe clientul care dă târcoale prin spate. Pe când bătrânul îmi înşiră denumirile ierburilor pe care le-a amestecat pentru soacra bolnavă şi-mi vorbeşte despre efectele lor asupra constipaţiei femeii, necunoscutul îl întrerupe:

-Ai rădăcină de ceapa-lupului?

Simt cum mi se zburleşte părul. Ceapa-lupului e o plantă rară, cu proprietăţi contradictorii. Substanţele benefice din tuberculii ei pot opri sângerarea şi pot vindeca rapid rănile, aşa cum ştiu prea bine. Dar fiertura din frunze produce o otravă mortală. Faptul că planta e atât de greu de găsit şi are nişte efecte aşa de puternice face ca şi preţul ei să fie exorbitant. După accent, îmi dau seama că bizarul cumpărător trebuie să provină din regiunea situată între poalele Munţilor Atlas şi Marele Deşert[1], adică din acele locuri unde ceapa-lupului e cel mai adesea găsită (şi, uitându-mă la picioarele lui, văd că e încălţat cu papuci cu vârfuri rotunde, pe care nu-i prea întâlneşti aici, în nord). Prin urmare, el ştie că planta poate fi cumpărată la piaţa din Tafraout, la un preţ mult mai rezonabil. Ceea ce înseamnă că, pentru acest om sau pentru stăpânul căruia îi slujeşte, banii nu contează, căci are urgent nevoie de plantă. Dar întrebarea rămâne: De ce-i trebuie ceapa-lupului, să vindece sau să ucidă?

Sibi Kabour se grăbeşte spre uşa din spate a magazinului. Simt ochii necunoscutului aţintiţi asupra mea şi îi zâmbesc binevoitor, deşi intensitatea privirii lui mă sperie. Curtenii sunt adesea invidiaţi, în schimb, oamenii bogaţi şi sclavii negri sunt frecvent dispreţuiţi. Pun privirea lui pe seama unei astfel de prejudecăţi.

- Salaam aleikum! Pacea fie cu tine!
- Şi cu tine.

Sub pretextul că îmi scot saboţii plini de noroi, strecor bucata de hârtie pe care o ţin în mână şi care conţine lista lucrurilor necesare sub o sticluţă cu parfumul de mosc preferat al împărătesei Zidana, unde ştiu că sidi Kabour o va găsi. Noi doi am mai folosit acest sistem şi înainte; întotdeauna trebuie să-ţi iei toate măsurile de precauţie, atunci când lucrezi cu secrete. Aşez încălţările cu talpă groasă sub tejghea, de unde am să-i iau mai târziu, şi apoi mă îndrept de şale, trecându-mi palmele peste pelerina udă de ploaie, în aşa fel încât străinul să poată vedea că nu ascund nimic în mână.

[1] E vorba despre deşertul Sahara (n.red.)

Ochii lui încă mă cercetează, iar privirea-i pătrunzătoare îmi sfredeleşte creierul. Oare l-am văzut la curte? Chipul lui mi-e, întrucâtva, familiar. Sub tichia împletită se zăreşte o figură osoasă. Bărbatul ar putea fi considerat chipeş, dacă n-ar avea un rictus permanent, întipărit pe buze. Urechea nu-i e găurită de vreun cercel, deci nu e sclav. Să fie vreun sclav eliberat? Vreun negustor? Orice e posibil. Marocul e una dintre răspântiile comerciale ale lumii, şi întreaga ţară e un iarmaroc. Dar dacă acest om e un simplu neguţător, de ce oare sidi Kabour m-a fulgerat cu privirea, averti-zându-mă? Şi de ce oare străinul încearcă să cumpere, ziua în amiaza mare, o otravă puternică? Dacă ştie cine sunt, ar trebui să ştie şi că mă aflu aici dintr-un motiv similar. Să fie un fel de test? Şi dacă da, cine să vrea să mă pună la încercare?

Desigur, am suspiciunile mele. Am duşmani numeroşi, şi la fel de mulţi are şi stăpâna mea.

Sidi Kabour apare iar.

- Asta cauţi?

Străinul trece tuberculii pe sub nas, ca şi cum doar mirosindu-i poate spune dacă se ridică sau nu la standardele lui. O altă notă falsă: orice specialist în otrăvuri ştie că nu contează cât de vechi sunt rădăcinile; la fel ca ruda sa îndepărtată, crinul, ceapa-lupului îşi păstrează calităţile letale pe termen nedefinit.

- Cât costă?

Bătrânul spune un preţ exagerat, pe care însă cumpărătorul îl acceptă fără să se tocmească, ceea ce chiar mă face să cred că urmează a se întâmpla ceva groaznic. în vreme ce străinul din sud se scotoceşte prin pungă după bani, ies repede în bazarul Henna, aproape ciocnindu-mă de un căruţ ticsit cu urcioare, străchini şi tipsii. Mă îndepărtez grabnic, trecând pe lângă mai mulţi catâri, pe lângă un grup de femei cu feţele acoperite de văluri şi pe lângă mulţi copii gălăgioşi. Apoi îmi găsesc adăpost sub acoperişul de pânză al unui chioşc de cafea, de unde privesc trecătorii, căutând să zăresc acel chip osos, ascuns sub tichia roşie. Când mă asigur că nimeni nu m-a urmărit şi că, poate, totul a fost în imaginaţia mea, îmi blestem spaima prostească. întâlnirea cu acei netrebnici de sclavi europeni mi-a zdruncinat nervii. Parcă nu mai sunt eu.

Pe deasupra, am multe lucruri de făcut pentru stăpânul meu, aşa că n-am timp să trândăvesc aici, lăsându-mă cuprins de paranoia. Mai bine-1 las pe sidi Kabour să scape cum o şti de străin şi să îndeplinească apoi porunca împărătesei. Am să mă întorc după

otravă mai târziu. Oricum, pe listă sunt trecute şi unele reţete complicate, care o să-i ia ceva timp bătrânului, până să le prepare.

Taraba meşteşugarului care face hăţuri şi căpestre se află în partea cealaltă a bazarului, dincolo de negustorii de stofe, de cei de mărunţişuri, şi de croitori, de pantofari şi cizmari. Curelarul e un zdrahon aproape la fel de măsliniu la ten ca mine, cu trăsături şterse, care, la auzul cererii mele, capătă o expresie de spaimă, dar

şi de amuzament.

- Un sac pentru balegă? Brodat cu fir de aur?

încuviinţez din cap.

- Da! E pentru un cal sfânt, care a făcut pelerinajul la Mecca, iar balega lui nu poate fi lăsată să cadă pe acest pământ netrebnic.

îi explic, cu amănunte precise, modelul pe care Moulai Ismail îl doreşte. Omul se holbează la mine.

- Şi cât îmi va plăti sultanul pentru o asemenea trebuşoară delicată?

Dar în clipa următoare, îşi lasă în jos privirea, înfrânt, căci ştie răspunsul. îmi ridic braţele, de parcă aş vrea să-mi cer iertare faţă de el. Sultanul nu plăteşte niciodată pentru serviciile făcute. Ţara şi tot ce se află în ea îi aparţin; de ce să se obosească să mai plătească? Ce nevoie să mai aibă de bani, într-un asemenea sistem? Cu toate astea, stăpânul strânge bani grei în vistierie şi, dacă e să dau crezare zvonurilor, în multe încăperi tainice, săpate în adâncurile palatului. A doua zi după ce fratele lui, sultanul Moulai Rachid, a murit celebrând Sărbătoarea Sacrificiului[*1] călare pe sălbaticul lui bidiviu preferat, prin grădinile palatului din Marrakech, când a nimerit cu capul într-o creangă joasă de portocal, Ismail a pus mâna pe vistieria din Fez[2] şi s-a proclamat, cu de la sine putere, împărat. Astfel, a ajuns să controleze finanţele armatei, iar soldaţii i s-au supus de îndată, jurându-i credinţă. E un om viclean stăpânul meu şi are fler când vine vorba de putere. E un împărat bun, deşi a uzurpat tronul.

îl asigur pe sărmanul curelar că voi interveni pe lângă membrii comisiei imperiale, cerându-le să-i asigure cât mai multe comenzi

[1] începe în ziua a zecea a lunii dhu-l-higga, a douăsprezecea şi ultima din calen-
darul islamic, cu ocazia pelerinajului la Mecca, fiind un omagiu adus profetului
Avraam, care a acceptat să-şi sacrifice fiul, dar a fost oprit de Allah. (n.red.)

[1] Oraş în centrul Marocului, datând din secolul al IX-lea, aflat în prezent sub
patrimoniu UNESCO şi sediu al celei mai vechi universităţi din lume (n.red.)

din partea bogătaşilor dornici să urmeze exemplul augustului meu stăpân. La plecare însă, nu-1 văd deloc convins că vor fi mulţi amatori să cumpere saci pentru balegă, brodaţi cu aur.

Restul importantelor mele sarcini le îndeplinesc mult mai uşor, de vreme ce negustorii ştiu prea bine ce mă interesează. în plus, e o onoare să fii furnizor al sultanului, care descinde direct din Profet. E un lucru de mare mândrie. Unii dintre ei chiar şi-au agăţat pe faţada prăvăliilor semne de lemn pe care scrie: „La ordinele Maiestăţii Sale, sultanul Moulai Ismail, împărat al Marocului, Allah să-i dăruiască glorie şi viaţă lungă“. Mă gândesc, în timp ce străbat

străzile, că sultanul va trăi mai mult decât noi toţi. Cu siguranţă, mai mult decât cei care fac cunoştinţă cu furia lui. Sau cu iataganul lui.

Următoarea destinaţie e una pe care o aştept cu cea mai mare nerăbdare. Vânzătorul copt de cărţi vizitează arareori oraşul nostru, Meknes. în aceste zile de bun augur, el a făcut o vizită specială, aducând broşurile pe care însuşi sultanul i le-a cerut, spre a-şi completa colecţia de cărţi sfinte. Desigur, Ismail n-o să citească nici măcar un cuvânt din aceste volume. (Şi ce nevoie ar avea să ştie slovele, din moment ce plăteşte erudiţi să o facă pentru el? Şi apoi, el ştie Coranul pe de rost, calitate pe care nu se sfieşte s-o afişeze ori de câte ori are ocazia.) Dar sultanul iubeşte sincer cărţile şi le tratează cu deosebită veneraţie; de fapt, are mai mult respect faţă de ele decât faţă de vieţile oamenilor.

După tradiţionalele şi înzorzonatele urări de salut şi după ce mă interesez de soţia lui, de copiii, de mama, de rudele şi de turmele lui de capre, egipteanul mă lasă puţin singur, pentru a-mi aduce cartea comandată din chioşcul pe care-1 închiriază de fiecare dată când soseşte în oraş. Profit de aceste clipe de răgaz pentru a respira cu nesaţ mirosul de pergament şi de piele veche, pentru a atinge copertele ce-mi sunt atât de dragi şi a mângâia cu degetele versetele gravate. Vânzătorul se întoarce repede şi dă năvală în tarabă cu răsuflarea întretăiată şi cu gluga de la djellaba şiroindu-i de apă. Când scoate cartea din învelitoarea ei de pânză, îmi dau seama de ce n-a ţinut-o laolaltă cu suratele ei. Frumuseţea acestei lucrări mă lasă fără grai. Copertele ei au fost aurite cu două nuanţe de aur. Modele complicate sunt desenate într-un chenar central, mărginit de două linii groase. îmi aminteşte de covoarele din apartamentele imperiale, ţesături de preţ aduse tocmai de la Herat şi Tabriz.

16

Soţia sultanului

- Pot să o iau? întreb, încercând să-mi păstrez calmul, deşi mâinile-mi tremură.

- Sigur! E din Shiraz. Făcută pe timpul primilor Safavizi. Vezi broderia de pe coperta interioară? E făurită cu multă migală, dar e foarte fragilă.

- E mătase sau hârtie?

îmi plimb degetele pe modelul delicat, încrustat în copertă şi compus din romburi minuscule de turcoaz. Vânzătorul copt surâde, îngăduitor.

- Mătase, desigur.

Deschid un volum la întâmplare şi dau peste sura Al-Falaq[1]. Urmărind caligrafia unduitoare cu degetul, citesc cu voce tare:

- „Caut adăpost la Domnul zorilor, de răul a ceea ce a creat, de răul beznei când se lasă, de răul celor care suflă peste noduri, de răul pizmaşului când pizmuieşte!“.

Cuvintele astea descriu, parcă, lumea mea. îl privesc pe egiptean.

- E o ediţie demnă de frumuseţea cuvintelor pe care le cuprinde.

- Da, într-adevăr, e o comoară nepreţuită, mă asigură el.

- Dacă i-aş spune sultanului că ai zis despre această carte că e nepreţuită, probabil că ar ridica din umeri şi ar răspunde că indiferent cât ţi-ar da pe ea, ar fi insuficient, astfel încât ar sfârşi prin a nu-ţi oferi nimic.

Mă opresc, văzându-i expresia de dezamăgire.

- Dar sunt împuternicit să-ţi fac o propunere.

Şi-i ofer o sumă foarte mare de bani. Negustorul nu se lasă şi cere de două ori pe atât, dar, după o negociere politicoasă, cădem de acord pentru un preţ aflat undeva la mijloc.

- Să vii la palat a doua zi, după inaugurare, îi cer, iar marele vizir va onora această înţelegere.

- îi voi aduce sultanului cartea chiar mâine.

- Ba nu! Cartea am s-o iau cu mine chiar acum. Moulai Ismail e nerăbdător s-o vadă. Şi apoi, mâine e zi de sărbătoare, când nu primeşte nici un vizitator.

- Pe vremea asta sărbătoare? Dacă o singură picătură de ploaie atinge cartea, o va distruge. Te rog, lasă-mă să o aduc eu însumi la palat în ziua de Sabat, într-o cutie demnă de ea.

[1] Al 113-lea capitol din Coran, în care este invocat Allah, pentru a oferi protecţie
împotriva Satanei (n.red.)

- Stăpânul îmi va tăia capul dacă mă întorc fără carte, şi oricât de urâtă ar fi căpăţâna mea, să ştii că mi-e tare dragă!

Omul îmi zâmbeşte galeş şi îmi amintesc că, în ciuda nevestei şi a copiilor cu care se laudă, se ştie că are şi un băieţandru sau doi, plătiţi regeşte pentru favorurile lor. Practica e acceptată în Egipt, dar nu-i bine să pomeneşti de ea şi în Marocul lui Ismail.

- Urâtă nu e! Şi nu mi-ar plăcea să ţi-o văd desprinsă de trup. Ia cartea, deci, dar ai grijă de ea ca de ochii din cap. Voi veni după bani în dimineaţa de Sabat.

Oftând, omul înveleşte cartea, cu gesturi atente, în pânzeturi şi mi-o înmânează.

-Nu uita, cartea asta e aproape de neînlocuit.

Aş minţi dacă aş spune că nu mă tem să car o asemenea comoară, dar nu mai am decât două lucruri de făcut: să cumpăr nişte mirodenii pentru prietenul meu, Malik, şi să mă întorc la bătrânul sidi Kabour, pentru reţetele Zidanei.

Eu şi cu Malik obişnuim să facem schimb de favoruri. Am devenit prieteni nu doar din simpatie, ci şi din necesitate, întrucât el e bucătarul-şef al lui Ismail, iar eu am, printre numeroase alte sarcini, şi pe aceea de a degusta mâncărurile sultanului. încrederea reciprocă e utilă în asemenea împrejurări. Malik are acum nevoie de un amestec de mirodenii numit ras al hanout, precum şi de un fel de esenţă de ulei de trandafir pe care Ismail adoră să o simtă în cuşcuşul lui. Ca să o procur, mă întorc la souk-ul de mirodenii, de unde, până la taraba lui sidi Kabour, nu mai e decât o azvârlitură de băţ.

Mă strecor sub acoperişul de pânză şi sunt surprins să găsesc locul nepăzit. Poate că sidi Kabour o fi ieşit puţin, să bea un ceai cu vreun alt meşteşugar sau să aducă nişte cărbuni pentru sobiţa lui. Dau deoparte sticluţa de mosc şi zâmbesc mulţumit, văzând că lista Zidanei nu mai e acolo. Poate că bătrânul a plecat să aducă vreun preparat păstrat intr-un loc mai tainic...

Mai trece un minut, dar erboristul tot nu se arată. Mirosul greoi degajat de cădelniţa de alamă devine de-a dreptul înăbuşitor. Nu e mireasma preferată a lui sidi Kabour - o răşină adusă tocmai din mările Sudului, amestecată cu răşină balsamică albă -, ci o combinaţie mult mai complexă, din care disting mirosul de aloe şi miresmele înţepătoare de chihlimbar şi răşină de pin, una dulce, alta acrişoară, pe care nici un om întreg la minte nu le-ar pune laolaltă.

18

Soţia sultanului

„Vino odată!“, mormăi, şi simt că mă cuprinde neliniştea. Să aştept sau să plec? Starea de tensiune mă face să asud. Curând, sultanul îşi va începe plimbarea de după-amiază şi se aşteaptă să-l însoţesc, ca întotdeauna. Dar, dacă mă întorc fără reţetele pentru Zidana, sultana fie va face o criză de furie, fie se va retrage într-un acces de muţenie, care precede, de obicei, o răzbunare cumplită. Să fiu prins între cei doi stăpâni e primejdia cu care mă confrunt zilnic. Uneori e dificil de ştiut care din ei e mai periculos - sultanul, cu furiile lui cumplite şi cu subitele accese de violenţă, sau prima dintre soţiile lui, care mă terorizează într-un mod mult mai rafinat. Nu sunt prea sigur de eficacitatea magiei ei, căci, deşi am fost crescuţi în tradiţii similare (eu în tribul Senufo, ea în tribul învecinat, Lobi), îmi place să cred că am dobândit oareşce cunoştinţe ştiinţifice în peregrinările mele. Totuşi, în privinţa priceperii sale de a folosi tot felul de otrăvuri subtile, nu am nici o îndoială. Nu-mi place deloc să cumpăr otrăvuri pentru sultană, contribuind astfel la diabolicele ei crime, dar, ca sclav al curţii, nu prea am de ales. Curtea de la Meknes e un păienjeniş de complicităţi şi urzeli, de confuzie, înşelătorie şi intrigi. Să-ţi croieşti un drum drept într-un asemenea loc e aproape imposibil; chiar şi cel mai nobil suflet poate să se trezească aici compromis în mod fatal.

Nervos, merg să arunc o privire în fundul prăvăliei. Zăresc cutii conţinând tot felul de ciudăţenii: şire de porci spinoşi şi gene de şoareci (de masculi, într-o cutie, de femele, în alta), cutiuţe cu antimoniu, arsenic şi pulbere de aur; cameleoni, arici, şerpi şi salamandre mumificate. Farmece contra deochiului; poţiuni de dragoste, dumicaţi descântaţi, meniţi să atragă djinii la fel de sigur precum zahărul topit atrage viespile. în timp ce-mi croiesc drum către peretele prăfuit din spate, văd într-o parte un enorm borcan, plin de globi oculari. Mă dau înapoi, îngrozit, şi, în grabă, îmi agăţ pelerina de raft; borcanul se cutremură, iar ochii se rotesc în el, halucinant, ca şi cum m-ar ţintui cu irisurile lor sticloase. îmi dau seama că raftul s-a lăsat într-o parte când l-am atins. Pun cu grijă

jos Coranul învelit în pânză şi potrivesc la loc raftul, pentru ca borcanul să stea cât mai drept, felicitându-mă în gând că am evitat un dezastru. Mă întreb de unde-o fi făcut rost sidi Kabour de atâţia globi oculari umani, dar apoi îmi dau seama că pupilele au fante verticale, precum ochii pisicilor sau ai caprelor.

Trebuie să plec de îndată spre palat, pentru a-1 însoţi pe Moulai Ismail şi pentru a-i explica Zidanei că poruncile ei au fost îndeplinite

şi că mă voi întoarce după reţete mai spre seară, nădăjduind că norocul nu mă va părăsi până atunci. E singurul lucru înţelept de făcut. Mă răsucesc rapid pe călcâie, dar, din neatenţie, mă împiedic de ceva aflat pe duşumea, în calea mea, şi-mi pierd echilibrul.

De obicei sunt agil, dar imaginea acelor globi pustii m-a bui-măcit - ori poate chiar mi-a provocat căderea, tocmai când mă lăudam că am scăpat de sub vraja lor demonică. Următorul lucru pe care-1 conştientizez e că mă aflu întins pe spate, cu capul prăvălit peste o grămadă de coşuri care mai întâi se clatină, apoi se prăbuşesc peste mine, acoperindu-mă cu şire de porci spinoşi, scorpioni uscaţi şi o veritabilă invazie de broaşte moarte - pe care le dau la o parte scârbit. Agitat, mă ridic în picioare, îndepărtând cu mâna scârbo-şeniile de pe mine. Spinările de porc spinos şi acele de scorpion prinse în lâna burnuzului meu atârnă, de parcă ar fi prins viaţă. Le smulg, una câte una, apoi duc mâna la spate, pipăindu-mi pelerina, şi îmi dau seama că am reuşit să sparg şi un borcan de cârmâz, care se prelinge prin lâna albă ca un val sângeriu.

Tot calmul mi s-a spulberat. Pelerina, un veşmânt deosebit, mai fin decât orice altă haină mi-aş putea permite vreodată, fusese chiar a sultanului, iar acum e distrusă. De obicei, când primeşti un cadou, poţi face orice cu el, dar sultanul are o memorie strălucită şi un nefericit mod de a te întreba de ce nu porţi hainele pe care ţi le-a dăruit cu mărinimie. Nu de puţine ori am văzut oameni cărora li s-au retezat mâinile pentru un răspuns nesatisfăcător.

Apucând colţul pelerinei, încep să storc lichidul roşu din ea, doar pentru a descoperi că e mai vâscos şi mai întunecat decât cârmâzul şi că mi se lipeşte de palme. Acum, un iz amărui îmi umple nările, un miros ce nu are nimic de-a face cu gângănii zdro-bite, cu tămâia sau cu orice alt lucru plăcut sau sacru.

Privesc în jos şi descopăr îngrozit că lucrul de care m-am împie-dicat adineauri nu e altceva decât cadavrul lui sidi Kabour. Cineva i-a tăiat beregata cu aceeaşi precizie cu care sunt sacrificate oile, de Ramadan. Frumoasa lui barbă albă a fost, de asemenea, retezată şi zace pe pieptul bătrânului, înmuiată într-un imens cheag de sânge. Iar în momentul morţii, maţele lui s-au golit, ceea ce explică miasma din încăpere. Ucigaşul trebuie să fi umplut cădelniţa cu ce i-a venit la îndemână, în încercarea lui de a masca putoarea.

O tristeţe nesfârşită mă cuprinde. învăţăturile musulmane ne spun că moartea e o obligaţie pentru noi toţi, o misiune ce trebuie îndeplinită şi niciodată evitată; că nu e nici o pedeapsă, nici o tragedie

şi că nu trebuie să te temi de ea. Dar cumva, această nobilă filosofic nu include brutalitatea morţii lui sidi Kabour. Bătrânul a fost un om rafinat, şi e dezolant să-l vezi măcelărit astfel şi lăsat să moară, înecat în propriul sânge şi în propria murdărie, cu ochii ca de sticlă, aţinţiţi undeva în beznă. Mă aplec să închid aceşti sărmani ochi sticloşi şi văd că între buze îi atârnă ceva. îi descleştez dinţii şi smulg dintre ei o bucată de hârtie.

Chiar înainte s-o examinez, ştiu cu certitudine ce este. Un colţ mestecat din lista cu reţetele sultanei; în mod clar, bătrânul a încercat să-l împiedice pe asasin să i-o smulgă, mâncând-o. Fie s-a întâmplat aşa, fie cineva i-a vârât cu forţa biletul în gură. Restul foii a dispărut, fie pe gâtlejul lui sidi Kabour, fie în mâna asasinului. Asta nu ştiu. Şi nici nu mai pot sta să aflu, căci un alt gând teribil îmi vine în minte, apoi altul.

Primul e că mă aflu acolo, acoperit de sânge, şi, în mod cert, voi fi considerat asasin. Al doilea e amintirea faptului că am lăsat nepreţuitul Coran la picioarele mele, când am îndreptat raftul pe care stă acel borcan plin cu globi oculari. Simt că mă cuprinde o greaţă cumplită. Mă răsucesc şi îmi dau seama că spaimele mele se confirmă. Bucata de pânză, adineauri de un alb imaculat, e acum îmbibată într-o zeamă densă, sângerie. Smulg ţesătura de pe preţiosul obiect învelit în ea.

Sângele scurs asupra sfântului Coran reprezintă un sacrilegiu de neînchipuit. Dar sângele pe Coranul safavid, după care sultanul Ismail a tânjit atât, nu poate însemna decât o moarte lentă şi chinuitoare. Pentru mine.

CAPITOLUL 3

Mă uit la cartea distrusă şi apoi la bătrânul ucis, încercând să realizez gravitatea situaţiei şi să-mi fac un plan de acţiune, deşi toate ideile par inutile. Ar trebui să anunţ autorităţile, să spun de-a fir a păr cum s-au întâmplat lucrurile, să le conving că sunt nevinovat. Dar cine ar crede un sclav? Căci, în definitiv, asta sunt, indiferent de statutul meu la palat. între zidurile palatului se află un tărâm magic, protejat, dar în afară, nu sunt decât un sclav negru, îmbrăcat în veşminte preţioase, dar acoperit cu sângele unui negustor cumsecade. Şi, dacă voi arestat, nu sunt atât de naiv, încât să cred că sultanul va catadicsi să mă salveze. Mai degrabă, el va izbucni într-o criză de nervi fiindcă am întârziat şi va porunci să mi se taie capul de îndată ce-o să mă vadă.

Smulg de pe mine pelerina distrusă şi înfăşor în ea Coranul îmbibat în sânge. Arunc o privire în jur şi văd burnuzul vechi al lui sidi Kabour spânzurând într-un cârlig, lângă intrare. N-ar trebui să facă parte din garderoba unui bogătan, dar aceasta e mentalitatea musulmană: să nu te lauzi că eşti mai avut decât aproapele tău. Mă

îndrept spre cuier, dându-mi seama abia apoi că las în urma mea un şir de tălpi însângerate. Burnuzul e prea scurt, dar cel puţin mă simt confortabil în el, fiindcă par un om oarecare, de pe stradă. Mă dau de gol doar papucii încrustaţi cu nestemate, care au fost galbeni, dar acum sunt roşii. în ţara asta, doar femeile poartă papuci stacojii, şi, orice aş fi, cu siguranţă nu sunt femeie. îi dau de îndată jos şi-i înfăşor şi pe ei în pelerină, alături de cartea sfântă. Mai bine desculţ, decât pătat de sânge; mai bine să fiu considerat un cerşetor sau un evreu, decât un criminal. îmi aşez gluga lungă şi ascuţită peste turban, îmi îndoi spinarea, spre a părea mai scund şi, cu pelerina înfăşurată sub braţ, mă strecor tăcut afară, în bazar.

- Sidi Kabour! se aude o voce în spatele meu. Pare curioasă, nedumerită şi întrebătoare, dar nu mă întorc, ci grăbesc paşii.

22
Soţia sultanului

La primul rând de porţi sunt lăsat să intru de gărzile palatului, care sunt prea plictisite şi prea înfrigurate ca să se mai întrebe ce-i cu înfăţişarea mea schimbată. Traversez piaţa unde se desfăşoară procesiunile oficiale şi trec repede prin faţa prăvăliilor şi a cazărmilor imense, unde sunt găzduiţi cei zece mii de soldaţi din Garda Neagră[*1] a sultanului. Apoi trec prin al doilea rând de porţi, care duc la pavilioane.

Mergând în cea mai mare grabă, trec pe lângă grămezi de nisip şi piramide de mortar şi var, ocolind cuve imense cu tadelakt[2] şi mormane de scânduri şi ţigle. Depăşesc în fugă koubba, sala unde sultanul păstrează darurile primite ca tribut. (Cât de furioşi ar fi vasalii, dacă ar şti că obiectele rare pe care i le trimit stăpânului stau pline de praf şi azvârlite de-a valma, într-un morman imens. Ismail e la fel ca fiul lui, Zidan; se plictiseşte de un cadou în doar câteva minute după ce l-a primit.) Gărzile ar fi trebuit să mă ia la rost. Un bărbat desculţ, însângerat şi care aleargă cărând la subsuoară un pachet misterios. Dar aceştia sunt acum în barăci, adăpostindu-se de vremea câinoasă.

Pe când mă apropii de pavilioanele sultanului, slujitorii devin însă mai atenţi.

- Hei, tu de colo! Arată-ţi chipul şi spune cu ce treburi eşti pe aici!

Este Hassan, iar în spatele lui văd trei dintre cei mai credincioşi lefegii ai lui Ismail, nişte uriaşi înfiorători la vedere, plini de muşchi şi cu jumătate de cap mai înalţi decât mine. L-am văzut pe Hassan rupând gâtul unui om cu mâinile goale, în vreme ce Yaya te-ar străpunge cu lancea fără să clipească, dacă ar primi poruncă. îmi dau jos gluga burnuzului şi şoptesc:

- Sunt eu, Nus-Nus.

- Arăţi ca un şobolan murat, care a fost prins furând grâu din hambar!

- Duc nişte rufe la spălat, zic eu, fără să mint prea mult.

- Atunci ar fi bine să te grăbeşti să intri la adăpost, altfel o să ţi se ude şi hainele de pe tine.

Mă strecor grăbit pe lângă ei, pe sub arcada înaltă, în formă

de potcoavă, şi pătrund în sala mare, cu tălpile goale lipăind pe
[1] Gardă al cărei nume arab înseamnă „servitorii lui al-Bukhari“, formată din
africani din vest şi marocani negri (n.red.)
[1] Var obţinut de pe platourile din Marrakesh, folosit în Maroc pentru tencuirea
palatelor, a băilor, a hamamurilor (n.red.)

pardoseala de marmură. Aud şuşoteala unor curteni, care par să se îndrepte spre mine. Ajung însă în dreptul camerei mele, o anti-cameră a pavilionului lui Ismail, şi mă strecor înăuntru, înainte ca ei să apuce să mă zărească.

îmi spăl mâinile şi picioarele de sânge în fântâna din mijlocul curţii interioare, sperând că nu mă vede nimeni, şi îmi îngrop papucii distruşi în pământul afânat de sub hibiscus. Dar ce să fac oare cu burnuzul şi cu Coranul? Deşi modestă, camera mea e spa-ţioasă, având ferestrele arcuite, tavanul din lemn de cedru şi pereţi acoperiţi cu plăci de teracotă, dar în afară de divanul îngust, nu adăposteşte decât o rogojină pentru rugăciune, o măsuţă de scris şi un cufăr de lemn pe care stau mereu un sfeşnic şi o cădelniţă. Acestea, hainele de pe mine, banii din buzunare şi din lădiţă sunt toate posesiunile mele lumeşti.

Pun deoparte cădelniţa şi sfeşnicul şi golesc conţinutul cufărului pe pat. Abia am timp să înghesui pelerina murdară de sânge în ladă, că şi aud vocea sultanului.

-Nus-Nus!

Glasul lui e inconfundabil. Indiferent cât de încet vorbeşte, indiferent că în jurul lui e doar un grup restrâns de sfetnici sau o gloată, acest glas nu doar că-mi biciuieşte auzul, dar mă sfredeleşte parcă până-n viscere, în adâncurile trupului şi sufletului. Arunc de pe mine roba stacojie, îmbrac în grabă primul lucru care-mi pică în mână - o tunică de lână albastră -, îmi pun în picioare papucii cei vechi şi, ţâşnind din cameră, mă prosternez înaintea sultanului.

- Ridică-te, Nus-Nus! Unde-i cartea?

Creierul meu asaltat de atâtea întâmplări n-a avut încă vreme să inventeze o scuză plauzibilă pentru lipsa Coranului distrus. Zac la podea, cu fruntea lipită de dalele reci de faianţă, imaginându-mi ce vor întreba oamenii: „S-a chinuit mult sărmanul Nus-Nus înainte să moară? A curs mult sânge? Care au fost ultimele lui cuvinte?“.

- Cartea, băiete! Ridică-te! Du-te şi adu-mi-o! Cum altfel mi-ai dovedi c-ai ascultat poruncile mele?

îmi trebuie câteva momente să sap în creierul meu zdruncinat şi să înţeleg că nu se referă la Coran. Simt că mă cuprinde un val de uşurare, eliberându-mi parcă picioarele, până atunci înţepenite locului. Mă răsucesc pe călcâie, dau buzna iar în cameră, înhaţ cartea şi stativul de lemn pe care scriu şi ies din nou.

Ismail mă priveşte atent. Se trage de barbă, care e foarte neagră, despărţită în două şuviţe. Deasupra ei, ochii sultanului sunt ca doi

tăciuni strălucitori, iar pleoapele atârnă grele. în privirea lui desluşesc un oarecare aer de amuzament, ca şi cum sultanul ar şti ceva ce eu nu ştiu şi care ar putea avea legătură cu momentul şi maniera în care aş putea părăsi această lume. Dar el poartă verde azi, ceea ce e un semn bun. Verdele e culoarea lui preferată (fiind şi culoarea Profetului), şi faptul că e îmbrăcat astfel îmi dă de înţeles că n-are de gând să facă vărsare de sânge. Cu roşul sau cu galbenul e însă cu totul altceva. Noi, slujitorii imperiali, ne privim cu spaimă când sultanul poartă aceste culori sau când pajul său îi aduce un schimb de haine roşii ori galbene.

-Vino!

îmi întoarce spatele şi îl urmez, alături de un grup numeros de sfetnici ai săi. După noi vine kaid Mahomed ben Hadou Ottur (cunoscut şi ca Al-Attar, „Căldărarul“), care discută cu trei miniştri de seamă ai sultanului, iar în urmă de tot rămâne hajib, marele vizir însuşi, Si[1] Abdelaziz ben Hafid. El mă prinde din urmă şi mă întreabă:

- Eşti bine, Nus-Nus? Pari puţin agitat.

Buzele lui cărnoase se deschid într-un zâmbet, dar expresia surâzătoare nu i se regăseşte şi în privire, care rămâne inexpresivă. Cu toţii avem propriile noastre măşti în acest loc.

- Sunt bine, sidi, mulţumesc de întrebare.

- Alhamdulillah!

- Slavă lui Allah! repet eu formal, întrebându-mă, uimit, cum de un astfel de monstru poate rosti numele Atotmilostivului, fără a fi trăsnit pe loc.

- Sunt bucuros să aud asta. M-aş întrista foarte tare dacă ţi s-ar întâmpla ceva rău. Hei, dar mi se pare mie sau te-ai tăiat? mă întreabă el, privind în jos.

Inima îmi zvâcneşte în piept.

- E doar noroi, răspund eu şi-i înfrunt cu îndrăzneală privirea, în timp ce surâsul i se veştejeşte, iar chipul lui capătă ceva din înfăţişarea înspăimântătoare a unei reptile.

Hajib îşi lasă mâna să i se prelingă pe lângă corp cu un gest ce vrea să pară firesc, dar simt că mă cuprinde groaza atunci când palma lui îmi atinge vintrele. Vede cum încerc, în zadar, să-mi reprim repulsia.

- Fie cum spui, Nus-Nus. Fie cum spui.

[1] „Domnule“, în limba arabă, în original (n.red.)

Ochii lui mă ţintuiesc preţ de încă o clipă, apoi vizirul se întoarce brusc şi-şi croieşte drum printre ceilalţi miniştri, spre a ajunge la sultan - ca o dovadă clară pentru mine şi pentru toţi ceilalţi că el se consideră a fi egalul suveranului.

Privirea stinsă a lui ben Hadou alunecă peste chipul vizirului, moment în care citesc în ochii lui dezgustul resimţit de caid, dezgust

amestecat cu dispreţ, deşi faţa lui rămâne împietrită. Apoi, guvernatorul se răsuceşte, şi ochii săi cenuşii, atenţi şi vicleni se opresc asupra mea. Simt, în acele secunde, că omul şi-a dat seama că împărtăşim aceeaşi silă faţă de marele vizir.

Crearea complexului de palate imperiale la Meknes reprezintă etalarea unui imens orgoliu, exacerbat până la megalomanie. Am auzit de la câţiva dintre prizonierii francezi că regele lor încearcă un proiect similar, deşi la o scară mai degrabă insignifiantă - nu mai mult decât o cabană de vânătoare în mijlocul unei mlaştini bântuite de ţânţari. Când Ismail a auzit pentru prima oară de acel proiect, a râs batjocoritor.

-Tot ce creează aceşti europeni sunt prostii, extravaganţe personale care nu înseamnă nimic. Dar când proiectul meu va fi adus la îndeplinire, voi avea un oraş de o întindere magnifică. Va fi cea mai mare ofrandă adusă vreodată de cineva graţiei lui Allah. Iau un teren pustiu şi-l transform, spre slava lui Allah. Cuvintele lui sfinte vor fi scrise cu litere uriaşe pe pământ şi pe ziduri, în cele mai fine detalii. Iar planul lui etern şi infinit va fi materializat în această lume.

Dar terenul pustiu nu se lasă deloc îmblânzit. întâmpinăm obstacol după obstacol, şi toate aceste piedici trebuie să le menţionez acum în cartea pe care sultanul mi-a poruncit să o alcătuiesc. Din cauza spaimei prin care am trecut, fac însă multe greşeli, iar ploaia agravează situaţia, împrăştiind cerneala şi chiar spălând cu totul cuvintele, ici-colo. De îndată ce sultanul îmi porunceşte să plec, dau fuga în camera mea. Dacă nu transcriu imediat ordinele precise pe care Ismail mi le-a dictat şi le-a dat miniştrilor, mânia lui se va abate cu siguranţă asupra mea.

Stau cu picioarele încrucişate sub mine pe divan, deschid stativul de lemn şi, înmuind condeiul de trestie în cerneală, notez cu grijă: „Mai întâi, Bab al-Rais să fie întărită cu drugi de fier şi bande orizontale, tot de fier. Să se găsească un meşteşugar care să aştearnă pe poartă modelul soarelui şi al lunii. De vreme ce regele francez se laudă că ar fi le Roi Soleil, Ismail va stăpâni şi ziua, şi noaptea. Noul

model să fie desenat pe poartă înainte de inaugurare. Apoi, cazarma gărzilor să fie demolată şi reconstruită pe latura estică. în al treilea rând, zidul exterior cel mai apropiat de mellah[1] să fie mutat cincizeci de paşi mai încolo; asta înseamnă că toate casele din zonă vor fi dărâmate, pentru a permite menţinerea unui spaţiu corespunzător intre domeniile noastre şi locuitorii oraşului. Localnicii să fie anunţaţi printr-o proclamaţie şi puşi să execute porunca de îndată, între timp, li se vor găsi case în care să stea, dar e de datoria lor să îndepărteze molozul şi să lase locul curat ca-n palmă. în al patrulea rând, friza sculptată de la Koubbet al-Khiyatin trebuie refăcută, b important să găsim un meşter artizan care să ştie să citească şi să scrie“. (Din nefericire pentru primul meşter, vizirul i-a atras, zâmbitor, atenţia sultanului că inscripţia făcută peste tot pe

ziduri, cu înflorate slove kufice, care ar fi trebuit să însemne „Măreţia lui Allah“, a fost scrisă greşit, şi acum are sensul de „Lanţurile lui Allah“.)

Acestea nu sunt singurele porunci de care trebuie să-mi amintesc, dar ele sunt singurele pe care am nevoie să le aştern pe hârtie. Despre lup, Ismail n-a mai pomenit un cuvânt...

Alerg înspre biroul ministrului însărcinat cu supravegherea întregii construcţii, îi dau notiţele şi mă asigur că le-a înţeles bine. Apoi străbat drumul lung de trei kilometri şi jumătate până la celălalt capăt al palatului, la harem. Haremul este un loc al interdicţiilor, însuşi denumirea lui provenind de la haram, care înseamnă interzis. A pătrunde în harem înseamnă a traversa o linie invizibilă, a trece din public în privat, de la profan la sacru. E ca ridicarea unui văl, dincolo de care se află un spaţiu intim. în lumea exterioară, oamenii păstrează această barieră în inimile şi minţile lor, dar în palatul lui Ismail, punctele de tranziţie sunt mult mai tangibile: patru porţi de fier, bine păzite.

Sunt obligat să-mi explic venirea neplanificată la fiecare dintre ele, deşi sunt unul dintre puţinii oameni cărora li se permite să se mişte între cele două lumi - cea a bărbaţilor şi cea a femeilor, cea din afară şi cea tainică, din interior.

Marele eunuc al haremului se zgâieşte la mine.

- Da, ce-i cu tine? Ce pofteşti?

Qarim este unul dintre oamenii devotaţi trup şi suflet sultanului, fratele lui, Bilal, este păzitorul apartamentelor private ale lui

[1] Cartier evreiesc în oraşele marocane (n.red.)

Ismail - un voinic cu muşchi cât odgoanele şi cu o minte ascuţită. Majoritatea soldaţilor din gardă nu au mai mult de nouăsprezece sau douăzeci de ani, dar sunt cu toţii nişte giganţi. Şi eu sunt deşirat, dar unii dintre ei mă depăşesc în înălţime chiar şi cu un cap, nemaivorbind că, la greutate, sunt de două ori cât mine.

- Ştii cine sunt, Qarim. Mă vezi în flecare zi.
- Dar nu trebuia să te văd în această zi sau în acest moment.

Vocea lui ascuţită mă ia întotdeauna prin surprindere, căci contrastează flagrant cu statura lui uriaşă. Se spune că aşa se întâmplă cu cei care sunt castraţi încă din copilărie.

- Ai răvaş de liberă trecere?
- Qarim, ştii că dacă aş fi avut, ar fi fost unul scris chiar de mine, din moment ce sunt scribul sultanului.

Această logică pare să-l buimăcească şi continuă să se holbeze la mine.

- Am alergat să îndeplinesc poruncile sultanei, adaug.

îmi examinează mai întâi mâinile goale, apoi ridică iar privirea spre mine. I-o înfrunt şi, în cele din urmă, scutură din cap şi-i strigă unui vlăjgan tuciuriu, înalt de peste doi metri:

- Du-te şi găseşte-o pe Amina. Spune-i că Nus-Nus vrea s-o vadă pe stăpână.

Tânărul fuge de-i scapără călcâiele, ca să îndeplinească ordinul.

- Amina, Amina! se aude prin săli ecoul strigătelor eunucului, asemănătoare ţipetelor unei păsări în colivie.

Dau să merg mai departe, dar palma enormă a lui Qarim mă apasă în piept.

- N-ar fi bine ca stăpâna să fie luată pe nepregătite.

într-un final, tânărul se întoarce, iar în spatele lui văd o femeie grasă, ai cărei papuci roşii lipăie pe pardoseala de marmură. Chipul îi luceşte de sudoare, iar basmaua îi stă strâmbă pe cap, semn că şi-a pus-o în grabă.

- Unde-s lucrurile pentru Zidana? mă întreabă.

- Din păcate, n-am făcut rost de ele şi de aceea trebuie să vorbesc personal cu stăpâna ta.

Buzele femeii se încreţesc într-un rictus.

- E ocupată. M-a trimis pe mine să aduc lucrurile pe care le-a cerut din bazar.

Amina mă priveşte cu suspiciune, ca şi cum aş avea lucrurile, dar n-aş vrea să i le încredinţez ei. în cele din urmă însă, oftează şi îmi cere să o urmez. Merg în urma ei, privind cu un soi de fascinaţie

cum i se leagănă şoldurile planturoase. Sub ea, un bărbat ar fi zdrobit asemenea unui câine sub talpa unui elefant. Aici, femeile durdulii sunt foarte preţuite, şi doar săracii au neveste slabe. Femeile se îngraşă în mod intenţionat, îndopându-se cu zumeta, o pastă grasă de nuci, unt şi seminţe zdrobite de tifidas, pepene amărui. Jur că atunci când mănâncă aşa ceva parcă le vezi luând proporţii sub ochii tăi.

Până ajung în apartamenele sultanei îmi pare că trece o veşnicie, dar odată sosit, pentru o clipă am groaznica senzaţie că am intrat intr-o văgăună infernală, unde Zidana fie a convocat un Sabat al demonilor, fie şi-a transformat slujnicele în monştri, căci chipurile care se întorc către mine în lumina pâlpâitoare a opaiţelor sunt hidoase şi deformate. Atunci îmi aduc aminte că astăzi e a cincea zi când femeile se dedică unor ritualuri tainice de frumuseţe şi că figurile dinaintea mea nu sunt djini, ci doamne de la curte purtând pe chip măşti de argilă şi legume zemoase şi având părul strâns în cocuri lipicioase, unse cu henna şi cu uleiuri fine.

Mireasma de migdale şi de mirt umple aerul; tămâia arde în firidele special construite, de jur-împrejurul sălii. Peste tot zăresc dovezi că slujnicele sultanei practică alchimia: măsuţe joase de alamă pe care sunt tipsii pline cu lapte, miere şi ouă; borcane transparente cu uleiuri strălucitoare, coji de rodii şi scoarţă de alun; vase cu argile colorate şi grămezi de frunze de arbuşti de henna.

Chiar şi ascunsă sub o mască de argilă roşie, brăzdată de picături de henna, Zidana e inconfundabilă. Pielea ei întunecată străluceşte între valurile largi de mătase roşie în care e drapată şi zecile de brăţări strălucitoare de aur pe care le poartă la încheieturile mâinilor şi ale picioarelor. Un colier de perle învârtit de mai multe ori în

jurul gâtului ei ca de taur sclipeşte în lumina palidă, iar cercuri imense de aur îi trag lobii urechilor în jos, până aproape de umeri.

- Stăpână, iartă-mă, încep eu.

Ea îşi flutură palmele spre celelalte femei.

- Plecaţi, plecaţi acum! Nu vă e ruşine? Acoperiţi-vă chipurile!

- Dar nu e decât Nus-Nus, spune una dintre ele, şi celelalte chicotesc, aruncându-mi priviri jucăuşe pe deasupra vălurilor ce le ascund doar jumătatea de jos a feţei. Femeile clipesc şăgalnic, de parcă ar vrea să flirteze cu mine.

„Nu e decât Nus-Nus.“ Asta-i tot ce însemn eu pentru ele. Un lucru asupra căruia îşi exersează tehnicile de seducţie.

-Nu-i aşa că suntem frumoase, Nus-Nus? întreabă Laila, care-i mai atrăgătoare decât majoritatea femeilor din harem. Are glezne fine şi braţe moi, ce flutură asemenea unor aripi de ciocârlie.

Cândva, aş fi curtat-o pe frumoasa Laila, dar acum iubirea mi se pare o suferinţă inutilă, pe care am îndepărtat-o de la mine.

- Slujnicele Zidanei sunt ca nişte stele strălucitoare, însoţind luna perfectă care este sultana însăşi, mă înclin eu, curtenitor.

- încetaţi să mai chinuiţi bietul om şi ieşiţi odată! strigă Zidana, aruncând un bol spre Laila.

Bolul o loveşte pe fată în umăr, stârnind o ploaie de petale roşii, care se împrăştie pe jos ca nişte pene sângerii. Imediat, femeile părăsesc sala, lăsându-mă singur cu sultana. Pentru orice alt bărbat, o asemenea situaţie ar însemna pierderea capului. Dar eu nu sunt decât Nus-Nus.

Nus-Nus nu e numele cu care am venit pe lume şi nădăjduiesc că nu va fi nici numele pe care-1 voi lua cu mine, când am să plec. E numele pe care-1 port încă de când am fost prezentat Zidanei, cu cinci ani în urmă. Atunci am fost dus în camera ei, purtând doar o pânză peste şolduri, o zgardă la gât şi lanţuri la mâini. Ea a ţipat la gărzi, cerându-le să-mi scoată zgarda şi lanţurile. Nu din simpatie faţă de mine, ci pentru că prezenţa fierului ar fi putut declanşa vreun descântec magic. Chiar şi când mi-au fost scoase lanţurile, am continuat să-mi ţin capul plecat. Picioarele ei erau la fel de negre ca ale mele, doar tălpile le avea rozalii. Gleznele ei, am remarcat, erau robuste. Am privit picioarele care-mi dădeau ocol şi am ştiut că sultana mă cerceta din creştet până-n călcâie, zărind cicatricele lăsate de biciul neguţătorului de sclavi de la care mă cumpărase şi cercelul de sclav din urechea mea. Cu bastonul pe care-1 ţine în-totdeauna în mână, Zidana mi-a ridicat bărbia, obligându-mă să o privesc.

Te-ai aştepta ca un sultan care stăpâneşte un imperiu atât de vast şi căruia i se aduc sclave nenumărate, din toate colţurile lumii, să-şi aleagă drept primă soţie pe cea mai splendidă dintre femei. Dar Zidana n-a fost niciodată frumoasă. Ochii ei însă pot pătrunde prin om, trecând dincolo de carne şi oase, până în miezul sufletului său. Când sultana te priveşte, simţi că-ţi cântăreşte fiecare păcat şi

fiecare slăbiciune şi că ştie cum poate să le exploateze. Ceea ce simţi, de îndată ce o vezi, e o spaimă terifiantă. Şi trebuie să ai încredere în prima reacţie.

- Unde-ţi este mândria? m-a dojenit ea cu blândeţe, întorcându-mi capul într-o parte şi-n alta, pentru a-mi examina fiecare trăsătură. Pe cât de greoi îi era trupul, pe atât de suavă vocea. Eşti un Senufo, mi-a spus, un războinic. Să nu uiţi asta.

Războinic! Aproape că aş fi putut zâmbi. în tribul meu, ceilalţi tineri mă luau peste picior, fiindcă preferam să cânt şi să bat tobele decât să mânuiesc suliţa şi să lupt.

- Care-i numele tău?

I-am spus, iar sultana a surâs; şi, când a zâmbit, am zărit în ea fetişcana din tribul Lobi, care fusese cândva. Triburile noastre erau vecine, aflându-se la sud de cândva puternicul Imperiu Songhai, în acea parte a Africii pe care negustorii o numesc, în mod tradiţional, „Guineea“, fără a se mai sinchisi să facă deosebire între toate ţările noastre separate, fiecare cu propriile dinastii, regate, religii şi popoare. Totodată, ei numesc toate teritoriile de la sud de Maroc „Sudan“ - „tărâmul din sud“ sau „tărâmul negru“. Pentru ei nu contează cine suntem şi de unde venim; pur şi simplu ne capturează şi fac din noi, după bunul lor plac, alte persoane: gărzi, soldaţi, concubine sau eunuci.

Apoi, femeia a rostit, în dialectul nostru local:

- Pentru aceşti oameni, noi nu suntem altceva decât o bucată de carne pe care o pot stăpâni. Dar cunoştinţele şi spiritele noastre nu ni le pot lua. Ele ne aparţin şi trebuie să le păstrăm puternice. Informaţia şi voinţa, iată cheile spre putere!

Apoi s-a aplecat către mine şi mi-a şoptit, în vreme ce ochii îi sclipeau:

- Ştii cum numesc ei această licoare, băiete?

M-am uitat la ceaşca aburindă de pe masă şi n-am zis nimic.

- Este cafea, o băutură ce-i şi dulce, şi amară. La fel ca viaţa. Eu o beau adăugând în ea apă şi lapte, în cantităţi egale. Jumate-jumate sau, cum se spune în arabă, nus-nus. Şi astfel te voi numi pe tine, pentru că, până când vei dobândi puterea asupra a ceea ce ţi s-a dat, tu eşti un lucru isprăvit doar pe jumătate.

Acum, stau plecat în faţa sultanei, şi mireasma ei de muşc şi ulei de neroii mă împresoară.

- E un loc mai discret unde putem discuta, stăpână?
- Suntem singuri, Nus-Nus, în caz că n-ai observat.
- Spionii au urechi ascuţite, Luminăţia Ta.

Ea zâmbeşte, dezvăluind strălucirea aurului care i-a înlocuit dinţii naturali. Se spune că, atunci când a fost cumpărată ca sclavă, oamenii sultanului i-au smuls dinţii din faţă, pentru ca nu cumva să muşte părţile intime ale stăpânului, dar asta poate fi doar o

calomnie scornită din invidie. Zidana a avut întotdeauna, în panoplia ei, arme mai subtile şi mai periculoase decât dinţii.

O urmez în încăperea ei de taină, pe care o traversează rapid, ocolind cu grijă covorul din mijloc. Se apleacă apoi şi dă la o parte covorul, dezvăluind nişte trepte întunecate, care coboară în adâncuri. Cu o uşurinţă care mă uimeşte, se strecoară prin deschizătură şi îmi face semn să o urmez.

O lumină străluceşte în bezna de dedesubt şi, pe măsură ce cobor, îmi dau seama că mă aflu într-o încăpere prelungă şi joasă, mărginită la un capăt de un divan. în mijlocul camerei zăresc o masă pe care se găseşte un mojar cu pistil, o sobiţă deschisă şi nişte retorte de sticlă. Pe pereţii de lângă masă sunt policioare şi dulapuri deschise, pline cu borcane şi cutii, foarte asemănătoare cu cele din prăvălia lui sidi Kabour.

Bârlogul unui magician, chiar sub nasul lui Moulai Ismail!

Deodată, îmi vine să strănut - probabil din cauza vreunui miros neplăcut de aici.

- Sunt onorat, Luminăţia Ta. Cine altcineva mai ştie de acest loc?

-Nimeni... în viaţă. în afara constructorului.

Surâsul cinic al Zidanei e elocvent. Mă minunez. Deci acum sunt singura fiinţă vie cu care ea împarte acest secret? Poziţia mea îmi pare mai riscantă ca niciodată.

Sultana îşi întoarce ochii strălucitori asupra mea.

- Deci, Nus-Nus, unde-s lucrurile pe care ţi-am poruncit să mi le aduci?

Decid să-i spun adevărul.

- Sidi Kabour e mort. A fost asasinat.

îi povestesc ce s-a întâmplat şi nu-i ascund nici stupizenia de care am dat dovadă. Când ajung la momentul în care am găsit o bucată din lista lipsă, vârâtă în gura bietului bătrân, ea mă întrerupe, cu o explozie de mânie:

-Ai scris pe hârtie lucrurile pe care ţi le-am cerut? Şi apoi ai lăsat lista, ca oricine s-o poată găsi?

- Am lăsat-o în locul unde doar sidi Kabour ar fi ştiut să caute.

Dar scuza sună neconvingător, chiar şi pentru mine. Femeia dă întruna ocol încăperii, mormăind, furioasă. Oare rosteşte

descântece, invocându-1 pe Merra ben Harith, stăpânul djini-lor, sau pe Demouch, căpetenia demonilor, să mă târască în iad? Mă i ntreb cât de repede aş putea să urc treptele şi să mă întorc în salonul de deasupra; cât de departe aş putea ajunge înainte ca gărzile să mă prindă. Fac un pas în spate şi privesc pe furiş spre scări. Dar sultana îşi dă seama ce vreau să fac şi încearcă să mă calmeze:

- Ce-i cu tine? Nu înţelegi că sunt în pericol? Am mulţi duşmani care s-ar bucura să pună mâna pe o asemenea listă, ca să mă poată acuza de vrăjitorie.

- Deja te numesc toţi „vrăjitoarea Zidana“, o atenţionez.

- Da, numai că de la suspiciune la dovadă e cale lungă.

- Pe listă e scrisul meu, îi reamintesc, dar ea îmi retează vorba, cu dispreţ:

- De ce-ar avea nevoie un sclav umil ca tine de astfel de lucruri? Nimeni n-ar crede că sunt pentru folosinţa ta.

Ochii ei mă sfredelesc.

- De ce eşti aşa de scump la vorbă?

Ezitând, îi povestesc despre distrugerea Coranului persan; îi .pun că vânzătorul copt de cărţi îmi va cere să-i plătesc cartea in ziua de Sabat şi că Ismail îmi va tăia, cu siguranţă, capul, pentru i ,i i-am jecmănit vistieria.

- Şi unde e acum această carte „sfântă“?

- în camera mea, învelită în pelerina dăruită de sultan, şi care .icum e pătată de sânge.

Sultana plescăie dezaprobator.

- Vai, Nus-Nus! Vezi ce necazuri se abat asupra ta dacă slujeşti la doi stăpâni? Iată ce se întâmplă. Loialitatea ta e divizată şi începi sa amesteci lucrurile. Ar fi trebuit să faci două drumuri la bazar, pentru cele două porunci pe care le-ai primit. Dacă amesteci textele sacre cu magia neagră, niciodată n-ai să ajungi la un rezultat bun.

Deşi a fost convertită la Islam, a primit un nume musulman şi a participat la ceremonia care a făcut din ea soţia sultanului Ismail înaintea lui Allah, Zidana încă urmează credinţele ei străMoşeşti, i digia ei străveche, venind din însăşi inima junglei. Când se roagă, 11 face la Thagba şi la demonii ei mărunţi mai degrabă decât la Allah Atotmilostivul. Prin vrăjitorie, poate invoca afritsi-i şi djini-i lumii musulmane, pentru a da frâu mâniei lor, dar şi pe thila, copiii limglei, acele creaturi anarhice, care nu i se supun decât lui Thagba. I u poate purta, agăţate de veşminte, amulete de argint conţinând

versete din Coran, dar pe dedesubt, direct pe piele, ţine fetişuri făcute din cine ştie ce grozăvii.

Sultana continuă să se frământe, mergând încoace şi-ncolo, murmurând cuvinte nedesluşite, şi din nou am impresia că trag cu urechea la o conversaţie cu un duh, zburlindu-mi-se părul în cap de spaimă. în cele din urmă, Zidana se întoarce spre mine.

- Am un plan. Voi trimite o slujnică să aducă pelerina şi cartea de la tine şi mă voi asigura că vor fi făcute să pară ca noi. Dar pe urmă, şi tu trebuie să faci ceva pentru mine.

Când se lasă întunericul, îl însoţesc pe sultan la moschee, pentru rugăciunile de seară, îi gust bucatele şi mănânc puţin şi eu. Stau alături de el când se află în compania celor douăzeci şi ceva de neveste ale lui, toate înarmate cu instrumente muzicale şi machiate strident cu kohl, sub privirea atentă a Zidanei şi a pisicilor pe care sultanul le adoră. în cele din urmă, el îşi alege o parteneră pentru noapte şi, după alte câteva minute, toţi ceilalţi de care nu mai are nevoie suntem concediaţi, printr-o simplă fluturare a mâinii.

Mă retrag, recunoscător, în solitudinea camerei mele, pentru a nota cele necesare în cronica domniei lui Ismail:

Ziua a cincea, Rabi' al-Awwal
Aziza, sclavă din Guineea, dinţi de aur în faţă, gât lung. Virgină.

Stau apoi, privind cu ochi înceţoşaţi aceste cuvinte serbede, înainte de a închide, cu un oftat, cartea şi a o pune alături. Doar după aceea deschid cufărul. Acolo unde se aflau burnuzul şi sfântul Coran, locul e acum gol. Cumva, Zidana a reuşit să le scoată, la fel cum a reuşit, prin farmece numai de ea ştiute, s-o trimită în patul sultanului, în această noapte, pe Aziza. Aziza nu-i o ameninţare, în vreme ce Patima, sora hajib-ului, trebuie ţinută departe de privirea sultanului. Abdelaziz râvneşte de multă vreme la succesiune. Stirpea lui e nobilă, deşi, până ca el să-şi înceapă ascensiunea, familia sa era mai degrabă scăpătată. Ismail are încredere în el în toate aspectele politicii de stat, dându-i pe mână inclusiv cheile vistieriei. Chiar şi Zidana se teme să-l ameninţe direct, deşi doi dintre sclavii care-i degustă mâncarea marelui vizir au pierit în împrejurări misterioase. La urma urmei, ea este totuşi doar o sclavă, fără strămoşi iluştri şi fără statut, cu excepţia celui acordat ei printr-un capriciu al sultanului. Iar Ismail este un om al capriciilor şi toanelor, aşa cum

toţi îşi dau seama, adesea pe propria lor piele. Cu urechile mele I am auzit pe Abdulaziz pe când îl sfătuia pe sultan că moştenitorul sau recunoscut trebuie neapărat să fie de sânge pur marocan, dacă vrea ca liniştea imperiului să fie asigurată, după moartea lui. (Să ne ajute Allah cel Atotmilostiv ca ziua aceea să fie cât mai îndepărtată.) I)oar hajib-u\ poate risca să stârnească mânia sultanului sugerând un anumit lucru, fără a fi pedepsit cu moartea, dar Ismail e milostiv laţă de vizirul lui şi-l tratează ca pe propriul frate. Asta nu înseamnă însă că o tratează şi pe încântătoarea şi dolofana Patima ca pe o soră. în urmă cu trei ani, ea i-a dăruit un băieţel, dar, din nefericire, pruncul a pierit. Altfel, ar fi avut mai multe şanse la tron decât al doilea fiu al Zidanei. Anul trecut, ea a mai născut un băiat, care până acum s-a dovedit mai zdravăn. Dar nici urmă de Patima în această seară; fără îndoială că a fost indispusă de o doză atent măsurată de omeag[1], de care, cu siguranţă, s-a îngrijit Zidana.

întinzându-mă pe divan, îmi amintesc brusc un detaliu neplăcut al acestei zile îngrozitoare.

Blestemaţii de saboţi!

I-am lăsat sub taraba lui sidi Kabour, gândindu-mă că o să-i recuperez la întoarcere. Inima mi se zbate puternic, ca o pasăre prinsă-n colivie; geamătul meu de neputinţă umple noaptea. Nu mă pot înfăţişa iarăşi în prăvălie. Să trimit un paj să mi-i aducă? Dar dacă băiatul e oprit şi luat la întrebări? Nimeni n-ar minţi pentru mine din iubire, iar ca să-i cumpăr loialitatea mi-e imposibil, căci nu am bani.

Simt sudoarea curgându-mi pe spate. Am o acută senzaţie de vomă. Saboţi. Sunt doar nişte amărâţi de saboţi. O mulţime de oameni II poartă pe străzi zilnic, nu doar eu, deşi ai mei ar putea fi mai bine lucraţi decât ai majorităţii marocanilor. Mă lupt cu panica şi zac

acolo, încercând să scrutez bezna.

[1] Plantă otrăvitoare, cu flori albastre-violacee sau galbene, folosite în medicină (n.tr.)

CAPITOLUL 4

Prima Zi a Adunării[1], Rabi' al-Awwal, 1087 AH

Muezinul şi-a început prima chemare la rugăciune înaintea zorilor, amintindu-mi că e mai bine să mă rog decât să dorm. în general, prefer să dorm, dar noaptea trecută n-am pus geană pe geană. Cu ochii cârpiţi de somn şi cu senzaţia unei greutăţi de plumb în stomac, mă dau jos de pe divan, îmi fac spălările rituale, îmi îmbrac cele mai bune veşminte de vineri, ziua sfântă a musulmanilor, şi merg repede să-l însoţesc la moschee pe stăpânul meu, Ismail. Nici nu ies bine pe uşă, când doi dintre sclavii personali ai sultanului dau buzna pe coridor, aproape dărâmându-mă.

- Hei, uitaţi-vă pe unde mergeţi! strig în urma lor.

Abid, unul dintre ei, se întoarce spre mine. Are ochii îngroziţi şi faţa galbenă ca lămâia.

- Maiestatea Sa e cumplit de furios, mă avertizează, apoi îşi continuă goana, ca urmărit de demoni.

Intru fără probleme pe magnificele uşi duble de sub marea arcadă în formă de potcoavă, care marchează intrarea în apartamentele private ale sultanului. Mă prosternez de îndată, cu fruntea lipită de plăcile de faianţă ale duşumelei, şi-mi dau seama că nu sunt singurul aflat în acea atitudine obedientă, căci în stânga mea îl zăresc pe Bilal, străjerul uşii, făcând la fel. Două amănunte mă izbesc pe dată: că soldatul ar trebui să păzească uşa, în loc să stea acolo, prăvălit pe dale, şi că el mă priveşte într-un mod tare ciudat. Apoi îmi dau seama care-i motivul acelei uitături bizare.

[1] Ziua Adunării - pelerinajul anual la Mecca, o datorie religioasă pentru orice musulman. Este cea mai mare adunare anuală de oameni din întreaga lume (n.red.)

Trupul lui Bilal zace la mică distanţă de mine... şi de capul lui, care, acum realizez, stă pe un ciot de gât, cu buzele uşor întredeschise, ca o reacţie de surprindere faţă de această separare neprevăzută.

- Ah, Nus-Nus, ai venit la ţanc! Vino, ridică-te! Ajută-mă să-mi pun turbanul. Nu ştiu unde-au plecat zevzecii ăştia de sclavi. Acum o clipă erau aici.

în ciuda dovezilor care par să demonstreze contrariul, vocea lui Ismail sună aproape normal, chiar pare veselă. Mă ridic, tremurând, în picioare, cu ochii pironiţi în podea, căci am remarcat deja că, în dimineaţa asta, sultanul poartă o robă aurie, pătată acum de picături stacojii. Un veşmânt galben e întotdeauna un semn rău. Un semn foarte rău, mai ales în asociere cu un străjer decapitat.

Să-i atrag atenţia că roba îi e pătată de sânge? Ismail nu va dori să meargă la rugăciune cu hainele întinate de sânge, dar cine ştie cum va reacţiona dacă-1 fac atent şi sugerez, astfel, involuntar, implicarea lui în moartea bietului Bilal? Greşeli de etichetă şi mai mici le-au atras altora o moarte cumplită. Dar dacă-1 las să intre în moschee purtând un veşmânt pătat de sânge e foarte probabil că, la un moment dat, sultanul va observa acest amănunt şi mă va ucide apoi pentru că nu mi-am făcut datoria de a-1 anunţa. Prins între ciocan şi nicovală, mă concentrez asupra turbanului, pe care i-1 înfăşor pe cap, dar nu mă pot împiedica să privesc băltoaca sângerie care se tot lăţeşte pe duşumea şi licărul roşiatic de pe iataganul favorit al sultanului, cu mâner de argint şi având inscripţionate pe lamă cuvintele sacre ale Profetului: „Sabia e cheia raiului şi a iadului“. Cu siguranţă aşa a fost, în cazul lui Bilal.

Cu turbanul aranjat pe cap, Ismail îşi înfige în el un imens ac cu rubin, îşi îndreaptă mânecile şi începe să-şi netezească pliurile de la marginea robei. La un moment dat, se încruntă şi începe să pipăie o pată de sânge.

- Cum a ajuns asta aici? întreabă el, părând sincer nedumerit.

După un timp îşi înalţă capul şi mă scrutează cu privirea.

Lancea e sprijinită de tronul sultanului, şi alături, pe perete, se află o întreagă panoplie de săbii, hangere şi pumnale; moartea îmi poate veni de la oricare dintre ele.

- Nu ştiu, stăpâne, şoptesc, pierit.

- Hm, ce întâmplare nesuferită! zice el, domol. Dar nu pot merge la moschee aşa. Te duci să-mi aduci una dintre pelerinele mele verzi? Vezi în cufărul din lemn de santal. Da, verdele o să mi se potrivească prea bine azi.

Când revin, îl găsesc în aceeaşi stare, privind în gol, ca adâncit în meditaţie. îi dau jos turbanul, apoi roba de culoarea şofranului, îl ajut să-şi pună mantia cea verde şi, în sfârşit, să-şi înfăşoare turbanul la loc. Apoi îi spăl mâinile cu apă de trandafiri, i le usuc cu un prosop curat şi mă spăl şi eu pe mâini.

- Excelent, exclamă sultanul şi-şi înfige iar acul cu rubin în turban, după care pune o mână pe umărul meu şi mă strânge tare, cu o aparenţă de afecţiune.

- Acum, haide, Nus-Nus, să mergem să ne spunem rugăciunile.

îmi zâmbeşte şi se îndreaptă spre uşă, păşind cu grijă peste cadavrul soldatului, ca să nu se mai murdărească iar de sânge. în pragul uşii, priveşte nedumerit în stânga şi-n dreapta.

- Pentru numele lui Allah, unde-i Bilal?

Clatină din cap, confruntat cu o asemenea dezertare inadmisibilă de la datorie, şi pleacă spre moschee cu paşi grăbiţi.

Când se întoarce, o oră mai târziu, o altă gardă e postată în faţa uşii şi toate urmele uciderii lui Bilal au fost îndepărtate cu grijă. Liniştea şi calmul din încăpere sunt atât de depline, încât inevitabil mă întreb dacă într-adevăr acolo s-a întâmplat ceva sau doar am

visat. Dar detaliile crimei îmi revin în minte chiar când încerc bucatele pentru masa sultanului. Nu mă pot abţine să nu mă gândesc iar la propria mea pelerină pătată de sânge şi la Coranul distrus. Asta ca să nu mai vorbesc de afurisiţii de saboţi.

De parcă ar fi citit ce-am în minte, Ismail îmi spune:

- Să-mi aduci neapărat acea minunată carte safavidă ca s-o pun în bibliotecă. Acum, că ploaia s-a oprit, n-o să mai fie nici o scuză pentru întârziere.

Mă retrag, cu fruntea plecată, iar în cap mi se rotesc o mie de gânduri. De îndată ce mă văd iar în camera mea, am o puternică senzaţie că a mai fost cineva acolo, cât timp am lipsit. Privesc în jur, dar nu pare nimic schimbat. Brusc, simt în nări o mireasmă vagă de mosc şi neroii, parfumul Zidanei, interzis oricărei alte femei din palat. Să fi fost însăşi sultana aici? E greu de crezut că cea mai puternică şi mai temută femeie din tot regatul a pătruns în umila mea încăpere pe când eu mă aflam la rugăciune, alături de soţul ei. Mi-o imaginez cotrobăind prin banalele mele lucruşoare, cu acel surâs cinic întipărit pe chip, şi mă cutremur. Deschid capacul lăzii de lemn, aşteptându-mă aproape să găsesc înăuntru cine ştie ce grozăvie. în schimb acolo, bine împăturit, este burnuzul alb de lână.

Il scot din cufăr şi-l scutur. Nu-i nici o îndoială, e acelaşi veşmânt pe care l-am purtat ieri, căci broderia cu fir de aur cu care e tivit la poale îl face unic, şi totuşi, locurile unde a fost pătat cu sângele erboristului sunt acum strălucitor de albe, poate mai albe şi mai imaculate decât au fost înainte.

Sub el se află Coranul safavid, cu copertele sale aurite neatinse. Il scot şi-l strâng la piept.

îţi mulţumesc, Allah, milostivule!, grăiesc cu voce tare şi adaug, pe bună dreptate: Şi-ţi mulţumesc şi ţie, stăpâna mea, Zidana, să-ţi dea Atotputernicul viaţă lungă şi fericire.

Niciodată n-am crezut mai profund în graţia lui Allah, în infinita lui înţelepciune şi compasiune. Arunc pelerina înapoi în ladă, iau (ăiranul sub braţ şi alerg spre biblioteca palatului.

Aici, un imam recită „Luna“, cea de-a cincizeci şi patra sură din (ioran, ca pe o incantaţie hipnotică, în vreme ce sultanul şede pe i ionul lui de aur, bătut cu nestemate, lăsându-se purtat de ritmul poetic al cuvintelor sacre, de parcă s-ar fi aflat în transă. în momen- lui în care intru, ochii lui se opresc, lacomi, asupra cărţii din mâna mea. Aşteaptă până când înţeleptul termină de rostit versetele, apoi Untură din palmă spre el, dându-i de înţeles că poate pleca. Văd că şi privirea imamului stăruieşte asupra cărţii mele şi ştiu că trebuie sil fie un chin pentru el să fie concediat înainte să poată arunca măcar un ochi asupra acestei comori nepreţuite. Şi mai ştiu că e plăcerea sadică a lui Ismail de a-i răpi bunului om această şansă. Stăpânul meu are o atitudine echivocă faţă de erudiţi; le preţuieşte compania, pentru că lumina emanată de ei se reflectă şi asupra lui, ilar nu dă doi bani pe opiniile lor, dacă acestea le contrazic pe ale

sale. îi pedepseşte fără milă pe înţelepţii cititori din Coran, iar nişte cuvinte rostite la momentul nepotrivit sau vreo predică suspectă îi pot trimite de îndată fie într-o groapă cu lei sau şerpi veninoşi, fie pe butucul călăului.

Imediat ce imamul a plecat, Ismail îşi desface braţele. Are braţe lungi şi delicate, cu degetele subţiri ca de femeie. E greu de crezut că aceste degete tocmai au retezat capul unui om de încredere, în urmă cu câteva ore, şi încă un cap de-a dreptul monstruos.

- Dă-mi-o, Nus-Nus! Vreau să mă desfat răsfoind această carte care m-a costat o avere.

îi întind Coranul şi privesc cum degetele lui alunecă de-a lungul feluritelor modele complicate de pe marginea copertei, cum întoarce

cartea pe toate părţile, apreciind felul cum literele sunt poleite cu aur. Trăsăturile dure ale chipului lui s-au destins, de parcă ar mângâia părul unui fiu îndrăgit sau sânul unei curtezane iubite. Omul acesta reprezintă o contradicţie curioasă, fiind şi crud, şi tandru, şi indulgent, şi ascet, şi ahtiat după plăceri. L-am văzut hrănind un pisoi înfometat cu lapte cald, ce i se prelingea pe degete, aceleaşi degete care, o oră mai târziu, scoteau ochiul unui servitor care-1 enervase. Când am fost lovit de febră, m-a aşezat în propriul lui pat şi a stat cu mine până ce accesul de fierbinţeală a trecut, ştergându-mi sudoarea cu prosoape înmuiate în apă rece de trandafiri, grija faţă de mine depăşindu-i teama că s-ar putea îmbolnăvi şi el. Două zile mai târziu, când mă însănătoşisem, mi-a azvârlit în cap un urcior cu apă, fiindcă mă mişcasem prea greu când îmi ceruse de băut. Natura lui stranie îi face pe supuşi să-l iubească şi să se teamă de el, în aceeaşi măsură.

- Rafinat! Deosebit de rafinat. Ai făcut bine că mi l-ai adus, Nus-Nus, şi vei fi răsplătit pentru asta. Vai, nu se mai fac asemenea cărţi în zilele noastre!

Deschide cartea, iar eu îmi ţin respiraţia. Delicata broderie de pe coperta interioară era făcută, iniţial, din mătase de culoarea turcoazului. Acum e roz ca lumina amurgului, de parcă sângele care a pătruns în ea a fost mai degrabă diluat, decât îndepărtat. Iar când sultanul întoarce pagina, la prima sură, am impresia că inima mi se va opri în loc.

- Citeşte-mi din Sura „Vaca“, Nus-Nus, îmi porunceşte sultanul, iar buzele i se lărgesc într-un rictus care pare cu adevărat înfiorător.

Trebuie să recit din memorie, întrucât textul nu are nici o legătură cu vorbele sfinte pe care Allah le-a dictat Profetului, învăţându-i pe oameni cum să meargă pe calea dreaptă, în numele lui. „Vaca“ este o sură lungă, una dintre cele mai lungi din Coran. Sunt primele versete pe care un copil musulman trebuie să le înveţe pe de rost. Dar eu n-am fost crescut ca musulman, ci abia târziu în viaţă am fost convertit la Islam, şi nu din voia mea. Iar toată lumea ştie că, pe măsură ce îmbătrâneşti, îţi e tot mai greu să memorezi ceva. în plus, să-mi amintesc de un lucru e una, dar să recit chiar

cuvintele pe care Ismail se aşteaptă să le audă, în timp ce privesc cu groază rândurile tipărite pe pagina din faţa mea, e cu totul altceva. Caligrafia e elegantă, dar conţinutul... Privesc cu spaimă pagina, în vreme ce intonez, cu grijă:

- „Aceasta este Cartea, cea fără îndoială; Ea este Călăuză pentru cei smeriţi. Care cred în cele nevăzute şi plinesc rugăciunea... “

Ochii mi se opresc asupra următoarelor rânduri şi simt că îmi vine să mă sufoc. Frazele sunt de-a dreptul licenţioase; e vorba de '.laturi despre cum să te culci cu femeile urâte sau păgâne, luându-le pe la spate, pentru a nu fi nevoit să le vezi faţa... încerc, disperat, să alung imaginile deşucheate ce-mi tot vin în minte, spurcând i uvintele sacre ale Coranului.

- „... iar peste ochii lor s-a aşternut o năframă. Şi ei vor avea parte de chin mare... “

Oare Zidana a făcut asta intenţionat? A luat cel mai profan dintre texte pentru a înlocui paginile distruse? Să fie asta răzbunarea ci faţă de mine, pentru că n-am fost în stare să-mi îndeplinesc misiunea, sau faţă de soţul ei, care se mândreşte cu sensibilitatea lui icligioasă? Sau faţă de o întreagă cultură musulmană, care o ţine închisă într-o colivie de aur? Oricum ar fi, sunt sigur că, acum, sultana stă în apartamentele ei şi se prăpădeşte de râs, gândindu-se la farsa pe care ne-a jucat-o tuturor.

Transpir, mă clatin, fac greşeală după greşeală, până când ajung la:

-„Ei încearcă să-l înşele pe Allah... şi vor avea ei parte de chi-nuri dureroase pentru ceea ce au minţit“, moment în care Ismail îşi loveşte palmele una de alta şi mă opreşte:

- Ce-i cu tine, Nus-Nus? De obicei, tu citeşti atât de frumos şi vocea ta melodioasă e unul dintre motivele pentru care te ţin în preajma mea.

Face o pauză, pentru a mă determina să cuget asupra conse-cinţelor ameninţării sale voalate.

- Probabil că valoarea acestei cărţi ţi-a răpit concentrarea. Dar trebuie să-ţi amintesc că nu tu ai plătit pentru ea! Ah, că tot mi-am amintit. Mai bine fugi şi adu-1 încoace pe Abdelaziz, căci trebuie să discut cu el suma pe care i-o vom plăti vânzătorului de cărţi.

îl găsesc pe marele vizir luând al doilea mic dejun în pavilionul său personal din Dar Kbira. Tăvi de argint încărcate cu felii de carne rece, măsline, pâine, brânză şi prăjiturele acoperă măsuţele joase, în vreme ce Abdelaziz stă tolănit în mijlocul unui morman de perne, însoţit de doi sclavi aproape goi, care nu par să aibă mai mult de doisprezece-treisprezece ani, în ciuda muşchilor înfloritori şi a pielii lor strălucitoare ca abanosul. Apartamentele vizirului sunt mai frumoase decât ale sultanului însuşi. Pereţii sunt acoperiţi cu praf de aur jefuit din palatele regilor Imperiului Songhai, iar aurul

şi pietrele de lapis lazuli împodobesc tavanul, ce pare un cer presărat cu stele. Mă întreb cum de camerele lui pot fi atât de dichisite şi de opulente, în vreme ce restul palatului e încă în construcţie. Apoi, îmi amintesc pe mâna cui sunt cheile vistieriei regale...

- Nus-Nus, ce bine-mi pare să te primesc în umilele mele încăperi. Vino, aşază-te lângă mine. Şi te rog, serveşte-te... Prăjiturile cu migdale sunt delicioase.

Vizirul flutură spre mine o mână plină de inele, în vreme ce cu cealaltă mână mângâie pernele de lângă el. Ochii lui mă sfredelesc, întrebători.

- Sultanul cere prezenţa înălţimii Tale.

- Cu siguranţă, lucrurile mai pot suferi puţină amânare, până termin de mâncat.

Nu spun nimic. Ştim amândoi că Ismail nu „cere“, ci porunceşte.

Abdelaziz se strâmbă, apoi înhaţă prăjiturelele de pe o tipsie şi le înfulecă. O mică avalanşă de firimituri îmbibate cu miere i se revarsă peste barbă, pe când vizirul molfăie zgomotos. Apoi se ridică, bodogănind, în picioare, pleznindu-1 peste palme pe micul sclav nubian care încercase să-i scuture veşmintele.

- Stârpitură obraznică! O să te biciuiesc când mă întorc!

Rosteşte cuvintele cu nepăsare, dar ochii lui sclipesc de cruzime.

Îl văd pe băiat holbându-se mirat şi-mi dau seama că e nou şi nu ştie încă prea multă arabă. Celălalt tânăr înţelege însă bine ce a spus vizirul. Pare înfricoşat şi are toate motivele să fie; cicatrice subţiri şi albe îi acoperă braţul şi umărul. îl trage pe nefericit într-o parte şi, în vreme ce noi plecăm, îl aud discutând cu el în dialectul lor nativ şi prind frânturi de frază:

-E crud... îi place să rănească, să vadă suferinţă... Nu-i da motive...

Ceva se cutremură în mine. îmi amintesc acei ochi goi, întunecaţi, privindu-mi propria suferinţă şi bucurându-se de ea.

- Aşadar, Nus-Nus, îmi întrerupe marele vizir gândurile, pe când străbatem coridorul străjuit de arcade, te-ai mai gândit la oferta mea?

Pentru a supravieţui în acest loc a trebuit să-mi iau o „a doua faţă“, precum o kponyungu[1] pe care o purtam în tinereţe, în ritualurile Poro ale tribului nostru. Şi să-mi spun: „Nu sunt eu: sunt altul“. Masca zâmbeşte.

[1] Mască ceremonială specifică, creată şi purtată de populaţia Senufo (n.tr.)

- Sunt flatat, sidi, dar mă tem că nu ar fi pe placul sublimului nostru stăpân.

- „Sublimul“ nostru stăpân nici n-are să afle, mă ironizează el.

- Sultanul vede totul!

Abdelaziz pufneşte în râs.

- Vrei să spui că spionii lui văd totul. Spioni precum Căldărarul, /ice el şi loveşte aerul cu palma, de parcă ar vrea să alunge o muscă.

„Căldărarul“. Adică Al-Attar, caidul ben Hadou. Un om pentru

care nu simt nici urmă de simpatie. Ne apropiem de apartamentele imperiale şi nu vreau ca Ismail să audă măcar un cuvânt din discuţia noastră. Se pare că marele vizir îmi împărtăşeşte temerile, căci mă .ipucă brusc de braţ şi-şi înfige degetele în carnea mea, găsind instinctiv cele mai dureroase puncte de presiune. îl privesc de sus cu răceală, luându-mi cel de-al doilea chip. „Eu nu sunt eu.“

- Nu mă face duşmanul tău, Nus-Nus. Chiar n-ar fi înţelept din partea ta.

Dar deja e duşmanul meu. Fac o plecăciune înaintea lui.

- Sunt umilul servitor al înălţimii Tale, dar, mai înainte de toate, sunt supusul sublimei Sale Maiestăţi.

- Ismail e un hapsân; vrea totul doar pentru el.

Există o zicală pe care am auzit-o adesea printre sclavi: „Ce se întâmplă în deşert rămâne în deşert“. Noi, sclavii, facem tot posibilul să ne reclădim vieţile şi să ne redobândim respectul de sine. Dar i um aş putea uita vreodată umilinţele la care m-a supus Abdelaziz? I)egetele mi se încleştează instantaneu, dar nu-mi ridic mâinile de lângă trup.

- Nu va afla nimeni, niciodată, spune marele vizir zâmbind.
- Ce să afle? întreabă sultanul.

Ismail se apropiase, pe nesimţite. îi place să ia oamenii prin surprindere şi, când se ştie singur, în intimitatea apartamentelor sale, adesea merge desculţ.

Eu şi hajib-ul ne prosternăm imediat înaintea lui. Acolo jos, pe duşumea, mirosul puternic de lemn proaspăt tăiat îmi învăluie nările ca o mireasmă de tămâie.

- Hei, ridică-te, omule! îl îmboldeşte Ismail pe vizir cu talpa lui goală. Am ceva să-ţi arăt. O comoară rară.

Ah, cerule mare, cartea! Aproape am uitat de ea. Pe Allah, dacă Abdelaziz vede ce se află între copertele ei, va recunoaşte de îndată înşelătoria, dar, fiind suficient de viclean ca să ţină informaţia pentru el, va ţine soarta mea în mâinile sale, pentru a o folosi după

bunul lui plac. Şi atunci, ar putea să mi se pară că moartea nu vine suficient de repede...

„Gândeşte-te la ceva“, aud o voce în minte, „la orice i-ar putea distrage atenţia“. Dar creierul meu e complet blocat.

Ismail ia cartea, şi-i văd ochii lui Abdelaziz sclipind pe când se întinde să o apuce, cu mâini tremurătoare, plin de lăcomie. Sultanul rămâne împietrit, cu privirea aţintită asupra palmelor vizirului, şi, dintr-odată, îl pocneşte în cap cu Coranul safavid. Cartea voluminoasă se imprimă perfect în bumbacul fin al turbanului hajib-u\ui, ca pecetea în ceară fierbinte. Vizirul geme şi se apucă de cap cu amândouă mâinile.

- îndrăzneşti să vii la mine acoperit cu murdăria mâncărurilor tale? răcneşte sultanul. Ai degetele pline de miere şi numai firimituri în barbă! N-ai pic de respect, pentru mine şi pentru sfântul Coran?

Şi continuă să-l izbească puternic cu cartea, până când vizirul nu

mai e decât o grămadă diformă de carne, prăvălită pe duşumea.

- îndurare, îndurare, mărite sultan! Nus-Nus mi-a spus c-ai poruncit să vin în grabă şi am crezut că-i ceva urgent...

Următoarea lovitură pe care o primeşte e mai puţin violentă, iar cea de după abia de-i mai şterge vizirului umărul, semn că Ismail şi-a mai domolit furia. Sultanul face câţiva paşi mai încolo, cercetând să vadă ce stricăciuni are cartea, dar volumul e rezistent şi, indiferent cine l-a reparat, a făcut treabă bună.

- Marş de-aici! Plăteşte-i vânzătorului oricât îţi cere, strigă Ismail şi, pe urmă, îmi întinde Coranul. Pune-1 pe cel mai de sus sertar, Nus-Nus. De-acum, e pângărit!

De-ar şti cât de adevărate sunt cuvintele astea!

Urc pe scăriţa de lemn a bibliotecii şi aşez Coranul safavid între alte două cărţi străvechi, pe cel mai înalt raft, sperând ca Ismail să nu se răzgândească vreodată şi să dorească să i-1 aduc iarăşi.

Când mă întorc, sultanul e îngenuncheat la podea, cu braţul petrecut peste umerii hajib-ului.

- Scoală-te, omule! Ce naiba zaci aici? Nu trebuie să te prosternezi în faţa mea. Ai uitat că noi doi suntem ca fraţii?

Abdelaziz se ridică, tremurând din toate încheieturile. Ochii săi par de sticlă şi dă impresia că tot sângele i s-a strâns în obraji. Privesc, fascinat, dar şi oripilat, cum sultanul îşi scoate eşarfa şi curăţă cu ea chipul transpirat al vizirului.

- Ei, parcă-i mai bine acum, nu?

- Da, Mărite Stăpâne, bolboroseşte vizirul, cu un zâmbet firav.

Soţia sultanului

Ismail se răsuceşte spre mine.

Ai fost deja să vezi lupul?

Ce blestem! Prins cu atâtea şi atâtea griji, uitasem cu totul de lup.

- Acum plec, Luminăţia Ta.

Lupul pare mai mult mort decât viu. în creştet are o umflătură mare, care sângerează. Doi copii stau lângă cuşca lui, cel mai mare ţinând un băţ în mână. Ambii au capetele rase şi o singură şuviţă de păr lăsată pe mijlocul scalpului, de care să-i poată apuca îngerii lui A llah, în caz că ar cădea. Dar se pare că nici un înger n-are grijă de aceşti copii. Masivul inel de aur pe care fiecare din ei îl poartă ii recomandă a face parte dintre numeroşii fii ai lui Ismail, care pot umbla nestingheriţi prin curtea palatului. Şi ştiu prea bine cine sunt: Zidan, fiul cel mare al stăpânei mele, care, la şase ani, e deja râul întruchipat, şi celălalt, abia un ţânc, Ahmed cel Bălai, şi el un monstru în devenire. Oftez.

- Hei, Zidan, ce faci aici?

Celălalt copil mă priveşte cu ochi negri, sfidători.

Nimic. Şi dacă vreau să mă joc cu lupul, să ştii că am voie. Tata aşa a poruncit.

- Sunt sigur că tatăl tău nu ţi-a dat voie şi să baţi bietul animal până îşi dă ultima suflare.

- I-am dat doar o scatoalcă, zâmbeşte el cu dispreţ.

- Dar ce scatoalcă! adaugă Ahmed, râzând încântat.

- Nu-i nevoie să faci pe nevinovatul cu mine, Zidan. Aminteşte-ţi i um te-am găsit săptămâna trecută, îi zic şi-i arunc o privire pătrunzătoare.

în urmă cu o săptămână, l-am prins la grajduri împreună cu un băiat mai mare, un sclav, tăind din carne ghearele unei pisici. Sclavul părea scârbit. Pisica îl zgâriase pe Zidan, şi prinţul îi porun- i ¡se să o ţină la pământ până ce el va scoate hangerul să o înjunghie. I am dojenit aspru pe amândoi, iar sclavului i-am tras o palmă peste ceafă, mai tare decât aş fi vrut, întrucât mi-aş fi dorit să i-o aplic lui Zidan, dar n-am îndrăznit. La fel ca mama lui, poartă pizmă; asemenea tatălui lui, se bucură de puterea de a-i reteza unei liinţe membrele sau de a-i lua viaţa. Oricum, pisica a murit. Am mgropat-o cu mâna mea.

- Dacă spui cuiva, am să poruncesc să fii ucis, mă ameninţă el si-şi loveşte, sacadat, băţul de picior. Lemnul lasă dâre de sânge pe i/(imz's-ul lui. Aş putea porunci să te ucidă oricum, Jumate-Jumate.

- Tatăl tău preţuieşte pisicile, iar în Coran se spune că aceia care le vor chinui vor fi schingiuiţi în iad, îi reamintesc.

- Dar nu se spune nimic despre lupi, ripostează el, rânjind cu toţi dinţii, care îi sunt deja putrezi de la dulciurile pe care le cerşeşte de la toată lumea.

Din fericire, se apropie păzitorul menajeriei. Pare copleşit de spaimă, cum e şi normal să se simtă. Găsind, în sfârşit, pe cineva pe care să-mi vărs obida, ţip la el:

- Ce naiba s-a întâmplat cu lupul ăsta?

Omul ridică din umeri.

-M-am dus după prinţul Zidan, când l-am vârât în cuşcă.

Se pare că animalul şi-a scos capul printre gratii, dar micul emir s-a purtat deosebit de vitejeşte.

în mod evident, îndrugă minciuni. Lupul pare atât de jigărit, încât i-ar fi greu să sfâşie până şi gâtul unui pui de găină, deci mi-e clar că prinţul l-a bătut cu băţul printre gratii. Zidan izbucneşte într-un hohot de râs şi fuge, trăgându-1 după el pe fratele cel mic, convins că este intangibil.

Mă încrunt spre paznicul menajeriei.

- Dacă lupul nu merge şi nu mârâie la noapte, îţi jur că ţi-ai fi dorit să-ţi sfâşie ţie beregata.

N-are nici un rost să-l cert în privinţa lui Zidan; ştim amândoi asta. Mă aplec să cercetez sălbăticiunea. E, într-adevăr, un exemplar jalnic, murdar şi muşcat de picioare de câinii care l-au doborât. Mă priveşte fără pic de interes şi nu mai are putere nici să-şi încreţească botul într-un rictus, de parcă tot ce-ar mai aştepta acum e moartea. Simt o imensă milă faţă de el.

- Nu poate nici măcar să meargă? întreb, ridicându-mă iar în picioare.

- E mai puternic decât pare, spune paznicul, încercând să

se apere.

- Scoate-1 din cuşcă. Vreau să-l văd cum merge.

Omul mă priveşte înciudat. Cum îndrăzneşte un sclav din Guineea să-i vorbească astfel lui, un arab cu pielea arămie? Dispreţul şi ura se împletesc în privirea lui, şi bănuiesc că ştiu ce-ar face dacă ar fi pus să aleagă între a-1 ucide pe lup şi a mă ucide pe mine. Strângând din dinţi, se supune şi intră în cuşca lupului, cu un baston în mână. Dar fiara nici nu se clinteşte atunci când lanţul i se strânge în jurul gâtului, omul fiind nevoit să-l tragă ca pe un sac de napi, de parcă labele i-ar fi paralizate. Chiar şi aşa, sălbăticiunea

tiv care sultanul e atât de mândru începe să urle strident şi să se smulgă din lanţ, încercând să ajungă în partea opusă a cuştii, .1 încolo de ea aflându-se nişte struţi, care, la rândul lor, scot ţipete disperate. Lupul însă continuă să se târască, şi botul aproape că-i .ilmge pământul.

Asta nu-i bine deloc. E singurul lup pe care l-au adus vânătorii?

Sultanul însuşi l-a prins, mormăie paznicul, posac.

Ar fi trebuit să avem un lup mai zdravăn decât ăsta pentru i vremonie. Ştii că sultanul ne va tăia la amândoi capetele, dacă fiara nu ii este pe plac şi-o să se facă de râs din cauza ei.

Omul mă priveşte gânditor şi, în cele din urmă, mă întreabă:

Nu poţi să-i ceri vrăjitoarei să-i dea vreun leac magic, care să-l pună pe picioare?

Rămân uimit. Oare întregul palat ştie cu ce mă ocup? Nu-i i âspund la întrebare, ci mă îndepărtez în grabă.

Acum mă îndrept spre Zidana, şi, în drum, cumpăr un coş cu portocale, ştiind că o să am nevoie de o scuză ca să intru în harem Iară să mă fi anunţat dinainte. Dar gărzile de la poartă nu se lasă păcălite; există portocale pretutindeni, chiar şi în grădinile haremului, iar ale mele sunt aproape verzi. Caută prin coş, suspicioase, iar ni stau deoparte până termină. Observ că ochii lui Qarim sunt roşii şi umflaţi, ca de plâns. înseamnă că vestea morţii lui Bilal a ajuns până la el, prin acel labirint de şoapte şi zvonuri. îi şoptesc, abia auzit:

îmi pare rău pentru fratele tău.

1.1 înclină din cap, tăcut. Nu se cuvine să vorbeşti despre cei care au stârnit mânia sultanului. Pur şi simplu, ei încetează să mai existe.

Lăsaţi-1 să treacă, sunt doar portocale, le porunceşte el celorlalţi M ildaţi din gardă şi apoi îşi pune mâna pe umărul meu.

Ai grijă de tine, Nus-Nus. Nimeni nu e în siguranţă în acest loc, mă sfătuieşte el, cu acea voce piţigăiată care contrastează llagrant cu statura lui impozantă.

Pe când mă apropii de curţile interioare ale palatului Zidanei, sunetul suav al unui oud îmi ajunge la urechi. Oud-ul e un instrument superb, un strămoş al lăutei europene, şi ador să cânt la el i And am timp. Scoate parcă un vaiet nostalgic, ca un suspin, şi de .ti oca e foarte indicat pentru cântece de dragoste şi refrene melan-

i nlice. Am învăţat să cânt la el destul de bine, iar acum, auzindu-1 încărcat cu atâta patos, parcă simt cum mă mănâncă degetele

să cânt şi eu. Apoi, o voce se ridică, în armonie cu melodia tristă, şi mă opresc în loc, sub umbra unei arcade acoperite cu viţă-de-vie, spre a asculta.

Când eram un bărbat, ce bărbat eram
Iubeam femeile, iar ele mă iubeau
Ah, în lung şi-n lat lumea am străbătut-o
Iar acum sunt un biet prizonier, vai mie.
Rob al frumuseţii tale, fecioara mea întunecată
Ochii tăi mari, strălucitori, mi-au frânt inima
Dar tot ce pot face e să te privesc, oftând,
Căci nu mai sunt bărbat şi nu putem fi împreună.

Cercetez cu privirea curtea interioară şi-l zăresc pe John cel Negru, eunucul preferat al Zidanei, aplecat asupra oud-ului ca o maimuţă asupra unui fruct furat, cu degetele lui uriaşe mişcându-se domol, pe când duce balada într-o cheie minoră. Cântecul e franţuzesc, cred, iar în varianta originală nu se vorbeşte despre nici o fecioară cu tenul măsliniu şi cu ochii negri. Dar cu toţii trebuie să ne schimbăm, în funcţie de situaţie, căci nu avem altă şansă decât aceea de a ne adapta sau de a pieri. Iar John a avansat graţie calităţilor sale. Când începe următoarea strofa, unde se spune că iubitul e nevoit să stea deoparte, privind cum femeia dragă inimii lui se mărită cu un altul, întrucât el n-a putut să o ia de soţie (în original se face referire la bani, mai curând decât la lipsa capacităţii de procreere), simt că ochii mi se umezesc de lacrimi.

Ultima oară când am auzit acest cântec mă aflam în slujba unui doctor, scoţian după origine şi african prin alegere. în cei câţiva ani cât mi-a fost stăpân, am învăţat să citesc şi să scriu în patru limbi, să fac diferenţa dintre o rădăcină de mătrăgună şi una de ghimbir, să cânt la chitară spaniolă şi la oud. Am învăţat pe de rost atât Coranul, cât şi poezia lui Rumi (Stăpânul meu, fiind convertit la Islam, spunea, glumind, că aceasta e o religie chiar mai creştină decât creştinismul.). Am răpit multe inimi, de la Timbuktu la Cairo, de la Florenţa la Cadiz, şi m-am considerat un mare crai. Vărul meu, Ayew, ar fi spus că sunt prea arogant...

Ah, ce dureros e să mă gândesc la Ayew. Soarta lui a fost chiar mai crudă decât a mea. Doctorul mi-a fost un stăpân bun, mai mult dascăl decât stăpân chiar, la sfârşitul relaţiei dintre noi, care s-a produs într-un mod dramatic. Ne aflam la Gao, oaspeţi ai aşa-numitului

rege de acolo (de fapt, nimic altceva decât o căpetenie ambiţioasă, care dorea să reînvie din ruine grandiosul oraş), când jumătate tlintre localnici au fost cuprinşi de o boală necunoscută. Doctorul I .ewis a reuşit să salveze trei dintre copiii regelui şi două dintre nevestele acestuia, înainte de a fi el însuşi cuprins de frisoane şi

sudori şi, în final, de halucinaţii terifiante. Am încercat să-l scot din palat, dar n-am reuşit. A murit, şi am rămas fără cel mai bun prieten, victimă a ingratitudinii monstruoase a aşa-numitului rege, t are m-a trimis în lanţuri la piaţa de sclavi, de teamă să nu port şi vu germenii bolii. Iar acolo am fost vândut unui monstru.

Cântecul lui John cel Negru se aude mai tare, făcându-le pe t merele din suita sultanei să plângă zgomotos. Ies din umbra arcadei şi intru în curte. Aici se află Naima şi Mina, Khadija cea drăguţă şi l ouzia. Şi iat-o şi pe Patima, sora hajib-ului, ţinându-şi lipit de şold băieţelul. Ca întotdeauna, sunt uimit de felul în care trăsăturile comune ale fratelui şi surorii pot fi atât de respingătoare la el şi de atrăgătoare la ea. Patima are sâni imenşi şi şolduri planturoase, dar, m ciuda faptului că a născut, talia îi e totuşi subţire şi elegantă. Deşi gura ei pare imensă şi lipicioasă, ca un melc, buzele îi sunt pufoase. Ochii au culoarea întunecată precum cei ai rechinilor, dar şi o vioiciune aparte, ispitind cu o formidabilă putere de seducţie. Când mă văd, ochii ei se lărgesc de uimire, apoi tânăra priveşte în altă parte. „Interesant“, îmi zic în gând şi ţin minte acea privire, pentru viitor. Mă înclin în faţa sultanei, iar ea îmi răspunde cu un zâmbet care e mai mult încărcat cu maliţiozitate decât cu afecţiune.

- încă eşti în viaţă, Nus-Nus? Hm, isteţ băiat!

îi întorc cinismul cu o privire tăioasă, ce pare a spune: „Sunt, dar nu datorită ţie“, însă ea afişează mai departe acel rânjet satisfăcut. Apoi bate din palme.

- Du-te, John, şi voi celelalte, plecaţi! Am de vorbit cu Nus-Nus. Sper că ai apreciat priceperea cu care Coranul a fost reparat, îmi zice sultana, când toţi au plecat, şi fiindcă nu-i răspund, izbucneşte in râs. Ştii prea bine că ar fi putut fi mult mai rău. Cealaltă carte pe care mă gândisem s-o pun în locul Coranului avea şi imagini. (iele mai instructive şi mai inventive imagini.

Face o pauză, apoi se interesează:

-Te-a pus să-i citeşti din ea?

Dau din cap, încercând să fiu calm, deşi fierb de mânie.

- Aş fi vrut să fiu acolo şi să văd scena asta. Iar Ismail a încu- viinţat tot ce citeai şi a repetat cuvintele pe care le-ai recitat?

să cânt şi eu. Apoi, o voce se ridică, în armonie cu melodia tristă, şi mă opresc în loc, sub umbra unei arcade acoperite cu viţă-de-vie, spre a asculta.

Când eram un bărbat, ce bărbat eram
Iubeam femeile, iar ele mă iubeau
Ah, în lung şi-n lat lumea am străbătut-o
Iar acum sunt un biet prizonier, vai mie.
Rob al frumuseţii tale, fecioara mea întunecată
Ochii tăi mari, strălucitori, mi-au frânt inima
Dar tot ce pot face e să te privesc, oftând,
Căci nu mai sunt bărbat şi nu putem fi împreună.

Cercetez cu privirea curtea interioară şi-l zăresc pe John

cel Negru, eunucul preferat al Zidanei, aplecat asupra oud-ului ca o maimuţă asupra unui fruct furat, cu degetele lui uriaşe mişcându-se domol, pe când duce balada într-o cheie minoră. Cântecul e franţuzesc, cred, iar în varianta originală nu se vorbeşte despre nici o fecioară cu tenul măsliniu şi cu ochii negri. Dar cu toţii trebuie să ne schimbăm, în funcţie de situaţie, căci nu avem altă şansă decât aceea de a ne adapta sau de a pieri. Iar John a avansat graţie calităţilor sale. Când începe următoarea strofă, unde se spune că iubitul e nevoit să stea deoparte, privind cum femeia dragă inimii lui se mărită cu un altul, întrucât el n-a putut să o ia de soţie (în original se face referire la bani, mai curând decât la lipsa capacităţii de procreere), simt că ochii mi se umezesc de lacrimi.

Ultima oară când am auzit acest cântec mă aflam în slujba unui doctor, scoţian după origine şi african prin alegere. în cei câţiva ani cât mi-a fost stăpân, am învăţat să citesc şi să scriu în patru limbi, să fac diferenţa dintre o rădăcină de mătrăgună şi una de ghimbir, să cânt la chitară spaniolă şi la oud. Am învăţat pe de rost atât Coranul, cât şi poezia lui Rumi (Stăpânul meu, fiind convertit la Islam, spunea, glumind, că aceasta e o religie chiar mai creştină decât creştinismul.). Am răpit multe inimi, de la Timbuktu la Cairo, de la Florenţa la Cadiz, şi m-am considerat un mare crai. Vărul meu, Ayew, ar fi spus că sunt prea arogant...

Ah, ce dureros e să mă gândesc la Ayew. Soarta lui a fost chiar mai crudă decât a mea. Doctorul mi-a fost un stăpân bun, mai mult dascăl decât stăpân chiar, la sfârşitul relaţiei dintre noi, care s-a produs într-un mod dramatic. Ne aflam la Gao, oaspeţi ai aşa-numitului

i vge de acolo (de fapt, nimic altceva decât o căpetenie ambiţioasă,
< ,H e dorea să reînvie din ruine grandiosul oraş), când jumătate
dintre localnici au fost cuprinşi de o boală necunoscută. Doctorul
l vwis a reuşit să salveze trei dintre copiii regelui şi două dintre
m-vestele acestuia, înainte de a fi el însuşi cuprins de frisoane şi
■miori şi, în final, de halucinaţii terifiante. Am încercat să-l scot din
palat, dar n-am reuşit. A murit, şi am rămas fără cel mai bun
pi iclen, victimă a ingratitudinii monstruoase a aşa-numitului rege,
i a i e m -a trimis în lanţuri la piaţa de sclavi, de teamă să nu port şi
i u germenii bolii. Iar acolo am fost vândut unui monstru.

Cântecul lui John cel Negru se aude mai tare, făcându-le pe
i merele din suita sultanei să plângă zgomotos. Ies din umbra arcadei
;.i intru în curte. Aici se află Naima şi Mina, Khadija cea drăguţă şi
I onzia. Şi iat-o şi pe Patima, sora hajib-ului, ţinându-şi lipit de şold
băieţelul. Ca întotdeauna, sunt uimit de felul în care trăsăturile
< (imune ale fratelui şi surorii pot fi atât de respingătoare la el şi de
.1 trăgătoare la ea. Patima are sâni imenşi şi şolduri planturoase, dar,
In ciuda faptului că a născut, talia îi e totuşi subţire şi elegantă. Deşi
gura ei pare imensă şi lipicioasă, ca un melc, buzele îi sunt pufoase.
Ochii au culoarea întunecată precum cei ai rechinilor, dar şi o
vioiciune aparte, ispitind cu o formidabilă putere de seducţie. Când

mă văd, ochii ei se lărgesc de uimire, apoi tânăra priveşte în altă iurte. „Interesant“, îmi zic în gând şi ţin minte acea privire, pentru viitor. Mă înclin în faţa sultanei, iar ea îmi răspunde cu un zâmbet (are e mai mult încărcat cu maliţiozitate decât cu afecţiune.

- încă eşti în viaţă, Nus-Nus? Hm, isteţ băiat!

îi întorc cinismul cu o privire tăioasă, ce pare a spune: „Sunt, dar nu datorită ţie“, însă ea afişează mai departe acel rânjet satisfăcut. Apoi bate din palme.

- Du-te, John, şi voi celelalte, plecaţi! Am de vorbit cu Nus-Nus. Sper că ai apreciat priceperea cu care Coranul a fost reparat, îmi zice sultana, când toţi au plecat, şi fiindcă nu-i răspund, izbucneşte in râs. Ştii prea bine că ar fi putut fi mult mai rău. Cealaltă carte pe care mă gândisem s-o pun în locul Coranului avea şi imagini. (iele mai instructive şi mai inventive imagini.

Face o pauză, apoi se interesează:

- Te-a pus să-i citeşti din ea?

Dau din cap, încercând să fiu calm, deşi fierb de mânie.

- Aş fi vrut să fiu acolo şi să văd scena asta. Iar Ismail a încu-viinţat tot ce citeai şi a repetat cuvintele pe care le-ai recitat?

îşi cunoaşte bine soţul.

- Ai fi putut să mă ucizi, şoptesc eu.

- Hei, Nus-Nus, te subestimezi. Eu nu te-am subestimat. Ştiam că vei trece micul meu test. Eşti un om inventiv. Dar, oricum, recunoaşte că a fost o glumă bună!

- Am venit să-ţi cer ajutorul în altă problemă, zic eu şi-i explic ce s-a întâmplat cu lupul, fără a menţiona însă despre chinurile la care Zidan a supus fiara. Oricum n-ar avea rost; ea nu vrea să audă nici un cuvânt rău despre fiul ei.

- Dacă ar fi fost după mine, aş fi ales un leu, nu un amărât de lup bătrân, pufneşte ea. Ce vor spune străinii despre noi?

- Că orice atacator va îndrăzni să se aventureze pe aici va cunoaşte soarta lupului? mă hazardez eu.

- Mai curând ar pricepe că suntem nişte oi într-un ţarc.

- Lupul e simbolul sultanului, îi reamintesc, dar femeia nu mai e interesată să continue discuţia, ci pleacă şi se întoarce, după câteva minute, cu un mic flacon conţinând un lichid purpuriu.

- înmoaie puţină carne în asta şi dă-i-o lupului s-o mănânce după asfinţit. O să-l mai învioreze pentru o vreme.

- Nu prea mult, sper.

- Atunci va fi o luptă mai cinstită, nu-i aşa? zice ea, iar ochii îi sclipesc, în vreme ce-mi aruncă un surâs viclean: Ce spectacol va fi! Sper că am socotit corect cantităţile pentru licoare.

Dau să plec, dar mă întorc brusc. Să-i pomenesc despre saboţi? S-ar înfuria pe mine pentru o asemenea stupiditate şi, oricum, ce-ar putea face ea? Nici unei femei nu-i este permis să părăsească palatul, şi nici măcar magia Zidanei nu mi-i poate aduce înapoi - asta dacă nu cumva poate porunci djini-lor să se arate în carne şi oase şi să

mi-i dea ei.

Văzându-mă nehotărât, încruntă din sprâncene.

- Du-te, Nus-Nus, dar ţine minte că următoarea care va cere favoruri voi fi eu.

îi dau paznicului menajeriei flaconul şi instrucţiunile primite din partea sultanei, muştruîuindu-1 serios, ca să fie sigur că voi veni după el dacă lupul nu se comportă potrivit aşteptărilor, în acea noapte. Apoi mă întorc la Dar Kbira, enumerând, în gând, restul treburilor pe care le mai am de făcut, până ajung la concluzia periculoasă că totul e aproape sub control. Dar, pe când străbat lunga alee străjuită de viţă-de-vie ce duce la pavilioanele sultanului,

i Inc va mă strigă pe nume. Mă întorc. Este Yaya, unul dintre străjerii postaţi la poarta principală.

Au fost nişte oameni aici mai devreme, mă înştiinţează el, şi văd că sudoarea i se scurge pe chip.

A fugit după mine doar ca să-mi spună asta? Oftez. întotdeauna există cineva care să caute un bacşiş sau o audienţă.

Şi ce-au vrut?

Yaya îşi ia un aer solemn.

Făceau cercetări. Se pare că un om a fost ucis în bazar ieri.

Inima îmi bate năvalnic şi simt că mă cuprinde un frig teribil.

Ucis? repet eu în şoaptă. Un fir de sudoare mi se scurge pe sub turban, peste frunte, lăsând o urmă umedă de-a lungul nasului.

Yaya mă priveşte, cu ochi bulbucaţi de curiozitate.

Au întrebat toate gărzile despre cine a intrat şi a ieşit din palat

ICI i şi am spus că nu prea mulţi oameni s-au încumetat să în-

11unte ploaia.

Dar le-ai spus că m-ai văzut, nu? întreb, simţindu-mă sfârşit.

- A trebuit să spun, recunoaşte el, ca şi cum minciuna n-ar fi fost

0 opţiune.

-Şi?

Străjerul se strâmbă.

- Voiau să discute cu tine. Le-am spus însă că alergi încoace şi încolo, îndeplinind poruncile sultanului, pentru inaugurarea palatului, aşa că au plecat.

Răsuflu uşurat.

- Deci acum totul e în ordine...
- Au zis că se întorc mâine.

Mă trec toate căldurile, apoi mi se face frig.

- Dar voi fi foarte ocupat şi mâine.
- Eu mâine nu mai sunt de gardă.

Remarc în glasul lui un sentiment egoist de uşurare. Văzându-mi dezamăgirea, adaugă, ezitant:

- Dar o să-i spun lui Hassan să-i întoarcă din drum şi mâine.

- Minunat, rostesc eu şi mă îndepărtez în grabă, respirând sacadat. Oamenii cadiului[1] nu sunt, de obicei, atât de insistenţi. Ştiu că jurisdicţia acestuia ia sfârşit în faţa zidurilor palatului regal. Oare

să fi descoperit cineva un lucru care mă implică direct? Sidi Kabour
[1] Judecător musulman care exercita funcţii civile şi religioase, (n.tr.)

trebuie să fi avut legături mult mai sus-puse decât credeam, de vreme ce ucigaşii lui sunt urmăriţi cu atâta îndârjire.

Pe când îmi termin sarcinile obişnuite de seară, simt deodată un gol imens în stomac, din cauza fricii. Mă surprind întrebându-mă în gând: „Oare e ultima oară când îi voi descălţa papucii sultanului? Oare va fi ultima cină la care îi voi gusta mâncarea?“

Lupul îşi înfruntă moartea cu mult curaj, fiind întâmpinat cu lungi trompete Fassi şi muzicieni, toţi înveşmântaţi în alb. Se dă înapoi încet, mârâie şi pufneşte şi dă, într-adevăr, impresia fiarei sălbatice pe care trebuie s-o semnifice, iar Ismail îl ucide cu mai puţină uşurinţă decât m-aş fi aşteptat, dată fiind starea lui groaznică de dimineaţă. Simt un fior de durere atunci când sultanul smulge ultimul suflu de viaţă din trupul lupului, iar când se aruncă asupra lui, trăgând hangerul de ceremonie pentru a reteza capul sălbăticiunii, îmi feresc privirea.

CAPITOLUL 5

Prima Zi a Adunării, Rabi’ al-Awwal

Mussouda, sudaneza neagră, fiica Abidei, sclava ţinută mai înainte în Tafilalt. Treisprezece ani. Fecioară.

Un nume, o dată şi o descriere cât se poate de scurtă. Cuvinte irrpe pe o pagină, pentru a certifica faptul că fata e fertilă. Cronica domniei e aşternută pe hârtie cu o grijă deosebită, pentru a consemna naşterea şi legimitatea copiilor sultanului, pentru a ţine un < alendar care să înlăture orice ceartă şi să împiedice geloziile şi disputele. Ismail e doar cu şase ani mai mare decât mine şi e sultan doar de cinci ani, dar deja are sute de copii de la nevestele şi con-
1 ubinele lui. Sultanul se culcă în dormitorul imperial cu o virgină aproape în fiecare noapte, deşi are puţine favorite la care se întoarce, din când în când. Spre deosebire de sultanul Şahriar, din poveştile arăbeşti, el nu-şi ucide cuceririle amoroase a doua zi dimineaţă, spre a se asigura de fidelitatea lor. Practic, femeile din palat nu prea au şanse să fie infidele, căci haremul e păzit cu străşnicie de eunuci.

Zidana exercită un control total asupra haremului, dar şi asupra sultanului. Aproape în fiecare seară, după ce-a de-a cincea rugă-
1 mne a zilei, de îndată ce Ismail a mâncat şi s-a îmbăiat, ea pune la
1 ale o adunare, în cadrul căreia candidatele considerate demne de patul stăpânului sunt puse fie să defileze prin grădinile palatului, fie sa cânte la diferite instrumente muzicale ori din voce, sub portocali sau în apartamentele lui private, ori pur şi simplu să stea tolănite pe divane, părând cât mai seducătoare. Pentru această oportunitate, Zidana e bine mituită de cele care caută să obţină avantaje. Pentru
.1 1 stăpâni raţiunea lui Ismail şi a-1 smulge din mrejele rivalei sale, la lima, ea îi va pune pe tavă o anumită fată, lăudându-i acesteia

virtuţile sau arătându-i o gleznă fină, întoarsă cu delicateţe sau nişte palme frumos împodobite cu henna, ori chiar dezvelind un sân, spre a-i arăta curbele fine şi mărimea. Sultanul, care e la fel de încăpăţânat ca un armăsar de război în orice altă privinţă, se lasă, în mod incredibil, condus bucuros de cea dintâi dintre soţiile lui, când vine vorba de dormitorul regal.

Ai putea crede că există o alchimie neştiută a stârnirii dorinţei, dar fie ea-1 cunoaşte foarte bine pe sultan, fie el alege la întâmplare. Cu siguranţă, el are un apetit sexual uluitor. Chiar şi cel mai viril bărbat s-ar fi săturat, după câteva săptămâni, de asemenea prăzi, dar nu şi Ismail. Acesta e un alt motiv pentru care e venerat; femeile îl adoră atât de mult, încât aproape îl idolatrizează. Se târăsc în jurul lui, pentru a-i atinge poalele robei, ca să le poarte noroc. Dacă el le atinge, femeile nu-şi mai spală mâinile sau obrazul zile întregi; păstrează talismane care să le amintească de timpul petrecut alături de el - un fir de păr din cap sau din barbă, sămânţa lui, care li s-a uscat pe coapse sau pe care au ţinut-o toată noaptea în gură -, talismane sub formă de mici fiole de sticlă sau de amulete, pe care le poartă pentru ca baraka lui, acea forţă misterioasă de binecuvântare şi noroc degajată de sultan să alunge boala sau deochiul. Cele cu care se culcă vor fi transportate într-o procesiune fastuoasă prin harem, în luna următoare. Iar cea mai mare baraka dintre toate, pentru o femeie, e să poarte în pântec copilul sultanului, deşi, după entuziasmul lui iniţial - însoţit de bubuitul tunurilor şi de cântecul trompetelor (dacă se naşte un băiat), de artificii şi perdele de flori presărate pretutindeni (dacă se naşte o fată), Ismail îşi pierde curând orice interes pentru prunc. Zidana are grijă să se asigure şi de asta, căci întotdeauna îl ţine în faţă pe întâiul ei născut, Zidan, şi, cu toate că băieţelul e un nătâng şi o brută, sultanul îl adoră, îl poartă prin grădină pe umerii săi, îl răsfaţă ca pe nimeni altul şi l-a numit deja moştenitorul lui, cu toate că maică-sa e doar o sclavă.

Desigur, există şi o rată ridicată a mortalităţii şi mulţi copii nu trăiesc mai mult de câteva luni, dar e de remarcat că majoritatea băieţilor născuţi de mame faţă de care sultanul a dovedit mai mult decât un interes trecător au murit de colici, gripe şi tulburări digestive stranii. Adesea, mamele i-au urmat în mormânt, răpuse de durere, am auzit-o pe sultana Zidana declarând, impasibilă, pe când celelalte femei plângeau şi-şi smulgeau hainele de pe ele de jale. Mai mult nici nu are rost să adaug.

l’un cronica înapoi pe cufăr şi din nou mă străbate un fior de groază. Saboţii ar fi trebuit să stea în locul lor obişnuit, în dreapta i ul.i¡ ului. Dar nu sunt acolo. Spaima mă cuprinde când mă întreb dai a ei or mai fi acolo unde i-am lăsat sau dacă încă nu i-a observai nimeni.

Nu am mult de aşteptat până să aflu. Spre sfârşitul acelei dimineţi, merg să inspectez proaspăt inaugurata Bab al-Ra'is, pentru

a i raporta sultanului dacă poruncile sale au fost îndeplinite întocmai. în mod evident, capul sărmanului lup a fost înfipt deasupra porţii, şi rânjetul îi dezveleşte colţii într-o manieră mulţumitor de feroce. Pe drumul de întoarcere către curţile interioare, i alea îmi este blocată de doi bărbaţi care poartă eşarfe colorate, ■a-mn că sunt ofiţeri ai cadiului. Sunt însoţiţi de doi străjeri ai l '.datului, care poartă puştile luate de la oamenii cadiului, înainte de a i călăuzi pe aleile palatului. Nimeni, în afara gărzilor imperiale, nu are voie să poarte arme între zidurile palatului, o măsură de precauţie binevenită într-un regat pe care Ismail însuşi l-a descris drept „un coş plin cu guzgani“, gata întotdeauna să se revolte, .a muşte mâna care îi hrăneşte.

Tu eşti funcţionarul curţii numit Nus-Nus?

în spatele lor, Hassan ridică din umeri.

îmi pare rău.

- Da, eu sunt.

Vrem să-ţi punem nişte întrebări în privinţa unei chestiuni anume. Un om a fost ucis cu multă cruzime în bazar.

încerc să par şocat. încerc să par nevinovat. Dar, pentru numele Im Allah, chiar sunt nevinovat. De ce, totuşi, mă simt atât de ros de vinovăţie?

Unde ai fost alaltăieri, între a unsprezecea şi a doua oră?

- Alergam prin bazar să duc la îndeplinire o poruncă a slăvitului ailtan, zic, privindu-1 în ochi şi destăinuindu-i apoi povestea cu vânzătorul copt de cărţi.

Al doilea ofiţer se apropie mai mult de mine. Nu-mi place i ¡uitătura lui. E tânăr, bine hrănit şi, în mod cert, foarte plin de sine, judecând după grija cu care şi-a tuns barba într-o manieră de-a dreptul caraghioasă. înclin să cred că-şi pensează şi sprâncenele.

- L-am interogat deja pe vânzătorul de cărţi, deci ştim că ai fost la el după-amiază. La ce oră te-ai întors la palat? mă întreabă el, intr-un fel care-mi dă de înţeles că ştie deja răspunsul.

- Chiar înainte de plimbarea zilnică a sultanului, recunosc.

- Cât să fi fost ceasul?

- Pe la două.

- Asta înseamnă că nu poţi justifica o importantă perioadă de timp. Pe când erai în bazar, s-a întâmplat cumva să vizitezi prăvălia lui Hamid ibn M’barek Kabour?

Masca de pe chipul meu nu se clinteşte.

- Nici n-am auzit de numele ăsta.

- Ştim că ai fost acolo. Ai fost văzut intrând în prăvălia lui - zice bărbatul, examinând tăbliţa pe care şi-a luat notiţe - imediat după ora unsprezece. Purtai un burnuz alb, împodobit cu ţesătură de fire de aur.

Inima ameninţă să-mi sară din piept.

- Aaa! Sidi Kabour. îmi cer scuze. Niciodată nu i-am ştiut numele întreg. Şi spuneţi că bietul om e mort, asasinat? Asta-i chiar

0 veste groaznică. De unde-o să mai cumpere acum slăvitul sultan parfumuri? Nu poate trăi fără tămâia şi mireasma de agar[1] şi refuză să le cumpere de la altcineva. Nu ştiu ce va spune Luminăţia Sa când va auzi această veste. Probabil că va fi deosebit de supărat. Există vreo văduvă căreia să-i putem face vreun dar?

Cred că mă descurc bine în rolul băiatului de casă al sultanului, preocupat de toate, dar tânărul ofiţer nu se lasă păcălit de pălă-vrăgeala mea.

- Deci nu cumpărai substanţe interzise pentru sultana Zidana? întreabă el.

- Pentru numele lui Allah, sigur că nu! Şi, în locul tău, aş fi mai atent şi n-aş mai repeta asemenea bârfe răutăcioase despre cea mai iubită soţie a sultanului.

- E o vrăjitoare. Toată lumea ştie.

Le întorc spatele, nu înainte de a-i dojeni:

- Am lucruri importante de făcut. Nu mai pot rămâne aici, ascultând aiurelile voastre.

Ofiţerul mă prinde de braţ. Pentru un asemenea gest, în urmă cu mulţi ani, în clipa următoare ar fi zăcut deja mort la pământ, dar la curtea lui Ismail înveţi repede să-ţi stăpâneşti furia.

- Am un firman semnat de cadiu să te arestez de îndată, dacă nu cooperezi cu noi.

[1] Arbore din familia Aquilaria, care, atunci când e atacat de o ciupercă, produce
răşini aromatice, (n.tr.)

I >L-ci mă consideră, într-adevăr, un suspect. Inima începe să mă doară şi îmi amintesc de vocea care a strigat după mine, pe când părăseam prăvălia erboristului. îl strigase pe sidi Kabour pe nume,

• I u dacă cineva m-a recunoscut, în ciuda deghizării la care am apelat?

Unde-i pelerina albă pe care ai purtat-o?

slavă lui Allah că există Zidana!

în camera mea. De ce întrebi?

Omul care l-a ucis pe Hamid Kabour trebuie să fi fost acoperit i u s.ingele lui, căci a fost o crimă brutală.

l ac un semn, pentru a îndepărta ceasul rău şi deochiul, iar ofi-li i ıIl mai bătrân, superstiţios, îmi urmează pilda. Apoi mă descoase 'lin priviri.

Ai pelerina? O putem vedea? Şi apoi plecăm şi te lăsăm să-ţi vcvi de treabă, zice el, pe un ton mai delicat decât al tovarăşului său.

Sigur că o am. Sultanul însuşi mi-a dăruit-o. E unul dintre iuimirile mele cele mai de preţ.

(iarzile ne flanchează pe când trecem pe lângă clădirile în • onstrucţie. în a doua curte a fost săpată o groapă imensă, pentru amestecarea tadelakt-ului, un ipsos special ce poate fi lustruit, ■ .ipătând o strălucire deosebită. E o artă dificilă şi migăloasă, iar usturimile provocate de materiale nu se vindecă decât după multe luni. în primele stadii, praful de tadelakt poate fi foarte volatil.

• 11iar pe când trecem pe lângă groapă, se aude un plânset, şi unul

dintre muncitori se dă înapoi, ţinându-se de faţă.

Varul arde, zic, scuturând din cap. Probabil că va rămâne orb pe viaţă.

Allah e mare! Bietul om, zice ofiţerul mai bătrân.

Dacă e norocos, va scăpa măcar viu de aici.

Insha Allah, rosteşte ofiţerul gânditor, apoi adaugă: Şi dacă nu i norocos?

îl vor arunca şi pe el în amestecul de material.

Omul pare îngrozit, dar mă simt dator să completez:

O să vezi lucruri şi mai grave, dacă mai stai pe aici. în medie, pierdem vreo treizeci de muncitori pe zi.

Trecem mai departe, tăcuţi, deşi, pe când ne croim drum către i înţile interioare, unde clădirile deveneau tot mai mari şi mai 11 umos decorate, îl văd pe ofiţerul mai vârstnic rotindu-şi ochii de im imprejur, uimit. Desigur, o asemenea atitudine nu e de condam- nai. Nimic de asemenea proporţii n-a mai fost construit vreodată in Maroc. Celălalt ofiţer nu pare impresionat, şi bănuiesc că a mai

fost în interiorul complexului palatului imperial. Pare nelinişţit însă şi merge ţanţoş, împingându-şi bărbia înainte la fiece pas, ca şi cum nimic nu l-ar putea abate de la datoria sa. Cochetez cu ideea de a recunoaşte că am găsit cadavrul lui sidi Kabour şi că am plecat fără să anunţ pe nimeni, dar ceva îmi spune că ofiţerii au deja o ipoteză, şi mărturisirea mea n-ar face decât să agraveze lucrurile.

La intrarea în camera mea, mă opresc.

- O să vă aduc burnuzul, să-l examinaţi.
- Venim cu tine, se opune al doilea ofiţer, sfredelindu-mă cu privirea.

Ei rămân în pragul uşii, cercetând din priviri mobilierul sărac, în vreme ce eu merg la cufăr şi scot pelerina, pe care ofiţerii o examinează minuţios. Dar nu găsesc nici urmă de sânge, aşa că mi-o înapoiază.

- Şi ăsta e singurul tău burnuz alb?
- Eu nu primesc bani. Sunt scribul sultanului.

Ofiţerul cel tânăr pufneşte, apoi se întoarce spre Hassan.

- Spuneai că erai de gardă ieri, când acest om s-a întors?

Hassan dă din cap a încuviinţare.

-Da, eu i-am deschis poarta. Fugea...

- Fugea? se miră ofiţerul şi mă priveşte circumspect. De ce fugeai?
- Pentru că ploua cu găleata.
- N-ai spus că purta o pelerină albă când s-a întors? i se adresează ofiţerul lui Hassan pe un ton răstit, fără însă a-şi dezlipi privirea de la mine.

îl privesc, consternat, pe străjer, dar îmi întoarce o privire impasibilă.

-N-am timp să mă uit ce poartă fiecare, dar sunt sigur că Nus-Nus era îmbrăcat ieri cu acel burnuz.

Dezamăgirea ofiţerului i se citeşte în glas.

- Dar încălţămintea, domnule?

„Domnule“ e un cuvânt nou, ceea ce reprezintă un semn bun, dar am uitat de saboţi.

- Cred că erai desculţ, intervine Hassan, dornic să mă ajute.
- Desculţ?

Ambii ofiţeri mă privesc cu un interes reînnoit.

- Noroiul era groaznic. N-am vrut să-mi murdăresc saboţii.

Ofiţerul tânăr îşi priveşte iar notiţele.

- Aici se spune că ai părăsit palatul purtând o pereche de saboţi înalţi, din plută.

Soţia sultanului

Allah fie milostiv!

Aşa se spune?

()nre au interogat şi netrebnicii de sclavi? Ideea e absurdă, dar în ai rsi loc, până şi zidurile au urechi.

Purtam saboţi când am ieşit, dar mergeam foarte greu prin Iiln.ne şi noroi, aşa că i-am scos, preferând să merg desculţ. E mult mai uşor să te speli de noroiul de pe picioare decât să-l cureţi de pe lin ălţări.

< ci doi ofiţeri schimbă între ei o privire. Mă întreb ce-o fi în-.i'iimând asta.

Putem să vedem saboţii, domnule? Ca să încheiem ancheta, nu if alta, zice ofiţerul bătrân, aproape cerându-şi scuze.

Pe toţi demonii infernului! Arăt cu mâna spre tălpi.

Iată-i, îi port acum.

(Cei doi se uită cu atenţie. Aceşti papuci Fassi au fost cândva de . II luarea lămâii, dar acum au ajuns să fie de un cafeniu murdar, iar pielea s-a întins şi s-a lăţit, luând forma piciorului. încălţările mele ■■mit la fel de uzate ca ale celui mai sărac tâmplar, şi e clar că nişte saboţi mi-ar fi mai mult decât necesari. Ofiţerii mă privesc, pe bună ■ 11 optate, cu scepticism.

Şi astea sunt singurele încălţări pe care le ai?

Da, răspund pe dată, dar cuvântul îmi sună până şi mie fals.

Nu te superi dacă aruncăm o privire prin camera ta, spune iiliţerul tânăr, şi fraza sună mai degrabă ca o declaraţie, decât ca o întrebare.

Poftim, uitaţi-vă, îi invit şi mă trag într-o parte.

Percheziţia nu le ia prea mult timp, pentru că nici nu-s multe de văzut. Cotrobăie prin cufăr, răsfoiesc cărţile, de parcă aş fi putut usc unde încălţările incriminate între paginile lor. Găsesc pachetele pe care le-am cumpărat pentru Malik, dar pe care am uitat să i le dau. Ras el hanout[1] şi esenţa de ulei de trandafir, dar acestea sunt uşor de identificat, după miros. Apoi cercetează cu grijă biroul, mirosind cernelurile, de parcă ar crede că am otravă în ele. Când mii descoperă khanjar-ul, pumnalul special pe care toţi bărbaţii (ihiar şi eunucii) îl poartă la ocazii speciale, ei se însufleţesc deodată; dar curând, chipurile le devin posomorâte când descoperă i ,i lama e boantă şi ruginită şi n-ar putea tăia pentru nimic în lume barba şi beregata unui om. în cele din urmă, nemulţumit, ofiţerul

[1] (Condimente (n.red.)

cel tânăr scoate din geanta pe care o poartă pe după umăr o boccea de pânză şi o întinde pe duşumea. Pe ea se vede urma unei tălpi, parcă desenate cu vopsea ruginie.

-Am luat urma asta la locul crimei. N-ai vrea să-ţi pui piciorul drept pe ea, domnule?

încă e politicos. Mă supun. Pielea vechiului meu papuc se lăţeşte peste amprenta originală şi piciorul meu o acoperă cu totul.

- îţi mulţumesc, domnule, spune ofiţerul şi ciuda i se citeşte în glas, în timp ce rulează la loc ţesătura. Dar tot n-am terminat.

- Rachid, i se adresează el celuilalt ofiţer, dă saboţii, te rog.

Allah fie milostiv... iată-i, afurisiţii de saboţi. Omul îi scoate din geanta lui şi-i pune jos, înaintea mea.

- Vrei să-i încalţi, domnule? mormăie ofiţerul cel tânăr.

Să mă trântesc pe podea, simulând un acces neaşteptat de boală? Să mă prefac furios şi să-i refuz cererea? Nu fac nici una, nici alta. Căznindu-mă să-mi ţin echilibrul pe piciorul stâng, îl bag pe cel drept în sabot. Dar, în loc să mă incrimineze, sabotul se încăpăţânează să nu-mi cuprindă piciorul, confortabilul meu papuc vechi fiind mult mai mic. Ofiţerul se încăpăţânează să mi-1 îndese în picior, dar e evident că papucul şi sabotul nu se potrivesc. Cu o smucitură care aproape mă face să-mi pierd echilibrul, tânărul mă descalţă de sabot şi-l aruncă, enervat, deoparte.

Un surâs larg îmi luminează faţa, dar îmi recapăt iarăşi kponyungu şi-mi înăbuş dorinţa de a urla de bucurie.

- S-ar putea ca saboţii să aparţină răposatului, zic eu, întinzându-mi braţele, în semn de părere de rău. Mai aveţi treabă cu mine, domnilor? Am multe treburi de făcut pentru luminatul sultan.

Primul ofiţer mă priveşte, cu o figură împietrită. Fără să clipesc, îi întorc privirea. în cele din urmă, îşi dezlipeşte ochii de pe mine.

- Iar curtea interioară e pentru uzul tău?

- Şi alţii o folosesc, răspund cu grijă, fără să-mi dau seama unde bate.

Ploaia a spălat toate urmele de sânge de la fântână, iar marmura străluceşte, albă ca neaua. Cei doi se plimbă în jurul curţii închise preţ de câteva minute, în vreme ce eu rămân pe loc, sprijinit de uşă. în spatele meu, Hassan şi celălalt străjer discută despre o femeie căreia unul din ei i-a aruncat ocheade în mellah. Cum e un cartier evreiesc, balcoanele sunt deschise spre stradă, iar femeia nu purta văl şi era, aparent, un boboc de fată. Gărzile din curţile exterioare

lin sunt castrate decât dacă vor să promoveze, lucrând în curţile Interioare; cuvintele celor doi sunt deşucheate.

I)ar ăştia sunt ai tăi, domnule?

()l iţerul ţine în mână papucii Fassi pătaţi de sânge, pe care i-am îngropat acolo. în vocea tânărului se simte o bucurie nedisimulată. Apoi, ca un actor de teatru, desface iar pânza cu amprenta pătată

•Ic sânge şi pune papucul drept pe pată. Desigur, cele două urme se poli ivesc perfect.

Ce-ai de spus despre asta?

,.(ulm, Nus-Nus. Calm.“ Am grijă să păstrez mai degrabă tăce-o.i decât să spun cuvinte care m-ar incrimina şi mai tare.

Scoate-ţi papucii, îmi porunceşte el şi, după ce mă descalţ, îmi ,n alâ papucii murdari. Pune-i pe ăştia!

Sângele s-a uscat şi a format o crustă pe încălţări. Oricum, papu-i n mii erau strâmţi. Mă rog cerului să fie acum şi mai strâmţi, dar lilcslomătul de papuc îmi intră în picior ca uns.

fălos ca un cocoş, ofiţerul ia pânza şi o întinde în faţa mea, Invitându-mă, cu un gest larg:

Acum pune-ţi piciorul pe urma de aici.

Mă supun. Desigur, se potriveşte perfect. Am pierdut.

Scrib al curţii Nus-Nus, anunţă el cu o voce pompoasă şi triumfală, apoi se opreşte: Nu mai ai alte nume?

Scutur din cap. Nu am nici un nume pe care să-l dau unora ca el.

Scrib al curţii Nus-Nus, aceşti străjeri sunt martori că te arestez sub acuzaţia că l-ai ucis pe erboristul sidi Hamid Kabour.

- Nu pe mine trebuie să mă arestaţi. Când am ajuns eu, sidi Kabour era deja cu cineva acolo, un tânăr cu căutătură vicleană, . o obrajii supţi şi accent din sud. Mai era încă în prăvălie când am l'k'cat, iar erboristul era în viaţă. Acela-i omul care trebuie să-l fi iu is, nu eu!

Tânărul ofiţer pufneşte, dispreţuitor:

- Apărarea celui disperat! Omul despre care vorbeşti e un domn i II un caracter ireproşabil, binecunoscut cadiului. A venit imediat i v a auzit de moartea lui sidi Kabour şi ne-a fost de mare ajutor în anchetă.

- Ne-a spus că tu ai rămas cu erboristul, adaugă celălalt ofiţer şi, liidccând după tonul lui, îmi dau seama că nu mai crede nici un i u vânt din spusele mele. Cei doi îmi leagă mâinile şi mă iau cu ei.

Partea a doua

CAPITOLUL 6

Mă numesc Alys Swann şi am douăzeci şi nouă de ani. Nu, nu ,im copii. Nu m-am căsătorit niciodată. Da, sunt încă fecioară.

Răspund la întrebările lor cu capul sus. Nu mi-e ruşine de starea mea. Aşa că îl privesc pe piratul străin în ochi, cu tot curajul pe i are-1 pot găsi, şi vorbesc răspicat. Dacă împrejurările ar fi fost diferite, câţiva dintre cei prezenţi ar fi râs probabil pe înfundate, dar de vreme ce ne temem cu toţii pentru vieţile noastre, au alte chestiuni mai presante pentru care să-şi facă griji decât faptul că sunt fată bătrână şi că mi-am păstrat virginitatea vreme îndelungată.

Scribul temnicerilor mei notează aceste detalii într-un jurnal, de la dreapta la stânga. Acest fapt, laolaltă cu pielea sa măslinie şi capul înfăşurat în turban, îmi sugerează că am fost adusă pe nava unor turci. în spatele meu, le aud pe Anouk şi pe Marika, servitoarele mele apatice, două surori care au fost angajate să mă însoţească

în călătoria de la Scheveningen în Anglia, trăgându-şi nasul şi înghiţindu-şi lacrimile. Pentru un scurt moment, mi se face milă de ele. Nu sunt mai mult decât nişte copile şi, deşi sunt ursuze şi neascultătoare, nu merită să moară la o vârstă atât de fragedă. Bietele de ele, de-abia pornesc în viaţă, pline de visurile pe care le-am avut şi eu la vârsta lor - legate de bărbaţi tineri şi de căsătorie, de copii şi râsete. Şi-au petrecut cea mai mare parte a călătoriei chicotind şi căscând ochii mari la echipaj, dar acum, mulţi dintre acei flăcăi chipeşi zac morţi pe puntea vaporului nostru, sau în lanţuri, la bordul navei pe care ne aflăm.

- Crezi că ne vor viola? mă întreabă Anouk cu ochii cât cepele.
- Sper că nu, e tot ce pot spune cu mâna pe inimă.

Şi, totuşi, un bărbat m-a apucat de sân când ne-au luat de pe cealaltă navă. Am fost atât de surprinsă, încât nici măcar nu m-am gândit să ţip, ci l-am prins, pur şi simplu, de mână şi i-am dat-o

deoparte. O expresie inconfundabilă de ruşine i s-a citit pe chip. A clătinat din cap şi a mormăit ceva în limba lui stranie, ce mi s-a părut a fi o scuză, lucru care nu se potrivea cu maniera nemiloasă în care fusese cucerită corabia noastră.

Dar nu ne-a trebuit mult pentru a ne da seama că suntem nişte mărfuri, mult mai valoroase decât valurile de stofa din cala corăbiei. Cele două femei mulatre care îl slujeau pe căpitanul mort ca bucătărese (şi, îmi pare rău să o spun, dar îi erau probabil şi amante) îşi dau ochii peste cap.

- Sclave, spune una, iar cealaltă răspunde:
- Din nou.

Sclavia mi-a părut întotdeauna o practică deplorabilă. Ideea de a deţine o persoană ca pe o piesă de mobilier mi se pare greşită din punct de vedere moral şi am refuzat să cumpăr pe cineva. Mama mă dojenea aspru pentru lipsa mea de chiverniseală. Amsterdam este capitala sclavilor din Europa, şi puteam cumpăra sclavi la un preţ de nimic. Dar, după moartea tatei, eu ţineam socotelile şi am luat frâiele în mână, deşi mama se plângea amarnic că nu avea câţiva băieţaşi negri pe care să-i îmbrace în haine fistichii, folosindu-i ca pe o prelungire a persoanei sale, pentru ocaziile când o vizitau prietenii ei înfiorători, cu propria lor suită jalnică. Dar, spre ruşinea mea, nici măcar nu mă gândisem vreodată că un alb ar putea fi vândut ca sclav, cu atât mai puţin eu însămi.

Am auzit de corăbii pentru sclavi, de oameni înlănţuiţi în propria lor mizerie, doborâţi de boală sub punte, de mulţimea de cadavre aruncate peste bord, care depăşeau numărul celor care ajungeau vii la destinaţie, dar se pare că nu aceasta este soarta mea. Sunt dusă într-o cabină mică, care, deşi strâmtă şi murdară, îmi conferă o oarecare intimitate şi demnitate, şi stau întinsă în întuneric, gândindu-mă ce s-ar fi întâmplat dacă nava noastră ar fi ajuns în Anglia. După căsătorie, aş fi locuit cu soţul meu, domnul Burke, în noua lui casă, construită în Golden Square, în Londra -

un loc care pare magic, dar pe care nu l-am văzut niciodată şi probabil că nici nu-1 voi vedea vreodată de acum înainte.

Nu l-am întâlnit pe domnul Burke. Uniunea a fost aranjată de către familiile noastre, deşi mă tem că nu s-a dovedit a fi alianţa la care spera mama. Avea visuri măreţe, spunându-mi că mă voi căsători cu un nobil, refecând astfel averea pe care o pierduse tata când fugise în Olanda de oamenii din Parlament, la izbucnirea războiului cu englezii. De ce se căsătorise cu el, nu ştiu, căci îmi era

limpede, încă de când eram copilă, că nu ţinea la el cine ştie ce. Şl ca era o émigré, fiica unei familii care trăia la marginea vieţii de la i urle, mişcându-se printre cei bogaţi şi celebri, fără mijloacele im esare pentru a face aceasta.

I)e-a lungul întregii mele tinereţi, am fost oferită cu un zel din i c in ce mai mare unui şir de mici nobili care ne vizitau, dar, odată i II restaurarea domniei regelui Carol, acasă în Anglia, erau sufi- « n ule fete mai frumoase, cu averi considerabil mai mari şi prove- nind din familii mai bune, pentru a hrăni piaţa căsătoriilor, astfel că mama a devenit o femeie din ce în ce mai dezamăgită.

Dezamăgirea s-a transformat în amărăciune, amărăciunea, mir-o boală a spiritului, care, în curând, a devenit o boală a trupului, şi de atunci am devenit însoţitoarea ei. A acceptat propunerea domnului Andrew Burke în numele meu doar din pricina faptului i .1 datoriile noastre crescuseră şi „tânjesc să văd Anglia mea iubită, mainte de a muri“.

Cea mai mare apropiere posibilă de logodnicul meu fusese prin intermediul micului portret pe care îl trimisese, dar, dat fiind că îl văzusem pe cel făcut mie cu ocazia logodnei, mă îndoiam serios că ar fi veridic. în portretul care mi se făcuse eram minionă şi bălană, cu ochii mai mari şi mai albaştri decât sunt în realitate, cu pielea albă ca de porţelan, fără urmă de pistrui şi cu zece ani mai tânără, datorită lipsei de detalii, ca şi cum cineva ar fi aruncat o lumină puternică asupra mea, care ştersese anii şi grijile. Văzându-1, am izbucnit în râs.

- Mă va trimite înapoi când va vedea ce a cumpărat!

Pe mama nu au amuzat-o vorbele mele.

în portretul domnului Burke se vedea un bărbat robust, cu barbă neagră, de vârstă mijlocie, cu o burtă generoasă, îmbrăcat în veş- minte întunecate, având întins în faţă un val de ţesătură şi un etalon în mână, pentru a sugera meşteşugul de postăvar: un kilometru mai jos pe scara socială faţă de visurile de glorie ale mamei mele.

Cu toate acestea, însufleţită de perspectiva de a fi trimisă înapoi în Anglia după ce se asigura că sunt măritată, mama a reuşit să se ridice în capul oaselor pe patul pe care zăcea, decretând că era „un pachet tare chipeş.“ Aşadar, totul se reducea la cantităţi, măsuri şi mărfuri, iar acum, poate că acest sistem bazat pe mărfuri îşi găsise cea mai adevărată expresie posibilă. în loc să fiu trimisă pachet la un postăvar gras şi bătrâior din Londra, voi fi vândută unui alt

bărbat dintr-o altă ţară străină.

Ne aflăm pe mare de multe zile - mult mai multe decât cele trei de care e nevoie pentru a ajunge de-la Scheveningen pe coasta engleză. Nu am avut în toată viaţa mea atâta timp pentru mine. Când a murit tata aveam treisprezece ani. Mama s-a retras în încăperile ei, după ce l-au îngropat şi nu a mai ieşit nicicând din ele, petrecându-şi timpul moţăind, citind poezii, privind în gol pe fereastră şi suspinând după tinereţea ei pierdută, sau cântând execrabil la spineta ei.

Aveam servitori pe vremea aceea - o bucătăreasă, o menajeră, un valet, două slujnice, un grădinar -, dar, la moartea tatei, ni s-a dezvăluit adevărata situaţie a finanţelor noastre, şi în scurt timp, aceştia au plecat unul câte unul, căci creditele au încetat, datoriile au trebuit achitate şi nu le mai puteam plăti salariile. în cele din urmă, am rămas doar cu bătrâna Judith şi cu fiica ei, Els. Judith gătea după un anume tipic, iar Els de-abia dacă putea folosi cuţitul de curăţat legume sau frământa aluatul. Astfel că, aşa tânără cum eram, mi-am asumat rolul de menajeră. Nu trăiam bine, dar eram mereu ocupată cu mărunţişurile care ţin o gospodărie în funcţiune - măturatul şi curăţatul, cusutul şi reparatul, îngrijirea grădinii, în care am început să cultiv legume şi pomi fructiferi.

Una câte una, am vândut colecţia de antichităţi a tatei - sticlăria şi porţelanul italian, cărţile şi raritătile, ca şi colecţia lui de instrumente ştiinţifice. Apoi am trecut la frumoasele covoare turceşti şi, în cele din urmă, la mobilierul din toată casa, în afara salonului de primire, în care, ocazional, mai primeam încă oaspeţi. în restul casei nu a mai rămas decât strictul necesar. Mai puţin de curăţat, mă gândeam eu, dedicându-mă socotelilor casei. Cât aş fi dorit să vând nenorocita de spinetă a mamei; sunetul notelor false care răsunau în casa ce se golea rapid era de neîndurat pentru urechile mele.

Când a sosit propunerea domnului Burke, ar fi trebuit să fiu uşurată că, în sfârşit, cineva se va îngriji de mine, că nu va mai trebui să mă preocup de asemenea lucruri mărunte. Dar, în realitate, mă bucuram de latura practică a vieţii pe care o duceam, de logica simplă a gândului că, dacă nu mă ridicam din pat la răsăritul soarelui, pentru a le ajuta pe Judith şi pe Els la bucătărie, nu vom avea pâine la micul dejun; că, dacă nu-mi semăn seminţele în mai, nu vom avea fasole în septembrie; că, dacă nu peticesc fusta de îndată ce s-a rupt, în curând nu avea să mai fie bună decât pe post de cârpă. Cum am reuşit să menţinem aparenţa unui trai decent nu ştiu, dar cred că nimeni nu-şi dădea seama de sărăcia în care trăiam.

In fiecare seară mergeam la culcare satisfăcută că totul era la locul iflu; doar când dormeam aveau mâinile mele odihnă.

< :um stau în această măruntă cabină, mintea mea rătăceşte în voie. Cuget asupra identităţii temnicerilor noştri şi mă întreb dacă

ne îndreptăm spre Poarta lui Hercule, spre Marea Mediterană, spre
. .ipitalele sclavilor, Alger sau Tunis, ori poate şi mai înspre răsărit,
. .urc Constantinopol.

Nu trece mai mult de o săptămână şi curiozitatea îmi este
•„ilisfăcută.

Când, în sfârşit, tragem în port şi debarcăm de pe corabie, mă
11 ezesc pe ţărm cu lacrimile curgându-mi pe obraji - căci ochii mei
s .ui obişnuit de-acum intr-atât cu întunericul, încât lumina din
ac est loc este orbitoare. De pe vas, mă aşază pe un catâr şi înaintăm
pe străduţe strâmte, trecând pe lângă o multitudine de bărbaţi
tuciurii cu turbane sau mantii cu glugi ascuţite, care ne privesc - cei
mai mulţi în tăcere, deşi unii aruncă blesteme, sau poate binecuvân-
tări, în limba lor stranie, guturală. Lăsăm în urmă măgari cărora li
sc văd coastele prin piele, copii cu ochii negri şi femei acoperite din
i ap până în picioare în ţesături - visul unui postăvar. în cele din
urmă, ne oprim în faţa unei case albe mari, care nu are nici măcar
o fereastră, ci doar o uşă de fier. Aici, sunt dusă într-o încăpere,
laolaltă cu alte şase femei, dintre care niciuna nu vorbeşte o boabă
englezeşte, deşi una, Saar, o rupe niţel în olandeză. îmi spune că ea
şi celelalte femei au fost luate din sate spaniole sau portugheze.

Toate sunt mai tinere decât mine cu peste un deceniu, deşi
soarele le-a zbârcit pielea, săpând riduri adânci pe chipurile lor.
Acestea sunt fetele care stăteau pe pontoanele de la marginea mării,
cârpind plase de pescuit şi punând sardele în butoaie cu sare. Sunt
robuste şi cu picioarele pe pământ. Nu au auzit poveşti de dragoste
şi de nobleţe în familie, astfel că nu au nici o iluzie cu privire la ceea
ce ne aşteaptă, şi par a-şi accepta resemnate soarta.

- Gândeşte-te, ce avem noi toate în comun? întreabă Saar. Sun-
tem toate femei. Dincolo de asta?

Nu durează mult să-mi dau seama ce vrea să spună.

- Suntem toate fecioare. Virgine, toate. Asta ne face valoroase.

Nu există decât un singur motiv pentru care himenul intact te
poate transforma într-o marfa de preţ. Strâng din dinţi.

-Ei bine, asta înseamnă că, cel puţin, vor dori să-şi protejeze
investiţia, până vom fi vândute.

- E mai rău de-atât, spune cea care poartă numele de Constanza.

Ce ar putea fi mai rău?

- Sunt mahomedani. Ne vor face să trecem la religia musulmană.

O privesc ţintă, neîncrezătoare.

- Asta n-o voi face niciodată.

- Asta spui acum.

O femeie bondoacă, purtând veşmintele locului, intră şi începe
să se învârtă în jurul nostru, cercetându-ne mâinile şi dinţii, de
parcă am fi vite. Când ajunge la mine, rânjeşte şi îmi mângâie părul.
Apoi spune, foarte clar, în olandeză:

- Ce bijuterie! Va fi încântat de fata asta.

îi răspund în aceeaşi limbă, ceea ce o surprinde. îmi spune că o

cheamă Yasmin şi că mama ei „a fost cândva olandeză“, ce-o fi însemnând asta.

- Nu arăţi a olandeză, îi spun, căci are pielea măslinie şi părul brunet şi sârmos.

- Semăn cu tata. Mama a lucrat la sidi Qasem mulţi ani. A venit din Amsterdam cu soţul ei, un marinar renegat, care a intrat în flota corsarilor de aici, dar a murit într-o luptă pe mare lângă Gibraltar, iar ea s-a convertit şi s-a măritat cu un localnic, un berber din Rif.

- Pare a fi un loc unde trăiesc multe naţii, spun eu.

- O, da! exclamă ea cu mândrie. Avem prizonieri din toată lumea.

Spune că oraşul se numeşte Salé şi că se află pe coasta nordică a Marocului, cuvânt pe care până acum nu l-am asociat decât cu mărfurile alese din piele, din piaţa centrală din Haga. Se pare că este principalul port în comerţul cu sclavi străini din tot Magrebul.

- Corăbiile lui sidi sunt pline de sclavi din Spania şi Portugalia, Franţa şi Sicilia, din Corsica şi Malta, ba chiar şi din Irlanda şi tărâmurile nordice de dincolo.

îmi spune că, pe vremea mamei ei, a avut loc o invazie faimoasă în oraşul arctic Reykjavik, când au fost luaţi peste patru sute de prizonieri într-o singură zi. întinde mâna şi îmi atinge obrazul.

- Erau chiar mai palide decât tine, fetele acelea. Mama spunea că arătau de parcă ar fi fost sculptate din gheaţă. De atunci, aristocraţii de aici sunt înnebuniţi după femei palide cu părul blond. Vezi tu, sunt un simbol al statutului; doar un bărbat bogat îşi poate permite o asemenea fiinţă rară.

Mă mângâie din nou pe mână, devenindu-i familiară datorită limbii pe care o vorbim amândouă.

- O să aduci bani buni.

7 o

Soţia sultanului

Aşadar de aceea, în ciuda vârstei mele, am fost separată de t rlcl al te femei de pe corabie.

Şi cine este acest sidi Qasem? întreb eu.

liste o persoană venerabilă.

Murmură ceva în limba ei păgână, îşi trece mâinile peste faţă, îşi *iu ula palmele şi le duce la inimă, ca şi când ar fi un fel de icoană urni de sfânt.

Sidi Qasem este conducătorul divanului corsarilor. Câţi prizonieri străini au adus corăbiile lui, Allah fie slăvit! Ai mare noroc că ai lost capturată de unul dintre căpitanii lui sidi, spune ea, fără pic de ironie.

Soţia sa, Lalla Zahra, a fost şi ea captivă. Venea din Anglia şi se numea Catherine acolo. Dar aici îi spunem Trandafirul din Nord. A luat numele de Zahra când s-a convertit.

Tresar.

A trecut la religia musulmană?

Este o mare doamnă, un exemplu pentru noi toţi. Vei avea onoarea să o cunoşti în scurt timp.

Strâng din buze şi nu spun nimic.

Mai târziu, sunt dusă jos, într-un salon mare, plin de canapele joase. Mobilierul este simplu, şi totuşi bogat. Mama este o snoabă de prima mână. Crescută să apreciez în doze minuţioase averea şi gustul, îmi dau imediat seama că proprietarul acestei case are bani de aruncat, dar îi foloseşte cumpătat, şi nu pentru a-ţi lua privirile. Mi se cere să-mi las pantofii la uşa salonului. Covoarele pe care păşesc sunt mătăsoase sub tălpi, având culorile unui apus discret. Partea de sus a pereţilor este acoperită de o friză de ipsos sculptată, lucrată cu minuţiozitatea unui fagure. Tavanul e făcut dintr-un lemn întunecat, sculptat, pereţii sunt albi, iar cuverturile de pe canapele sunt din pânză obişnuită, crem, însă pernele răsfirate pe ele sunt din mătăsuri şi catifele strălucitoare, iar draperiile de deasupra lor îţi taie respiraţia. Le ating cu degetele, minunându-mă, întorcând colţul pentru a vedea cusătura de pe dos, care este la fel de aleasă ca şi cea de pe faţă - marca unei adevărate maestre. Este straniu să găsesc o asemenea frumuseţe într-un loc care prosperă de pe urma cruzimii.

- Văd că eşti interesată de brodat.

Vocea englezească rece mă face să tresar. Mă întorc şi văd o femeie impunătoare de şaizeci-şaizeci şi cinci de ani, care mă priveşte cu jumătate de zâmbet. Are ochii cenuşiu-albăstrui, precum

cerul de iarnă, dar pleoapele au fost vopsite cu un amestec întunecat, care le face să salte către privitor într-o manieră stranie şi totodată extrem de directă. Nu sunt obişnuită să fiu scrutată în acest fel, astfel că mă simt stânjenită. Sesizez detaliile cerceilor ei mari de argint şi colierul alambicat din mărgele pe care îl poartă la baza gâtului. Are o mantie de un albastru intens, cu fir de argint cusut cu perle mărunte. Este înaltă şi se ţine dreaptă; e impresionantă. Dar, în timp ce se lasă pe perne, face o grimasă, ca şi când ar avea articulaţiile înţepenite, şi îmi dau seama că e mai bătrână decât credeam.

-Bun venit în casa noastră, spune ea, făcându-mi semn să mă aşez, ca şi când aş fi un oaspete venit într-o după-amiază de duminică, la ceai şi la poveşti. Numele meu este Lalla Zahra şi sunt soţia lui sidi Qasem, căruia îi aparţine această casă.

- Mă numesc Alys Swann şi sunt din Baga, deşi familia mea provine din Anglia.

Buzele ei zvâcnesc.

- La fel şi eu, cândva. Dintr-un loc numit Kenegie, în vestul Cornwall-ului. Nu am prea des ocazia să vorbesc limba mea maternă, în ultima vreme.

- înseamnă că nu trec prea mulţi sclavi englezi pe aici? întreb eu muşcător.

îşi izbeşte mâinile de coapse şi râde tare.

- Ei bine, Alys Swann, ce păcat că trebuie să te trimitem mai departe. Ar fi fost amuzant să te ţinem aici un pic. E plăcut să vezi pe cineva cu oareşce spirit, deşi ar trebui să te avertizez că s-ar

putea să nu fie înţelept să te foloseşti prea mult de el, acolo unde te vei duce.

înghit în sec.

- Şi unde va fi asta? întreb. Aş vrea să-mi cunosc soarta. Consider că îţi accepţi mai uşor destinul, dacă mai întâi îl înţelegi.

Ea ridică dintr-o sprânceană.

- Ai fost însemnată pentru Meknes.

însemnată pentru piaţă, ca o oaie.

- Şi cine este acest Meknes?

- E posibil ca faima marelui nostru sultan să nu se răspândit până în înalta societate olandeză?

- Nu mă învârt în astfel de cercuri, spun eu împietrită.

Se joacă cu mine, şi nu-mi place, din pricina aceasta.

Ai fost pusă deoparte ca trofeu pentru Maiestatea Sa, sultanul Moulai Ismail, a cărui curte se află în oraşul imperial Meknes, pe care, după spusele soţului meu, îl reconstruieşte în momentul de faţă, în cea mai sublimă manieră.

Rumeg totul în tăcere. Când mama vorbea despre o căsătorie cu un nobil, nu cred că se gândea tocmai la asta.

- Vei fi primită în haremul regal, dacă te porţi cumpătat şi decent, şi nu vei mai duce lipsă de nimic, pentru tot restul zilelor. Vei locui intr-un palat de marmură, porfir şi jasp; vei mânca din l.ilgere de aur şi argint, vei fi înveşmântată în cele mai fine mătăsuri, iar iarna, în cea mai moale lână şi vei fi parfumată cu miresmele l-ogate ale Arabici. Ce altceva şi-ar mai putea dori orice fată?

- împăratul Marocului mă vrea pe mine drept curtezană? Ideea este cât se poate de absurdă.

- Eşti suficient de drăguţă, cu părul tău bălan şi pielea albă, astfel i a ii vei fi prezentată în această postură. Ce face cu tine după aceea v treaba lui.

Zâmbeşte dulce, ca şi când ar fi cât se poate de normal să stăm .istfel acolo, discutând despre asemenea chestiuni.

- Haide, Alys, nu este atât de rău. Poate că străinii îl descriu pe sultan drept un monstru, dar e un bărbat ca oricare altul. Ca femeie in haremul său, vei duce o viaţă confortabilă, şi probabil că va trebui să i împărţi aşternutul doar de câteva ori în viaţă. Poate că o singură dată.

Nu-mi mai pot ascunde indignarea.

- Şi o dată e prea mult!

- E greu de acceptat, ştiu, această pierdere a alegerii şi a voinţei. Am fost mai norocoasă decât tine, deşi, la rândul meu, am fost luată prizonieră de corsari.

- Dacă şi dumneavoastră aţi fost răpită de piraţi, mă aşteptam la ceva mai multă milă.

- Sunt corsari, Alys, nu piraţi. Poate pentru tine diferenţa e neînsemnată, dar, în această cultură, aceşti bărbaţi sunt eroi, nu criminali. Fac toate astea nu pentru câştigul lor personal, ci în beneficiul

comunităţii.

Fac un gest către încăperea somptuoasă.

- Aşadar, asta înseamnă că frumoasa dumneavoastră casă nu este socotită un „câştig personal“?

Clatină din cap.

- înţeleg că este greu să ţi se răpească ceea ce socoteşti a fi libertatea ta, dar, răspunde-mi sincer, Alys, sunt vreodată libere femeile? în Anglia, şi îmi închipui că şi în Olanda, suntem cumpărate şi vândute, aruncate într-o căsătorie pentru a consolida afacerea familiei ici, aspiraţiile politice colo, pentru a nu lăsa să se ducă de râpă o moşie de la ţară sau, pur şi simplu, pentru că familia noastră vrea să scape de noi. Trebuie să fi trăit un mare şoc - înţeleg prea bine - când ai fost răpită pe mare, după cum ţi s-a întâmplat, şi te-ai trezit printre oameni pe care îi priveşti drept păgâni. Ştiu că poate fi înspăimântător. Am fost luată prizonieră în timpul unui atac asupra unei biserici din Penzance, în 1625, şi vândută în cartierul sclavilor, aici, în Salé. Credeam că viaţa mea s-a sfârşit, dar, de fapt, de-abia începuse. Bărbatul care m-a răpit m-a luat de soţie, şi a fost cel mai fericit mariaj posibil. Vei spune că am fost norocoasă, dar ascultă-mă pe mine, Alys, oamenii aceştia sunt la fel ca toţi ceilalţi oameni: unii sunt respectuoşi şi cu frică de Dumnezeu, blânzi chiar, în vreme ce alţii sunt parşivi şi plini de ură. Tot ce putem face este să sperăm la ce-i mai bun...

- Şi să ne pregătim pentru ce-i mai rău, îi termin eu fraza, enervată de laudele ei.

întinde mâinile.

- S-ar putea ca totul să iasă mult mai bine decât te temi. Dar nu e rău să fii pragmatică şi să accepţi situaţia prezentă cu toată graţia de care eşti în stare, în acest fel protejându-te pe tine însăţi şi evitând... complicaţiile.

- Nu mă voi converti.

- Trebuie să alegi aşa cum îţi dictează conştiinţa. Dar, Alys, contează ceea ce păstrezi în inimă. Nu fi încăpăţânată, te implor. Pentru binele tău.

Preţ de o clipă, aerul a devenit apăsător, ca şi când s-ar fi încărcat cu o urmă de furie, iar apoi draperiile din spatele meu au foşnit şi, într-o clipă, liniile rigide ale feţei ei s-au înmuiat şi obrajii i s-au înroşit uşor, ca şi când cineva i-ar fi aprins o lanternă pe dinăuntru. Din spatele meu se aude vocea unui bărbat, profundă şi vibrantă, iar în faţa mea apare stăpânul casei, stând şi privindu-mă nemişcat.

E bătrân şi slab ca un ţâr, cu un chip întunecat şi cu o barbă albă, tunsă scurt. Mă priveşte de sus în jos cu ochi scânteietori, pătrunzători şi nemiloşi, pe sub marginea acoperământului care îi înfăşoară capul în volute complicate. Sunt surprinsă când mi se adresează în engleză.

Bună ziua, Alys Swann. Căpitanul meu are tendinţa de a exagera, dar văd că, de data aceasta, descrierea sa corespunde realităţii.

Uimirea mă face îndrăzneaţă şi îi înfrunt privirea.

Suficient de încântătoare pentru a fi forţată să duc o viaţă de servitute, ca târfa a unui sultan monstruos, sau, cel puţin, asta mi s a spus.

Ochii lui licăresc.

Mă uimeşte că eşti o femeie cu oarecare convingeri. Convingerile şi frumuseţea sunt două calităţi demne de preţuit, dar când sunt combinate, e ca şi când ai înhăma un armăsar sălbatic şi un i atâr la aceeaşi trăsură. Rezultatele pot fi... primejdioase.

Pentru cel care ţine frâiele sau pentru pasageri?

Pentru toţi cei implicaţi. Dar în special pentru tine. Alys Swann, ir fi, într-adevăr, păcat ca un asemenea spirit să fie sfărâmat, şi (i astfel de frumuseţe, pângărită.

Mă vor tortura pentru a mă converti?

- Sultanul nu va împărţi aşternutul cu o necredincioasă.

- Poate că ar fi mai bine să mă scoateţi la mezat şi să mă vindeţi celui care oferă cei mai mulţi bani.

Bărbatul se ghemuieşte cu o surprinzătoare graţie şi supleţe, aşezându-se în faţa mea cu picioarele încrucişate, astfel încât să mă poată privi în ochi.

- Sultanul este întotdeauna cel care oferă cei mai mulţi bani, Alys Swann; chiar dacă preţul pe care îl plăteşte nu este în monede. Nu vei înţelege asta, ştiu, dar crede-mă când spun că nu îndrăznesc să te vând altcuiva. Moulai Ismail ar afla şi mi-ar tăia capul. Femeile tinere cu o înfăţişare atât de izbitoare sunt o marfă prea rară pe pieţele noastre, pentru a nu atrage atenţia.

- Atunci, păstraţi-mă aici ca servitoare, îl provoc eu.

- Nu este posibil. îmi pare rău, dar trebuie să te trimit mai departe. Eşti un trofeu demn de un împărat şi pentru el te vom pregăti.

CAPITOLUL 7

Trei zile mai târziu, Lalla Zahra vine în camera mea, încărcată de mătăsuri. Le aşază pe covor şi le sortează în mormane viu colorate. Apoi ia un veşmânt şi îl potriveşte pe mine.

- Aceasta îţi vine de minune.

Este o mantie simplă de mătase, de un verde-albăstrui strălucitor, cu mâneci largi şi nasturi care se îmbină de sus până jos. Nu seamănă cu nimic din ce am purtat vreodată. Grijile zilnice, situaţia financiară precară şi asprimea unei clime care încuraja postavul şi lâna m-au împiedicat să port vreodată ceva atât de nepractic. Tare aş vrea să o pun pe mine, dar rezist tentaţiei.

- Mă îndoiesc, spun eu, încrucişându-mi braţele.

- încearc-o.

Stăm acolo un moment îndelungat, privindu-ne ţintă una pe alta. Apoi îmi zâmbeşte.

- îţi înţeleg ezitarea, Alys. Nu sunt de piatră. Dar evenimentele

au calea lor inevitabilă şi este imposibil să te întorci dintr-un anumit punct. Haide să scoatem ce e mai bun din situaţie, şi din tine.

Mă dezbrac de hainele mele, iar ea îmi strecoară rochia peste cap şi peste braţele ridicate. Mătasea alunecă precum apa pe pielea mea fierbinte şi îmi pare că sunt, mai degrabă, dezbrăcată decât îmbrăcată.

- Asta vine pe deasupra.

îmi întinde un alt veşmânt diafan, un fel de haină de pus pe deasupra, cu broderii pe fundalul unei împletituri aurii. Este extrem de fin lucrată. Mă trezesc că mâinile mele trădătoare o ating, ca şi când ar avea o voinţă proprie.

Ea îmi îndepărtează părul de pe umeri, apoi mă conduce la o oglindă şi privesc ţintă spre reflexia străină din faţa ochilor. Transformarea mă face să simt o durere aproape fizică. Dacă aş fi arătat aşa, ar fi plecat Laurent atât de uşor pe cât a făcut-o?

Soţia sultanului

l.aurent era artist ambulant. Olanda e plină de astfel de artişti în zilele noastre. Se spune că este ţara în care îţi poţi câştiga cel mai uşor traiul, dacă te pricepi niţel să mânuieşti culorile şi pensula. I lupă ce războiul cu Spania a luat, în cele din urmă, sfârşit, iar i mnerţul a început să înflorească, toţi negustorii olandezi şi-au dorit deodată să-şi arate bogăţia, să se înconjoare nu numai de obiectele frumoase, reale, care le impulsionau credinţa în noua realitate, ci şi de reprezentările acestor obiecte - tablouri cu flori şi fructe, scene din oraş, portrete. Casa nu era un cămin, dacă pe pereţii săi nu atârnau zece imagini înrămate ale lumii de dinăuntru şi din afară. Olanda îşi atârnă sufletul în cârlig, punându-1 în văzul tuturor. Laurent încercase să-şi câştige pâinea ca pictor în Franţa natală, dar francezii sunt snobi când vine vorba de astfel de lucruri, şi Laurent nu a reuşit să-şi croiască un nume. Deşi avea o oarecare pricepere, nu era nici pe departe un desenator remarcabil, dar în I laga câştiga bine. Era chipeş, acesta fiind unul din motivele pentru i are reuşise. Soţiile şi fiicele negustorilor îi solicitau atenţia. Brunet, vu ochii negri şi atletic, era exact opusul bărbaţilor masivi, blonzi şi roşcovani din oraş. Nu m-am considerat niciodată o prostuţă sentimentală, care să-şi piardă capul de dragul unui chip aparte sau de pe urma unui compliment avântat, dar când l-am întâlnit pe I .aurent, a fost ca şi când inima mea ar fi sărit din vârful unei stânci, urmată de restul fiinţei mele, o secundă mai târziu.

A venit la uşă, în căutare de lucru. Văzând o casă de negustor solidă şi arătoasă, s-a aşteptat, fără îndoială, să-i deschidă uşa un negustor sănătos şi prezentabil, dar când i-am explicat că nu exista aşa ceva, am văzut cum îi pică faţa, înainte de a-şi reveni şi de a începe să-şi ceară scuze. Momentul acela de dezamăgire pe care l-am perceput m-a dus la pierzanie, căci în acel moment m-am îndrăgostit. O decizie potrivnică, într-adevăr, să tânjeşti după cineva pe care nu-1 poţi avea niciodată. îmi arătase clar în acel moment în care a lăsat garda jos ce credea cu adevărat despre mine - că

nu eram nici suficient de bogată, nici îndeajuns de drăguţă pentru a-1 interesa, fie ca subiect sau ca obiect al abilităţilor sale.

Deşi aveam multe ziduri goale pe care să atârnăm tablouri, ultimul lucru pe care ni-1 puteam permite era să comandăm unul. Dar am facut-o oricum. Judith a tras cu urechea la conversaţie. Era exact în spatele meu când m-am întors să intru în casă, după ce stătusem acolo, privind cum francezul se îndepărta, cu un pas care îmi aducea fluturi în stomac.

-Nu ne putem permite, mi-a spus ea. Ştii bine lucrul ăsta.

Eu eram stăpâna, iar ea doar o servitoare, dar când coci pâine cu cineva, în fiecare dimineaţă la răsăritul soarelui, aceste inegalităţi se cam pierd în aluatul frământat. Eram obişnuită cu ea să spună exact ce gândea, şi rareori o mustram pentru asta.

-E primejdios, continuă ea. Se vede după cum merge. Du-te după el şi spune-i că te-ai răzgândit.

Ştiam că are dreptate, dar i-am spus să tacă.

A venit a doua zi, şi în ziua următoare, şi tot aşa, timp de trei săptămâni binecuvântate, în care am stat pe scaunul din bucătăria de vară, pozându-i.

- Lumina va fi mai bună pentru tine acolo, i-am spus, vrând, de fapt, să ascund faptul că nu era nici urmă de piesă de mobilier în casă, ceea ce l-ar fi făcut să-şi dea seama de motivele mele.

Şi-a instalat şevaletul printre aracii de fasole, călcându-mi în picioare vlăstarele, dar nu m-am plâns deloc. Era îmbătător să mi se facă portretul. Obişnuia să aibă de-a face cu subiecţi stânjeniţi şi se pricepea să mă flateze într-un fel care mă făcea să mă topesc şi să mă supun. Neavând experienţa necesară, luam fiecare compliment de bun. îl îmbrăţişam în sinea mea, în patul meu îngust, în fiecare seară. Faptul că un tânăr atât de chipeş îmi studia faţa cu minuţiozitate, deşi îl plăteam pentru acest privilegiu, era o experienţă ameţitoare pentru o tânără de douăzeci şi patru de ani, necăsătorită, care nu se considerase niciodată demnă de luat în seamă. Fiecare atingere a pensulei pe pânză părea o mângâiere, şi cu fiecare atingere a pensulei, mă simţeam tot mai frumoasă. Visam la viaţa pe care am fi putut-o avea împreună, la copiii pe care i-am face. Şi, deodată, mi-am dorit copiii lui cu pasiune. Nu mă gândisem niciodată să am un copil până la acel moment, dar după aceea, ideea m-a cotropit ca o boală.

Mă gândeam că exercit un fel de vrajă tăcută asupra lui în timpul acelor ore petrecute în tăcere. Cu cât mă îndrăgosteam mai tare de el, cu atât deveneam mai sigură că el îmi împărtăşea sentimentele - din felul în care-şi înclina capul, cum îşi ţinea buzele, cum stătea când se întindea după un pahar cu apă cu zahăr şi cu lămâie sau după vreuna din prăjiturelele pe care le pregăteam cu atâta grijă pentru el, în fiecare zi.

A refuzat să îmi arate lucrarea până ce nu a fost gata, însă până să vină acel moment, m-am convins de ceea ce voi vedea surprins

de mâinile lui pricepute, cu ajutorul uleiurilor nemuritoare, pe care

Ic strângea atât de senzual, lăsându-le să cadă pe paletă. Astfel că,
III cele din urmă, când mi-a dezvăluit pictura terminată, am crezut
i ,i mă ia peste picior, că a înlocuit portretul meu cu portretul unei
.iile femei. Femeia aceea era urâtă şi anostă în rochia ei cuviincioasă,
încheiată până la gât, cu boneta şi cu gulerul ei alb şi apretat...
()chii, mijiţi pentru a se apăra de lumina de afară, se pierdeau în
i ule de carne albă; nasul semăna cu un cioc, iar buzele nu erau mai
mult decât o linie subţire. Arăta mai curând ca o virgină puritană
severă decât ca fiica unui regalist englez, care tânjea ca artistul
I rancez să-i smulgă hainele de pe ea şi să o posede printre straturile
de fasole şi ridichi.

Mi-am înghiţit dezamăgirea, l-am plătit şi i-am urat drum bun.
IVIrecuse patru ore în fiecare zi, timp de trei săptămâni, în com-
pania mea. A luat banii şi a plecat în cinci minute, fără să se uite
măcar o dată înapoi. Nu l-am revăzut niciodată.

Am privit portretul îndelung şi scrutător, apoi l-am ars. Păstrez
pictura în mine ca pe imaginea a ceea ce sunt... Şi, cu siguranţă, nu
sunt femeia care mă priveşte din oglinda Lalei Zahra. Aceasta este
femeia pe care Laurent ar fi trebuit s-o picteze, această cochetă
exotică, cu pielea ei strălucitoare şi cu părul blond despletit, ai cărei
ochi strălucesc cu aceleaşi scântei turcoaz ca şi mătasea. Această
femeie l-ar fi putut cuceri, aşa cum tânjisem eu să-l cuceresc.

Răspund reflexiei mele cu un zâmbet amar. Mai bine, gândesc
eu, că nu am facut-o.

Lalla Zahra îmi interpretează expresia ca pe una de mulţumire
de sine.

- Vezi, Alys, vei fi o curtezană aleasă. Caftanul îţi vine bine.

Nu înţelege nimic când vede că îl smulg de pe mine, îl arunc spre
ea şi izbucnesc în lacrimi. Este prima dată când plâng, din
momentul în care am fost luată prizonieră.

Caftanul este doar începutul. Sunt dusă într-un loc pe care ei îl
numesc hamam, un fel de baie comunală. Aici, sunt dezbrăcată şi
împinsă către o cameră foarte fierbinte, plină de aburi. E greu să
distingi ceva prin toţi acei vapori, dar, când aerul se limpezeşte, văd
o mulţime de femei localnice care se plimbă de colo-colo despuiate,
fără pic de ruşine, la fel ca Eva înainte de a fi muşcat din măr. Unele
stau jos, altele stau chircite, scoţând la iveală despicături la fel de
netede ca ale unei copile. Toate pălăvrăgesc în limba lor stranie, iar
strigătele şi râsetele lor reverberează în încăperea cu pereţi strâmţi

de piatră. Dacă închid ochii, aş putea crede că am pătruns într-o
colonie de maimuţe.

Nonşalanţa cu care îşi expun goliciunea mă şochează, căci, pe
străzi, femeile sunt înfăşurate din cap până în picioare în veşminte
prin care nici măcar cea mai lascivă imaginaţie nu poate pătrunde.

Va trebui să cuget din nou asupra oamenilor printre care mă aflu. Dacă sexul frumos poate fi atât de neobrăzat, cum or fi bărbaţii şi cum ar trata o femeie ca mine?

Servitoarele îmi spală părul şi îmi freacă pielea, şi renunţ să mai lupt cu ele, asta până când sunt dusă într-o anticameră şi sunt aşezată, cu picioarele desfăcute, pe un bloc de piatră. Furoul scurt care îmi acoperă şoldurile este dat la o parte fără prea multă ceremonie, şi în următoarea jumătate de oră trebuie să închid ochii şi să-mi închipui că mă aflu din nou în curtea senină a casei Lalei Zahra, căci ruşinea pe care o îndur este de negrăit.

Mai târziu în noaptea aceea, când mă cercetez în intimitatea camerei mele, văd că biata mea piele înroşită este la fel de netedă ca şi aceea a îngerilor lui Rafael.

A doua zi, Lalla Zahra îmi spune să mă pregătesc pentru călătoria la Meknes. îmi înmânează o carte.

- Eşti o femeie educată şi inteligentă. Cred că o vei aprecia. Promite-mi că vei citi din ea ori de câte ori poţi.

Apoi mă îmbrăţişează scurt şi mă priveşte un moment îndelungat, cu ochii scânteindu-i în lumina strălucitoare.

Cartea e mică şi legată simplu, în piele maro-închis. Cred, prosteşte, că este o Biblie şi îi mulţumesc pentru gestul amabil, dar când deschid prima pagină, văd că este „Coranul lui Mahomed, tradus din arabă în franceză de Sieur du Ryer, lord de Malezair, supus al regelui francez, rezident în Alexandria. Şi recent tălmăcită în engleză, pentru satisfacţia tuturor celor care doresc să cerceteze deşertăciunile turceşti. Tipărită la Londra, în anul Domnului 1649“.

Cartea sfântă a păgânilor. Tipărită la Londra, pe deasupra! Când ridic capul să dau glas indignării care mă cuprinde, descopăr că femeia a plecat la fel de tăcut pe cât a intrat. Arunc cartea ofensatoare, dar când ies în curte, o găsesc aşezată deasupra bagajului cu veşminte şi obiecte de toaletă pe care le voi lua cu mine în călătorie.

CAPITOLUL 8

Părăsim oraşul într-o zi de vineri, ziua sfântă a mahomedanilor. In tot oraşul se aud strigătele stranii ale credincioşilor care se roagă, reverberând în aerul cald precum ţipetele unor păsări străine.

Călătoresc împreună cu alte două femei, înăuntrul unei trăsuri acoperite. Celelalte două sunt îmbrăcate la fel ca mine, în caftane de bumbac, cu capetele legate în eşarfe strălucitoare. Asemenea mie, au ochii albaştri, dar arată la fel de străine ca femeile marocane, cu sprâncenele şi genele lor întunecate. Stăm într-o tăcere absolută, în timp ce căruţa se clatină şi se zgâlţâie pe străzile înguste ale oraşului. I.a un moment dat, trag puţin perdeaua, şi în trăsură pătrunde o rază de soare, ca un cuţit. Fata de lângă mine tresare şi întoarce capul. Mâinile nu-i stau deloc, mişcându-şi întruna degetele, cu nervozitate.

E plin de bărbaţi peste tot, care se îndreaptă ca un şuvoi către cea mai apropiată moschee: bărbaţi în mantii albe şi purtând mici acoperăminte de cap; bărbaţi în tunici şi pantaloni largi, care nu

trec de gleznă; bărbaţi cu turbane sau ascunşi sub gluga mantiei. Chipurile lor sunt la fel de arămii precum castanele lustruite, iar ochii lor negri sunt iscoditori. Privirile lor sunt directe, pătrunzătoare, ca ale vânătorilor care au mirosit animalul hăituit.

După ceea ce pare un interval interminabil, dar poate să fi durat doar două ceasuri, ne oprim.

- Am ajuns deja? întreabă fata aflată în celălalt capăt al trăsurii.

- Eşti englezoaică! strig eu, aproape ca o acuzaţie.

îmi răspunde cealaltă:

- Irlandeze. Suntem irlandeze, nu englezoaice. Suntem surori, da, Teresa şi Cecilia, surori din Ringaskiddy, deşi nu mulţi ştiu unde este asta, aşa că spun, pur şi simplu, că suntem din Cork.

Ceea ce explică răsucirea rozariului fantomă. Mama mea era o anticatolică hotărâtă, învinovăţind-o pe soţia bătrânului rege

francez pentru acest lucru, de unde şi decăderea familiei noastre; iar când fiul reginei s-a căsătorit cu o portugheză catolică, a turbat de furie. Trag cu ochiul prin deschizătura din perdele.

- Suntem într-o pădure.

Se relaxează vizibil.

- Sfânta Maria, mulţumesc. Eu şi Cecilia am jurat să fim martire, precum Sfânta Iulia şi Sfânta Eulalia.

Cecilia izbucneşte într-un plâns zgomotos. Teresa o bate pe braţ.

-E în regulă. Vei fi la fel ca Sfânta Iulia, iar eu voi fi Eulalia.

Se întoarce din nou către mine.

- Sfânta Eulalia a refuzat să renunţe la credinţa sa, aşa că i-au tăiat sânii.

Suspinele Teresei se transformă în vaiete.

-Au pus-o intr-un butoi plin cu cioburi de sticlă şi i-au dat drumul în jos pe un deal, aşa au făcut. Dar nici măcar asta nu a fost destul pentru a o transforma într-o necredincioasă, aşa că doi călăi i-au smuls pielea cu cârlige de fier şi i-au pus flăcări pe răni până când fumul a făcut-o să leşine. Şi, în cele din urmă, a fost crucificată, şi după aceea au decapitat-o, iar din gâtul ei a zburat o porumbiţă. A fost un miracol!

Ochii ei scânteiază de fervoare fanatică.

- Nu avea decât doisprezece ani. Eu şi Teresa ne-am închinat virginitatea însăşi Sfintei Fecioare. Vom fi Sfânta Cecilia şi Sfânta Teresa din Ringaskiddy. în anii care vor veni, fete din toată Irlanda vor rosti rugăciuni către noi.

Nu cred că aceasta este cine ştie ce consolare pentru o astfel de moarte violentă, dar dorinţa de a deveni martir nu este caracteristică religiei protestante.

-Vă invidiez pentru credinţa voastră, spun eu cu blândeţe.

Şi aşa este. Mă va ajuta oare credinţa mea să îndur încercările care mă aşteaptă?

Deodată uşa trăsurii se crapă şi un bărbat priveşte înăuntru. Cecilia îşi înăbuşă un ţipăt.

- Sidi Qasem, spun eu, înclinând din cap.
- Domnişoară Swann, vom face un scurt popas aici.

în vreme ce fetele irlandeze se odihnesc pe un petic gros de iarbă, scrutez depărtările şi văd că spre noi se îndreaptă un şir lung de bărbaţi prizonieri, înaintând de-a lungul potecii din pădure. Bărbatul care îi conduce se apropie, pentru a-1 întâlni pe sidi Qasem.

A|>lccându-se de pe cal, ia mâna întinsă de bătrân şi o duce la buze. ',c pare că există ierarhii chiar şi între negustorii de sclavi.

Cecilia şi Teresa păşesc zgomotos prin frunziş şi mi se alătură, M uturându-şi ierburile de pe mantii, cu ochii ţintă la grupul de bărbaţi care se apropie.

Maică sfântă, spune Cecilia închinându-se.

Par pe jumătate morţi de foame.

Surorile se adăpostesc în trăsură, dar eu nu pot să-mi desprind ochii de la ei. Mâinile bărbaţilor sunt legate cu frânghii, iar de glezne le atârnă greutăţi masive, pentru a împiedica orice încercare de evadare. Fierul care se mişcă odată cu paşii pe care-i fac le-a lăsat urme roşii pe pielea roasă, aşa că îşi târşie picioarele pentru ,i micşora frecarea. Mulţi dintre ei nu poartă cămăşi şi sunt arşi pe umeri de soare. Li se văd coastele la fel de clar ca scândurile dintr-o barcă naufragiată şi, când trec pe lângă mine, văd că unii dintre ei .iu brazde cicatrizate pe spate.

Mi-e ruşine să-i privesc cu stomacul plin de mâncare bună şi cu pielea acoperită de mătase. Feţele lor sunt mohorâte şi deznădăj-duite, fiecare dintre ei fiind prizonier în propriul său iad - în afară de unul singur, care întoarce capul spre mine, în timp ce trece pe lângă trăsură. Este înalt, cu pielea albă, acoperită de tuleie bălane, îmi dau seama, cu groază, că nu e decât un copil.

- Roagă-te pentru noi, doamnă, spune el în mai multe limbi. Apoi cel care-i supraveghează îşi îndreaptă calul spre el şi-l biciu-ieşte atât de tare, încât băiatul ţipă şi se împiedică.

îmi întorc privirea, cu ochii înotând în lacrimi. Ce speranţă mai avem noi, dacă aceşti oameni sunt trataţi aproape ca nişte animale?

Sidi Qasem apare alături de mine.

- De ce sunteţi înlăcrimată, doamnă?
- Trebuie să meargă pe jos până la Meknes?
- Vor merge sau vor muri.
- Şi ce se va întâmpla cu ei când ajung acolo?
- Vor ajuta la construirea noului oraş al lui Moulai Ismail. Dacă nu mor în timpul marşului, cu siguranţă li se va întâmpla asta la Meknes. într-o săptămână, o lună, un an, dacă sunt rezistenţi. Ismail este un stăpân necruţător, care nu le îngăduie să fie bolnavi sau firavi.
- Atâtea vieţi irosite doar pentru a construi un oraş.
- Nu este doar un oraş, Alys. îi este închinat lui Allah. Religia noastră este o religie care clădeşte o civilizaţie. A ieşit din deşert şi,

într-un secol, a creat cea mai mare civilizaţie din lume. Allah ne-a poruncit să nu lăsăm deşertul să rămână sterp, sau muntele să rămână munte. Lumea trebuie transformată conform tiparului divin, şi în această transformare ne găsim noi legătura cu divinitatea. Meknes este o rugăciune către Dumnezeu, un singur cântec de slăvire, iar Ismail este arhitect şi, totodată, cel care slăveşte. Cu toţii jucăm un rol în măreţul proiect.

Mă cutremur şi mă aşez din nou în trăsură, alături de cele două fete hotărâte să moară pentru cauza catolică, în vreme ce sidi Qasem vorbeşte despre crimă ca parte din planul divin. Sunt înconjurată de fanatici. Mă întreb dacă şi eu sunt una dintre ei.

CAPITOLUL 9

Al treilea Sabat, Rabi al-Thani[1]

De trei săptămâni putrezesc în această celulă întunecată, în-
1 onjurat de nebuni şi criminali. Trei săptămâni nu este un timp prea îndelungat în marea facere a lucrurilor, ştiu asta, dar timpul în beznă se târâie precum pierzania însăşi.

Cadiul a poruncit să fiu adus la el în prima săptămână, foarte mulţumit de sine. O altă crimă infamă rezolvată, un act criminal de care vor scăpa. Pedeapsa pentru crimă constă în baterea unui cui în craniu, cu lovituri de ciocan. Mi-a spus asta plin de încântare. Un bărbat scund, bondoc, avea acea moliciune care provine doar din traiul bun şi din grămezile de bacşiş pe care şi le-a strecurat în mânecă. Din nefericire, nu am avut cu ce să-l mituiesc. Sunt sclav, oricât aş fi de rafinat, iar slavii nu sunt plătiţi.

L-am întrebat dacă sultanul ştia despre suferinţa mea şi mi-a râs în faţă.

- De ce ar trebui să dea sultanul doi bani pentru încă un condamnat negru din oraşul său? Am executat deja treizeci luna aceasta şi, la fel ca şobolanii, apar mereu alţii.

Simplul fapt că încă zac închis în temniţă, după trei săptămâni, departe de sarcinile mele, îmi spune tot ce trebuie să ştiu: că sunt unul de care poţi să te lipseşti, uitat. Mă întreb cine îl asistă pe Ismail în rugăciunile sale, cine-i verifică încălţările, să nu fi intrat vreun scorpion în ele, sau mâncarea, să nu fie otrăvită, cine livrează mesajele şi cine ţine registrul femeilor cu care împarte aşternutul. Mă torturează gândul că înlocuitorul meu a primit cămăruţa mea, aruncându-mi cele câteva lucruri, puţinul la care viaţa ne-a fost

[1] A patra lună din calendarul islamic (n.red.)

redusă. Mă întreb dacă în clipa aceasta îşi face răgaz câteva minute, între sarcinile sale, pentru a sta în curtea unde am fost atât de nesăbuit să ascund încălţările murdare, bucurându-se de mângâierea caldă a soarelui pe faţa-i ridicată şi de mireasma iasomiei care emană dinspre alee. Aici nu simţi decât miros de rahat, urină şi sudoare, care se acreşte de la groază, şi vă sigur că niciuna dintre

acestea nu miroase câtuşi de puţin ca iasomia.

La chemarea muezinului, mă întorc să mă rog laolaltă cu ceilalţi nefericiţi. Dar cine ştie în ce direcţie este Mecca în acest loc, într-o asemenea beznă. Mă gândesc la Ismail, care-şi face turele, însoţit de armata de astronomi înarmaţi cu instrumentele şi calculele lor, fâţâindu-se cu riglele desfăcute intr-un anumit unghi, aliniind alidadele la poziţia soarelui, pentru a le spune exact în ce direcţie se află Oraşul Sfânt, înainte ca sultanul să poată îngenunchea, să se roage. Tot ce pot face e să-mi întorc privirea de la găleata de rahat şi să sper.

într-o dimineaţă, îmi trec mâna peste falei şi dau peste fire de păr. Oare o vrajă din temniţă mă transformă din nou în bărbat? îmi îngădui un zâmbet lipsit de bucurie, apoi îmi iau capul în mâini. Lui Dumnezeu îi place să glumească.

Deodată, ferestruica din uşă se deschide şi o voce strigă:

- Nus-Nus! Care dintre voi este demnitarul de la curte cunoscut drept Nus-Nus?

Dedesubt se aud câteva mişcări, dar acestea încetează, şi mă ridic.

- Eu sunt acela.

Temnicerul deschide uşa şi mă îndeamnă să ies.

- Să nu încerci nimic, sau rămâi fără picior.

Aşezată la o masă într-o cameră lăturalnică, sorbind ceai şi înveşmântată din cap până în picioare în negru, se află o femeie. Ştiu imediat cine este, în ciuda voalului, după grosimea încheieturii şi culoarea pielii, deşi nu poartă bijuteriile ei obişnuite. Sunt suficient de grijuliu, încât să nu spun nimic. Temnicerul nu manifestă nici o curiozitate şi închide uşa în urma lui. Mă întreb cât de des vin femeile în acest loc zgomotos, pentru ultima vizită conjugală, şi mă cutremur.

- Aşadar, Nus-Nus, aici eşti, spune ea în lobi.

- Aşa se pare, răspund eu în senufo.

-Nimeni nu s-a deranjat să mă informeze până ieri, spune '/¡dana. Mă gândeam că eşti bolnav.

Nu o cred. Spionii Zidanei se află peste tot.

- De ce eşti aici?

îşi asumă un risc, şi mă îndoiesc că e pentru binele meu. Dacă Ismail descoperă că i-a încălcat voinţa, strecurându-se dincolo de zidurile palatului, nici măcar faptul că este prima lui soţie nu are şanse să o salveze. L-am văzut strangulând-o pe una dintre aşa-numitele sale favorite cu propriile mâini, pentru scandaloasa (rimă de a fi cules o portocală căzută la pământ, ca să o mănânce.

- Nu suntem sărăntoci ca să ne pretăm la aşa ceva! a mustrat-o el, strângând-o de beregată până ce a lăsat-o fără viaţă. Nu ai pic de demnitate! Dacă îţi înjoseşti şi sultanul făcând un astfel de lucru, ce .iltceva ai mai putea face?

Noaptea care a urmat a avut coşmaruri, strigând în somn:

„ Aicha, Aicha!“, şi, a doua zi dimineaţa, perna lui era udă.

- Trebuia să te întreb despre listă, spune Zidana simplu. Au pomenit de ea? O au printre dovezile lor?

Suspin.

-Nimeni nu a vorbit despre ea.

- Bun. Ei bine, măcar atât.

Soarbe din ceai şi stăm în tăcere.

- Ce face sultanul? întreb eu după un moment îndelungat.

- Ismail este Ismail, dar într-o dispoziţie mai rea decât de obicei. A îndepărtat-o pe Zina aseară, fără să se atingă de ea. E prima dată când se întâmplă asta.

- Nu a întrebat de mine?

- Nu a pomenit nimic de tine în faţa mea.

- Dar cine ţine registrul celor cu care împarte aşternutul? Cine ii gustă mâncarea?

- Nu te chinui în asemenea hal, spune ea şi se ridică să plece.

- Nu va interveni nimeni pentru mine? Ştii că nu sunt vinovat de acuzaţia care mi se aduce?

- Când a salvat nevinovăţia pe cineva? Cunoştinţele sunt mult mai utile.

- într-adevăr. Nu aş vrea să fiu torturat, spun eu deodată, cu îndrăzneala disperării. De teama celor pe care le-aş putea spune despre motivele vizitei mele la sidi Kabour.

Ea râde atunci.

- O, Nus-Nus, dă dovadă de puţină tărie, de un pic de spirit Senufo.

Apoi bate la uşă şi temnicerul o lasă să iasă în lumină, ducându-mă înapoi în beznă. Sunt atât de prins în propriile mele gânduri, încât mănânc absent, ca un animal, când ni se aduce mâncarea. Uitând că s-ar putea să fie pietre în pâinea de orz, muşc tare şi îmi sparg un dinte, care se macină, căpătând astfel o nouă durere pe cap.

A doua zi, temnicerul vine la mine din nou.

-Ai devenit foarte popular deodată, spune el privindu-mă lacom.

Ştiu că s-a întâmplat ceva când ne aduce o găleată de apă rece, o mână de pastă de măsline în loc de săpun şi o cârpă înnodată cu care să mă curăţ, pe coridorul de afară. Mă-ntorc, încercând să am parte de o oarecare intimitate, dar el nu face decât să râdă.

-Am văzut tot felul de creaturi aici. Nimic nu mă şochează.

Totuşi, ochii lui se fixează curios asupra vintrelor mele în timp ce mă dezbrac, dar când mă-ndrept şi îl privesc ţintă în ochi, îşi îndepărtează privirea. Mă spăl şi mă îmbrac cu pantalonii curaţi de pânză şi cu o tunică lungă, cenuşie, pe care mi-o dă.

De îndată ce văd mătasea bogată de pe spatele turbanului său, ştiu cine este vizitatorul meu. Se întoarce şi mă priveşte de sus în jos.

- Ah, Nus-Nus, mă doare inima să te văd în halul acesta. Uitarea

se aşterne repede, nu-i aşa? într-un moment eşti în centrul tuturor lucrurilor, cu lumina binecuvântată a sultanului strălucind asupra ta, iar în următorul, te trezeşti în bezna de afară. E frig aici, nu-i aşa?

- Ai venit să mă batjocoreşti?

Marele vizir zâmbeşte.

- Haide, Nus-Nus. Nu vrei să mă implori pentru viaţa ta? Ştii că am puterea să te salvez.

îşi încrucişează braţele.

- Mă îndoiesc că viaţa mea merită târgul pe care mi-1 propui.

- îţi subestimezi preţul.

întinde o mână şi îmi atinge coapsa, iar degetele lui alunecă pe muşchiul mare de acolo, ca şi când ar vrea să facă pâine din el. Mă străduiesc să îl ignor. Ce a spus Zidana? Puţin spirit Senufo.

îmi adun puterile şi încerc să invoc războinicul pierdut din interiorul meu.

Mâna lui alunecă, apropiindu-se de prohabul meu, adăpostită de lunga tunică, şi ştiu imediat că a ales veşmântul cu grijă, tocmai pentru acest scop. Degetele lui mă împresoară prin materialul subţire al pantalonilor, mângâindu-mă. „O să mă asigur că vei muri“, promit eu, „dacă printr-un miracol voi supravieţui.“

- Prefer să-mi accept pedeapsa decât să fiu jucăria ta.

Zâmbeşte deranjat.

- Un om nevinovat, pregătit să moară de o moarte groaznică pentru o crimă pe care nu a comis-o?

- Ce ştii tu despre asta?

- Destul încât să-ţi salvez pielea aia neagră nerecunoscătoare. (iândeşte-te, Nus-Nus. Un loc în casa mea, cele mai bune lucruri din câte există; o viaţă de lux. Asta sau un cui bătut în creştetul (apului. Nu mi se pare că ai de ales. Dar nu te grăbi. O să mă asigur (ă judecătorul nu duce execuţia la bun sfârşit în următoarele câteva zile, pentru a-ţi acorda răgazul de a-ţi cântări decizia.

- Dar procesul meu?

- Ce proces? Cadiul nu are nevoie de mai mult ca să-ţi dovedească vinovăţia. Dacă nu cumva hotărăşte să te tortureze, ca să faci o mărturisire completă a vizitei tale la vraci, desigur. Asta ar fi loarte neplăcut, să suporţi biciuirea la tălpi, cleştii şi patul de tortură, înainte de a sfârşi cu un cui în craniu.

- Ca membru al personalului din palat nu pot fi executat fără un mandat semnat de sultan, spun eu ţeapăn.

Abdelaziz pufneşte.

- Nu ştiai, Nus-Nus, că eu aprob aceste mandate?

Las capul în pământ, învins.

- Ismail nici măcar nu ţi-a observat absenţa, dragul meu băiat, f i bine, exagerez oarecum. A observat când ai întârziat să te prezinţi in prima zi după dispariţia ta şi a început să urle, cerând să ţi se taie capul. I-a bătut pe cei doi sclavi personali, lăsându-i aproape laţi

când au spus că nu ştiu unde eşti, şi după aceea, nu a mai pomenit niciodată de tine, crezând, fără îndoială, că într-una din crizele lui de nebunie, îţi rupsese capul. Ai observat acest straniu obicei al lui? Ucide pe cineva într-o zi, şi a doua zi se preface că nu s-a-ntâmplat nimic? îmi aduc aminte că l-a bătut pe kaid Mehdi de l-a învineţit, pentru că nu reuşise să pună capăt unei mici răzmeriţe în Rif. Omul şi-a pierdut ochiul. A doua oară când l-a văzut purtând un petic peste ochi, Ismail l-a luat de braţ şi l-a întrebat, plin de solicitudine, cum îşi pierduse ochiul. Bietul om s-a bâlbâit, spunându-i că ar fi

căzut de pe cal, iar sultanul l-a copleşit cu daruri, fără îndoială pentru a-şi linişti conştiinţa. însă vinovăţia iese la iveală. Se spune că are coşmaruri după astfel de crize, din când în când. Este adevărat?

Este, dar nu-i răspund.

- Nu contează. Nepotul meu, Samir Rafik, are grijă de el acum.

Şi după ce îmi implântă acest pumnal în inimă, pleacă. Când vine temnicerul să mă ducă înapoi în celulă, îmi face cu ochiul şi, cu toate că m-am spălat bine cu doar o jumătate de oră în urmă, mă simt murdar până în adâncurile sufletului.

A doua zi, la începutul după-amiezii, temnicerul mă strigă iarăşi. Acum ce mai e? Marele vizir trebuie să mă considere tare slab de minte dacă îşi închipuie că o singură noapte de reflecţie mă va face să cedez voinţei lui.

- Se spune că a treia oară este cu noroc, murmură gardianul criptic şi, deschizând uşa camerei lăturalnice, mă împinge înăuntru.

Mă holbez la kaid Mahomed ben Hadou Ottur, iar acesta mă priveşte la rândul său, vag amuzat.

- Aşteptai pe altcineva?

- Eşti al treilea vizitator pe care l-am primit în tot atâtea zile, sidi.

Izbucneşte în râs.

- Zidana şi Abdelaziz, presupun?

Are reputaţia de bărbat inteligent, şi presupun că deţine un pluton de spioni.

- Dezbracă-te!

Nu am auzit să fie sodomit, dar bărbaţii deştepţi învaţă să-şi ascundă viciile în palatul lui Ismail. însă când încep să mă dezbrac, în loc să mă privească direct, îmi aruncă un morman de haine - o pereche de pantaloni de bumbac şi o djellaba din lână simplă.

- Pune-ţi gluga, mă sfătuieşte. îţi voi explica în timp ce mergem.

- Mergem?

Două minute mai târziu ne aflăm, pur şi simplu, afară. Stau acolo cu capul dat pe spate, privind în lumina fierbinte de culoarea ocrului, copleşit deodată de albastrul cerului, de verdele fascinant al frunzelor proaspete de smochin, dintr-o curte apropiată. Ultima dată când am văzut copacul, frunzele erau abia înmugurite, iar dedesubturile lor mătăsoase, abia vizibile pe coaja argintie.

- Ce s-a-ntâmplat? întreb eu, alergând să îl prind din urmă pe eliberatorul meu, care se îndreaptă în viteză către centrul oraşului,

cu pasul său lung şi săltăreţ.

- Avem nevoie de tine. Sultanul şi cu mine.

Inima îmi sare din piept. Nu am fost uitat, la urma urmelor!

- Vă voi fi veşnic recunoscător pentru că m-aţi readus în slujba stăpânului meu...

-Nu te grăbi să-mi mulţumeşti, Nus-Nus. Nu îţi va plăcea motivul pentru care ai fost eliberat. Ai o sarcină de îndeplinit. Este, să spunem, neplăcută.

Nu îmi pot închipui ce poate fi atât de josnic. Trecem de un grup de femei care studiază bentiţele şi mărgelele de pe tejgheaua unui negustor de mărunţişuri. Ne privesc cu interes, clipind din gene pe deasupra vălurilor.

-Şi cum rămâne cu... chestiunea... cu sidi Kabour?

Căldărarul îşi duce un deget la buze.

- Dacă îndeplineşti această sarcină, sidi Kabour nu va fi existat niciodată.

Mă încrunt.

- Dar... dar familia lui...

- Vor fi plătiţi toţi cei care trebuie să fie plătiţi. Rapoartele vor fi arse. învaţă să fii discret cât de cât, Nus-Nus. Dacă-ţi spun că e noapte şi soarele străluceşte pe cer, pune-ţi cămaşa de noapte şi aprinde o lumânare. Fă cum ţi se spune, şi nimeni nu va mai vorbi despre această chestiune din nou.

îmi mai spune ceva, şi cred că aud numele marelui vizir, dar acum trecem prin cartierul metalului, unde bărbaţii stau în soare bătând în boluri gigantice de cupru şi în vase de cuşcuş atât de mari, încât trebuie să fie destinate bucătăriilor din palat, iar zgomotul ciocanelor îi acoperă cuvintele.

Ceva mai târziu, ieşim din labirintul de străduţe şi ajungem în Sahat el-Hedim - Locul Dărâmăturilor, numit astfel din pricina rămăşiţelor de clădiri care au fost aruncate aici, în afara zidurilor palatului. Primul lucru pe care stăpânul meu Ismail l-a făcut când a hotărât ca Meknes să fie capitala sa - în loc de mai apropiatul Fez (care, în afară de faptul că este aglomerat, umed şi împuţit, e plin de disidenţi, marabouts şi cărturari aplecaţi asupra Coranului, care sunt mult prea dornici să dea glas unor opinii nedorite) sau Marrakech (care este deţinut de fratele său rebel şi este mereu un loc primejdios) - a fost să trimită mii de sclavi să dărâme vechiul oraş, pentru a face loc noului său proiect măreţ. Asta era cu cinci ani în urmă şi, cu toate că prima etapă se apropie de încheiere, haosul domneşte încă. Este un mare bărbat, Moulai Ismail,

căzut de pe cal, iar sultanul l-a copleşit cu daruri, fără îndoială pentru a-şi linişti conştiinţa. însă vinovăţia iese la iveală. Se spune că are coşmaruri după astfel de crize, din când în când. Este adevărat?

Este, dar nu-i răspund.

-Nu contează. Nepotul meu, Samir Rafik, are grijă de el acum.

Şi după ce îmi împlântă acest pumnal în inimă, pleacă. Când vine temnicerul să mă ducă înapoi în celulă, îmi face cu ochiul şi, cu toate că m-am spălat bine cu doar o jumătate de oră în urmă, mă simt murdar până în adâncurile sufletului.

A doua zi, la începutul după-amiezii, temnicerul mă strigă iarăşi. Acum ce mai e? Marele vizir trebuie să mă considere tare slab de minte dacă îşi închipuie că o singură noapte de reflecţie mă va face să cedez voinţei lui.

- Se spune că a treia oară este cu noroc, murmură gardianul criptic şi, deschizând uşa camerei lăturalnice, mă împinge înăuntru.

Mă holbez la kaid Mahomed ben Hadou Ottur, iar acesta mă priveşte la rândul său, vag amuzat.

- Aşteptai pe altcineva?

- Eşti al treilea vizitator pe care l-am primit în tot atâtea zile, sidi.

Izbucneşte în râs.

- Zidana şi Abdelaziz, presupun?

Are reputaţia de bărbat inteligent, şi presupun că deţine un pluton de spioni.

- Dezbracă-te!

Nu am auzit să fie sodomit, dar bărbaţii deştepţi învaţă să-şi ascundă viciile în palatul lui Ismail. însă când încep să mă dezbrac, în loc să mă privească direct, îmi aruncă un morman de haine - o pereche de pantaloni de bumbac şi o djellaba din lână simplă.

- Pune-ţi gluga, mă sfătuieşte. îţi voi explica în timp ce mergem.

- Mergem?

Două minute mai târziu ne aflăm, pur şi simplu, afară. Stau acolo cu capul dat pe spate, privind în lumina fierbinte de culoarea ocrului, copleşit deodată de albastrul cerului, de verdele fascinant al frunzelor proaspete de smochin, dintr-o curte apropiată. Ultima dată când am văzut copacul, frunzele erau abia înmugurite, iar dedesubturile lor mătăsoase, abia vizibile pe coaja argintie.

- Ce s-a-ntâmplat? întreb eu, alergând să îl prind din urmă pe eliberatorul meu, care se îndreaptă în viteză către centrul oraşului, cu pasul său lung şi săltăreţ.

- Avem nevoie de tine. Sultanul şi cu mine.

Soţia sultanului

Inima îmi sare din piept. Nu am fost uitat, la urma urmelor!

- Vă voi fi veşnic recunoscător pentru că m-aţi readus în slujba stăpânului meu...

- Nu te grăbi să-mi mulţumeşti, Nus-Nus. Nu îţi va plăcea motivul pentru care ai fost eliberat. Ai o sarcină de îndeplinit. Este, să spunem, neplăcută.

Nu îmi pot închipui ce poate fi atât de josnic. Trecem de un grup .le femei care studiază bentiţele şi mărgelele de pe tejgheaua unui

negustor de mărunţişuri. Ne privesc cu interes, clipind din gene pe deasupra vălurilor.

- Şi cum rămâne cu... chestiunea... cu sidi Kabour?

Căldărarul îşi duce un deget la buze.

- Dacă îndeplineşti această sarcină, sidi Kabour nu va fi existat niciodată.

Mă încrunt.

- Dar... dar familia lui...

- Vor fi plătiţi toţi cei care trebuie să fie plătiţi. Rapoartele vor fi .n se. învaţă să fii discret cât de cât, Nus-Nus. Dacă-ţi spun că e noapte şi soarele străluceşte pe cer, pune-ţi cămaşa de noapte şi aprinde o lumânare. Fă cum ţi se spune, şi nimeni nu va mai vorbi despre această chestiune din nou.

îmi mai spune ceva, şi cred că aud numele marelui vizir, dar acum trecem prin cartierul metalului, unde bărbaţii stau în soare bătând în holuri gigantice de cupru şi în vase de cuşcuş atât de mari, încât trebuie să fie destinate bucătăriilor din palat, iar zgomotul i iocanelor îi acoperă cuvintele.

Ceva mai târziu, ieşim din labirintul de străduţe şi ajungem în Sahat el-Hedim - Locul Dărâmăturilor, numit astfel din pricina lainăşiţelor de clădiri care au fost aruncate aici, în afara zidurilor palatului. Primul lucru pe care stăpânul meu Ismail l-a făcut când a hotărât ca Meknes să fie capitala sa - în loc de mai apropiatul Fez (care, în afară de faptul că este aglomerat, umed şi împuţit, e plin de disidenţi, marabouts şi cărturari aplecaţi asupra Coranului, care sunt mult prea dornici să dea glas unor opinii nedorite) sau Marrakech (care este deţinut de fratele său rebel şi este mereu un loc primejdios) - a fost să trimită mii de sclavi să dărâme vechiul oraş, pentru a face loc noului său proiect măreţ. Asta era cu cinci ani în urmă şi, cu toate că prima etapă se apropie de încheiere, haosul domneşte încă. Este un mare bărbat, Moulai Ismail,

împăratul Marocului, părintele poporului, emirul celor credincioşi, supuşi lui Allah. Da, un mare bărbat, dar nu este arhitect.

Un şir de catâri este descărcat într-o parte a scuarului, iar animalele sunt îngrijite, în timp ce sunt despovărate de greutăţile pe care le-au cărat. Negustorii stau în preajma lor, târguindu-se, cu răbojul în mână. O rândunică pluteşte şi se învârte deasupra capetelor lor, ca şi când în momentul în care s-au deschis pachetele de mărfuri, s-ar fi eliberat din ele un roi de muşte. Văd scânteia petei roşii, întunecate ca sângele uscat, de pe pieptul ei, în timp ce trece pe lângă mine cu coada ei despicată, apoi dispare.

Nu recunosc gărzile de la poartă, dar se dau în lături suficient de repede la vederea bărbatului care mă însoţeşte, şi mă miră cât de repede s-a schimbat lumea de când am fost încarcerat.

în timp ce înaintăm cu paşi repezi pe coridoarele de marmură, îmi adun curajul să întreb despre camera mea. în locul acela, liniştea şi confortul ei mi-au stăruit în minte.

Ştiu că e un lucru mărunt, nedemn de atenţia ta, sidi... încep eu fără speranţă.

- Apartamentul îţi aparţine din nou, Nus-Nus. Ţi-am recuperat lucrurile pe cât de bine am putut. Dacă am trecut ceva cu vederea, iartă-mă. în caz că îţi lipseşte ceva, anunţă-mă şi voi face tot ce pot pentru a-1 înlocui.

O astfel de amabilitate este neaşteptată. Recunoştinţa îmi încălzeşte inima, apoi îmi amintesc de sarcina necinstită.

- Aşadar, ce doriţi să fac?

îmi aruncă o privire goală, enigmatică.

- Mi s-a spus că poţi conversa cu mare pricepere în limba aceasta păgână, îmi spune într-o engleză perfectă.

Sunt incapabil să-mi ascund surpriza.

- Fostul meu stăpân m-a învăţat multe lucruri, printre care şi engleza, pe care o vorbesc cu o fluenţă acceptabilă.

Mă opresc.

- Dar, sidi, cum de vorbiţi aşa de bine engleza?

- A fost limba maternă a mamei mele, îmi răspunde el scurt şi priveşte într-o parte.

Aşa se explică lumina aceea curioasă din ochii lui. îmi aduc aminte că se şoptea că mama lui fusese o sclavă din Europa, dar credeam că sunt clevetiri răutăcioase. Dacă este adevărat, trebuie să fi fost nevoit să muncească din greu pentru a intra în graţiile lui Ismail.

- Aveţi nevoie să vi se traducă ceva în engleză?

- Ai putea spune astfel.

Când ne apropiem de porţile haremului, se opreşte.

- Poţi să-ţi scoţi gluga acum. Anunţă-te gărzilor. Ştiu ce să facă.

Ciudat. îl privesc cum se îndepărtează cu repeziciune şi mă întreb ce problemă lingvistică poate fi atât de importantă, încât să-l 11 determinat să mă salveze din temniţă, riscând mânia marelui vizir. Gărzile de la poartă îmi înlesnesc intrarea, iar băiatul trimis s.i mă călăuzească mă trage de mână şi trecem pe lângă pavilionul Zidanei, spre o clădire pe care nu am vizitat-o niciodată - şi nici măcar nu am văzut-o - până acum.

- Aşteaptă aici, îmi spune şi dă fuga înăuntru.

Sprijinindu-mă de ipsosul încălzit de soare, închid ochii şi îmi îndrept chipul către lumină. Undeva se aude strigătul melancolic al unui păun, dar nu pot să gândesc decât: „Sunt liber!“ în fiecare noapte, în mijlocul duhorii şi al mormăielilor din celula aceea înfiorătoare, mi-am imaginat cum îmi pătrunde cuiul rece de fier in craniu, şi acum iată-mă aici, cu soarele pe chip, care-mi aduce licăriri stacojii sub pleoape, sorbind parfumul de neroii şi de mosc.

Nasul îmi tresare. Cunosc parfumul acela... Deschid ochii, dar imaginile pe care mi le lasă soarele pe retină îmi tulbură vederea. Clipesc şi o văd pe Zidana privind în jos către mine. O mică negresă sclavă aleargă pe lângă ea, făcându-i vânt abitir cu evantaiul din

câteva pene de struţ. Strănut puternic, căci evantaiul mi-a adus praf în nări.

- Ei, Nus-Nus, aşa îţi saluţi tu stăpâna? în genunchi, ca un câine ce eşti!

Mă prosternez, căci se pare ca asta se aşteaptă de la mine. De ce e atât de oficială? De obicei, Zidana nu e atât de ceremonioasă cu mine.

în faţa mea este o pisică, o creatură albastru-cenuşie simandicoasă, cu ochi mici de ambră. îşi lasă în jos capul, cu urechile ca nişte săgeţi, privindu-mă curioasă. Apoi se întoarce şi îşi încolăceşte trupul sinuos în jurul unei perechi de picioare din spatele ei, şi văd că pe blana de pe spinare are pete roşii întunecate, ca şi când i s-ar fi picurat vopsea pe ea. Când trece în spate, văd două picioare încălţate cu papuci brodaţi cu fir de aur şi tiviţi cu pietre preţioase. Cunosc stilul. Am îngropat ultima pereche într-un ghiveci din curtea mea, acoperită cu sângele lui sidi Kabour. îmi apăs fruntea pe gresie.

- A capitulat? se aude vocea Zidanei.
- Este îngrozitor de îndărătnică.

-Te-am avertizat. I se citeşte în priviri.

- Poate că tocmai această calitate ai ei m-a atras.
- Sunt surprinsă că nu a spus încă shahada...

Shahada - acele câteva cuvinte pe care un necredincios trebuie să le rostească pentru a renunţa la propria sa credinţă, devenind musulman, la vederea lui Allah. Şi, deodată, îmi dau seama motivul pentru care m-a eliberat Căldărarul. Un lucru pe care el nu avea tăria necesară să-l facă...

- Mi-e teamă că s-ar putea să nu fi înţeles clar situaţia.
- E limpede că nu a înţeles onoarea pe care i-o faci.
- Onoarea pe care intenţionez să i-o fac.

Simt dorinţa din glasul lui, care se revarsă nestăvilită.

- Dragul meu, stai liniştit...

Pauză.

- Copilă, fugi şi adu-mi o cârpă şi apă cu petale de trandafiri.

Aud paşii fetei îndepărtându-se pe gresie. Nimeni nu mă îndeamnă să mă ridic, aşa că rămân unde sunt, cu fruntea apăsată de pământ. Fata se întoarce şi pune un bol lângă mine. Porţelan Medici, cu flori albastre, fragile, pe fundal alb. în apa pe care o conţine văd reflexia Zidanei, întinzând mâna cu blândeţe, să şteargă chipul soţului.

-Te-a murdărit, micuţa necredincioasă. Aşa, acum e mai bine.

Cârpa înmuiată în bol pătează apa. Privesc cum sângele înfloreşte ca o maree roşie, atingând marginile porţelanului cu exact aceeaşi nuanţă ruginie a petei de pe pieptul rândunicii.

- Ce fiinţă nesăbuită, să se agite atâta pentru câteva cuvinte, spune Zidana. Sunt surprinsă că sidi Qasem nu a instruit-o mai bine.

Pare mulţumită de sine, ca şi când să-ţi schimbi credinţa e la fel

de simplu ca atunci când te-ai lepăda de o mantie veche. „E uşor pentru tine“, gândesc eu. „Ai spus shahada şi ai renunţat la numele tău de sclavă, dar nu ai renunţat la vechea ta religie, ci ai continuat să o practici sub nasul tuturor.“

Deodată, simt greutatea privirii sultanului asupra mea. Apoi, o bătaie puternică pe umăr îmi îngăduie să mă ridic. O fac în grabă.

- Maiestate.

Ismail se află în faţa mea, cu pisica în braţe, care stă placidă, perfect relaxată. Nu cred că sultanul a încercat să îşi oblige vreuna din mult-iubitele sale animale să spună shahada.

Ah, Nus-Nus!

Face o pauză, ca şi când ar încerca fără succes să găsească o informaţie pierdută.

- Bine. Te-am aşteptat.

„Trei săptămâni“, gândesc eu, dar nu o spun.

Ismail mă studiază din creştet până-n tălpi.

- O alegere excelentă a mantiei, neagră pentru a ascunde orice pete neplăcute şi pentru a te feri de rele. Bine gândit, băiete. Are nişte ochi remarcabili fata aceasta, dar mi-e teamă că e posedată de demoni.

Se întoarce spre uşa de la intrare şi îmi face semn să-l urmez.

- Succes, Nus-Nus, spune Zidana, iar buzele i se arcuiesc într-un zâmbet maliţios.

în mijlocul încăperii de jos, o siluetă fragilă stă dreaptă, cu spatele la noi, pe unul din scaunele aurite dăruite de ambasadorul Irancez, în numele monarhului său. Numai că acest cadou nu s-a numărat printre favoritele sultanului. Ismail se cutremura la vederea picioarele lor extravagant de curbate, şi le-a îndepărtat din calea lui. M-am întrebat mereu ce s-a ales de ele.

Dincolo de siluetă, doi bărbaţi devin subit atenţi, la intrarea sultanului. Ştiu că primul este Faroukh, unul dintre călăii preferaţi ai lui Ismail - un egiptean cu capul ras, cu ochi negri reci, ca de rechin mort. Celălalt este un nobil mărunt, un văr sau un bastard îndepărtat, împins, fără îndoială, în această slujbă înfiorătoare de membrii mai ambiţioşi ai familiei. Este limpede că pare îngreţoşat, palid, ca şi când i-ar veni să vomite sau să leşine în orice moment, î 1 aşteaptă suferinţe groaznice în cazul în care se va întâmpla aşa. Ismail nu are milă pentru cei cu stomacul sensibil. Ceea ce Căldă-rarul ştie prea bine, aşa că a avut dibăcia de a se da deoparte, aducându-mă pe mine să fac treaba murdară, în locul lui. Şi eu, care îi eram recunoscător. Nu e de mirare că mi-a spus să nu-i mulţu-mesc încă...

- Cum o cheamă? întreb, fără a mă adresa cuiva anume.

Ismail pufneşte dezaprobator.

- Când va veni clipa să-i aşterni numele în registrul celor cu care împart aşternutul, abia atunci va fi nevoie să-i cunoşti numele. Este o păgână îndărătnică, care trebuie pedepsită şi convinsă să o apuce

pe calea cea bună. Spune-i să înceteze cu rezistenţa ei nesăbuită şi să îmbrăţişeze adevărata credinţă. Dacă nu cedează, îşi va pierde viaţa. Dacă urmăreşte să-şi păstreze virginitatea, spune-i că va fi

dată - priveşte într-o parte la nobilul mărunt, apoi în depărtare, fiind limpede că nu îşi aminteşte numele flăcăului - acestuia mai întâi, apoi lui Faroukh şi oricărui doritor dintre membrii gărzii, iar, în cele din urmă, câinilor. Şi abia după ce toţi aceştia vor fi satisfăcuţi, îi vom slobozi sufletul în braţele lui Iisus Prefăcutul.

Mă fixează cu privirea lui neagră arzătoare.

- Fă tot ce trebuie să faci pentru a o converti. Apoi, pune să fie curăţată şi adu-o în apartamentele mele. Mă aştept să o văd acolo, supusă voinţei lui Allah, după cea de-a cincea rugăciune. Fă asta pentru mine, Nus-Nus, şi vei fi răsplătit generos. Dacă dai greş, te voi da lui Faroukh, care lucrează la o nouă tehnică specială pentru mine. Jupuirea rafinată a extremităţilor, care aduce chinuri îngrozitoare, dar ţine victima în viaţă timp îndelungat. Eşti exact ceea ce are nevoie - un bărbat vânjos şi musculos, cu un pic de spirit de războinic. Ceilalţi au fost mult prea firavi pentru a irosi cuvintele pe ei, ca să nu mai spunem de cele mai bune cuţite ale lui Faroukh.

In timp ce paşii sultanului se îndepărtează pe scările care duc spre lumină, aproape că îmi doresc să mă întorc în celula din Ivmniţă. Aproape. Sper că femeia va asculta de glasul raţiunii, în i de din urmă, dar, la prima vedere, speranţele nu sunt promiţătoare.

Are pumnii atât de încleştaţi în poală, încât i se văd tendoanele încordate pe antebraţ. Fiecare linie a corpului ei urlă, sfidătoare, deşi chipul îi este ascuns de valurile de păr blond. Dar apoi, văd că şi a tras picioarele la piept, ca şi când mătasea turcoaz a mantiei pătate şi şifonate ar putea-o proteja. Picioarele îi sunt umflate şi învineţite, strălucind de sânge, şi chircite unul către altul, semn că a fost bătută la tălpi.

Privesc acuzator către Faroukh, iar el îmi susţine privirea, impasibil. în mâini strânge un băţ brazilian gros. Este îngrozitor de dureros să fii bătut la tălpi. Unii oameni nu mai merg niciodată după aceea. Deodată, îmi amintesc ţipătul îndepărtat al păunului şi mă ruşinez că, exact în momentul în care mă felicitam pentru libertatea primită, această biată femeie era bătută în numele lui Dumnezeu.

- Du-te şi adu apă rece de băut şi încă un bol pentru spălat; şi prosoape curate, îi spun micului nobil, iar el dă fuga la uşă.

Dispreţul pentru compasiunea mea adânceşte liniile din jurul gurii călăului. Deodată, nu mai pot îndura să mă aflu în aceeaşi încăpere cu el.

- Ieşi afară, Faroukh, îi spun. Aşteaptă la capătul scărilor.
- Sultanul mi-a spus să rămân.
- Crezi că are şanse să evadeze?

De-abia catadicseşte să ridice din umeri.

- încearcă. Nu ţi-ar veni să crezi ce-am văzut că încearcă să facă prizonierii.

Nu vreau să ştiu ce a văzut, dar ştiu ce aş fi vrut să-i fac lui Abdelaziz, când m-a ţinut captiv.

- Pleacă odată! repet eu ferm. Păzeşte scările alea nenorocite, dacă asta te face să te simţi mai bine.

îmi susţine privirea cu insolenţă preţ de două clipe, apoi se îndreaptă către uşă, bătându-se nonşalant cu băţul peste coapsă.

Efectul absenţei sale este sesizabil. Umerii femeii se lasă în jos, ca şi când doar voinţa o face să mai rămână dreaptă, iar mâinile i se deschid ca nişte flori. Mă aşez într-un genunchi alături de ea şi îi iau una din mâini într-a mea, întorcând-o. în palme are săpate semilune însângerate, de la unghiile înfipte în carne.

- Ce mână mică, spun eu şi îi adun degetele cu blândeţe, acoperindu-i rănile. Mi se spune Nus-Nus, care înseamnă „jumătate şi jumătate.“ Pe tine cum te cheamă?

Ea ridică privirea. în clipa în care ni se întâlnesc ochii, văd că ai ei au o culoare uimitoare, o scânteie sălbatică de albastru ca la asfinţit, în jurul pupilelor negre dilatate. Are genele şi sprâncenele aurii. N-am mai văzut nicicând o astfel de fiinţă. Femeile din harem au ochii şi sprâncenele negre şi recurg la multe artificii pentru a-şi scoate în evidenţă privirile întunecate. E ca şi când ochii ei ar părea despuiaţi, expuşi şi vulnerabili. în secunda dinainte de a-şi îndepărta privirea, ştiu că nu ar fi putut avea un efect mai mare asupra inimii mele dacă aş fi stat privind-o ţintă o oră sau un veac.

O lacrimă i se prelinge pe chipul alb, peste vânătaia de pe pomeţi, transformând într-o pată roz sângele care îi curge din nas. Apoi, spune cu o voce înaltă şi clară:

- Mă numesc Alys Swann.

Chiar atunci se întoarce în încăpere tânărul curtean, şi bine face, căci în acel moment sunt pierdut. Mă ridic şi iau din mâna acestuia urciorul cu apă, îmi torn eu însumi într-o ceaşcă şi o dau pe gât dintr-o singură înghiţitură, apoi umplu din nou ceaşca pentru prizonieră. Ea încearcă să soarbă graţios, dar, după cum spun oamenii din deşert, Aman iman - apa este viaţă -, şi nu se poate abţine să nu bea cu lăcomie.

Servitorul care-1 urmează pe curtean aduce prosoape împăturite şi un bol de apă în care plutesc petale de trandafir, ceea ce pare a fi o curtoazie ridicolă, date fiind împrejurările. îi spun să le lase lângă scaun, le mulţumesc amândurora şi îi trimit afară. Cu grijă, îi îmbăiez picioarele, deşi îşi muşcă buzele atât de tare, încât dinţii i se umplu de sânge.

- Eşti norocoasă, Alys, îi spun după o vreme, când mâinile mi se opresc din tremurat. Nu ai oase rupte.

Scoate un sunet trist. Apoi îşi ridică miraculoşii ochi spre mine, (intuindu-mă cu privirea.

- Nu am oase rupte încă, şi nici spiritul...

Se opreşte.

- De ce ţi se spune Nus-Nus? Sună jignitor.

- Sunt ceea ce se numeşte un bărbat tăiat. Un eunuc.

Mă priveşte fără să clipească.

- Trebuie să mă ierţi dacă nu înţeleg întocmai ceea ce vrei să spui prin asta.

Zâmbesc strâmb.

- Doar cei care-mi împărtăşesc soarta deplorabilă pot înţelege cu adevărat.

Văd că se gândeşte, punând cap la cap numele crud cu implicaţia. Scutură uşor din cap. Apoi întreabă:

- Care este numele tău adevărat?

Un moment, mintea mea e goală. Care este numele meu? A trecut atât de mult timp de când nu l-am mai folosit. Iese la suprafaţă din adâncuri şi i-1 spun, iar ea îl repetă de două ori, până când pronunţia este corectă. în glasul ei străin, scăzut şi melodios, numele meu sună exotic şi îndulcit. Simt o căldură în stomacul care mi se strânge.

- Numele tău înseamnă ceva în limba ta?

- înseamnă „mort, şi totuşi treaz“. Am fost atât de slab la naştere, încât mama m-a crezut mort, apoi am deschis ochii. Dar prefer să îmi spui Nus-Nus. Băiatul cu celălalt nume e pierdut demult şi s-a schimbat enorm.

îmi zâmbeşte firav.

- Şi ai fost trimis să duci la îndeplinire schimbarea mea?

Spiritul ei este încă iscoditor, cu toată durerea pricinuită de bătaie.

- Sunt aici ca să te conving să accepţi islamismul şi să te salvezi de alte... neplăceri.

Râde.

-Neplăceri! Eşti un fel de diplomat, Nus-Nus? E limpede că ai o limbă suficient de mieroasă pentru asta.

înclin capul.

- Sunt doar un sclav, un eunuc al curţii; servitorul sultanului, îmi pare rău. Nu este o sarcină pe care aş fi vrut să o duc la

îndeplinire. Dar am cunoscut suferinţa şi am văzut multe, şi nu aş dori să te văd folosită cu cruzime.

-Nimeni nu m-ar considera o femeie curajoasă, Nus-Nus. Nu a trebuit să îndur vreodată dureri fizice. Până acum nu m-a atins nimeni, în toată viaţa mea. Dar în aceste ultime ore, am descoperit că am în mine o forţă la care nu mă aşteptam, un strat dur care stă ascuns în străfunduri. Unii l-ar putea numi îndărătnicie. Nu ştiu ce este şi nu par a deţine controlul asupra lui. Mi-e teamă că s-ar putea să mă facă să mă comport intr-un fel care îmi va pune viaţa în pericol.

-Atunci, de ce nu stăpâneşti trăsătura aceasta primejdioasă, cedând acum şi salvându-te?

împinge ceaşca înspre mine.

- Mama mea era expertă în linguşeli, vorbe dulci şi viclenie. Poate că vorbele tale sunt blânde, dar scopurile sunt aceleaşi ca şi ale lor, fie că sunt transmise printr-un glas blând sau cu ajutorul unui băţ.

Schimb tactica.

- Haide să vorbim atunci despre convertire. Schimbarea unei forme de religie cu o alta. Cu toţii slujim unui singur Dumnezeu. Este unul şi acelaşi, indiferent cum îl numim - deus, Allah sau Iahveh. Este acelaşi cu cel care ne ascultă rugăciunile. Ce însemnătate are schimbarea numelui religiei, dacă a ta credinţă rămâne adevărată în inimă?

Buzele ei se strâng, alcătuind o linie dreaptă.

Insist:

- Nu suntem decât oameni, Alys. Am călătorit mult şi ştiu destule pentru a-ţi spune că există musulmani buni şi creştini răi, la fel cum există musulmani răi şi creştini buni. Nu forma religiei îi face să fie astfel, ci firea lor. Am întâlnit o mulţime de creştini răi, este adevărat. Şi îndrăznesc să spun că printre oamenii de aici există blândeţe şi milă. Dar nu sunt poporul meu, şi religia lor nu este a mea.

Nu ar trebui să spun asta, căci sunt socotit a fi un bun musulman, dar în inima mea, ştiu că Dumnezeu e Dumnezeu, iar restul nu sunt decât cuvinte, iar cuvintele sunt doar nişte zgomote pe care le folosim pentru a comunica unii cu alţii.

Ea nu scoate nici un strigăt de groază, la auzul acestei erezii, aşa încât continui:

- Platon spunea că numele atribuite lucrurilor sunt în întregime arbitrare, că orice nume poate fi dat oricărui obiect, atâta timp cât suficient de mulţi oameni înţeleg şi sunt de acord să-l întrebuinţeze

pentru a defini acel obiect. De asemenea, susţinea că numele exis-l ente ale lucrurilor ar putea fi schimbate fără a aduce vreo pierdere naturii lucrului însuşi. Astfel că te întreb din nou, Alys: Ce însemnătate are că spui cuvintele care ţi se cer, că schimbi numele religiei laie şi că vorbeşti despre Allah?

-Nu este o adevărată făţărnicie să accepţi forma exterioară şi să crezi un alt lucru în inima ta? Ce valoare are pentru religia ta un astfel de convertit, dacă nu crede cu adevărat?

Ridic din umeri.

-Este multă făţărnicie în lume, în special în lumea aceasta, pentru a supravieţui de pe o zi pe alta. Nu cred că Dumnezeu te-ar pedepsi pentru că ţi-ai păstrat viaţa, având în vedere astfel de alternative.

- Nu vreau să devin eretică. Acest caz nu este atât de simplu pe cât sugerezi. Cum pot să resping cu bună ştiinţă toate adevărurile care mi-au fost transmise cu privire la Sfânta Treime şi la izbăvirea

omului prin Hristos? Doar pentru a-mi salva propria piele. Iisus a stat pe cruce trei zile şi trei nopţi pentru a ne salva sufletele. Poate că nu sunt decât o femeie slabă, dar cred că o bătaie care nu mi-a rupt nici măcar oasele picioarelor nu e îndeajuns ca scuză pentru a mă răzvrăti împotriva lui Dumnezeu.

Suspin. Sunt înconjurat de cei care cred cu tărie în caracterul unic al lui Dumnezeu, oameni care torturează şi ucid, fără mustrări de conştiinţă, pe oricine declară altceva. Propriul meu popor crede că în fiecare copac şi în fiecare baltă din pădure sălăşluieşte un spirit, că strămoşii ne vorbesc în vise şi au căpătat o natură divină. Nu sunt câtuşi de puţin omul care să transforme lucrurile într-o dezbatere teologică. Şi, totuşi, am rostit shahada şi am îmbrăţişat islamismul...

- Alys, nu caut să schimb natura convingerilor tale. Nu-ţi cer decât să accepţi forma exterioară care ţi se oferă. Spune cuvintele şi salvează-te. Nu se vor opri până nu te vor sfărâma cu totul, în cele mai îngrozitoare feluri. Vorbesc din experienţă.

- Nu-mi pari sfărâmat cu totul. Dar nu ştiu ce ai fost înainte de a veni astăzi la mine, în calitate de curtean trimis să mă convertească. Povesteşte-mi experienţa ta. Vreau să ştiu ce te-a făcut să fii persoana care se pretează la un astfel de lucru.

îşi dă capul pe spate şi îmi aruncă o privire lungă, provocatoare.

-Nu suntem aici pentru a vorbi despre mine.

îşi încrucişează braţele.

- Atunci, nu vom vorbi despre nimic şi vei da greş în încercarea ta. Şi, în cazul acesta, fără îndoială, nu voi fi singura care va avea de suferit.

Bineînţeles, are dreptate să presupună acest lucru. Dacă nu reuşesc să o convertesc, cu siguranţă îi voi fi dat lui Faroukh. înghit în sec. Chiar trebuie să se ajungă la asta? La îndepărtarea măştii mele şi la dezvăluirea adevăratului meu chip? Mă uit la ea, la hotărârea, voinţa şi mândria care o susţin pe această femeie fragilă, şi ştiu că îi datorez tot adevărul pe care i-1 pot oferi.

- M-am născut într-un sat al poporului Senufo. Departe de aici, dincolo de munţi şi de Marele Deşert. Tata era conducătorul unui mic trib. Aveam doi fraţi şi trei surori, dar eram cel mai mare şi preferatul mamei. Am fost o dezamăgire pentru tata, care dorea să fiu ca vărul meu, Ayew, războinic şi vânător. în schimb, eu preferam să compun muzică şi să dansez. îmi doresc să fi acordat mai multă atenţie artei de a lupta. Aş fi putut salva vieţile mamei şi fratelui meu mai mic, dar când au venit duşmanii noştri şi ne-au prădat satul, mă aflam în pădure, făcând o tobă. Până să-mi dau seama ce se întâmplase, era prea târziu. M-au prins şi m-au vândut negustorilor de sclavi, însă am avut mai mult noroc decât meritam. Primul meu stăpân a fost un om bun, un doctor. în loc să mă trateze ca pe un sclav sau chiar ca pe un servitor, m-a transformat într-un fel de tovarăş. M-a învăţat să citesc şi să scriu, mi-a împărtăşit cunoştinţe

de medicină şi anatomie, mi-a adus instrumente şi mi-a încurajat pasiunea pentru muzică, m-a luat cu el prin toată Europa şi m-a îmbrăcat bine. Mă credeam un tip grozav. Vărul meu, Ayew, ar fi spus că mi-am depăşit condiţia.

îmi oferă un zâmbet firav, auzind aceasta.

- Un sclav care se credea gentilom?

- Ceva de genul acesta.

- Nu e rău până aici. Nu pare soiul de stăpân care să te bată, pentru a-i accepta religia.

- Nu a fost nevoie. Se convertise el însuşi la islamism, considerând-o o religie mai blândă şi mai caritabilă decât creştinismul. Am decis să o aleg de dragul lui, apoi am ajuns să o iubesc pentru ceea ce era.

Strânge din buze.

- Deci ai fost tratat bine, educat şi răsfăţat, pentru a îmbrăţişa erezia. Nu te descurci prea bine în a mă convinge că eşti vreun expert în materie de suferinţă.

lira o replică cinstită.

Ceea ce urmează nu am mai spus nimănui. Este... închid oi liii... dureros chiar şi să-mi amintesc.

Nu spune nimic, doar mă priveşte, aşteptând, hotărâtă, deloc dispusă să cedeze.

Trag aer în piept.

- Stăpânul meu, doctorul, a murit... subit. Am fost vândut din nou, dar de data aceasta, noul meu stăpân nu a fost atât de blând. Avea un plan, din care eu eram o mică parte. Şi o mică parte din mine urma să fie sacrificată pentru acest plan. Trebuie să explic în amănunt?

- Trebuie.

- Când m-au dus în coliba de la marginea oraşului, am crezut că mă vor ucide şi am început să mă lupt cu ei. Când mi-am dat seama i e plănuiau, mi-am dorit să mă fi ucis. La douăzeci şi unu de ani, vi am înalt şi puternic, dar răsplata i-a făcut să fie îndârjiţi. M-au l.irât înăuntru. Când am văzut masa, cu pete negre de la sângele vărsat al celor care fuseseră scopiţi înaintea mea, şi cuţitele înfiorătoare aşezate într-un şir strălucitor pe cârpa de lângă masă, mi s-au înmuiat genunchii şi m-am împiedicat ca un bou lovit cu ciocanul între ochi.

Ochii ei mă ţintuiesc, mari şi şocaţi. îşi duce iute o mână la gură.

- Ce s-a întâmplat după aceea, ei bine, s-a petrecut într-un soi de ceaţă. Trupul nu poate înţelege o asemenea durere; trimite spiritul în altă parte. Ca o pasăre adăpostită în jgheab, priveam de sus către mine însumi, sângerând, cu picioarele desfăcute, şi nu simţeam nimic. Mi s-a spus că timp de trei ore după operaţie m-au plimbat de colo-colo pentru a menţine circulaţia sângelui. Apoi m-au îngropat până la gât în nisipul deşertului şi m-au lăsat acolo,

să se vindece rana. Nu mi s-a dat nimic de băut sau de mâncat timp de trei zile, deşi mi-au pus o pălărie cu boruri largi, pentru a mă proteja de soare, şi au plătit un băiat să îndepărteze furnicile şi păsările de pradă. Dar nu puteau face nimic împotriva tinerilor nobili din oraş, care veneau în fiecare zi să mă batjocorească. în prima zi nu am fost conştient de prezenţa lor; a doua zi nu le deosebeam vocile de zgomotul ciorilor şi al celor care lucrau pă-mântul. Dar în a treia zi mi-am recăpătat cunoştinţa şi i-am văzut sprijinindu-se de un zid, iar soarele se reflecta în bijuteriile lor de aur. Mâncau curmale şi aruncau cu sâmburii în mine. Când strigam, râdeau.

- Auziţi-1 cum rage!
- Un leu jalnic, într-adevăr.
- Cine a mai văzut un leu negru? E o hienă, un câine sălbatic.
- S-a terminat cu bărbatul de lux!
- Bărbat? Nu mai e bărbat deloc!

-Au început să râdă cu toţii auzind asta. I-am ameninţat cu moartea şi cu schilodirea, în senufo, apoi în engleză, italiană şi, în cele din urmă, în arabă, până când unul dintre ei s-a apropiat, s-a aşezat deasupra mea, şi-a ridicat mantia şi şi-a scuturat părţile bărbăteşti către mine.

- Aşa arată un bărbat adevărat, codoş împuţit!

Era cât pe aici să urineze pe mine, când a apărut bărbatul care a plătit pentru mutilarea mea, alungându-1, pe el şi pe însoţitorii săi, şi poruncind să fiu dezgropat. în mod uimitor, m-am vindecat. Ştiam că mă vindec, căci îmi dădeam seama cât costă fiecare ingredient din cataplasma şi alifia aplicate pe părţile mutilate şi puteam calcula profiturile pe care le vor câştiga de pe urma acestora. Când au ajuns să folosească iarba-lupului, care este o buruiană foarte costisitoare, ştiam că aveam să supravieţuiesc şi resimţeam o plăcere parşivă la gândul banilor cheltuiţi pe ea.

Ochii ei strălucesc. De lacrimi? Am fost atât de prins cu po-vestitul, că nu i-am mai privit chipul.

- Ai vrut să mori?
- Am vrut, într-adevăr. Vreme îndelungată am vrut să mor. Zăceam acolo plin de durere, ură, furie şi ruşine. M-am lepădat de Dumnezeu; apoi m-am rugat. Am avut coşmaruri şi amintiri fulgerătoare despre viaţa mea de dinainte şi despre mutilare. Dar, încet-încet, a venit o vreme când am descoperit că există şi alte lucruri decât propria mea nefericire. Fericirea măruntă a bum-bacului curat care îţi atinge pielea. Dispariţia groazei de a urina. Razele soarelui strecurându-se printre frunze. Cântecul păsărilor. Gustul pâinii. Sunetul râsetelor de copii...

O lacrimă care i s-a adunat sub pleoape se revarsă acum, curgând încet pe obrazul ei. Mă trezesc că mâna mea, ca şi când ar fi avut propria ei voinţă, se întinde şi o şterge.

Se retrage, ca un animal speriat.

- îmi pare rău.
-Nu, nu. M-ai luat prin surprindere, atâta tot.
îmi aruncă o privire directă.
- Nu mă aşteptam la asemenea blândeţe.

Blândeţe. Asta a fost gestul acela? Poate, în parte, dar l-am făcut .1 m propriul meu interes. Căci acum simt o legătură cu femeia iu casta, o conexiune, un foc mocnit. Trebuie să o salvez cumva de ca însăşi. Trebuie să o conving să se convertească, astfel încât să l răiască şi să o pot vedea, ocazional doar, în grădinile haremului, i u soarele în părul acela blond, să-i întâlnesc ochii pe deasupra l.mtânii, în timp ce John cel Negru îşi cântă melodiile melancolice...
Invoc toată convingerea pe care mi-o pot stoarce din suflet.
- Viaţa mea de acum nu e atât de rea. Mă bucur de micile plăceri de care te poţi bucura prin simplul fapt că eşti în viaţă. Şi sunt destule, chiar şi în starea mea limitată. în cele din urmă, dorinţa de ,i supravieţui triumfa. Ce fiinţe îndărătnice suntem, agăţându-ne de puţinele desfătări care ne rămân!
Ea scutură din cap, gânditoare.
- Mă întreb dacă există vreun recipient mistic în suflet, în care se acumulează asemenea plăceri, precum apa într-un pahar? într-un l mal, goliciunea este înlocuită de viaţă şi, deodată, într-o zi, cu mare forţă, vrei să trăieşti mai mult decât vrei să mori. Am ajuns să accept vă nu voi fi niciodată un om liber, că nu mă voi căsători şi nu voi avea copii, însă, totuşi, mănânc, dorm, râd, gândesc, privesc şi simt. Sunt eu însumi. Perseverez.
îşi lasă privirea în jos şi văd că îşi frământă mâinile în poală.
- Copiii. Ah, da, iată-ne ajunşi la punctul vulnerabil. Şi totuşi, prefer să fiu un copac fără fructe, de două ori mort, spune ea încet, în cele din urmă.
- Nu înţeleg.
- în cartea lui Iuda este o descriere a unui eretic, un om mort din punct de vedere spiritual, care va merge în Lacul de foc[1]. Dar înseamnă mai mult de atât pentru mine.
îşi dezlipeşte privirea de pe degetele împreunate.
- înseamnă ceea ce reprezint eu - o femeie virgină, neatinsă şi fără vlăstar. Şi totuşi, mi-am dorit întotdeauna copii.
Ceva tresare în mine.
- Călătoream din Olanda, urmând să mă căsătoresc cu un englez, când m-au capturat. Gândeşte-te, m-aş fi putut afla acolo în momentul acesta, în casa mea cea mare din Londra, devenind o femeie căsătorită care, poate, la o lună sau două după mariaj, ar fi purtat un prunc în pântec.
[1] Simbol al distrugerii eterne, având aceeaşi semnificaţie ca Gheena (n.red.)

Este oare aceasta ocazia de a-mi susţine punctul de vedere?

- Dacă vrei şansa de a aduce o nouă viaţă pe lume, Alys Swann, atunci spune shahada. Vei fi tratată cu blândeţe, vei fi răsfăţată. Sultanul este bun cu femeile din haremul său. Vieţile lor sunt departe de a fi împovărătoare. Mai curând te vei plicitisi de moarte şi te vei sătura de prea mult confort, decât de teamă sau de durere.

- Şi copiii care se nasc dintr-o astfel de uniune?

- Sunt ai lui şi sunt recunoscuţi. Dacă-i naşti un fiu, vei căpăta un statut înalt, ba poate chiar vei fi luată de soţie oficial.

- O mare onoare la care să aspiri, spune ea sec. Iar copiii stau cu mamele lor?

- Aici, copiii sunt foarte preţuiţi. Rămân în harem până ajung la vârsta la care trebuie să fie instruiţi pentru îndatoririle lor.

Mă opresc, dar conştiinţa mă îmboldeşte.

- Fiii sunt foarte preţuiţi, rectific eu. Fiii îţi aduc un statut în harem, dar îţi pot, totodată, aduce gelozia şi duşmănia celorlalte femei, ceea ce poate fi... primejdios.

Ochii ei uimitori îmi traversează chipul, apoi îşi lasă privirea în jos şi stă acolo contemplându-şi mâinile, până când mă încredinţez că mi-am distrus orice şansă de a o convinge, cu sinceritatea mea. Nesăbuit ce sunt! Mă mustru. Pentru o clipă, am simţit că lucrurile se întorc în favoarea mea, dar acum stă într-o neclintire stranie, care sugerează o oarecare acceptare. A martiriului ei? Dacă se îndreaptă către moarte, mă va lua cu ea. Amintirea fericirii nemăsurate pe care am trăit-o mai devreme, după ce am ieşit din temniţă în această după-amiază, îmi revine în minte, clară şi batjocoritoare. Ben Hadou este un mare manipulator, îmi spun. Un diplomat, un am-basador, un negociator. Şi totuşi, se pare că a decis că sarcina de a o converti pe această femeie l-ar înfrânge, oferindu-mă pe mine drept variantă, în locul său. îmi imaginez cuvintele lui acum: „Nus-Nus îi va face o impresie mult mai bună, Maiestate, decât umilul servitor al înălţimii Voastre. Un negru atât de solid, care vorbeşte elocvent în engleză? Un biet locuitor al junglei, care a ajuns să fie servitor la curte şi suficient de educat, încât să-i picure fraze poetice în auz? Şi cum ar putea să nu aibă încredere în vorbele unui astfel de om? Poate că îi va spune chiar povestea lui. Cum ar putea să nu fie mişcată de aşa ceva?“. Iar Ismail, uitând că nu m-a văzut de trei săptămâni, timp în care am putrezit în carceră, a spus: „Da, are o fire blândă pentru un abid. Eşti un bărbat înţelept, Al-Attar. Du-te şi adu băiatul imediat“.

Sunt un om de care te poţi lipsi. Deja mă paşte o pedeapsă cu moartea. Cine mi-ar duce dorul? Nimeni. Văd buzele Zidanei răsfrânte în zâmbetul acela maliţios. „Succes... vei avea nevoie.“

Va trebui să o implor pe femeia aceasta fragilă ca să-mi salveze propria mea viaţă? mă întreb. Este ultima măsură pe care aş putea-o lua, şi una josnică. Simt un fior de hotărâre, pregătindu-mă să mă arunc la pământ şi să o implor pe Alys ca, de dragul meu, dacă nu

de al ei, să se supună voinţei sultanului. Afară, vaietul trist al muezinului îi cheamă pe credincioşi la rugăciune; cea de-a patra rugăciune, care poartă potrivitul nume de maghrib, „Asfinţitul“. Mă întreb dacă va fi ultimul pentru mine.

- Am ştiut de la început că voi ajunge la momentul acesta, spune ea tăcută, când mă întreb dacă tăria voinţei mele şi puterea credinţei pot învinge blândeţea inimii.

Pauză.

- Se pare că sunt multe lucruri de care trebuie să mă tem, oricare dintre ele ar învinge.

îmi caută privirea. Nu ştiu ce vede acolo, dar zâmbetul pe care mi-1 oferă este cu adevărat suav.

- Dacă rezist, te vor ucide şi pe tine, nu doar pe mine, nu-i aşa?

Subit, rămân fără glas. Nu fac decât să încuviinţez prosteşte din cap.

Ea îşi întoarce privirea.

CAPITOLUL 11

Cămăruţa mea a fost refăcută exact aşa cum promisese ben Hadou. Pătura mea veche este întinsă deasupra divanului îngust. Covoraşul de rugăciune stă drept în mijlocul încăperii, iar pupitrul meu de scris, pe care îl ţin în poală, a fost aşezat pe scrinul de lemn, lângă candela de tămâie. în sfeşnic a fost pusă o nouă lumânare. Mut lucrurile şi deschid scrinul, găsindu-mi noile veşminte împă-turite acolo. Dar cartea în care am consemnat toate împreunările sultanului nu e nicăieri. Nepotul lui Abdelaziz trebuie să o fi pus altundeva. Mă întreb de ce şi pe cine va trebui să întreb, pentru a o recupera. Sper că nu va trebui să ajung până la vizir.

Ies în curte şi privesc în jur, în lumina asfinţitului. Nimic nu s-a schimbat aici, în afară de faptul că vremea caldă de după ploaie a făcut ca vegetaţia să crească din abundenţă. Văd că hibiscusul a înflorit, acoperit de mici trâmbiţe stacojii vioaie, proclamându-şi indiferenţa faţă de frământările lumeşti. De obicei, inima îmi tresaltă de bucurie la vederea lor, dar astăzi mă întristează.

-Nus-Nus?

Mă întorc şi îl văd pe Abid, unul dintre sclavii personali ai sul-tanului, care mă priveşte cu un zâmbet larg.

-Te-ai întors! Am crezut că eşti mort. Aşa ne-a făcut Samir să credem.

- Da? Mă întreb de ce.

Flăcăul pare stânjenit. Ştie mai mult decât spune, bănuiesc. Apoi, îmi las privirea în jos şi văd că ţine în mână cartea împreunărilor.

- Ei bine, ce uşurare! Mă întrebam unde a dispărut.

Se pare că lucrurile revin încet-încet la normal. Iau cartea. Pielea veche e caldă şi reconfortantă în mâinile mele; proporţiile şi greu-tatea ei îmi sunt la fel de familiare ca şi când mi-ar aparţine. în timp ce mă întorc să traversez camera, cu cartea la piept, Abid spune:

- Trebuie să vii acum. Sultanul cere să i te înfăţişezi.

Mă aplec să pun preţioasa carte înapoi în scrinul în care îi e locul.

- Ce faci?
- O pun la locul ei.
- Mai bine nu! Ia-o cu tine.
- Acum? spun eu prosteşte.
-Acum!
- Trebuie să facem corecturi?

îmi închipui că Samir Rafik a făcut o grămadă de greşeli şi că aceasta a contribuit la înlăturarea lui...

- Maiestatea Sa are o femeie în apartamentele sale acum.

A cincea rugăciune e pe cale să înceapă. Sultanul nu ar ignora niciodată Insha'Allah-ul în favoarea unei împreunări: este un om evlavios şi zelos, urmând cu meticulozitate formele corecte de rugăciune. Poate că Abid a înţeles greşit.

- E prea devreme.

- Vrea să-i traduci. Nu o poate face pe femeia albă să-i înţeleagă poruncile. Doreşte să-i traduci, astfel încât ea să facă cum i se spune, iar apoi să notezi împreunarea în carte.

Inima îmi stă în loc, apoi începe să bată sălbatic. Dar la ce mă aşteptam?

Ajungând în apartamentele personale ale sultanului, unde îl găsesc dezbrăcat, purtând doar tunica sa lungă de bumbac, bătând camera de la un capăt la altul, ţeapăn de furie şi de frustrare, dar, cel puţin, nu are arme în mâini.

- Maiestate!

Punând jos cu grijă cartea împreunărilor, mă prosternez pe covoarele de mătase.

- Ridică-te, Nus-Nus, spune el nerăbdător, trăgându-mă de braţ. Spune-i acestei femei proaste să-şi scoată hainele!

Sar în picioare. Alys stă aplecată pe colţul divanului sultanului, cu mâinile încrucişate pe piept. Fâşiile caftanului de mătase de culoare trandafirie, care l-a înlocuit pe cel turcoaz murdărit, îi atârnă pe umeri ca nişte bucăţi de piele jupuită. Nu-şi ridică privirea când mă apropii.

Am văzut atâta violenţă gratuită în acest loc, am asistat la atâtea morţi subite, la atâtea mutilări şi răniri, am fost de faţă la sute de deflorări, seduceri şi - ca să spun lucrurilor pe nume - violuri, încât

ar trebui să fiu imun la încă un eveniment de acest fel, dar se pare că nu sunt.

- Alys.

îşi ridică privirea spre mine.

- îmi pare rău că am provocat o asemenea tevatură, spune ea.

- Alys, nu trebuie să-l mai înfurii. Lasă-1 să facă ce trebuie să facă şi se va termina mai curând.

Cuvintele mi se par îngrozitoare exact în clipa în care le rostesc.

- Scoate-ţi rochia, Alys.

Un moment îndelungat, îmi susţine privirea. Nu ştiu ce să citesc în adâncurile acelea albastre. Acuzaţie? Dezamăgire? Furie? Nu-şi desprinde privirea de la mine în timp ce-şi leapădă rămăşiţele caftanului de pe umeri. Pe dedesubt nu poartă nimic. Chiar dacă mă ţintuieşte cu privirea, vederea mea periferică absoarbe fiecare centimetru al pielii ei goale, delicateţea claviculei, braţele înguste, sânii rotunzi.

Ismail mă împinge la o parte.

- Nu te mai holba, băiete. Nu că te-aş învinovăţi... E o delicatesă, nu-i aşa? Un pic cam slabă pentru gustul meu, dar o delicatesă, totuşi.

Jur că salivează.

Strigătul muezinului care cheamă credincioşii la cea de-a cincea rugăciune reverberează prin aerul luminat de lumânare, iar sultanul ezită. închide ochii un moment îndelungat şi îi văd buzele mişcându-se şi şoptind: „Iartă-mă, milostive Doamne“. Apoi, cu o singură mişcare, îşi trage tunica peste cap şi rămâne acolo gol puşcă. îmi îndepărtez privirea prea târziu, şi văd mai mult decât intenţionam.

Nu că nu aş mai fi văzut-o pe augusta sa Maiestate goală până acum; l-am slujit de o mie de ori la hamam. L-am frecat pe spate şi l-am dat cu alifie pe membre, după vânătoare. E musculos acest rege, musculos şi bine legat. Muşchii lui arată ca lemnul înnodat, într-o luptă corp la corp, aş putea să-l rup în două, dar puterea radiază din el, din cele mai mici mişcări ale sale, ca şi când ar fi fost născut să domnească, deşi a venit la putere cu abia cinci ani în urmă. Senzaţia aceea este fascinantă, chiar şi atunci când este în cea mai relaxată stare, dar atât de năvalnică, încât te copleşeşte.

- Treci după paravan, Nus-Nus, şi spune-i să meargă în pat.

Străbătând încăperea să-mi iau cartea, simt privirile lui Alys aţintite asupra mea. îmi reiau locul îndărătul paravanului de cedru.

Ochii ei nu se dezlipesc de pe obrazul meu, chiar şi prin dantelăria de lemn. Glasul îmi tremură când o îndemn:

- Alys, te rog să te întinzi pe pat.

Se ridică fără o vorbă, caftanul sfâşiat adunându-se în jurul gleznelor ei. Ar trebui să pară fragilă, înfrântă, însă demnitatea o îmbracă precum o armură. Se întoarce spre mine, oferindu-mi-se parcă, şi mă trezesc că nu-mi pot lua ochii de la ea nici cât mi-ar trebui să clipesc. Timpul îmi pare a se fi oprit, inima mea este prizoniera clipei dintre două bătăi.

- La dracu, spune-i să treacă în pat! latră Ismail, rupând vraja, în genunchi!

Se poartă aşa mai ales cu apostaţii creştini. îi sileşte să se întoarcă cu spatele la el, ca un animal pe cale să se împerecheze, zădărnicind orice contact uman în afară de actul sexual însuşi. în felul acesta îi umileşte, le dă de înţeles că îi preţuieşte mai puţin pe cei convertiţi sub ameninţare sau pentru câştigul propriu, decât pe cei născuţi

musulmani. încă una din acele stranii contradicţii ce sălăşluiesc în el. Pe de o parte, el este cel care-i sileşte la apostazie, pe de alta le apreciază tăria credinţei. L-am văzut vărsând lacrimi sincere pentru femeile care au ales martiriul apostaziei.

Transmit mai departe ordinul şi-o văd ridicând din umeri.

- Iartă-mă, Alys, încep eu, dar mă amuţeşte dintr-o privire.

-O să treacă. Mă voi ruga pentru un fiu, un băiat bun, puternic şi sănătos.

Se întinde pe cearşaful alb ce fusese aşternut pe patul cel uriaş, cu faţa la mine. Când o pătrunde, fără prea multe menajamente, o văd strâmbându-se, însă izbuteşte să se stăpânească şi, în vreme ce eu îi transmit instrucţiunile, face schimbările cerute cu gesturi mecanice, de parcă i s-ar cere să mute un scaun sau să deschidă un sertar.

De dragul tuturor, sper ca împreunarea să nu dureze mult. Nu trece multă vreme şi-l aud pe Ismail gemând, cu capul dat pe spate şi cu fiecare muşchi încordat de dorinţă. Ea nu-şi ia o clipă ochii dintr-ai mei şi ştiu că acolo şi-a găsit refugiul, ochiul furtunii în care spiritul ei pluteşte liniştit, chiar în timp ce trupul îi e pângărit. Parcă ne leagă un fir metalic înroşit; îi simt durerea ca pe-un foc în pântec şi fiecare nerv îmi vibrează alături de ea.

Şi-apoi, ca din senin, spre marea mea tulburare, simt cum mi se umflă şi întăreşte mădularul. Este atât de zguduitor, încât nu îndrănesc s-o mai privesc şi-mi plec ochii. Djeballa mea ridicată

nu lasă loc de îndoieli. Ce vrajă spurcată să mai fie şi asta? Sunt oare posedat de vreun diavol? Oare bărbăţia sultanului e aşa de straşnică, încât m-a molipsit şi pe mine? Am fost martor la sute - ba chiar mii! - de astfel de împreunări de-ale lui, şi n-am simţit niciodată altceva decât scârbă şi plictiseală. Trebuie să fie la mijloc vreo minune! îmi vine să-mi strig triumful în gura mare, dar mă cople-şeşte ruşinea. Sunt oare atât de ticălos, încât să mă aprind iarăşi numai cu preţul umilinţei şi suferinţei altuia? Erecţia dispare la fel de iute precum a apărut şi, când mă silesc să ridic iarăşi ochii, sultanul şi-a isprăvit treaba, iar Alys s-a întors cu faţa de la noi, strângând în jurul trupului cearşaful însângerat.

Odată isprăvită treaba, Ismail se strecoară într-o robă bogat împodobită cu broderii şi, în timp ce se îndreaptă cu paşi mari spre uşă, le strigă femeilor s-o ia de-acolo. Acestea dau năvală, discutând aprins pe tema cearşafului însângerat, căci aceasta este menirea lor. Acum vor da fuga înapoi în harem, unde vor declama sus şi tare puritatea englezoaicei şi bărbăţia sultanului, pentru ca vlăstarul ce s-ar putea naşte să fie recunoscut ca al lui. Apoi o acoperă pe Alys cu veşmântul bogat, anume făcut pentru femeile dezvirginate de suveran, şi-o scot iute din încăpere.

Ochii mei o însoţesc; ai ei nu-mi răspund.

A trecut cu bine prin ce-a fost mai rău. Acum, important este să reziste. în acest fapt sec şi rece însă, nu poţi să-ţi găseşti alinare. Mă

simt ca îndoliat, golit, îngrozit. Da, ca atunci când m-am culcat cu una dintre prostituatele din Veneţia. La vremea aceea, nu am recunoscut asta faţă de mine însumi, şi nici nu m-am mai gândit de-atunci, însă acele aventuri lipsite de căldura iubirii mi-au lăsat un dram serios de ruşine, iar acum mă simt de parcă eu, nu sultanul, am siluit-o pe Alys, pentru ca apoi s-o azvârl cât colo.

-Nus-Nus!

Vocea poruncitoare îmi spulberă reveria. Sar în picioare, cuprins de-o asemenea panică, încât scap cartea şi, aplecându-mă s-o ridic, dărâm paravanul din lemn dantelat aflat între noi. Preţ de-o clipă ce nu se mai termină, rămânem privindu-ne unul pe celălalt, doi bărbaţi care se descoperă în această calitate şi nimic mai mult. Apoi, clipa trece şi mă trezesc că mă întreb dacă el va observa greşeala mea, însă pare a se mulţumi doar să zâmbească. Expresia lui e concentrată, visătoare.

- Magnifică, englezoaica asta.
- Alys.

- Aşa o cheamă?
- Da, stăpâne. Alys. Alys Swann.

Dintr-odată, de parcă mi-ar fi venit de undeva din văzduh, îmi amintesc unde văzusem ultima dată acest cuvânt englezesc: „Voi juca rolul de lebădă şi voi muri pe ritmurile muzicii“. îmi amintesc cuvintele, dar nu şi împrejurarea. Doctorul Lewis m-a învăţat englezeşte, citind împreună cu mine din preţiosul său manuscris peste care trecuseră cincizeci de ani şi care fusese iubit şi folosit în exces. Vorbele sunt dintr-o piesă despre un rege maur şi femeia albă pe care o ia de soţie. Pe buze-mi apare un rânjet.

- De ce zâmbeşti?

N-ar fi de nici un folos să-i explic motivul. în schimb, mă încumet să-i lămuresc înţelesul cuvântului, dar nu-mi amintesc cum se cheamă pasărea în arabă. De nevoie, recurg la gesturi. Mâna mea închipuie o linie unduioasă în aer, iar mâna lui urmăreşte arcul gâtului graţioasei creaturi.

-Al ouez abiad. Lebăda albă. Acesta-i va fi numele.

Samir nu-i bun de scrib, asta-i sigur. însemnările făcute de el în cartea împreunărilor sunt greu de citit şi pline de tăieturi şi pete de cerneală. Pe-o pagină curată, neatinsă de mâna lui grosolană, scriu:

„A treia zi de Adunare, Rabî al-Thănî

Alys Swann. Prizonieră englezoaică, apostată, în vârstă de douăzeci şi nouă de ani. Virgină. Un dar făcut Maiestăţii sale de sidi Qasem ben Hamed ben Moussa Dib.“

Zbuciumul din mintea mea e atât de mare, încât îmi tremură mâna când scriu însemnarea. Ce ironie crudă că însărcinarea de-a ţine această cronică de pofte şi potenţă a căzut în seama unui eunuc, nu-i aşa? Mai dureros chiar, a unui eunuc care, până de curând, a fost om întreg şi-a gustat din deliciile aflate între picioarele femeilor. Oare am zămislit vreodată un copil? Mi-e teamă că n-am rămas

niciodată destul timp într-un loc, pentru a mă lega cu adevărat de cineva. Stăpânul meu rareori zăbovea undeva mai mult de o lună, două, fiind mereu pe drumuri, în căutarea cunoaşterii, drumuri ce ne-au dus prin tot nordul Africii, în Spania şi, o dată, chiar până la Veneţia. Curtezanele veneţiene, cu braţele lor moi şi albe, cu veşmintele provocatoare ce aproape că le lăsa pieptul dezvelit, cu parfumurile rare, cu ochi atotcunoscători, cu şiretlicuri surprinzătoare.

De când cu tăierea, mi-am silit gândurile să se abată în altă parte, fiindcă nimic nu poate fi mai lipsit de folos pentru un eunuc decât dorinţa.

Şi iată că s-a ivit Alys Swann...

Chiar numele ei răscoleşte acea parte din mine pe care-o credeam moartă de mult, şi trebuie să domolesc sângele care-mi clocoteşte în vintre. Sigur nu e ceva firesc. Şi totuşi, şi totuşi, nu mă pot opri să nu mă întreb dacă nu cumva sunt ales să întruchipez un miracol...

Pentru a-mi abate iureşul gândurilor, răsfoiesc cartea pe care mă mândresc c-o păstrez frumoasă şi-n bună rânduială. Majoritatea împreunărilor amintite în paginile ei s-au petrecut în Fez, înainte de mutarea curţii aici, în Meknes. îmi amintesc încăperile vechiului palat, grandioase şi somptuoase, dar, în acelaşi timp, cumva posomorâte, în ciuda arcadelor înalte şi a ornamentelor bogate. Locul acela te apăsa, ca şi cum miasma suferinţei se impregnase în însăşi tencuiala pereţilor. Parcurg în grabă însemnările şi-mi amintesc fiecare femeie în parte: Naima şi Habiba, Patima, Jamilla şi Yasmin, Ouarda, Aicha, Eptisam, Maria şi Chama - unele abia ieşite din vârsta copilăriei. Una sau două au plâns când au fost luate, neînţelegând ce se dorea de la ele. Este chiar şi o însemnare foarte timpurie, unde cerneala s-a întins din pricina lacrimilor pe care le-am vărsat de mila copilei. O caut. Nu voi uita niciodată expresia de pe chipul ei, după ce totul se terminase: ochii ei păreau nişte găuri imense, ca şi când pe-acolo ieşise sufletul, izgonit brutal de forţa împreunării.

O iau în urmă, până la început, apoi iarăşi înainte, către prezent, viaţa mea şi viaţa femeilor fiind cuprinse în aceste crude însemnări zilnice. Mă încrunt. Unde e pagina cu pricina? înainte ca Samir să pună mâna pe carte, numai ea rămăsese pură.

O găsesc pe Emira Zoubida, care ştia exact ce urmărea, o mică seducătoare cu pielea de culoarea pătlăgelei vinete. I-a născut sultanului gemeni. în cinstea lor, s-au dat serbări zgomotoase. Fireşte, n-au trăit prea mult, fiind de la început bolnăvicioşi. Probabil că Zidana nu a fost nici ea străină de moartea lor. Aproape toate celelalte femei aflate în harem la vremea aceea au născut fete. Dintre băieţi, se pare că niciunul n-a trăit. în afară de Zidan, desigur, odorul tatălui său. întorc pagina şi... nu o găsesc pe cea compromisă de sentimente, care ar fi trebuit să urmeze, ci o alta, necunoscută. O vreme, o privesc lung, nedumerit. Cercetând-o mai

atent, observ că scrisul nu e al meu, deşi e o imitaţie destul de reuşită. Atât de reuşită, încât nimeni în afară de mine n-ar face deosebirea. Pe margine se întrezăreşte o linie fină, iar în josul paginii se vede un mic semn. Scot cartea afară, în lumina tot mai palidă din curtea palatului, însă nu am nevoie de confirmarea asta. Ştiu... pur şi simplu, ştiu.

O pagină, vizibil modificată, a fost mutată din locul unde se afla înainte. Nu e nici o minciună în ea, în afară de dată: un fiu, sărind rândul peste alţi fii, ajungând mai sus pe linia succesiunii, un pion pe care un jucător iscusit l-a aşezat într-o poziţie favorabilă. Aproape că nici nu se vede lipitura, aşa de multă grijă a dovedit cel care-a smuls-o; smulsă, nu tăiată, denivelările pânzei îmbinându-se aproape fără cusur. O muncă îndelungată şi meticuloasă. Poate vreo trei săptămâni în care să exerseze scrisul, să modifice însemnarea şi să facă înlocuirea...

Oare chiar şi-au imaginat că nu voi observa falsul? Dar, firește, dacă planurile ar fi mers ca pe roate, până acum ar fi trebuit să fiu mort, cu un cui străpungându-mi craniul, sau, dacă aş fi acceptat propunerea lui murdară, prizonier în casa marelui vizir, la cheremul depravării lui.

Mi-am dibuit deja duşmanul, însă nu pricepeam care era motivul său. Măcar acum ştiu care-i jocul şi care îi sunt mizele - unele foarte mari. Uneltirile menite să mă îndepărteze de la îndatoririle mele l-au costat scump. Nu va fi prea mulţumit să afle că i-am scăpat din gheare şi că sunt din nou în posesia cărţii împreunărilor. Mă întreb cât va mai trece până va încerca din nou să-mi ia viaţa.

CAPITOLUL 12

A doua zi o iau de la capăt cu îndatoririle obişnuite, de parcă nu m-aş fi oprit nicicând. E ca şi cum povestea cu sidi Kabour n-ar fi existat vreodată, aşa cum, de altfel, îmi promisese ben Hadou. Şi totuşi, lumea s-a schimbat. Oare numai eu observ asta?

Dar, în după-amiaza aceea, în vreme ce inspectăm lucrările din palat, Abdelaziz, în clipele în care mă crede adâncit în notiţe, mă urmăreşte cu coada ochiului. S-a produs o explozie din pricina varului nestins, în care au murit doi muncitori, iar uriaşele căzi cu tadelakt - tencuiala preparată din praf de marmură şi albuş de ou - s-au deteriorat în mod misterios. Munca de trei luni şi albuşul a douăzeci de mii de ouă s-au dus pe apa Sâmbetei. Ismail are mare experienţă, strigând instrucţiuni în toate părţile şi dând verdicte severe; însă, în ciuda aparentei mele atenţii la notiţe, simt ochii vizirului aţintiţi asupra mea ca aceia ai unei insecte.

Când îmi ridic privirea şi-l surprind, se fereşte şi se adânceşte în discuţii cu astronomul-şef. Dar pare extrem de mirat, de parcă ar fi simţit schimbarea petrecută în mine. Probabil, îmi reamintesc mie însumi, e alarmat de neaşteptata mea repunere în drepturi. Mă întreb ce s-o fi ales de nepotul lui. Mă întreb ce s-o fi ales şi de Alys.

îi e bine? E atent îngrijită de femeile sultanului? Mă învinuieşte oare pentru hotărârea de a se converti, mă urăşte pentru rolul jucat în tragedia ei?

Tocmai ne întoarcem în încăperile lui Ismail, când un funcţionar dă fuga să ne anunţe că unul dintre generalii noştri a sosit călare la palat, plin de praf, şi cere să fie primit de îndată. îl descoperim într-una dintre sălile de primire, încă murdar, înconjurat de un grup de soldaţi de-ai săi, şi ei la fel de neîngrijiţi, împovăraţi de-o duzină de saci uriaşi. Se întorc după ce-au înăbuşit o răscoală a berberilor din Munţii Atlas, care le-au dat serios de furcă.

Până de curând, campania nu a mers prea bine, fiindcă muntenii aceştia sunt cunoscuţi ca fiind un neam sălbatic, neorânduit şi mare iubitor de libertate. Fusese nevoie de peste două veacuri pentru a-i convinge pe berberi să accepte Islamul, iar unii spun chiar că nu şi-au lepădat nici acum pe deplin credinţele în spirite şi zeităţi. Se mai spune despre ei că mănâncă porcii sălbatici care aleargă liberi prin munţi. Cu toate acestea, singurii berberi pe care i-am întâlnit vreodată s-au dovedit a fi oameni dintr-o bucată, vicleni şi inteligenţi, deşi cam superstiţioşi şi înclinaţi să creadă în vrăji şi blesteme, şi prea mândri ca să-şi plece capul dinaintea unora străini de trib. Ismail îi dispreţuieşte cu patimă şi a luat ca pe o insultă personală faptul că berberii au refuzat să i se supună. Lui, trimisul lui Dumnezeu pe Pământ, coborâtor direct din stirpea Profetului. Cum de îndrăzneau să nu se supună voinţei sfinte a lui Allah?

în mod obişnuit, Ismail n-ar fi tolerat o asemenea lipsă de ceremonie şi de bunăcuviinţă încât să stea în aceeaşi încăpere cu nişte bărbaţi nespălaţi, însă arde de nerăbdare să afle veştile aduse de ei, lucru care i se citeşte în sclipirea din privire.

- Arătaţi-mi ce mi-aţi adus! le cere el, deşi oamenii încă sunt întinşi la podea în chip de salut. Repede, nu mai zăboviţi!

Mă aşteptam la o pradă de război, la aur şi argint, la veşminte scumpe, la comori luate de la căpeteniile berbere ucise. într-un fel, asta a şi adus generalul - cele mai de preţ lucruri ale acestora.

Se aude un oftat din piepturile tuturor celor de faţă, când capetele se rostogolesc din primul sac deşertat şi se dau de-a dura pe podeaua de marmură. înfricoşător spectacol. O să dureze ceva până se va face curat, îmi zic. Capetele sunt proaspăt tăiate, din ele scurgându-se încă sânge şi alte fluide. Probabil că i-au obligat pe prizonieri să parcurgă în marş drumul până aici, după care, în zori, i-au măcelărit. Mă întreb ce părere va avea sultanul, dacă îşi va da seama că l-ar fi încântat mai mult să-i trimită el însuşi pe lumea cealaltă, şi în nici un caz aşa de repede. însă pare că asta nu-1 supără prea mult. S-a lăsat în patru labe printre capetele tăiate, fără să ia în seamă murdăria, întorcându-le pe toate feţele şi privindu-le cu satisfacţie, în vreme ce generalul înşiră numele şi genealogia respectivilor.

- Excelent, repetă Ismail întruna, excelent. încă un duşman de-al lui Allah cade răpus.

După ştiinţa mea, berberii sunt şi ei musulmani, la fel ca noi toţi, dar se vede treaba că nu poţi fi şi un bun musulman, şi duşman al sultanului în acelaşi timp.

împreună cu un grup de sclavi, primesc însărcinarea de-a aduna oribilele trofee şi de-a le duce evreilor, în vreme ce Ismail inspectează caii şi celelalte obiecte aduse de soldaţi. Mellah-ul, cartierul evreiesc din oraş, îşi trage numele din arăbescul al-mallah, „locul cu sare“, şi acesta este motivul pentru care suntem aici. Numai evreii bogaţi din cartier au destulă sare pentru a conserva preţioasele dovezi ale triumfului, astfel încât, atunci când Ismail va pune să fie ridicate în ţepe pe zidurile oraşului, să ţină timp mai îndelungat şi să nu pice din ele bucăţi de carne de trădător, spurcând capetele bunilor locuitori ai Meknes-ului.

Evreimea din Meknes e uşor de recunoscut. între zidurile oraşului, legea îi obligă pe bărbaţi să poarte tichii roşii şi mantale negre şi să umble desculţi; însă în cartierul lor (care se găseşte nu departe de palat, pentru ca sultanul să ajungă mai uşor la banii lor), sunt liberi să se îmbrace cum poftesc. Femeile nu-şi acoperă faţa când ies din casă, fiind frumoase şi îndrăzneţe; bărbaţii se pricep la negoţ, căci de asta sunt aici, şi de obicei se amestecă uşor printre marocani. Sunt câţiva şi la curte, fiind aici mai respectaţi şi mai puţin dispreţuiţi decât în alte părţi, cu toate că sultanul le ia biruri fără milă. Se zice că, fără ei, ar fi ca şi ciung; din banii lor se plătesc armata şi renovările palatului. în schimb, li se îngăduie să-şi vadă relativ nestingheriţi de afacerile lor şi de religie.

îi predau capetele lui Daniel al-Ribati, un negustor foarte respectat, care are o duzină de caravane de dimensiunea unor sătuce, şi o flotă întreagă de corăbii cu care transportă mărfurile pe care le aduce din inima deşertului - fildeş şi sare, indigo, pene de struţ, aur şi sclavi, ambră şi bumbac - spre Europa, Levant şi Constantinopole. E un bărbat trecut de prima tinereţe, bate spre şaizeci de ani, brunet şi solid, cu o barbă atent tăiată şi cu ochi albaştri strălucitori. Are cunoştinţe pretutindeni şi o reputaţie de ins deopotrivă viclean şi cinstit, lucru rar în lumea negoţului. Se mai spune şi că averea lui e îngropată în nişte grote dedesubtul cartierului evreiesc, că plăteşte bir o sutime din cât câştigă, ba chiar că-i mai bogat decât Cresus[1] sau regina din Saba[2].

Scoate un cap dintr-un sac şi-l priveşte solemn. E un lucru înspăimântător, cu gâtlejul zdrenţuit şi cu obrazul brăzdat de-o

[1] Rege din dinastia Mermnazilor, care a reuşit să cucerească o parte semnificativă din Asia Mică, devenind legendar pentru bogăţia sa. (n.red.)

[2] Figură biblică din secolul al X-lea î.Hr., amintită şi în Coran (n.red.)

tăietură de sabie uriaşă. Al-Ribati plescăie din limbă. Va fi o afacere costisitoare (pentru el, fireşte; niciodată pentru sultan), dar nu se

dă în lături. Viaţa lui aici depinde de-un continuu compromis, deşi probabil că, în ochii lui, la compromisul ăsta mai mult pierde decât câştigă.

- Două săptămâni, spune el scurt. Vino peste două săptămâni şi le vei găsi iară cusur.

îmi exprim îndoiala că Ismail va dori să aştepte atât, dar el râde.

- Nici măcar sultanul nu poate porunci sării.

în noaptea ce urmează, Ismail o duce în patul său pe fiica uneia dintre căpeteniile ucise, o fată de cincisprezece ani, frumoasă, cu linia sprâncenelor dezordonată şi cu un păr negru bogat. Pare destul de supusă când e adusă în încăpere, iar eu sunt concediat din încă-perea suveranului, însă nu apuc să ajung la uşa camerei mele, când izbucneşte un urlet înfiorător dinspre iatacurile stăpânului. Alerg intr-acolo şi găsesc straja luptându-se să-i ia fetei cuţitul din mână. Nu-mi pot închipui cum de-a reuşit să-l strecoare înăuntru. Sau, de lapt, pot. Doamne Sfinte, cruntă sălbăticiune trebuie să mai fie. Ismail mă zăreşte şi, râzând, îmi face semn cu mâna să plec.

-N-am păţit nimic, Nus-Nus, şterge-o.

Mă retrag, cuprins de-o oarecare uşurare: mai întâi, fiindcă n-am fost silit să fiu martor la împreunare, care sunt convins că nu va fi plăcută, şi mai apoi, fiindcă în locul fetei nu e Alys. Las spaţiu liber în cartea împreunărilor, pentru a completa numele prinţesei berbere, pe care nu l-am reţinut, şi mă duc la culcare. Dorm ca un prunc cât e noaptea de lungă. Adică, până sunt trezit violent din somn.

De îndată ce deschid ochii, chiar şi fără să fiu zgâlţâit de braţ de un flăcău, ştiu că ceva nu e cum ar trebui. Lumina, asta nu-mi place, lumina. E prea puternică, chiar şi pentru lunile acestea de vară. Prima rugăciune cred că a venit şi-a trecut acum un ceas sau mai bine.

Sar în picioare.

- Sultanul?

Abid dă din cap, căci nu-şi găseşte cuvintele.

-Nu-i bine. întreabă de dumneata.

Arunc pe mine un halat şi-l urmez. îl găsesc întins pe divan, palid la faţă. Pe frunte i se văd broboane de sudoare. Sunt îngrijorat. Ismail e rareori bolnav, deşi se plânge adesea de boli închipuite. Şi niciodată, dar niciodată nu lipseşte de la prima rugăciune.

- Adu-1 pe doctorul Salgado, spune el aproape în şoaptă.

Doctorul, un spaniol renegat, dormea în clipa în care am ajuns la el, şi se trezeşte încet, roşu la faţă şi cu privirea înceţoşată. Respiraţia îi pute a usturoi şi a vin cu mirodenii. Când îi spun că sultanul are nevoie neîntârziat de serviciile lui, se holbează la mine, cuprins de panică. Ies în goană în cea mai apropiată curte şi smulg un pumn de frunze de izmă, în timp ce el se îmbracă. Le mestecă precum un animal, cu gura deschisă şi cu respiraţia şuierătoare, alergând împreună cu mine spre încăperile sultanului.

Ismail nu se lasă păcălit de şiretlicul nostru. îl îndepărtează pe doctor şi mă trimite să i-o aduc pe Zidana. Mai bine că e slăbit, altfel capul lui Salgado s-ar fi odihnit lângă cele ale berberilor.

O găsesc pe sultană lăsată pe vine, în grădina ei, privind cu mare atenţie nişte maţe de găină, vegheată prudent de un grup de femei, îşi ridică privirea spre mine şi mă anunţă veselă:

- Va muri cineva.

îşi pune mâinile în şoldurile generoase şi se ridică de jos. Muştele dau imediat năvală să se aşeze pe carnea caldă.

Nu e nevoie de măruntaie de găină ca să ştiu că va muri cineva. Aici, moare cineva în fiecare zi.

- Sultanul vă cheamă la el. Nu se simte bine.

Nu mă întreabă ce-a păţit; parcă ar şti deja. în vreme ce-şi adună lucrurile, cercetez grăbit din priviri locul, însă nici urmă de Alys. Nu ştiu dacă să respir uşurat sau să fiu dezamăgit; sunt încordat ca o pisică, în pragul unei izbucniri. Nu ştiu ce i-aş spune, dacă aş găsi-o. Dar aici nu e, şi-ncep să-mi fac griji că i s-a întâmplat ceva. Cuprins din senin de spaimă, mă întorc spre Laila şi o întreb dacă e sănătoasă, iar Laila zâmbeşte suav şi-mi răspunde că e bine, „dar cam singură“. S-a mai pomenit ca eunucii să le satisfacă pe doamnele din harem, căci oamenii sunt foarte inventivi atunci când vine vorba despre plăcerile cărnii - degete, şi limbi, şi părţi bărbăteşti făcute din ceară, din piatră, din aur, ba chiar şi câte-o legumă de forma potrivită. Dacă sultanul ar afla ce se petrece chiar sub nasul lui, ar fi lovit de dambla. E în interesul tuturor ca aceste fapte să rămână cât mai puţin cunoscute.

De-aproape un an, Laila tot încearcă să mă convingă să mă joc cu ea. Cred că, în ce-o priveşte, e mai degrabă entuziasmul stârnit de un ţel imposibil de atins, decât vreo dragoste adevărată pentru mine, însă îi zâmbesc şi eu şi îi spun că-mi pare rău pentru soarta ei, apoi întreb şi de alte favorite din harem şi de sănătatea copiiilor

lor, ale căror nume le-am uitat, şi-abia după ce-am ascultat, plin de solicitudine, pomelnicul micilor suferinţe şi enervări, întreb de Alys - sau de englezoaica apostată, cum îi spun eu.

Laila dă ochii peste cap.

- Se fereşte de tovărăşia noastră. Ai zice că-i o călugăriţă, judecând după felul în care se poartă.

în urma celei mai recente incursiuni, lui Ismail i-au fost aduse două călugăriţe, care au refuzat cu asemenea îndârjire Islamul şi pe sultan, încât, sugrumate, au murit cu zâmbetul pe buze, de parcă ar fi întâlnit fericirea eternă. Două tinere irlandeze, aduse odată cu Alys, au leşinat şi au căzut pradă isteriei, la prima ameninţare, aşa că fuseseră expediate la palatul din Fez, ca slujnice. Aproape că-mi doresc ca şi Lebăda Albă să le fi împărtăşit soarta, dar bine că măcar este în viaţă. Nu-i vreme de alte întrebări, căci Zidana s-a întors, de data asta îmbrăcată cum se cuvine, ducând un braţ întreg de poţiuni şi lucruri misterioase.

Odată ajunşi în camerele lui Ismail, pricina bolii devine limpede. Acum, dezbrăcat până la brâu cum era, pe pielea lui lividă se văd limpede urmele de muşcături. Nu sunt deloc nişte zgârieturi. Sunt adânci şi sălbatice, pielea din jurul lor fiind umflată şi infectată. Nu pot să n-o respect pe copila berberă: mai întâi cuţitul, apoi dinţii şi unghiile.

- Muşcături din dragoste? întreabă Zidana pe-un ton jucăuş, iar Ismail mârâie la ea. Sărmanul mieluşel, îl căinează ea, a fost muşcat de-o mică lupoaică, nu?

Cuplul regal are o relaţie ciudată. Ea îl tratează ca pe-un copil, iar el rareori se revoltă. încă mai împart aşternul în unele nopţi, chiar şi după atâţia ani. în rest, ea îl ajută să-şi găsească tovarăşe de pat, alegându-le pentru însuşirile ce-i vor aţâţa pofta domolită de trecerea vremii. E şi aceasta o formă de putere. Dar se pare că prinţesa berberă a fost o aventură în sălbăticie poate prea îndrăzneaţă.

- E o sălbăticiune! O barbară! O voi sugruma cu mâinile mele.
- Taci, sau rănile se vor umfla şi mai tare. Mă ocup eu de ea.

îşi face de lucru în jurul lui, murmurând incantaţii şi agitând mâinile ca într-o vrajă. Se aprinde tămâie pentru a curăţi aerul de orice lucru molipsitor ce-ar mai stărui în el. E pus să bea infuzii din sticluţele cu poţiuni. Zidana scotoceşte printre leacurile ei, zornăind din brăţări, apoi înjură.

-Nus-Nus?

- Da, Luminăţia Voastră?
- Dă fuga şi adu-mi două cepe şi nişte tătănească. Ah, şi nişte miere de cimbru. Ştii unde să le găseşti.

Jos, în încăperea tainică, e întuneric beznă. Caut o lumânare şi nişte cremene, apoi mă uit după lucrurile pentru care am fost trimis. Sunt atâtea aici şi nimic nu pare aşezat în vreo ordine. Orice căutare durează un secol. Mai întâi găsesc mierea - aşa de groasă şi de întunecată, încât pare neagră. Nu-i în nici un caz de mâncare. Are un miros puternic, mai rău decât respiraţia doctorului Salgado. Apoi, cepele. Tocmai scotocesc posomorât după tătănească, când aud pe cineva spunând:

- Ce cauţi aici?

Mă întorc şi dau peste micul Zidan. în semiîntuneric, ochii îi sclipesc asemenea unui djinn.

- Mama ta m-a trimis să-i aduc nişte lucruri.
- Minţi! Acesta este locul ei tainic. Numai eu ştiu de el.

Desfac braţele în semn de neputinţă.

- După cum vezi, nu-i tocmai adevărat.
- Spune-mi „emire“ sau „domnule“!
- Domnule.

-Am să-i spun că te-am găsit aici.

-Te rog, mergi şi spune-i.

Urmează o pauză, timp în care rumegă răspunsul meu.

- După ce te-a trimis?

îi arăt mierea şi cepele. Fireşte că habar nu are ce sunt acestea din urmă. N-are decât şase ani, aproape şapte, dar face un adevărat spectacol din inspecţia lor, ducându-le la nas şi mirosindu-le.

- Sunt veninoase?
- Nu cred.
- Te pricepi la otrăvuri?
- Ştiu câte ceva. De ce întrebi... domnule?

Ridică din umeri.

- Care-i cea mai puternică?
- Mama ta se pricepe mai bine decât mine, întreab-o pe ea.

Nu pare să-l mulţumească răspunsul. Se ţine scai de mine cât timp încerc iarăşi să găsesc tătăneasa. O descopăr într-un coş cu ierburi de leac uscate.

- Pentru cine e?
- Pentru tatăl tău.

- E bolnav?

Ochii îi strălucesc. Până să apuc să răspund, zice:

-Dacă moare, voi fi sultan. Atunci, toată lumea se va supune poruncilor mele, altfel le tai capul. O să moară?

- Nu, n-o să moară.
- Dă-i otravă şi-o să moară.

Mă uit la el, îngrozit.

- Zidan, asta e trădare! Dacă îi spun ce-ai zis, va pune să fii bătut, sau chiar mai rău.

-N-o să-i spui, răspunde el plin de încredere.

- Şi de ce, mă rog?
- Fiindcă, dacă îi spui, te omor.

Zâmbeşte până ce ochişorii lui ajung ca nişte semilune.

- Sau te omoară mama. Dacă o rog pe mama, o să te omoare cât ai bate din palme.

Şi chiar bate din palme, pentru efect.

Refuz să răspund la una ca asta; nici nu există răspuns. De teama a ce-aş mai putea face, trec pe lângă el şi urc în goană treptele spre lumină. Am lăsat lumânarea aprinsă; nu-i tocmai un lucru înţelept să laşi o lumânare aprinsă într-un loc închis, plin-ochi cu ierburi uscate, gata să ia foc, şi în prezenţa unui băiat de şase ani. Dar nu mă pot împiedica să nu-mi doresc ca întregul palat să fie cuprins de flăcări şi, odată cu el, şi Zidan, cu otrăvurile, ierburile, vrăjile şi restul. Lumea ar avea numai de câştigat.

Toată discuţia asta despre moarte şi otrăviri m-a tulburat. Merg cu paşi repezi, cu capul plecat, şi mă ciocnesc de un grup de femei care trag pe cineva în jocul lor, cu de-a sila. Le văd acolo pe Laila, Naima, Patima, Massouda, Salka. Zboară împrejurul meu, chico-tind, până ce victima şi cu mine dăm nas în nas. N-o recunosc de la început, chipul fiindu-i ascuns de machiajul în culori întunecate. Kohlul şi henna i-au înnegrit sprâncenele palide, genele şi buzele,

dându-i aerul unei egiptence.

- Alys!

A plâns; un obraz îi e murdar de kohl.

- Parcă aş fi păpuşa lor!

Sunt aşa de uşurat să văd că această umilinţă e cea mai grea povară a ei, încât izbucnesc în râs. Din senin, chipul i se schimonoseşte şi se întoarce cu spatele la mine. Se îndepărtează în grabă, nimerind direct în braţele celor care-o torturează, iar eu rămân singur, privind plin de ruşine în urma ei.

*

Când ajung în iatacul lui Ismail, pare deja să se simtă mai bine. A prins ceva culoare în obraji şi nu mai transpiră. Zidana mă ceartă pentru întârziere, dar îmi dau seama că s-a bucurat de prilejul de-a rămâne singură cu soţul ei. îşi întăreşte puterea asupra lui, încredinţându-i-se misiunea de a-1 îngriji cu vrăji şi cuvinte bune. Sex, vrajă şi cuvinte tandre reprezintă cele mai puternice arme din arsenalul oricărei femei, şi nimeni nu le mânuieşte cu îndemânarea desăvârşită a Zidanei. I-a dăruit deja trei fii puternici: pe Zidan, moştenitorul, pe Ahmed cel Auriu, de trei ani, şi pe Abdel Malik, născut la începutul anului (Până în clipa în care a născut, nimeni nu a ştiut că e însărcinată, atât de grasă e; băieţelul parcă s-a ivit pe lume din văzduh, ca un djinn.). Fiind Prima Soţie, toţi cei trei băieţi ar trebui ucişi, pentru ca altcineva să ajungă sultan. Până acum câteva zile, aş fi zis că aşa ceva nu-i cu putinţă, însă acum, încep să mă îndoiesc.

Aştept până ce Zidana întinde şi ultimul unguent, acoperind locul cu mierea vindecătoare şi petrecând faşe peste coastele şi umărul lui muşcate (Cât de hotărâtă să fi fost copila, de-a muşcat aşa de tare părţile acestea osoase, încât i-a rămas carne printre dinţi?), apoi o urmez afară, pe coridor. Acolo, departe de urechile străjilor, îi destăinui ce-am găsit în cartea împreunărilor.

- încă de când a pus să-i fie castrat nepotul, am bănuit că se pune la cale ceva necurat.

- De Samir Rafik vorbeşti? Care mi-a luat locul?

- Fireşte că de el. Gândeşti că Abdelaziz are o ciurdă de nepoţi scopiţi?

Omul e un monstru. Nici măcar propria familie nu-i, în ochii lui, mai mult decât o cale de-a pune mâna pe putere.

Zidana oftează, văzându-mi ignoranţa.

- De ce-mi aduci vestea asta?

- Amândoi îl urâm. Credeam că vei vrea să te serveşti de ea.

- Adică, ai crezut că poate-i voi spune sultanului.

Aştept cu nerăbdare, dar Zidana nu face decât să ofteze.

- Nu crezi c-aş profita de ocazie, ca să-mi dobor duşmanul? Dar e nevoie de mai mult decât de câteva cuvinte mâzgălite într-o carte, puse dinaintea unui om care nu ştie să citească. Adu-mi dovezi de netăgăduit despre complotul hajib-ului, dacă vrei să-l vezi îngropat.

Băiat prostuţ ce eşti! râde ea de expresia de groază de pe faţa mea.

l asă cartea în cufărul tău, în seara asta, cât e el la rugăciuni, şi se va rezolva.
îmi amintesc de Coranul safavid şi mă cutremur,
înainte de ultima rugăciune, scriu următoarea însemnare:
A treia primă zi, Rabi al-Thăni. Illi, prinţesă berberă. Sălbatică.

CAPITOLUL 13

A trecut mai bine de-o săptămână, şi n-am mai fost chemată în patul sultanului. O vreme, m-am simţit uşurată că nu a mai trebuit să trec prin clipele acelea nesuferite. Dar oare am rămas grea? Asta e întrebarea care nu-mi dă pace. E oare cu putinţă să rămâi însărcinată după o împreunare atât de ciudată?

După ce m-a siluit, am fost înfăşată ca un prunc de către două fete cu pielea întunecată, care sporovăiau ca nişte stăncuţe, de teamă să nu se tulbure sămânţa pe care-o plantase în mine. A doua zi, când m-au desfaşat, mi-au atins pielea cu mâini pline de uimire şi mi-au împuns braţul cu degetele, m-au ciupit ca să vadă cât de repede se înroşeşte carnea. Spălată, uscată şi îmbrăcată, am fost luată pe sus într-o litieră şi condusă prin curţile haremului, în sunetele ascuţite scoase de celelalte femei, care-şi mişcau limba dintr-o parte în alta a gurii ca nişte nebune.

Pentru ele, părea să fie o sărbătoare, dar mie mi se făcea rău numai când le priveam. Aşa că am întors capul şi am văzut, dincolo de creştetele lor, coloane arcuite şi cascade de flori, păsări, cerul de-un albastru adânc. în străfundul lui, Dumnezeul pe care l-am repudiat mă privea şi mă judeca, mă judeca...

Am plâns pentru păcatele mele, până ce lacrimile mi-au secat.

- Alys!

Numele mi-e rostit ciudat, în două silabe, separate de-o pauză lungă. îmi ridic privirea şi văd că e regina (sau ce-o fi ea), care a venit să mă viziteze. Enorm de grasă, e plină din cap până în picioare de bijuterii ţipătoare şi înveşmântată la fel de orbitor. în jurul gâtului ca de taur atârnă funii groase din aur şi perle; lobii urechilor sunt traşi în jos de cerceii grei; pe frunte are o bentiţă încrustată cu paiete şi pietre scumpe, ce dispare sub desişul părului; are brăţări de la încheietură până la cot (E o minune că mai poate

ridica braţele; noroc că e la fel de musculoasă ca un bărbat.). Are pielea neagră ca tăciunele, ca a eunucului Nus-Nus, cel cu chipul ca o mască. îşi aşază antebraţul pe al meu şi râde formal. Nu pare un râs binevoitor. Cred că mai mult îşi bate joc de mine, arătându-mi că, spre deosebire de ea - neagră şi strălucitoare, luxuriantă şi generoasă -, eu sunt o fiinţă palidă, slăbuţă şi neajutorată. Zîmbeşte atât de larg, că-i văd dinţii de aur şi locurile unde aceştia sunt lipsă, însă ochii ei strălucesc ca nişte cărbuni: duri, reci, fără viaţă.

Apoi, se întoarce şi ia ceva de la una dintre însoţitoarele ei. îmi

întinde o ceaşcă, aurită precum Sfântul Graal, în care se vede un lichid întunecat din care se înalţă un abur uşor, de-o culoare curioasă. în tot acest timp, îmi vorbeşte c-un glas liniştitor, bătându-mă uşor pe braţ, de parcă atingerea aceasta mi-ar tălmăci înţelesul cuvintelor ei.

Indiferent ce-ar fi în vas, nu vreau să beau. Scutur din cap şi îi îndepărtez mâna cu un gest cât mai politicos, dar ea insistă, ba chiar îmi ridică ceaşca la buze şi, cu uriaşa mână liberă, îmi împinge capul către ea. Amestecul miroase urât, amar. îmi răsucesc capul. Ea mai încearcă o dată, de data asta mai insistent, înfuriată de refuzul meu. Apoi, mă ciupeşte de braţ c-o răutate făţişă.

Ţip şi-i zbor ceaşca din mână. Licoarea se împrăştie pe covor şi se ridică în aer ca un abur, iar ea tropăie în jurul meu, gesticulând de furie, blestemându-mă, probabil, în numele zeului ei păgân. Brăţările îi zornăie şi se ciocnesc.

Mă sperie, dar nu vreau să-i arăt asta; deşi-mi tremură picioarele, sper să nu se vadă. îmi mai aruncă o privire mânioasă, ţipând la însoţitoarele ei s-o urmeze, apoi sunt lăsată în sfânta pace.

Mai târziu mă trezesc că se întoarce, însoţită de un bărbat. E aşa de înalt, că umple tot cadrul uşii. O clipă, mi se năzare că cei doi au supt toată lumina din cameră şi-o ţin prizonieră în ei, mie nemailăsându-mi nimic. Bărbatul se apropie, şi observ că e Nus-Nus.

- Ziua bună, Alys, mă salută fără să zâmbească.

Nu pot să vorbesc, căci nu mă lasă greutatea ochilor lui, aţintiţi asupra mea.

- Alys, eşti bine? Ai obrazul palid.

- Pielea mea e atât de albă, încât mă mir că ai observat.

- Trebuie să-mi cer iertare pentru felul în care m-am purtat când ne-am întâlnit ultima dată, spune el plecând capul. Nădăjduiesc că nu te-am ofensat.

îmi aduc aminte cum a râs de mine, şi-mi îndrept umerii.

- Deloc, domnule. Am uitat tot, vă asigur.

Ne alegem vorbele cu grijă, dar între noi se cască o prăpastie întunecată. M-a văzut despuiată de haine şi folosită ca un animal.

Regina trăncăneşte ceva către Nus-Nus şi văd ochii acestuia lărgindu-se. Apoi, îl aud zicându-mi:

- Alys, ascultă cu băgare de seamă. Dă din cap şi zâmbeşte când îţi spun eu. Să nu arăţi nici o urmă de furie. în locul acesta, aparenţele sunt vitale pentru cei care vor să supravieţuiască. Trebuie să te deprinzi să porţi o mască, o a doua faţă, care să ţi-o ascundă pe cea adevărată. înţelegi?

Dau din cap că da, dar inima începe să-mi tresalte în piept. Ce poate fi mai rău decât ce mi s-a întâmplat deja?

-Ţi-a adus ceva de băut. Ia ceaşca şi mulţumeşte-i. Ia-o şi sărută-i mâna, în chip de mulţumire. Am să-i explic că nu ai înţeles ce onoare ţi-a făcut mai devreme. însă, şi asta e foarte important, Alys: să nu bei ce-i în ceaşcă. Prefa-te că iei o sorbitură, iar eu voi

găsi un pretext s-o îndepărtez de-aici. Aruncă ce-a mai rămas din lichid astfel încât să nu te zărească nimeni, şi fii gata să-mi înapoiezi ceaşca goală, peste câteva minute.

Simt cum mă trec întâi fierbinţelile, apoi frigurile.

- Vrea să mă otrăvească?

- Zâmbeşte, mă îndeamnă el, iar eu mă supun. Nu chiar, îţi explic când am să pot.

Regina pocneşte din degete, şi îndată apare o sclavă cu o ceaşcă plină. Mă trezesc că nu-mi pot lua ochii de la ea. Ce-o fi înăuntru? Nu chiar otravă. Ceva care mă va îmbolnăvi, fără a mă omorî de tot? Cum de, într-un timp atât de scurt, a ajuns să mă urască aşa de tare? Ce ameninţare pot fi eu pentru ea?

- Ia cana şi mulţumeşte-i din inimă, mă îndeamnă Nus-Nus, şi văd pe chipul lui că e îngrijorat.

Să fie ăsta chipul pe care-1 ascunde sub „a doua faţă“? Observ riduri pe care nu le-am mai zărit, în jurul ochilor, în timp ce îşi ţine maxilarul încordat. E un bărbat foarte arătos, gândesc, spre marea mea surprindere. E demn, impresionant. Imediat, în minte îmi răsună glasul scandalizat al mamei: „E un sălbatic, un sclav - negru ca pucioasa!“ De fapt, nu e chiar atât de negru, are pielea de-o nuanţă brun-închis, culoarea preţioasei laviţe de stejar a bunicii mele, culoarea lemnului lustruit şi înnegrit de trecerea timpului şi-a miilor de funduri. Pielea lui îmi inspiră căldură, în vreme ce a mea

e rece. Tremur din nou, iar genunchii mi se bâţâie pe sub faldurile straiului străin.

- Ceaşca, îmi repetă el răguşit, iar eu îmi smulg iarăşi privirea de la el şi iau ceaşca, după care, amintindu-mi sfaturile primite, mă aplec să sărut mâna.

- Mulţumesc, doamnă, sunteţi nespus de generoasă, îngaim. Câtă bunătate, să vă gândiţi la mine.

Mă priveşte cu mare atenţie. Mă simt ca o muscă prinsă în plasa lipicioasă a unui păianjen care se uită şi aşteaptă clipa prielnică pentru a-şi devora prada.

- Prefă-te că sorbi din ea, mă îndeamnă Nus-Nus, iar eu duc la buze marginea ceştii aurite şi-o ridic până simt pe piele atingerea lichidului.

E cald şi miroase a putred. Până aici; mai mult nu mă pot preface că sorb şi înghit.

- Spune-i că gustul acesta îmi este străin, dar că îi sunt nespus de recunoscătoare pentru grija ce-mi poartă şi voi bea negreşit tot, până la ultimul strop, îi spun eunucului şi-l urmăresc în timp de tălmăceşte. Regina dă din cap, dar nu se clinteşte. Mai iau o falsă înghiţitură, dar, de data asta, lichidul îmi pătrunde printre buze şi ajunge pe limbă. în ciuda mirosului dulceag, la gust e amar ca pelinul. Poate chiar asta e, pelin. Scuip, iar asta o face pe femeie să râdă. Nus-Nus îmi pare alarmat, dar îi spune ceva reginei pe un ton grăbit, ca să fie sigur că-1 ascultă, şi se îndepărtează amândoi, ieşind

din încăpere. O clipă mai târziu sunt urmaţi şi de restul, mai curioşi să afle despre ce vorbesc cei doi, decât să mă privească pe mine bând din poţiunea amară.

Ridic colţul covorului şi răstorn ceaşca. Apoi mă aşez pe divan şi aştept întoarcerea grupului, ţinând cuminte ceaşca în poală. Când revin, regina se apropie de mine cu paşi mari şi grăbiţi, inspectează întâi ceaşca, pe urmă zona din jurul meu. E bănuitoare, însă lichidul a fost înghiţit de podeaua din pământ bătătorit. Ne zâmbim fals una alteia, apoi pleacă.

Nus-Nus face un pas înainte.

- Sultanul a cerut din nou să te vadă, în noaptea asta.

Parcă m-a lovit cineva în pântec. Cred că sunt pe cale să vomit, dar nu mă las pradă sentimentului, ştiind că, dacă par slabă, sigur îmi vor mai da o ceaşcă cu lichid amar.

-Fii tare, Alys. E un semn bun, eşti în graţiile lui, îmi spune, după care se întoarce şi pleacă.

Ce era în ceaşcă? strig în urma lui, dar nu-mi răspunde.

Iese în curte şi, peste o clipă, revine ţinând în mână o mlădiţă verde.

- Dacă ai nevoie de mine, trimite servitorul la mine cu o frunză de coriandru şi voi veni îndată.

CAPITOLUL 14

Alys a ajuns favorita sultanului. în ultima săptămână a trimis după ea de trei ori. Bănuiesc că ar fi cerut-o în fiecare noapte, însă nu vrea să trezească mânia Zidanei.

în împrejurările date, sultana tună şi fulgeră împotriva lui Alys. 0 numeşte Viermele Alb, Şarpele, Prăjina Englezească şi-o mulţime de alte lucruri prea puţin măgulitoare. în această privinţă, ca şi în multe altele, am ajuns confidentul Zidanei. Mi se plânge întruna de faptul că Ismail o neglijează, căci de la venirea lui Alys în harem, sultanul n-a mai petrecut nici măcar o noapte cu Prima Soţie. îmi porunceşte să-i dau informaţii despre cel mai mărunt gând al lui Ismail, despre dispoziţia în care se află, despre ce mănâncă şi despre cum digeră. Vrea să-i raportez fiece cuvânt pe care-1 spune despre englezoaică. Fireşte că nu mă supun întru totul. Zidana nu recunoaşte logica ce separă mesajul de mesager. Astfel, îi raportez numai ce cred că e inofensiv, păcătuind adesea prin omisiune. Şi, printr-o întorsătură nefericită a sorţii, mă trezesc că acţionez ca un sol şi-un intermediar între ea şi rivala ei.

Zidana mă încurajează să petrec cât mai mult timp cu Alys Swann - sub pretextul c-o învăţ arabă (o limbă pe care-o deprinde c-o uşurinţă ce mă uimeşte) -, pentru a-i câştiga încrederea îndeajuns încât să o fac să bea Eră crâcnire poţiunile oribile pe care 1 le prepară, spre a o împiedica să rămână însărcinată sau pentru a ucide pruncul încă din pântec. O atare complicitate mă îngrozeşte, însă nu mă pot împiedica să nu aştept cu mare nerăbdare

fiece întâlnire, şi-mi spun că numai fiind mereu în preajma ei, o pot apăra pe Alys. în adâncul inimii însă, ştiu că m-am compromis definitiv.

Vânzătorul care a preluat afacerea lui sidi Kabour în souq, n bărbat mărunt şi negricios, pe nume Imchil, este şi subtil, şi

bănuitor în acelaşi timp. Ne prefacem amândoi că nu ştie în slujba cui sunt, iar eu mă prefac că nu ştiu nimic despre ierburile de leac, ceea ce-mi oferă prilejul de-a pune întrebări. Când sunt trimis să cumpăr flori uscate de calapăr şi frunze de buricul-apei, care au darul de-a grăbi lepădarea pruncului şi otrăvesc pântecul mamei, aduc înapoi trifoi roşu, frunze uscate de zmeură şi un elixir de agnus castus, care înlesnesc fertilitatea. Uneori, reuşesc să înlocuiesc poţiunile; alteori, Alys trebuie să le arunce sau să le ascundă pe cele pe care i le trimite Zidana. Dacă se ajunge la ce-i mai rău, l-am rugat pe vânzător să-mi pregătească un vomitiv foarte puternic.

E o aventură riscantă. Dacă Alys rămâne însărcinată, Zidana va şti că am tras-o pe sfoară şi va încerca, cu siguranţă, să-şi ucidă rivala, pe copilul ei nenăscut şi pe mine odată cu ei. Dar asta i-ar consolida lui Alys poziţia la curte şi-l va îndemna pe Ismail să se ocupe mai îndeaproape de soarta ei. Poate chiar va îngădui să fie mutată în alt pavilion, departe de influenţa directă a Zidanei.

Astăzi, mă întreabă:

- L-a vrăjit cumva? Are cumva ştiinţă de vreun fel de vrăjitorie europeană, care e mai puternică decât a mea?

Nu sunt obişnuit s-o văd pe Zidana temându-se sau şovăind.

- Din câte ştiu eu, nu, îi răspund cu băgare de seamă.

Poate dacă o bănuieşte pe Alys de puteri magice, asta o va determina să fie mai circumspectă.

- Ochii aceia, conchide ea plimbându-se în sus şi-n jos, sunt nefiresc de albaştri. Oamenii normali nu au ochi albaştri. E monstruos.

O asigur că Ismail nu se prea uită la ochii englezoaicei, iar ăsta e cel mai adevărat lucru pe care l-am spus azi.

- Nu poate fi atras de pielea aceea palidă ca a unui mort. îl cunosc prea bine pe Ismail. Lui îi plac negresele, declară, scoţându-şi uriaşul piept înainte. A fost crescut de o negresă. Mama lui avea pielea la fel de neagră ca a mea sau a ta. Şi-i mai plac femeile cu ceva carne pe oase, căci preţuieşte puterea şi rezistenţa. Asta seamănă cu o capră, o fantomă, un spirit rătăcitor. De ce-ar vrea să se culce cu o moartă?

Lucrurile nu sunt chiar atât de simple. în sinea mea, cred că Alys seamănă cu îngerii din tablourile pe care le-am admirat în marile palate veneţiene, dar înţelepciunea îmi dictează să-mi ţin limba ferecată.

- Chiar dacă izbuteşte să dea naştere unui copil, îţi poţi închipui cum o să arate? Am amestecat tăciune de pe coaja unui alun cu

pastă de arsenic: ştiu ce se întâmplă când amesteci negru cu alb! Oare Ismail îşi doreşte un vierme cenuşiu în chip de moştenitor? întreabă Zidana ridicând mâinile spre cer, gest care face ca brăţările să-i zornăie asurzitor. Of, Thagba, ia-o de pe lumea asta!

Sunt pe cale să mă lămuresc pe deplin asupra motivelor pentru care Ismail e atât de fascinat de Alys. După ce-a isprăvit cu împreunarea din noaptea aceea, mă cheamă din locul unde şedea, în spatele paravanului, chiar înainte ca ea să aibă timp să se îmbrace, îl văd cum aşază o mână pe coapsa ei dezgolită şi-o împinge fără pic de delicateţe. Cei doi schimbă o privire la care nimeni nu ar fi trebuit să fie martor, şi pentru prima dată simt un val de gelozie fierbinte ca lava.

-Nu e uimitor cu câtă forţă îmi răspunde atenţiilor această fragilă creatură, Nus-Nus? Are o voinţă de fier, îşi ţine în frâu dorinţele! E inteligentă, înţelege adevărata natură a supravieţuirii, şi vederile ei bat până departe. în loc să sară la un bărbat cu dinţii şi cu ghearele, precum târfuliţa berberă, se stăpâneşte, îşi ţine emoţiile în frâu, precum un călăreţ desăvârşit care îşi impune voinţa asupra unui armăsar sălbatic. Imaginează-ţi de câtă putere e nevoie pentru asta. E magnifică! îmi va face nişte copii grozavi, sănătoşi la trup şi puternici la minte.

Se întoarce spre mine şi mă priveşte cu ochi strălucitori.

- Am un plan, Nus-Nus, şi e splendid. îmi voi întări armata, îi voi spori rândurile de o sută de ori şi, cu această oaste, voi izgoni toţi străinii: pe portughezii din Mehdia, pe spaniolii din Mamora, Larache şi Asilah, pe englezii din Tanger. îmi voi purifica regatul de necredincioşi şi-l voi închina slavei lui Allah. Singurii străini pe care îi voi îngădui vor fi la porunca mea absolută. Corsarii mei vor bate în lung şi-n lat mările şi coastele în căutare de femei albe, şi le voi împreuna cu bukhari-i mei, zămislind astfel o armată cum n-a mai văzut lumea, o oaste în care voi îmbina ce-i mai bun din toate seminţiile, albii şi negrii.

Se plimbă prin încăpere cu paşi mari, cu braţele întinse în lături, glasul lui răsunând până în tavanul înalt. Vorbeşte despre răspândirea, din nou, a islamului în Peninsula Iberică; despre cum va ajunge cu el până la poarta Regelui Soare catolic, aflat pe tronul Franţei; despre un nou califat, mai măreţ chiar decât domnia dinastiei Almohad. Retorica lui e înflăcărată, convingătoare, teatrală. Doctorul Lewis m-a dus la teatrele din Italia, şi-acolo am

văzut gesturi triumfale ca acestea, gesturi menite să ajungă la public. Aici, nu suntem decât noi pe post de spectatori. Mă uit la Alys să văd cum suportă acest spectacol dezlănţuit, însă chipul ei e întors către Ismail precum cel al florii-soarelui către astrul zilei. Nu înţelege decât cuvinte răzleţe din discursul lui, însă o fascinează energia cu care le rosteşte. Sultanul are o charismă aproape magică, îi atrage pe oameni în orbita sa. Asta îl face să fie atât de puternic, dar şi atât de periculos.

Bukhari-i despre care pomenea sunt soldaţii de elită ai Gărzii Negre, pe care i-a adus din ţinuturile sudice, capturaţi în raidurile din Sahara, daţi la schimb pentru sare şi fier. îi ia prizonieri sau îi cumpără, îi converteşte la islam şi-i sileşte să depună jurământ de credinţă pe Sahih al-Bukhari, sfintele ziceri ale Profetului, după care le dăruieşte un exemplar din aceste ziceri - un obiect extrem de preţios, într-adevăr asigurându-şi astfel loialitatea lor eternă.
De multă vreme îi împerechează cu sclave negre, căsătorindu-i la vârste fragede şi încurajând împreunările dese, pentru ca, în felul acesta, să se nască tot mai mulţi copii. Mii de progenituri din aceste legături sunt crescute în provincii, unde Ismail îşi ţine armata până când este gata cazarma de aici. Când împlinesc zece ani, băieţii încep să deprindă arta războiului, iar fetele, muncile gospodăriei. Iar când ajung la pubertate, sunt căsătoriţi şi încurajaţi să facă la rândul lor copii. De ani de zile Ismail declamă sus şi tare că trupele rezultate din acest plan vor fi cele mai bune din lume. însă acum pare să-i fi venit o idee nouă.

Se întoarce iarăşi spre mine, peste măsură de încântat de noua invenţie.

- închipuieşte-ţi, Nus-Nus! închipuieşte-ţi numai ce copii ai face - dacă ai mai fi întreg - cu una ca Alys!

Valul de ură care creşte în mine la auzul acestor cuvinte mă ia prin surprindere. Chiar şi atunci când m-am temut de sultan - mai ales atunci când m-am temut de el - loialitatea mea a fost de nezdruncinat. Dar în mine a avut loc o schimbare, iar scânteia acestei schimbări a fost Alys.

Dau din cap şi zâmbesc, încercând să schiţez o expresie de admiraţie. De îndată ce sunt liber să plec, dispar într-o clipită, cu cartea împreunărilor sub braţ. Merg cu capul plecat, fără să fiu atent la ce se întâmplă împrejurul meu. Odată ajuns în camera mea, las cartea pe divan şi mă întorc. Aerul proaspăt venit din curte, parfumul de flori pe care-1 aduce şi cerul limpede al nopţii mă îndeamnă să ies.

l.uptându-mă cu furtuna simţămintelor, sunt complet nepregătit să fac faţă atacului.

Sar pe mine într-o clipită, toţi patru. Prima lovitură o primesc în umăr, unde simt deîndată o arsură. Unul dintre diavolii ăştia m-a lovit cu o măciucă! Durerea trezeşte demonul din mine. Cu un urlet, mă reped la ei şi-i atac cu o dezlănţuire sălbatică, delicioasă, li o fericire binecuvântată să loveşti pe cineva, să-l loveşti aşa de puternic, încât să zboare, izbindu-se de perete.

- Luaţi cartea! strigă unul din ei, iar altul încearcă să mă lovească în cap.

E mai scund decât mine şi lovitura nu-i reuşeşte, izbutind doar să mă înfurie şi mai tare.

Braţul meu e o măciucă, o armă ce-şi trage forţa din mânie. Pumnul meu nimereşte o parte moale a feţei lui, care cedează sub muchia osului, care se loveşte de osul acestuia. Se aude un părăit,

apoi un gâlgâit, şi omul cade, iar eu îl lovesc încontinuu, fără să mă gândesc că, probabil, picioarele mele au mai mult de suferit, neprotejate cum sunt acum, decât coastele lui. Al treilea bărbat se holbează la mine. în lumina lunii, obrazul îi pare alb, şi-l recunosc pe unul dintre bătăuşii pe care i-am mai zărit pe la curte. Nu-mi amintesc bine numele lui - Hamid, sau Hamza, sau aşa ceva. Ochii ni se întâlnesc şi el îmi rânjeşte, dar citesc în privirea lui atât frică, cât şi dispreţ, iar când fac un pas înainte, ridică dintr-un umăr, de parcă ar vrea să spună: „Nu e lupta mea“, şi dispare. Eu rămân faţă-n faţă cu al patrulea.

-Tu!

Prezenţa lui mă ia prin surprindere, astfel că abia observ cuţitul pe care-1 scoate. Poate că, îmi zic, chiar în timp ce mă feresc de prima lovitură, acesta e chiar cuţitul cu care i-a tăiat beregata sărmanului sidi Kabour. Pare destul de bine ascuţit; lama lui amenin-ţătoare luceşte în semiîntuneric.

-Ticălosule! Negru nenorocit, şuieră el, apropiindu-se din nou. Cine-ar fi crezut că un eunuc e destul de bărbat ca să se apere?

Omul are un pronunţat accent din sud. Pe chipul lui îngust apare un zâmbet de viperă, iar eu observ că are dinţi mici şi ascuţiţi, ca de câine.

îl cunosc.

- Te cunosc! îi strig, iar senzaţia e aşa de copleşitoare, că mă umple din creştet până în tălpi, mă face să tremur tot. Ştiu cine eşti. Unchiul tău m-a lăsat fără boaşe, aşa cum ţi-a făcut şi ţie!

în clipa aceea se aruncă asupra mea, un atac ucigător. Din nu ştiu ce motiv, în loc să mă trag înapoi şi să-i las avantajul, păşesc hotărât spre el şi, când cuţitul se apropie de mine, îl înşfac de încheietură cu ambele mâini, mă răsucesc şi mă proptesc cu spatele în el, folosind braţul ca pârghie. Mădularul cedează forţei răsucirii. Am ajutat la disecarea multor cadavre şi ştiu bine cum funcţionează corpul omenesc. în plus, e mai scund decât mine şi, din senin, (pentru prima dată în viaţă) am poftă să fac rău cuiva, să-i fac mult rău. Din pricina acestui om - chiar dacă n-a fost decât un pion - am trecut prin chinurile iadului. Cu o satisfacţie malefică, îi aud încheietura umărului cedând cu o trosnitură. Cuţitul cade cu zgomot dintre nişte degete care nu-1 mai pot strânge, iar acum l-am imobilizat cu spatele la perete (în camera mea e prea puţin loc pentru astfel de încăierări) şi i-am proptit antebraţul în gât până ce i-au ieşit ochii din cap. în ei citesc scârbă, nu frică, trebuie să rescunosc asta. Se pare că mă urăşte cu adevărat pentru pierderea testiculelor. Atâta lucru mai înţeleg şi eu, dar înţelegerea nu mai e însoţită de alt sentiment. îi observ atent trăsăturile ascuţite şi barba tunsă foarte elegant.

- Ştiu cine eşti, îi repet.

-Ţi-a luat ceva timp să mă recunoşti.

Pe fruntea lui se ivesc broboane de sudoare, ţâşnind una câte

una din porii pielii.

- Ai ucis un bătrân care nu făcuse rău nimănui şi l-ai lăsat să zacă într-o baltă de sânge.

-Nu făcuse rău nimănui? Poate că nu cu mâinile sale, dar gândeşte-te la celelalte mâini, cele care îi cumpărau mărfurile diavoleşti, gândeşte-te la nenumăratele victime. Drăcoaica aia otrăveşte pe oricine se pune în calea nepreţuitului ei copil, ticălosul cel mic, iar tu, tu o ajuţi! într-o bună zi, o să te otrăvească şi pe tine. E o vrăjitoare....

Nu-1 pot contrazice, dar, brusc, mă simt foarte ostenit. Mă sprijin în braţul care-i apasă gâtul, oprindu-i vorbele.

- Ştiu toate astea. Nu-mi poţi spune nimic nou. Ştiu că unchiul tău a pus să fii tăiat, ca să te poată plasa într-o poziţie favorabilă la curte; te-a pus să îl ucizi pe vânzătorul de ierburi de leac, ca să fiu eu învinuit, să fiu înlocuit cu tine, iar el să pună mâna pe cartea împreunărilor şi să facă schimbarea. A mutat însemnarea despre Patima mai în faţă, pentru ca, astfel, copilul ei să urce mai sus în ordinea succesiunii... Mă încântă la nebunie să-i văd ochii larg

deschişi de uimire. Aşadar, - acum gândesc cu voce tare - următorul pas pe care-1 va face Abdelaziz va fi să-l elimine pe Ahmed, un copil de numai trei ani...

- Copilul ăla e un monstru, fiul unui monstru.

Mă întreb despre cine vorbeşte, despre Zidana sau Ismail? Sunt convins că lumea ar răsufla uşurată dacă ar scăpa de micul ticălos, dar, chiar şi aşa, datoria mea este să susţin adevărata linie a succesiunii. în definitiv, sunt Păstrătorul Cărţii.

-Aş putea să chem straja, n-ar dura mai mult de-o clipă. Aş putea să chem soldaţii să te ducă la sultan. l-aş putea arăta cartea, falsul de acolo... (Fireşte că nu pot, fiindcă legătorul Zidanei a redat cărţii aspectul original, însă omul nu ştie asta.) Nici n-ar trebui să-i explic semnificaţia ei, e foarte inteligent. Şi foarte crud. Ar pune să fiţi toţi executaţi, dar mai întâi aţi fi, fără îndoială, torturaţi. însă, din motive ştiute numai de mine, am hotărât să nu fac asta. Du-te la unchiul tău şi spune-i că ştiu tot şi că trebuie să se ţină departe de mine, dacă nu vrea să merg la sultan şi să-i povestesc toată tărăşenia.

Omul rânjeşte.

- Hajib-ul şi sultanul se au ca fraţii. Ismail nu va suferi să audă un cuvânt rău despre Abdelaziz. Nu te va crede în veci.

în ciuda cuvintelor bătăioase, în ochi i se citeşte îndoiala.

întăresc strânsoarea şi, în cele din urmă, încuviinţează. îi dau drumul. îşi freacă gâtul cu mâna zdravănă, apoi se apleacă să ridice cuţitul, dar îl calc pe degete.

- Pleacă, îi spun, iar el se supune, luându-i şi pe ceilalţi doi cu el.

în noaptea aceea, pe când stau întins în pat, revăd în minte încăierarea, gustând din plin violenţa nestăvilită, dând frâu liber războinicului din mine, a cărui existenţă nici n-o bănuisem. Nu-mi regret vânătăile, le preţuiesc. Sunt convins că, de data asta, marele

vizir mă va ucide, indiferent de ce pofte îi trezesc, însă nu am de gând să mai fiu un pion fără minte în acest joc de şah între nobili; mă voi păzi singur. Mă gândesc la nenumăratele feluri în care ar putea încerca să se descotorosească de mine şi mă opresc la otravă, o armă pe care cred c-o va prefera. A doua zi, mă duc la piaţă şi cumpăr o maimuţă - una berberă, mai îndesată şi mai mare - de la un negustor de vite. Un croitor îi coase un veşmânt ca al meu şi-un mic tarboush roşu, de purtat pe cap, legat cu o panglică sub bărbie. Maimuţa nu se plânge că e împopoţonată, fericită fiind că a scăpat din cuşcă şi că primeşte fructe. O conduc spre palat, legată de-o

sfoară, iar când trage de sfoară şi pălăvrăgeşte la mine, mă opresc, şi ea se aşază pe vine în şanţ, să se uşureze. E deja puţin dresată, ceea ce-mi înlesneşte misiunea.

Ismail e foarte încântat de ea (preferă animalele oamenilor); doamnele din harem adoră s-o hrănească cu nuci şi curmale. Mă însoţeşte pretutindeni. O învăţ mici trucuri şi obiceiuri, care-1 fac pe Ismail să râdă, mai ales atunci când maimuţa îmi ia locul ca degustător de mâncare, iar eu mă prefac a fi sultanul însuşi. (O mică şaradă periculoasă, dar el se amuză.) Am botezat maimuţa Amadou, „iubiţelul".

Deocamdată, şi eu, şi Amadou suntem încă în viaţă.

CAPITOLUL 15

Rajab[1] 1088 AH

Vara ne inundă ca un val, înăbuşind totul sub căldura ei arzătoare. Femeile din harem zac care încotro, pe jumătate dezbrăcate, pe jumătate adormite, veşmintele având pete în locurile unde ating pielea. însă lucrările de construcţie continuă în acelaşi ritm. Muncitorii cad ca muştele; nu sunt obişnuiţi cu temperaturile astea, să transpire până se scurge viaţa din ei, mânaţi şi bicuiţi de supraveghetori, primind puţină apă şi hrană, sau deloc. Matamores, închisorile unde sunt ţinuţi sclavii, duhnesc până la cer, apa fiind prea preţioasă pentru a fi folosită la spălatul acestor adăposturi umile. Leii din menajerie încearcă să-şi sape drum până la cea mai apropiată dintre aceste închisori. Cine şi-ar fi închipuit că leii sapă? Probabil că s-au nărăvit la carne de om, de la amărâţii care sunt azvârliţi în cuşca lor drept pedeapsă sau ca să-l distreze pe sultan. Gaura pe care-o sapă - un tunel mai degrabă - e de lungimea a doi lei mari. Izbutesc să tragă înăuntru un om, un francez care strigă: Mon dieu, aidez-moi!, apoi un picior îi e sfâşiat de-o leoaică, şi cade în nesimţire, înainte ca sclavii să apuce să-i alunge pe atacatori cu pietre, cu pumnii goi şi cu pâinile lor care fără îndoială că-s tari bâtă. Nimeni nu-şi ia inima în dinţi să folosească bârlogul leilor drept cale de evadare; în loc de asta, strigă după santinele, care aruncă în tunel destul mortar şi pietre pentru a-1 umple. Menajeria nu mai e un pericol. Pe sultan îl amuză grozav acest incident.

Corsarii aduc mereu alţi şi alţi captivi, femei şi bărbaţi, dar niciuna dintre femei nu-i aprinde imaginaţia lui Ismail. Se pare că Alys i-a satisfăcut pe deplin apetitul pentru europence; restul sunt

[1] A şaptea lună din calendarul islamic (n.red.)

duse, în turmă, la bukhari. O ţine mai ocupată ca oricând, dar întâlnirile lor n-au dat nici un rod vizibil. Ea se plânge de căldură, care e ucigătoare. Nu e obişnuită cu asemenea temperaturi, îmi spune; jumătate din timp nu are vigoare, în rest e obosită. în cursul zilei doarme; e lipsită de viaţă şi plictisită. Singurul lucru care-o mai trezeşte la viaţă e prezenţa lui Amadou, care se ţine după mine, îmbrăcat în veşminte ca ale mele. îi gângureşte şi i se luminează privirea uitându-se la giumbuşlucurile lui.

într-o zi, mă duc în souq şi-i cumpăr o maimuţă. Un dar foarte nimerit. O botează Hercule, deşi e numai o farâmitură: o maimuţică de catifea, micuţă şi dulce ca un nou-născut, şi-o poartă cu ea pretutindeni. îmi frânge inima s-o văd ţinând în braţe micuţa fiinţă, mângâindu-i căpşorul, îngăduindu-i să-i strângă degetele cu gheruţele. Trebuie să-mi feresc privirea. Animăluţul nu are însă numai menirea de-a îi ţine loc de copil, deoarece tot mi-e teamă de ura Zidanei împotriva rivalei ei. O sfătuiesc pe Alys să-l lase întâi pe Hercule să guste mâncarea, apoi să aştepte câteva clipe şi să observe dacă apar schimbări în comportamentul lui, şi-abia atunci să mănânce şi ea. Dar mi-e groază de bunătatea inimii ei. Cred că ar prefera să guste ea mâncarea întâi, să fie sigură că maimuţa nu va păţi nimic.

Curând, maimuţele ajung o adevărată modă în harem; toată lumea vrea una. Palatul vuieşte de pălăvrăgeala şi de chiţăiturile lor şi pute din pricina excrementelor lăsate în urmă. Zilele astea, nu sunt în graţiile slujitorilor, care trebuie să facă mereu curat; nici în cele ale străjilor, care sunt silite să îndure larma animalelor, zi şi noapte. Acum, că femeile se ciondănesc şi se ceartă între ele, maimuţele au preluat puterea. Zilnic are loc o luptă pe viaţă şi pe moarte; cei care se bagă sunt muşcaţi cu sălbăticie. în cele din urmă, Zidana pune să fie adunate şi ucise. Cu mâinile ei adună creierele şi măruntaiele animalelor, pentru a le folosi la vrăji. Alys e peste măsură de tristă.

După această întâmplare, îl ţin pe Amadou numai în curtea mea.

Trec luni. Ismail îl ia pe Abdelaziz cu el în inspecţia trupelor din munţi şi de-a lungul coastei, până la teritoriile stăpânite de englezi, în Tanger, scopul fiind să vadă care sunt necesităţile oamenilor şi, în consecinţă, care ar fi taxele pe care trebuie să le obţină de la evrei şi de la corsari. Curios, dar Alys e afectată de absenţa lui. într-o zi, mă ia de braţ, ignorând privirile lungi aruncate de femeile de la

curte. La atingerea ei, fiecare nerv din trupul meu cântă, chiar dacă îi simt degetele numai prin bumbacul subţire al mânecii.

îşi întoarce spre mine chipul de forma unei inimi şi, din senin, îmi simt capul nespus de greu; mai mult nu pot face ca să-mi stăpânesc dorinţa de-a mă apleca şi de-a o săruta.

-Se va întoarce, nu? Nu e aşa de periculos în nord, nu?

Dezamăgirea mă loveşte în pântec precum o ghiulea. Pe un ton scorţos, o asigur că sultanul nu poate fi atins nici de glonţ, nici de sabie. Cine-ar îndrăzni să-l ucidă pe Soarele şi Luna Marocului? Numai gândul, şi-ar fi destul ca Allah să-l trăznească pe îndrăzneţ. E doar pe jumătate în glumă; cealaltă jumătate din mine crede asta cu tărie. Restul săptămânii mi-1 petrec departe de harem, îndeplinindu-mi însărcinările mecanic, scriind rapoartele către ben Hadou şi ceilalţi funcţionari care au preluat frâiele, în lipsa sultanului. Căldărarul e un şef pretenţios. Sub îndrumarea lui, palatul merge precum un ceasornic franţuzesc. Fără prezenţa sultanului şi a primului vizir, curtea e mai liniştită. Până şi ciondănelile din harem şi rivalităţile se risipesc.

Dar nu pot sta departe vreme îndelungată. Zidana mă cheamă să-i amuz anturajul, John cel Negru simţindu-se rău. însă, chiar când îmi acordez alăuta şi presar cântecul cu versuri, adresez nemuritoarele cuvinte ale lui Rumi urechilor unei singure fiinţe:

Inima mi-e ca o alăută
Fiece acord plânge-a dor
Iubita mea mă priveşte
înveşmântată-n tăcere.
Când chipul ţi-l arăţi
Fiece piatră-a fericire dănţuieşte
Când îţi îndepărtezi vălul
Şi-un înţelept îşi pierde mintea.
Oglindirea obrazului tău dă
Apei străluciri de aur
Şi domoleşte arşiţa flăcărilor
Spre-o lucire blândă.
Când chipul ţi-l zăresc
Soare şi Lună-şi pierd măreaţa aură.

Luna-i prea bătrână, prea searbădă
Spre-a fi asemuită cu-o asemenea oglindă.

Alys mă priveşte cu atenţie. Chiar şi-atunci când nu o privesc, îi simt ochii aţintiţi asupra mea. Mă întreb, oare se gândeşte la mine? Eu mă gândesc la ea atât de des, încât îmi pare aproape adevărat. Ajung să mi-o imaginez întinsă lângă mine, să-i simt pielea atingând-o pe a mea. Dar aici, mintea mea se ruşinează de mascarada ce-ar urma, iar eu mă cert singur pentru prostia mea.

Noaptea, îmi iau preţiosul volum de Rumi, legat în piele, mă întind în pat şi caut alinare în vorbele poetului demult dispărut.

Sunt cavalerul-ntunecat ce-urăşte Luna
Sunt cerşetorul amărât ce pe Rege îl urăşte
Linişte n-am, dar nu mă voi căina,

Pe-amar sunt furios!...
Alerg departe de Magnet
Sunt un pai ce luptă cu atracţia Ambrei.
Suntem sărmane fire de nisip pierdute-n lume
Pe Dumnezeu sunt furios!
Nu ştii cum e să te îneci
Căci nu înoţi în marea dragostei
Eşti doar o umbră-a Soarelui şi
Pe-umbre-s furios!

Chiar sunt furios - pe diavolul care mi-a furat bărbăţia; pe sultan, care-şi umple palatul cu eunuci, de teamă să nu se înmulţească în neştire colecţia lui de femei; pe femeile din harem, care văd în mine doar un servitor fără sex; pe Alys, care a aprins în mine o dorinţă ce nu poate fi împlinită. Dar, mai presus de orice, sunt furios pe mine însumi. Noapte de noapte zac în întuneric întrebându-mă cine sunt, ce am ajuns, ce aş putea fi. Oare pierderea testiculelor e tot ce mă defineşte? Reprezint oare atât de puţin, încât tăierea a doi săculeţi de carne să mă schimbe până într-acolo, să mă reducă la condiţia de bărbat doar pe jumătate? Dar ce este un bărbat? Mai mult, fireşte, decât un animal care însămânţează o femeie. Mă gândesc la bărbaţii pe care i-am cunoscut: tatăl meu,

un om odinioară aşa de mândru, răpus de rănile primite în luptă şi de boli, care şi-a sfârşit viaţa zăcând pe un covoraş şi lătrând porunci ţâfnoase oricui era prin preajmă, un rege al cărui regat se micşorase, până ce ajunsese să încapă într-o colibă împuţită; la unchiul meu, care, după ce-a dat naştere la doisprezece copii, s-a trezit că nu mai putea sau nu mai voia să-şi hrănească familia tot mai numeroasă şi, într-o bună zi, a dispărut pur şi simplu, luând cu el numai suliţele şi pipa. Doctorul: un bărbat pe deplin dăruit, dar care nu s-a arătat niciodată atras de femei, lucru de care eram conştient; nici de băieţi însă, spre uşurarea mea. Unica pasiune a vieţii sale era dorinţa de-a înţelege lumea. Era ca o foame în el, ca o poftă care nu putea fi nicicând potolită, singurul lucru care-1 făcea fericit. Mai sunt străjile de la porţile exterioare - şi ei bărbaţi întregi, ale căror legături cu femeile nu au nimic romantic, slujind numai la satisfacerea unei necesităţi şi la naşterea unor copii care vor înmulţi servitorimea palatului.

Sultanul? El e mult mai mult decât un simplu bărbat, e aproape de divinitate; nu mi-ar servi la nimic să examinez acest exemplu.

Cât despre ceilalţi eunuci de la curte, ei bine, sunt o adunătură foarte pestriţă...

Sunt din aceia care şi-au acceptat noua stare cu o asemenea fervoare, încât s-au transformat, practic, în femei. Pântecul şi sânii le-au crescut nemăsurat, pielea lor e ca o pernă moale, în fiece dimineaţă îşi freacă obrazul cu pulbere din aripi de fluture, ca să ascundă orice urmă de barbă neplăcută vederii. îndeobşte par împăcaţi cu soarta, mulţumiţi să-şi petreacă ziua bârfind cu doam-

nele pe care le supraveghează, mâncând întruna, aşteptând să se mai întâmple ceva despre care să vorbească. Apoi, mai sunt cei precum Qarim şi Mohammadou, care îşi găsesc împreună o umbră de plăcere, la fel de tandri de parcă ar fi soţ şi soţie, de parcă tăierea nu le-a schimbat numai trupurile, ci şi însăşi natura. Văzându-le frunţile apropiate, zâmbetele tainice pe care şi le transmit, aproape că-i invidiez. Au găsit aici o anume pace cu noua lor stare, care ar fi greu de realizat în văzul lumii din afară. E oare greşit să spun că, observându-le fericirea, mă simt şi mai golit?

Eu nu sunt ca nici unul dintre aceşti bărbaţi. Nu voi fi niciodată tată, nici soţ care-şi părăseşte familia; nu voi ajunge niciodată, dacă am de ales, un bărbat flasc, cu sâni şi burtă ca nişte saci, şi nici unul care-şi găseşte plăcerea alături de alţi bărbaţi; nici o brută, nici un sultan. Aşadar, trebuie să devin ceea ce sunt în stare să fiu. Poate că

sunt doar un sclav, şi-ncă unul scopit, însă nu am pierdut chiar orice urmă de mândrie şi de spirit.

Sunt Nus-Nus. Sunt eu însumi. Trebuie, aşa cum m-a însărcinat Zidana, să găsesc fierul din sufletul meu, războinicul din mine. Şi poate că asta va fi de ajuns.

Ei bine, ceva pare să se fi schimbat. Peste câteva zile, Zidana îmi spune:

- Doamne, Nus-Nus, trebuie să recunosc că arăţi splendid în ultima vreme. Ca un regişor. Să fie oare ţinuta?

Se plimbă în jurul meu, râzând cum numai ea ştie - gutural şi zgomotos.

- Ai spatele puţin mai drept, dacă nu mă înşeală ochii; mişcările ţi-s mai libere. Ţi-ai zornăit cătuşele, băiatul meu, ai dat prea mult de gustul libertăţii, în lipsa stăpânului?

O privesc cu neîncredere, însă ea se mulţumeşte să zâmbescă şi mai larg.

-Mie poţi să-mi spui, doar ştii. Nu-ţi voi trăda încredera. E vorba de-o fată? Sau, şi aici se apleacă spre mine, de vreun băiat?

Simt cum, în dosul pleoapelor, cad nişte obloane. Nu-mi pot permite să fiu transparent. Ea ridică din umeri, nemulţumită de lipsa mea de reacţie.

- Voi fi cu ochii pe tine, Nus-Nus, mă ameninţă ea.

Deci, se pare că sunt o carte ale cărei pagini sunt scrise foarte frumos şi uşor de citit de către cărturarii păcatelor omeneşti. Nu e bine. Trebuie să-mi închid sentimentele cu cifru, mai ales de ochii Zidanei. Fiindcă are dreptate, fireşte. Descoperirea noii mele forţe, care mă face să merg mai drept şi să-mi ţin fruntea mai sus, nu se hrăneşte din resentiment şi răzbunare, ci din iubire.

Pentru că iubire e ceea ce simt. Aş face bine s-o recunosc.

CAPITOLUL 16

Safar[1] 1088 AH

Ismail se întoarce la începutul primăverii şi nu e prea binedispus. Ciuma a coborât peste regiunile nordice, năvălind de pe corăbiile din Alger şi Tetuan, iar el nu i-a scăpat decât ca prin urechile acului.

Ciumă. Cuvântul se răspândeşte la curte ca un foc năprasnic, până când toată lumea şopteşte despre asta. Au auzit zvonuri despre boala europeană pe care unii o numesc Moartea Neagră, care vine cu dureri de cap şi frisoane, o sete insuportabilă, vomă şi junghiuri, urmate de umflarea puternică a glandelor în zona inghinală şi la subsuoară. Pământul e pustiit de secetă; toată lumea e deja însetată, şi înfierbântată, şi chinuită de dureri de cap. Dacă la toate acestea adăugaţi gama obişnuită de probleme la stomac, vă puteţi imagina ce panică ne cuprinde. în harem, femeile (care nu au niciodată destule de făcut) îşi inspectează constant trupurile, una celeilalte, căutând semne ale trandafirilor negri despre care au auzit că ar apărea pe pielea celor contaminaţi, anunţând moartea. Vânătăile şi muşcăturile de insecte provoacă isterie.

Nici măcar Ismail nu e imun în faţa paranoiei. Dar ce spun? Pe el îl afectează cel mai tare, în pofida faptului că numele fiecărui om destinat să moară e scris deja în Cartea Sorţii, şi nici un leac sau măsură preventivă nu poate, prin urmare, să îl vindece sau să îl ferească de soarta inevitabilă. Şi totuşi, în fiecare zi sunt trimis să îl aduc pe doctorul Salgado, care, de dragul propriei sale sănătăţi, a stat departe de băuturile tari, de la ultima lui experienţă aproape mortală cu stăpânul nostru, pentru a-1 inspecta pe sultan, pentru a-i măsura temperatura şi a-i studia limba, culoarea şi mirosul urinei, consistenţa scaunelor lui. în fiecare zi, deşi e declarat sănătos

[1] A doua lună din calendarul islamic (n.red.)

de către doctor, Ismail cheamă astrologi şi numerologi, care îi citesc în semne şi îi calculează norocul (care e, în mod remarcabil, în permanenţă favorabil). Se presară sare în punctele cardinale ale palatului, pentru a descuraja intrarea duhurilor ce ar putea aduce ciuma cu ele, ştiut fiind că sunt mereu puse pe rele. în toate curţile se plantează zambile, al căror parfum se ştie că purifică aerul. Ismail le porunceşte scribilor să scrie versete din Coran pe bucăţele de hârtie, pe care apoi le mănâncă. O pune pe Zidana să îi prepare fierturi şi poţiuni. Ea mă trimite aproape zilnic la bazar după noi şi noi produse, iar pe măsură ce se scurg săptămânile şi ciuma se apropie, lista de cumpărături devine din ce în ce mai bizară - cameleoni, ghimpi de porc spinos, picioare de cioară, cristale şi pietre din Himalaya, lazurit din morminte de faraon, piei de hienă şi pânze de păianjen. Dar când mă trimite să îi aduc cadavrul unui copil proaspăt înmormântat, refuz.

Ea îmi râde în faţă.

- Dacă nu faci asta pentru mine, voi găsi, pur şi simplu, o altă cale.

înclin capul în faţa acestui şantaj, dar nu spun nimic, iar ea nu insistă, aşa că plec, simţind că am scăpat de sub influenţa ei

malefică. Dar, a doua zi, e vuiet mare în harem. Copilul unei dintre sclavele negre a dispărut. Privirea mea o întâlneşte pe cea a Zidanei. Ea afişează acel aer pustiu, cinic, pe care îl recunosc cât se poate de bine, şi ştiu exact ce înseamnă. Nu dorm în noaptea aceea.

Ciuma trece prin Tánger, luându-i cu ea pe mulţi dintre detestaţii englezi care ocupă în momentul de faţă acest port strategic, cheia rutelor de comerţ din Mediterană, dăruit regelui lor ca parte din zestrea miresei lui portugheze. Ajunge în Larache şi Asilah şi îşi întinde degetele pe coastă, până în Salé şi Rabat. Negustorii o aduc pe uscat cu ei. Cu fiecare săptămână ce trece, se strecoară tot mai aproape, iar la urechile noastre ajung poveşti înfiorătoare despre familii întregi ucise de ciumă, despre ferme în care animalele ajung să moară de foame. Oi rătăcite hoinăresc de capul lor pe dealuri, caravanele de negustori înaintează greoi pe rutele de comerţ, lipsite de supraveghetori. Ajunge la Khemisset şi Sidi Kacem, la doar câteva zeci de kilometri distanţă.

Aşteptăm în căldura sufocantă, aproape incapabili să mai respirăm, rugându-ne ca, printr-o întorsătură ciudată a sorţii, să fim ocoliţi, iar ciuma să cadă, în schimb, peste Marrakech. înconjurat de isterie, nu pot să nu simt o oarecare teamă. Nu am văzut această boală cu ochii mei, dar am auzit despre ea de la

vechiul meu stăpân, doctorul Lewis, şi cu el am văzut ceea ce i-a urmat, torentul uriaş de groază superstiţioasă ce încă mai infecta oraşul Veneţiei la circa treizeci de ani după ultimul val. El era profund fascinat de ciumă şi de convingerea ferventă a populaţiei Veneţiei că fuseseră salvaţi de cele mai crunte ravagii ale acesteia graţie puterii rugăciunilor:

- Oamenii ăştia nu sunt cu nimic mai civilizaţi decât ai noştri, mi-a spus el în repetate rânduri, în timp ce străbăteam oraşul. îşi pun credinţa în gesturi măreţe - doar că, în loc să sacrifice animale şi duşmani pentru a obţine favorurile idolilor lor, ei sacrifică sume uriaşe de bani, punând să se realizeze clădiri impunătoare şi picturi religioase, în speranţa că, prin ele, îşi vor cumpăra protecţie.

Pe o străduţă lăturalnică, doctorul a intrat într-o spiţerie şi a cumpărat două măşti ciudate, cu cioc de pasăre, pe care doctorii veneţieni le purtaseră pentru a umbla prin oraş în siguranţă. Şi-a pus una când eu nu eram atent şi m-a surprins atât de tare, încât am căzut în stradă. După ce mi-am revenit, mi-a arătat cum îşi îndesau în ciocuri diverse ierburi pentru a purifica aerul pe care îl respirau, apoi a plescăit din buze:

- Eu sunt sigur însă că ciuma nu se transmite prin aer. Va trebui să sperăm că vom avea parte de un nou val, pentru a putea să îmi testez teoriile.

M-am înfiorat, sperând sincer că aveam să evităm aşa ceva. A fi prins în acel oraş - atât de frumos ochiului, la prima vedere, dar atât de plin de pasaje înguste şi întunecate, de colţuri pline de igrasie şi de golfuleţe urât mirositoare în care, fără îndoială, trăiau toate

bolile posibile - era coşmarul meu.

Ne-am croit drum spre biserica San Giobbe, în nord-vestul oraşului, aproape de cartierul evreiesc unde aveam treabă, apoi am vizitat biserica Santissimo Redentore şi, în cele din urmă, Scuola San Rocco, pentru a satisface curiozitatea doctorului legată de bisericile dedicate ciumei. Cea mai mare parte a picturilor pe care le-am văzut în ele erau foarte departe de realitate, pline de îngeri mari şi albi, de madone luminoase şi de prunci dolofani. Dar, într-un studio din vecinătatea şcolii, l-am găsit pe tânărul artist Antonio Zanchi finalizând o pictură monumentală ce ilustra în detalii exacte cadavrele prea puţin îmbrăcate ale celor care căzuseră pradă ciumei, coborâte de pe poduri şi pe ferestre, în braţele unor bărbaţi musculoşi, care le îngrămădeau în gondolele proaspăt vopsite în negru; cadavre aruncate în canale; bolnavii expunându-şi

buboanele şi băşicile oribile. Am rămas încremenit, privindu-1 cum lucra. A pune vopsea pe pânză, a crea formă şi perspectivă pe ceva plat şi gol mi se părea un proces oarecum magic şi, totodată, tulburător, intr-un fel pe care nu îl pot explica. Aproape am avut impresia că readucea ciuma în lume, ilustrând atât de precis efectele ei.

în timp ce lucra, Zanchi ne-a povestit despre San Rocco, sfântul italian patron al ciumei. Văzusem imagini cu el prin tot oraşul, veghindu-i pe cei loviţi de ciumă în spital unde, desigur, căzuse şi el pradă bolii; ridicându-şi roba pentru a-şi dezvălui semnul ciumei de pe coapsă. După spusele lui Zanchi, sfântul se târâse apoi într-o pădure şi zăcuse acolo aşteptându-şi moartea, îngrijit doar de micul lui câine, care îi aducea zilnic pâini furate de la brutarii oraşului. Dar, drept răsplată pentru bunătatea de care dăduse dovadă îngrijindu-i pe bolnavi, un înger a coborât şi l-a vindecat, şi, astfel, viaţa i-a fost salvată în mod miraculos.

Vedeam că stăpânul meu era sceptic, deşi a aşteptat până am ajuns afară, înainte să declare:

- Alte superstiţii. Există oameni care supravieţuiesc ciumei. Dacă treci cu bine de ziua a cincea, umorile din corpul tău au câştigat bătălia. Nu are nici o legătură cu rugăciunile sau cu bunătatea. Am văzut mai mulţi păcătoşi decât sfinţi luptându-se şi recăpătându-şi sănătatea! Dar nu degeaba i se spune Moartea Neagră - se zice că aici, în Veneţia, a luat cu ea un om din trei, în 1630.

Unul din trei. îmi amintesc acum acea sentinţă sumbră.

Alys. Zidana. Ismail.

Alys. Zidana. Eu.

Alys. Ismail. Eu.

Noapte după noapte sunt torturat de teamă.

Zi după zi sosesc din Fez porumbei voiajori, aducând veşti teribile. Oamenii mor la bazar, pe stradă, căzând morţi de pe catârii lor, în drum spre piaţă. La tăbăcărie, unde se crede că mirosurile oribile de găinaţ şi de urină, folosite pentru a prepara pieile, reuşesc fără îndoială să ţină ciuma la distanţă, un bărbat a alunecat într-unul din bazinele de vopsire, neobservat de colegii lui. Cadavrul lui

a apărut la suprafaţă vopsit într-un galben atât de puternic, încât, la început, s-a crezut că e un demon ieşit din iadul cel mai adânc. Ciuma nu ţine cont de statut social sau de bunătate. Sharifi, nobili şi murabiţi se numără printre cei morţi, alături de imami şi muezini. Ismail răspunde la mesaje poruncind să se facă o numărătoare, cerându-le liderilor Fassi să împartă oraşul în sectoare şi să numere

morţii de pe străzile reprezentative, pentru a obţine o medie. Prin această metodă, se calculează rapid că peste şase sute de oameni au pierit deja, iar numărul lor creşte exponenţial de la o săptămână la alta. Căldărarul cere o audienţă la sultan.

- Sire, spune el solemn, această ciumă e mortală şi ne-a scăpat de sub control. Ar trebui să ne retragem din Meknes şi să fugim în munţi.

Desigur, Abdelaziz, aşezat în dreapta sultanului, îl contrazice:

- Meknes e perfect sigur, domnul meu. Nimeni nu e infectat aici, şi putem să ne asigurăm că nimeni nu trece de porţile noastre.

îl prinde pe Ismail de braţ - singurul bărbat care ar îndrăzni vreodată să îl atingă pe sultan, fără a-i cere permisiunea - şi îl îndepărtează. Ben Hadou îi priveşte plecând, apoi se întoarce şi îmi surprinde privirea.

-Eşti încă în viaţă, deci, Nus-Nus? mă întreabă el încet. Mă gândeam că poate ai vrea să afli că nepotul lui Abdelaziz a plecat. M-am ocupat să fie trimis la Fez. Ochiul îi tresare. A clipit sau are un tic? E greu de spus când e vorba de Căldărar.

Ismail porunceşte să se închidă porţile palatului şi dă ordine ca Meknes să fie complet izolat şi ca toţi călătorii care sosesc din oraşele infectate să fie executaţi pe loc. E încăpăţânat. Refuză să îşi părăsească noua capitală, deşi se agită constant, cu gândul la prevestiri, şi ne pune să îi verificăm corpul noapte şi zi, în căutarea oricăror eventuale semne sinistre de boală. Ba chiar îşi petrece două nopţi consecutive dormind singur, pentru prima dată în cei cinci ani de când îl slujesc, iar când îşi alege o fată după aceea, împreunarea e mecanică, de parcă mintea i-ar fi la altceva.

Câteva zile mai târziu se înregistrează prima victimă în Meknes. Să fie o coincidenţă că cea care moare e tocmai soţia crescătorului de porumbei voiajori? Ismail pune să fie sacrificate toate păsările, considerând că au zburat prin aerul infectat. Aşteptăm. Poate că a fost vorba de o altă boală ce i-a curmat viaţa, de vreo maladie ce imita semnele ciumei. încă suntem ocupaţi să speculăm, când alţi trei curteni mor brusc, fără a avea nici o legătură cu femeia răposată.

Când Ismail aude aceste lucruri, păleşte. Mă pune să îi spun tot ceea ce ştiu despre ciuma din Europa, tot ceea ce am aflat de la vechiul meu stăpân, ce am văzut în propriile mele călătorii. Porunceşte să se facă măşti de păsări pentru toată curtea şi insistă să le purtăm toţi în prezenţa lui. Măşti peste măşti. Mâncarea îi e pregătită doar de mâna Zidanei. Ea stă cu fruntea plecată peste oala ei, în timp ce el şade în faţa ei, rostindu-şi rugăciunile. în mod

normal, ar fi o privelişte agreabilă, în afară de faptul că Zidana are un cioc mare alb prins pe faţă, în timp ce împăratul stă acolo, urmărindu-i fiecare mişcare, asemenea unei uriaşe păsări de pradă. Mănâncă separat de anturajul lui, ceea ce înseamnă că Amadou şi cu mine ne bucurăm de acelaşi privilegiu şi, cu toate că dieta e monotonă (cuşcuş de năut zi după zi), nu ne îmbolnăvim.

Tocmai când pare că epidemia nu se va înstăpâni în Meknes, ciuma face prima victimă din harem: Patima. Mai întâi apare durerea de cap, apoi durerile de încheieturi, însă, la început, nimeni nu îşi bate capul cu ea, fiindcă Patima se plânge mereu de câte ceva, căutând atenţie. Dar când începe să transpire, iar buboanele se umflă, ţipetele ei răsună dintr-un capăt al palatului în celălalt. Ismail e mâhnit. Patima i-a oferit doi fii, deşi unul e mort. Trimite după doctorul Salgado să o îngrijească.

Ce poate să facă bietul doctor? Ciuma şi-a înfipt ghearele adânc în organele ei vitale până să ajungă el. O răcoreşte, îi ia sânge, o împachetează în prosoape reci. Când nimic din toate acestea nu se dovedeşte util, se consultă cu Zidana, care pregăteşte cataplasme pentru a scoate umorile rele din băşici. Puroiul care ţâşneşte din ele miroase atât de urât, încât chiar şi doctorul e nevoit să iasă în curte şi să vomite. O oră mai târziu, Patima e moartă şi, printr-o coincidenţă ciudată, la fel e şi băiatul ei. Şi astfel, cât ai clipi, din planurile de succesiune ale hadjib-ului se alege praful.

Când vestea ajunge la sultan, acesta năvăleşte în harem, dă peste Salgado care tocmai se retrăgea în fugă şi, într-un moment de nebunie, de durere, îşi ia sabia şi îl străpunge pe loc, pentru că nu a reuşit să o salveze.

Deci iată-ne aici, prinşi în interiorul celui mai spectaculos palat din lume, pândiţi de moarte şi de distrugere, fără a avea pe nimeni care să ne îngrijească, dacă vom fi în pericol. Sunt trimis în centrul vechi al oraşului să găsesc, prin orice mijloace posibile, un alt doctor european. Echipat cu masca de pasăre umplută cu ierburi, ies din palat şi ajung în oraş. E un loc ce s-a schimbat în mod bizar. Scuarul din centru e pustiu, sau cel puţin nu sunt oameni în el. Pisici costelive se furişează prin umbră şi miaună plângăcios când trec pe lângă ele; câini sălbăticiţi zac vlăguiţi şi extenuaţi în grămezi, şi nu e nimeni să îi alunge. Găsesc un catâr rătăcind într-un sector de mirodenii abandonat. Toate dughenele şi caravanseraiurile sunt închise. Pe aleile centrului vechi nu găsesc decât ziduri golaşe şi uşi încuiate. Deşi în casele marocane, toată viaţa de familie se

desfăşoară dincolo de acele faţade închise, acum pluteşte o tăcere lugubră; chiar şi porumbeii par să fi zburat. Când mă apropii de cartierul evreiesc, un ţipăt strident îmi face inima să gonească, şi, brusc, văd o femeie apărând în fugă de după colţul străzii, goală puşcă. Să văd o femeie dezbrăcată într-un loc public e atât de straniu pentru mine, încât rămân, pur şi simplu, siderat. Ea fuge direct spre

mine, cu părul lung şi negru fluturându-i în jurul capului, cu gura deschisă într-un ţipăt tânguitor. Sângele îi şiroieşte pe obrajii sfâşiaţi cu propriile ei unghii. Semnele ciumei sunt vizibile pe corpul ei - roz întunecate pe coapse şi piept. înspăimântat, mă lipesc cu spatele de un zid, iar ea trece pe lângă mine, fără a mă vedea.

„Maleeo. Maică din Vechime, salvează-mă!“

îmi continui rapid drumul spre cartierul evreiesc. La casa lui Daniel al-Ribati, bat tare la uşă. Sunetul răsună cu ecou pe strada îngustă, tulburând tăcerea. Aerul e atât de încremenit, încât îmi aud propria respiraţie, devenită greoaie din cauza măştii. Rămân acolo mult timp, aşteptând, fără a auzi nimic din interior. Apoi, nişte obloane se deschid de la o fereastră de sus şi văd o siluetă. Mi-e imposibil să desluşesc dacă e Daniel însuşi sau cineva din casa lui, până când o voce întreabă:

- Cine e?

îmi ridic pentru o clipă masca cu cioc de pasăre pentru a-mi dezvălui faţa şi, un moment mai târziu, la picioarele mele aterizează cu un zăngănit un set de chei de fier. îmi descui singur şi păşesc în interiorul răcoros şi întunecos.

- Arăţi ca un demon dintr-o pictură de Hieronymous Bosch.

Daniel apare în capul scărilor. Arată amuzat şi alarmat, în egală măsură.

Simţindu-mă uşor ridicol, îmi scot masca, iar negustorul coboară în fugă scările şi mă îmbrăţişează călduros. E o senzaţie ciudată să fiu astfel cuprins de o altă fiinţă umană. Nu mai ţin minte când am fost ultima dată îmbrăţişat aşa. Preţ de o clipă prelungă stau acolo, incapabil să răspund, neştiind ce să fac, apoi îl îmbrăţişez la rândul meu.

- Mă bucur foarte mult să te văd, băiete. Vremurile sunt îngrozitoare.

întreb despre cei din casa lui, şi îmi spune că le-a dat voie servitorilor să plece, pentru a putea fi cu propriile lor familii. Soţia lui e sus, doarme, după ce a stat trează toată noaptea, aducând pe lume copilul unei verişoare.

- Unii ar spune că e semn rău să te naşti în vremea ciumei, dar eu zic că Dumnezeu ne-a dat un semn că nimic nu e mai puternic decât iubirea. Nici măcar moartea.

în faţa cuvintelor lui, nu pot decât să dau din cap. Bem ceai, pe care negustorul îl pregăteşte personal, cu gesturile atente şi măsurate ale cuiva nevoit să se concentreze din răsputeri la o sarcină nefamiliară, iar eu îi explic misiunea mea. Privirea lui Daniel e indescifrabilă când îi spun că Ismail are nevoie de un doctor european, unul cu experienţă în tratarea bolnavilor din Roma, Paris sau Londra.

- Sultanul vrea ceea ce vrea.
- Iar eu trebuie să i-1 găsesc. Sau să înfrunt consecinţele.

Negustorul strânge din buze, reflectând. După o lungă tăcere,

spune:

- De ce faci asta, Nus-Nus?
- Ce anume să fac?
- Continui să lucrezi pentru Moulai Ismail. Individul e, permite-mi să ţi-o spun în faţă, nebun.

Simt o fierbinţeală în ceafa, ca şi cum ar putea exista spioni în zidul din spatele meu. Când vede că nu reuşesc să formulez un răspuns, Daniel zâmbeşte trist.

- E o trădare să rosteşti adevărul, asta e? Se apleacă în faţă şi mă atinge uşor pe genunchi. Oare i-am înţeles greşit interesul manifestat faţă de mine în toţi aceşti ani? Există în tot oraşul bărbaţi cu soţii şi copii, care poartă masca respectabilităţii, dar care au şi un băiat în centrul vechi al oraşului. Nus-Nus, ascultă-mă. Am mai văzut şi altădată oraşe bântuite de ciumă; am crescut în Levant. Toată lumea se teme de ea, şi pe bună dreptate, dar ciuma e ca războiul - creează numeroase oportunităţi. Unde e ciumă e şi mai multă libertate de mişcare, fluiditate - chiar haos. Un bărbat poate să dispară, fără să se teamă prea tare că va fi urmărit. Ochii lui albaştri sunt intenşi. Fugi cât încă mai poţi. Pleacă din Meknes, lasă-1 în urmă pe sultanul nebun. Chiar dacă eşti un eunuc, nu e obligatoriu să rămâi sclav. Eşti un bărbat inteligent, cultivat. Ai putea să îţi găseşti uşor de lucru altundeva. Aş putea să te ajut - am contacte în Alger, Veneţia, Londra, Cairo, Safed, Hebron, negustori la fel ca mine, comercianţi şi oameni de afaceri care ar aprecia un om cu talentele tale -, ai putea să îţi croieşti drum până într-unul din oraşele astea şi să îţi construieşti o viaţă nouă. Ismail are mult prea

multe pe cap ca să îi pese pe unde umblă un sclav evadat. Fugi cât încă mai poţi, altfel ai să regreţi pentru totdeauna.

Nu pot decât să mă zgâiesc la el ca un idiot. Are dreptate, desigur. Şi am văzut destul din lumea despre care vorbeşte, lumea fluidă a comerţului internaţional, în care oamenii rareori pun întrebări despre origine. Am visat adesea să scap din jugul lui Ismail, de Abdelaziz, Zidana, oribilele intrigi şi răzbunări de la curte, dar cu un cercel de sclav în ureche şi cu această culoare a pielii, fără bani, influenţă sau prieteni, ştiam că nu aş ajunge departe, înainte ca cineva să profite de ocazie şi să mă ducă înapoi la stăpânul meu, pentru a primi o recompensă de la acesta. Dar acum... Acum, în această perioadă de haos, poate că aş reuşi să evadez, să îmi găsesc de lucru ca şi copist, traducător sau intermediar!... Brusc, mă simt uşor ca un fulg, plutind pe aripile a ceea ce ar putea să fie. Apoi, inima îmi aminteşte că nu pot să plec nicăieri fără Alys.

El îmi citeşte răspunsul în expresia deschisă a feţei.

- Eşti prea loial.
- Nu e loialitate, nu tocmai, ceea ce mă ţine aici.
- Teamă, atunci?

-Nici asta.

- Ah, atunci e vorba despre iubire.

Simt fierbinţeala năpădindu-mi faţa şi mă străduiesc să o împiedic.

- E vorba despre iubire, recunosc, în cele din urmă.

Daniel al-Ribati mă priveşte gânditor.

- Oricine ar fi persoana care te ţine aici, ar trebui să se considere norocoasă să aibă la dispoziţie o inimă atât de vitează.

- Ea nu ştie nimic despre asta, nu i-am împărtăşit sentimentele mele.

- Ah, Nus-Nus, iubirea neîmpărtăşită e un lucru jalnic. Cel puţin, mărturiseşte-i sentimentele şi vezi cum îţi răspunde. Poate va dori să plece cu tine, şi, dacă nu va dori, vei avea răspunsul şi vei şti că trebuie să pleci singur.

- Aş vrea eu să fie atât de simplu, îi răspund febril.

- Iubirea e întotdeauna simplă. E cel mai simplu lucru din lume. Mătură totul din calea ei, croindu-şi un drum drept şi curat.

îi zâmbesc strâmb.

- Cât de bine ştiu asta. Şi-a croit un drum drept şi curat în inima mea.

- Sper că e demnă de tine, Nus-Nus. Eşti un bărbat bun.

- Sunt bun? Uneori mă simt atât de copleşit de furie şi de teamă, încât îmi spun că sunt cel mai mare păcătos din lume. Cât despre faptul de a fi bărbat, ei bine...

-Nu e de-ajuns să tai două bucăţi mici de carne pentru a schimba acest statut. îşi apasă palmele pe coapse, ridicându-se în picioare. Bun, deci, hai să vedem dacă îl găsim pe doctorul Friedrich acasă.

Străbatem labirintul de străzi pustii. Negustorul înaintează cu o energie hotărâtă, cu braţele legănându-i-se, roba fluturându-i şi pantofii de piele plescăind pe pavaj. Nu se descalţă nici când trecem pe lângă Marea Moschee, ceea ce e ilegal şi i-ar atrage pedeapsa cu bătaia, dacă ar exista vreun paznic prin preajmă, să îl pedepsească. Dar oraşul a fost recucerit de adevăraţii lui locuitori, animalele sălbatice şi gloata. Toţi ceilalţi fie au fugit, fie au murit. îl urmez pe Daniel, cu doi paşi săltăreţi la fiecare pas întins al lui, cu masca de pasăre atârnându-mi în mână şi simţindu-mă un bărbat mai liber decât înainte, chiar dacă doar în mintea mea.

Pe străduţele din spatele pieţei centrale, Daniel coteşte la dreapta, apoi la stânga şi se opreşte în faţa unei uşi prăfuite, ţintuită cu fier, cu vopseaua atât de scorojită, încât nu mai e decât o umbră a albastrului original. Bate tare la uşă, apoi aşteptăm. Tăcerea se prelungeşte şi nu apare nimeni. Optimismul meu recent renăscut începe să pălească.

Un sunet de paşi apropiindu-se, răsunător în tăcerea apăsătoare, ne face să ne întoarcem deodată. O siluetă solitară apare de după colţ. E un bărbat înalt, care poartă o pălărie platâ, rotundă, neagră. Nu are capişon, fes sau turban, deci nu e marocan.

Negustorul face un pas în faţă.

- Friedrich?

Silueta se opreşte, apoi se apropie de noi rapid.

- Daniel?

îşi strâng braţele, râd şi discută o vreme în germană, o limbă în care eu nu pot conversa. în cele din urmă, se întorc spre mine.

-El e Nus-Nus, eunuc de la curtea sultanului Moulai Ismail.

Mă trezesc privindu-mă în ochi cu doctorul, o experienţă rară. Cu o strânsoare ca de urs, îmi prinde mâna şi o scutură scurt, apoi arată din cap spre masca de pasăre.

-Aia nu o să te ajute cu nimic, râde el dispreţuitor.

Descuie uşa ţintuită şi ne pofteşte înăuntru. Dincolo de coridoarele întunecate, observ o grădină luminată de soare şi năpădită de vegetaţie, iar inima mea tânjeşte spre lumina ei şi trilul păsărilor,

dar doctorul ne conduce sus, în camera lui de lucru, o încăpere ticsită de cărţi, pergamente, hârtii şi tot felul de mărunţişuri personale. Doctorul Friedrich se lasă să cadă, vlăguit, intr-un scaun mare de lemn şi ne face semn să luăm loc pe două cutii mari, aflate în mijlocul încăperii.

- îţi faci bagajele? întreabă Daniel.

- E timpul să plec mai departe. Nu mai am din ce să câştig bani aici. Cei care nu sunt încă morţi sau pe moarte pleacă în pâlcuri.

- Unde mergi?

-Am auzit că ciuma nu a ajuns încă în Marrakech.

- Nu poate să-i ia mai mult de câteva săptămâni să ajungă la Oraşul Roşu[1], spune negustorul. Şi ce se află dincolo de Marrakech? Doar triburi din munţi, apoi oamenii sălbatici ai deserturilor. Nus-Nus, aici de faţă, are o propunere pentru tine.

îmi explic misiunea. Friedrich afişează un aer sceptic, şi nu pot să nu îl înţeleg.

- De unde nevoia bruscă de un nou doctor? Să înţeleg că Salgado a reuşit, în sfârşit, să îşi bea minţile? Sau a fost răpus de ciumă?

Fără a-i da detalii despre motiv, îi spun că, intr-adevăr, Salgado a răposat.

El ridică din umeri.

- Mă surprinde că a rezistat chiar şi atât, sincer să fiu. Nu era decât un biet şarlatan.

- Dumneavoastră vă consideraţi un medic mai bun decât doctorul Salgado? îl întreb.

-Nici nu mi-ar fi greu. Medicina practicată de el e dintr-o altă epocă. în alte colţuri ale lumii se produc progrese extraordinare. Mă străduiesc să ţin pasul cu ele cât de bine pot. în Londra s-au pus în mişcare descoperiri remarcabile. Mi-ar plăcea să merg să văd personal de ce sunt capabili membrii Societăţii lor Regale. Dar, în momentul de faţă, preţul pentru a fugi printr-unul din porturile bântuite de ciumă ale Marocului e prohibitiv, şi mă tem că îmi lipsesc mijloacele financiare necesare pentru a fugi.

- Sultanul te-ar plăti foarte bine pentru serviciile tale, insist.

El îşi împreunează degetele, îşi sprijină bărbia pe ele şi, în cele din urmă, oftează.

- Presupun că tot acolo sunt dacă mor de sabie sau de ciumă.

[1] Denumire căpătată de fosta capitală imperială, Marrakesh, datorită zidurilor roşii ale construcţiilor din oraş; supranumit şi „pământul lui Dumnezeu“ (n.red.)

*

îşi strânge câteva lucruri într-o geantă mică. Eu mă voi ocupa ca restul lucrurilor lui să îi fie aduse la palat. Daniel ne conduce până la Sahat el-Hedim[1] şi ne îmbrăţişează pe amândoi călduros. Se îndepărtează de doctor, pentru a-mi spune:

-Adu-ţi aminte vorbele mele, Nus-Nus. Caută-mă, dacă te răzgândeşti, şi am să fac tot ce pot ca să te ajut. Dar nu amâna prea mult. Dacă Sarah se hotărăşte să meargă la sora ei, în Tetuan, atunci am să plec şi eu cu ea.

- Mergi cu Dumnezeu, Daniel!

-Şi tu, Nus-Nus!

Îl privim îndepărtându-se, apoi traversăm scuarul pustiit, pornind spre palat. Inima îmi bubuie ca şi cum ar fi scăpat de sub control, ca şi cum aş fi evadat deja. Brusc, par să văd posibilităţi, alte căi pe care ar putea-o lua viaţa mea. în timp ce mergem, îi spun doctorului, încercând să par nonşalant:

- Probabil că, în lunga dumneavoastră viaţă, aţi acumulat foarte multe informaţii medicale despre corpul uman...

Ezit, încercând să formulez întrebarea.

El se opreşte şi mă priveşte. Expresia îi e indescifrabilă.

- Continuă, spune el încet.

Nu mă simt în stare să îi înfrunt privirea. Brusc, ruşinea faţă de handicapul meu mă copleşeşte şi nu mai pot vorbi. Ne continuăm drumul spre Bab al-Raîs în tăcere. Acum sau niciodată. Mă întăresc sufleteşte şi reuşesc să întreb, pe o voce destul de răguşită, înainte să ajungem suficient de aproape pentru a fi auziţi de paznici:

- Doctore, dumneavoastră cunoaşteţi remedii pentru orice maladie. Spuneţi-mi, credeţi că există vreun remediu pentru un eunuc?

El se opreşte şi mă fixează cu privirea, şi văd o căldură şi o înţelegere atât de profundă în privirea lui, încât, brusc, ochii mei sunt inundaţi de lacrimi.

- îţi doreşti un miracol, Nus-Nus, spune el blând.

Ismail e încântat de doctor, care le spune tuturor să renunţe la măştile cu cioc de pasăre şi care are tolba plină cu poveşti din lumea întreagă. Cum a citit din filosofi vechi şi noi, cei doi au multe de discutat şi disputat, ceea ce reuşeşte să îi distragă considerabil atenţia de la ororile ciumei.

[1] Inima vechiului Meknes, construită de sultanul Moulai Ismail, loc unde, iniţial, se făceau anunţuri regale şi execuţii publice, azi loc de promenadă (n.red.)

în timp ce sultanul e distras astfel, mă întăresc sufleteşte, cât hotărârea e încă puternică în mine, şi pornesc cu paşi mari spre harem. La poartă, Qarim mă priveşte cu ochi goi. Arată de parcă nu a mai dormit de câteva zile, dar sunt prea grăbit să mă opresc şi să îl întreb dacă îi e bine, iar când dă să înceapă o conversaţie cu mine, dau nerăbdător din cap şi îi ofer răspunsuri scurte, iar el îmi dă voie să trec, cu o expresie uşor resemnată.

E ziua a cincea, ceea ce eu am uitat. Femeile se înfrumuseţează. Nici măcar ciuma nu poate sta în calea unei asemenea priorităţi, deşi poate că atmosfera e ceva mai agitată decât de obicei, pălăvrăgeala lor, mai zgomotoasă, experimentele lor cosmetice, mai îndrăzneţe şi mai bizare. Sunt uşurat să o găsesc pe Alys singură, cu excepţia unui servitor, în propriile ei apartamente. Când mă vede în prag, ochii îi sclipesc. îmi face semn să intru.

Acum e momentul să îi cer să vină cu mine, să îndrăznească să evadeze. Traversez încăperea, simţind întrebarea arzându-mi pe buze. E oare acesta momentul în care viaţa mea se va îndrepta spre un viitor nou şi minunat? Dar Alys e cea care vorbeşte prima:

- Cred că s-ar putea să fi rămas grea.

Inima mea se opreşte, apoi se prăbuşeşte, străpunsă de o durere neaşteptată, precum o pasăre al cărei zbor în văzduhul senin e întrerupt, de nicăieri, de o săgeată.

- Eşti sigură?

Zâmbetul ei, coborât în podea, e tainic, încântat. E sigură.

- De cât timp?

Ea îşi răsfiră trei degete pe mătasea de un albastru intens a robei. Privirea îmi rămâne aţintită asupra lor, asupra albeţii pielii ei contrastând cu tonul puternic al materialului. Trei luni. De trei luni poartă în ea sământa din care se va naşte copilul lui Ismail, iar eu nu am ştiut. Un demon; vestitorul noii armate model a sultanului. Simt - ce anume? O amorţeală, urmată de un fior ce se răspândeşte prin mine ca şi cum toate organele mele vitale ar muri, centimetru cu centimetru.

Mâna ei se odihneşte protectoare pe abdomenul încă plat şi, când îşi coboară privirea, îi văd buzele curbându-se şi făcând-o să arate exact ca una dintre acele madone italiene cuminţi. Timp de o clipă, aproape o urăsc. E... fericită. Iar eu?

Cu un efort uriaş, îmi recapăt controlul asupra mea.

- Felicitări. Sultanul va fi încântat, spun eu, pe un ton formal. Sper că va fi băiat.

CAPITOLUL 17

Sultanul e într-adevăr încântat. îi trimite lui Alys daruri extravagante: un ceas cu pendul pentru apartamentele ei, un urcior din cristal de stâncă egiptean, o cădelniţă siriană, un set de farfurii Iznik, robe de mătase, un pieptene antic decorat cu argint şi sidef. O bate pe burtă şi i-o sărută; se abţine de la a se urca peste ea. Nu l-am mai văzut niciodată purtându-se astfel cu vreuna dintre celelalte femei, ceea ce face purtarea lui cu atât mai dureros de privit.

Nu îi transmit Zidanei nici unul dintre aceste detalii intime, dar ea continuă să mă întrebe neîncetat:

- Cum poate fi însărcinată?

Mă prefac a nu înţelege ce se ascunde în spatele acelei întrebări.

- Dacă a băut tonicele pe care i le tot trimit, e imposibil.

Mă fixează cu o privire posomorâtă.

- Sunt sigur, Mare Binefăcătoare, că nu ar refuza niciodată vreun... tonic trimis de tine.

Zidana încearcă o abordare diferită. îşi pune o mână pe braţul meu.

-Tu îţi petreci mult timp cu micuţa englezoaică. Spune-mi, Nus-Nus, copilul e intr-adevăr al lui Ismail?

Simt focul vinovăţiei crescând în mine.

- Ştii la fel de bine ca mine că femeile sultanului sunt păstrate în permanenţă pure şi că toate evenimentele binecuvântate sunt exclusiv un dar de la însuşi zeul marocan al Soarelui şi Lunii.

Degetele ei se strâng mai tare pe braţul meu.

- Eşti foarte sigur de asta, Nus-Nus? Pari foarte încântat de tine însuţi în ultima vreme. Ai găsit vreun vrăjitor care să îţi remedieze handicapul? Se apleacă spre mine. Eşti sigur că nu te-ai împreunat cu ea, că nu te-ai jucat puţin de-a iubirea, când se simţea singură? Mie poţi să-mi spui, sunt discretă. Ştiu că se mai întâmplă din când în când. Face o scurtă pauză. Deşi a mai fost o egipteancă, mai ţii

minte, care şi-a luat sclavul în pat când Ismail nu a ales-o pe ea, şi apoi a suferit o umflare isterică a burţii? S-a convins singură că e însărcinată; într-un final, i-am băgat un ac de ţesut în burtă şi aerul a năvălit afară, până a rămas complet plată, îţi aduci aminte? A murit la scurt timp după, dacă îmi amintesc eu corect.

Izbucneşte într-un râs zgomotos.

- Doamna e complet pură. E mândră să poarte în pântec pruncul împăratului, spun eu, simţindu-mă îngreţoşat.

Văd o lumină în ochii Zidanei acum, lumina unei convingeri, începe să se învârtă prin încăpere, fără a-mi elibera braţul.

- Femeia e o vrăjitoare. A chemat prin magie un duh malefic şi i-a oferit o casă în burta ei. El stă acolo, aşteptând. Ştiu despre astfel de lucruri, le-am studiat. în satul meu, o femeie avea o grămadă de zece, îngrămădite în fofoloanca ei. Acestor duhuri le place la nebunie sângele, în special sângele din pântecul unei femei. Se hrănesc cu el şi devin tot mai puternice, iar sângele le vrăjeşte, le leagă de cel de la care sug, până nu îşi mai doresc să mănânce nimic altceva. Le-a pus să îi îndeplinească toate dorinţele, facându-le pe celelalte femei sterpe, pe bărbaţi impotenţi, legând noduri în hainele tinerilor căsătoriţi, pentru a-i face să se certe unul cu celălalt, omorând măgari, otrăvind râuri. Nu era nimic ce să nu-i stea în putere. Şi acea femeie avea ochi de culoare deschisă, îţi spun. E un semn al puterii lor. îşi coboară vocea. Ştiu ce e ea, asta poţi să-i spui. Sunt cu ochii pe ea în fiecare clipă a zilei. Se răsuceşte pe

călcâie, se uită în jos şi se întoarce din nou spre mine. Vezi?

Arată spre podea.

Mă uit la ceea ce îmi arată. Se prea poate ca pietrele să nu fi fost măturate şi se vede praful în umbra ei, înroşit de soarele ce alunecă spre apus.

- Ce anume?

- Acolo, acolo! împunge ea aerul cu un deget. Umbra mea, uită-te cât e de subţire! A vrăjit-o ea. Nu e nicidecum însărcinată. Fură din mine, ca să crească ea! încearcă să îmi răpească frumuseţea, vrea să mă distrugă. Ştie că Ismail nu suportă femeile slabe!

Nu pot decât să casc gura, uluit. Să îi explic că toate umbrele sunt subţiri la această oră, alungite fiind de unghiul luminii soarelui? Sau ar fi riscant? Nu am mai văzut-o niciodată atât de înnebunită. Preţ de o clipă (doar o clipă), mi-e milă de ea, simţind aproape un sentiment de camaraderie, căci ne-am lovit amândoi de piedici, în afecţiunea noastră.

*

încântarea sultanului faţă de Alys nu are viaţă lungă, căci cade pradă altor îngrijorări. Liderii Fassi raportează un număr tot mai mare de morţi în oraş. Au pus la punct o metodă pentru a calcula astfel de lucruri folosind beţişoare de socotit şi valori medii, iar calculele dau rezultate alarmante, iar după cel mai recent raport, sultanul anunţă brusc că el şi câţiva membri, aleşi pe sprânceană, ai curţii lui se vor instala provizoriu în munţi, până se potoleşte ciuma.

Iniţial, ideea pare fermecătoare, o simplă ieşire în natură, un picnic prelungit - deşi picnicurile lui pot fi evenimente sofisticate, ce implică un batalion de oameni, platouri de aur şi argint, samovare cu ceai; turme întregi de catâri aducând companioanele alese din harem, mulţimi de muzicieni şi coşuri întregi cu mult-îndrăgitele pisici ale lui Ismail, pentru a se bucura şi ele de delicatese. în ceea ce-1 priveşte pe Ismail, el preferă să sosească într-o trăsură aurită trasă de opt dintre curtezanele lui favorite. Ţin minte când una dintre pisici a avut îndrăzneala de a vâna şi a ucide unul dintre iepurii regali; apoi a avut curajul de a se instala să îl mănânce, începând de la bot, în faţa sultanului, ca şi cum nu ar fi făcut decât să participe la picnic. Ismail a pus ca pisica să fie prinsă în lesă, biciuită şi târâtă pe străzile oraşului, drept pedeapsa pentru că distrusese ceva ce era proprietate regală.

Se anunţă că sultanul va dori să participe nu doar cei din casa lui personală, ci şi două sute de femei alese din harem, şapte sute de paznici şi armata lui permanentă. Ceea ce înseamnă că aproape treizeci de mii de bărbaţi, femei, copii şi eunuci vor porni spre munţi, de aici şi până în Marrakech.

Pregătirea proviziilor pentru un număr atât de mare de persoane forţează resursele chiar şi pentru marele vizir. Jur că în săptămâna ce-a trecut a slăbit cât greutatea unei oi, tot alergând ici-colo prin palat pentru a se întâlni cu diverşi furnizori, organizând transportul

şi locuinţele şi negociind înţelegeri cu şefii de triburi, de al căror ajutor vom avea nevoie pe măsură ce înaintăm. Aud că doar pentru aurul sultanului va fi nevoie de o duzină de căruţe şi de patru duzini de boi, pentru a-1 transporta. (Restul, cred, e îngropat în încăperi secrete, păzite de stafii şi de blesteme.) Iar pretenţiile Zidanei sunt şi mai exagerate. Am făcut deja mai multe drumuri la bazar după saci întregi de henna, săpun din ulei de măsline, remedii din plante - şi o sută de alte ingrediente, în cea mai mare parte

otrăvitoare. Apoi, mai sunt şi maldărele de mătase, şi teancurile de obiecte de galanterie, şi necesitatea de a găsi treizeci de cusătorese care să ne însoţească în munţi, ceea ce, dată fiind ciuma, se dovedeşte mai problematic decât s-ar fi putut aştepta cineva.

Peste noapte, nu mă pot abţine să nu întorc pe toate părţile cuvintele lui Daniel al-Ribati. Dacă e să scap de sclavie, aceasta va fi cea mai bună ocazie a mea. Deja întreaga curte e cufundată în haos. Străinii vin şi pleacă; funcţionarii îşi trimit familiile să stea la rudele din sud, unde ciuma nu a lovit încă, iar poruncile pe care le primesc mă fac să ies şi să intru din palat la orice oră din zi, fără a fi întrebat nimic. Aş putea să plec, pur şi simplu, de aici. Să îl găsesc pe Daniel, să îi accept adevărul. Să plec din Meknes şi să nu mă mai întorc niciodată. Să îmi clădesc o viaţă nouă altundeva. Oriunde altundeva. Ca om liber.

într-o dimineaţă, când frustrarea lui Ismail faţă de presupusa încetineală a constructorilor dă în clocot, şi acesta îl târăşte pe unul dintre ei de la muncă, aruncându-1 leilor flămânzi, care îi sfâşie rapid şi cu sălbăticie trupul, mă trezesc că gândurile mi se întorc inexorabil la ideea de a fugi.

Ideea mă sâcâie toată dimineaţa, până când nu mai rezist. De îndată ce sunt concediat, mă întorc în camera mea, îmi deschid cufărul de lemn, scotocesc printre lucrurile mele într-un fel de furie oarbă şi, o clipă mai târziu, mă trezesc străbătând cu pas lung şi hotărât pasarela străjuită de coloane, ce duce la Bab al-Rais, având peste umăr o raniţă improvizată. Port o robă berberă, al cărei capişon îmi va ascunde chipul odată ce voi ajunge în centrul vechi al oraşului, dincolo de care mă aşteaptă restul vieţii mele. Port învelite într-o fâşie de bumbac pentru turbane exemplarul meu din Rumi, Coranul meu, o tunică proaspăt spălată, o pereche de şalvari, cea mai bună peniţă a mea şi o călimară mică. în cel mai rău caz, am să-mi ofer serviciile ca scrib sau copist public de scrisori. Pe o curea lipită de pielea mea se află un săculeţ ce conţine toţi banii pe care îi am. Suficienţi, poate, pentru a-mi cumpăra un catâr. Cât costă un catâr? Habar nu am. Mai mult decât costa înainte ca ciuma să se abată peste Meknes, fără îndoială, acum că atât de mulţi oameni sunt disperaţi să plece din oraş. Ei bine, îmi spun, dacă un catâr e prea scump, am să-mi pun la treabă propriile picioare...

-Nus-Nus!

Cuvintele sunt aproape imperceptibile, însoţite de un gâfâit

puternic. Se îndoaie de mijloc, cu răsuflarea tăiată, cu mâinile

în şolduri, cu pieptul ridicându-i-se greoi. Se îndreaptă şi râde, uşor jenată.

- Te-am căutat peste tot.

E Makarim, sclava ce i-a fost oferită lui Alys.

îmi întinde ceva şi rămân cu privirea aţintită asupra crenguţei de coriandru, ale cărei frunze drăgălaşe se ofilesc sub căldura ce radiază din mâna fetei.

Coriandru.

Oamenii se revarsă pe lângă noi ca şi cum am fi doi bolovani gemeni dintr-un râu. încercând să nu îmi las vocea să tremure, întreb:

- Stăpâna ta e bine?
- Nu ştiu. E neliniştită. Agitată. Mai palidă decât de obicei.

Trecem mai întâi prin camera mea, unde îmi las lucrurile. La poarta haremului, sunt surprins să nu mai văd nici urmă de Qarim, în locul lui fiind un paznic mai bătrân, pe care îl cheamă, cred, Ibrahim.

- Unde e Qarim?

Ibrahim se schimonoseşte şi îşi trece un deget de-a curmezişul gâtului.

- Mort?

Paznicul îmi rânjeşte cu gura deschisă, lăsându-mă să văd ciotul rămas, după ce i-a fost tăiată limba. Mă înfior, nu în faţa mutilării, căci aceasta e destul de frecventă, ci la gândul a cât de bolnav arăta Qarim ultima dată când l-am văzut; cum a încercat să discute cu mine şi cum m-am grăbit să merg mai departe. Păşind pe poartă, rostesc o scurtă rugăciune pentru sufletul lui şi sper că mă va ierta pentru că nu i-am fost un bun prieten.

Alys e albă ca o floare de iasomie. Când mă înclin, formal, ea izbucneşte în lacrimi, ceea ce nu îi stă în fire. Mă încrunt.

- De ce m-ai chemat?

Brusc, mă simt la fel de iritat ca duhul din lampă, deranjat de la odihnă fără un motiv temeinic.

Cu o mână tremurătoare, ea îmi arată pe covor, în celălalt capăt al încăperii, un pătrat de dantelă pe care se află patru sau cinci pete întunecate.

- Femeia aia e un monstru! Nu se mulţumeşte să încerce să mă otrăvească prin poţiunile ei, acum îmi trimite asta...

Mă apropii de bucata de dantelă şi îmi aţintesc privirea asupra ei, derutat. Ce sunt acelea? Felii de smochină uscată? Fragmente de răşină de copac?

- „Poart-o aproape de inimă“, mi-a zis. „îţi va aduce noroc“. Desigur, nu a specificat la ce fel de noroc se referea!

Mă aplec să examinez obiectul mai îndeaproape.

-Nu o atinge! strigă Alys înspăimântată.

Sunt bucăţi de crustă, văd limpede acum. Puroi şi sânge uscate, solidificate într-o crustă. Instinctul îmi spune că sunt ceea ce a mai rămas din buboanele de ciumă ale bietei Patima, şi mă dau înapoi, tresărind violent.

- Maleeo. Maică din Vechime, salvează-mă!

Cuvintele îmi scapă înainte să îmi dau seama.

Când mă întorc, Alys îmi zâmbeşte printre lacrimi.

- Obiceiurile vechi dispar greu.

Cu aceste cuvinte, îşi face semnul crucii.

- Alys, îi spun eu pe un ton de avertizare, iar ea îşi lasă mâna să-i cadă.

- Nu suntem atât de diferiţi, noi doi, chiar dacă toate aparenţele indică exact contrariul. Amândoi ne rugăm la zeii noştri, în situaţii extreme.

- în situaţii extreme şi în secret, dacă ţii la viaţa ta.

O trimit pe fată, pe Makarim, să aducă o pereche de cleşti din bucătărie, iar când ea se întoarce, fac un foc în curte şi ard batista şi conţinutul ei, privind-o toţi, până nu mai rămâne decât cenuşa din ea; şi chiar şi cenuşa o îngrop.

- Credeam că ai plecat şi m-ai părăsit, spune ea pe o voce joasă.

Ezit, apoi mărturisesc:

- Aproape am facut-o.

Cât de aproape am fost de ceva ce nu trebuie să afle niciodată. în timp ce eu îmi împachetam cele câteva lucruri şi îmi plănuiam fuga, ea tocmai deschidea o batistă plină cu otravă din ciumă. Gândul face să îmi urce fierea în gât.

-Nu aş putea să-ţi port pică, dacă ai face-o. Trebuie să avem fiecare grijă de noi înşine, în astfel de vremuri. Ar trebui să mergi, Nus-Nus. Pleacă acum. S-ar putea să fie singura ta şansă la libertate.

Ce libertate poate să existe, când inima şi conştiinţa îţi sunt în lanţuri? Mă mulţumesc să dau din cap.

- Nu pot să plec.

- Aş minţi dacă aş spune că nu mă bucur. îşi aţinteşte privirea asupra mea şi, cu toate că ochii ei albaştri sunt nespus de expresivi, nu ştiu ce să citesc în ei; ştiu doar că nu îmi pot desprinde privirea de la ea. în cele din urmă, îmi întinde mâna, un gest britanic, iar eu

i-o prind uşor între ale mele. E fierbinte şi pulsează de viaţă, de două vieţi. Aplec capul şi mi-o apăs pe frunte. Apoi, sunt nevoit să plec rapid, căci ochii îmi sunt umezi.

Convoiul se întinde pe câţiva kilometri. Zeci de care şi de căruţe pentru Ismail şi hainele lui personale, pentru bijuteriile, şi aurul, şi armele sale, pentru patul lui, covoarele, cuverturile şi mobilierul lui favorit, pentru baia turcească mobilă, cărbunii aromaţi şi parfumurile, tipsiile şi carafele, Coranul lui, covoraşele lui pentru rugăciune, pisicile lui favorite. Abdelaziz, doctorul Friedrich şi ben Hadou călătoresc cu Ismail, înconjuraţi de trupe de elită bukhari şi de cavalerie. Eu călătoresc cu sclavii familiei şi cu jalnic de

măruntele noastre lucruri trebuincioase: haine, aşternuturi şi câteva obiecte personale. în spatele nostru vin femeile, copiii şi gărzile de la palat din curtea interioară, vreo cinci sute de oameni, toţi eunuci, în urma lor vin astronomii, nobilii de la curte şi funcţionarii mai înalţi, cu familiile şi servitorii lor. Vin apoi căruţele cu provizii, Malik şi servitorii lui de la bucătărie, cusătoresele, croitorii, grăjdarii, fierarii şi alţi artizani. Caravana de bagaje se întinde şerpuitoare pe dealurile din spatele nostru, pierzându-se în zare. Undeva în capătul ei, ştiu că se află o armată de sclavi care vin pe jos, în cea mai mare parte africani; creştinii au rămas în oraş pentru a continua să lucreze, păziţi de cei mai de încredere (deci şi cei mai cruzi) supraveghetori. Ismail a lăsat în mâinile căpeteniilor o listă lungă de sarcini, pe care se aşteaptă să le vadă realizate, la întoarcere, şi va fi vai de ei dacă nu le îndeplinesc, astfel încât Ismail să fie pe deplin satisfăcut.

După cinci zile de mers spre sud, ajungem la poalele mai răcoroase ale Munţilor Atlas şi acolo, lângă apele verzi şi limpezi ale râului Melviya, ne aşezăm tabăra. Dezbrăcat până la brâu în soarele fierbinte, muncesc alături de ceilalţi sclavi să ridicăm corturile sultanului, misiune ce e complicată de faptul că pământul nu e complet plat, prin urmare pavilioanele - negru cu alb la exterior, verde cu roşu şi auriu pe interior - sunt mai înghesuite decât ar fi ideal, şi toată lumea se împiedică de toată lumea. Deja a izbucnit o gâlceavă din cauză că cineva a fost lovit din greşeală cu dosul unui ciocan, iar victima s-a simţit lezată de lovitură. Astronomii, care, pe de altă parte, au dificultăţi în a-şi aşeza instrumentele în mod satisfăcător pe acest teritoriu nefamiliar, s-au împărţit în două tabere şi se ceartă între ei în privinţa direcţiei precise a qibla,

un detaliu vital, căci sultanul trebuie, în orice moment, să se culce cu capul spre Mecca. Acesta este momentul în care Ismail se năpusteşte asupra noastră, având-o pe Alys în dreapta şi pe Zidana în stânga.

Toţi ne prosternăm pe iarbă şi ne aţintim privirea în pământ.

- Ce se petrece aici?

Ismail are urechi fine ca ale unui liliac, astfel că a auzit certurile.

îi văd pe cititorii în stele schimbând priviri panicate între ei, iar disensiunile dispar imediat.

- Sclavii refuză să ne asculte instrucţiunile şi s-au apucat de capul lor să ridice corturile în poziţie complet greşită. Kaaba e exact în direcţia aceea...

Astronomul-şef îi arată sultanului instrumentul care indică qibla, iar Ismail se apleacă să studieze îndeaproape marcajele complexe întipărite pe discurile de bronz. Când se ridică, faţa îi e vânătă de furie. Nu ar trebui, după toţi aceşti ani, să fiu surprins de cât de repede îşi poate schimba dispoziţia, dar nici măcar eu nu sunt pregătit pentru violenţa izbucnirii lui de mânie.

- împuşcaţi-i pe toţi! le strigă el paznicilor din jurul nostru. în-

tinde un braţ pentru a-i indica pe toţi bărbaţii din echipa ce monta corturile, vreo patruzeci de oameni, sau chiar mai mulţi. Vreau să-i văd morţi pe toţi. Sunt o insultă la adresa Profetului! Sunt o insultă la adresa mea\ împuşcaţi-i pe toţi!

Sunt disperat să mă ridic în picioare şi să fug. Dar, ca ţintuit printr-o vrajă, nu mă pot mişca. Nu pot decât să îmi întorc foarte puţin capul, cât să privesc moartea prăvălindu-se peste mine.

Paznicul aflat cel mai aproape de sultan ezită - o greşeală fatală, într-o clipă, Ismail e peste el, smulgându-i puşca. Bietul neghiob se agaţă de ea cu o secundă prea mult şi e ultimul lucru pe care mai apucă să îl facă, căci acum coboară privirea cu o oarecare surprindere şi vede mânerul bătut cu pietre preţioase al unui pumnal imperial ieşindu-i mândru din piept. Gura i se deschide larg, dezvăluind un ciot de limbă. Apoi, fără un sunet, se prăbuşeşte, lăsând să-i cadă arma. Ismail ia puşca şi ridică piedica, după care, fără a se obosi să ţintească, o descarcă în corpul prosternat al bărbatului de lângă mine, care ţipă şocat şi sare jumătate de metru de la pământ, sângerând abundent, iar o mare parte din sângele fierbinte ţâşneşte pe mine. Ca şi cum acesta ar fi fost semnalul lor, ceilalţi paznici încep să tragă orbeşte. Totul se transformă în iad.

Aud o femeie ţipând şi, cu toate că nu am mai auzit-o niciodată ţipând, ştiu că e Alys.

- Stăpâne, nu! Se aude o voce de bărbat. E Căldărarul, kaid Mahomed ben Hadou Ottur. Avem nevoie de muniţie. Dealurile sunt pline de berberi.

E un bărbat inteligent, Căldărarul; şi curajos, totodată. Nu are niciodată rost să faci apel la partea mai blândă a lui Ismail, el nu are aşa ceva. Ben Hadou îşi permite să le facă semn gărzilor să lase armele jos. Urmează o scurtă discuţie între sultan şi kaid-ul lui, apoi Ismail vine printre noi, valurile de violenţă emanând din el ca un nor vulcanic. îi văd papucii brodaţi cu auriu trecând fulgerător pe lângă mine, apoi, la mică distanţă, aud un plescăit împletit cu zgomot de oase zdrobite, iar un bărbat urlă ca un animal. Nu pot să nu mă întorc, şi îl văd pe Ismail învârtindu-se violent, legănându-şi braţele într-un vârtej de brutalitate şi zdrobind cranii în stânga şi în dreapta, cu câte un ciocan pentru corturi în fiecare mână.

Am să mor. Simt certitudinea ca pe un ghem de plumb în stomac. Aici, întins fără onoare pe burtă, pe o bucăţică jalnică de iarbă, într-o ţară care nu e a mea, fără un motiv temeinic, am să mor.

Am fost în pragul morţii de multe ori. în fiecare zi moare cineva în palatul imperial, adesea chiar de mâna lui Ismail. Unii consideră 0 onoare ca viaţa să le fie luată de către sultan însuşi. El e, în fond, un sharif, un descendent al Profetului şi, astfel, mai aproape de Dumnezeu decât vom ajunge vreodată oricare dintre noi. Se spune că oricine îşi pierde viaţa de mâna sultanului va fi, cu siguranţă, răsplătit în paradis cu grădini umbroase pline de trandafiri, în care curg râuri de lapte, miere şi vin, şi cu fântâni parfumate cu ghimbir

şi camfor, înconjuraţi de virgine înmiresmate cu tămâie. Problema e că, în momentele de panică, eu cad sub stăpânirea lui Maleeo şi Kolotyolo[1], iar ei, din păcate, nu oferă astfel de atracţii.

încerc să mă pregătesc să îmi întâlnesc strămunii, dar nu mă pot gândi decât la lovitura care mă va zdrobi, la cum va ceda craniul meu fragil, cum vor ţâşni afară sângele şi creierii şi la cum voi muri acolo, pe pământ, terciuit de un ciocan pentru corturi, chiar în faţa femeii pe care o iubesc.

Acela este gândul care mă şochează suficient cât să mă facă să acţionez. Mă uit în jurul meu. Ismail e la vreo trei metri de mine, turbarea lui nefiind deloc mai potolită. Se apropie. îl văd izbind cu

[1] Spirite supreme în triburile Senufo (n.tr.)

piciorul corpul următorului sclav. Bărbatul nu reacţionează, e clar mort, deci trece mai departe. Cel care zace lângă mine a fost victima rafalei de gloanţe şi are capul pe jumătate explodat în iarbă. Pe furiş, întind mâna şi îmi umplu căuşul palmei cu sânge şi creieri de la bietul om. Mi le mânjesc rapid peste cap şi gât, mă pun într-o poziţie chinuită, cu gâtul strâmb, şi stau acolo, aşteptând sfârşitul.

Rămân aşa până se risipeşte întreaga căldură a zilei, până se lasă întunericul şi răsare luna.

- Poţi să te ridici acum, Nus-Nus.

Clipesc şi întorc capul, şi am o senzaţie ciudată în dreptul feţei, care e rece şi încremenită. Abdelaziz stă deasupra mea, cu mâinile în şolduri. Lumina lunii cade pe pietrele preţioase din turbanul lui. Faţa îi e în umbră, dar îi simt zâmbetul plutind în aerul întunecat dintre noi.

- Deştept băiat. Am văzut ce ai făcut.

- A plecat? încerc să mă mişc, dar corpul meu refuză să mă asculte. Cu mare efort, reuşesc să mă ridic în capul oaselor. însă în continuare am o senzaţie ciudată în dreptul feţei, ca şi cum nu ar fi a mea, apoi îmi amintesc. Oh!

Sunt scuturat de un val de scârbă.

Brusc, mă trezesc cu două mâini strângându-mă de braţe şi ridicându-mă în picioare. O bucată de cârpă îmi e legată în jurul feţei, şi e rece şi umedă, mirosind a substanţă chimică puternică. Apoi lumea se răstoarnă cu capul în jos şi sunt purtat ca o oaie tăiată la abator. Sunt dus într-un cort de la marginea taberei. De afară arată la fel ca orice alt cort soldăţesc, dar înăuntru...

Cineva a echipat acest loc, având un singur lucru în gând. E plin ochi cu saltele şi perne, înconjurate din toate părţile cu oglinzi franţuzeşti, şi miroase a fum puternic, a tămâie dulce şi a sămânţă vărsată. Printre perne se află un ţăruş înfipt în pământ. încep să mă zbat, dar membrele îmi zac neputincioase şi fără vlagă, înfrânte de ceea ce am inhalat din acea cârpă, şi mă gândesc cât e de malefic dacă a găsit o substanţă care lasă mintea trează, în timp ce corpul e adormit.

Sunt aruncat pe o saltea, iar mâinile îmi sunt legate de ţăruş,

şi în tot acest timp, le poruncesc picioarelor mele să se agaţe în pământ, ca să pot smulge ţăruşul şi să îl folosesc drept bâtă cu care să-mi omor duşmanul, dar toţi muşchii din corp par surzi la comenzile mele. Aud că unuia dintre sclavi i se porunceşte să aducă

apă, săpun şi un prosop şi, câteva minute mai târziu, se întoarce un băiat care curăţă sângele şi resturile de carne de pe mine. L-am mai văzut pe băiat prin tabără, dar nu îi ştiu numele şi nu i l-aş putea rosti nici dacă l-aş şti. în schimb, casc ochii spre el, încercând să-i comunic că nu sunt de acord cu această mârşăvie ruşinoasă, că mi-aş dori să fugă să aducă ajutoare, dar el rămâne cu privirea ferită, aţintită în pământ. Nu încape îndoială că nu e prima dată când a văzut aşa ceva. Probabil că bietul copil a suferit altele şi mai rele.

Marele vizir se plimbă prin cort aprinzând felinare cu lumânări şi cântând încet, doar pentru sine, „Vânătorul şi Porumbiţa“, acel cântec tandru şi plăcut, atât de drag femeilor din harem, iar eu îmi simt măruntaiele contractându-se de scârbă. Aşa mă vede el, deci, ca pe o pradă neputincioasă, pe punctul de a fi trasă în ţeapă?

în cele din urmă, îşi termină pregătirile şi se lasă pe vine lângă mine.

- Bun, deci, Nus-Nus, e plăcut aici, nu-i aşa? Suntem doar noi doi. Ismail crede că eşti mort, asta dacă se gândeşte la tine, în general. Deci eşti al meu şi pot să fac cu tine ce poftesc. îmi împinge roba în sus, dezgolindu-mă, şi studiază ce a mai rămas din organele mele genitale. Apoi îmi ia penisul în mână şi începe să îl pipăie entuziast. E frumos lucrat, curat, nu-i aşa? Şi aşa şi trebuie să fie. Am plătit pentru cel mai bun în domeniu, după ce am văzut cio-pârţelile făcute de alţii, exciziile nereuşite, infecţiile, otrăvirea sângelui. Am avut de făcut nişte alegeri.

Privirea lui alunecă leneşă peste mine şi savurează acest exer-ciţiu de putere asupra cuiva care, în alte circumstanţe, l-ar ucide într-o clipă.

- Spadones, smulgerea testiculelor; sau thlibaie, simpla lor zdro-bire; sau sandali, tăierea atât a membrului, cât şi a testiculelor, cum se procedează, de regulă, cu negrii. Mulţi mor după o astfel de castrare, iar dintre cei care supravieţuiesc, mulţi rămân cu atât de puţin, încât le e greu şi să urineze. Se apleacă mai aproape de mine. John cel Negru poartă o agrafă argintie cu un smarald, înfiptă în turbanul lui. E posibil să o fi văzut?

Am văzut-o, dar mă încăpăţânez să mă uit în gol peste umărul lui, ca şi cum nici nu ar fi acolo. Aud zâmbetul viclean din vocea lui când spune:

- Nu e o agrafa, e un tub gol pe dinăuntru. îl foloseşte pentru a se pişa prin el. Mă strânge de penis, făcându-mă să mă crispez.

Tu ai avut noroc. Am decis să nu-ţi tai totul - ţi-am văzut poten-

ţialul, ca investiţie de viitor.

Mort! Am să te văd mort, am să-ţi văd căpăţâna scofâlcită şi viermi târându-ţi-se prin orbite.

- Xenofon ne spune că armăsarii sălbatici, după castrare, îşi potolesc cele mai rele tendinţe şi nu mai muşcă, nici nu se cabrează, dar rămân buni de călărit în luptă; şi despre câini spune că, atunci când sunt castraţi, nu îşi pierd nimic din forţă sau din capacitatea de a vâna, dar nu mai fug de la stăpânii lor. Consider că acelaşi lucru, şi chiar mai mult, e valabil la bărbaţi. Simpla îndepărtare a boaşelor îi va face mai apatici. Şi mai recunoscători, sper eu. Am auzit totodată că procedura poate chiar să îmbunătăţească, în loc să împiedice, actul sexual, şi că, dacă tăierea are loc după pubertate, e posibil să nu apară nici o reducere a dorinţei. Şi sunt sigur, Nus-Nus, că la fel se vor dovedi a sta lucrurile şi în privinţa ta, cu suficientă încurajare.

Nu e exact aşa cum mi-aş fi dorit eu să ne împreunăm, dar nu poţi să nu mă înţelegi dacă profit de ocazie, când mi se oferă atât de frumos. Un interludiu de amor dulce, apoi te vom duce înapoi în locul unde ai fost găsit şi îţi vom zdrobi ţeasta cu adevărat. Şi nimeni nu va şti că ai supravieţuit masacrului timp de câteva ore. Chiar e mare păcat că trebuie să se ajungă la asta, Nus-Nus. Totul ar fi putut să fie foarte diferit, dacă te-ai fi arătat mai puţin... încăpăţânat. Nu mi-am dorit niciodată altceva decât să te instruiesc în arta plăcerii. Eşti un tânăr atât de desăvârşit în multe alte feluri; ar fi fost o manieră superbă de a-ţi completa educaţia. Mare păcat să iroseşti un corp atât de frumos.

îi face semn sclavului, şi, împreună, mă întorc şi mă aranjează astfel încât să aibă la dispoziţie fundul meu. După ce băiatul este concediat, mi-o amintesc cu groază pe Alys aranjată astfel pe patul lui Ismail, în acea primă noapte. Apoi îi simt mâinile pe mine şi, dintr-o dată, mintea mă duce înapoi în deşert, îndurând primul meu viol, şi e ca şi cum m-aş afla într-un coşmar în care sunt urmărit de un monstru, dar nu pot să fug...

Voma mi se revarsă din gâtlej, stropeşte mătăsurile în culori ţipătoare, ţâşneşte cu atâta forţă, încât picături din ea ajung chiar şi pe sticla oglinzilor franţuzeşti.

- Ce rahat! strigă marele vizir dezgustat. Sare în picioare şi mă loveşte în coaste. Un nou val de vomă îmi ţâşneşte din gură, iar acum îi ajunge pe pantofi, care sunt, fără îndoială, scumpi. El urlă

ca un câine, mă loveşte din nou cu piciorul, în partea de jos a burţii. De data aceasta simt durerea, ceea ce e bine. Creşte în mine ca un foc purificator. Simt că efectul drogului începe să pălească puţin, îmi flexez degetele de la picioare şi mi le simt mişcându-se pe pământ, slăbite la început, apoi cu mai multă vigoare. Haide, îmi îndemn eu corpul neputincios. Mă concentrez pe mâinile mele, legate de ţăruş, îmi împing toate gândurile spre degete, unul câte unul; şi unul câte unul le privesc mişcându-se. Strâng ţăruşul în

mâini şi încep să-l rotesc şi să-l trag...

-Ce? Ce?

Vocea lui Abdelaziz se ridică într-un ţipăt. Scotoceşte neînde-mânatic după pumnal.

Ţăruşul se desprinde şi îl folosesc pentru a-1 lovi, o lovitură ce îl nimereşte somptuos, triumfător, în mijlocul capului acoperit de turban. Dar bineînţeles că marele vizir poartă un turban care e chiar mai mare decât cel al sultanului. Conţine acri întregi de material, răsucit în pliuri nesfârşite, complicate, ce îi fac capul să semene cu o ceapă uriaşă. Lovitura nu îl năuceşte decât pentru o clipă, apoi se năpusteşte asupra mea cu pumnalul, cu toată dorinţa frustrată reflectată în ochi. Mă trag într-o parte la primul atac, încerc să îl îmbrâncesc la cel de-al doilea, dar e solid ca o piatră. Pumnalul mă înţeapă sub coaste. Simt rana nu ca pe o durere, ci ca pe un foc ce îmi alimentează furia. Trag ţăruşul în spatele capului meu, folosind întreaga lui lungime pentru a da avânt loviturii, care aterizează zdrobitor peste pieptul lui, aruncându-1 în aer. Asemenea unui hipopotam zburător, aterizează pe spate, iar respiraţia îi iese din piept cu un şuierat masiv. Nu se va mai ridica după o astfel de lovitură, şi nici nu am de gând să-l las. Stau cu un picior printre perne şi cu celălalt pe burta lui şi îi iau pumnalul din mâna fără vlagă.

- Ajunge, Nus-Nus!

La uşă stă ben Hadou, cu sclavul mut al lui Abdelaziz alături. Copilul se uită alarmat la pumnal, apoi la stăpânul lui răsturnat, şi fuge.

- Hai de-aici! Oricât de mult ne-ar displăcea amândurora, nu o să iasă nimic bun din asta.

Viaţa merge mai departe, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic ieşit din comun. Când reapar, în haine curate şi cu rana sângerândă pansată cu mult calm şi simţ practic de Căldărar, Ismail pur şi simplu continuă să îmi dea diverse porunci, de parcă nu i-ar fi lipsit

doar câteva secunde să îmi zdrobească ţeasta cu un ciocan. La cină, odată ce eu şi Amadou ne-am îndeplinit obligaţiile de degustători, Ismail e într-o dispoziţie melancolică, aşa cum e adesea, după ce varsă sânge.

Suntem aşezaţi pe un covor în faţa pavilionului său principal, iar el priveşte spre cer.

- Astronomii mei îmi spun că aceleaşi stele ce strălucesc acum deasupra noastră sunt şi cele care au strălucit deasupra Profetului când stătea aşezat la intrarea peşterii din Hira. Uite, aia e Ash Shaulah, coada ridicată a scorpionului. Arată spre mulţimea de puncte luminoase nedesluşite de pe cerul nopţii. At-Tinnin, şarpele; Saad al-Malik, steaua marelui rege. Zăboveşte asupra acestei ultime scânteieri de lumină timp îndelungat, cufundat în tăcere, gânditor, cu profilul fin zugrăvit de lumina lunii, ce dă o strălucire argintie ochilor lui. în cele din urmă, spune:

-Cum voi rămâne în amintirea oamenilor, Nus-Nus?

A existat vreodată o întrebare mai periculoasă, dacă e să îi răspunzi sincer? De-a lungul anilor am discutat multe lucruri, dar majoritatea ţineau de aspecte practice importante, cum ar fi: avantajele lânii în timpul iernii şi ale bumbacului în timpul verii; calitatea sării din diverse surse - mare, sau deşert; firea pisicilor şi a cămilelor. M-a întrebat despre Veneţia, dar i-am văzut ochii devenind sticloşi când i-am povestit despre străzile ei de apă. Nu îşi putea imagina ceva precum un canal şi nici nu îl interesa. Dar când i-am vorbit despre arhitectura şi bogăţia expusă, m-a ascultat atent şi mi-a pus multe întrebări. M-a întrebat despre probleme de limbă şi traducere, în special în legătură cu terminologia din domeniul negoţului. Am discutat chiar despre Aristotel, Homer şi Plinius - scriitori care, fiindcă existaseră înainte de naşterea islamului, ofereau un teren de discuţii mai puţin riscant decât îndrăgitul meu Rumi, cu revărsările lui de imaginaţie exaltată şi cu părerile sale periculos de eretice. Dar Ismail nu mi-a arătat vreodată nici cel mai mic licăr de vulnerabilitate sau de nesiguranţă, şi nu ştiu ce să îi răspund.

- Drept un mare rege? încerc eu.

El dă din cap încet.

- Dar cum anume ajunge un rege să fie mare? Ce va spune istoria despre mine?

- Ştiu prea puţine despre astfel de lucruri, stăpâne.

Ochii lui negri se opresc asupra mea, scânteind.

- Abdelaziz mi-a spus că şi tu eşti fiul unui rege.

Aş putea să neg şi să afirm că marele vizir a minţit, dar ar fi un neadevăr, deşi, până la sfârşit, regatul bietului meu tată abia dacă rămăsese puţin mai mare decât unul dintre pavilioanele lui Ismail, iar eu nu mă considerasem niciodată un prinţ. înclin din cap.

- Un rege foarte mărunt, stăpâne, nu încape loc de comparaţie.

- Haide, băiete, nu fi sfios.

Mai există ceva la fel de înspăimântător ca privirea rece a călăului, aţintită asupra ta în timp ce îţi cere să te condamni singur? Socotesc disperat prin minte, căutând tot ce ştiu despre regi, din cuvintele povestitorilor, acei griot care îşi ţes poveştile şi basmele în lumina focului. Numele mi se încâlcesc în minte: Akhenaton faraonul, Askia Toure, rege al Songhaiului, Cezar din Roma, Hannibal, Cyrus, Alexandru şi Suleiman, care a tăiat un copil în două şi a dat câte o jumătate fiecăreia dintre mamele lui, sau ceva de genul acesta. Fraţii mei şi cu mine eram fascinaţi de detaliile sângeroase ale poveştilor despre aceşti mari oameni, legate de prizonierii ale căror ţeste erau zdrobite sub picioarele elefanţilor, de inamicii îngropaţi de vii, de pruncii aruncaţi în foc drept sacrificiu pentru zei păgâni, de masacrele de la Jenne şi Babilon... îmi spun că, probabil, cruzimea e o calitate necesară la un rege; sau poate faptul de a fi rege impune omului un astfel de comportament? Oare înclinaţia de a fi un monstru ajută un bărbat să ajungă la

coroană? Se spune că Ismail şi-a croit drum printre o duzină sau chiar mai mulţi pretendenţi, mult mai îndreptăţiţi la tronul Marocului, deşi nu ştiu cât e adevărat din această poveste. Sau poate că puterea schimonoseşte sufletul omului, facându-1 să se creadă mai presus de toţi ceilalţi? Dacă toţi s-ar înclina în faţa mea, tratându-mă ca pe un zeu coborât pe pământ, dacă mi-ar satisface fiecare toană, s-ar arunca înspăimântaţi la picioarele mele şi şi-ar feri privirea la vederea vărsării de sânge, aş ajunge şi eu să fiu ca Ismail? Gândul e trădător, şi mă tem că s-ar putea să îmi stea scris pe chip. Deja am reflectat prea mult. Repede, Nus-Nus, spune ceva. Spune orice!

- Cred, sire, că veţi rămâne în amintirea oamenilor drept Cavalerul Marocului.

Ochii lui scânteietori se îngustează în forma unor semiluni. Să-i fi trezit vreo suspiciune? Nu, ci încântare.

- Cavalerul, da, îmi place. Voi fi pomenit drept Apărătorul credinţei, Distrugătorul păgânilor, Vestitorul semilunii. Şi, totodată,

11 rept Arhitectul, regele care a ridicat Meknes de la statutul de sat s.irac la rangul de mare oraş imperial. Şi drept fondator al unei dinastii glorioase.

Se ridică în picioare acum şi începe să se plimbe cu paşi mari, părând hotărât ca, exact în acest moment, să proiecteze în lume această imagine despre el însuşi. Desigur, el face deja parte din dinastia alaouiţilor, sharif-i care se trag din Profet prin genealogia l iicei lui, Patima. Nu îi spun acest lucru. Şi nici nu pomenesc despre brutele oribile de copii ai lui, prinşi chiar azi dimineaţă într-una din căruţele cu provizii, îndopându-se cu o combinaţie nemaipomenită de curmale, zahăr şi smen, untul fermentat şi maturat care valorează aproape cât echivalentul lui în aur. Jur că fiii lui l-au înfulecat nestăviliţi tocmai fiindcă e atât de preţios. Există prin sate femei bătrâne care drămuiesc un borcan de smen, măsurând atent fiecare lingură, folosindu-1 doar pentru a da strălucire unui sos, a adăuga consistenţă unui cuşcuş, sau la ocazii speciale, precum o tajine nupţială. Dar cei bogaţi şi răsfăţaţi nu înţeleg adevărata valoare a unui lucru. Mănâncă până dau afară; apoi mănâncă din nou. Emirii regali au fost găsiţi după dâra de vomă pe care au lăsat-o în urma lor, dar bineînţeles că nu au fost pedepsiţi. Fac parte din linia glorioasă a lui Ismail, sunt purtătorii fabuloasei lui dinastii. Furtul a fost aruncat în cârca a doi bieţi sclavi, iar aceştia au fost decapitaţi drept pedeapsă. Lăcomia îi mână pe cei puternici la excese. Trăiesc pentru a consuma: hrană, băutură, bărbaţi, femei. Lumea întreagă. Apetitul lor nu poate fi astâmpărat; golul avid şi feroce din ei nu poate fi umplut.

Mă gândesc la tatăl meu zăcând înveninat în întuneric. Uneori e mai bine să nu fii rege.

CAPITOLUL 18

Alys

De câteva zile deja sunt în stare de şoc, stând în pavilionul femeilor ca o păpuşă mare de ceară, aproape fără a vedea nimic în jurul meu, indiferentă la pălăvrăgeala constantă a gaiţelor, la venirea şi plecarea servitorilor, şi a copiilor, şi a mâncării, aproape neîndrăznind să respir. Ştiam deja că bărbatul al cărui prunc îl port în pântec e un om înfricoşător, dar acum i-am văzut adevărata natură şi mă simt ca şi cum aş fi aruncat o privire în prăpastie. Aceleaşi mâini care m-au mângâiat le-am văzut acum ucigând cu sălbăticie. Când închid.ochii, văd acele ciocane lungi coborându-se, lovind în stânga şi în dreapta, teşind capete, zdrobind spinări, picioare, coaste, fără milă, fără motiv. Brutalitatea, pofta de sânge insaţiabilă a bărbatului care m-a lăsat grea, a devenit pentru mine definiţia diavolului.

Cel mai rău a fost că l-am văzut acolo pe Nus-Nus, zăcând pe burtă şi aşteptând, pur şi simplu, să cadă lovitura ucigaşă. Ce fel de teroare trebuie să îl încerce pe un om, pentru a se mulţumi să zacă acolo, aşteptând să moară? M-am uitat la Zidana, ca şi cum ea ar fi putut să pună capăt furiei dezlănţuite a soţului ei, o forţă a naturii pentru a i se opune alteia, dar o singură privire mi-a fost de-ajuns ca să văd că ochii îi scânteiau, iar mâinile i se flexau şi încleştau ca şi cum nimic nu i-ar fi plăcut mai mult decât să se arunce în mijlocul acelui măcel, pentru a zdrobi şi ea câteva ţeste.

Eram atât de sigură că îmi voi vedea prietenul murind, încât, cu toată ruşinea recunosc, aproape am fugit să-i iau apărarea. Dar apoi l-am văzut întinzând o mână. A luat în pumn sângele bietului om de lângă el, s-a mânjit pe cap şi pe gât, şi a încremenit din nou. Ochii mei au alunecat spre locul unde sultanul tocmai omora o altă

victimă. Era cu spatele, dar se apropia de Nus-Nus, cu pofta de sânge încă neastâmpărată, şi nu puteam să cred că un şiretlic atât de simplu avea cum să funcţioneze. Sultanul a ajuns, în cele din urmă, la el şi s-a oprit să studieze ceea ce părea a fi realizarea lui, iar în acel moment am avut impresia că a zburat ceva din el, ca şi cum un duh rău ar fi fost exorcizat din corpul lui, şi a lăsat să-i cadă ciocanele din mâini, l-a luat de braţ pe marele vizir şi s-a îndepărtat povestind relaxat cu el, ca şi cum ar fi vorbit despre vremea de mâine.

Habar nu am avut, până în acel moment, că e capabil de asemenea monstruozităţi. Iar eu? Eu port în pântec copilul lui. îl simt în mine, crescând clipă de clipă, pentru a deveni o replică în miniatură a tatălui lui. Nu e acesta un gând teribil? Mi-am dorit atât de tare un copil, încât am ales să-mi reneg credinţa, în loc să mor, iar acum sunt pedepsită pentru acest păcat. Am încercat să mă rog, dar se pare că am uitat cuvintele tuturor rugăciunilor pe care le-am ştiut vreodată. Se spune că şocurile au un efect ciudat asupra minţii unei persoane, dar aceasta mi se pare cea mai crudă dintre toate loviturile.

Viaţa merge mai departe şi încep să caut în mine mai multă

toleranţă faţă de oamenii de care depinde acum existenţa mea. îmi spun că, fără îndoială, sultanul a fost crunt provocat, insultat, trădat. Că violenţa pedepsei reflectă, neîndoielnic, natura odioasă a fărădelegii comise împotriva numelui lui, sau a persoanei lui, sau a proprietăţii lui, că reacţia lui a fost, într-un fel, justificată, fiind cu atât mai sinceră, cu cât a aplicat-o direct. Acea implicare personală...

Uneori mă surprind gândind astfel, folosind fraze ca acelea pe care le dispreţuiam când le folosea mama mea, pentru a explica desfrânarea soţului ei. „E un bărbat cu o inimă generoasă“, spunea ea, când el venea acasă împovărat de o nouă datorie de la jocurile de noroc, obligându-ne să îndurăm lipsuri în casă. „E spontan. Se lasă dus de valul emoţiei de moment. Nu vrea să le strice plăcerea prietenilor lui, iar a se abţine de la jocuri l-ar face să se ruşineze. Şi aşa mai departe.

Dar ceea ce nu poţi să schimbi trebuie să accepţi. Trebuie să reuşesc cumva să îmi învăţ gândurile să fie cuminţi, emoţiile să fie liniştite, căci, altfel, agitaţia pe care o simt i se va transmite şi pruncului, încurajând monstruozitatea să se înstăpânească.

Constat, după câteva săptămâni petrecute aici, odată ce a trecut fierbinţeala toridă a verii, că încep să savurez liniştea vieţii pe care

o duc în acest loc, departe de competiţia acerbă din harem. Celelalte femei bombăne şi se plâng de monotonia mâncării, de mobilierul elementar, de insecte, de spaţiul restrâns oferit de corturi, dar ele rareori ies. în timp ce eu, odată ce am terminat masa de seară, m-am obişnuit să fac o scurtă plimbare afară din pavilioane (rămânând însă în zona desemnată pentru femei; nu sunt atât de neghioabă încât să încerc să mă avânt mai departe) şi să mă aşez pe o piatră, de pe care pot să văd râul şerpuind pe lângă mine şi munţii înălţându-se deasupra lui.

E prima dată în viaţa mea când văd un asemenea peisaj. în Olanda aproape nu există nici un deal, nici o ridicătură. De la ultimul etaj al casei noastre din Haga puteam să văd în depărtare până pe coastă, în Scheveningen, peste kilometri întregi de parcuri şi pământuri cultivate, depresiuni şi dune, până la marea plată şi cenuşie de dincolo de ţărm. Era, dacă e să o spun deschis, nu chiar cea mai fascinantă privelişte, deşi era una deschisă, şi sinceră, şi senină, aşa cum sunt, în mare măsură, şi olandezii înşişi. încep să mă întreb, stând acolo lângă râul tumultuos, ale cărui ape se învolburează, maronii şi nămoloase, după câte o ploaie, sub dealurile uriaşe ale căror piscuri colţuroase împung norii şi zgârie cerul, dacă nu cumva şi temperamentul oamenilor din acest loc reflectă relieful în care s-au născut, făcând umorile lor mai extreme, pasiunile lor mai pronunţate. Poate că şi acest lucru a contribuit la a-1 forma pe sultan în bărbatul care e acum. îmi pun mâna pe burtă şi mă rog tuturor zeilor ca pruncul din mine să combine cele mai bune elemente din ambele lumi. Mă rog să nu aduc pe lume un alt monstru.

CAPITOLUL 19

Shaaban[1] 1088 AH

Pe măsură ce se scurge iarna, la urechile noastre ajung zvonuri despre o răzmeriţă în Tafilalt, unde Ismail l-a instalat pe fratele lui mai mare, Moulai al-Harrani, în funcţia de guvernator, dând dovadă de o milostenie fără precedent faţă de acesta, după răscoala din Marrakech. Al-Harrani, suntem informaţi, şi-a unit forţele cu cele ale fratelui său mai mic, Moulai al-Saghir, şi cu un trib de berberi deosebit de rebeli, Ait Atta, iar împreună se pregătesc să pornească în marş spre Meknes, pentru a cuceri capitala rămasă nepăzită.

De îndată ce sultanul aude veştile, sângele îi inundă faţa, până devine aproape neagră. Năvăleşte prin pavilioane ca un nor de furtună, împărţind porunci furioase, umblând atât de rapid, încât pe faţa lui Abdelaziz apar broboane de sudoare când încearcă să ţină pasul cu el.

- Blestemat fie fratele meu! Vrea să distrugă tot ceea ce am realizat? Chiar atât de mult mă urăşte? Ar fi trebuit să îl ucid prima dată, în loc să-i iert nesupunerea. Credeam că vocea îngerului bun de pe umărul meu a fost cea pe care am ascultat-o în ziua aceea când mi-a cerut clemenţă, dar a fost, până la urmă, cea a demonului întunecat. Ar fi trebuit să îi expun capul într-o ţepuşă pe zidurile Marrakech-ului, când am avut ocazia. De data aceasta, am să i-1 tai şi am să-l pun de strajă deasupra porţii principale din Meknes!

Abdelaziz îl aprobă din toată inima. Când sultanul e într-o astfel de dispoziţie, ar fi sinucidere curată să facă orice altceva. Dar când Ismail discută ideea de a porni cu armata spre sud, traversând

[1] A opta lună din calendarul islamic (n.red.)

munţii, pentru a-i ucide pe rebeli, îl văd pe marele vizir pălind. Peste noapte, o ceaţă îngheţată se ridică de pe râu, ca răsuflarea fantomatică a mii de duhuri, şi învăluie corturile, prinzându-le, până dimineaţă, într-o menghină de gheaţă. Camparea la poalele munţilor e, oricum, destul de neplăcută, căci îi lipseşte luxul cu care e obişnuit, dar să pornească în marş forţat prin relieful sălbatic, în toiul iernii? Vizirul nostru nu a ajuns molatec şi gras participând la marşuri forţate, aşa că deja se oferă să se întoarcă în Meknes pentru a supraveghea lucrările de construcţie.

Văd o scânteiere în ochii lui Ismail, când se întoarce, şi îmi dau seama că e perfect conştient de acest lucru şi că, de fapt, îi întinde o cursă hadjib-ului, un bărbat care nu i-ar fi de mare ajutor în bătălie. După ce îl lasă să mai fiarbă puţin în suc propriu, Ismail îşi petrece un braţ în jurul umărului acestuia.

-Nu-ţi face griji, Abdou. Nu am să te oblig să vii la luptă cu mine. Mă îndoiesc că avem un cal suficient de zdravăn încât să te poată căra în spinare! Nu, am nevoie ca o persoană de încredere să rămână aici şi să-mi supravegheze curtea, cât lipsesc.

Umerii lui Abdelaziz se moleşesc de uşurare. Apoi îi mai trece ceva prin minte şi îmi aruncă o scurtă privire, tăioasă şi rece. Am reuşit, în cea mai mare parte a timpului,să ne evităm reciproc în ultimele câteva săptămâni, eu şi cu vizirul; sau, mai exact, eu l-am evitat, dar cu Ismail şi Căldărarul plecaţi, nu voi mai avea pe nimeni care să mă păzească de intenţiile lui.

Brusc, mă trezesc spunând:

- Nu îţi lăsa în urmă servitorul loial, o, Soare şi Lună a Marocului! Ia-mă cu tine. Mi-ar plăcea nespus să îmi dovedesc curajul în luptă!

Abdelaziz îmi aruncă o privire ucigătoare.

- Prostii, Nus-Nus! Muntele nu e un loc potrivit pentru eunuci. Ei nu sunt suficient de puternici pentru a rezista în astfel de condiţii, cu atât mai puţin să dispună de resursele necesare pentru a supra-vieţui unei bătălii. în plus, sultanul nu va avea nevoie de un Păstrător al Cărţii sau de un Servitor al Papucilor, în alaiul lui!

Rosteşte aceste două titluri jalnice ale mele cu atâta sarcasm, încât par ridicole chiar şi în urechile mele.

- Nu cred că Amadou ar fi prea fericit în munţi, spune Ismail blând.

Se apleacă să mângâie maimuţa sub bărbia mătăsoasă, făcând-o să chiţăie de încântare. Dacă Ismail ar domni peste un regat de animale, atât el, cât şi supuşii lui ar fi cu adevărat fericiţi.

- Am să-l las în grija Lebedei Albe. Gândul la ea îmi stârneşte un fior dureros. Plecând cu armata, o voi lăsa pe Alys la mila lui Abdelaziz şi Zidana, care s-ar bucura amândoi să o vadă moartă, şi pe ea, şi copilul ei. Dar, stăpâne, vă stau la dispoziţie, să plec sau să rămân.

De parcă ar mai fi fost nevoie să o spun.

El mă priveşte gânditor.

- Am să te fac bukhari, Nus-Nus. Ai să te potriveşti în rolul de gardă neagră.

Apoi, îl ia de braţ pe marele vizir şi se îndepărtează, discutând probleme de logistică.

Bukhari! Ideea e atât de ridicolă, încât îmi scapă un hohot de râs. Se pare că, până la urmă, războinicul din mine va avea ocazia să iasă la lumină.

Cu o zi înainte de a porni în marş, în tabăra noastră apare o nomadă, coborând de pe dealuri cu mica ei turmă de capre, fiecare purtând o amuletă de argint la gât, ceea ce provoacă multe râsete şi speculaţii.

- Nu e femeie, e o vrăjitoare, iar caprele sunt copiii ei, călătorind deghizaţi.

-Nu, sunt sufletele unor bărbaţi pe care i-a vrăjit, închişi în corpuri de capre, declară un altul, şi îşi face semnul de deochi.

Eu zâmbesc, amintindu-mi de Circe a lui Homer.

Ismail, care în mod normal ar fi oripilat de ideea ca o femeie să călătorească singură, şi cu faţa descoperită fără ruşine, e foarte

intrigat. Femeile nomade pot discuta cu spiritele şi au abilitatea de a ghici viitorul, iar lui îi place să consulte semnele înaintea unei campanii. Se poartă fermecător cu ea, căci e bătrână şi arsă de soare, şi îi laudă animalele. Ea îi spune numele fiecăreia dintre ele, pe rând, iar el le reţine pe toate, deşi sunt zeci de mici bestii şi toate arată la fel - ghemotoace de energie negre şi lăţoase. Ea îi ghiceşte în oase şi îi spune că se va bucura de o victorie uşoară, apoi îi dăruieşte una dintre amuletele pe care le poartă prinse pe hainele ei: un pătrat mare de argint, cu simboluri străine crestate în el, pentru a ţine departe influenţele malefice. Drept răsplată, el îi sărută mâinile (un gest pe care nu l-am mai văzut să-l facă până atunci) şi îi oferă generos un săculeţ cu aur pe care îl ia de la Abdelaziz, căci el, personal, nu poartă niciodată cu el ceva atât de vulgar precum banii.

în timp ce o conduc la plecare, o întreb cine e şi de unde se trage, iar ea îmi spune că e Amzir, din tribul tuaregilor din tinariwen, deserturi. E vopsită cu un negru albăstrui pe buze şi în jurul ochilor şi e împodobită cu bijuterii grele de argint la urechi, gât şi încheieturi, declarând că nu se teme de tâlhari. încep să mă întreb dacă nu cumva are într-adevăr puteri de vrăjitoare. Apoi îmi vine o idee. După ce i-o prezint şi mă înţeleg la preţ cu ea, femeia îmi rânjeşte larg, dezgolindu-şi dinţii albi şi puternici.

Lăsăm caprele în cortul ambasadorilor şi o conduc la Zidana.

- Această doamnă e Amzir. A venit din Marele Deşert şi, la fel ca tine, e o stăpână a spiritelor. M-am gândit că poate ţi-ar plăcea să te consulţi cu ea.

Sultana o măsoară pe femeia nomadă din cap până în picioare, deloc impresionată.

- Eşti foarte slabă, spune ea dispreţuitor.

Femeia tuaregă zâmbeşte; un zâmbet subţire, suficient de tăios cât să străpungă oasele.

- Tu eşti foarte grasă.

Zidana se umflă în pene, încântată. Ca şi cum acest schimb a pecetluit cumva raporturile sociale dintre ele, în generozitatea ei, îi face semn vizitatoarei să se aşeze şi sună să li se servească ceai. Petrec ceva timp comparând numele pe care le ştiu pentru diverse spirite, iar femeia din deşert se arată suficient de bună cunoscătoare, făcând-o în scurt timp pe Zidana să deseneze simboluri pe pământ, la care Amzir răspunde cu propriile ei combinaţii ciudate de cercuri şi linii.

-Asta îţi va proteja băieţii, proclamă femeia mai în vârstă, în cele din urmă. De foc, de înec şi de ciumă.

- Şi de otravă?

Ea dă din cap.

- Şi de spadă?

Femeia tuaregă mai adaugă un simbol.

Zidana se concentrează.

- Moartea poate veni şi prin apă, şi prin frânghie...
- Fiii tăi vor fi în siguranţă...

Amzir face o pauză, studiază simbolurile, apoi scoate un mic sunet dezaprobator.

-Ce-i? Ce e?

- E o femeie albă, străină.

Zidana se lasă pe spate, mijindu-şi ochii.

- Continuă.
- Aşteaptă un prunc.

Ochii ei se măresc, milimetric.

- O ştiu pe femeie. Va fi băiat?

Femeia tuaregă flutură un deget.

- Nu intr-atât cât să se vadă. Singurul ei copil se va dovedi a fi fată. Chiar dacă la început va părea a fi băiat.

Cuvintele ei o bucură pe Zidana foarte tare, încât aceasta chicoteşte.

- Un băiat care e, de fapt, fată! Ha! îmi place asta. Deci fiii mei vor supravieţui pentru a-i urma la tron tatălui lor?

- Atâta timp cât femeia albă rămâne în viaţă.

De data aceasta e mai puţin încântată. îmi ţin respiraţia. în urechile mele, minciuna e evidentă, dar, în cele din urmă, Zidana dă din cap gânditoare, apoi o încarcă pe femeie cu daruri: bijuterii şi calupuri de ambră parfumată, prăjituri cu migdale, fructe pentru caprele ei. Ambele par foarte satisfăcute de întâlnire. Când mă despart de femeia tuareg, ea mă priveşte direct în ochi, apoi mi se adresează pe nume, nu cu Nus-Nus, ci cu numele meu tribal. Ceea ce mă surprinde atât de tare, încât aproape nu aud ce spune mai departe şi sunt nevoit să o rog să repete.

- Rămâi statornic, tu, cel care eşti mort şi viu în acelaşi timp. Vei avea de traversat mări.

Apoi îşi cheamă caprele, care năvălesc afară din cortul ambasadorilor, şi se îndepărtează, coborând de-a lungul râului, spre locuri în care păşunile grase nu au fost încă nimicite de îngheţ, iar eu rămân urmărind-o cu privirea, încruntat.

în după-amiaza aceea sunt înveşmântat, spre satisfacţia lui Ismail (şi, trebuie să recunosc, în mărunta mea vanitate, şi spre satisfacţia mea), în ţinuta corpului de elită al Gărzii Negre, adică o tunică stacojie lungă, îmbrăcată peste o cămaşă albă şi peste pantaloni largi, cu o centură lungă de bumbac verde. Peste un umăr port o bandulieră de piele, iar în ea am un pumnal mic, curbat, pe care îl ţin aproape de piept. Nu am turban, căci Ismail declară că acoperirea capului îi face pe bukharii lui slabi în luptă. în plus, cum îi va ridica îngerul în paradis, dacă nu îi poate prinde de moţuri? Eu nu am moţ, iar fără turban îmi simt capul dezgolit, vulnerabil, şi mi-e frig. Dacă voi cădea în luptă, am să alunec rapid direct în iad.

Când îl iau pe Amadou pentru a i-1 duce lui Alys, ea nu mă recunoaşte din prima clipă şi sare în picioare. E prima oară, de ceva vreme, când o văd stând în picioare. Burta îi iese în faţă ca un pepene copt, şi am brusc o presimţire că va naşte, cu siguranţă, în timp ce noi vom fi plecaţi la război.

Maimuţa se lansează într-o misiune de explorare prin cort, căutând bunătăţi pe sub perne, ceea ce mă face şi mai trist - e uşor să crezi că animalele te apreciază pentru propria ta persoană, şi nu doar ca o sursă de hrană. Probabil că vederea lui Amadou e ceea ce o face pe Alys să mă recunoască.

-Of, Nus-Nus, am crezut că eşti vreun gardian aspru la chip!

- îmi pare rău că te-am speriat. Am venit să-mi iau adio. Şi să îl las pe Amadou în grija ta. Nu cred că e pregătit să meargă la război.

- Tu eşti?

încercând să afişez un curaj pe care nu îl simt, arăt spre uniforma mea şi sabia lungă ce-mi stă lipită de şold şi care mi-a fost dată de Ismail însuşi.

- Nu par să fiu în rolul potrivit?

Preţ de o clipă prelungă, ea mă studiază în tăcere, cu colţurile gurii îndreptate în jos. Apoi face un pas spre mine şi îmi pune o mână pe braţ. Când ridică privirea spre mine, mă izbeşte din nou, cu forţă, oceanul nesfârşit de albastru din ochii ei.

- Te rog să nu faci pe eroul, Nus-Nus. Nu fi nesăbuit.

-în noaptea asta trebuie să depun jurământ că am să-mi dau viaţa pentru sultanul nostru.

Sublinierea cuvântului „nostru“ nu rămâne neobservată. Ochii ei încep să se umple de lacrimi.

- Chiar şi aşa, şopteşte ea. Aş prefera să te întorci fricos şi viu, decât ca simplă amintire a unui viteaz.

- Femeile berbere le spun soţilor lor să nu se mai întoarcă niciodată dacă sunt învinşi. Plutarh ne spune că femeile din Sparta îşi îndemnau fiii să se întoarcă fie cu scuturile lor, fie pe ele. Cei din tribul Ashante spun că femeia e cea care oţeleşte fierul din sabia unui bărbat. Chiar atât de diferite să fie oare femeile engleze?

- Ştii prea multe.

Zâmbeşte şters.

- Nu e niciodată suficientă. Cunoaşterea. Omul nu poate trăi tot timpul în mintea lui.

- Tu nu eşti un savant bătrân şi rece, de asta sunt sigură.

- Eu, doamna mea, nu sunt sigur de nimic. De fapt, asta nu e adevărat. Există un lucru de care sunt foarte sigur.

- Şi care anume e acel lucru?

Strânsoarea ei pe braţul meu devine mai puternică. îi simt atingerea fiecărui deget separat şi pielea îmi vibrează de senzaţii. Cum pot să îi mărturisesc ceea ce am în inimă unei femei care în curând va aduce pe lume copilul unui alt bărbat, iar acel bărbat e stăpânul meu?

- E o trădare să rostesc cuvintele cu voce tare.

- Eu cred, spune ea încet, că e un sacrilegiu să nu o faci. Dar nu am să te las să îţi rişti viaţa.

îşi pune un deget pe buzele mele, pentru a nu lăsa cuvintele să iasă.

Eu îi iau mâna, prinzând-o de încheietură pentru a-i desprinde degetul, aplec capul spre ea şi o sărut ferm, cu toţi nervii arzând de dorinţă.

Lumea începe să se învârtă; sau poate eu mă învârt? Aş putea să jur că, preţ de o clipă, simt apăsarea blândă a mâinii ei în spatele capului meu, trăgându-mă spre ea; dar apoi dispare, iar ea se desprinde şi se retrage, şi stăm acolo, cu privirile înlănţuite. Enormitatea a ceea ce tocmai s-a întâmplat umple spaţiul dintre noi ca şi cum o planetă s-ar fi prăbuşit brusc din cer şi ar fi căzut în cort. Aş putea fi executat pentru ceea ce tocmai am făcut - nebuneşte, prosteşte; şi Alys ar putea fi executată şi ea.

Apoi Amadou, frustrat de rezultatele vânătorii lui, iese chiţăind de sub cuvertura de pe divan, iar tensiunea dintre noi se rupe.

Cu un efort imens, îmi pun masca pe chip şi mă înclin.

- Rămâi cu bine, Alys. Sper că pruncul va veni pe lume uşor.

Şi mă îndepărtez grăbit, cu inima zbătându-mi-se între coaste ca şi cum ar vrea să zboare, ca să rămână cu ea.

în seara aceea depun jurământul de credinţă pe Sahih al-Bukhari, un volum splendid legat, vechi de câteva secole, ce i-a fost oferit sultanului, la urcarea pe tron, din partea guvernatorului din Hejaz, Barakat ben Mahomed, protector al oraşului sfânt Mecca. Din acest motiv, Ismail ţine enorm la acea carte şi o ia cu el întotdeauna când călătoreşte, păstrând-o în propriul ei cort perfect aliniat şi transportând-o cu un cal gătit superb. (Acelaşi animal, de fapt, pentru care am căutat un săculeţ brodat cu fir auriu în ziua aceea fatidică, în bazarul din Meknes.)

E grăitor faptul că ultima noapte în tabără şi-o petrece cu Prima lui Soţie. Notez detaliile în cartea de împreunare, înainte de prima rugăciune din ziua următoare.

înainte ca soarele să se fi ridicat complet pe cer, Ismail îşi ia adio de la Abdelaziz, care îl priveşte cu ochi somnoroşi.

- Prietenul meu drag, ai mare grijă de femeile din haremul meu, de soţiile mele şi de fiii mei. De-ar fi să li se întâmple ceva rău, am să pun să fii legat de catâri şi târât pretutindeni!

Marele vizir cască ochii mari de groază, după care sultanul se zgâlţâie de râs.

- Eşti atât de uşor de păcălit, Abdou.

Pornim la drum după micul dejun. Şapte mii de oameni călare şi cincisprezece mii pe jos, şi traversăm Melwiya prin vad, încercuiţi din toate părţile de ceaţa formată de răsuflarea fierbinte a cailor, astfel că, atunci când arunc o privire în spate, către tabără, nu mai văd nimic, în afară de ceea ce pare a fi o armată de stafii, alunecând

printre lumi.

CAPITOLUL 20
Ramadanul[1]1088 AH

Nu am dormit în acea primă noapte, cu gândul tot la acel sărut, înălţându-mă pe culmi de euforie, doar pentru a mă prăbuşi apoi în străfundurile mâhnirii. Tortura îi urmează neobosită fericirii. Câteva zile mai târziu, nu am devenit cu nimic mai înţelept, oricât am reflectat asupra acestui subiect. în plus, dezobişnuit de şezut în şa, mi-am canalizat mintea spre preocupări mai practice. Acum, extenuat după o zi lungă petrecută călare, dorm mai bine decât am dormit de ani buni, în pofida temperaturilor la limita îngheţului şi a pământului tare pe care mă culc. Condiţiile din munţi sunt dificile; nu m-am mai confruntat niciodată cu un asemenea frig. îmi îngheaţă şi firele de păr din nas, şi lacrimile din ochi, şi urina pe care o împrăştie prin cotloane. învăţ să respir superficial, pentru a evita senzaţia de cuţite în piept. Sultanul ne forţează necruţător să înaintăm, mânat de dorinţa lui copleşitoare de a zdrobi răzmeriţa. Când devine limpede că diversele căruţe cu bagaje ne încetinesc, renunţă fără să clipească la paturi, mese, tipsii pentru cărbuni - orice nu poate fi împachetat uşor şi transportat pe un catâr. Tolerează aceleaşi condiţii, doarme pe o pelerină direct pe pământ şi mănâncă aceeaşi hrană fadă ca noi, restul. încep să învăţ, cu jumătate de gură, să îl respect pe Ismail ca bărbat care îndură greutăţile mai uşor decât cei mai rezistenţi dintre soldaţii noştri. Până acum l-am considerat un despot, un amator de plăceri, un nebun de sorginte divină, care nu făcea decât să îşi exercite puterea, pentru a-şi satisface poftele şi obsesiile. Acum încep să îl întrezăresc pe bărbatul din spatele titlului, bărbatul care şi-a început viaţa ca unul dintre mezinii unui mărunt despot războinic, aflat la mare depărtare de

[1] A noua lună din calendarul islamic, luna postului (n.red.)

centrul de putere, iar prin intrigi, urzeli şi lupte, a reuşit să ajungă pe tron, apărându-1 apoi cu dârzenie şi hotărâre împotriva oricăror pretendenţi şi inamici; bărbatul care e hotărât să unifice regatul, să îi extindă graniţele, să fondeze o dinastie şi să lase o moştenire magnifică în urma lui. Văd totodată, din ce în ce mai clar, fervoarea religioasă care îl mână. Chiar şi atunci când începe Ramadanul, ţine postul şi îşi obligă întreaga armată să îl ţină. Deşi până la apusul soarelui trupurile noastre nehrănite încep să tremure ca lovite de friguri, şi mulţi mai degrabă cad de pe cai decât descalecă, Ismail nu trădează nici un semn de disconfort sau de oboseală, şi are grijă întotdeauna ca animalele să fie bine îngrijite înainte de a-şi da voie să se retragă la odihnă.

Când unul dintre lideri face neghiobia de a sugera că, având în vedere că suntem musaafir, călători, ne putem permite în mod legitim să amânăm postul până după campanie, Ismail îşi stăpâneşte impulsul puternic de a-1 decapita şi se mulţumeşte să îl coboare în

rang, făcându-1 îngrijitor de catâri şi trimiţându-1 la coada coloanei.

- Suntem într-o misiune sfântă de apărare a regatului lui Allah! tună el. Cine are nevoie de pâine, când voinţa lui ne va întări?

Nimeni nu îndrăzneşte să îi aducă aminte că şi cei porniţi la război sfânt sunt scutiţi de la a ţine post.

Şi astfel ne continuăm marşul pe stomacul gol, prin lumina scânteietoare precum cristalul, mânându-ne caii printr-o zăpadă atât de albă încât ne orbeşte. în timpul nopţii, milioane de stele se rotesc deasupra capetelor noastre, iar ţipetele şacalilor înfioară aerul, bântuindu-ne visele.

Coborâm din munţi la scurt timp după apusul soarelui, după ce am călătorit săptămâni întregi fără a vedea nici o fiinţă vie, în afară de câţiva păstori zdrenţuroşi, şi ne apropiem de o mică aşezare cuibărită în scobitura unei văi. Vedem fum ridicându-se dintr-un foc deschis; o oaie întreagă se roteşte pe o frigăruie. Când ne apropiem, un bărbat vârstnic într-o robă ponosită şi cu un turban soios se aruncă la pământ, prosternându-se în faţa calului sultanului.

- Marhaban, stăpâne! Porţile raiului sunt deschise, porţile iadului sunt închise, Shaitan e temeinic zăvorât, iar duhurile rele sunt întemniţate. Te implor, binevoieşte a mânca alături de bieţii tăi supuşi.

Cuvintele lui îl încântă profund pe Ismail, care se grăbeşte să se ghemuiască, într-o manieră deloc demnă de un rege, pe covoraşele de trestie ponosite ce au fost aşezate în jurul focului, împarte o masă

cu sătenii şi se desfată cu fecioara ce îi este oferită pentru patul lui, în noaptea aceea. Nu am la mine cartea de împreunare, ca rezultat al sarcasmului marelui vizir, şi nimeni nu ştie să-mi spună cum se scrie numele fetei, căci nici unul dintre aceşti oameni nu ştie să citească sau să scrie. îmi repetă sunetele până reuşesc să ghicesc cât de cât, şi notez numele cu o trestie ascuţită şi o cerneală pe care mi-o prepar din cenuşă şi apă, scriindu-1 pe o bucată de pânză, în noaptea aceea nu mă pot gândi la nimic în afară de Alys. Mă rog să fie bine şi mă întreb dacă voi supravieţui bătăliei care urmează, căci mâine intrăm în Tafilalt.

CAPITOLUL 21
Alys

Ce-am făcut? încerc să nu mă gândesc la acest lucru, dar parcă am un diavol în mine. Amintirea acelui sărut desfrânat pe care i l-am acordat bietului meu prieten, şi care l-a făcut să fugă de lângă mine, copleşit de ruşine şi confuz, îmi revine mereu în minte, mai fierbinte ca niciodată. îmi amintesc în acelaşi timp şi imaginea trunchiului lui dezgolit în acea zi teribilă, când sultanul şi-a pierdut minţile, o sculptură în obsidian. Fără îndoială sunt posedată de un spirit malefic, un spirit ce creşte şi se întăreşte cu fiecare zi ce trece în pântecul meu. Cu siguranţă, voi aduce pe lume un monstru.

încerc să mă rog, dar mă simt ca o ipocrită înălţând rugăciuni

creştine, când eu m-am lepădat de credinţă. Tumultul sufletesc mă face să o caut pe maalema, care vine să le facă educaţia religioasă femeilor din harem, în afară de sarcinile ei mai practice de a le supraveghea în deprinderea brodatului. Am plecat din Meknes atât de grabnic, încât această din urmă sarcină nu a solicitat-o excesiv, căci, lăsate deoparte în favoarea sacilor de henna, vopsele, bijuterii, dulciuri şi a maldărelor de satin, mătăsurile şi ramele noastre de brodat au rămas la curte şi nimeni nu le-a simţit lipsa atât de tare, încât să trimită sclavi înapoi, să le aducă.

Mă descurc cât de cât în arabă acum, dar tot nu mi-e uşor să mă fac înţeleasă. Când îi arăt Coranul tradus pe care mi l-a dat apostata britanică Catherine Tregenna şi încerc să îi explic ce anume aş dori - instrucţiuni din cartea lor sfântă -, ea îl aruncă de parcă ar fi otravă, îşi scuipă în mâini, apoi şi le şterge pe fustele robei. După care se îndepărtează furtunos, bolborosind ceva doar pentru sine, iar eu sunt sigură că am jignit-o ireparabil, însă ceva mai târziu, ea se întoarce cu un volum mic, legat absolut superb în marochin

verde cu auriu. îl deschide şi urmăreşte cu degetul de la dreapta la slânga, punctând simbolurile înscrise acolo, în timp ce cântă. Sunetul e ritmic, repetitiv, hipnotic; chiar şi maimuţa se linişteşte, la auzul lui. Stă cuminte, ghemuită la picioarele mele, privindu-ne cu ochi care nu clipesc. Nus-Nus m-a învăţat puţină arabă şi recunosc cuvinte din rugăciunile pentru femei. Urmăresc sunetele şi le învăţ pe de rost, repetându-le la nesfârşit, ca o pasăre vorbitoare, iar uneori maalema face un mic gest cu mâinile, pentru a mă ajuta să înţeleg. Astfel descopăr că Al-Fatiha înseamnă „deschidere“, pe care o mimează alăturându-şi mâinile, apoi lăsându-le să se deschidă în dreptul articulaţiei. Şi în credinţa ei există multe nume pentru Dumnezeu. Maalema e încântată de mine. Mă bate pe mâini, sporovăieşte cu mine şi începe să se plimbe, cu o mândrie proaspăt descoperită. Se pare că am devenit cea mai bună elevă a ei, o dovadă a abilităţilor ei şi a puterii de convingere.

Zidana trece tropăind pe lângă noi, învăluită în pături şi blănuri şi, văzând-o pe maalema aşezată lângă mine, în timp ce eu ţin exemplarul din Coran deschis pe genunchi, ne aruncă priviri întunecate amândurora. Amadou o priveşte doar pentru o clipă, apoi se furişează sub fustele mele.

Una dintre celelalte curtezane e, la fel ca mine, aproape de soroc, sarcina ei fiind cu cel mult o săptămână sau două mai avansată decât a mea. E o tânără negresă cu ochi bulbucaţi, blânzi şi apoşi ca aceia ai căţeilor pug ai mamei mele. în ziua când încep durerile facerii, celelalte femei o spală binevoitoare şi îi împrospătează henna de pe unghii, de pe palme şi de pe tălpi. După care e purtată ca un prunc uriaş, hrănită din mână, dusă la latrină şi înapoi şi, în cele din urmă, în baia turcească improvizată, unde pasta de henna e spălată, lăsând în urmă un desen de un portocaliu violent, ce pare să o încânte nefiresc de mult. I se aplică creion negru în jurul

ochilor; chiar şi buzele îi sunt vopsite. Acestea sunt, am constatat eu, gesturi superstiţioase, gândite să ţină departe influenţele malefice. Se pare că duhurile pe care ei le numesc djinn au tendinţa să profite de momentele de slăbiciune şi ar putea încerca să intre în corp. Mă trezesc întrebându-mă unde altundeva i s-a aplicat henna.

Ei bine, se pare că henna nu şi-a făcut efectul protector, iar duhurile rele au avut o zi de sărbătoare, căci pruncul bietei fete s-a născut mort. Ziua răsună de bocete, toate femeile plâng. Mama

îndurerată îşi smulge hainele şi îşi zgârie faţa cu unghiile, şi refuză să îi fie luat copilul pentru îngropare, agăţându-se chiar de gleznele lui minuscule, când încearcă să i-1 smulgă. E o privelişte ce îmi sfâşie inima. După aceea, stau cu ea o vreme, mângâind-o pe mâini şi murmurându-i cuvinte de consolare, dar vederea burţii mele pline îi stârneşte din nou lacrimile, şi, în cele din urmă, o părăsesc, simţindu-mă copleşită de teamă la gândul propriului meu chin iminent.

Nu e aici locul potrivit pentru a aduce pe lume copii. Chiar şi când ard cărbunii pe tipsii, tot se simte frigul de afară. Se strecoară printre firele din care e ţesut materialul corturilor, prin uşile ce nu se închid niciodată complet; urcă din pământ, trecând prin covoraşele de trestie şi covoarele orientale puse peste ele. Şi totuşi, uneori, mă imaginez furişându-mă în noapte, traversând râul prin vad şi urcând singură în munţi, pentru a naşte de capul meu într-o peşteră, ca un animal sălbatic.

CAPITOLUL 22

Shawwăl[1]1088 AH

Cucerirea oraşului Tafilalt s-a realizat fără nici o sabie scoasă din teacă. Se pare că sătenii care ne-au ospătat atât de bine în cele două zile petrecute cu ei au fost plătiţi să ne întârzie, permiţându-le lui Al-Harrani şi lui Moulai al-Saghir să se refugieze în nord, spre Tlemcen. Intrăm în oraşul Sijilmassa şi suntem întâmpinaţi cu dovezi zgomotoase de bucurie de către locuitorii care, fără îndoială, susţinuseră cauza rebelă cu doar câteva zile în urmă. Fiecare gospodar îşi scoate covoarele din casă şi le întinde în stradă pentru ca sultanul să calce pe ele. Desigur, în această campanie, nu ne permitem luxul de a purta după noi desagi de balegă (indiferent dacă ar fi brodate cu aur sau de alt fel), aşa încât mă tem că harnicele neveste din Sijilmassa vor avea mult de lucru, înainte să poată folosi din nou covoarele.

Rebelii şi-au creat aici propria splendoare barbară, pestriţă. E evident că răzmeriţa lor a fost susţinută din afară, căci printre obiectele pe care le-au lăsat în urmă, în graba lor, se numără covoare bogate din Turcia şi Isfahan, mobilier francez nou, îmbrăcat ţipător în foiţă de aur, şi tunuri englezeşti ce fac ochii lui Ismail să sclipească. Un şir de căpetenii locale vine să se ploconească, încărcate cu daruri, oferite ca tribut, şi pline de efuziuni de loialitate, oferindu-şi vieţile, săbiile, fiii şi fiicele, dintre care majoritatea sunt

excesiv de urâţi. Ismail e încântat. Când Ramadanul se încheie şi sărbătorim printr-un mare banchet, sultanul se răsplăteşte pentru săptămânile de abstinenţă luându-şi în pat câte două sau trei fete în fiecare noapte, hotărât parcă să repopuleze de unul singur pământul pe care s-a născut.

[1] A zecea lună din calendarul islamic (n.red.)

„Curtenii“ care au rămas în Sijilmassa sunt un grup pestriţ de tâlhari şi pierde-vară, de aventurieri şi speculatori dintr-o duzină de triburi şi de naţionalităţi diferite. Există doi bărbaţi care pretind că sunt prinţi ai regatului Asante, alţii sunt dezertori din Portugalia şi Olanda, alţii, negustori din Egipt şi Etiopia, care încep imediat să încerce să îşi vândă marfa noilor-sosiţi. Ismail pune ca bunurile să le fie confiscate şi răscoleşte printre ele, cu un aer indiferent.

- Poftim, spune el, aruncându-i lui ben Hadou o cutiuţă de aur cu tămâie.

Orice alt bărbat ar fi foarte mulţumit să primească un mărunţiş atât de scump, dar zâmbetul Căldărarului e strâmb. El nu e mare amator de parfumuri. Doctorul primeşte colecţia lor ciudată de gângănii uscate şi scorpioni, folosiţi în diverse şarlatanii, şi aflu, ulterior, că le-a aruncat în toaletă. Judecând după strigătul care răzbate din micuţa încăpere, a reuşit să îi tragă o sperietură zdravănă următorului utilizator. Mie, Ismail îmi dă o cutiuţă de argint, bogat decorată, pentru care îi mulţumesc profund. Când o deschid, constat că în ea se află o frunzuliţă puternic mirositoare, cu o aromă lemnoasă, dulce şi iute, aducând puţin a nucşoară. Mai târziu în noaptea aceea, în timp ce sultanul doarme după oboseala ultimei cuceriri, prinţii din Asante se împrietenesc cu mine, aducând cu ei pipe de lut şi un săculeţ cu frunze uscate, pe care ei le numesc tutun, din care obişnuia să fumeze şi vechiul meu stăpân, doctorul. îmi sugerează să amestec o parte din iarba din cutiuţa mea, pe care ei o numesc kif, cu tutunul, pentru a-1 face „mai dulce“. Eu ridic din umeri:

- Dacă vreţi.

Am încercat o dată să fumez tutun din pipă şi nu prea mi-a plăcut. Dar e adevărat, iarba într-adevăr îi apropie pe oameni şi, în scurt timp, ajungem toţi trei să povestim ca nişte vechi prieteni, învăluiţi în nori de fum dulce mirositor, râzând de poveştile celorlalţi, care devin din ce în ce mai dezlânate şi mai bizare. După o vreme, mă copleşeşte o foame aprigă şi plec spre bucătărie să caut ceva de mâncare pentru toţi trei.

Tocmai mă întorc cu o tavă plină de prăjituri şi biscuiţi cu migdale (care sunt delicioşi; nu am rezistat să nu mănânc câţiva chiar în timp ce umpleam tava), când sunt acostat pe coridor de o fată cu ochii puternic conturaţi în creion şi cu un zâmbet uluitor. O nomadă Ait Khabbashi fără voal. îşi trece vârful limbii peste buze şi mi se pune în cale, ca o pisică pe punctul de a mânca o pasăre.

- Bună.

Are un aer exotic, cu cerceii ei de argint în formă de triunghi şi cu colierele din scoici ce strălucesc în lumina sfeşnicelor. îşi pune o mână pe braţul meu şi, uitându-se la mine în loc de tavă, spune:

- Arată atât de delicios, încât îmi face poftă.

îmi amintesc bunele maniere şi îi ofer o prăjitură. Ea râde.

-Nu la asta m-am referit. Mâna ei alunecă intenţionat pe roba mea şi se opreşte între picioarele mele. în loc să fiu şocat, mă trezesc râzând. încă mai râd când ea îmi trage capul în jos spre ea şi mă sărută languros. Când ne separăm, îmi spune: Te-am privit toată ziua. Tu nu m-ai observat?

Sunt nevoit să recunosc, cu părere de rău, că nu. Cum oare? E extrem de atrăgătoare, dar nu e Alys.

- Eşti un bărbat foarte frumos.

Cuvintele ei mă fac să izbucnesc din nou în râs.

- Femeile sunt frumoase, nu bărbaţii.

- Hai să mergem într-un loc mai intim şi să examinăm pe îndelete ideea asta.

îmi ia tava şi mă conduce, ascultător ca un miel dus la măcelar de Eid, într-o încăpere mică, a cărei podea e acoperită cu covoare groase din piele de oaie.

Sunt atât de ameţit, încât am impresia că privesc o altă pereche de amanţi, în halucinaţii fulgerătoare. Degetele ei palide desenează conturul cicatricelor mele. Murmură:

- Ei, cu siguranţă eşti un bărbat rar, după care se urcă peste mine.

în starea mea de vis, nu mă surprinde să constat că m-am întărit. Cele două mâini ale mele, ţinând-o în echilibru pe pivotul mădularului meu, îi cuprind aproape cu totul talia, în jurul căreia poartă un lanţ de argint plin cu talismane magice. Oricare ar fi magia cu care e înzestrată, e una puternică: continuăm neobosiţi. Are picioare lungi şi flexibile, sâni semeţi şi şolduri înguste. Pielea îi e luminoasă, iar în ochii negri are o expresie de cunoaştere desfrânată. Schimbă poziţia şi văd că fesele îi sunt la fel de rotunde ca luna când e cu totul plină. Poartă un desen în cerneală pe mâini şi picioare; tălpile ei palide se întorc către mine ca un dar, când îngenunchez deasupra ei.

în momentul în care lumina zilei inundă încăperea, mă trezesc singur. Dar, pe grămada lungă de piei de oaie de lângă mine se vede urma inconfundabilă a coapsei unei femei.

Imaginile îmi reapar în minte una după alta, imagini neşlefuite, prea vibrante şi ciudate pentru a fi amintiri de demult. Pe Dumnezeul meu, ce djinn m-a posedat? Eu sunt eunuc, un bărbat schilodit. Nimic din toate acestea nu e posibil. Zac acolo, stors şi epuizat, oscilând între neîncredere şi certitudine, între euforie şi ruşine. A fost, fără îndoială, din cauza /cz/-ului; sau a magiei exotice a femeii. Dar acum, ca un magnet natural, inima mea se îndreaptă

către Alys şi o voce mică, triumfătoare îmi şopteşte că, deşi nu îi pot oferi unei femei copii, se pare că sunt în continuare capabil să ofer plăcere, şi nu e acesta un dar în sine?

Timpul petrecut în Sijilmassa nu e decât un scurt răgaz, căci primim vestea că aliaţii rebelilor, berberii Ait Atta, în loc să îi jure credinţă sultanului, şi-au abandonat castelele uriaşe din Valea Draa şi s-au retras în Munţii Atlas. Iar la scurt timp după aceea, sosesc mesaje sfidătoare de la acele căpetenii trădătoare, stârnindu-1 pe Ismail să îi atace. Se trimit spioni în munţi; o zi mai târziu, se întoarce un bărbat rănit care, înainte de a-şi da duhul, ne informează că rebelii s-au refugiat într-o serie de peşteri, cocoţaţi pe stâncile de calcar abrupte din Djebel Saghro.

Pornim din nou în marş, deşi suntem în toiul iernii, iar Munţii Atlas sunt un teritoriu periculos. Dar Ismail e hotărât să le pună la respect pe aceste triburi, sau să le distrugă pentru totdeauna. Peisajele sunt spectaculoase, dar frigul e paralizant şi multe dintre trecători sunt blocate de zăpadă. Chiar şi cei mai rezistenţi dintre bukhari suferă. Fiind crescuţi în regiuni tropicale, nu suntem obişnuiţi cu asemenea condiţii disperate. Cădem unul câte unul, sau suntem schilodiţi de amorţeală, urmată de cangrena mâinilor şi a picioarelor. Dar Ismail rămâne de neclintit şi ne împinge mai departe.

Când ne apropiem, trei căpetenii coboară din munţi pentru a duce tratative. Sunt bărbaţi cioturoşi, cu faţa şi ochii aspri, şi, cu toate că zâmbesc şi oferă daruri şi complimente extravagante, zâmbetul nu li se reflectă şi în ochi, în special atunci când Ismail le oferă în dar tunici de bumbac, inutile pe timp de iarnă şi de slabă calitate, ca pentru a sugera că nu sunt cu nimic mai presus de nişte cerşetori.

- Nu am încredere în ei, îi spun eu încet lui ben Hadou, care stă în picioare lângă mine, privind această şaradă.

Lui nu i se clinteşte nici un muşchi, iar privirea nu i se desprinde de pe sultan.

- Nu prea contează dacă tu sau eu nu avem încredere în ei. Ei vor face ceea ce vor face, iar Ismail va face ceea ce va face. Ei sunt jucătorii în acest joc, iar noi suntem simpli privitori.

- Privitori care ar putea muri dintr-un capriciu.

El se întoarce spre mine atunci, impasibil.

-Viaţa şi moartea sunt doar o înşiruire de capricii, Nus-Nus. Mă surprinde că ai supravieţuit atâta timp la curte fără să înveţi această lecţie.

Căpeteniile de trib îşi iau la revedere, declarând că intenţionează să se întoarcă în scurt timp cu restul tribului Ait Atta, pentru a-şi depune armele în faţa sultanului. Şi astfel, aşteptăm în frigul aprig, mâncând din proviziile noastre deja precare.

După ce se scurge o lună, iar ei tot nu s-au predat, devine limpede că nu au intenţionat niciodată să o facă, ci şi-au petrecut, în schimb, timpul astfel câştigat întărindu-şi sistemele de apărare şi

strângându-şi forţele. Ismail e furios. Ignorând toate sfaturile noastre, ne porunceşte să atacăm.

- Profetul ne spune că o picătură de sânge vărsată pentru o cauză a lui Allah, o noapte petrecută la arme e mai eficientă decât două săptămâni de post sau rugăciune! Oricine ar fi să moară în bătălie, îi vor fi iertate păcatele în Ziua Judecăţii, rănile îi vor fi pline de splendoare precum purpura şi îi vor mirosi a mosc, iar pierderea unei mâini sau a unui picior va fi compensată cu aripi de îngeri şi de heruvimi! Pentru gloria lui Allah şi a măreţului nostru regat, atacaţi!

E un discurs excelent, dar chiar şi acum, generalul de cavalerie continuă să protesteze. Este rapid redus la tăcere; limba încă i se mişcă în gură în clipa în care capul îi cade pe pământ.

Acest gest pune capăt oricărei ezitări. Ne năpustim în sus pe pantele acoperite cu grohotiş, fluturându-ne armele prin aer, strigându-ne sfidarea. Dar, desigur că generalul de cavalerie mort avea dreptate; caii mai mult încurcă decât ajută, în astfel de locuri. Nu se descurcă pe cărările înguste pentru capre, nici pe pietrişul înşelător şi mobil pe care îl produc aceşti munţi. Peste tot, caii se împiedică şi cad, devenind un pericol la fel de mare ca săgeţile berberilor, care plouă din cer. Văd lângă mine un soldat dezertor din Europa care înjură copios când o săgeată trece şuierând pe lângă el:

- Pe ochii lui Hristos! Cine sunt nenorociţii ăştia? Nişte nenorociţi de sălbatici! Nimeni nu mai foloseşte nişte nenorocite de săgeţi în zilele noastre!

Sunetul scos de un cal rănit e oribil, zdruncinându-1 chiar şi pe cel mai călit în luptă. Eu, care nu sunt nici pe departe obişnuit cu lupta, îmi simt genunchii cedând şi strânsoarea mâinii mele pe sabie slăbind. Bietul animal, îmi spun. La fel voi ţipa şi eu la sfârşit?

încurajaţi de zgomotele infernale de dedesubt, berberii au ieşit pe margini de piatră şi, acum că ne-am apropiat suficient, trag în noi cu muschetele. Un glonţ ricoşează dintr-un bolovan la mică distanţă de mine, iar un fragment de rocă mă loveşte în gambă. Durerea e atât de tăioasă şi de neaşteptată, încât nu mă pot abţine să nu ţip, şi sunt cuprins deîndată de ruşine, deşi sunetul s-a pierdut în vacarmul general. Tăietura supurează, dar e o rană minoră. „Continuă urcuşul, Nus-Nus“, îmi spun, „chiar dacă plămânii îţi ard şi aproape nici nu ştii cum să tragi cu pistolul de la şold. Nu te uita la morţi şi muribunzi. Nu te uita în sus. Pentru numele lui Dumnezeu, orice ai face, nu te uita în jos...“

Cum panta devine brusc mult mai abruptă, cavaleria e nevoită să se dea la o parte. Caii care au supravieţuit sunt conduşi de călăreţi pe o coastă a muntelui de unde nu pot fi văzuţi de sultan. Cât despre noi, restul, în timp ce muschetele ne răresc, liderii ne îngrămădesc într-un cotlon mai ferit şi ne continuăm urcuşul, cu armele băgate în teacă acum, căci avem nevoie de ambele mâini pentru a ne

prinde şi a ne ţine. Pe aici, oricum nu ne ajută la nimic să avem arme, căci duşmanii sunt mult deasupra noastră, iar sultanul, căruia îi place să vadă parada de săbii strălucind, când armata lui atacă, e cu mult dedesubt. Picioarele noastre, nesigure pe terenul instabil, desprind pietre şi bolovani ce se revarsă peste cei aflaţi sub noi. Cred că noi suntem un pericol mai mare pentru ei chiar decât duşmanul. îndrăznesc să arunc o privire în urma mea şi îmi doresc să nu o fi făcut. Pe o parte, terenul se pierde într-o prăpastie. E ca şi cum m-aş căţăra deasupra unui abis. Inima îmi bubuie atât de tare, încât nu reuşesc să respir. Pentru o clipă, capul mi se învârte şi cred că s-ar putea să vomit.

Şi e numai vina mea! Aş fi putut să rămân şi să mă bucur de un oarecare confort alături de harem, în văile verzi şi joase ale râului Melwiya, nevoit să mă feresc doar de marele vizir, în loc să mă lupt cu o mie de sălbatici vicleni pe coasta lor de munte sfărâmicioasă. Deşi, slavă Domnului, trebuie să recunosc că ţintesc prost! Până acum aproape nici unul dintre noi nu a fost omorât direct de un glonţ, deşi mulţi au fost loviţi din lateral şi s-au dezechilibrat.

I)e-abia apuc să mă consolez cu acest gând, că ridic privirea şi văd că marginile de piatră de deasupra noastră sunt pline ochi cu berberi, cu ţevile lungi ale puştilor lor îndreptate în jos, ca şi cum muntele însuşi i-ar genera, clipă după clipă.

Ştiind că mă aşteaptă o moarte sigură şi deasupra, şi dedesubt, încremenesc, apăsându-mi fruntea pe piatra rece, cu sângele bubuindu-mi în urechi.

Dumnezeu să mă aibă în pază. Tot corpul îmi tremură acum, muşchii fiindu-mi cuprinşi de un tremurat automat care devine tot mai pronunţat, cu fiecare clipă. Chiar şi dinţii îmi clănţănesc. Dacă mai durează mult, tremuratul mă va face să cad singur de pe munte, fără ajutorul nimănui altcuiva.

- Dă-i bătaie!

Vocea mi-e cunoscută, dar în acest moment ar putea să-i aparţină lui Dumnezeu însuşi, şi tot nu mi-ar păsa.

O faţă apare lângă mine - subţire, întunecată, concentrată, cu ochii arzând de o lumină interioară. Dinţii lui îmi rânjesc. E ben Hadou.

-Curaj, Nus-Nus! înainte spre glorie! Sau spre paradis, depinde cum ţi-a fost scris.

Nu îl credeam a fi fanatic, dar chiar am impresia că îi face plăcere ceea ce se întâmplă. Preţ de o clipă, îl urăsc chiar mai mult decât pe sultanul nebun care m-a trimis aici.

- Haide, băiete, dă-i bătaie. Şi nu te mai tot gândi, deoarece lucrul ăsta dăunează omului aflat în luptă.

îmi pun masca de războinic, masca de iniţiat. îmi forţez membrele trădătoare să se supună într-o oarecare măsură şi continui să urc, orbeşte, stupid, spre pieirea mea.

O oră mai târziu, mă număr printre supravieţuitori. Am biruit,

sau, cel puţin, berberii s-au retras, lăsând în mâinile noastre prima lor linie de apărare, proviziile şi foarte multe animale. Cei care au constituit primul val de atac au fost mai puţin norocoşi. O dâră de corpuri zdrobite stă mărturie pentru cât de nesocotit a fost atacul. Sute de oameni morţi, şi pentru ce? Pentru a cuceri un pisc pietros inaccesibil, câţiva saci de cereale şi o turmă de oi răpciugoase. Chiar şi aşa, aceia dintre noi care au reuşit să ajungă până aici sunt plini de o energie fierbinte, o euforie care ne îneacă toate incertitudinile şi temerile. Ne croim drum, victorioşi, pe o şa lată, împingând oile înaintea noastră, mânaţi de viziuni cu carne de oaie la proţap.

Nimeni nu e pregătit pentru ce se întâmplă apoi. Berberii se năpustesc asupra noastră din toate părţile, urlând ca nişte duhuri malefice. Aerul e sufocat de fumul muschetelor şi ţipetele celor care mor - oameni şi oi deopotrivă. Fac ceea ce m-a sfătuit ben Hadou să fac: renunţ la a mă mai gândi. Adică îmi las corpul să gândească în locul meu, căci pare să înţeleagă mult mai bine decât mintea mea ce trebuie făcut. Primul bărbat pe care îl ucid e înarmat cu un cuţit lung, dar eu ajung mai departe. Al doilea se aruncă asupra mea cu un ciomag; mă împiedic, iar lovitura îmi trece cu un şuierat deasupra capului, iar el, nereuşind să-şi oprească avântul, îşi pierde echilibrul, iar sabia mea (mai mult accidental decât intenţionat) i se înfige în gât. Brusc, mă trezesc stropit din cap până în picioare cu sângele lui. îmi amintesc cadavrul pe care l-a disecat stăpânul meu, doctorul, şi chiar în clipa în care parez loviturile unui bărbat cu turbanul pătat, cuvântul carotidă îmi apare şi dispare din minte, ca bătaia unui puls. Pe următorul bărbat îl înjunghii în coaste în timp ce se chinuie să îşi reîncarce arma, iar după aceea le pierd şirul, tăind şi ţipând ca posedat de demoni sau de teroare. Şi nici măcar nu simt cuţitul care mă zgârie pe spate, lăsând o rană ce se întinde de la un omoplat la celălalt.

La un moment dat, adversarii noştri au dispărut din nou, probabil retrăgându-se rapid în fortăreaţa munţilor, căci haosul şi măcelul sunt înlocuite treptat de o linişte sinistră, întreruptă doar de gemetele răniţilor şi de ţipetele păsărilor mâncătoare de stârvuri ce apar brusc, învârtindu-se deasupra capetelor noastre, pentru a studia ospăţul ce li se pregăteşte.

Am pierdut patru mii de oameni în ziua aceea, floarea trupelor Meknassi, cei mai buni dintre bukhari. Au luptat pe un teren nefamiliar, împotriva unor oameni obişnuiţi cu muntele. Ce şanse aveau?

Când mă vede, sultanul crede că sunt un cadavru umblător.

-Ah, Nus-Nus, am să te pierd şi pe tine? Când îşi dă seama că sângele (în cea mai mare parte) nu e al meu, mă conduce la un pârâu şi mă ajută să mă spăl cu mâinile lui, iar odată curat, mă îmbrăţişează ca un părinte. Eu nu ştiu ce să spun sau să fac. Mă tem că mintea îi e tulburată. Mai târziu mă gândesc că poate reprezint pentru el toţi acei bieţi bukhari credincioşi pe care i-a pierdut în ziua aceea, toţi acei soldaţi loiali din câmpiile şi junglele propriei

mele regiuni, şi că aşa încearcă el să îşi ispăşească oarecum păcatul de a-i fi trimis la moarte.

Ismail e forţat să ceară pacea. Chiar şi el înţelege că nu vom reuşi să înfrângem tribul Ait Atta pe propriul lor teritoriu. O parte dintre căpeteniile lor coboară din munţi, iar sultanul sacrifică o cămilă cu propriile-i mâini, pentru a onora promisiunea că, de acum înainte, berberii vor trăi independenţi şi scutiţi de taxe. în schimb, şefii de trib îi jură credinţă în lupta împotriva duşmanului comun: creştinii. E un schimb lipsit de valoare, după cum ştim cu toţii, unul cu rol de salvare a aparenţelor, căci berberii sunt deja suficient de vicleni să evite plata taxelor, şi e prea puţin probabil ca vreo armată creştină să ajungă vreodată să ameninţe această parte îndepărtată din regat, însă odată cu acordul de pace vine şi promisiunea că vom putea trece în siguranţă prin valea Munţilor Atlas. E o experienţă amarnică pentru sultan, o umilinţă profundă. Sunt destul de sigur că ştim cu toţii că nu o va uita şi nici nu o va ierta vreodată.

Alys

Am un fiu! Mi-e greu să cred că o micuţă fiinţă atât de perfectă s-a putut naşte dintr-o asemenea împreunare, cu atât mai puţin din treaba sângeroasă care a fost aducerea lui pe lume. îmi petrec ore întregi, zi de zi, doar privindu-1, ca şi cum ar putea să dispară în orice clipă, ca o plăsmuire dintr-un vis. Mă uit la ochii lui mari şi la puful lui cârlionţat, la picioarele lui minuscule, cu fiecare deget în miniatură, cu tot cu încheietură şi unghie. Pielea lui are o culoare pe care nu o pot descrie corect. E un crem bogat, cu o umbră de cafeniu; interiorul delicat al unei coji de migdală; nuanţa unui ou de găină sau puful de sub penele ei - toate şi nici unul dintre aceste lucruri. Iar pe acest fond maro-măsliniu palid se zăresc nişte ochi de un albastru absolut uluitor, ca albăstreaua. De ţipat, ţipă ca o zână prevestitoare de moarte, şi are un apetit de leu. Ce miracol al naturii e, micul meu copil hibrid! A mai născut vreodată o femeie un prunc atât de remarcabil?

Ştiu, chiar în momentul în care aceste sentimente se revarsă din mine, că cel mai probabil aşa le afectează maternitatea pe toate femeile şi că mi-am pierdut orice urmă de obiectivitate. Dar nu îmi pasă. E un miracol pruncul acesta, iar eu îl ador cu atâta intensitate, ca şi cum inima mea toată s-ar afla în faţa mea, ghemuită în somn. Apoi, uneori, acele valuri fierbinţi se transformă în gheaţă şi sunt copleşită de teama că i s-ar putea întâmpla ceva rău băiatului meu. Aproape nu îndrăznesc să dorm când cad pradă acelei spaime.

Băiatului i se pune numele Mahomed, nu fiindcă aşa am ales eu, ci fiindcă e un obicei frecvent aici pentru cel mai mare întâi născut. Eu îi spun Momo.

Zidana mă vizitează zilnic, cu un pretext sau altul, şi în fiecare zi insistă să îl scoată pe Momo din faşe şi să îl inspecteze îndeaproape.

îl ia în braţe şi îi studiază corpul minuscul cu o expresie cât se poate de ciudată, apoi chicoteşte şi pleacă din nou, fără un cuvânt. îi trimite adesea mici daruri - nuci prăjite şi dulciuri, bomboane şi, odată, ceea ce mi-a rămas în memorie, o farfurie cu lăcuste candel - dar sunt destul de deşteaptă cât să nu mănânc nimic din ceea ce-mi trimite ea, şi nu-1 las nici măcar pe Amadou să guste, în ciuda instrucţiunilor lui Nus-Nus.

Nu doar Zidana îl priveşte pe copilul meu cu o expresie ciudată. Maimuţa stă adesea lângă mine, când fiul meu îmi doarme în poală, şi îi priveşte silueta minusculă cu o expresie atât de făţiş ameninţătoare, încât mă tem că l-ar răni grav dacă i-aş lăsa vreodată pe amândoi singuri. Uneori când alăptez copilul, Amadou mi se urcă în braţe şi încearcă să se prindă cu dinţii de celălalt sân al meu. Când îl alung, începe să vocifereze ca şi cum aş fi încercat să-l ucid. Purtarea lui îmi tulbură zilele şi pacea sufletească, căci ştiu că, dacă va continua, voi fi nevoită să iau o decizie dificilă.

Se pare că absenţa sultanului a dus la o oarecare relaxare a regulilor stricte ce ţin de harem, căci azi sunt vizitată de însuşi marele vizir, Abdelaziz ben Hafid. Sunt, trebuie să recunosc, profund uluită să îl văd acolo. Am fost convinsă că doar moartea îl mai aşteaptă pe bărbatul netăiat care îndrăzneşte să privească soţiile din harem, dar el îmi spune că vine să transmită respectele sultanului ca reprezentant al acestuia şi că doreşte să inspecteze copilul. Când îl vede pe Momo, pare foarte nedumerit şi mă întreabă dacă poate să îl vadă dezbrăcat, însă protestez. Are mâini ca de femeie, Abdelaziz, cu palmele moi şi cu perniţe de grăsime, dar are muşchi în spatele grăsimii, iar în ochii lui negri văd o expresie hotărâtă şi rece. Nu am încredere în el şi sunt convinsă că a venit să ne facă ceva rău; chiar şi Amadou îl urăşte, dezvelindu-şi gingiile spre el şi ţipând de la distanţă.

Dar rezistenţa pe care i-o opun nu îl descurajează. Se întoarce mereu, de fiecare dată aducând un dar fin: sticluţe de parfum bogat în mosc şi tămâie, calupuri de ambră cu miros dulce, cu care să îmi parfumez hainele, un pătuţ franţuzesc pentru prunc, acoperit în întregime cu foiţă de aur. Râzând de extravaganţa absurdă a unui astfel de obiect, încerc să îl refuz.

-La, bezez, bezef, sidi! (Am învăţat puţină arabă deja.) Ja mii... E foarte drăguţ, dar nu.

însă el insistă.

- Copilul e al lui Ismail şi trebuie onorat. Face o pauză. Sigur e al lui Ismail, nu-i aşa?

- Fireşte.

- Nu încape nici o îndoială în privinţa asta? Spun doar - îşi deschide mâinile în semn de scuze - că am auzit vorbe.

- Vorbe? Despre o altă persoană interesată?

Nu înţeleg şi îi spun direct.

- Iartă-mă că îţi vorbesc atât de deschis, dar am auzit-o pe Lady Zidana spunând că sclavul Nus-Nus s-a ataşat de tine.

Mă priveşte atent şi, fără îndoială, îmi observă şocul. Nu pot să nu roşesc: simt fierbinţeala inundându-mă, ca o acuzaţie scrisă clar pe chipul meu.

- Nus-Nus e un gentleman desăvârşit şi servitorul loial al sultanului.

- Nu aşa umblă vorba pe la curte. Se spune că îşi împarte patul cu tine şi că pruncul e al lui.

- Copilul e al sultanului şi al nimănui altcuiva. în plus, gentlemanul la care te referi tu este, cred eu, un „bărbat tăiat“, şi deci incapabil de aşa ceva.

O expresie indescifrabilă alunecă peste chipul lui. Apoi spune:

- Eu te cred, draga mea, dar Zidana e un duşman implacabil şi se ocupă cu vrăjitoria. Dacă ai reuşi să îmi aduci dovezi ale faptelor ei malefice, ţi-aş fi scut şi te-aş proteja de ea. Dacă ţii la siguranţa ta şi a copilului tău, desigur.

Lasă să treacă o săptămână până să vină din nou în vizită. Sosirea lui maalema coincide cu a lui, iar ea vine cu braţe întregi de rozmarin, cu care să îmi parfumeze cortul, ţipă şi îşi pune voalul, apoi se grăbeşte să se aşeze între noi, ca pentru a mă apăra de prezenţa lui.

Când marele vizir îşi cere scuze şi ne părăseşte, ea spune:

- Bărbat puternic. Periculos.

- Da, ştiu. E mâna dreaptă a lui Ismail.

Ea clatină din cap cu vehemenţă.

- Doar mâna dreaptă a stăpânului meu Ismail e mâna lui dreaptă. Abdelaziz ben Hafid e cu totul altceva, şi nu ar trebui să se afle aici.

Puternic. Şi periculos. Ar fi trebuit să îmi amintesc cuvintele ei. Poate că educaţia mea englezească m-a împiedicat să îl mustru sau să fug din faţa lui. E adevărat că mi-e teamă de Zidana şi că mi-ar

prinde bine un aliat. Dintr-un motiv sau altul, Momo e fascinat de marele vizir. Nu îmi ia prea mult să înţeleg de ce. Omul e acoperit cu pietre preţioase. Are perle în turban, iar în tivurile şi gătelile robei lui scânteiază fire de aur; e burduşit cu aur pe antebraţe şi pe degete, şi poartă numeroase lanţuri cu însemnele funcţiei lui, împodobite cu pietre preţioase de mărimea ouălor de raţă. Pietre preţioase strălucesc şi pe mânerul pumnalului pe care îl poartă (şi care pare să nu fi făcut niciodată mai mult decât să cureţe coaja unui măr), chiar şi pe vârfurile papucilor lui. Are un smarald anume, care băiatului îi place enorm de mult, iar într-o bună zi se prinde pur şi simplu de el şi refuză să îi mai dea drumul, oricât l-am ademeni, sau i l-am trage, sau am încerca să îi distragem atenţia cu altceva. Când, în sfârşit, îi desprindem piatra din mâini, începe să plângă atât de tare, încât ai crede că s-au deschis porţile iadului, iar ceea ce auzim sunt răcnetele din gura lui. Abdelaziz face un

pas înapoi.

-Are plămâni considerabili; şi e iute la mânie. într-adevăr, trebuie că e fiul tatălui său.

Mă priveşte pătrunzător, până ce sunt nevoită să îmi feresc privirea.

La următoarea vizită, aduce un inel pentru Momo, un inel de aur cu pecetea sultanului, având o perlă uriaşă montată în mijloc.

- Ismail i l-ar dărui personal băiatului, dacă ar fi aici. A pus inelul pe un lănţişor de aur, căci e mult prea mare pentru a putea fi purtat de un băiat, şi i-1 pune la gât copilaşului. Momo îşi încleştează mâinile pe noua lui jucărie, cu o bucurie deplină. El le oferă câte un astfel de inel tuturor fiilor lui cu adevărat născuţi din el. Abdelaziz se apleacă spre mine şi mă bate uşor pe mână. Mai bine să nu o laşi pe Zidana să îl vadă, da?

Şi îmi face cu ochiul într-un exces de familiaritate.

Mă aşez mai departe de el şi îmi bag fiecare mână în mâneca opusă.

- E o mare amabilitate din partea ta, domnule - mezian, mezian -, dar poate ar fi mai bine să aştepţi până se întoarce sultanul din campanie, ca să poată să i-1 ofere el personal?

Marele vizir zâmbeşte indulgent.

- Dragă doamnă, s-ar putea ca Ismail să nu se întoarcă din acest război împotriva fraţilor lui pentru foarte multă vreme. Face o pauză cu subînţeles. Asta dacă se va întoarce vreodată... Ar trebui să ţii minte asta şi ceea ce ţi-am oferit.

- Dar cine ar putea rezista în faţa unei armate atât de uriaşe? Cred că nici regele Angliei însuşi nu ar putea să strângă un asemenea număr.

- Regele Angliei! Abdelaziz pufneşte în râs. Flutură din mână dispreţuitor, ca pentru a alunga o muscă. Un principat minor. Tatăl lui a sfârşit decapitat de către propriul popor. Ce fel de rege e acesta? Iar fiul lui a fost un exilat care umbla din poartă în poartă, fără un sfanţ în buzunar, implorând mila curţii franceze, apoi a celei olandeze...

- într-adevăr, spun eu netulburată, a locuit, odată, cu propria mea familie, în Haga.

Acest lucru îl surprinde.

- Dacă regele Angliei e prieten cu familia ta, de ce nu ai cerut să fii răscumpărată?

-S-a întâmplat cu mult timp în urmă, răspund eu scurt, fără să adaug că mama mea e atât de săracă, încât m-a vândut unui negustor de postavuri.

Această conversaţie îi schimbă într-o oarecare măsură atitudinea faţă de mine. Dar, în loc să devină mai respectuos, cum ar fi fost, poate, de aşteptat, pare să devină chiar mai dornic de compania mea. Uneori mă vizitează două sau trei zile consecutiv. Păstrez lănţişorul de aur ascuns sub divan.

- Nu e bine, spune maalema într-o după-amiază, strângând din buze. Nu se cuvine să o spun eu, lalla, dar ar trebui să ai mai multă grijă de reputaţia ta. El e un mare duşman al lui Zidana. Dar ea e cu mult mai periculoasă decât el. Iar dacă ea îi ia vizitele şi le interpretează ca fiind mai mult decât sunt, ei bine... Sultanul nu e un om iertător, charaf.

La următoarea ocazie când vizirul vine să mă vadă, mă asigur că sunt însoţită de alte femei şi, la fel ca ele, îmi trag voalul peste faţă, deşi observ că una sau două dintre cele mai îndrăzneţe se zgâiesc la el peste voaluri.

Intr-o noapte, Makarim îmi aduce ceai pentru o durere de cap.

- îţi va lua durerea, spune ea blând, turnând ceaiul din micuţul ceainic de argint în pahar, de la mare înălţime. Mirosul e aromat şi complex: ceai îndulcit şi ierburi din grădină. Aştept până ce îl gustă ea, apoi sorb şi îl ţin în gură preţ de câteva momente prelungi, evaluându-1. Un gust mai tare decât ceaiul de mentă obişnuit; mai

puţin dulce. înghit şi simt lichidul alunecându-mi în gâtlej, apoi în stomac, încălzind totul în calea lui.

Când mă trezesc, îmi simt capul greu şi pulsând de durere; nu pot gândi limpede. Clipesc şi încerc să mă concentrez, dar e întuneric în cort şi nefiresc de linişte. Stau întinsă pe divan, ştiind că ceva s-a schimbat. Mă uit în jurul meu prin întuneric. La prima vedere totul pare a fi în regulă; dar simt un gol, o absenţă. Mă ridic în capul oaselor, prea rapid: lumea începe să se învârtă în jurul meu. Când lumea se linişteşte, aprind felinarul de lângă mine cu o mână tremurândă, copleşită brusc de teamă, şi îl ridic. Lumina lui aurie se revarsă peste pătuţul cu foiţă de aur în care doarme îngerul meu. Când razele ei cad pe pat, liniştea e sfâşiată de un strigăt bârâit, care mă face să ţip. Nu e nici un copil în pătuţ, doar maimuţa, Amadou, cu lănţişorul de aur petrecut în jurul gâtului, cu inelul reflectând lumina, când se întoarce. Ochii lui scânteiază triumfător în întuneric:

- Momo? Glasul meu e strident şi tremurător, dar devine mai puternic când cad pradă panicii. Momo?

Vocea mea devine un bocet.

încă nesigură pe picioare, ies în fugă din cort.

- Copilaşul meu! Waladi! ţip. Mi-au luat copilaşul.

Mai multe femei aleargă spre mine, dar Makarim, camerista mea, nu e nicăieri.

- Poate l-a dus să stea cu ceilalţi copilaşi, spune una dintre ele.
- Poate că nu reuşea să îl adoarmă şi a ieşit să se plimbe cu el.
- Poate sunt în baia turcească. Vom merge să ne uităm.

Dar altele schimbă între ele priviri circumspecte, când cred că nu mă uit.

Alerg înnebunită de la un cort la altul, izbindu-mă de mobilier, aruncând cuverturi deoparte, urlând ca un animal. Lacrimile îmi şiroiesc pe faţă. Fug afară în întuneric din nou. De undeva mi-am

luat un cuţit, un mic obiect decorativ. îl flutur prin aer, îmbătată de teroare. Maalema e cea care vine, în cele din urmă, şi mă prinde de braţ.

-Taci acum, lalla. Şşşt, calmează-te.

Uşurate că cineva a preluat controlul asupra nebunei, celelalte curtezane se îndepărtează.

- Ştii ce au făcut cu el? Ştii unde e?

Ea tresare când cuţitaşul licăreşte pe lângă ea.

- Vino cu mine, dar în linişte, şi lasă aia deoparte.

Mă conduce în spatele corturilor. Pentru o femeie masivă, se mişcă agil, iar vederea îi e excelentă, căci nu se împiedică nici măcar o dată. în timp ce mergem, eu ascult atentă după plânsul copilului meu, iar plânsetele celorlalţi copii nu îmi distrag atenţia, căci glasul fiecărui copilaş e la fel de distinctiv pentru o mamă precum chipul lui. Şi totuşi, tot timpul cât încerc să îl aud, în minte am o imagine cu el zăcând nemişcat într-o învălmăşeală de cârpe, aruncat şi fără viaţă. Sau înfofolit în faşe şi îngropat în groapa de gunoi. Sau abandonat undeva pe o coastă muntoasă, la cheremul lupilor şi al şacalilor. Şi de fiecare dată când mă gândesc la astfel de lucruri teribile, scap câte un geamăt mărunt. Nu mă pot abţine; chiar şi atunci când strâng din buze apăsat, ele îmi tremură atât de tare, încât sunetul se strecoară afară.

în cele din urmă, ne furişăm pe lângă un cort din care răsună muzică, un cort care e gătit cu mătăsuri şi catifele bogate, mai bogat chiar decât cortul sultanului, şi, judecând după acest lucru şi după faptul că nu am trecut pe lângă nici un paznic de harem, ştiu că, cel mai probabil, e cortul Zidanei. Lumina lumânărilor de dinăuntru proiectează siluete în dans, cu mâinile ridicate în aer, şi brusc mi se pare obscen că alţii sunt veseli şi sărbătoresc, în timp ce copilaşul meu a dispărut. Ma'alema îşi duce un deget la buze, apoi arată spre un cort mai mic, aflat nu departe de cel al sultanei. Când vede că l-am reţinut, dă scurt din cap şi se îndepărtează rapid.

Mă apropii de cort, ascult pentru o clipă, apoi îmi iau cuţitaşul, tai o despicătură în perete şi arunc o privire. înăuntru e plin de provizii: saci şi borcane de făină, unt şi miere, conuri de zahăr şi sare. Lângă intrare văd două femei aşezate pe scăunele şi aplecate deasupra unei drăcii de sticlă pusă pe un foc mic. Lumina pe care o proiectează e lugubră, căci orice s-ar afla în interiorul sticlei produce un fum colorat; dar, chiar şi aşa, recunosc că femeile sunt camerista mea, Makarim, şi Taroob, una dintre servitoarele Zidanei. Şi ce e acolo, în spatele lor, cufundat în întuneric? într-un spaţiu dintre saci şi borcane e ceva palid, înfofolit în materiale întunecate. Una dintre femei se apleacă în faţă, iar lumina dezvăluie câteva bucle alb-aurii iţindu-se printre saci. Momo... Nu se mişcă şi îmi simt inima murind în mine. Sunt nevoită să îmi îndes mâna în gură pentru a mă împiedica să izbucnesc într-un ţipăt de disperare şi de furie. Makarim şi Taroob nu fac decât să stea acolo, înconjurate de

fumul ce se ridică în spirale dintr-un vas aflat între ele. îşi trec muştiucul strident de la una la cealaltă şi râd.

Mă mut în partea în care sacii formează cea mai înaltă grămadă şi, cu un efort supraomenesc, smulg câteva dintre piroanele care fixează peretele cortului în pământ. întinzându-mă pe burtă, mă târăsc înăuntru. Dar în tot acest timp aud în minte o voce care îmi spune că fiul meu e mort. E mort, iar ele îi păzesc cadavrul, pentru ca Zidana să îl poată folosi în vreun ritual magic de-al ei...

Apoi, ceva se mişcă în încâlceala de cârpe. încremenesc în timp ce mă târăsc; oare mi-am imaginat doar? Preţ de câteva secunde lungi îmi ţin respiraţia şi aştept, privind. Apare o mână, un pumn minuscul, agitându-se. E gestul obişnuit pe care îl face Momo înainte de a se trezi, această mică sfidare la adresa lumii. într-o clipă se va trezi complet şi va cere de mâncare, ţipând. încântarea îmi readuce brusc sângele la viaţă, revărsându-se smucit în mine. Străbat alţi câţiva centimetri târându-mă pe burtă şi în coate şi reuşesc să pun mâna pe pânza de sac în care e înfăşat. Trag şi ajung să îi ţin picioruşul în mână. îi văd faţa acum, încreţită în expresia de dinainte de trezire, pregătindu-se să tragă aer în piept pentru a urla. Mai trag o dată şi... pânza de sac se agaţă într-o piedică nevăzută. Disperată, trag mai tare şi aud ceva sfâşiindu-se. în urechile mele, sunetul e asurzitor, ca şi cum tocmai aş fi făcut o gaură în însăşi ţesătura nopţii, dar femeile sunt atât de concentrate asupra fumului şi a bârfelor lor, încât nici măcar nu se întorc. O clipă mai târziu, îmi ţin băieţelul în braţe, iar el pare atât de surprins să mă vadă, încât uită să plângă. Apoi suntem din nou afară din cort, învăluiţi de întunericul catifelat.

întoarsă în cortul meu, cu Momo sugând fericit sub privirea unui Amadou circumspect, care a şterpelit lănţişorul de aur şi l-a dus în vreo ascunzătoare ştiută doar de el, mă aşez copleşită de o spaimă întunecată, ce a luat acum locul uşurării exaltate de a-mi fi găsit copilaşul. Căci ce vom face de-acum, doar noi doi, înconjuraţi de duşmani din toate părţile? Nu cred că am să mai dorm vreodată.

CAPITOLUL 24

La doar două săptămâni după încheierea acordului cu berberii, vremea s-a întors împotriva noastră, iar munţii au fost măturaţi de furtuni teribile de zăpadă. Tunurile de alamă englezeşti pe care le-am adus cu noi tocmai din Tafilalt au trebuit abndonate. Am mâncat boii care le-au tras. Apoi am mâncat cele câteva oi berbere pe care le strânsesem. Acum nu ne mai rămân decât animalele de povară, dar acestea sunt, după cum ne explică imamii, haram - interzise de către profet, căci fiecare creatură există cu un scop anume, iar animalele de povară sunt făcute pentru a trage, nu pentru a fi mâncate. Dar am mâncat toate celelalte provizii, în afară de harnaşamente şi şeile de piele, deci poate că acestea urmează.

în cele din urmă, când suntem deja slăbiţi de foame, bărbaţii

sfinţi declară că situaţia a devenit suficient de critică pentru a lăsa deoparte interdicţia de a mânca măgarii şi catârii, iar oamenii sărbătoresc, entuziaşti. însă Ismail ar prefera să moară de foame decât să încalce un singur cuvânt din Coran, aşa încât declară că el şi personalul din jurul lui (care, din păcate, mă include) se vor lipsi de hrană până când ni se vor pune la dispoziţie, în mod miraculos, mâncăruri halal. Mă tem că există printre noi unii care îl blestemă pe stăpânul nostru în inimile lor, deşi nimeni nu ar rosti-o cu voce tare. Aici, în munţi, suntem pândiţi la tot pasul de duhuri necurate, care ar duce vorbele la urechile lui. îi vezi cu coada ochiului în amurg şi în toiul furtunilor de zăpadă: o scânteiere de lumină acolo unde nu ar trebui să existe lumină; o flacără ştearsă în întuneric.

O parte dintre sclavii ce ne însoţesc se strecoară în tabăra soldaţilor, după ultima rugăciune, şi imploră o bucăţică de catâr. îl surprind pe Abid sugând ultimele bucăţele de carne dintr-o copită, şi aproape că izbucneşte în plâns de uşurare când îi promit că nu am să pomenesc despre acest lucru. Sincer, nici nu am energia să o fac.

Sunt momente în care îmi spun că tot ce îmi doresc e să ies în zăpadă şi să mă întind pe ea, lăsându-i aripile delicate să se închidă peste mine, precum cele ale Lebedei Albe însăşi, şi să mă ducă în neant.

Tocmai când încep să fiu hăituit de zvonuri sumbre privind canibalismul triburilor învecinate, se produce miracolul mult aşteptat, iar un vânător coboară împleticindu-se, purtând pe umeri un berbec pe care îl hăituise pe piscurile periculoase. Sultanul întâmpină sosirea lui cu laude măreţe şi cu rugăciuni. Se minunează de coarnele extravagant de curbate ale animalului şi răsplăteşte vânătorul cu un sac de aur, pe care bietul om îl acceptă cu recunoştinţa cuvenită, dar apoi îl priveşte mâhnit. Ismail, înţelegând că bărbatul ar fi dispus să dea până la ultimul bănuţ pentru o îmbucătură de carne de oaie, îi oferă cu generozitate o parte din picioarele fripte ale animalului, moment în care vânătorul izbucneşte în lacrimi şi, prosternându-se, îl declară pe sultan magnific, darnic, dumnezeiesc şi cel mai iubit lider pe care l-a avut Marocul. Ismail e atât de încântat de reacţia lui, încât îl ridică pe om de la pământ cu propriile-i mâini şi declară că va fi de acum înainte kaid şi va avea dreptul la părţi egale din toată prada de război pe care am adus-o din Sijilmassa. Bărbatului nu-i vine să-şi creadă urechilor şi toată noaptea se plimbă de la unul la altul, cerând să i se repete promisiunea sultanului, în caz că doar visase.

Vremea se înrăutăţeşte. Timp de trei zile nu putem să ne mişcăm. Zăpada ne îngroapă, acoperind totul. Se postează paznici care să aibă grijă ca zăpada să nu ducă la prăbuşirea corturilor imperiale, sufocându-i pe ocupanţi. într-o dimineaţă, îi găsim pe doi dintre paznicii de la uşa lui Ismail îngheţaţi bocnă, simple umbre cenuşii ale oamenilor care fuseseră cândva.

Când, în cele din urmă, furtuna de zăpadă se sfârşeşte, o san-

tinelă ne informează că o armată de berberi s-a strâns în capătul văii de sub noi pentru a ne împiedica să coborâm din munţi.

- Vor să ne extermine prin înfometare, spune ben Hadou sumbru.

Nu va dura mult. Din berbec nu a mai rămas decât o amintire îndepărtată.

- Du-te şi du-le daruri şi află cine sunt, îi spune Ismail Căldărarului care, chiar aşa epuizat şi slab cum e, rămâne cel mai bun diplomat dintre noi.

Aşteptăm, extenuaţi şi îngheţaţi. Cu siguranţă, berberii barbari îl vor ucide pe Căldărar şi ne vor trimite capul lui înapoi, în batjocură. Poate că va muri, pur şi simplu, în zăpadă. Sau, într-un moment de slăbiciune, va fi tentat să treacă de partea lor, ispitit fiind cu o farfurie de mechoui picant (Suntem siguri că noi ne-am lăsa cumpăraţi cu mai puţin de atât.). Nimeni nu are aşteptări prea mari de la acest sol: triburile berbere au multe de câştigat anihilându-şi duşmanii, şi nimic de pierdut. Dar sultanul, viclean ca întotdeauna, avea alte planuri în afară de un simplu gest de diplomaţie. Când ben Hadou se întoarce, nu e singur. E însoţit de doi dintre berberi, mituiţi generos cu aur imperial pentru a ne conduce prin trecătoarea Telwet, şi, de acolo, în câmpiile Marrakech, ocolind armata berberă în toiul nopţii.

Cu pragmatismul calm al celor cu adevărat disperaţi, lăsăm în urma noastră trei mii de corturi, toate comorile preţioase jefuite din palatul din Sijilmassa şi cadavrele celor două sute de sclavi care au refuzat să mai facă un singur pas, şi ne retragem în linişte, la lumina lunii pline.

La capătul unui marş de o zi întreagă, ajungem suficient de aproape cât să vedem Oraşul cu Ziduri Roşii. Cum oraşul e încă bântuit de ciumă, Ismail se întoarce la poalele munţilor, unde jefuim un sat berber, mâncând absolut toate oile şi caprele pe care sătenii le-au păstrat cu grijă pe tot parcursul acestei ierni grele. Starea de spirit e euforică. Suntem în viaţă! Apărătorul celor Credincioşi s-a dovedit din nou demn de titlul său.

Până să ajungem la Dila, unde s-a mutat curtea, s-a scurs mai bine de o jumătate de an. Cu fiecare pas pe care îl fac, mă simt cuprins nu de nerăbdare, ci de teamă. A supravieţuit Alys naşterii, şi, dacă da, a supravieţuit doctoriilor Zidanei?

E o tortură să nu pot să năvălesc direct în harem şi să o caut, şi nu a mai rămas nimeni aici de la care să pot cere veşti, fără să risc nimic. în schimb, în timp ce sultanul îşi oferă luxul unei băi de aburi mult aşteptate, mă trezesc rătăcind între tabăra soldaţilor şi curte, fără a mă simţi complet în elementul meu nici într-una, nici în cealaltă. E plin de oameni care sărbătoresc întoarcerea prietenilor şi a familiei, răsună bocete de jale la aflarea veştilor despre cei căzuţi în luptă. Dar nimănui nu îi pasă dacă eu sunt viu sau mort, şi mă simt ca o stafie, rătăcind printre corturi.

- Pari mâhnit, Nus-Nus.

Mă întorc. E bucătarul Malik. Ne strângem braţele ca doi prieteni vechi. Chiar suntem prieteni vechi. Din străfundurile tristeţii în care mă cufundasem, mă trezesc brusc pe culmile bucuriei. Ne zâmbim unul altuia.

- Haide, spune el. Prăjesc miel pentru cina sultanului şi avem şi mâncarea favorită a înălţimii sale, cuşcuş cu dovleac dulce şi năut. Arăţi ca cineva căruia i-ar prinde bine să fie puţin îndopat. Mă îndepărtează uşor de el şi mă studiază, cu capul înclinat. Te-ai schimbat, să ştii. Ai slăbit, nu că tare ai fi avut de unde să slăbeşti; arăţi mai bătrân.

- Mulţumesc.

- Nu în sens rău. Oricum, ăsta e efectul războiului asupra unui bărbat. Te întăreşte, presupun. Vârful Munţilor Atlas în toiul iernii cu siguranţă nu e ceva care m-ar încânta.

Mă conduce la cortul lung care îndeplineşte rolul de bucătărie. E cald şi forfoteşte de oameni, plin de aburi puternic mirositori, ce îmi lasă gura apă atât de tare, încât înghit încontinuu în sec, ca să nu salivez ca un câine. îmi ocup locul pe un scăunel, în timp ce el toacă, şi strigă, şi amestecă, iar în cele din urmă îmi aduce o farfurie de cuşcuş peste care a turnat un polonic de legume proaspete, viu colorate - legume! pentru prima dată în ultimele câteva săptămâni -, apoi unge totul cu un sos roşu magnific şi, preţ de câteva minute bune, stau pur şi simplu acolo ţinând farfuria în mâini şi uitându-mă la ea. Roşii rubinii, mazăre de culoarea smaraldului, boabe de năut ca opalul, dovleac auriu. După ceea ce am mâncat peste iarnă în munţii monotoni, e o adevărată sărbătoare pentru ochi, o comoară de culoare. Aproape că nu mă îndur să îi stric perfecţiunea mân-când-o, dar apoi Malik trânteşte în mijlocul farfuriei o bucată aburindă de miel, parfumată cu usturoi şi chimion, şi nu mă pot abţine să nu mă năpustesc asupra ei ca un câine.

în timp ce mănânc, el îmi împărtăşeşte veştile de la curte, cele mai multe trecând pe lângă urechile mele într-un şuvoi fără sens, căci sunt ocupat cu mâncarea, până aud cuvântul „lebădă“, moment în care capul mi se ridică brusc.

- Repetă, mormăi eu cu gura plină.

- Lebăda Albă a adus pe lume un copil, deşi s-a discutat mult despre originea lui.

Inima mea tresare de bucurie, apoi se prăbuşeşte ca zborul unei libelule peste un lac.

- Sunt amândoi sănătoşi, mama şi copilul? întreb eu, încercând să par nonşalant.

Malik ridică din umeri.

-Au umblat tot felul de zvonuri... Nu am ce să vorbesc eu despre asta. Sunt sigur că ea e destul de bine, dar... Are trăsături

flexibile, mobile, pliuri de piele moale pe frunte, care se încreţesc când se concentrează. Se întoarce şi mă fixează cu ochii lui căprui şi calmi. Ai grijă, Nus-Nus, sunt mulţi bârfitori răutăcioşi cărora le place să dea de înţeles că pruncul ar fi al tău.

Mă zgâiesc la el.

- Al meu? Ar fi o realizare remarcabilă!

încruntarea se transformă într-o jumătate de zâmbet, pieziş, ironic.

-Eu ştiu asta, Nus-Nus, şi tu o ştii. Dar, chiar şi aşa, ai grijă. Tandreţea ta faţă de ea nu a trecut neobservată.

Mă forţez să râd, apoi îmi aplec din nou capul asupra mâncării, pentru ca el să nu vadă cât e de adevărat, şi mănânc până îmi golesc farfuria, cu mult după ce nu îmi mai e foame.

- Deci, Nus-Nus, cum e să guşti pentru prima dată din mâncare adevărată, după atâtea săptămâni?

Ismail e neobişnuit de atent cu mine în timp ce parcurgem ritualul zilnic în care eu îi degust mâncarea, pentru a nu fi otrăvită. Mi-am pierdut complet simţul măsurii mai devreme. îmi simt burta ca şi cum ar fi gata să aducă pe lume, din clipă în clipă, un copil din dovleac şi cuşcuş, cu boabe albe de năut drept ochi. Mă străduiesc din răsputeri să nu râgâi şi mă forţez să mai mănânc o lingură, înghit şi zâmbesc, înghit şi zâmbesc. Mă forţez să par încântat, scoţând sunetele de apreciere adecvate şi, de îndată ce mâncarea trece testul şi poate fi mâncată de către sultan, sunt concediat şi irosesc întregul talent al lui Malik, vărsând totul într-o găleată.

A doua zi, sultanul îşi vizitează haremul. Mai întâi se prezintă respectuos în faţa Zidanei, care exclamă mâhnită, văzând cât a slăbit:

- Duhurile rele ţi-au răpit carnea! Cineva te-a blestemat!

Ismail nu prea are răbdare să discute despre duhuri rele.

- Cred că mi-ai furat-o chiar tu, îi spune el, pleznind-o peste fundul tot mai mare.

Sultana e atât de surprinsă de această încălcare a protocolului încât nu spune nimic, mulţumindu-se să îl conducă în aparta-mentul ei, pentru a fi prima din acest nou capitol al cărţii lui de împreunare.

Astfel, mi se oferă ocazia pe care o aşteptam. îi spun paznicului de la uşa haremului că am venit să iau înapoi maimuţa, iar el îmi face semn să trec, aruncându-mi un zâmbet cu subînţeles, care nu prevesteşte nimic bun. Odată intrat în harem, apare o altă problemă: Alys nu e pe nicăieri. Opresc o servitoare din harem.

- Nu ştiu, se tot mută, îmi spune exasperată o fată. Nu-ţi pierde vremea cu ea.

O alta spune:

- Lebăda Albă? Ce glumă bună! şi se îndepărtează, ca şi cum aş fi întrebat-o unde pot să găsesc un unicorn sau o pasăre Phoenix.

Apoi, o văd pe Makarim, sclava lui Alys. Ea mă vede venind şi

dă să se ferească, dar eu mă pun în calea ei.

- Unde e englezoaica?

Ea îmi zâmbeşte batjocoritor.

- Au răpit-o duhurile rele.

O prind de braţ.

- Ce vrei să spui? Unde e?

Ea încearcă să se elibereze, dar sunt disperat deja. O scutur, deloc blând.

Makarim scânceşte.

- Ia mâinile de pe mine! Am să ţip şi am să pun gărzile să-ţi taie capul!

-Unde e Alys? Ştiu că ştii!

- Şi ce dacă ştiu? Ea nu e decât o femeie nebună, iar tu nu eşti decât un bărbat schilodit. Ea nu are minte, iar tu nu ai boaşe. Fiţi blestemaţi amândoi!

Nu o mai recunosc pe micuţa sclavă ascultătoare, în a cărei grijă am lăsat-o pe Alys. Ceva s-a schimbat în balanţa de putere din harem. Degetele mele se înfig în carnea moale a braţului ei; brusc, îmi doresc să îi provoc durere. Părând să ghicească acest lucru, ea face un efort neaşteptat şi, smucindu-se, se eliberează din mâinile mele. Dar, în loc să fugă, se îndepărtează exact atât cât să nu o pot ajunge şi se opreşte să mă privească. E ceva în expresia ei care îmi confirmă bănuiala că ştie prea mult, un aer obraznic, şi bucuros, şi triumfător. Examinează urmele ce încep să se înroşească pe braţele

ei, apoi îşi aţinteşte din nou privirea asupra mea, cu ochii tăioşi şi scânteietori.

- Am să te fac să plăteşti pentru asta, eunucule, scuipă ea ca o pisică, şi apoi fuge.

Vreau să fug după ea, dar la ce bun? Va face scandal şi va striga gărzile, arătându-le vânătăile ei. Mă întorc şi îmi continui căutarea, alergând de colo-colo, băgându-mi capul în corturi, simţindu-mă tot mai copleşit de panică.

în cele din urmă, mai mult din întâmplare, dau de un mic adăpost improvizat, la marginea haremului, unde nu se află decât o babă singură, cu o pătură întunecată drapată peste cap, care stă ghemuită deasupra unei tipsii cu cărbuni pe care îşi pregăteşte ceva pentru prânz.

- O zi bună, încep eu, iar ea se crispează, ca şi cum aş fi speriat-o. Sunt pe punctul de a o întreba dacă ştie unde aş putea s-o găsesc pe curtezana engleză, când ceva ţâşneşte în zbor din adăpost şi se năpusteşte asupra mea, chiţăind nebuneşte. Simt zgârieturile lăsate de ghearele reci pe pielea mea, apoi îl văd pe Amadou pe umărul meu, aplecându-şi faţa de maimuţă spre mine şi dezgolindu-şi dinţii foarte îngălbeniţi. Bună, băiete, ţi-a fost dor de mine?

îi ciufulesc părul din creştet, iar el se lipeşte cu ţeasta de mâna mea, îngustându-şi ochii, de încântare.

Mă întorc să îmi cer scuze de la doamna în vârstă pentru pro-

blemele pe care i le-a făcut maimuţa mea, când ea îşi aruncă pe spate pătura şi îmi dau seama că, de fapt, nu e nicidecum o babă. Malik mi-a spus că arăt mai bătrân şi mai slab, dar efectele unei ierni grele în munţi au lăsat o urmă şi mai adâncă asupra Lebedei Albe. E scofâlcită şi veştejită, cu cercuri întunecate sub ochi, care par de două ori mai mari decât în mod normal. Hainele îi sunt într-un hal fără de hal, murdare şi uzate; corpul îi pare deformat. Se zgâieşte la mine ca şi cum ar fi văzut un strigoi.

Destul de panicat, pun jos maimuţa şi îngenunchez lângă ea.

- Alys. Dumnezeul meu, Alys, ce ţi s-a întâmplat?

Aş nega acest lucru dacă aş putea, dar mirosul ei aproape că mă dă pe spate. Aceasta e frumuseţea radiantă pe care am lăsat-o când am plecat, o femeie desăvârşită şi parfumată ca o rodie, cea pe care am visat-o în fiecare noapte? Oare ce anume ar putea să împiedice o femeie atât de pretenţioasă ca Alys Swann să viziteze baia turcească alături de celelalte femei? Doar ceva oribil, doar teama sau nebunia...

- Am crezut că nu ai să te mai întorci niciodată.

Vocea îi e răguşită precum croncănitul unei ciori, şi chiar arată ca o cioară, cum stă acolo toată în negru şi adusă de spate. Copleşit de compasiune, uit că în orice clipă ar putea să treacă cineva prin spatele corturilor şi să ne vadă şi, întinzându-mă după ea, o trag în braţele mele. O ţin strâns, aşa murdară cum e, şi îmi îngrop faţa în masa lipsită de strălucire a părului ei, cândva auriu. Şi, când o fac, ceva se mişcă între noi şi începe să plângă. îmi cobor privirea şi îmi dau seama că Alys şi-a prins copilul la piept. Acesta îşi scuturã pumnii poruncitor, iar faţa i se schimonoseşte într-un ghem de lăcomie gălăgioasă. Când Alys se desprinde de mine pentru a alăpta pruncul, simt un junghi tăios de durere. Totul a fost pentru asta: înrobirea, umilinţa, captivitatea, renegarea credinţei, iar acum, chiar şi nebunia. însă copilul ignoră, egoist şi sublim, sacrificiul mamei sale. E o bestie lacomă, care pare să mănânce o veşnicie, ca şi cum ar vrea să sugă până la ultima picătură din ea, lăsând în urmă doar o coajă goală de carne. Poate că Makarim are dreptate, poate că Alys a fost într-adevăr răpită de duhurile rele...

îmi aplec capul peste crăticioara de supă ce fierbe deasupra tipsiei - un amestec subţire de legume şi oase de găină, în care nu reuşesc să identific nici un fel de condimente, şi mă apuc să amestec în acea fiertură cenuşie în timp ce mintea mea analizează situaţia. Căutând un oarecare grad de normalitate, spun:

-Deci, Alys, spune-mi, ce nume i-ai pus copilului?

îmi dau seama că nici măcar nu am întrebat ce sex are.

Ea ridică privirea, iar ochii îi sunt plini de iubire, dar nu pentru mine.

- E Momo, prescurtarea de la Mahomed; Mahomed James, un nume pentru noua lui familie, unul pentru cea veche. Nu-i aşa că e superb?

Eu nu văd decât o încâlceală de păr galben şi o gură roşie hotărâtă. Scot un sunet care nu spune nimic. E băiat, deci. Ismail va fi încântat.

- Spune-mi ce s-a întâmplat de ai ajuns în... starea asta, îi cer eu. Zidana a fost cea care te-a alungat?

Probabil că şiretlicul meu cu femeia tuaregă a dat greş.

Ea râde, iar sunetul ei e ca scârţâitul unei balamale ruginite.

- Zidana, ah, da, toate se leagă întotdeauna de ea. însă nu numai ea. S-a creat o conspiraţie mârşavă împotriva mea. Nu ţi-ar veni să crezi ce lucruri au făcut...

E ca şi cum cineva ar fi smuls peticul de pe o crăpătură dintr-o găleată; cuvintele se revarsă din ea. îmi spune, pe nerăsuflate, cum i-a fost răpit Momo, cum s-a temut că pruncul îi va fi ucis. îmi spune că în ultimele câteva săptămâni a trăit în acel purgatoriu teribil - nici în harem, nici în afara lui -, stând departe de privirile oricui. Pruncul îl ţine legat de ea în orice moment; doarme iepureşte, aşezată în capul oaselor, aşa cum am găsit-o şi eu.

- în felul ăsta, dacă mă iau prin surprindere, nu ne pot separa prea uşor, îmi explică ea, ca şi cum ar fi cel mai firesc lucru din lume.

în timpul nopţii s-a obişnuit să umble prin tabără în vreme ce tot restul lumii doarme, strângând resturi de mâncare pentru crăticioara ei şi cârpe pentru copil. Şi îmi spune toate aceste lucruri ca şi cum ar fi un comportament normal, de om întreg la minte. Mă zgâiesc la ea, îngrozit.

- La un moment dat, eram convinsă că maimuţa ta ne va aduce moartea, îmi mărturiseşte ea, dar fără talentul de tâlhar al lui Amadou, nu ştiu ce s-ar fi ales de noi. E un mic hoţ excelent! Doar Dumnezeu ştie cum a reuşit să ne găsească smochine şi portocale în perioada asta a anului.

Zâmbeşte, iar chipul îi e transfigurat, şi o văd în secunda aceea pe Alys cea pe care am lăsat-o în urmă când am plecat, ceea ce îmi sfâşie inima cu atât mai adânc.

- M-am întors acum. înghit în sec. Şi la fel şi Ismail. Acum nu va mai îndrăzni nimeni să facă nimic care să vă rănească, pe tine sau pe copilul tău. Totul va fi bine.

Ea se zgâieşte la mine.

- Nu pot să rămân aici. Trebuie să ne ajuţi să fugim! Tu şi Ismail veţi pleca din nou, iar ei ne vor ucide. Apoi, se agaţă de braţul meu cu atâta disperare, încât îi simt vârfurile degetelor înfigându-se în carnea mea până la oase. Scapă-ne de aici, Nus-Nus, te implor.

E oare posibil? Planuri nebuneşti mi se rostogolesc prin minte: să colorez cu un amestec de cenuşă şi apă părul auriu al mamei şi al copilului, care le-ar trăda identitatea, să îmi fac o barbă din piele de oaie, să mituiesc un paznic sau doi (sau cinci, sau zece... dar cu ce? nu am bani), ca să putem ajunge în secţiunea de corturi a soldaţilor, şi dincolo de ea, unde cei care au venit în urma convoiului rătăcesc la marginea aşezării. Iar de acolo, cu un catâr sau doi, ne-ar fi

aşteptat un drum lung pe căi lăturalnice şi prin câmp deschis, până în Meknes, pentru a vedea dacă îl mai găseam acolo pe Daniel al-Ribati şi dacă ne putea ajuta să ieşim din ţară... Aproape m-am

convins singur că toate acestea sunt posibile, când aud glasul strident şi metalic al trompetelor Fassi răsunând asurzitor, anunţând sosirea sultanului, iar prin vene mi se răspândeşte un fior de laşitate ce îmi stinge gândurile încinse. Rapid, îmi îndrept mintea într-o altă direcţie.

- Du-te repede la baia turcească, îi spun lui Alys. Ia-ţi copilul şi spălaţi-vă bine. Am să îţi trimit pe cineva, un servitor de încredere, să vă aducă haine curate pentru amândoi. Apoi, trebuie să vii să i-1 arăţi pe Momo sultanului.

Ochii ei scânteiază de lacrimi; începe să protesteze. Sunt nevoit să o scutur.

- E singura cale, îţi dau cuvântul meu.

Mă năpustesc înapoi în bucătărie.

- Malik, trebuie să vorbesc cu tine!

El pare alarmat.

-Nu ai voie să intri cu maimuţa aici!

Amadou chiţăie încântat, văzând că e plin de mâncare peste tot. îl ţin atât de strâns, încât se înfurie şi încearcă să mă muşte.

- Malik, ce vârstă are fiica ta cea mare?
- Mamass? Doisprezece, va face curând treisprezece.
- Perfect.

Cu o singură mână, îmi desprind săculeţul de la centură şi îi scutur conţinutul pe masă.

- Sunt ai tăi. Toţi. Sau pune-i deoparte pentru zestrea ei.

îi explic planul meu, iar el se zgâieşte la mine. Ştiu exact la ce se gândeşte, dar, în cele din urmă, se mulţumeşte să îmi arunce o privire şi să ofteze, apoi bagă repede monedele în centura lui pentru bani, aruncă în grabă câteva ordine ajutoarelor din bucătărie, îşi şterge mâinile pe şorţ şi se îndepărtează cu paşi mari.

Douăzeci de minute mai târziu, Amadou e legat în siguranţă de un stâlp de cort, iar Mamass vine cu paşi mărunţi pe lângă mine, arătând deopotrivă speriată şi încântată. E o onoare pentru ea să lucreze în harem, mai ales să le servească pe cele care i-au adus pe lume pe fiii sultanului, însă nu ştie la ce să se aştepte. Dar e o fată deşteaptă şi a învăţat foarte multe, având un tată cu o asemenea poziţie la curte.

- Cască ochii şi ţine-ţi gura închisă, o avertizez eu. Fii în-totdeauna drăguţă cu sultana şi cu favoritele ei, dar dacă simţi

vreodată o ameninţare la adresa Lebedei Albe, fugi şi anunţă-mă cât de repede poţi.

Ea mă priveşte, făcând ochii mari peste teancul de haine pe care ni le-a dat mama ei: bumbac, nu mătase, dar curate ca zăpada, şi dă

din cap solemn, înţelegând totul.

Eu le aştept în faţa băii turceşti, încercând să par că am de lucru acolo. Când Alys apare, în cele din urmă, mi se taie respiraţia. Arată ca o zeiţă, toată în alb şi auriu, cu pruncul ca un heruvim în braţele ei. Tocmai am pornit spre pavilionul principal, când ne intersectăm cu anturajul sultanului venind din direcţia opusă - greu de trecut cu vederea, mai ales pentru faptul că e precedat de patru crainici eunuci purtând trompete enorm de lungi. Crainicii şi curtenii (care mătură podeaua înaintea sultanului cu pene gigantice de struţ) se dau la o parte şi, brusc, apare Ismail, cu Zidana chiar lângă el. Privirea ei se fixează instantaneu, cu o furie de gheaţă, asupra lui Alys şi Momo. îl trage de braţ pe soţul ei.

- Sunt câteva fete noi pe care am poruncit să le aducă pentru tine, domnul meu, din cele mai recente capturi ale corsarilor din Mediterană. Una dintre ele e din China, o fată măruntă şi palidă cu sânii ca merele şi cu părul de mătase neagră, destinată pentru haremul Marelui Turc însuşi. O să-ţi placă, e foarte exotică, dar şi aprigă. Am fost nevoită să îi tai unghiile...

Dar Ismail nu are ochi decât pentru copilul din braţele lui Alys. Se apropie cu paşi mari, aproape fără a-i arunca vreo privire lui Alys, i-1 ia pe Momo din braţe şi îl ridică în aer cu o expresie întrebătoare.

- Fiul meu?

Chipul Zidanei se întunecă ucigaş, dar copilul e în braţele sultanului acum.

- Nu te lăsa amăgit, o, Lumină a lumii. Ceea ce vezi e o vrăjitorie murdară, spune ea, în timp ce el îl desfaşă. Pruncul e un demon care doar se preface că e băiat. Femeile mele au văzut-o pe Lebăda Albă împreunându-se cu duhurile rele, sugându-le, culcându-se cu ele, tocmindu-se cu ele pentru a obţine puterea de a produce o iluzie. întreabă pe oricine; duhurile i-au furat minţile - a trăit printre ele în gunoiul şi mizeriile taberei. Oamenii o aud cântând cu ele, în amurg. A fost văzută dansând goală cu ele. Şi bărbaţii! Mereu e plin de bărbaţi adulmecând în jurul ei. Am auzit că noaptea se furişează în secret din harem şi îşi desface picioarele pentru orice

bărbat are ea chef. E o creatură desfrânată, iubirea mea. Cu ochii mei am văzut-o culcându-se cu hadjib-ul.

Face un semn, iar Makarim se strecoară pe lângă ea şi se aruncă la pământ în faţa sultanului.

- Stăpâne, e adevărat! Şi eu am văzut când s-a întâmplat. Eu eram servitoarea Lebedei Albe, dar ea m-a alungat când am încercat să-l împiedic pe marele vizir să intre în cort. „Lasă-1 să intre, lasă-1 să intre!“, s-a linguşit ea. Iar când am protestat că nu se cuvine, ea m-a lovit în cap, turbată de furie, şi m-a alungat, aşa că am fugit să îi spun sultanei, iar ea a venit în grabă, pentru a nu lăsa o asemenea dezonoare să se întâmple în haremul Maiestăţii Tale, şi aşa s-a făcut că a fost martoră la acea scenă demnă de dispreţ!

- Vezi? Ochii Zidanei strălucesc triumfători: doi duşmani eliminaţi dintr-o singură lovitură. Şi mai sunt şi alţii care pot confirma comportamentul dezgustător al acestei târfe.

Se apleacă să-i şoptească ceva lui Taroob, care dă scurt din cap şi fuge.

Faţa lui Ismail e inundată de sânge şi devine tot mai întunecată, cu fiecare clipă. Se grăbeşte să învelească din nou copilul în cârpele lui, oprindu-se pentru o clipă să examineze inelul de aur pe care îl poartă, pe un lănţişor, la gât.

- Stăpâne, mă trezesc eu spunând brusc. Doar nu poţi să crezi o asemenea calomnie? Inima îmi bate nebuneşte, iar chipul sultanului se întunecă şi mai mult. Simt privirea Zidanei alunecând peste mine. Cu siguranţă îmi semnez condamnarea la moarte, din partea unuia sau a celuilalt. Dar Alys e prea năucită pentru a se apăra singură, deci trebuie să vorbesc eu pentru ea. Lebăda Albă ţi-a oferit un fiu, un fiu cu adevărat superb, insist eu.

Dar acum, sultanul se zgâieşte la Momo ca şi cum ar fi cu adevărat o fiinţă nepământeană; un demon, un duh malefic viclean. Şi e adevărat: nu e mare asemănare între tată şi fiu. Ochi albaştri, păr galben; e ca şi cum Momo ar fi renunţat la moştenirea lui marocană, în favoarea celei primite de la mama lui.

Ismail se întoarce spre mine cu un chip ce pare cioplit în lemn - furios şi răvăşit. Mă îndoiesc că a auzit vreun cuvânt din ce i-am spus. Trece pe lângă mine, pentru a o privi încruntat pe Alys.
Se privesc ochi în ochi; sultanul nu e un bărbat înalt.

- E adevărat? mârâie el spre ea. Tu şi marele vizir?

Ea îl priveşte, apoi coboară ochii spre prunc. Dă să îşi ia copilul înapoi, însă Ismail îl trage mai aproape, strângându-1 atât de tare, încât începe să plângă. Răspunde-mi!

îşi împinge faţa spre ea. Firicele din saliva lui aterizează pe bărbia ei.

Teroarea îi fură minţile.

-El... el... nu ştiu...

Apuc să o prind înainte să cadă la pământ.

Leşinul o salvează, dar nimic nu îl poate salva pe Abdelaziz. Unul după altul, martorii plătiţi de Zidana vin şi confirmă acuzaţiile ei şi ale lui Makarim, spunând că l-au văzut pe marele vizir intrând în harem la orice oră din zi şi din noapte, în special după ce muezinul îşi striga chemarea şi toţi bărbaţii credincioşi erau cufundaţi în rugăciune; şi că întotdeauna se ducea direct la cortul englezoaicei. Chiar şi maalema mărturiseşte furioasă că l-a găsit singur cu Alys, după ce o trimisese pe servitoarea ei de acolo.

- însă doamnei nu i se poate imputa nimic, stăpâne. Ea nu a încurajat vizitele marelui vizir şi nu l-a tolerat decât fiindcă el insista că e mâna ta dreaptă.

Ismail îmi spune să îl aduc pe Abdelaziz. E stăpân pe el şi împietrit.

- Nu-i spune nimic. Nu vreau să apuce să-şi pregătească o serie de minciuni elegante.

îmi ia ceva timp până reuşesc să îl găsesc pe marele vizir. în cele din urmă, dau de el în baia turcească, înconjurat de rotocoale de aburi, care îl fac să arate ca duhul lui Aladdin ieşind din lampă. Servitorul de baie, care tocmai îl săpunea pe spate, îmi aruncă o singură privire şi se grăbeşte să dispară. Hadjib-ul clipeşte când mă înalţ deasupra lui şi îşi şterge sudoarea din ochi.

- Ia te uită, spune el, studiindu-mă din cap până în picioare cu o expresie curioasă. Iată-te întors din război şi încă întreg, aproximativ. Dezbracă-te, Nus-Nus, şi apleacă-te în faţa mea, fii băiat bun.

- Sultanul solicită prezenţa ta.

îşi strânge buzele şi lasă să-i scape un oftat zgomotos.

- Mare păcat. Se ridică în picioare, deloc ruşinat de goliciunea lui. Cu siguranţă, ceea ce-şi doreşte poate să aştepte puţin?

- îmbracă-te, îi spun eu scurt. Am să te aştept afară.

îi ia o veşnicie să se usuce şi să se îmbrace. Când nu mai rezist, mă năpustesc înapoi după el şi, fireşte, constat că a dispărut. Servitorul zace într-o baltă de sânge roz deschis în încăperea ce se răceşte rapid. Nu mai e nici urmă de abur, căci vaporii au ieşit, odată cu marele vizir, printr-o despicătură din peretele cortului.

Sunt pe deplin convins că voi plăti cu capul când îi dau această veste lui Ismail, însă el se mulţumeşte să zâmbească sumbru.

- Doar cei vinovaţi fug chiar înainte de a fi acuzaţi.

Sultanul trimite călăreţi din tabără, poruncindu-le să caute în toate direcţiile.

Au trecut deja două zile când îl aduc înapoi, învineţit şi răvăşit.

- A opus destul de multă rezistenţă.

Căpitanul bukhari o spune pe un ton aproape admirativ.

Două zile înseamnă mult timp pentru memoria lui Ismail. Ar fi putut uşor să fi uitat deja despre edictul lui. Dar se pare că furia lui a ars mocnit şi neîntrerupt; sau poate că Zidana a tot alimentat focul, amintindu-i despre numeroasele şi diversele fărădelegi ale rivalului ei. Azi se prezintă într-o ţinută ciudat de combativă, în care se împleteşte stilul unui războinic Lobi cu... ei bine, doar Dumnezeu ştie ce. Poartă o piele de leopard peste spate, capul animalului sprijinindu-se în creştetul capului ei, una dintre masivele lui labe din faţă fiindu-i drapată peste un umăr, cu ghearele băgate sub centura ei. Are o sabie la şold, iar în mâna dreaptă ţine o lance mare cu pene. Ochii îi sunt machiaţi astfel încât să arate şi mai feroce decât de obicei. E evident că iscoadele ei au ajuns înaintea călăreţilor ce l-au adus pe marele vizir şi i-au dat vestea cea bună, iar ea s-a gătit într-o manieră atât de bizară, pentru a se delecta cu pieirea lui. Ignorând protocoalele obişnuite, acum izbeşte în pământ cu capătul gros al suliţei periculos de aproape de Abdelaziz, care îşi acoperă capul cu mâinile şi strigă pe un ton plângăcios:

- Iartă-mă, iartă-mă, o, Mărite!

Pentru o clipă, Ismail îl priveşte aproape binevoitor. Apoi îl loveşte în piept cu atâta forţă încât i se cutremură tot corpul.

-Sac de gunoi ce eşti! Scârboşenie! Ai îndrăznit să-ţi pui mâinile scârbavnice pe ceea ce îmi aparţine mie şi doar mie?

Abdelaziz geme:

- O, Soare şi Lună a Marocului, Domn al îndurării şi Bunătăţii, iartă-ţi umilul servitor pentru orice crezi că aş fi făcut.

- Nu încerca să scapi basma curată, vierme ce eşti! strigă Zidana. Te-am văzut culcându-te cu Lebăda Albă cu propriii mei ochi.

Faţa vizirului se recompune. Nu aceasta era acuzaţia la care se aşteptase. Iar acum, în ochii lui apare o expresie calculată, în timp ce îşi evaluează diversele şanse de supravieţuire. Odată hotărât, spune:

- Dar, împărate al meu, toţi cei care mă cunosc ştiu că o asemenea acuzaţie nu poate fi decât falsă. Poftele mele - pentru păcatele mele, care, recunosc, sunt numeroase - nu se îndreaptă spre femei, indiferent cât ar fi de frumoase. Nu o să-ţi facă plăcere, ştiu asta, să auzi ce am de spus, dar e suficient să îl întrebi pe scribul tău principal şi Păstrător al Cărţii, dragul de Nus-Nus, aici de faţă.

Sultanul îşi îndreaptă ochii opaci asupra mea, privirea lui de şopârlă fiind atât de pătrunzătoare încât simt că m-ar putea transforma în piatră.

- Vorbeşte, Nus-Nus.

Simt că încep să tremur. Vreau moartea duşmanului care stă acum prosternat, vreau să îi reduc la tăcere pentru totdeauna gura zâmbitoare de crocodil, vreau să intru în pământ. Ceea ce nu vreau să fac e să-mi prezint public trecutul ruşinos, ca să ajungă la urechile tuturor. Sunt bukhari acum, un războinic care a supravieţuit unei campanii în munţi, şi nu îmi doresc să fiu privit drept jucăria sexuală a unui pederast. Dar trebuie să o salvez pe Alys. înghit un nod, apoi spun repede:

- Din câte ştiu eu, gusturile marelui vizir se îndreaptă mai mult spre bărbaţi decât spre femei.

- Spre tine?

-Şi-a manifestat... interesul, de câteva ori.

Răspunsul meu evaziv nu îl mulţumeşte pe Ismail.

- Vorbeşte clar!

-Te afli printre prieteni, mă încurajează Zidana, cu vocea mieroasă, plină de nerăbdare. Dacă vicleşugul cu Lebăda Albă nu funcţionează, va accepta bucuroasă o altă cale spre a-şi atinge scopul. Apoi adaugă, facându-mi cu ochiul: Spiritul Senufo, ţii minte?

îmi strâng forţele. Ruşinea nu e a mea, îmi amintesc singur. Intru în pielea alter ego-ului meu, kponyungu. „Nu sunt eu însumi.“

- Abdelaziz ben Hafid m-a siluit în timpul călătoriei de la Gao la Fez, după ce m-a cumpărat în târgul de sclavi şi a pus să fiu castrat, violându-mă de trei ori înainte să mă fi vindecat com-

plet după tăiere. De atunci a mai încercat şi altădată să o facă, fără succes.

Ismail îşi îngustează ochii, reflectând la ceea ce a auzit, dar nu pare surprins.

- A încercat din nou în timp ce te aflai sub protecţia mea?

Eu dau din cap. Gura mi-e uscată, atât de uscată, încât aproape nu reuşesc să vorbesc.

- Ultima dată a fost în ziua când am ajuns la râul Melwiya şi aţi fost nevoit să... ăăă... îi disciplinaţi pe sclavii care au montat corturile incorect. A pus să fiu drogat şi dus în cortul lui. Kaid- ul ben Hadou poate confirma acest lucru.

Este adus kaid-u\. Acesta ridică din sprâncene când i se pune întrebarea, se uită mai întâi la hadjib, care îl sfidează cu o privire furioasă, apoi la mine. Oare văd milă în ochii lui sau doar amuzament? Orice ar fi, îi spune sultanului că a fost, într-adevăr, chemat de unul dintre propriii sclavi ai vizirului şi m-a găsit încercând să fug de atenţiile nedorite ale lui Abdelaziz. Se exprimă elegant, dar precis, adăugând detaliul neplăcut de grăitor că băiatul care venise după el căzuse şi el victimă poftelor nefireşti ale hadjib-ului. Chipul lui Ismail devine tot mai întunecat, cu fiecare clipă.

-Vezi! croncăneşte Zidana triumfătoare. Bărbaţi, femei, copii: nu face diferenţa!

-Nu m-am atins niciodată de Lebăda Albă, stăpâne, niciodată! E doar un complot al duşmanilor mei pentru a se descotorosi de mine...

Ismail ia lancea de la soţia lui şi îi aplică vizirului o lovitură ce face să îi zboare capul pe spate.

-Nu vorbi decât dacă îţi poruncesc eu să vorbeşti!

Zidana, pentru care această regulă nu pare să se aplice, râde.

-Ce minciuni disperate! Toţi cei care îl cunosc pe marele vizir ştiu că e obsedat de poziţie şi de putere. Cât ai fost plecat, s-a aşezat pe tronul tău, s-a plimbat prin tabără în locul tău, proclamându-se a fi „mâna ta dreaptă“. Ba chiar i-a oferit bastardului născut de Lebăda Albă inelul de aur acordat doar fiilor tăi născuţi din tine.

Ismail îl împunge pe hadjib cu lancea.

- E adevărat?

- Da, dar...

Ismail zâmbeşte şi îi dă lancea înapoi soţiei lui, cu un zâmbet binevoitor, aproape cald

-Nu te mai târî şi ridică-te în picioare, omule. Haide, ia-mă de mână...

Abdelaziz se prinde de mâna întinsă şi se ridică lipsit de eleganţă, rămânând tremurător în picioare şi părând cuprins brusc de speranţa că legătura lor lungă, frăţească, şi-a spus din nou cuvântul, în pofida a toate. în fond, aşa s-a întâmplat întotdeauna până acum.

Ismail însă nu îi dă drumul, ci îl prinde de încheietură şi mai ferm, trăgându-i-o aproape de faţa lui.

- E foarte frumos inelul acesta al tău, Abdou, cu o piatră excelentă. îmi dai voie să mă uit mai îndeaproape?

Vizirul încearcă să îşi elibereze mâna din strânsoarea lui Ismail, dar degetele sultanului sunt ca o menghină de fier. Ismail trage de inel, reuşind să îl aducă până la prima încheietură, iar acolo se înţepeneşte. Urmează o luptă ruşinoasă, în care vizirul ba scheaună de durere, ba se oferă să îşi scoată singur podoaba, dacă generosul stăpân va avea bunăvoinţa să îl lase. O clipă mai târziu, răsună un urlet mai strident, iar hadjib-ul îşi strânge mâna, în timp ce dintre degete îi ţâşneşte sângele. Ismail îşi şterge pumnalul pe robă, scoate inelul şi aruncă degetul deranjant pe podea, unde una dintre pisici îl împinge curioasă cu botul, apoi îl loveşte uşor. Când degetul refuză să se joace, pisica îi întoarce spatele dispreţuitoare, se aşază şi întinde un picior în sus, începând apoi să se lingă sub coadă.

- Cred că recunosc piatra, Abdou. E una dintre cele câteva oferite mie de guvernatorul din Herat: lazurit, întreţesut cu aur, obţinut din Munţii Pamir, din Afghanistan. Dar, înainte să îmi oferi o scuză, dă-mi voie să îţi spun că nu mă surprinde. Se apleacă mai aproape de marele vizir. Tu crezi că eu nu ştiu tot ceea ce e de ştiut despre tine, Abdou? Folosirea diminutivului sună şi mai amenin-ţător. Tu chiar crezi că mi-am trimis oamenii după tine doar datorită acuzaţiilor Primei mele Soţii? în toţi aceşti ani am fost conştient de înclinaţiile tale nefireşti, dar am decis să le ignor, atâta timp cât utilitatea ta pentru mine depăşea avariţia şi ambiţia ta. Cred că acea balanţă s-a dezechilibrat, în sfârşit, şi nu în favoarea ta. Sunt perfect conştient că ţi-ai vârât degetele în trezorerie, în numeroşii ani care s-au scurs. M-a amuzat să te las să o faci. Dar cât am lipsit, se pare că ai dat frâu liber lăcomiei tale. Nu încerca să negi. I-am cerut Căldărarului să facă un inventar complet, la întoarcerea noastră. Am descoperit, să spunem, câteva lipsuri considerabile...

Hadjib-ul începe să miorlăie acum, atât de şocat, încât nu mai poate articula nici un cuvânt.

- Şi poate că am fi închis ochii chiar şi la acest furt, dacă nu ar fi fost vanitatea şi ambiţia care te-au împins să te întinzi atât de şocant de mult, în absenţa mea. Există un singur sultan al Marocului, iar numele lui e Abul Nasir Moulai Ismail as-Samin ben Sharif. Folosindu-şi pumnalul bătut cu pietre preţioase, îl împunge pe hadjib din ce în ce mai tare, cu fiecare nume pe care îl rosteşte. Doar eu pot să declar legitim un copil şi să îi ofer pecetea mea. Succe-siunea la tronul meu nu te priveşte cu nimic, vierme ce eşti! împă-răteasa Zidana mi-a arătat deja dovezi că nepotul tău mi-a făcut modificări în cartea de împreunare, la porunca ta, deci această pedeapsă ţi se arată de mult timp.

Mă zgâiesc la el, apoi la ea. Zidana mi-a spus că nu îl va informa

pe Ismail, prefăcându-se slăbită. Minciuni, doar minciuni. Ea îmi surprinde privirea şi îmi oferă zâmbetul languros al unui şarpe satisfăcut. Durează de mult acest joc al ei, în care şi-a gândit atent fiecare mişcare, cântărind avantajele momentului, revărsându-şi încet otrava în urechile soţului ei, picătură cu picătură, intensificându-şi treptat strânsoarea, până s-a asigurat că adversarul ei nu o mai poate muşca.

Ismail îi porunceşte lui ben Hadou şi şefului bukhari să ia prizonierul şi să îl lege cu picioarele de picioarele din spate ale unui catâr, pe care apoi să îl mâne sălbatic pe pământul aspru, către vest.

-Nu am să-mi mânjesc regatul, lăsându-1 să moară cu faţa îndreptată către Oraşul Sfânt.

Hadjib-ul îşi regăseşte vocea şi imploră, dar chipul lui Ismail rămâne de marmură, rece şi împietrit. Iese, pentru a privi în timp ce îi sunt executate ordinele, şi îşi ia şi alaiul cu el, oferind o lecţie pentru oricine ar putea fi tentat să îşi depăşească atribuţiile. Zidana îl imploră să o lase să fie şi ea de faţă, dar i se spune să rămână în harem. Ea se supune destul de cuminte, ştiind că a câştigat, însă e prima dată când l-am văzut pe Ismail refuzându-i ceva.

Bărbatul gras e dus la marginea de vest a taberei şi legat de călcâie de cel mai mare şi cel mai năbădăios catâr din grajduri, în timp ce vizirul încă mai scheaună şi imploră îndurare. Nici măcar o dată nu se roagă. îmi spun uneori că, dacă ar fi facut-o, poate că Ismail s-ar fi îndurat de el; însă gândurile vizirului rămân fixate pe soarta persoanei lui fizice, în loc să se concentreze asupra sufletului lui. Animalul îşi dă ochii peste cap, înnebunit, displăcându-i tratamentul, şi o ia la goană înspumat, după un potop de bice şi strigăte primite de la bukhari. Privesc momentul în care capul duşmanului

meu se loveşte de pietre şi tufişuri, carnea fiindu-i smulsă de pe el până arată ca o bucată veche de carne, târâtă pentru câinii de vânătoare. Mă întorc cu spatele, îngreţoşat.

Ben Hadou îmi aruncă o privire piezişă.

- Nu te bucuri, Nus-Nus, să vezi sfârşitul inamicului tău?

-Nu i-aş dori un astfel de sfârşit nimănui.

Căldărarul ridică din umeri.

- Nu-ţi poţi permite să faci mofturi când vine vorba de a îndrepta balanţele vieţii.

Şi poate că are dreptate. Dar în loc de un sentiment de triumf sau de uşurare în faţa morţii bărbatului care mi-a furat bărbăţia, nu simt decât un gol.

Moartea hadjib-ului a aruncat un giulgiu peste întreaga curte. Faptul că cineva atât de puternic şi-a găsit sfârşitul atât de rapid şi într-un mod aşa de ruşinos - târât în spatele unui catâr! - le reaminteşte tuturor cât de nesigure sunt propriile lor poziţii. îi face pe oameni să se teamă de vulnerabilitatea lor în faţa morţii chiar mai mult decât în vremurile de război sau de ciumă. Zidana s-a cuminţit şi nu are nimic de comentat când Ismail îl declară pe fiul

lui Alys ca fiind al lui, devenind astfel emir al regatului.

Dar oriunde m-aş duce, oamenii mă privesc cu subînţeles şi şuşotesc pe la colţuri. Zâmbesc, râd înfundat sau, mai rău, îmi arată milă. Am nevoie de întreaga forţă sufletească pe care o găsesc în mine, până la ultimul gram, pentru a-i privi în ochi şi a-i înfrunta ca de la egal la egal. După două săptămâni de bârfe şi şuşoteli, a început să le scadă interesul; după trei, par să fi uitat de întreaga poveste, însă eu rămân cu resentimente tot mai pronunţate. Voiam să mă răzbun personal pe Abdelaziz, dar acum, răzbunarea mi-a fost furată, şi îmi pare rău pentru acest lucru. Pe pământul meu natal, dacă un bărbat te dezonorează, nu îţi poţi spăla insulta decât vărsându-i sângele cu propriile mâini. Dacă moare pe alte căi, dezonoarea rămâne să te bântuie, stafia bunei tale reputaţii bântuindu-te pentru tot restul zilelor tale.

Pe drumul de întoarcere la Meknes aud ţipetele egretelor pe deasupra câmpiei şi sunt convins că sunt strigătele de moarte ale hadjib-uhri.

CAPITOLUL 25

Gândurile lui Ismail se întorc curând la capitala lui. Trupele au luat prizonier un francez, un negustor prins în timp ce furniza praf de puşcă garnizoanei engleze, încă sfidătoare, din Tanger. în mod normal, acest act ar fi fost suficient pentru a-i garanta respectivului o moarte rapidă, dar praful de puşcă a ajuns, în cele din urmă, la kaid-ul Omar şi la forţa lui de asediu, iar kaid-ul a fost atât de încântat, încât i-a cruţat negustorului viaţa trimiţându-1, în schimb, la închisoarea sclavilor, alături de alţi prizonieri de război. Acolo, unul dintre paznici l-a auzit sporovăind despre Versailles şi şi-a dat seama că subiectul l-ar interesa pe sultan. Bărbatul i-a fost adus acestuia, împreună cu o nouă serie de sclavi de muncă, destinaţi să-şi găsească sfârşitul zilelor în Meknes. Negustorul, în momentul în care a fost prezentat sultanului, era într-o stare vrednică de plâns. Având una dintre rarele lui momente de bunăvoinţă, Ismail a poruncit ca bărbatul să fie luat şi dus undeva ca să i se trateze rănile, să fie îmbrăcat şi aranjat mai adecvat. Expresia de pe chipul negustorului s-a schimbat limpede, din teamă la gândul morţii violente şi iminente, la nedumerire faţă de ceea ce se întâmpla, dar până să fie adus înapoi, şi-a recăpătat o anumită sprinteneală şi s-a lansat deîndată în detalii despre lucrările ce se realizau la măreţul palat al regelui Ludovic al XlV-lea.

Aparent, arhitectul Regelui Soare tocmai plănuia o fabuloasă Sală a Oglinzilor în plin centrul palatului Versailles. Avea să fie o vastă galerie, deschisă prin cele şaptesprezece ferestre cu arcadă spre grădinile opulente; peretele opus avea să fie îmbrăcat cu şaptesprezece oglinzi în arcadă, identice cu ferestrele. Astfel, lumina revărsată în galerie avea să reflecte în sticla-oglindă minunăţiile realizate de arta grădinarilor, dând senzaţia unei plimbări sub cerul liber, dar totuşi protejat de pereţi de marmură şi aur. Negustorul

a vorbit insistent despre costul exorbitant al sticlei veneţiene care avea să fie folosită pentru acele oglinzi; despre foiţa de aur aplicată pe ramele lor şi despre capitelurile înalţilor piloni de marmură ce aveau să le încadreze, până când Ismail a fost cuprins de o furie de invidie şi ambiţie.

Dintr-o dată, ne întorceam la Meknes însufleţiţi de scheme nebuneşti de parcuri şi galerii cu oglinzi; poteci special amenajate pentru cai, livezi şi păduri de măslini; chiar şi un lac plin cu peşti aurii, cu o flotă de bărci personale, care să alunece peste capetele lor.

Dar Meknes cel la care ne-am întors nu e acelaşi Meknes pe care l-am lăsat la plecare, căci a suferit pierderi enorme. Aici şi în Fez, ciuma a răpit vieţile a peste optzeci şi cinci de mii de oameni; dar chiar mai mare de atât e numărul celor care au fugit de ea în colţuri îndepărtate ale regatului. Lucrările de construcţie s-au oprit brusc, mulţi dintre supraveghetori şi artizani fiind morţi sau plecaţi, deşi, în mod surprinzător, sclavii rămaşi arătau remarcabil de viguroşi. Se părea că sclavii din catacombe au fost cel mai bine protejaţi.

în următorii doi ani, Ismail s-a relansat în proiectul lui de construcţie, cu fervoarea unui om puternic motivat. A poruncit ca palatele din întregul regat să fie dezbrăcate de decoraţiunile lor fine - de aurul cu care le erau pudraţi pereţii şi tavanele; de frizele lor splendid sculptate şi de uşile din lemn de cedru. A comandat corăbii întregi cu cea mai bună marmură de Carrara, adusă din Genova la Salé. Apoi a trimis o echipă de experţi la ruinele din vestul oraşului, poruncindu-le să facă o listă cu acele părţi ce se puteau folosi ca ornamente sau în scopuri practice pentru palatul lui din Meknes.

Eu sunt trimis să redactez pentru Ismail un catalog cu ceea ce se găseşte acolo, fără îndoială pentru a mă asigura că ceilalţi nu fură nimic de valoare, înainte să apuce să pună el personal mâna.

- Adu-mi o piatră aleasă de tine, îmi spune el, şi îmi dă o bucată de mătase fină în care să o învelesc.

Merg ezitând, recunosc, căci soarele mă loveşte în cap ca un ciocan, şi fără prea mari aşteptări. însă locul e nemaipomenit. Se află într-o zonă mai ridicată a câmpiei, ocupând o poziţie impunătoare, vizibilă de la câţiva kilometri distanţă, iar dimensiunile lui devin din ce în ce mai impresionante, cu fiecare pas care ne aduce mai aproape. în umbra de sub arcul triumfal, ridic privirea. Construcţia a fost ridicată, probabil, de o rasă de giganţi, căci se

înalţă mai semeaţă chiar decât minaretul Marii Moschei, iar pietrele clin care e realizată sunt atât de masive, încât mi-e imposibil să mi le imaginez mişcate de simpli muritori. Ore întregi rătăcesc printre coloanele fără acoperiş, ale căror capiteluri sunt sculptate cu înfloriturifanteziste ce par atât de limpede conturate, încât s-ar putea crede că au fost realizate nu mai departe de ieri, nereuşind

să mă hotărăsc dacă să ridic privirea spre cer, pentru a mă minuna de înălţimea lor, sau să o aţintesc asupra podelei de la picioarele mele, care e decorată cu milioane de cioburi colorate, minuscule, de mozaic, în aranjamente la fel de complexe precum cele realizate de cei mai buni meşteri zellij ai noştri, însă desenând nu simple modele abstracte, ci întregi tablouri vii. Dau peste un mozaic de creaturi monstruoase înotând în mare; apoi, peste un bărbat aşezat cu spatele pe un cal, executând un gest acrobatic; pasarele lungi, încărcate cu cadre ornamentale ilustrând siluete care dansează şi beau; o femeie viguroasă şi goală intrând sau ieşind dintr-o cadă de baie adâncă şi întinsă, ajutată de două servitoare, cu forme la fel de pronunţate. îmi spun că acest Volubilis a fost, probabil, un loc foarte însufleţit, iar regele lui, un mare amator de plăceri, apoi schiţez ceea ce văd pentru propriul meu interes, în timp ce continui să cataloghez numărul şi tipul de coloane şi podele, pentru Ismail.

Mă cufund atât de tare în studiile mele, încât aproape uit să aleg o piatră pe care să i-o duc înapoi sultanului, iar când se anunţă că expediţia porneşte înapoi spre Meknes, sunt nevoit să mă precipit să găsesc ceva neobişnuit, iar, în cele din urmă, pun pe cineva să mă ajute să ridic o bucată dintr-o coloană prăbuşită, un fragment dintr-un capitel sculptat, ce prezintă o mostră din arta pietrarului antic. O învelim cu grijă în bucata lungă de mătase şi o punem într-un coş de răchită, pe unul dintre catâri. Bietul animal parcurge împleticindu-se lungul drum către casă.

Ismail e foarte încântat de alegerea mea. Se minunează de ea, trecându-şi admirativ vârfurile degetelor peste sculptură. Modelul sugerează, în loc să deseneze, un motiv decorativ de frunze şi flori.

- Asta provine din inima primului imperiu african, Mauretania Tingitana, construit de romani. Deja propria mea stăpânire aici depăşeşte întinderea lui. îndreaptă asupra mea o privire scânteietoare. Imaginează-ţi, Nus-Nus, puterea mea deja e mai mare decât cea a romanilor, cu toate armatele lor măreţe. Acum, nu mai am altceva de făcut decât să îi alung pe nenorociţii de englezi din Tanger şi pe păgânii spanioli din Larache şi Marmora, şi voi reface

puritatea adevăratei credinţe pe toată lungimea şi lăţimea pământurilor noastre. E destinul meu să fac asta. E datoria mea. Ştii de ce te-am trimis la Volubilis?

Eu clatin din cap. Uneori, e mai înţelept să nu spui nimic.

- E locul în care Moulai Idriss, strănepotul Profetului, a adus pentru prima dată islamismul în Maroc, când a fugit de asasinii califului Abbasid. Şi e locul în care s-a născut fiul lui, cel de-al doilea Idriss, care a unificat Marocul şi a asigurat îmbrăţişarea cu fermitate a învăţămintelor Profetului, creând acest măreţ regat sub steaua unei singure credinţe şi a unui singur steag. Aceste pietre respiră magie, Nus-Nus, căci s-a revărsat peste ele nu doar măreţia romanilor antici, ci şi cuvântul lui Allah. Şi de aceea trebuie să le încorporez în oraşul meu, căci puterea lor mă va ajuta în misiunea

mea sacră.

în tot acest interval, punctat de noi răzmeriţe în Rif şi de rapoarte în urma unui asediu asupra coloniei englezeşti din Tanger, Ismail s-a aruncat cu fervoare în recrearea palatului său, dezbrăcându-se adesea până la brâu şi lucrând cot la cot cu sclavii, ca un lucrător de rând, cu faţa şi braţele mânjite de dâre de pământ şi de var. Muncea ca un om silit să o facă, un om care, pur şi simplu, nu se putea odihni, fiindcă era consumat pe interior de visele lui.

Acea a doua vară a fost înfricoşătoare, cu o căldură necruţătoare. Fântânile au secat, iar cele câteva culturi ce au supravieţuit au fost devastate de un nor uriaş de lăcuste, venit din deşert. Până la sfârşitul anului, seceta încă nu-şi slăbise strânsoarea asupra noastră. Din fântâni nu mai ţâşnea nimic, iar ţânţarii se înmulţeau în apa stătută şi ne terorizau noaptea cu zborul lor plângăcios şi cu muşcăturile prin care ne sugeau sângele.

Vestea că garnizoana engleză ce apăra colonia din Tanger reuşise, după o luptă îndelungată şi sângeroasă, să respingă forţele sultanului nu ar fi putut pica intr-un moment mai prost. Generalul lui Ismail, kaid Omar, se întoarce călare din nord în cea de-a treia zi de Muharram 1091 pentru a discuta un eventual armistiţiu cu păgânii, care doresc, totodată, îl informează el pe sultan, să trimită un reprezentant la curtea din Meknes.

Sultanul porunceşte să se întrunească toţi judecătorii şi învăţaţii de la curtea lui, pentru a decide cât de legitim ar fi un astfel de gest. Conflictul cu englezii e costisitor şi epuizant, mai ales acum, că ţara e bântuită de această secetă. Vrea să alunge inamicii din Maroc, dar

■

războiul cu ei a devenit mai mult decât o simplă stânjeneală, iar ideea unei înfrângeri e inacceptabilă. Dacă prin forţa armelor nu am reuşit să îi alungăm de pe ţărmurile noastre, poate există alte căi de a-i convinge să plece. S-ar putea negocia un armistiţiu, fără a încălca legile Coranului? Atmosfera e tensionată. Multe dintre căpeteniile prezente susţin că a încheia orice fel de înţelegere cu creştinii ar fi ruşinos, însă ben Hadou susţine, în replică, că, în circumstanţele actuale, ar fi înţelept să dăm dovadă de flexibilitate politică. Această idee pare să îi inflameze şi mai tare pe cei mai intransigenţi, care încep să strige că Allah e de partea noastră, că el ne va ajuta, că păgânii trebuie spintecaţi şi îngropaţi în pământul pe care l-au spurcat. Căldărarul i se adresează, prin vacarm, direct sultanului:

- Stăpâne, dacă vă dovediţi răbdător şi îndurător cu englezii, capetele încoronate din Europa vor căuta, cu siguranţă, să vă fie prietene.

Ismail înclină capul într-o parte, interesat. Ridică o mână, iar vacarmul încetează.

-Ţineţi minte ce s-a întâmplat după ce a fost cucerită Mecca? Priveşte în jurul lui, cu o lumină scânteindu-i în ochi. Eu transcriu

totul pe tăbliţă, ştiind unde vrea să ajungă. Când uriaşa armată s-a apropiat de Mecca, triumfătoare, Said ibn Ubada, căruia profetul îi dăduse stindardul lui, i-a strigat lui Abu Sufyan, căpetenia tribului Quraysh din Mecca, care atâta timp se împotrivise violent islamului, dar ştia că nu avea nici o şansă să i se împotrivească acestei armate. „Oh, Abu Sufyan, aceasta este ziua morţii voastre!“ „Oh, Mesager al lui Dumnezeu!“, a strigat Abu Sufyan, „ai poruncit uciderea poporului tău? Pe Dumnezeu, îţi cer îndurare, în numele poporului tău, căci tu eşti între toţi oamenii cel mai mare întru pietate, cel mai îndurător, cel mai generos.“ „Aceasta este ziua îndurării“, a spus profetul. în această zi, Allah a înălţat tribul Quraysh.“ Şi, astfel, le-a acordat iertare duşmanilor săi.

Kaid Omar râde.

- Sper că noi nu le vom acorda iertare duşmanilor noştri, căci altfel, creştinii vor lua acest lucru ca pe o invitaţie de a se năpusti, cu oştile lor numeroase, asupra noastră.

- A fost Saladin slab când s-a arătat îndurător, după cucerirea Ierusalimului? Cu siguranţă, generozitatea lui l-a făcut cu atât mai măreţ.

Cursul discuţiei începe să se schimbe, lucru care se simte în atmosfera ce domneşte în încăpere.

- Stăpâne, o pace cu englezii ne-ar aduce nenumărate avantaje. Vocea atent modulată a lui ben Hadou se ridică din nou. în perioadele de pace putem importa arme şi muniţii la preţuri mai mici, pentru a lupta mai eficient împotriva acelor rebeli care se află între propriile noastre graniţe, iar, în timp, şi împotriva spaniolilor şi, dacă va fi necesar, şi a englezilor.

Se stârneşte o oarecare dezbatere în acea clipă. Unii sunt de acord. îl văd pe Ismail plimbându-şi privirea de la o faţă la alta, alegându-şi momentul. Apoi, ridică din nou mâna.

- Le vom arăta îndurare păgânilor, dar vom fi vicleni în tratativele cu ei, urmărind întotdeauna obiectivul pe termen lung, anume acela de a-i vedea alungaţi de pe pământurile noastre.

Mesagerul din Anglia vine călărind mândru pe armăsarul lui, înveşmântat cu tot ce are mai bun moda de la curtea englezească - e tot numai funde, gulere de dantelă şi perniţe crestate pe umeri, cu o suită de gărzi şi servitori la fel de fandosiţi, dintre care jumătate sunt opriţi la intrare, spunându-li-se să aştepte afară. Rezervele de apă sunt atât de restrânse, încât nu pot fi irosite pe inamicii noştri. Englezul e primit în recent renovata Sală a Ambasadorilor, ai cărei pereţi strălucesc de pulberea de aur ce a fost luată din apartamentele marelui vizir, având tavanul vopsit în albastru-azuriu, cu decoraţiuni scânteietoare de aur. Peste tot ard prafuri parfumate din care se ridică nori aromaţi de fum; lumânările pâlpâie în sfeşnice. Sultanul îl aşteaptă în toată splendoarea lui, aşezat pe o canapea joasă, în mijlocul unei mulţimi de căpetenii kaid şi paşe în veşminte bogate, răcorit de sclavi, care îi fac vânt cu evantaie din pene uriaşe de struţ.

Englezul nu se poate hotărî la ce să se uite mai întâi. Privirea se roteşte în toate direcţiile, vizibil copleşit de atâta eleganţă şi opulenţă, adică exact impresia pe care Ismail doreşte să i-o lase: una de bogăţie şi de resurse infinite. Ai grijă să nu trădezi nici o slăbiciune în faţa duşmanului, şi vei face negocierea cu atât mai dificilă pentru el.

Bărbatul îşi scoate pălăria cu un gest simandicos şi se declară a fi colonelul Percy Kirke, venit cu un mesaj din partea ambasadorului englez, Sir James Leslie, care a fost reţinut, fără voia sa. (Ben Hadou traduce, iar eu notez totul.) Sultanul zâmbeşte, un zâmbet subţire, strălucitor, căci toate acestea sunt lucruri pe care le ştie de la iscoadele sale. Ambasadorul se află în Tanger; ceea ce îl reţine

e întârzierea corăbiei cu daruri trimise de regele englez pentru a-1 împăca pe sultan, căci e de neconceput ca un ambasador străin să se prezinte la curtea lui Ismail cu mâna goală. Iar motivul întârzierii? Francezii au instituit o blocadă asupra portului Salé şi a fâşiei de mare de la vest de Tánger, în semn de protest faţă de numărul mare de compatrioţi de-ai lor luaţi prizonieri de corsarii lui sidi Qasem. Hotărârea lui Ismail de a finaliza construcţia oraşului Meknes a crescut necesarul de sclavi de muncă, aşa încât bătrâna căpetenie de corsari şi flota lui au fost foarte ocupaţi să satisfacă cererile sultanului.

Privirea lui Ismail alunecă peste vizitator, cântărindu-1; îşi face o impresie despre el şi decide că e lipsit de importanţă. Zâmbetul îi devine capricios, privirea mai atentă. Devine politeţea în persoană, acceptând scuzele bărbatului, cu graţie şi indulgenţă. Când acesta deschide temător subiectul răscumpărării prizonierilor englezi, sultanul pocneşte din degete şi trimite doi dintre bukhari să îi aducă patru sau cinci dintre cei mai slabi şi mai puţini utili, ca gest de bunăvoinţă. Bieţii nenorociţi ies clipind din catacombe şi îi sunt oferiţi în dar lui Kirke, care îşi exprimă entuziast recunoştinţa şi mulţumeşte printr-un exces de dulcegării, numindu-1 împărat şi suveran măreţ, ca şi cum s-ar fi născut cu talentul de a slăvi în stil oriental autentic. Se arată atât de surprins de uşurinţa cu care a obţinut libertatea acestor bărbaţi încât pare să fi uitat că scopul lui e să încerce să elibereze alte două sute de persoane. Surprind privirea lui ben Hadou în timpul acestei efuziuni greţoase, iar el ridică scurt dintr-o sprânceană spre mine, ca pentru a spune: „Asta e tot ce au mai bun de oferit englezii?“

în următoarele două zile, Ismail face pe gazda graţioasă. îl invită pe englez şi o parte dintre însoţitorii lui la o partidă de vânătoare pe dealurile de lângă Meknes, hăituind mistreţi şi antilope. Vânatul e fript şi servit în cadrul unor festinuri spectaculoase. în timp ce păgânii se spurcă înfruptându-se din carne de porc sălbatic, sultanul mănâncă singur preparatul lui favorit, cuşcuş cu năut şi foarte puţină carne. Englezii se îndoapă cu carne, vinuri cu mirodenii şi tutun bogat în kif, fumat în pipele chicha pe care le împărţim asiduu

între ei. Până şi în dimineaţa următoare sunt buimăciţi şi grei de cap, şi în această stare fiind, se reiau discuţiile.

în timp ce se plimbă prin livezile de portocali, Kirke deschide subiectul unui armistiţiu la Tánger, iar eu traduc. Ismail zâmbeşte larg şi promite că nu se va trage nici un foc asupra Tangerului, câtă

vreme se află Kirke în el. E cea mai goală dintre promisiuni, deoarece Ismail nu îşi respectă cuvântul faţă de necredincioşi. Dar englezul nu ştie acest lucru, aşa că îşi umflă pieptul ca un păun, crezând că abilităţile lui de mare diplomat i-au câştigat prietenia celui mai înspăimântător dintre inamicii lui.

In grădină li se servesc din nou răcoritoare: ceai de mentă pentru sultan, vin cu mirodenii din belşug pentru englez, fructele şi mirodeniile din amestec ascunzând licoarea puternică de dincolo de ele. Acesta dă paharul pe gât zâmbind, fără îndoială pentru a fi politicos faţă de gazda lui, deşi am auzit că englezii sunt mari amatori de alcool. în timp ce beau, stăpânul meu Ismail face un gest larg.

- Deci, dragul meu Kirke, priveşte în jurul tău. în calitate de aristocrat englez, obişnuit cu tot ce e mai bun în viaţă, ce părere ai despre acest palat pe care îl construiesc aici?

Kirke, flatat că e luat drept nobil şi i se cere părerea, îl copleşeşte cu laude. Se pare că e mai frumos decât orice a văzut în Londra, deşi aude că noul palat de la Versailles al regelui francez s-ar putea să rivalizeze cu acesta.

Chipul lui Ismail se întunecă, iar Kirke se grăbeşte să adauge:

- Dar, desigur, francezii nu au deloc bun-gust. Pe Allah, domnule, nici urmă de bun-gust. Nu-s decât franjuri şi volănaşe, nu mă îndoiesc. Nicidecum aşa ceva. întinde braţele larg, arătând spre panorama uriaşă a lucrărilor de pe şantier, spre pietrarii şi artizanii, grădinarii şi lucrătorii străini care asudă din greu pe ziduri. Asta este... o realizare demnă de un uriaş, cu adevărat, domnule. Măreaţă, masivă... ambiţioasă.

Ismail înclină capul. Ochii îi sunt tăioşi şi scânteietori, ca cei ai unui şoim ce tocmai şi-a observat prada şi se pregăteşte să se arunce asupra ei.

- Desigur, un astfel de proiect atrage multă invidie şi ură aprigă - sunt sigur că ai observat cum altora le displace când văd că lumina ta străluceşte mai intens decât a lor. Sunt nevoit să îmi apăr munca de inamici chiar şi pe propriul meu pământ, de sălbatici care nu se bucură de nivelul tău de discernământ, care nu apreciază arta ce se realizează aici, care îmi privesc cu invidie creaţia. Trebuie să mă înarmez împotriva acestor barbari, dacă nu vreau să-mi văd moştenirea distrusă.

îmi face semn să încep să notez conversaţia din acel moment. E o simplă ridicare din deget, acest semnal, dar sunt antrenat în

astfel de lucruri. îmi amestec în grabă cerneala, înmoi peniţa din

trestie şi o ţin pregătită.

- Am să fac apel la indulgenţa ta, domnul meu. Ismail îl linguşeşte fără ruşine. Ceea ce îmi trebuie, ceea ce nu pot găsi nicăieri altundeva în această ţară superbă a mea, e ceva ce doar tu îmi poţi oferi. Avem cei mai buni artizani în atât de multe domenii, dar nimeni nu se poate compara cu englezii, într-o anume privinţă.

- Şi care e aceea, sire?

- Ei bine, armele de foc, omule. Tunurile. Ceea ce îmi trebuie cu adevărat pentru a mă apăra de aceşti berberi malefici, care ar vrea să facă praf şi pulbere tot ceea ce am creat, sunt zece bucăţi din cele mai bune tunuri englezeşti. Am nevoie de un om ferm, un om de încredere, care să preia această sarcină de la mine şi să dea comandă la cei mai buni producători cu care se poate lăuda Anglia. Tu, Percy Kirke, îmi pari a fi genul de persoană fermă şi demnă de încredere - în calitate de bun prieten al meu, poţi să mă ajuţi cu asta?

Colonelul execută o plecăciune complicată.

- Aş fi profund onorat, sire.

îndemnat de Ismail, englezul semnează notiţele pe care le-am luat, deşi sunt în arabă şi ar putea scrie orice în ele, ceea ce, probabil, se va şi întâmpla, în scurt timp.

Odată ce a obţinut ceea ce îşi dorea, şi încă în scris, sultanul îl expediază vesel pe englez şi pe suita lui înapoi în Tanger, încărcaţi cu daruri şi cu multe promisiuni goale. Nu îmi pot imagina că adevăratul ambasador va fi prea încântat de felul în care emisarul lui fără minte şi-a depăşit atribuţiile. Aproape că mi-e milă de bietul om.

între timp, seceta continuă. Rugăciunile se înteţesc, în timp ce Ismail e convins că vremea nefavorabilă e un semn al mâniei lui Allah, deşi nu spune ce anume a atras acea mânie. Copiii din oraş sunt trimişi pe câmpuri să danseze şi să se roage pentru ploaie, dar nu cade nici o picătură. Sultanul decide că, de acum, responsabilitatea va cădea pe capul murabiţilor[1], a învăţaţilor şi a decretelor, iar aceştia îşi adaptează rugăciunile situaţiei şi pornesc într-un pelerinaj, în picioarele goale, la chivoturi de sfinţi. Dar tot nu plouă.

[1] Membri ai unui ordin religios musulman medieval, din nordul Africii, care duceau viaţă de asceţi şi erau veneraţi ca sfinţi (n.red.)

Ismail e cuprins de furie. Grânarele lui întinse, construite cu mare efort, întinzându-se pe kilometri întregi pe sub oraş, precum nişte catacombe, abia dacă sunt pline până la a zecea parte din capacitate. Dacă, Doamne fereşte, s-ar întâmpla ca vreunul dintre duşmani (fraţii lui răzvrătiţi, triburile berbere, păgânii) să asedieze oraşul Meknes în acest moment, am muri de foame ca nişte şobolani strânşi într-o găleată. Mânia lui se îndreaptă asupra evreilor din oraş, pe care îi alungă, trimiţându-i să se roage pentru ploaie, spunând că dacă sunt cu adevărat poporul ales al lui Dumnezeu, aşa cum pretind ei, cu siguranţă, acesta le va asculta rugăminţile. Nu au

voie să se întoarcă, decretează el, până nu plouă.

Cerul se înnorează şi, o vreme, se pare că Dumnezeu ascultă, intr-adevăr, rugăciunile evreilor Meknassi, dar apoi soarele apare din nou printre nori, revărsându-se la fel de neîndurător ca întotdeauna. Piaţa e inundată de o abundenţă de carne. în satele de pe lângă Meknes, oamenii îşi sacrifică animalele, căci nu le-a mai rămas nimic cu ce să le hrănească. Unii şi-au părăsit casele şi au urcat în munţi cu puţinele animale ce le-au mai rămas, dar mulţi vârstnici au murit, bătuţi de soare.

Ismail porunceşte să se apeleze la oracole, dar semnele sunt greu de descifrat. în cele din urmă, declară că anumiţi membri selectaţi ai curţii lui vor ieşi pe câmpii desculţi şi îmbrăcaţi în cele mai vechi şi murdare veşminte pe care le putem găsi. Abid şi cu mine suntem trimişi în cea mai săracă parte a oraşului, să cumpărăm zdrenţe murdare, colcăind de păduchi şi rupte la mâneci şi tiv; cu cât mai murdare, cu atât mai bine. Femei bătrâne ce vând hainele soţilor lor închid degete ca nişte gheare peste monedele pe care le întind şi se grăbesc să trântească uşa înainte să apuc să mă răzgândesc. în scurt timp, se răspândeşte zvonul şi mă trezesc înconjurat de bărbaţi care se dezbracă bucuroşi de robele vechi, pe alei.

A doua zi ne strângem sub soarele dimineţii, care deja arde dogoritor, deşi de-abia a răsărit, spălaţi înaintea primei rugăciuni, deci cel puţin corpurile ne sunt curate, dar hainele pe care le purtăm sunt soioase şi infestate de paraziţi, iar cele ale sultanului sunt cele mai rele. Acesta ne conduce afară din Bab al-Rais, unde capul de lup ne priveşte de sus, prin orbitele lui albe şi goale. Aş putea să jur că fălcile lui osoase zâmbesc la vederea celui care obişnuieşte să îl chinuie, emirul Zidan, nevoit să se scarpine ca un câine năpădit de purici şi implorând în lacrimi să i se dea voie să rămână acasă cu mama lui. Dar Ismail e hotărât: toţi emirii regali au fost obligaţi să

¡1 însoţească, chiar şi micuţul Momo, care de-abia a împlinit doi ani şi pe care am fost nevoit să îl smulg din braţele mamei lui, în timp ce aceasta bocea. Alys nu suportă să fie separată de copil nici măcar pentru puţin timp; cred că, cel mai probabil, a devenit astfel după ce a fost atât de aproape de a-1 pierde, din cauza comploturilor malefice ale Zidanei.

Traversăm Sabat al-Hedim, iar oamenii ies din casă să se zgâiască la noi - o grămadă de oameni zdrenţuroşi, conduşi de un bărbat zdrenţuros. Ştiu măcar că e împăratul lor? Pare puţin probabil. Nu l-au văzut niciodată pe Ismail fără caii lui cu valtrap aurit, fără sclavii personali purtători de evantaie din pene de struţ, fără garda formată din bukhari înarmaţi până în dinţi. Dar nimeni nu spune nimic. E ceva în natura solemnă a pelerinajului nostru ce pare să îi emoţioneze pe privitori. Fără îndoială, o parte dintre ei s-au alăturat procesiunii, deoarece pe când trecem de zidurile citadelei şi ajungem pe dealurile de dincolo de ea, numărul nostru a crescut. Mergem de la un chivot la altul, înălţând rugăciuni, şi în

tot acest timp, cerul rămâne perfect senin, iar soarele se revarsă neîndurător peste noi. Nu mâncăm şi nu bem nimic. E greu pentru copii, dar dintre ei toţi, Momo e cel mai stoic.

Când ne întoarcem, în cele din urmă, la palat, sultanul cade pradă unei mânii furtunoase şi toată lumea se străduieşte din răsputeri să îl evite. O parte dintre noi însă nu îşi permite acest lux. Bântuie furios prin palat, ţipând. Trimite gărzi în catacombe, pentru a înlătura orice eventuale imagini cu sfinţi creştini ce ar putea tulbura rugăciunile noastre sau ar putea atrage mânia lui Allah asupra noastră. în baia turcească, reuşesc cumva să scap unul dintre papucii lui într-o baltă de apă (se găseşte întotdeauna, se pare, suficientă apă pentru frecventele băi de aburi ale sultanului) şi să pătez pielea, de un galben-lămâi perfect, a acestuia. Ismail ia papucul în mână şi mă stâlceşte în bătaie cu el, umplându-mă de semne pe gât şi pe umeri. Nu pot decât să-i mulţumesc lui Dumnezeu că nu e înarmat cu ceva mai letal.

în seara aceea îl urmez în timp ce se plimbă prin harem ca să-şi aleagă o parteneră pentru noaptea ce urmează. Corsarii lui sidi Qasem tocmai au adus câteva prizoniere europene, pe lângă o nouă serie de lucrători. Ismail zăboveşte în faţa unei rusoaice cu părul deschis la culoare, apoi se răsuceşte fulgerător pe călcâie şi se duce direct la apartamentele Lebedei Albe.

A patra zi, Safar 1091

Al ouez abiad, nume de botez Alys Swann. Prizonieră engleză convertită, mamă a emirului Mahomed ben Ismail.

A doua zi plouă.

CAPITOLUL 26

Alys

îmi aduc aminte de vremea când credeam că voi reuşi, până la urmă, să mă obişnuiesc cu viaţa de aici, acele luni, cu aproape trei ani în urmă, când eram însărcinată cu scumpul meu băiat. Mi-am spus că voi fi mamă, în sfârşit, şi totul va fi minunat. Am crezut că faptul de a avea un copil va transforma lumea întreagă. N-am greşit în privinţa asta, dar lumea nu s-a transformat nicidecum în felul în care mi-am imaginat eu.

Privesc prin ochii ascunşi sub acoperământul de pe cap; mă uit în jurul meu, la celelalte femei din harem dedicându-se rutinei lor de rugăciuni şi bârfe, pictate cu henna şi împodobite, ca şi cum ar fi nişte fiinţe blajine, inofensive şi fermecătoare. Dar acum ştiu că nu e aşa. Am văzut ce se ascunde în spatele creionului negru şi a argilei, a mătăsurilor şi satinului, a parfumului şi unguentelor. Sub ele totul e putred şi otrăvitor, robit răului.

Iar numele acelui rău e Zidana.

Haremul îi aparţine, este regatul ei şi îl stăpâneşte prin teroare. Dacă mai e cineva în afară de mine care observă acest lucru, preferă să îl ignore. Cântă, şi sporovăiesc, şi o linguşesc, se strâng ca albinele

în jurul acestei regine, dar nu e miere ceea ce se produce în acest stup, ci vitriol. Oricine îndrăzneşte să i se opună devine duşmanul ei şi, astfel, duşmanul tuturor celorlalte femei din harem. Ele te batjocoresc, te ameninţă, te ignoră; îţi fac farse răutăcioase şi răspândesc zvonuri maliţioase; nu îţi mai lasă decât fructele stricate şi pâinea învechită din ceea ce ni se trimite zilnic; scuipă în vasele cu ceai şi varsă apă opărită peste tine, în baia turcească.

Sunt norocoasă, cred, că nu îndrăznesc să facă mai mult, deşi sunt sigură că episoadele de boală pe care le-am îndurat nu sunt

fenomene naturale, ci au fost provocate de colecţia de ierburi şi prafuri a Zidanei. Dar cum aş putea să dovedesc? Şi cine mi-ar asculta plângerile, chiar dacă aş vrea să mă plâng? Mi se pare că Ismail e aproape la fel de înrobit de ea ca oricare dintre femeile din harem. Mi-e greu să îmi imaginez că un bărbat atât de înspăimântător ar putea să se teamă de oricine altcineva, dar l-am văzut tresărind când îi aude vocea; am văzut expresia din ochii lui, când îl atinge. Oare prin magie reuşeşte să îi capteze atenţia? Mai demult, credinţa în vrăjitorie ar fi fost contrară tuturor convingerilor mele de bună creştină, dar e greu să nu crezi în ea într-o lume care e îmbibată de superstiţii.

Întreaga ţară respiră magie. Se scurge pe sub suprafaţa lucrurilor, ca un râu subteran, ieşind la iveală insidios, făcând să putrezească fundamentele vieţii. Oamenii o acceptă ca parte a lumii în care trăiesc zi de zi. Femeile din harem sunt mereu ocupate să îmbuneze demonii, pe care ele le numesc djinn-i: le lasă mâncare afară, folosesc sare, şi creion dermatograf, şi fier pentru a-i ţine la distanţă. Ele cred că Zidana se poate materializa oriunde altundeva, cât ai clipi din ochi, iar Zidana le încurajează această convingere. Se laudă că se poate transforma în animale şi păsări, astfel că nimeni nu îndrăzneşte să comploteze împotriva ei, de teamă că poate trage cu urechea, întrupată în şopârla de pe perete sau în pisica ce se strecoară pe lângă ele sau în porumbelul aflat deasupra capetelor lor. E adevărat că pare să ştie tot ceea ce se petrece în toate cotloanele acestui palat imens, dar acest lucru nu e nicidecum un mister. Nus-Nus mi-a spus că are iscoade peste tot şi că le plăteşte bine.

De aceea rămân mereu atentă, pentru mine însămi şi, în special, pentru Momo. Fiii Zidanei sunt mult înaintea lui în ordinea succesiunii la tron, ceea ce nu o împiedică să îi elimine pe ceilalţi, din pură răutate.

Las să se întrevadă la exterior vreun semn al bănuielilor mele? Nu, zâmbesc dulce, le urez ca pacea lui Allah să fie cu ele. Cobor privirea spre mâinile mele, împreunate în poală, şi observ că sunt mâinile unei femei bătrâne, cu unghii subţiri şi cu vene proeminente, îmi las unghiile lungi şi ascuţite, în caz că ar putea fi singura armă pe care aş avea-o împotriva duşmanilor mei. Citesc, şi mă rog, şi îl supraveghez pe Momo cu ochi de şoim. Nu e întotdeauna uşor, căci e un băieţel energic, hotărât şi mare, pentru vârsta lui. S-a scuturat

rapid din faşe şi a fugit din pătuţ, apoi din apartamentul nostru. Dacă îi întorceam spatele pentru o clipă, dispărea. Nu am crezut

niciodată că un copilaş se poate târî cu atâta viteză! Uneori îmi venea să îl leg cu o frânghie, ca să îl pot trage înapoi de oriunde l-ar fi dus poznele lui, şi de îndată ce a învăţat să umble, şi apoi, fireşte, să alerge, situaţia a devenit cu mult mai complicată. E ca un mic duh şi el - pare să dispară după bunul plac. Când e supravegheat, se plimbă ţanţoş ca un adevărat emir, purtându-şi mândru inelul prins pe lănţişor, examinând totul (Deşi a fost avertizat să nu mănânce nimic din mâna altcuiva decât a mamei lui sau a lui Nus-Nus, atunci când e cu sultanul.). Acum că părul i s-a mai închis la culoare, Ismail îl place mai mult, îl declară un adevărat marocan, în ciuda ochilor lui albaştri. îi place să se năpustească în harem şi să îl ridice pe umeri, ca apoi să plece cu el.

Spre iritarea vizibilă a Zidanei, sultanul îl copleşeşte pe Momo cu daruri. Scumpul meu poartă cele mai stridente veşminte, pe care le adoră; cu cât sunt mai colorate şi mai strălucitoare, cu atât mai bine. Şi-a păstrat tendinţele de hoţoman, astfel că mereu îl găsesc jucându-se cu câte un fleac sau altul, iar când îl întreb de unde îl are, mă fixează cu ochii lui albaştri şi inocenţi şi îmi spune: „De la tata“. Dar s-a întâmplat deja de două ori să aflu că nu e adevărat. Sultana a făcut mare caz, acum o săptămână, când i-a dispărut un pandantiv cu perle, şi şi-a bătut cu bestialitate servitoarele, fiindcă i l-au pierdut. L-am găsit pitit sub păturile lui Momo, dar asta nu e tot. în aceeaşi ascunzătoare se află şi un ac mare cu un smarald în capăt şi un tub lung de argint, precum şi o brăţară din mărgele de sticlă portocalii şi scoici, un portret în miniatură al unei femei cu părul întunecat şi un inel de aur inscripţionat cu sigiliul sultanului, identic cu cel pe care Momo îl poartă tot timpul. Dar nu e propriul lui inel, această comoară ascunsă, căci acela îi atârnă la gât. Şi atunci îmi amintesc faptul că doar ieri izbucnirea de furie a lui Zidan a umplut de strigăte şi ţipete curţile haremului, iar Mamass mi-a spus că motivul era faptul că pierduse ceva de valoare. întind din nou păturile peste comoara secretă. Se pare că am crescut un hoţoman talentat.

La următoarea vizită a lui Nus-Nus în harem, o trimit pe Mamass cu treburi, îi fac semn să se apropie şi îi arăt, fără un cuvânt, micuţa pradă a lui Momo.

Sprâncenele lui se ridică brusc, apoi izbucneşte în râs.

- Ce Aii Baba micuţ e protejatul tău!
- Ce-ar trebui să fac?

- Rezolv eu, îmi spune.

Intră în vorbă cu Momo, facându-i complimente glumeţe, dar apoi exclamă că veşmintele lui - pantaloni roşii de satin şi o tunică albastru aprins - sunt prea lipsite de strălucire pentru un adevărat

emir şi au nevoie de mai multe decoraţiuni. Copilul fuge de îndată şi se întoarce, câteva clipe mai târziu, cu tezaurul lui. Una câte una, Nus-Nus îi ia pe nesimţite lucrurile furate, după ce descoperă de unde le are şi, pentru a compensa faptul că i-a luat bijuteriile, îi dă băiatului meu brăţara masivă de aur pe care o poartă. E mult prea mare pentru braţul lui Momo, iar el petrece mult timp încercând să găsească o modalitate de a o purta; e prea mică pentru a-şi trece capul prin ea, prea grea pentru a o purta la gât, pe un lănţişor. în cele din urmă, decide să o poarte pe coapsă, unde stă într-o poziţie foarte ciudată, şi iese să se joace în curte, astfel încât să îl pot vedea.

-E un adevărat bandit! declară Nus-Nus, aproape admirativ.

îmi promite că va returna obiectele proprietarilor lor de drept. Inelul îi aparţine, într-adevăr, lui Zidan, miniatura a fost luată de la ambasadorul veneţian, când Momo stătea în braţele tatălui său chiar lângă respectivul bărbat, brăţara cu scoici este a uneia dintre celelalte soţii, acul de argint gol pe dinăuntru şi cu smarald în capăt e al eunucului favorit al Zidanei, John cel Negru. Pe acesta din urmă, Nus-Nus pune mâna cu mare atenţie, atingând doar piatra preţioasă din capăt.

-Ce e?

El îşi muşcă buza, apoi îmi explică în cea mai cuviincioasă manieră posibilă că acul respectiv nu e folosit doar pentru a înfrumuseţa turbanul lui John, ci mai are un scop, mai puţin decorativ. Refuză să mă privească în ochi. Mă trezesc roşind de la gât până în vârful capului şi simt valul fierbinte de ruşine cople-şindu-mă ca o maree.

După o tăcere prelungă, stânjenită, Nus-Nus bagă comorile furate în robă, îşi ia la revedere de la mine şi se îndepărtează în grabă. E un om blând, Nus-Nus, şi un prieten bun.

în timp ce Momo îşi face somnul de după-amiază, mă pun să citesc din Coranul tradus în engleză, pe care mi l-a dat soţia unei căpetenii a corsarilor când am ajuns pentru prima dată în această ţară, pentru a-mi îndrepta gândurile spre un scop mai nobil. Dar ghinionul face să deschid cartea la povestea lui Yusuf, un bărbat chipeş care îi e vândut drept sclav unui oficial de la curtea egipteană, numit Al-Aziz. Stăpâna casei e atât de impresionată de frumuseţea

lui Yusuf încât se îndrăgosteşte de el şi îi porunceşte mereu să se culce cu ea, într-o bună zi înfuriindu-se atât de tare pe refuzul lui constant, încât încuie şapte uşi pentru a-1 împiedica să fugă, ru-gându-1 să vină la ea. Deodată pornesc amândoi în fugă spre uşă, iar Yusuf ajunge primul la ea, moment în care femeia îi sfâşie partea din spate a cămăşii. Brusc, îmi apare în minte imaginea cu Nus-Nus lucrând din greu la aşezarea taberei în munţi, fără cămaşă, cu pielea strălucindu-i de sudoare...

„Concentrează-te, Alys“, îmi spun eu cu înverşunare, dar textul nu mă ajută. „Cu pasiune îl dorea, şi ar fi dorit-o şi el, însă primise un semn de la Domnul şi a spus: «Allah e refugiul meu! Cu adevărat,

soţul tău e stăpânul meu, care mi-a făcut şederea plăcută, deci nu am să-l trădez».“

Tocmai fac legătura între această poveste şi o altă situaţie stânjenitoare, de care îmi aminteşte, când văd o umbră căzând asupra mea. Atât eram de cufundată în gânduri, încât nu am observat sosirea unui vizitator.

- Oh! strig apoi, cu întârziere, prosternându-mă, căci este sultanul.

Cartea îmi cade din poală pe podea, la picioarele lui, iar el se apleacă şi o ridică. Prin părul ce îmi cade peste faţă arunc o privire în sus şi îl văd studiind textul cu o expresie impasibilă; apoi coperta, întorcând cartea în mâinile lui. în cele din urmă, îmi spune să mă ridic şi mi-o dă înapoi.

- Ce e această carte? întreabă el încet.

îi spun că e un exemplar din Coran, însă tradus în propria mea limbă şi tipărit în Anglia, căci, deşi m-am străduit din răsputeri să învăţ limba arabă, încă mi-e foarte greu să citesc. în tot acest timp, îi privesc faţa întunecându-se, colorându-se într-un violet ţipător, apoi într-un negru de rău augur. Şi tot nu par să reuşesc să îmi pun capăt torentului de cuvinte dezlânate şi încep să îi explic faptul că, în Biblie, se pomeneşte despre o poveste similară, doar că acolo, Yusuf e Iosif, iar numele lui Al-Aziz e Potifar...

-Taci, femeie! tună el, şi mă întreb ce am făcut de i-am stârnit o asemenea mânie. Oare faptul că am recunoscut că araba e o limbă ce mi se pare dificil de învăţat sau faptul că am rămas fidelă limbii mele, deşi trăiesc la curtea lui? Sau poate că nu îi place ca o femeie să citească sau, îmi trece brusc prin minte, poate că nu o face nici el. Parcă ţin minte că Nus-Nus spunea...

- în engleză? tună el. Sfântul Coran în engleză?

îmi smulge cartea din mână, o aruncă pe jos şi o calcă în picioare, ceea ce mă şochează teribil, căci mahomedanii îşi tratează cartea sfântă cu un respect infinit, chiar spălându-se pe mâini înainte de a o atinge.

- îmi pare rău, îmi pare atât de rău! bocesc eu.

Plânsul meu probabil l-a trezit pe Momo, căci apare brusc lângă mine, privind îngrozit furia tatălui său şi plânsul meu. Apoi, cu vitejie - nesocotit - băiatul meu se năpusteşte asupra tatălui său şi îl loveşte în picioare cu pumnii lui mici.

- Las-o în pace pe mama!

Ismail coboară privirea. După aceea, aproape nepăsător, îl îmbrânceşte pe băiatul meu deoparte, iar Momo zboară cât colo, oprindu-se într-o măsuţă sculptată, aflată în celălalt capăt al salonului meu. în cele din urmp, ia cartea ofensatoare şi se îndepărtează, fără a privi în urmă.

Mai târziu în aceeaşi seară primesc un coş imens în apartamentul meu. înăuntru se află jucării şi bijuterii, prăjituri şi dulciuri, o pisicuţă tărcată cu zgardă de argint, un mic set de haine făcute din

ţesătură de aur. Şi, deasupra, un volum bogat decorat din Coran, în arabă.

CAPITOLUL 27
A doua zi, Rabi al-awwal 1091 AH

Tocmai mă întorc de la un comision făcut pentru sultană, când apar de după un colţ din harem şi îl găsesc pe Zidan urcat peste Momo, într-o curte pustie, ţinând capul copilului sub apa din fântână. Momo dă din picioare furios, dar Zidan, care are nouă ani, îl copleşeşte fizic cu uşurinţă. Atât e de ocupat micul monstru cu misiunea lui ucigaşă, încât nu mă aude apropiindu-mă; şi atât de intens e valul de furie ce mă cuprinde, încât reuşesc să-l prind din spatele gâtului şi să îl ţin în aer cu o singură mână. Pentru o clipă, propria mea forţă mă sperie - cât de uşor aş putea să îl las fără suflare, sugrumându-1, chiar în acel moment; şi cât de mult îmi doresc să o fac -, însă pe Zidan îl sperie şi mai tare.

Momo iese din fântână şi se aşază, tremurând, pe marginea decorată cu mozaic, iar eu observ o vânătaie teribilă pe fruntea lui, ceea ce mă face şi mai furios. îl scutur pe Zidan cum ar face-o un leu cu un căţeluş.

- Am să-i spun tatălui tău, îi promit eu înverşunat. Şi dacă te mai atingi vreodată de Mahomed, am să te ucid chiar eu.

îl pun jos apoi, iar el nu face decât să mă fixeze cu privirea, cu ochii ca nişte găuri zimţate, în care nu se vede nimic, în afară de un gol. Apoi, o ia la sănătoasa. Ştiu exact unde va merge: direct la mama lui. Ei bine, asta e ceva ce va trebui să înfrunt mai târziu. Deocamdată nu îmi pasă. îmi petrec un braţ în jurul umerilor lui Momo, apoi examinez vânătaia, care e închisă la culoare, ca o banană prea coaptă.

- Te doare?

El clatină din cap hotărât. Momo e un băiat atât de bine făcut pentru vârsta lui încât e uşor să uiţi că nu are decât trei ani.

- Să nu mai umbli singur niciodată. Lumea e un loc periculos.

El dă din cap solemn.

- A fost doar un joc, spune el, în cele din urmă.

Câtă bravadă! A moştenit mândria mamei lui. Simt inima crescând în mine ca şi cum ar fi propriul meu copil.

- Nu a fost un joc, Momo, şi ştim amândoi asta. Acum, am să te duc înapoi la mama ta şi trebuie să rămâi acolo.

-Nu ai să-i spui, aşa-i?

- Nu am să-i spun mamei tale, pentru că şi-ar face prea multe griji-

- Nu, vreau să zic, nu ai să-i spui lui tata?

- De ce să nu o fac?

- Va crede că sunt slab.

Preţ de o clipă prelungă, nu fac decât să mă zgâiesc la el. Atâta înţelepciune din partea unui copil atât de mic e înspăimântătoare şi

te surprinde.

- Nu pot să-l las pe Zidan să rămână nepedepsit pentru asta.
- Dacă nu spui, promit că am să fiu atent.
- Cum, şi dacă spun, nu ai să fii?

El îşi răsfrânge buza de jos, iar în ochi i se aprinde un foc albastru. Ne susţinem reciproc privirea, iar eu îmi spun că va ieşi un mare bărbat din el, dacă supravieţuieşte până atunci. în cele din urmă, îi promit.

A doua zi sunt la moschee cu sultanul, ajutându-1 să-şi încalţe papucii, după rugăciunile de după-amiază, când un servitor din harem se aruncă în faţa noastră, lipindu-şi fruntea de podea.

- Sultana vă solicită prezenţa, bolboroseşte el.

Ismail îl prinde pe băiat de umăr şi îl ridică în picioare.

- Ce anume face? Mie nu îmi solicită nimeni nimic!

Se încruntă spre el, oferind o privelişte terifiantă.

Băiatul începe să plângă şi, pe neaşteptate, privirea lui Ismail se îmblânzeşte.

- Pentru numele lui Allah, băiete, nu fi atât de slab! Transmite-ţi mesajul corect!

Aii ezită, apoi se uită la mine.

- Sultana Zidana solicită prezenţa dumneavoastră, subliniază el.

Sultanul ridică din sprâncene spre mine.

-A uitat că lucrezi pentru mine? întrebarea e retorică.

Eu nu spun nimic.

-Ei, ar fi bine să mergi şi să vezi ce vrea. Du-te! Eu îl iau pe Samir cu mine, să inspectăm lucrările.

Samir?

O siluetă apare din umbrele Sălii Pantofilor. Deasupra unei robe de mătase albă, poartă o bonetă tricotată roşie, iar oasele feţei îi sunt clar definite. Barba îi e atât de îngrijită, încât pare desenată în creion dermatograf cu o pensulă fină. Poartă cu el cerneluri, peniţe şi un teanc de hârtie. Privirea pe care mi-o aruncă e una de triumf făţiş. Ultima dată când l-am văzut, era însoţit de alţi trei găligani, hotărâţi să mă ucidă, iar eu i-am dislocat umărul şi l-am trimis intr-ale lui. Cu o sălbăticie neaşteptată, sper că umărul îl doare în continuare.

- Fugi, Nus-Nus, râde el batjocoritor. Am eu grijă de Maiestatea Sa.

Vreau să fug spre el, să îi stâlcesc în bătaie trăsăturile batjocoritoare, dar, desigur, nu o fac. îmi smulg privirea de la el, mă înclin adânc în faţa sultanului şi ies grăbit din hol, păşind în soarele sfârşitului de după-amiază.

Pe drum spre harem, întrebarea mă sâcâie: Cum a reuşit nepotul unui trădător executat să se strecoare înapoi în graţiile sultanului? Şi de ce se află acolo duşmanul meu? Nu-mi vine să cred că nu e o strategie gândită pentru a se răzbuna, oricare ar fi ea. îmi amintesc de cartea falsificată, şi cum au fost îndreptate lucrurile, şi îmi în-

cleştez pumnii pe lângă corp.

Cel puţin, toate aceste gânduri au darul de a-mi distrage gândurile de la convocarea Zidanei, al cărei motiv îl ştiu prea bine. Şi, într-adevăr, când sunt poftit în încăperea unde se află ea, îl văd pe Zidan, cu ochii înroşiţi, lipit de genunchiul mamei lui. Probabil s-a frecat cu ceapă la ochi, îmi spun, deoarece îmi închipui că nici măcar o puşlama ca Zidan nu poate să plângă douăzeci şi opt de ore neîncetat. Mă înclin în faţa ei, încercând să par cât mai calm şi mai solemn posibil, în calitate de servitor demn al sultanului.

Dar Zidana nu se lasă păcălită. E flancată de celelalte soţii regale - Umelez şi Lalla Bilqis -, şi toate trei mă fixează cu privirea, ca un comitet de judecători, de parcă aş fi comis vreo fărădelege atroce, pentru care ele îmi vor da sentinţa. Apoi, orice aparenţă de formalitate se spulberă când sultana ţâşneşte de la locul ei, cu ochii bulbucaţi şi cu saliva ţâşnindu-i din gură, în timp ce scutură în faţa mea o figurină neagră.

-Vezi asta? Vezi asta, Nus-Nus? Asta e moartea ta!

E o păpuşă-fetiş, făcută dintr-un fel de argilă neagră modelată, cu ochii din două mărgele albe mici, cu un punct negru pictat în mijloc, iar gura e o simplă gaură, ca surprinsă intr-un ţipăt mut. Poartă o replică a ţinutei pe care o port eu acum: uniforma mea de zi cu zi, reprezentată de o robă albă de bumbac cu broderie aurie la gât şi la mâneci; papuci galbeni, un turban alb. Chiar şi absenţa brăţării de aur pe care i-am dat-o lui Mahomed acum câteva zile a fost replicată.

Sunt străbătut de un fior. Deşi am colindat străzile civilizate şi palatele din Europa, am citit literatura a o duzină de alte rase şi mi-am oferit sufletul lui Allah, nu mă pot dezbăra de credinţele mele Senufo, deprinse în poala bunicului meu.

Zidana ridică roba păpuşii. în cruzimea ei, la bifurcaţia unde se întâlnesc trunchiul zvelt şi picioarele lungi, se află un mic mădular bărbătesc, dar fără boaşe. Ea urcă mângâietor cu unghia vopsită în portocaliu cu henna, de la burta păpuşii până la stern. Acolo, unghia se opreşte, apoi apasă, şi în pieptul păpuşii se deschide o uşiţă care dă la iveală...

Simt fierea urcându-mi în gât. Ceea ce văd pur şi simplu nu e posibil. înăuntrul păpuşii-fetiş bate o minusculă inimă roşie vie. Chiar în timp ce privesc, pradă unei fascinaţii oribile, aceasta pulsează ritmic, accelerându-şi bătăile când mi se accelerează pulsul.

Zidana închide brusc uşiţa peste această atrocitate şi îmi zâmbeşte.

- E suficient să smulg inima, şi ai să cazi mort. Să nu te mai atingi vreodată de băiatul meu.

Ia o cutiuţă din lemn de santal, deschide capacul sculptat şi pune figurina ce mă reprezintă înăuntru. înainte să apuce să o închidă din nou, zăresc şi alte figurine. Una, inconfundabil, are părul auriu şi e făcută din argilă de culoare deschisă; lângă ea se află un băieţel

cu mărgele albastre drept ochi...

încerc să îmi spun că e doar o absurditate, doar felul Zidanei de a teroriza oamenii - manipulare, în loc de magie. Că acele păpuşi nu au nici o putere în afară de aceea de a speria, că inima pe care am văzut-o bătând în replica mea a fost doar o iluzie, însă o frică primordială şi-a înfipt ghearele în mine, şi refuză să şi le desprindă. Visele mele sunt înspăimântătoare, şi nu reuşesc să mă scutur de ele.

Temerile mele nu se leagă doar de propria persoană, ci şi de Alys şi de Momo. Am păstrat întotdeauna un echilibru fragil în raporturile mele cu sultanul şi cu Prima lui Soţie, dar crezusem că problema s-a rezolvat între Zidana şi Lebăda Albă, dacă nu într-o manieră amiabilă, cel puţin cu un oarecare grad de acceptare. Acum, înţeleg că lucrurile nu stau aşa. Ura Zidanei are rădăcini adânci şi e implacabilă. într-un fel sau altul, va aştepta momentul potrivit şi îşi va vedea rivala - şi pe fiul ei - moartă, exact aşa cum a facut-o cu marele vizir: prin otravă, prin asasinare, prin intrigă. Sau prin voodoo, magia ei ritualică. Mă înfior.

Se organizează o audienţă pentru Sir James Leslie, ambasadorul englez, în Sala Ambasadorilor. încăperea e plină ochi cu demnitari şi funcţionari purtând cele mai grozave veşminte ale lor. Ismail e înconjurat de o mulţime de servitori, care îi fac vânt. Actuala lui pisică favorită - o femelă cu dungi elegante, căreia i-a pus numele E'ida - s-a tolănit în poala lui, complet relaxată, şi ne priveşte pe toţi cu răceală, prin ochii verzi ca marea. Eu mă aşez la picioarele sultanului, cu măsuţa de scris şi cu un registru oficial, dar, un moment mai târziu, apare Samir Rafik, înarmat cu un teanc de hârtii şi peniţe, şi se aşază în cealaltă parte. Pentru o clipă ne încruntăm unul la celălalt, ca şi cum am vrea să ne ucidem cu peniţele, iar apoi, eu ridic privirea spre Ismail, scandalizat. El râde de expresia mea şi mă bate pe cap, aşa cum ar face-o, poate, cu o pisică.

- Uneori, doi scribi sunt mai buni decât unul.

- Dar el nici măcar nu vorbeşte engleza, cu atât mai puţin să scrie! exclam pe un ton care pare, chiar şi în urechile mele, cel al unui copil capricios. Ce rost are el în această treabă?

- Din partea mea, Samir n-are decât să transcrie cântecele de împreunare ale porumbeilor, râde Ismail. Dacă ambasadorul englez mă va crede înconjurat de învăţaţi înţelepţi, va fi mai atent cu mine, iar regele lui ne va trata cu respectul pe care îl meritäm.

Sir James Leslie e un personaj cu un aer aspru, rumen la faţă şi corpolent la trup, îmbrăcat anost, dar cuviincios, într-o redingotă albastră, cu vestă ocru şi pantaloni de culoare închisă. Peruca pe care o poartă pe sub o pălărie cu pene e de un maro prăfuit şi îi coboară, în bucle neîngrijite, până pe umeri. Nu poartă nici o fundă la vedere, imagine cu totul diferită faţă de cea a slabului său emisar. Dintr-un motiv oarecare - sau poate tocmai din cauza acestui

aspect contrastant Ismail îl găseşte instant dezagreabil şi îl cheamă pe ben Hadou la el.

- Spune-i că trebuie să îşi scoată nu doar pălăria, ci şi peruca, cât timp se află în prezenţa sultanului, ca semn al respectului cuvenit!

Mesajul este transmis întocmai. După o pauză lungă şi mânioasă, ambasadorul se supune. Sub perucă, craniul lui Sir James e acoperit cu petice de puf gri. Pare, în acelaşi timp, stânjenit şi furios, dar se stăpâneşte, iar cei doi se salută şi discută nimicuri agreabile, nelipsite la orice vizită de stat.

Apoi se prezintă darurile ambasadorului, care au sosit, în sfârşit, deşi poate că ar fi fost mai bine dacă ar fi venit cu mâna goală, căci Ismail e total dezinteresat de ele. După lunga întârziere - două luni -, s-a aşteptat la tot felul de lucruri fine, la crema luxului şi a producţiei industriale engleze. însă ceea ce i se oferă sunt baloturi de brocart şi mătase care s-au deteriorat în timpul călătoriei, fiind pătate cu mucegai şi decolorate de apă. Muschetele englezeşti pe care le-a adus ambasadorul explodează la primul foc, toate acestea înfuriindu-1 pe Ismail şi creându-i bietului Sir James o stare de spirit cu nimic mai bună. îşi mustră locotenentul că nu a verificat temeinic muschetele înainte de a i le da, şi, după expresia deznădăjduită de pe chipul locotenentului, mă întreb dacă nu cumva au crezut că Marocul e o ţară atât de înapoiată încât armele moderne sunt prea puţin cunoscute aici (deşi le bombardăm zidurile fortăreţelor din Tanger cu tunul nostru şi le aruncăm în aer podeţele cu praful nostru de puşcă, de câţiva ani deja); sau că sultanul e un împărat-marionetă, în loc de o căpetenie războinică?

Următorul dar prezentat spre inspecţie constă dintr-o jumătate de duzină de cai de Galway aduşi pentru grajdurile sultanului şi care au fost selectaţi pentru originile lor excelente, pentru lungimea şi frumuseţea cozilor lor. La prima vedere, par a fi animale destul de frumoase, şi cel puţin cineva s-a obosit să îi pregătească, înainte de a fi prezentaţi, căci coamele şi cozile le-au fost pieptănate, iar harnaşamentele le-au fost lustruite. însă nu au fost îmbrăcaţi în ţesăturile opulente pe care le preferă sultanul, care, oricum, e teribil de prost dispus acum, şi de la bun început îi declară a fi „nişte mârţoage bune doar pentru curtea măcelarului“.

Nu ştiu dacă jignirea pe care a simţit-o la vederea darurilor nepotrivite l-a făcut să schimbe termenii pe care avea de gând să îi ofere, dar acum Ismail renunţă la subtilităţi faţă de Sir James. Ambasadorului i se dă de ales între o pace de o jumătate de an şi un

armistiţiu de doi ani. Coloniştii englezi vor avea dreptul să vândă şi să cumpere, să îşi scoată animalele la păscut, să sape în piatră şi să o exploateze; în schimbul acestor înlesniri, marocanii urmează să primească vaste cantităţi de materiale textile (nepătate), muschete (care să tragă fără a exploda), alice, praf de puşcă şi tunuri. Refuză categoric insistenţele lui Leslie ca păgânilor să li se dea voie să re-

construiască vechile fortificaţii din afara oraşului.

Sir James clatină din cap. Termenii sunt imposibili, fiind dezavantajoşi pentru englezi. îi aminteşte sultanului că Tangerul nu a fost obţinut prin agresiune, ci ca parte din zestrea reginei Catherine, la căsătoria ei cu regele englez.

Afirmaţia lui nu face decât să îl enerveze pe Ismail şi mai tare. Portughezii nu au avut niciodată drepturi asupra acelui pământ, de la bun început, îi spune el ambasadorului. Nefiind al lor niciodată, nu aveau cum să îl ofere în dar, cu tot cu prinţesa lor de mâna a doua, unui rege calic.

Sir James strânge din buze, dar nu se lasă provocat. Ajuns într-un impas pe subiectul Tangerului, trece acum la problema privind numărul de prizonieri englezi deţinuţi de către sultan. Ismail îi oferă un tur al lucrărilor de construcţie, în timp ce eu şi cu Samir alergăm în urma lui alături de restul uriaşului său anturaj, încercând să luăm notiţe în timp ce el trece de la un şantier la altul, arătând spre numeroşii lucrători străini. Toţi (se pare) sunt francezi, spanioli, italieni, greci, portughezi. Nu e nici un englez printre ei. Ambasadorul nu crede acest lucru, desigur, şi arată spre un bărbat, apoi spre altul, iar aceştia îi sunt aduşi.

- Spuneţi-vă numele şi ţara! li se porunceşte.

Unul câte unul, bărbaţii răspund: Jean-Marie din Bretania; Benoit din Marsilia; David din Cadiz; Giovanni din Napoli.

- Unde sunt prizonierii capturaţi în Tanger? întreabă Sir James, exasperat. Peste două sute de membri ai garnizoanei au fost luaţi prizonieri.

Ismail îşi deschide mâinile în semn de scuză.

- Mulţi şi-au dat duhul, mă tem. De la rănile din luptă sau de la alte slăbiciuni. Se pare că englezii nu sunt chiar atât de viguroşi pe cât te-ai putea aştepta de la o rasă atât de pusă pe războaie. Pe supravieţuitorii de care m-am putut lipsi i-am oferit în dar mesagerului tău, ca semn al bunăvoinţei şi îndurării mele.

Sir James continuă, cu francheţea-i caracteristică.

- Şi sunt cel puţin o mie cinci sute de oameni luaţi prizonieri de pe vasele noastre comerciale şi de pe alte corăbii, în ultimii câţiva ani. Zeci de vase ale noastre au fost capturate, iar echipajele au dispărut fără urmă.

- Mările din jurul coastelor noastre sunt cunoscute ca fiind extrem de furtunoase. Sultanul afişează un aer de supremă indiferenţă.

E un bun actor. Eu ştiu prea bine unde se află majoritatea prizonierilor englezi, înghesuiţi în catacombele întunecate ce se întind pe sub Sala Ambasadorilor. Aşa înţelege Ismail să facă o glumă. Sunt alţii care au acceptat adevărata credinţă şi îşi duc acum viaţa în spiritul legii lui Allah. Şi-au luat soţii musulmane cuminţi şi cresc copii musulmani cuminţi, trăind ca oameni eliberaţi, în regat.

Pune să fie adus un astfel de apostat, care îşi dă numele original

ca fiind William Harvey din Huli. îl recunosc, chiar şi în ţinuta lui marocană, ca fiind unul dintre prizonierii care m-au potopit cu insulte de pe zidurile palatului, în acea zi fatidică în care sidi Kabour a fost ucis de către bărbatul cu bonetă tricotată roşie, aflat acum la un metru de mine. Harvey, fără nici o ruşine, îi spune lui Sir James că e fericit cu soarta lui, că s-a convertit din proprie voinţă, că s-a căsătorit cu o negresă frumoasă, care e mult mai disponibilă şi mai veselă decât soţia pe care a lăsat-o acasă, şi că viaţa aici, în Meknes, e într-o sută de feluri mai bună decât viaţa ca membru în flota Maiestăţii Sale engleze.

Chipul lui Sir James se întunecă vizibil pe parcursul acestui elogiu, dar îşi stăpâneşte iritarea şi, în cele din urmă, Ismail recunoaşte că are doar o sută treizeci de sclavi englezi, dintre care şaptezeci au fost capturaţi în Tanger, iar alţi şaizeci fac parte din suita lui, fiind servitori ai funcţionarilor lui, în plin proces de învăţare a protocoalelor de la curte.

- Maiestatea Voastră, vă ofer câte cincizeci de piese de opt, pentru a-1 răscumpăra pe fiecare dintre ei.

Sultanul râde dispreţuitor.

- Două sute pentru fiecare bărbat e preţul de răscumpărare; mai mult pentru sclavele mele curtezane, dacă aleg să se întoarcă.

- Două sute de piese de opt? Asta e scandalos!

- Credeam că Anglia e o ţară bogată, care pune mare preţ pe locuitorii ei.

- Domnule, valoarea unui om e mai presus de bani. Dar două sute de piese de opt...

Cuvintele par să îi fi secat cu totul ambasadorului, care a devenit .icum incandescent la faţă şi gâfâie.

Ismail e perfect fermecător.

- Reflectaţi mai pe îndelete, domnule drag. Am să trimit prăjituri şi şerbeturi în camerele dumneavoastră, ca să vă ospătaţi şi să c ântăriţi situaţia cu o minte mai limpede.

Dacă Sir James sperase să îl înfrunte pe sultan la banchetul din seara aceea, va fi profund dezamăgit. Ismail rareori mănâncă în public - a fi văzut satisfăcându-şi pofte omeneşti atât de meschine i-ar scădea din statut, consideră el. însă după ce îmi îndeplinesc sarcinile de degustător al mâncării sultanului, sunt trimis să iau loc lângă ambasador, pentru a-i răspunde la întrebările despre curte şi, in general, pentru a fi atent la tot ce se întâmplă şi se spune, mai ales în ceea ce-1 priveşte pe ben Hadou, aşezat de cealaltă parte a lui Sir James, despre care Ismail are o părere echivocă. Acum o săptămână, a aruncat un valoros ceainic Isnik spre capul Căldărarului, strigând:

- Dispari din ochii mei, câine, fiu al unei femei creştine!

Kaid-ul s-a ferit, ceainicul s-a spart, şi eu am fost cel care a tre-buit să strângă cioburile. Nu mai ţin minte ce i-a stârnit stăpânului meu o asemenea mânie - în unele zile, nici nu e nevoie de mult -, dar acuzaţia că ben Hadou e fiul unei femei păgâne m-a fascinat.

Poate aşa se explică faptul că stăpâneşte limba engleză. în orice caz, acesta e aşezat în dreapta ambasadorului, în timp ce eu ocup poziţia mai puţin favorizată, din stânga. Pe Samir Rafik, spre bucuria mea, nu îl văd nicăieri.

Masa e întinsă absolut somptuos. Malik s-a depăşit pe el însuşi. Piesa centrală e o oaie la proţap întreagă, încă înfiptă în frigăruie, pregătită cu miere, coriandru, migdale, pere şi nuci. într-un vas de argint lucrat cu ciocanul se află o tocăniţă din carne de capră în sos de coriandru verde proaspăt şi chimion; pe platouri de aur, găini fripte cu şofran; o mâncare de cuşcuş parfumat cu carne de porumbel şi pui împăiaţi cu migdale şi stafide; plăcinte fierbinţi cu brânză albă de capră şi curmale; clătite groase şi aluaturi de foi dulci, presărate cu scorţişoară şi înecate în miere; mici fursecuri cu migdale în formă de coarne de antilopă şi semiluni, umplute cu seminţe de pin şi fistic zdrobite şi parfumate cu apă de trandafiri. Mai devreme am mâncat doar câteva înghiţituri din două dintre alimentele obişnuite ale lui Ismail - favoritul lui cuşcuş cu năut -, aşa că sunt mai mult decât bucuros să mă desfat cu bunătăţile de la

festin, alături de ceilalţi. Multă vreme nu se aude nici un alt sunet în afară de mâncat şi laude, de laude şi mâncat.

Aştept, până când ben Hadou se ridică de la masă pentru a se uşura, apoi îi spun încet lui Sir James:

- Vă rog să nu vă arătaţi alarmat de ceea ce am să vă spun, domnule. Vieţile altora depind de discreţia noastră.

Ambasadorul nu are talente de actor şi mă priveşte surprins. Eu îmi aplec capul peste mâncare, prefăcându-mă concentrat la sarcina separării cărnii de os. Am observat că i s-au oferit lui Sir James şi suitei lui instrumente de mâncat de modă nouă, ca şi cum cele două mâini ale lor nu sunt suficiente. Continuând să îmi fac de lucru cu zgârciul, spun încet:

- Există o englezoaică în haremul sultanului. Numele ei e Alys Swann. Familia ei s-a mutat la Haga în timpul războiului civil. Tatăl ei e un regalist convins, care a fugit să îşi salveze viaţa. Alys a fost luată prizonieră de către corsari în timp ce se afla pe corabia ce o ducea din Olanda spre oraşul unde urma să se căsătorească cu un gentleman englez. Corsarii au hotărât să i-o ofere sultanului în dar acum patru ani; de atunci se află tot aici. Nu a făcut nici o încercare de a cere să fie răscumpărată. Susţine că mama ei, rămasă văduvă, e vârstnică şi aproape săracă lipită pământului, şi nu şi-a întâlnit niciodată logodnicul.

îndrăznesc să îi arunc o privire şi observ că i-am captat atenţia.

- De ce îmi spui toate astea?

-Viaţa ei e în pericol aici. Puteţi să o ajutaţi să plece?

- Să-i plătesc preţul de răscumpărare, adică?

-Da.

El râde.

- Sultanul tău a încercat să-mi ceară două sute de piese de opt

pentru un sclav de rând. Cât crezi că ar vrea pentru una dintre femeile din haremul lui?

O avere, ştiu, dar insist.

- E o doamnă din Anglia. Nu e păcat pentru ţara dumneavoastră să o lăsaţi aici?

El strânge din buze.

- S-a convertit la islam?

O frază atât de aspră.

- Domnule, doar de formă şi prin vorbe, niciodată în adâncul inimii. Dacă nu ar fi acceptat religia islamică, ar fi fost moartă de mult.

- Atunci, nu pot să fac nimic pentru ea, indiferent dacă renunţarea ei la credinţă s-a făcut sub ameninţare sau nu.

- Dacă nu o ajutaţi dumneavoastră, domnule, mă tem că, cel mai probabil, nici fiul ei şi nici ea nu vor mai fi în viaţă până la sfârşitul anului.

- Ei bine, nu am ce să fac în privinţa asta. E musulmană acum, la fel şi copilul ei. Fiecare trebuie să aibă grijă de ai lui.

- Asta nu e deloc o atitudine creştinească din partea dumneavoastră, domnule.

Ochii lui devin sfredelitori.

-Nu sunt obişnuit să primesc lecţii de bune maniere de la un cioroi fără boaşe!

încerc să nu îmi arăt furia. în schimb, mă întind peste masă după un bol de bomboane şi i-1 ofer cu un zâmbet.

- Iertaţi-mă. Mi-am uitat locul. Daţi-mi voie să rectific situaţia. Sunt sigur că acestea vor fi pe gustul dumneavoastră, domnule, sunt o delicatesă rafinată.

îmbunat, înfige furculiţa într-una, o taie în jumătate şi bagă o bucată în gură.

- Mmm. Foarte delicios. Ce sunt astea?

- Testicule de berbec gătite în untură veche de cinci ani, îi spun eu cu o oarecare satisfacţie, şi îl văd pălind şi ştergându-se pe buzele groase. Când ben Hadou se întoarce, mă scuz şi mă ridic de la masă.

A doua zi, negocierile nu încep prea bine, căci ambasadorul şi-a lăsat pălăria în apartament, dar a avut îndrăzneala să îşi aducă peruca. Ismail nu face nici un comentariu imediat legat de această insolenţă intenţionată, dar declară apoi dispreţuitor că îi e imposibil să trateze cu un păgân care nu a avut nici măcar bunul simţ de a-şi scoate cizmele, când se află în companie civilizată. Ambasadorul protestează că englezii nu discută afaceri încălţaţi doar în şosete, dar Ismail rămâne neînduplecat. Iar când se descalţă, înţelegem cu toţii prea bine de ce a dorit să-şi păstreze cizmele. Şosetele lui Sir James sunt teribil de zdrenţuite, fiind pline de găuri la degete şi la călcâie. Pe tot parcursul discuţiei, e evident că e profund stânjenit de acest lucru, şi încearcă în permanenţă să îşi ascundă picioarele.

Discuţiile privind viitorul Tangerului nu par să ducă nicăieri,

căci Ismail e într-o dispoziţie proastă. în cele din urmă, Sir James, înţelegând că a pierdut orice şansă de a încheia fie o pace, fie un tratat, acceptă termenii, dar cu o precizare.

- Sire, atunci, am să vă rog să trimiteţi un ambasador al dumneavoastră care să mă însoţească în Anglia şi să se întâlnească cu regele Charles şi cu consilierii lui, pentru a discuta problema mai în detaliu.

După o scurtă reflecţie, Ismail se arată de acord, ceea ce mă miră. Pare să îl surprindă şi pe ambasador, care, în mod clar, crede că e posibil să fi câştigat un punct şi decide să insiste în problema sclavilor englezi. Dar în ceea ce ţine de preţul de răscumpărare, Ismail e de neclintit.

- Două sute de piese de opt pentru fiecare om, sau nimic.

Sir James oftează zgomotos.

- Şi mai e şi problema englezoaicei din haremul dumneavoastră.

- O englezoaică? repetă Ismail, ca şi cum nu ar fi sigur dacă a auzit bine.

- O anume Alys Swann, cred.

Aşezat lângă sultan, luând notiţe, îmi plec capul şi închid ochii de disperare. Aceşti englezi sunt atât de direcţi! Ei nu ştiu că e o impoliteţe uriaşă să abordezi direct un subiect atât de delicat ca acesta, năpustindu-te ca un taur într-o grădină de trandafiri? Dar Ismail pare foarte amuzat.

- în pavilionul privat al palatului meu am o mie de femei, din toate ţările lumii, se laudă el. Sunt aici femei din Franţa, din Spania, din Italia, Grecia şi Turcia; doamne din Rusia şi China, din India şi de pe coasta Newfoundland. Din junglele Guineei şi ale Braziliei, din porturile Irlandei şi ale Islandei. Şi totuşi, tu alegi dintre ele o singură femeie englezoaică?

- E compatrioata mea şi mi s-a spus că tatăl ei a fost un susţinător convins al răposatului tată al regelui nostru. Sunt sigur că suveranul nostru ar fi profund recunoscător dacă ne-aţi da-o înapoi.

Ismail nici măcar nu clipeşte.

-Recunoştinţa nu costă nimic. Dar Lebăda Albă... ah, Lebăda Albă e nepreţuită. Şi chiar de-ar fi să ne înţelegem la o sumă (ceea ce, desigur, nu se va întâmpla niciodată, căci îmi e nespus de dragă), doamna respectivă s-a convertit la adevărata credinţă şi nu ar vrea să-şi părăsească micul paradis de aici; cu atât mai puţin fiul. Fiul nostru, Mahomed, e unul dintre succesorii la tronul acestei ţări, al ţării lui; nu poate să plece nicăieri fără binecuvântarea mea.

-Eu... înţeleg. Ambasadorul se simte jenat şi îmi aruncă o privire acuzatoare. Ei bine, să ne întoarcem la subiectul prizonierilor bărbaţi, atunci...

Sultanul flutură din mână, plictisit de întreaga discuţie.

- Vino, Nus-Nus.

îi întoarce spatele englezului, o insultă impardonabilă, şi pleacă fără un cuvânt.

A doua zi, Sir James Leslie şi suita lui pleacă. Mă număr printre cei delegaţi să îi însoţească până la drumul dinspre nord. La fel şi Samir Rafik. E greu de spus cine pe cine spionează: deşi Samir nu vorbeşte deloc engleză, sau aproape deloc, îl văd privindu-ne pe mine, pe ben Hadou, pe kaid Omar şi pe ambasador de fiecare dată când vreunul dintre noi scoate o vorbă. Sir James îmi vorbeşte tăios şi refuză să mă privească în ochi. Mă consideră vinovat, cred, pentru ruşinea suferită ieri. Când îmi iau la revedere de la el, în stil englezesc, strângându-i mâna, îl rog să se ocupe de această problemă şi după ce ajunge în Anglia, dar tot ce îmi spune el în replică e:

- Am încheiat discuţia pe subiectul ăsta, apoi îşi întoarce calul pentru a-şi lua oficial la revedere de la kaid şi de la Căldărar.

- Despre ce aţi vorbit? întreabă Samir, cu faţa tăioasă luminată de curiozitate.

îmi ascund dezamăgirea.

-Nimic care să te privească pe tine, îi răspund eu scurt.

- Nu o să-ţi dea niciodată voie să pleci, şi nici lui Momo, îi spun eu Lebedei Albe la următoarea ocazie când am un motiv bun pentru a merge în harem. îmi pare rău, Alys. Am încercat.

Ochii ei se umplu de lacrimi. Apa se strânge în ei, apoi tremură şi se revarsă, scurgându-se peste creionul dermatograf. îşi şterge lacrimile furioasă, ca şi cum şi corpul ei ar trăda-o, la fel ca tot restul lumii. O dâră neagră îi mânjeşte chipul perfect. Mâna mea tânjeşte să se întindă şi să îi prindă obrazul în palmă, dar e mânioasă acum.

- Blestemăţie! Blestemaţi fie ei toţi! Blestemaţi fie toţi bărbaţii! Ridică privirea. Iartă-mă, Nus-Nus. Pe tine nu te includ aici.

Nu ştiu ce mă face să mă simt mai rău, faptul de a fi inclus sau exclus din categoria generală a bărbaţilor.

CAPITOLUL 28

Alys

De câteva săptămâni deja, Momo suferă de coşmaruri oribile; de două ori l-am găsit umblând în somn. Noaptea trecută m-am trezit şi l-am găsit stând în curte.

Am auzit că, pe vremea când regele francez era copil, un meşteşugar pe nume Camus a creat pentru el un set în miniatură de cai şi caleaşcă, cu tot cu lachei, un paj şi o doamnă pasager, şi că toate aceste figurine erau capabile să execute mişcări remarcabil de similare cu cele din viaţa reală. Când l-am strigat pe fiul meu pe nume, iar el s-a întors spre mine, cu lumina lunii în ochi, mi s-a părut a fi unul dintre acele dispozitive ingenioase - o replică perfectă a unei fiinţe umane, dar fără suflet, mort şi gol pe dinăuntru.

-Momo! l-am strigat eu încet. Ce faci?

El mi-a răspuns fără viaţă.

- Trebuie să fiu pregătit.
- Pentru ce să fii pregătit?

- Vine să mă ucidă.
-Cine vine?
Nu mi-a răspuns, continuând să mă fixeze cu ochii albi ca luna.
- Dragul meu, vino cu mine, lasă-mă să te duc înapoi în pat. Vei fi în siguranţă acolo.
-Nimeni nu e în siguranţă.
Nu pot să nu mă în fior.
Am reuşit să îl bag înapoi în pat, şi a adormit la loc imediat, fără a se mai mişca până dimineaţa, dar eu am rămas trează tot restul nopţii. Azi dimineaţă, în timp ce îl îmbrac, îl întreb:
- Cum te înţelegi cu Zidan?

El îmi aruncă o privire scurtă, întunecată, cu ochii aproape negri.
- E fratele meu.
- Nu ţi-a făcut nimic?
Expresia lui devine ferită.
-Nu.
- Eşti foarte sigur?
El dă din cap, dar refuză să mă privească.
- Şi nu te-a ameninţat în nici un fel?
- Nu vorbi prostii, mama. E prietenul meu.
- Dacă o face, trebuie să-mi spui, Mahomed. Promiţi?
- îţi promit, mama.
- Şi sunt sigură că tatăl tău nu a vrut să te rănească, atunci când te-a lovit. Mintea îi era la altele. Era furios pe mine, vezi tu, iar când îşi iese din fire, ei bine... nu se poate abţine. Dar te iubeşte din toată inima, Mahomed, să nu te îndoieşti vreodată de asta.
Momo dă din cap solemn, deşi, desigur, e mult prea mic pentru a înţelege. E un omuleţ atât de curajos, deşi e proaspăt ieşit din frageda pruncie. Trebuie să îl salvez, oricare ar fi preţul pe care îl voi plăti eu, deşi gândul de a trăi fără el îmi face inima să se încleşteze ca un pumn.
Am un plan, un plan care mi-a venit în minte în orele pe care le-am petrecut cu ochii aţintiţi în tavan, în ultimele câteva nopţi. Am învăţat multe aici, la curtea marocană. Am învăţat să fiu îndemânatică şi atentă, şi să mă bazez doar pe mine. Am învăţat puţină arabă şi cum să ascund faptul că o ştiu. Am ascultat-o pe Zidana dându-le instrucţiuni cameristelor ei şi spunându-le poveşti despre otrăvuri. Am învăţat să port o mască, aşa cum m-a sfătuit Nus-Nus, să zâmbesc atunci când îmi vine să scuip şi să zgârii. Am învăţat să dau impresia că simt plăcere când, de fapt, nu simt decât durere şi umilinţă. Pe scurt, am învăţat să fiu o atât de bună actriţă, încât aş putea să urc pe scenă alături de cele mai bune târfe din Londra.
Şi în toate acestea mă ajută micuţa mea cameristă, fiica bucătarului, Mamass, cu o pereche în plus de ochi şi de urechi. S-a dovedit a fi o iscoadă abilă. Pare atât de mică şi de inocentă, aproape doar o copilă şi ea, încât nimeni nu îşi păzeşte limba în

preajma ei. Pune întrebări pe care nimeni altcineva nu ar îndrăzni să le pună. S-a împrietenit cu băiatul spiţerului şi, dată fiind capacitatea ei de a înţelege ingredientele neobişnuite, graţie educaţiei primite în bucătăria palatului, poate să discute cu el pe diverse

subiecte. E o adevărată micuţă comoară. Şi fiindcă tatăl ei e Malik, bucătarul sultanului, poate să umble în voie prin tot palatul. E suficient să spună că merge la tatăl ei. Dar e rareori întrebată, căci toată lumea o cunoaşte pe micuţa Mamass, cu ochii ei mari şi negri şi cu zâmbetul ei fermecător, cu strungăreaţă.

O trimit să îl cheme pe Nus-Nus la mine.

- Aud că se va trimite o solie la Londra.

El mă priveşte cu o oarecare surprindere.

- Chiar dacă haremul are ziduri, şi porţi, şi paznici, uneori zvonurile reuşesc să treacă prin aceste apărări demne de o fortăreaţă.

- Da. Solia marocană va fi condusă de kaid Mahomed ben Hadou până la Londra, unde urmează să se întâlnească cu regele, pentru a continua negocierile. Ambasadorul englez a cerut lucrul acesta ca pe o favoare, nereuşind să obţină vreo satisfacţie din partea sultanului nici în privinţa răscumpărării sclavilor, nici în problema Tangerului. Cred că îi era teamă că va fi învinovăţit pentru propria lui incapacitate de a obţine un rezultat favorabil pe oricare din cele două subiecte.

- Şi cine îl va însoţi pe ben Hadou?

- Kaid Mahomed Sharif, apostatul englez Hamza şi o duzină de alte persoane.

Sharif-ul e un bărbat destul de decent, căci e înrudit cu familia sultanului într-o manieră complicată. Dar Hamza! Numele mă face să tresar, evocându-mi o imagine şocantă. A fost unul dintre cei trei bărbaţi care l-au însoţit pe Samir Rafik în acel atac eşuat asupra mea, cu atâtea luni în urmă. De ce a fost un asemenea om inclus într-o solie atât de importantă? Simt un gust amar urcându-mi în gât.

- Şi ceilalţi doisprezece sunt aleşi?

Nus-Nus ridică din umeri.

- Nu am acces la astfel de informaţii.

- Cine îi alege?

- Ei bine, sultanul, desigur.

-Trebuie să ai grijă să te aleagă şi pe tine să mergi în Anglia cu ben Hadou.

-Eu? Ismail nu mă va trimite pe mine!

- De dragul meu, Nus-Nus, nu poţi găsi o cale?

El pare nesigur, cu sprâncenele împreunate într-o expresie profund severă. Aş vrea să întind mâna şi să îi netezesc cutele, dar nu pot. în acest loc sunt ochi peste tot.

- Am să încerc, dar ar fi bine să îmi spui de ce îţi doreşti asta de la mine.

- Vreau să duci... un mesaj pentru mine.

CAPITOLUL 29

Tocmai sunt pe punctul de a pleca din harem, când Samira, una dintre cameristele Zidanei, se apropie în fugă de mine.

- Stăpâna mea doreşte să te vadă.

O urmez în apartamentele private ale sultanei, iar acolo o găsesc aşezată protocolar, pe o canapea îmbrăcată în piele, încoronată cu o diademă înaltă de aur cu picături de cristal întinzându-se peste fruntea ei şi cu un guler de scoici şi perle urcându-i mult pe gât. Roba ei e argintiu cu roşu, rigidizată de abundenţa de broderii, în mâna dreaptă ţine un sceptru având la capăt craniul vreunui biet animal cu colţi.

Mă înclin în faţa ei, dar ea bate nerăbdătoare cu bastonul în podea chiar lângă capul meu.

- Sus, sus, sus!

Când mă ridic în picioare, ea adoptă o poziţie teatrală, cu gâtul răsucit astfel încât să stea cu faţa către soare, făcând toate acele cristale să danseze şi să scânteieze.

- încă mai sunt frumoasă, Nus-Nus? Dintre toţi bărbaţii, tu, din tribul Senufo, poţi cel mai bine să judeci o fată Lobi.

Fată sigur nu e, iar complicaţiile de după ultima ei naştere au cam ţintuit-o în loc, motiv pentru care grăsimea i se întinde tot mai mult spre exterior. Când mişcă sceptrul, carnea îi tremură în valuri pe braţ. Are guşă acum şi bărbie dublă. Sincer să fiu, arată extenuată şi vlăguită de vârstă. Desigur, nu pot fi sincer.

- Doamnă, sunteţi mai frumoasă ca niciodată.

-Nu mă minţi, eunucule! Sunt bătrână şi obosită, şi îmi pierd farmecul. Soţul meu nu mă mai vizitează la fel de des cum o făcea, articulaţiile mă dor, iar femeile din harem încep să se răzvrătească. Simt că puterea mea păleşte; se întrec între ele pentru poziţia supremă, aşteptând o oportunitate de a-mi lua locul.

- Sublimă Maiestate, sunt foarte sigur că vă respectă, temătoare ca întotdeauna.

Ea flutură spre mine o mână încărcată cu inele.

- Nu te-am chemat aici în căutare de complimente goale. Am o misiune pentru tine.

înclin capul.

- Vă stau la dispoziţie, doamnă, ca întotdeauna.

- E ceva ce îmi trebuie. De la Londra. Vreau să mi-1 aduci.

Aproape cad din picioare. Cum se face că, brusc, toată lumea vrea să mă trimită la Londra?

- Dar, sublimă Maiestate, eu nu mă duc la Londra.

- Ba te duci. Am să vorbesc cu Ismail şi am să mă asigur că vei li ales să mergi în Anglia cu solia lui Al-Attar. Odată ce ajungi acolo,

vreau să îi cauţi pe cei mai buni alchimişti din ţară. Am auzit că au descoperit o substanţă miraculoasă ce va asigura viaţă şi tinereţe veşnice. Plăteşte-le oricât îţi cer şi adu-o înapoi cu tine. Sau, dacă refuză să o vândă, adu-mi-1, prin orice mijloace, pe bărbatul care a inventat-o, ca să poată veni aici, să o prepare pentru mine.

- Veşnice?

Nu reuşesc să îmi ascund nota de scepticism din voce.

- Chiar de-ar fi să-mi ofere doar alţi zece, cincisprezece ani de influenţă, tot voi fi fericită - suficient cât să îl pot ajuta pe Zidan să ajungă cu bine la majorat şi să îi văd succesiunea la tron asigurată.

- Aţi putea să îi asiguraţi succesiunea şi singură, sunt convins. Aţi reuşit să o faceţi în ultimii nouă ani.

- Ismail e înnebunit după viermele blond al Lebedei, sufocând micuţa bestie cu daruri şi complimente. Ai văzut ce mare e brăţara aceea de aur pe care i-a dat-o?

E timpul să intru în jocul ei periculos.

- Tatăl lui adoră să îl răsfeţe. Chiar săptămâna trecută a trimis un coş mare cu bijuterii şi bunătăţi pentru băiat. Se plimbă mereu cu el pe la curte, lăudându-se în faţa vizitatorilor, mândru de ce emir mic şi frumos are. Sunt surprins că nu aţi eliminat până acum acest obstacol din calea lui Zidan.

Ea mă priveşte cu o expresie ciudată.

-De ce spui asta acum? Credeam că nutreşti o oarecare... tandreţe faţă de Lebăda Albă şi copilul ei.

Mă forţez să râd.

- Ea e cam ciudată, nu credeţi? Rece, mi s-a părut întotdeauna, iar după ce ne-am întors din campania din sud, cam nebună.

Zidana râde.

- Ah, da, te referi la faptul că trăia ca o scroafă sălbatică, răscolind pământul după mâncare. Cum poate Ismail să se mai împerecheze cu ea nu pot înţelege, dar bărbaţii pot fi creaturi atât de bizare când e vorba de ceea ce le stârneşte dorinţa.

- Am auzit că se află în oraş un negustor din Florenţa care se ocupă cu... medicamente. Acestea sunt, cred eu, o specie foarte discretă în folosirea - cobor vocea - otrăvurilor.

Ea reflectează la acest lucru pentru o clipă. Apoi, îşi mijeşte ochii.

-Tu ai călătorit în Italia, nu-i aşa? Şi vorbeşti limba, nu-i aşa?

Confirm că e adevărat.

-Ei, ei, Nus-Nus. Cred că ştii genul de... medicament de care s-ar putea să am nevoie. Fă acest lucru pentru mine şi am să ridic blestemul pe care l-am aruncat asupra ta.

Câtă generozitate!

- Maiestatea Voastră merită tot ce e mai bun.

înclin capul.

Zidana se ţine de cuvânt. A doua zi, în timp ce îl ajut pe Ismail să se îmbrace, după vizita la baia turcească, acesta îmi spune,

aproape indiferent:

- Deci, Nus-Nus, ţi-ar plăcea să vizitezi Londra?

Mă străduiesc să mă prefac şocat.

- Londra, stăpâne?

- Ben Hadou are nevoie de un secretar pentru solia lui. Doamna mea Zidana consideră că tu ai fi cea mai potrivită persoană pentru acea poziţie şi, trebuie să recunosc, mi se pare o alegere excelentă, în plus, mai e ceva ce trebuie rezolvat.

îmi aruncă un obiect. E o carte. Deschid coperta şi văd că pe prima pagină scrie: „Coranul lui Mahomed, tradus din arabă“ - privirea mea trece mai departe - „şi recent transpus în engleză, spre satisfacţia tuturor celor care doresc să arunce o privire asupra Capriciilor turceşti. Tipărită la Londra. Anul Domnului 1649“.

Capriciile turceşti? Mare noroc că Ismail nu ştie citi în engleză...

El îmi întrerupe gândurile.

- Vreau să îl găseşti pe omul care a tipărit această abominaţie. M-ai auzit?

Dau din cap, descumpănit.

- Desigur, stăpâne.

- Caută-1 în toată Londra şi, după ce îl găseşti, omoară-1 şi adu-mi capul lui.

-Să îl omor? Ridic brusc capul, şocat. Eu... eu nu sunt asasin, stăpâne...

Mă priveşte cu răceală, aplecându-şi capul într-o parte.

- Nu eşti, Nus-Nus?

Simt că genunchii încep să-mi tremure sub privirea lui. „Retrage-ţi refuzul, pentru numele lui Dumnezeu“, îmi spun eu, dar nu reuşesc să rostesc cuvintele.

- Cum poate orice bun musulman să permită ca un păgân să spurce astfel cartea sfântă? Singura limbă în care poate fi citit Coranul e araba, limba în care Allah şi-a dictat ultima revelaţie. A realiza o traducere înseamnă a crea o caricatură, o atrocitate, o blasfemie.

- Desigur, stăpâne, înţeleg asta.

El oftează, clătinând mâhnit din cap.

- Tu nu poţi să înţelegi cu adevărat, nu faci parte din poporul nostru. Deşi, asta nu e vina ta. îmi ia cartea din mâini. Du-te în pace, Nus-Nus. Nu am să-ţi cer să faci ceva contrar firii tale.

Rămân acolo o secundă întreagă, nevenindu-mi să cred ceea ce am auzit. Fără îndoială cineva, undeva, a făcut o magie stranie, de l-a făcut atât de înţelegător.

A doua zi, Shawwăl

Lalla Zidana, născută Aisha M’Barka în Guineea, acum împărătească a Marocului, Prima Soţie a sublimei sale Maiestăţi, sultanul Moulai Ismail.

A doua zi, imediat după ivirea zorilor, aud o bătaie în uşa camerei mele. O deschid şi o găsesc în faţa ei pe micuţa Mamass.

Fără un cuvânt, aceasta ia un sul de material din mânecă şi mi-1 întinde.

- Stăpâna mea a pregătit ceva ce să duci cu tine, când vei merge cu solia.

- Văd că vestea se răspândeşte repede.

Ea zâmbeşte radiant.

- Suntem cu toţii atât de mândri de tine.

Cobor privirea spre obiect. Pare a fi un pergament brodat, dar când încerc să îl deschid, constat că a fost cusut.

- E doar pentru ochii regelui englez; un dar din partea Lebedei Albe.

Zâmbesc.

- Mă îndoiesc sincer că voi ajunge în situaţia de a-i putea oferi un dar cu mâinile mele, Mamass, dar spune-i stăpânei tale că am să fac tot ce-mi stă în putere pentru a-i îndeplini dorinţele.

Când îl caut pe ben Hadou, câteva zile mai târziu, trec pe lângă o mulţime de solicitanţi care aşteaptă în faţa apartamentelor lui oficiale, iar înăuntru îl găsesc pe Căldărar prins într-o dispută cu doi negustori, care a devenit, evident, foarte aprinsă. Se pare că un transport de săpun franţuzesc scump a fost furat. Negustorul ofensat, a cărui marfă a dispărut, flutură o hârtie ce dovedeşte că marfa lui a plecat din Marsilia luna precedentă şi a fost descărcată la Salé.

- E un cuib de vipere şi tâlhari! strigă el, lovindu-se cu pumnul în piept. Iar acest... acest... hoţ - îndreaptă un deget acuzator spre celălalt bărbat, cu barbă lungă şi rânjind în faţa furiei tot mai aprige a adversarului său - are numeroşi prieteni printre acele vipere. Saliva lui zboară în toate direcţiile. Le-a uns palmele...

Ben Hadou râde.

- Nu cred că şerpii sunt binecuvântaţi cu palme, Si Hamed.

Netulburat, negustorul îşi continuă declaraţia furioasă. Caravana lui a fost atacată de tâlhari în Pădurea Marmora, şi cumva - în mod bizar - săpunul lui a apărut acum în bazarul din Meknes, unde e vândut de către evrei la preţuri exorbitante. Bagă mâna în buzunarul robei lui şi scoate un calup împachetat din săpunul respectiv, fluturându-1 pe sub nasul lui ben Hadou.

- Săpun din ulei de măsline pur, parfumat cu lavandă de pe câmpiile din Provence! Eu deţin monopolul asupra acelei companii din Marsilia, deci de unde a apărut ăsta?

Ben Hadou ia calupul din mâinile lui şi desface hârtia din jurul acestuia, ducându-1 la nas.

- Lavandă? Mie îmi miroase a migdale, bunele noastre migdale marocane.

După o lungă peroraţie, îi dă dreptate bărbatului cu barbă, iar Si Hamed pleacă înjurând oribil.

- Am să trec cu vederea blasfemia ta, îi strigă Căldărarul din urmă. Apoi se întoarce spre celălalt bărbat şi îi strânge mâna.

Trimite o ladă de săpun la reşedinţa mea, bine?

îşi rânjesc reciproc, cu un aer conspirativ, iar negustorul cu barbă pleacă, profund satisfăcut. Ben Hadou se întoarce spre mine cu o sprânceană ridicată. M-am întrebat întotdeauna de unde provine venitul lui, căci salariul său oficial nu e neînsemnat, dar nu ar putea niciodată să acopere cheltuielile pentru întreţinerea a două case în Meknes şi a celei despre care se zvoneşte că o are în Fez, cu atât mai puţin caravanele din deşert pe care le deţine. Nu spun nimic, desigur. Discreţia e crucială în poziţia mea.

- Sultanul a cerut să vă vadă, pentru a discuta detaliile despre solie, cred, sidi.

- Plecăm la sfârşitul săptămânii. Ţi-ai făcut bagajele? mă întreabă el în timp ce mergem.

Expresia îi e sardonică. Ştie că nu am, practic, nimic al meu.

- Sunt pregătit, dacă la asta vă referiţi.
- Cerneluri, peniţe, o cantitate suficientă de hârtie egipteană.
- Desigur.
- Sper că ai haine potrivite...

Eu ridic din umeri.

- Sunt un simplu sclav. Contează?

- Aspectul contează întotdeauna. Te vei afla în prezenţa regelui englez şi a nobililor lui. E important să fii frumos înveşmântat. Ei vor judeca Marocul, şi puterea sultanului, după astfel de detalii. Dacă cel mai mărunt membru al soliei noastre e gătit bogat, ne vor vedea forţa, ceea ce va crea avantaje pentru poziţia noastră de negociere.

Cel mai mărunt membru... Aproape ajunsesem să îl consider pe ben Hadou un prieten. Nus-Nus cel naiv. Un sclav eunuc nu are prieteni.

Tocmai dăm colţul spre o pasarelă umbroasă, străjuită de coloane, ce duce la pavilionul sultanului, când auzim un vacarm uriaş ridicându-se din harem: gemete, şi strigăte, şi peste tot, acel zgomot de fond, ţipetele unei femei, neîncetate. Ne oprim amândoi brusc şi ne uităm unul la celălalt. Sunetul e înspăimântător.

- Un prunc născut mort? sugerează Căldărarul.

- Sau o moarte. Mă întorc spre el, cu inima accelerându-şi bătăile. Mergeţi la Ismail - eu mă duc să văd ce s-a întâmplat.

Dă din cap şi se îndepărtează, bucuros că nu e implicat în lumea complicată a femeilor care se află dincolo de poarta de fier.
Mă prezint în faţa paznicului de harem.

- Ce se petrece aici?

Paznicul - un bărbat masiv din tribul Asante, al cărui chip pare cioplit în piatră - mă priveşte rece.

- Ai permisiunea de a trece?
- M-a trimis sultanul să văd ce e cu toată gălăgia asta, mint eu.

El îmi susţine privirea preţ de un moment prelung, apoi se dă la o parte pentru a mă lăsa să trec. Străbat în grabă pasarelele, îndreptându-mă spre sursa gălăgiei, ştiind în tot acel timp că mă apropii de apartamentele lui Alys, şi simt o mână rece încleştându-mi-se pe măruntaie.

în curtea din faţa suitei de camere a Lebedei Albe, femeile plâng. Pun mâna pe camerista lui Alys, Mamass. Ochii îi sunt atât de umflaţi, încât aproape nu-i poate deschide; din nas îi picură muci. îşi îngroapă faţa în roba mea, cu tot corpul scuturat de hohote. O desprind de pe mine.

- Ce e, Mamass, ce s-a întâmplat?

Gura ei începe să articuleze ceva, apoi şovăie:

-E... e... eMo... mo.

- Poftim, ce-i cu el?

Dar ştiu deja. Lăsând-o pe fată deoparte, fug în apartamentul lui Alys. înăuntru e aproape întuneric. Contrastul dintre lumina intensă de iarnă de afară şi semiîntunericul din încăpere mă face să clipesc timp de câteva secunde. Apoi, când ochii mei încep să se adapteze, desluşesc silueta micuţă de pe divan, cu un braţ atârnând fără vlagă, şi pe Alys lângă el, ţipând. Voalul îi e sfâşiat, părul blond de dedesubtul acestuia e despletit, răvăşit într-o încâlceală de culoarea paielor albe. Faţa pe care o întoarce spre mine e o mască de sânge şi creion dermatograf mânjit, de pe care ochii ei mă fixează cu o privire nebună. Pentru o secundă, bocetele ei se întrerup, apoi inspiră adânc, iar volumul creşte şi mai mult.

îngenunchez lângă divan şi iau mâna micuţă a lui Momo într-a mea. E caldă încă. Arată ca şi cum ar dormi, întins, cu capul dat pe spate, cu gura deschisă ca şi cum ar respira prin ea. Doar că nu respiră deloc. îl scutur.

- Momo! Momo!

Nu reacţionează, fireşte că nu reacţionează.

Fug afară în curte şi dau nas în nas cu Zidana.

- A trimis cineva după un doctor?

- Nu e cazul. Are un aer grav, dar văd în ochii ei o oarecare strălucire satisfăcută care o trădează. E mult prea târziu pentru asta.

- Mă duc eu. Sultanul a fost anunţat?

Acum, ea zâmbeşte larg.

- Poate îţi doreşti tu acea onoare.

Nu mi-o doresc, dar e o sarcină pe care trebuie să mi-o asum. fug din harem.

Infirmeria doctorului Friedrich e în drum spre apartamentele sultanului. Bat tare la uşă şi intru, fără a mai aştepta un răspuns. Pe masa lui de lucru zace o creatură micuţă, jupuită, cu membrele întinse în cruce, toată roşie şi lucioasă. Doctorul e aplecat asupra ei cu un bisturiu în mână. Pare alarmat când mă vede. Pentru o clipă, îmi amintesc inima vie din păpuşa Zidanei, apoi îi spun năvalnic:

- E nevoie de dumneavoastră în harem. Micul prinţ Mahomed

e mort, iar mama lui, cel mai probabil, îşi va pune capăt zilelor, de atâta durere. Eu mă duc să îl caut pe Maiestatea Sa.

înainte să apuce să mă mai întrebe ceva, am dispărut din nou, alergând pe coridor, lipăitul picioarelor mele răsunând cu ecou printre coloanele de marmură.

Sultanul e adâncit într-o discuţie cu ben Hadou. Singurele cuvinte pe care le surprind sunt „obuziere de doisprezece inci, transportabile“, care mie nu îmi spun nimic. Par surprinşi când dau buzna înăuntru, deşi feţele li se relaxează când văd că sunt doar eu. Mă arunc la podea cu capul înainte, sperând că Ismail nu va ucide mesagerul.

- Prea sublimă Maiestate, aduc o veste teribilă. Emirul Mahomed, fiu al Lebedei Albe, e mort.

Tăcerea şocată care urmează acestei declaraţii umple încăperea, îmi simt inima bătând pe gresia rece: bum, bum, bum. Apoi, sultanul scoate un strigăt grozav şi îi văd picioarele trecând pe lângă mine, o străfulgerare de auriu şi verde, după care dispare pe uşă. Ridic fruntea şi îl găsesc pe ben Hadou privindu-mă concentrat.

-Nu e uşor să ai de transmis un asemenea mesaj.

- într-adevăr, nu e, sidi, spun eu, ridicându-mă în picioare. Bietul băiat.

- Tatăl lui îl iubeşte la nebunie.

- La fel şi noi toţi.

- Poate că cineva nu îl iubeşte la fel de mult ca restul.

Ne fixăm, cu priviri neclintite. Apoi, eu spun:

- Nu cunosc cauza morţii copilului, dar nu am văzut nici un semn pe el.

-Unele... substanţe nu lasă urme, cred eu.

- Doctorul Friedrich examinează cadavrul chiar în acest moment.

El scoate un sunet dispreţuitor.

- Doctorul Friedrich e la degetul mic al sultanei.

îmi păstrez chipul impasibil.

- Nu ştiu nimic despre asta. Acum trebuie să merg să mă ocup de Maiestatea Sa.

îi simt privirea aţintită asupra spatelui meu până îi dispar de sub priviri.

Băiatul e mort. Doctorul Friedrich nu detectează nici un puls, iar pe când ajunge Ismail, corpul lui Momo e deja rece. Superstiţiile îl împiedică să se apropie de cadavru; se mulţumeşte să se zgâiască la el, ca şi cum nu i-ar veni să creadă că băieţelul pe care doar ieri îl purta pe umeri, râzând şi ţipând, zace acolo mut şi imobil, şi nu va mai râde sau ţipa vreodată. Corpul lui e spălat cum se cuvine, parfumat şi învelit intr-un giulgiu de un alb pur, apoi dus la moschee şi pus înaintea imamului. Nu l-am mai văzut niciodată pe sultan plângând, dar e inconsolabil, iar când vine vremea ca băiatul să fie îngropat, declară că nu poate privi o asemenea frumuseţe pusă în pământ, prin urmare sunt trimis alături de kaizi şi oficiali de la

curte să supraveghez înmormântarea. Corpul mărunt al lui Momo e îngropat în fâşia lui îngustă de pământ, cu capul spre est, în direcţia unui oraş sfânt pe care nu îl va vedea niciodată.

S-au rostit rugăciuni şi la moscheea femeilor, deşi aflu mai târziu că Alys a fost atât de copleşită de durere şi s-a purtat atât de nebuneşte, încât s-a considerat oportun ca ea să rămână în apartamentele ei, unde urlă ca o bestie, sfâşiiindu-şi hainele în bucăţi şi obrajii în fâşii. A doua zi când vizitez haremul, încă se mai văd urme ale trecerii ei înnebunite oriunde merg: ici o fâşie de material, colo o picătură de sânge, ca şi cum ar fi o fiinţă atât de blestemată, încât nimeni nu vrea nici măcar să cureţe după ea.

Inima mea tânjeşte să o vadă, dar când întreb de ea, mi se spune că s-a închis în apartamentele ei şi refuză să primească pe oricine - că, în mare măsură, şi-a pierdut minţile şi s-a întors la starea ei animalică, una care e ruşinoasă pentru orice bun musulman, trădându-i sufletul păgân.

Cu o zi înainte de cea când e stabilită plecarea soliei, sunt chemat de Zidana. E într-o dispoziţie de zile mari. Bucuria radiază din ea

i a lumina soarelui. Moartea fiului Lebedei Albe a fost pusă pe seama unor cauze naturale, o criză de inimă de la un defect cu care, probabil, s-a născut, deci nimeni nu o suspectează de nimic. Intr-adevăr, Ismail şi-a petrecut noaptea trecută în compania ei (deşi nu mi s-a cerut să notez acest lucru în cartea de împreunare), şi nici măcar nu a cerut să o vadă pe Alys, îmi spune ea cu o oarecare satisfacţie. Se pare că băiatul i-a fost mai drag decât mama.

îmi întinde un sac din piele de viţel plin de bani şi bijuterii, pe care să îl folosesc în misiunea mea de căutare a elixirului pe care şi-l doreşte, sau pentru a-1 convinge pe cel care l-a preparat să vină la curtea din Meknes. Mâna ei se închide peste a mea, când iau sacul.

- Mulţumesc, Nus-Nus. în ciuda tuturor tensiunilor dintre noi de-a lungul anilor, te-ai dovedit a fi un prieten adevărat şi un servitor credincios.

Sunt cuprins de o greaţă teribilă în timp ce mă îndepărtez.

Mai am încă un lucru de făcut înainte de a pleca alături de ben Hadou, anume să îmi predau îndatoririle de curtean şi cartea de împreunare. Am aşteptat cu groază acest moment, căci sunt în relaţii proaste cu Samir Rafik. Nu vreau să mă aflu nicidecum în preajma lui, iar inima mi-e grea când mă întorc în cămăruţa mea. Dar bărbatul care mă aşteaptă acolo nu e Samir, nici măcar nu e bărbat, ci e un băiat subţirel, urâţel, cu un aer palid, aducând cu un membru al tribului Fassi. Se prezintă ca fiind Aziz ben Faoud, şi a avut inspiraţia să vină pregătit cu propria trusă de scris: cerneluri, peniţe de trestie şi o măsuţă portabilă. Când îi explic care îi vor fi sarcinile, mă surprinde cu politeţea şi cu mintea lui ageră. Are un scris elegant, face totul ordonat şi precis. Ascultă fiecare cuvânt al meu cu o atenţie fascinată şi execută corect şi fără mofturi exerciţiile pe care i le dau de făcut.

Mă priveşte în timp ce caut pagina pe care a fost însemnată naşterea lui Momo şi, în spaţiul lăsat întotdeauna pentru o astfel de eventualitate, adaug: „Emirul Mahomed ben Ismail e declarat mort în Cea de-a Treia Zi a 5a, Dhu al-Qada 1091, Domnul să îl binecuvânteze“.

- Bietul băieţel, spune Aziz încet.

Sunt surprins să văd lacrimi în ochii lui.

Când îi dau cartea de împreunare, o ia în mâini cu adoraţie, mângâindu-i coperta ca şi cum ar fi o fiinţă vie, apoi o bagă respectuos în învelişul ei de pânză ceruită.

- Am s-o păzesc cu preţul vieţii mele, domnule, şopteşte el. Nu veţi avea de ce să mă mustraţi la întoarcere. Am să fac tot ce-mi stă în putere să nu vă dezamăgesc.

Nu mai ţin minte care a fost ultima dată când am fost tratat cu atât de mult respect, dar nu simt că îl merit.

Am spus că mai am un singur lucru de făcut. De fapt, predarea cărţii a fost ultima mea sarcină oficială. Mai am încă una neoficială de făcut, dar crucială.

Sultanul nu iese din apartamentele lui în ziua aceea. Prin urmare, după ultima rugăciune, în loc să cotesc la stânga după ieşirea din moschee, pentru a mă îndrepta spre apartamentele imperiale, pot să cotesc la dreapta şi să pornesc spre oraş.

Noaptea, centrul vechi al oraşului e lugubru. Ecoul paşilor mei reverberează între zidurile aleilor înguste, aşa că am impresia că sunt în permanenţă urmărit şi mă tot uit peste umăr. Când o pisică ţâşneşte din pragul unei uşi, inima îmi tresare ca un iepure speriat. Bătăile mele în uşă sunt atât de puternice, încât aproape mă aştept să văd gărzi apărând în fugă.

Daniel al-Ribati îmi deschide uşa şi, preţ de o clipă îndelungată, stăm faţă în faţă, fixându-ne reciproc cu privirea. Sunt sigur că această zi şi-a spus cuvântul asupra amândurora. în mod cert el e tras la faţă, iar eu sunt sigur că nu arăt mai bine.

- Intră, Nus-Nus, îmi spune el şi mă pofteşte înăuntru. Ne îmbrăţişăm. Suntem mai mult decât prieteni acum, facem parte din aceeaşi conspiraţie, iar pericolul comun ne apropie.

Nici măcar nu sunt nevoit să formulez întrebarea care se zbate să scape, căci el zâmbeşte şi arată din cap spre tavan. Ajunşi sus, intrăm într-o cămăruţă ascunsă, luminată de o lumânare mică. în cercul de lumină aurie al acesteia se află o siluetă măruntă, acoperită cu o pătură dungată. îngenunchez lângă el şi iau mâna vizibilă peste pătură în mâna mea.

-Momo?

Preţ de o clipă tensionată, nu obţin nici o reacţie, apoi băiatul se mişcă, îşi încreţeşte nasul, strânge din ochi, se foieşte. îşi retrage mâna ca şi cum ar vrea să îmi întoarcă spatele şi să se cufunde din nou în somn.

- Momo!

De data aceasta deschide ochii. Pentru o clipă sunt atât de negri şi de goi, încât sunt convins că şi-a pierdut minţile sub efectul

planului nostru nebunesc. Apoi, personalitatea lui iese la iveală prin acel întuneric, aducându-1 la viaţă. Privirea i se limpezeşte şi, când mă vede, zâmbeşte.

în viaţa mea nu am simţit o asemenea uşurare. îl îmbrăţişez strâns. Peste capul lui, îl văd pe Daniel rânjindu-mi.

- I-am dat ceva care să contracareze efectele ciumăfaiei, iar când si-a revenit azi după-amiază, a mâncat o jumătate de franzelă şi un copan de pui, înfulecând ca un câine lihnit de foame. După care a dormit adânc - un somn adevărat, vindecător.

Momo s-a ridicat în capul oaselor acum. Pielea îi e atât de transparentă, încât pare a fi doar o stafie a celui care era, şi aşa şi e, intr-un fel.

- Unde e mama? întreabă el încet, părând să facă un efort.

- E la palat, încă. E... ezit. Destul de bine...

Ce altceva aş putea să îi spun? Nu are nici patru ani încă, deci cum ar putea să înţeleagă ceea ce se petrece aici, prin ce trece mama lui? Trebuie să mă întorc, îmi spun. Trebuie să reuşesc cumva să îi dau de veste că băiatul e viu, altfel chiar îşi va pierde minţile de îngrijorare.

- Ea când va veni?

- Ea nu poate veni, nu încă. Nu-ţi face griji, Momo. Vei merge într-o călătorie cu mine, o călătorie lungă, la rugămintea mamei tale.

Faţa lui, luminoasă pentru o clipă, se posomorăşte acum. Ochii i se umplu de lacrimi, dar e prea mândru pentru a le lăsa să cadă.

- Prea bine atunci, spune el cu un glas înecat. Când plecăm?

- Mâine. Câteva zile vom merge cu o caravană de catâri până în Tanger, iar de acolo pe o corabie, până în Anglia, de unde se trage familia mamei tale. Nu va fi confortabil, Momo, şi va trebui să stai în linişte şi să fii curajos. Poţi să faci asta, de dragul mamei tale?

El dă din cap solemn.

- Hai să-ţi arăt cufărul, spune Daniel încet, atingându-mă pe umăr. Lasă băiatul să doarmă; îşi va mai reveni până mâine.

îl bag pe Momo înapoi sub pături şi îmi apăs vârfurile degetelor pe fruntea lui, aşa cum făcea cândva mama mea cu mine, pentru a ţine departe duhurile rele şi gândurile negre.

- Odihneşte-te acum. Am să vin după tine dimineaţă, Insh'Allah.

- Insh'Allah, repetă el somnoros şi îmi întoarce spatele.

Uriaşul cufăr de călătorie, din lemn, e un obiect extraordinar. Compartimentul ascuns, puţin adânc, de la baza lui, în care va sta

bietul Momo, e căptuşit cu ţesături groase, punctate cu găuri discrete pentru aer în partea de jos şi în laterale. Nimeni dintre cei care ar vrea să verifice conţinutul cufărului nu ar bănui, sper eu, existenţa sertarului secret. Am un somnifer uşor pentru el, care s-ar

putea să îl ajute să treacă peste ce e mai rău, dar, chiar şi aşa, mi-e greu să îmi imaginez cum va rezista, bietul de el. A sta întins şi nemişcat ore întregi, zgâlţâit de catâri şi de hamali, ar fi dificil chiar şi pentru cel mai disperat fugar, cu atât mai puţin pentru un copil vioi care, de regulă, nu îşi găseşte niciodată astâmpărul şi care nu poate înţelege pe deplin necesitatea păstrării unui asemenea secret. Deasupra lui vor fi îngrămădite conurile de sare şi zahăr, sacii de şofran şi mirodenii pe care îi ducem regelui englez în dar din partea sultanului. Comori fine, dar nu atât de scumpe sau de rare, încât să atragă o tâlhărie întâmplătoare sau atenţie nedorită, sper eu.

încă mai sunt atât de multe lucruri rele care se pot întâmpla în această aventură, încât sunt nevoit să îmi împiedic gândurile să se năpustească bezmetice pe tot felul de alei întunecate. Dar, cel puţin deocamdată, Momo e viu şi nu pare să fi suferit vreun efect negativ, după poţiunea periculoasă cu care a fost drogat azi dimineaţă chiar de mâna Zidanei, convinsă că l-a omorât. Poţiunea pe care eu i-am adus-o. E un joc dublu îndrăzneţ, cel în care m-am băgat, forţat să recurg la acest vicleşug riscant de spaima tot mai mare a lui Alys pentru fiul ei şi de mărunta şansă de evadare, oferită de solia trimisă în Anglia. Dar nu aş fi putut să fac nimic din toate acestea fără bunul negustor. El şi-a riscat viaţa pentru a ne ajuta, fără nici o altă răsplată, în afară de cea a prieteniei. Căci Daniel a fost cel care - în locul vreunui spiţer în care nu aş fi avut încredere - mi-a procurat poţiunea, o fiertură conţinând în cea mai mare parte ciumăfaie de deşert, pe care i-am dat-o Zidanei şi care l-a cufundat pe Momo într-un somn similar morţii. Tot Daniel m-a asigurat că prietenul lui, doctorul Friedrich, va confirma moartea băiatului, Friedrich care, în ultimele câteva săptămâni, a testat substanţa pe diverse creaturi, din ce în ce mai mari, pentru a stabili doza corectă. Tot Daniel a fost cel care, ajutat de ginerele lui, Isaac, a urmărit discret procesiunea funerară până la câmpul de îngropare, a aşteptat până au plecat toţi, iar la lăsarea întunericului, a scos corpul copilului din giulgiu, dezgropându-1 din pământul moale, şi l-a înlocuit cu oasele unui alt copil, fără nume, ucis de ciumă, aducându-1 apoi pe Momo în casa lui, pentru a mă aştepta. Tot Daniel a comandat realizarea cufărului de călătorii, la un dulgher de încredere; tot el mi-a dat

virea şi alte bunătăţi de pus înăuntru - acesta fiind pretextul meu de a bate la uşa casei lui, căci această misiune, cel puţin, a fost oficială, de data aceasta, şi remunerată de către trezorerie.

Când dau să plec, îmi împinge un bileţel în mână. Pe el stă scris, cu mâna lui fermă, un nume şi o adresă din Londra.

- Nu ştiu dacă va fi sau nu dispus să te ajute. Personal, nu prea mi-a plăcut de el când am făcut afaceri împreună, dar se prea poate să fi fost o neînţelegere culturală la mijloc şi trebuie să ne punem încrederea în natura lui mai bună. îmi îndoaie degetele peste bilet, apoi mă îmbrăţişează călduros. Mergi cu Domnul, Nus-Nus. Mă voi ocupa ca acest cufăr şi conţinutul lui preţios să fie aduse la poarta

palatului mâine dimineaţă la prima oră, pentru a se adăuga la restul lucrurilor ce vor fi transportate de solie. Am să mă rog să ai succes şi, cu voia lui Dumnezeu, ne vom reîntâlni.

Nu am mai apucat să-mi iau adio de la Alys.

Hotărând să nu o implic pe micuţa Mamass în complotul nostru periculos, l-am căutat pe doctorul Friedrich şi l-am rugat să îi transmită Lebedei Albe că fiul ei e bine şi a pornit spre Anglia. El s-a strâmbat.

-Deja mi-am riscat o dată pielea în povestea asta, mi-a spus el nefericit. Cred că mi-am consumat complet rezervele de noroc în palatul acesta.

Am încercat să îl îmbunez, dar el s-a mulţumit să clatine din cap şi a ieşit pe coridor, lăsându-mă singur în laboratorul lui sinistru, înconjurat de borcane cu organe, rafturi cu piei jupuite şi oasele fierte a unei mulţimi nesfârşite de creaturi imposibil de identificat.

Pe lungul drum până în Tanger mă gândesc la ea, smulgându-şi părul şi sfâşiindu-şi hainele, prefăcându-se scoasă din minţi de durere, neştiind încă dacă nu cumva şarada ei se va dovedi a fi o oglindă crudă a adevărului.

În timp ce trecem prin Gharb, suntem înconjuraţi de o bandă de tâlhari optimişti, care au subestimat gradul nostru de înarmare. Ajung în scurt timp să-şi dea seama că au judecat greşit, dar, chiar şi aşa, reuşesc să fugă cu patru dintre catârii aflaţi la coada caravanei de bagaje, şi acela e momentul în care văd că a dispărut şi căruţa în care se afla cufărul meu de călătorie. Dând pinteni calului, pornesc după ei, urlând ca un rege al duhurilor rele. Bietul Amadou, care m-a însoţit şi a cărui lesă e bine strânsă în jurul oblâncului meu, ţipă scandalizat la această schimbare bruscă de ritm. întoarce capul

spre mine, scrâşnind din dinţi şi dându-şi ochii peste cap. îmi stă în cale la prima încercare de a îndrepta puşca asupra atacatorilor noştri şi sunt nevoit să îl împing într-o parte. Teroarea mă ajută să îmi concentrez mintea şi dă forţă braţului meu, făcându-mă totodată să ţintesc cu muscheta mai bine ca niciodată. Unul dintre bărbaţi se prăbuşeşte când un glonţ îi intră în cap, smulgându-i cu precizie faţa. Văd carnea roşie şi distrusă ce a mai rămas din ea când cade de pe cal în faţa mea. Lancea mea străpunge un altul prin coapsă şi îl ţintuieşte, urlând de durere, în şa. Amadou repetă ţipătul lui nepământesc, apoi începe să turuie ca un demon. Văzând că nu sunt decât capul de avangardă al unui batalion de trupe imperiale, restul bandiţilor se îndepărtează în viteză, abandonând carele furate.

Ben Hadou studiază scena cu o sprânceană ridicată.

- Bravo, Nus-Nus. Atâta fervoare în a păzi darurile sultanului către regele englez! Nu ţin minte să te mai fi văzut vreodată atacând berberii cu atâta dârzenie.

îmi plec capul şi murmur ceva despre datorie, iar el râde.

- Eşti un exemplu pentru restul. Am să te promovez în funcţia

de ambasador adjunct pe durata acestei vizite, deşi vei fi solicitat în continuare şi în rolul de secretar. De acord?

Rămân fără cuvinte şi mă mulţumesc să dau din cap. Amadou face giumbuşlucuri pe grabenul calului ca şi cum meritul ar fi în întregime al lui, iar ben Hadou râde. Se întinde şi mă bate pe spate.

- Eşti un bărbat bun. Am nevoie de cineva în care să pot avea încredere. Deja mi-au pus în cârcă un nenorocit de dezertor englez, un bărbat cunoscut drept intrigant, şi mai sunt şi alte vipere printre membrii soliei. Priveşte şi ascultă, şi raportează-mi orice ţi se pare suspect. Dacă vine altcineva să îţi facă vreo ofertă, anunţă-mă imediat. Voi avea grijă să fii răsplătit.

Căldărarul nu e plăcut de toată lumea, după cum bine ştiu, deci nimic din toate acestea nu mă surprinde prea tare. Are o atitudine poruncitoare, cu care poate să jignească, şi o oarecare nerăbdare faţă de cei înceţi la minte, pe care o lasă la vedere puţin cam prea mult. Şi mai sunt şi conflictele între triburi - mereu există conflicte între triburi în rândul marocanilor. Accept să fiu ochii şi urechile lui, căci e întotdeauna mai bine să fii în tabăra lui ben Hadou decât împotriva lui. Dar nu sunt atât de naiv, încât să îi încredinţez propriul meu secret, fiindcă, în ciuda vicleniei lui, îi e loial sultanului şi, în ciuda aparentei amiciţii, ştiu că nu ar avea nici un

scrupul să îl trimită pe micuţul prinţ înapoi la Meknes, sub pază şi cu capul meu intr-un sac.

Oraşul Tanger se află într-o stare de armistiţiu incert. Acest lucru e limpede de îndată ce îi vezi zidurile înalte şi albe găurite de ghiulele şi înnegrite de fum. Peste tot în jurul nostru se află forturi distruse, vestigii ale asediului la care a fost supusă colonia în aceşti ultimi ani. Văd ţărănci scotocind prin pământul răscolit, în căutare de hrană pentru animalele pe care le vor ţine peste iarnă. Când trece caravana noastră pestriţă, ele se îndreaptă de spate şi ne întâmpină cu bocete din spatele voalurilor pe care şi le trag peste faţă. Apar călăreţi de la porţile oraşului pentru a vedea cine suntem, iar când ben Hadou îşi anunţă identitatea, vestea e transmisă cu repeziciune şi, în scurt timp, suntem înconjuraţi de soldaţi englezi, prezentând onorul în cele mai bune uniforme ale lor, iar tunurile trag salve în semn de bun-venit. Relaţiile par atât de cordiale, încât e greu de crezut că ne războim pentru acest port, pentru această limbă de pământ întinzându-se în mare, aproape atingând coasta Spaniei, separând Mediterana de Atlantic. Sir James Leslie vine să ne întâmpine. în pofida felului dezagreabil în care a fost primit de către sultan, e cât se poate de cordial. Suntem trataţi cu un banchet măreţ şi cu salve de muschetă, apoi cu artificii, care explodează în revărsări uriaşe de culoare, sfârâind deasupra mării. Mi-aş dori să le poată vedea şi Momo. Când festivităţile sunt în toi, mă strecor neobservat şi merg să văd ce face. Se află în cufăr de patru zile, supravieţuind doar cu pâine, şi curmale, şi o mică ploscă de apă. însă cutiile cu bunuri sunt sub pază strictă, iar aici eu nu am nici un

fel de autoritate. Sunt refuzat ferm, dar politicos. Mi-e imposibil să dorm în noaptea aceea în camera mea confortabilă, ştiind că micuţul stă înghesuit şi murdar în temniţa lui. Enormitatea a ceea ce încercăm să facem mă copleşeşte din nou: despărţim un copil de mama lui, poate pentru totdeauna, riscăm totul...

„încetează, Nus-Nus“, îmi spun cu asprime. „Fii bărbat.“

CAPITOLUL 30

Corabia care ne va purta spre Anglia aşteaptă la mal, îmbrăţişată de azuriul apelor din golf. Cu velele strânse, se leagănă uşurel pe valurile fluxului. Pare a fi un vas funcţional, nimic mai mult.

Ben Hadou e dezamăgit.

- Două punţi şi doar cincizeci de tunuri. Mă aşteptam la ceva mai mult din partea englezilor, care se cred aşa mari cuceritori ai mărilor. în cel mai bun caz, e un vas de mâna a treia. O să arătăm ca nişte sărăntoci, dacă mergem cu el acolo. Şi aşa am o suită mult mai mică decât mi-ar fi plăcut.

Se nelinişteşte că o să facem o impresie proastă cât o să ne perindăm prin oraş, până la porţile care coboară spre apă.

- Suntem poporul care a ridicat moscheea Koutoubia[1] şi Turnul lui Hassan[2], urmaşii lui Al-Mansour[3], cel mai bogat om din lume, curtenii celui mai puternic cârmuitor din Africa. Nu va arăta bine pentru sultan dacă ajungem acolo fără prea mare pompă.

Ce vrea el să spună e că pică el rău. Mândria lui Ben Hadou e legendară. Ei, măcar corabia pare a fi solidă şi potrivită pentru navigat pe mare. De cum încep să spun asta, Căldărarul flutură nerăbdător din mână, facându-mi semn să tac, şi porneşte în goană, urlând după unul dintre locotenenţii lui.

Este la fel de prost dispus şi în timp ce încărcăm bagajele la bord. în cele din urmă, exasperat, se întoarce spre mine.

- Ai tu grijă de restul, Nus-Nus. Asigură-te că nu se strică sau se răstoarnă ceva. Mă întorc înainte de lăsatul soarelui, spune el, după

[1] Cea mai mare moschee din Marrakkech (n.tr.)

[2] Minaretul unei moschei neterminate din Rabat, Maroc (n.tr.)

[3] Abu Tahir Ismail al-Mansur Billah, cel de-al treilea calif al califatului fatimid (arabo-berber şiit musulman) din Ifriqiya, parte din Africa, în Evul Mediu, care cuprindea Tunisia de astăzi, vestul Libiei şi estul Algeriei, (n.tr.)

care o porneşte grăbit pe plajă, înşfacă frâiele calului de la băiatul căruia i-1 lăsase în grijă cu câteva clipe în urmă şi se avântă cu forţă în şa (destul de impresionant pentru un bărbat trecut de patruzeci de ani), după care începe să gonească înapoi spre oraş.

Una câte una, lăzile şi toată încărcătura sunt depozitate în cala vasului, în timp ce eu mă asigur că lada lui Momo este poziţionată în aşa fel încât să permită aerisirea şi accesul facil, de îndată ce pornim la drum.

Soarele a început deja să facă să roşească norii joşi de la orizont când se întoarce ben Hadou, în fruntea unui cortegiu bizar. O duzină de oameni se opintesc sub povara a două lăzi imense, prin zăbrelele cărora se pot întrezări mişcări agitate. Sunt urmaţi de o ceată de oameni care duc...Cu siguranţă, nu e posibil, îmi spun încruntându-mă. Pe măsură ce se apropie însă, bănuielile mi se adeveresc. Se pare că ben Hadou a reuşit să găsească şi să cumpere de la negustorii care îşi transportă mărfurile prin Tanger o pereche de lei berberi şi un cârd de struţi. Leii privesc morocănoşi, din cuşca lor, cum struţii (treizeci, după numărătoarea mea) păşesc gingaş pe lângă ei spre ţărm, ridicându-şi genunchii cu articulaţii mari, aşezându-şi apoi cu grijă pe pământ picioarele împodobite cu gheare, cu nostimele lor căpşoare golaşe, sucite încolo şi încoace de gâturile lungi, în timp ce îşi etalează ostentativ penele din coadă, doar pentru a le ascunde apoi, cu nervozitate. în savană, relaţia dintre pisicile astea mari şi păsări ar fi una de vânător şi pradă, dar aici, nu sunt decât o simplă marfă, şi încă una pe care nu prea suntem capabili să o transportăm.

- Şi unde o să-i punem pe toţi? spun eu, şi întrebarea mea capătă
aproape tonul unui vaiet.

- Sunt convins că o să găseşti tu un loc bun.

Pare tare mulţumit de achiziţiile lui.

- Cu siguranţă că regele Angliei nu a văzut niciodată aşa ceva,
spune el, numai lapte şi miere, acum că a întregit după placul inimii lui darurile pe care le duce cu el, ca ambasador.

Mă uit la caidul Mahomed Sharif şi el la mine, fără să avem nevoie de cuvinte, în timp ce ben Hadou se îndreaptă spre cabina lui cea confortabilă.

Odată cu luna nouă, vine şi refluxul. Stau proţăpit pe punte în timp ce echipajul ridică ancora, şi trecem pe lângă zidurile albe ale fortăreţei, în apele înşelătoare ale mării. Urmăresc chipul senin

.il lunii care luceşte slab printre nori, poleindu-i cu un văl argintiu, pe care îl aşterne şi asupra valurilor. Mă gândesc la Alys.

Nu peste multă vreme ieşim în larg, iar ben Hadou şi ceilalţi membri ai delegaţiei sale se duc la culcare. Eu rămân în urmă, sub pretextul că m-am deranjat la stomac, apoi cobor sub punte ca să îi ilau drumul lui Momo. Am de gând să îl ţin în mica mea cabină, care e doar cu puţin mai spaţioasă decât un dulap din popota ofiţerilor, însă, cu toate astea, o mare binecuvântare, datorată întâmplătoarei mele avansări în funcţie. Am pregătit un loc sub pat unde un băieţel s-ar putea ascunde fără prea mare dificultate şi am aşezat acolo nu doar ceva aşternut, ci şi câteva jucării cu care să se amuze. Desigur, va fi şi Amadou acolo să îi ţină de urât, iar flecăreala lui stridentă ar trebui să acopere orice sunet pe care l-ar putea scoate copilul cât timp sunt plecat pe undeva pe vas. în plus,

prezenţa lui îmi va permite să explic de ce trebuie să aduc mâncare cu mine în cabină.

Mă felicit pentru norocul meu şi pentru spiritul meu prevăzător, în timp ce mă întorc la locul meu. Asta până când, pe scara îngustă de tambuchi de deasupra punţii inferioare, mă văd nevoit să mă dau la o parte, pentru a lăsa pe altcineva să treacă. în lumina aurie a micii mele lămpi, ochii acestuia strălucesc, îngustându-se mai apoi. Preţ de o clipă ne holbăm unul la altul, după care el se face nevăzut.

îl urmăresc cum se îndepărtează, buimac şi speriat, până când dispare în întuneric. Ce caută Samir Rafik în cală? Nu se poate să ştie ceva despre Momo, aşa că probabil stătea la pândă, sperând să dea peste vreo comoară.

Cu inima bătându-mi nebuneşte, cobor pe scară pas cu pas, cu lampa în dinţi, temându-mă de ce aveam să găsesc. Deranjat de lumină, unul dintre lei scoate un răget, aşa, cu jumătate de glas, şi îşi scoate una dintre labe printre zăbrele în timp ce trec pe lângă el (Observ că cineva i-a scos ghearele şi mă întreb oare cine va fi fost nefericitul căruia i-a fost încredinţată o astfel de sarcină.). între timp, struţii au fost aduşi pe puntea unde sunt montate tunurile, singurul loc suficient de mare pentru ei, asta în ciuda protestelor membrilor echipajului, ale căror cuşete se află în apropiere. Aceştia se plâng de miros, de zgomot şi de faptul că struţii îi ciupesc mereu cu ciocurile lor.

S-a hotărât ca în cazul în care suntem opriţi de piraţi, să arborăm steagul lui ben Hadou, iar dacă ne întâlnim cu marina engleză,

Sir John să îi determine să facă cale întoarsă, fără a fi nevoie să punem mâna pe arme.

îmi găsesc cufărul şi mă uit cu atenţie la încuietoare. Oare a forţat-o cineva? Alama prezintă nişte zgârieturi fine, dar astea s-ar putea datora şi modului în care a fost manipulat bagajul. Cu toate acestea, înăuntru, conţinutul e în dezordine, claie peste grămadă, ca şi cum cineva ar fi căutat prin el ceva cu bună ştiinţă. Cuprins de groază, scot afară cu mişcări bruşte săculeţii de mirodenii, arunc conurile de sare şi zahăr peste ele, fără să mă gândesc dacă se sparg sau nu, chit că sunt darurile pentru regele Carol.

-Momo! şoptesc şi vocea mi se pare că se aude la fel de tare ca un ţipăt, în acest spaţiu îngust.

Nu primesc nici un răspuns. în partea de jos a cufărului, deasupra fundului dublu, unul dintre săculeţii cu turmeric s-a rupt şi pulberea galbenă s-a împrăştiat peste tot. O adun înjurând şi o dau la o parte, apoi scot fundul fals din cufăr atât de mult cât îmi permit mâinile tremurânde.

- Momo? spun, ridicând lampa, îngrozit de ce aş putea găsi.

Preţ de o clipă sunt convins că e mort, că valeriana pe care i-am dat-o, pe lângă extractul de ciumăfaie i-a fost fatală, căci ochii lui mă fixează fără vlagă, iar chipul îi e slăbit şi întunecat. Apoi însă,

strănută puternic şi turmericul se împrăştie peste tot.

- Nus-Nus! strigă el, ridicând braţele spre mine.

Mă aplec peste marginea cufărului şi îl ridic uşurel din culcuşul lui înghesuit şi rău mirositor.

- Ce băiat curajos eşti tu! Ce mândră ar fi mama ta dacă te-ar putea vedea! îi spun şi îl îmbrăţişez, căci este tot ceea ce mi-a mai rămas de la ea. Mă îmbrăţişează şi el, căci sunt tot ce mai are pe lume acum.

Doar atunci începe să plângă acest copil plin de stoicism. Simt cum trupuşorul lui mic e scuturat de suspine şi ochii i se umplu de lacrimi. Ce credem noi că facem? E prea târziu însă să ne întoarcem. Nu mai avem ce face decât să strângem din dinţi şi să mergem înainte.

în cele din urmă, îl las jos şi îngrămădesc toate lucrurile înapoi în cufăr. în timp ce răsucesc cheia în încuietoarea forţată, simt cum se mişcă cu dificultate mai degrabă decât cu precizie, aşa cum o făcea odinioară, şi gândul mă poartă la privirea nesigură, schimbătoare, a lui Samir Rafik. Ce căuta acesta? Ce ştia? Mă gândisem că încercarea de a-1 aduce pe Momo la bordul vasului

avea să fie cea mai mare aventură, însă îmi dădeam seama că aventurile noastre de-abia acum începeau.

A doua zi l-am căutat pe ben Hadou şi l-am găsit închis în cabina lui, pradă răului de mare. De obicei, Căldărarul e un bărbat spilcuit, care ţine mult la ţinuta lui, dar astăzi, părul lui, eliberat de sub valurile de mătase ale turbanului, îi cade lins pe umeri, iar chipul îi e cenuşiu şi transpirat. O găleată urât mirositoare se află lângă pat, iar pe măsuţa joasă are o farfurie cu mâncare, de care nici nu s-a atins.

îşi întoarce privirea spre mine, lipsit de orice interes.

- Pleacă de-aici, Nus-Nus, arăţi mult prea sănătos.
- Iertare, sidi, spun, plecându-mi capul, dar rămânând pe loc.
- Ei bine, ce doreşti?
- Mă întrebam de ce au venit cu noi nepotul lui Abdelaziz, Samir Rafik, şi renegatul Hamza.

La auzul întrebării mele îndrăzneţe, el ridică din sprânceană.

- Sultanul i-a încredinţat misiunea de a-i aduce capul unui necredincios care tipăreşte versiuni ale sfântului nostru Coran, traduse în engleză. Se pare că Rafik e gata de orice pentru a intra din nou în graţiile sultanului şi a recâştiga poziţia pierdută de unchiul lui. Cât despre Hamza, el e dispus să facă orice pentru ceva aur. I-am spus lui Ismail că tipograful este, cu siguranţă, mort şi îngropat, având în vedere că asta s-a întâmplat acum treizeci de ani, dar el nu vrea să înţeleagă, iar Rafik de-abia aştepta să îşi arate curajul, şi l-a implorat pe sultan să îi ofere această şansă de a-şi dovedi loialitatea faţă de el. Vulpea vicleană! îmi pare rău, Nus-Nus, nu am vrut să te jignesc, continuă el, privindu-mă în ochi.

-Nu e nimic.

- Nu e nici prietenul meu, nici al tău, aşa că fii cu băgare de

seamă.

Am izbucnit într-un râs amar, dar în sinea mea îmi venea să urlu. Aşadar, din vina mea a ajuns duşmanul la bord şi îmi urmăreşte fiecare mişcare. Dacă aş fi acceptat sarcina pe care mi-a încredinţat-o sultanul...

- Poate că ar trebui să îl arunc peste bord, să văd cât de bine înoată.

Ben Hadou vomită, scuipă un lichid subţire în găleată şi se întinde la loc, ştergându-se la gură.

-Dacă ar fi aşa de simplu, aş fi facut-o deja. Ismail se simţea vinovat de pedeapsa pe care i-a administrat-o marelui vizir şi, arătându-se interesat, încerca să se revanşeze faţă de băiat. Dacă i se

întâmplă ceva, o să dorească să i se dea raportul. Aceasta fiind situaţia, probabil că voi fi nevoit să mă asigur că avem un cap potrivit pe care să i-1 ducem, căci sultanul nu tolerează eşecurile.

- Chiar dacă tipograful a murit de mult?
- Chiar dacă trebuie să îl scoatem direct din iad, spune el,

schiţând un zâmbet. Am putea să îi spunem că am dat sufletul lui Rafik la schimb pentru cel al tipografului.

Din fericire, ben Hadou nu este singurul membru al delegaţiei care suferă de rău de mare. După ce nu dau de el preţ de patru zile, îl întreb într-o doară pe renegatul Hamza pe unde bântuie Samir Rafik.

-N-am nici cea mai vagă idee, îmi răspunde acesta cu răceală, ridicând din umeri.

în timp ce mă întorc de pe teugă, îl văd pe Rafik clătinându-se pe puntea principală, în timp ce picioarele lui se chinuie să se mişte în ritmul vasului. Reuşeşte să ajungă într-o parte şi se agaţă de copastie, cu faţa albă ca hârtia. îl salut vesel şi mă instalez lângă el, asigurându-mă că mă aflu în direcţia vântului.

- E minunat, nu-i aşa, acest ocean atotputernic?

El îmi aruncă o privire plină de ură şi tace.

- Cum se unduieşte şi lunecă, asemenea unei fiinţe vii, sus, jos,

val după val...

-Taci din gură!

- Iar micul nostru vas se leagănă ca un dop într-o cadă, aruncat

în sus şi prăvălit în jos, sus, jos. Suntem atât de minusculi, iar el este atât de întins. Mare minune că supravieţuim, fie vorba de oricare dintre noi.

El închide ochii şi scoate un geamăt.

- Mare nenorocire răul ăsta de mare, nu-i aşa? Aş putea să îţi dau

ceva să îţi mai taie din greaţă. Am o cutie plină de condimente şi mirodenii jos, în cabină. Se spune că chimionul e bun pentru asta, mai ales dacă e amestecat cu grăsime de oaie...

- Pleacă de lângă mine, negricios nenorocit! strigă el, după care
se apleacă peste balustradă şi vomită o cantitate considerabilă de fiere în apele învolburate ale oceanului.

-încercam doar să fiu de ajutor, spun eu, reuşind să o fac de minune pe jignitul.

Ultimele trei zile ale călătoriei se scurg fără incidente. îmi petrec vremea spunându-i poveşti liniştite lui Momo în spatele uşii ferecate a micuţei noastre cabine. Preferata lui este mereu cea cu Aii Baba şi hoţii lui, aşa că mă pune să i-o spun o dată, şi apoi încă o dată, şi tot

,işa, până când mă satur eu de ea. Din fericire, ne bucurăm de vreme frumoasă şi de vânt bun pe parcursul traversării, ceea ce e tare rar pentru această perioadă a anului. Cred că e un semn bun şi încep să fiu aproape optimist în ceea ce priveşte aventura noastră.

Când silueta unui ţărm îndepărtat apare la orizont, simt cum inima începe dintr-odată să îmi bată mai tare în piept. Anglia! Tărâmul unde s-a născut Alys şi despre care doctorul Lewis mi-a vorbit atât de des. Mi-a descris partea de sud, din afara oraşului, ca fiind o adevărată grădină, plină cu flori şi plante verzi, străbătută de râuri, pârâuri şi păduri umbroase care se lăfaie sub soarele blând, udate de ploi uşoare. Mintea mi-a fost plină, în toţi aceşti ani, de o Anglie de poveste. De-abia aştept să compar visul meu cu realitatea, însă coasta joasă, inexpresivă în cea mai mare parte, de-a lungul căreia navigăm, nu mă inspiră, culorile ei fiind şterse şi lipsite de viaţă. Trecem pe lângă un banc mare de pietriş, peste care valurile se scurg în pârâiaşe, apoi întoarcem prora spre o zonă largă de ancorare. Marinarii englezi îmi spun că ne aflăm în Downs, în josul oraşului-port Deal. Acostăm printre o sută şi mai bine de alte vase de toate tipurile şi mărimile - vase comerciale, bărci de pescuit, câteva vase mai mari, cum e şi al nostru, dominate de o fortificaţie impunătoare care se zbârleşte la noi, cu tunurile de pe metereze.

O ceată de docheri neciopliţi vine să descarce marfa, însă aceştia fug speriaţi văzând struţii, şi se întorc doar când maistrul lor pocneşte din bici. Scena îmi aminteşte de Meknes. Privesc cum cufărul lui Momo, pe care l-am curăţat, l-am aprovizionat din nou şi l-am echipat cu o încuietoare nouă, este aşezat într-o căruţă, şi îmi amintesc ce solemn era el în noaptea trecută, când i-am explicat că avea să trebuiască să se întoarcă în ascunzătoarea lui. îmi dădeam seama că îi venea să plângă la acest gând, dar îşi ţinea în frâu lacrimile, bărbăteşte.

-Nu va dura mult şi apoi vom ajunge la Londra, unde vei fi în siguranţă.

Ce promisiune deşartă! Ar fi trebuit să mă trăznească Dumnezeu pe loc.

Sir James Leslie l-a dus pe ben Hadou şi pe subordonaţii lui, printre care şi pe mine, să mănânce la un local de lângă ţărm. Masa a început printr-o ceartă cu hangiul, care ne-a oferit, fără să ia

seama, carne de porc pusă la sare, fiind luat pe sus de un Sir James Leslie furios, care l-a ocărât pentru ignoranţa lui.

- Neghiobule, aceşti domni de treabă sunt mahomedani, nu mănâncă carne de porc. Hai, grăbeşte-te şi adu-le cele mai bune pateuri cu vânat pe care le ai, hai, repede!

Hangiul îi ordonă servitoarei să tragă o fugă până la bucătărie, după care îşi varsă năduful pe băiatul care duce carafele de vin, cu care se poartă de parcă ar fi sclavul lui, deşi acesta nu poartă nici un semn în acest sens şi e cât se poate de alb. Băiatul vine spre noi agitat, cu ochii mari, aducând un urcior mare cu spumă la gură, familiarizându-se cu turbanele şi cu culoarea măslinie a pielii noastre. Când ajunge la mine, face ochii şi mai mari şi stă departe, turnându-mi în carafă de la distanţă, ca şi cum i-ar fi teamă ca eu, deşi nu mănânc carne de porc, să nu îl mănânc cumva pe el. Sorb din băutură. Este închisă la culoare şi are un gust amar.

- Opreşte-te! strigă ben Hadou după ce soarbe şi el puţin din băutură. Dacă eşti un bun musulman, să nu te atingi de asta. E alcool şi e interzis.

Ca răspuns, renegatul Hamza dă pe gât carafa din câteva înghiţituri zgomotoase.

- în această ţară este considerată proastă creştere să strâmbi din nas la berea lor.

- Eşti un trădător şi un apostat, aşa că nu ne aşteptăm să te vedem comportându-te aşa cum trebuie, spune Căldărarul, uitându-se lung la el printre gene, după care reaminteşte celorlaţi membri ai delegaţiei că trebuie să păstrăm cele mai bune valori ale islamului, cât timp ne aflăm în această ţară, că suntem exemplele prin care sultanul nostru va fi judecat de aceşti necredincioşi şi că trebuie să ne comportăm mereu cu modestie, moderaţie şi bună-creştere.

- Nu aveţi voie să mâncaţi sau să beţi lucrurile care sunt interzise de Coran. Trebuie să vorbiţi cuviincios, să onoraţi numele lui Allah şi nu trebuie să vă uitaţi cu ochi lacomi la femei, nici să le atingeţi.

Auzind această declaraţie, mai mulţi dintre bărbaţi au schimbat priviri dezamăgite.

Două zile mai târziu am ajuns la destinaţie. Era după căderea nopţii şi se făcuse un frig de îngheţau apele. în timp ce ne apropiam de fluviul Tamisa, simţeam cum îmi îngheaţă firele de păr din nas. Bătea un vânt iute dinspre nord, iar peste tot pe unde treceam, iarba era plină de chiciură, de parcă ne aflam în Munţii Atlas pe vreme de iarnă. Am intrat în Londra prin partea de est, prin mlaştini, şi când am ajuns pe drumul principal care ducea spre oraş, am fost depăşiţi de trăsuri cu cai, aşa cum nu mai văzusem niciodată.

Toţi marocanii se holbau la ele plini de o mirare nedisimulată, în li mp ce treceam pe sub arcada de la Aid Gate, intrând în oraşul propriu-zis printre cele două turnuri cu creneluri.

-Bab al-Rais este mult mai meşteşugit lucrată. Poarta aceasta este foarte simplă şi prost făcută, declară sus şi tare Ben Hadou, când ne prinde cu gurile căscate.

Traversăm marele râu pe un pod lung, mărginit de clădiri înalte care îngustează mult strada, lăsând liber un spaţiu de aproximativ trei metri, astfel încât ne strângem unii lângă alţii, în timp ce zgomotul făcut de potcoavele cailor şi de roţile căruţelor ne răsună cu putere în urechi. Drumul atât de îngust nu ne permite să vedem decât pe alocuri panglica neagră a apei, de pe fiecare parte. în mijlocul podului se ridică o structură magnifică, plină de turnuleţe şi cupole, cu faţada bogat sculptată, sclipind de aurul cu care este poleită.

- Acesta trebuie să fie palatul regelui, exclamă ben Hadou, văzând-o.

Auzind aceasta, un bărbat care călărea în apropierea mea, bine făcut şi trecut de prima tinereţe, cu părul grizonant, care mi-a spus că îl cheamă John Armitage şi că se bucură să revină acasă, după cinci ani petrecuţi în Tanger, izbucneşte în râs şi, ridicând vocea, ne explică că aceasta este doar o Nonsuch House[1], nimic mai mult decât o gheretă de pază frumos împodobită, veche de peste o sută de ani.

Asta îl face pe ambasadorul nostru să închidă definitiv gura.

Oraşul în care ajungem dinspre partea de nord a podului mi se pare atât de străin, cu străzile lui largi, cu zidăria de piatră cenuşiu-alburie în lumina lunii care se ridică, cu totul diferit de iadul întunecat, afumat, umed şi rece pe care mi-1 descrisese la un moment dat doctorul Lewis. în plus, presupun că datorită faptului că era duminică şi asta era, probabil, ziua sfântă a englezilor, peste tot răsună puternice dangăte de clopote, un sunet pe care nu îl poţi găsi pe nicăieri în vreun oraş musulman, de vreme ce Mahomed considera clopotele ca fiind cimpoaiele dracului. în general, Londra nu prea avea nici în clin, nici în mânecă cu experienţele mele din alte oraşe europene precum Veneţia sau Marsilia, cu canalele lor şerpuitoare, pasajele lor înguste şi casele elegante ale negustorilor, deşi pe ici, pe colo, mai găseam câte un portic sau nişte coloane ale unor clădiri grandioase, care îmi aminteau de Florenţa sau de

[1] Construcţie din prefabricate, cu patru etaje, situată pe Podul Londrei (n.red.)

Bologna. După o vreme însă, m-a frapat faptul că există o mulţime de asemănări aici cu Meknes, căci se pare că au avut loc o grămadă de demolări şi de lucrări de construcţie la Londra. L-am întrebat pe John Armitage de ce este atât de multă activitate în oraş.

- în urmă cu cincisprezece sau şaisprezece ani, a avut loc un

incendiu, mi-a explicat el, care a distrus porţiuni întregi din oraş - sute de străzi şi de biserici şi mii de locuinţe. îmi amintesc cum era înainte, întunecos şi supraaglomerat, urât mirositor din cauza murdăriei şi a şobolanilor. Sub îndrumarea Maiestăţii Sale, domnii Wren şi Hooke au făcut minuni.

în comparaţie cu labirintul întunecat din Fez şi cu pasajele aglomerate ale centrului vechi din Meknes, aceasta era o lume complet diferită, una lipsită de zorzoane, unde aveai spaţiu din plin. M-am pomenit întrebându-mă ce fel de rege era acesta care cârmuia această mare metropolă modernă. Ei bine, îmi imaginez că aveam să aflu cât de curând.

CAPITOLUL 31

10 ianuarie 1682

Suntem cazaţi în palatul regal de la White Hali, o clădire asemenea unui uriaş labirint, care ni s-a spus că găzduieşte aproape două mii de camere. în timp ce aşteptăm să fim primiţi în mod oficial de către regele englez în ziua următoare, ben Hadou ne porunceşte tuturor să rămânem în camerele noastre, ca să nu îl facem cumva de ruşine cedând tentaţiilor străine sau compor-tându-ne necuviincios, întrucât nu cunoaştem obiceiurile de la curtea de aici.

Priveliştea care i se înfăţişează de la fereastra noastră îl farmecă pe Momo, care se caţără lângă mine pe scaun, cu Amadou în braţe, stând cât se poate de cuminte. îi arăt oamenii şi animalele din parcul de dincolo de Tilt Yard, precum şi piaţa în care se antrenează gărzile călare. O mare mulţime de oameni face paradă pe acolo, printre frumoşii copaci şi straturile de flori, în timp ce tot felul de lighioane rătăcesc pe pajiştea înverzită de lângă lac - oi, câini, vaci şi capre.

- Putem să mergem să le vedem? se roagă de mine Momo.
- Curând, îi promit, şi sper că asta nu e o minciună.

îl spăl într-un lighean de apă încălzită la foc. Noaptea trecută, prostovanul de mine întrebase un servitor dacă nu cumva e vreun hamam în palat, pe care l-aş putea folosi, explicându-i că doream să mă spăl, iar acesta mă privise lung, uimit până peste poate.

- Există o baie în apartamentele reginei, dar nimeni altcineva nu o poate folosi. Bănuiesc că aţi putea să faceţi o vizită la Streatham Spa sau la Bagnigge Wells. Vara, regele înoată în Tamisa, dar... şi aici s-a oprit, şi-a plecat capul, s-a scuzat şi a rupt-o la fugă pe coridor, de parcă ar fi dat nas în nas cu vreun nebun.

Apoi îl culc pe Momo, îi potrivesc bine aşternuturile în jur şi aştept până adoarme. De-abia pe urmă îmi scot sacul de piele şi îi verific conţinutul. Pentru siguranţă, în căptuşeala lui e cusut pergamentul brodat făcut de Lebăda Albă, care mi-a fost înmânat de micuţa Mamass. Luând pumnalul, îi strecor cu grijă vârful printre cusături şi descos căptuşeala, apoi încep să răsucesc pe toate

părţile pergamentul în mâini.

Sunt foarte tentat să continui să descos cusătura până la capăt cu pumnalul meu bun la toate. Acum că am ajuns în siguranţă la Londra, ce ar fi aşa greşit să arunc o privire? Simt cum mă furnică degetele să tai firele acelea fine de mătase. Mă gândesc că mă pricep destul de bine să ţin un ac cu aţă în mână şi că am cu mine setul de cusut pe care îl port mereu asupra mea, aşa că pot coase la loc în căptuşeală documentul, după ce mă uit la el. Până la urmă, doamna mi l-a dat în grijă pe fiul ei, aşa că ce secrete pot exista între noi? După câteva clipe de şovăială, încep să mă dojenesc, spunându-mi că dacă Alys nu a considerat că e bine să îmi destăinuie conţinutul pergamentului, atunci trebuie să încerc să îl duc la destinaţie neatins, de vreme ce informaţiile pe care le conţine nu sunt pentru mine. Alţii, cu siguranţă, nu ar fi la fel de scrupuloşi. Unde să îl ascund, astfel încât să nu dea Amadou peste el, cu lăbuţele lui curioase? Aş putea să îl port cu mine, dar asta ar însemna să îmi schimb haina cu una care are buzunare sau să îl ţin lipit de piele ori ascuns în pantof, dar asta ar însemna să dau dovadă de grosolănie şi lipsă de respect pentru un obiect care trebuie să ajungă în mâinile regelui. în cele din urmă, îl strecor din nou în sac şi cos la loc căptuşeala, cu împunsături lungi şi nepăsătoare. Poate că e cel mai sigur să port mereu sacul cu mine.

în acest scop, scot din el toate lucrurile care îl îngreunează şi de care nu am nevoie: hainele de schimb ale lui Momo, exemplarul meu din Coran, o bucată de săpun franţuzesc pe care ben Hadou a avut bunătatea de a mi-1 da şi pe care nu mă pot hotărî să îl folosesc, fiind un obiect de lux, un acoperământ de rezervă pentru cap, o pereche de pantaloni de in făcuţi sul şi nişte şosete de piele, un săculeţ de curmale şi nuci cu care să îl calmez pe Amadou. La fundul sacului, sub punga mea de bani şi mica avere în bijuterii a lui Momo, am găsit bucata de hârtie pe care mi-a dat-o părintele Daniel şi am privit-o mult şi bine, descifrând scrisul necunoscut. Oare să risc să atrag asupra mea mânia ambasadorului, părăsind

palatul pentru a-1 căuta pe bărbatul al cărui nume şi adresă erau scrise acolo? Golden Square, într-adevăr o adresă de om bogat, de odraslă de neam regesc, care trebuie să fie prin apropiere. Cât de greu putea fi să o găsesc? Chiar şi aşa, simţeam cum mă umple groaza, aşa că am pus bucata de hârtie la loc în sac.

Amadou, dând cu ochii de bunătăţi, începe să sporovăiască şi să mă tragă de haine. Cum nu vreau să îl trezească pe băiat, iau nişte curmale şi alune şi le aşez pe pervazul ferestrei. El sare după ele şi se aşază turceşte pe pervaz, după care îşi dedică toate eforturile încercărilor de a sparge coaja nucilor. Asta îmi aminteşte că nu am mai mâncat din zori. încui uşa şi mă duc să caut ceva de mâncare.

Jos, spaţiile comune sunt mult mai fastuoase decât apartamentele noastre, cu tavane înalte cu cornişe, şi pereţi acoperiţi cu tapiserii colorate, şi tablouri înfăţişând bărbaţi şi femei faimoase, şi scene de

poveste, ceea ce constituie un alt motiv de mirare pentru membrii delegaţiei ambasadorului, de vreme ce, sub imperiul legii islamice, este interzisă înfăţişarea lumii altfel decât în mod abstract. Distras de la scopul meu iniţial, mă apropii de un portret enorm, pictat în culori vii, aparţinând Renaşterii italiene. Stau vrăjit sub rama poleită cu aur, luând aminte la minunatele nuanţe şi la chipul de o paloare translucidă a Fecioarei Maria, atât de blând în nemişcarea sa, cu ochii albaştri îndreptaţi cu adoraţie asupra copilului din poala ei, şi mă gândesc la Alys şi la copilul care doarme încuiat sus, în camera mea.

- Frumos, nu-i aşa? aud dintr-odată o voce în spatele meu.

- E atât de tristă; ştie deja că are să îşi piardă fiul, am spus, dând glas gândurilor fără să îmi dau seama.

- Ei, fir-ar să fie, domnule, da asta chiar e o interpretare cam deprimantă a unei scene atât de drăguţe.

M-am întors, fiind întâmpinat de un bărbat înalt, taciturn, care privea tabloul cu o expresie lugubră pe chipul său sever. Era trecut de prima tinereţe, dar avea atât părul, cât şi mustaţa negre ca smoala. Mă gândesc că e prea brunet pentru un englez. Poate e spaniol sau italian? Poartă un costum simplu de stofa roşu-închis, cu o cămaşă simplă de in. E urmat de doi câini cu blana alb-roşcată şi de trei tinere doamne îmbrăcate în rochii, care deşi le vin tare bine, nu sunt deloc modeste, ba chiar le scot provocator în evidenţă sânii albi.

Forţându-mă să îmi smulg privirea de la această privelişte, mă întorc la tablou.

- Observaţi colţurile buzelor trase în jos, mă aud spunând. Şi priviţi şi la unghiul din care se uită, dincolo de copil, în depărtare. Priveşte în viitor şi îl vede murind.

El râde, un ton baritonal, puternic şi cald.

- Vrei să spui că se deosebeşte de orice altă mamă de nou-născut, care are ochi doar pentru bebeluşul din braţele ei şi căreia puţin îi pasă de restul lumii, cu atât mai puţin de sărmanul ei soţ?

Una dintre femei îl bate uşor pe braţ cu evantaiul.

- O, dar Rowley dragă, eu nu te-am refuzat nici măcar o singură dată, şi ştii asta, spune ea, după care vine mai aproape de tablou. Chiar, nu-i aşa că arată cam tristă? Nu m-am uitat niciodată de la o distanţă atât de mică la ea. Poate că domnul Cross ar fi trebuit să mă picteze în rolul Fecioarei Maria, mai degrabă decât în cel al unui Cupidon prostuţ. Sărmanul meu Charlie, avea doar douăzeci şi şapte de ani anul trecut, când şi-a dat obştescul sfârşit. Chiar şi Hristos a mai trăit şase ani peste vârsta aia.

Scandalizate, celelalte femei i-au făcut semn să tacă, dar se pare că nu au reuşit decât să o încurajeze şi mai mult, căci dintr-odată, ea s-a întors spre mine, aruncându-mi o privire senzuală.

- Pe legea mea, dar eşti ditamai omul! spune ea, imitând vocea profundă a bărbatului.

Are privirea vicleană, ca de pisică, şi în mod evident nu este aşa

de tânără pe cât crezusem iniţial.

- Şi eşti şi negru ca fundul de ceaun. Ia zi-mi, domnule, ai aceeaşi culoare peste tot?

însoţitoarele ei s-au pus pe chicotit, fluturând din evantaie.

- Ei, hai, hai, Nelly, o dojeneşte bărbatul. Lasă-1 pe sărmanul om în pace. A venit aici ca să petreacă câteva clipe în linişte, în compania Madonei celei sacre, şi nu ca să devină ţinta remarcilor tale profane şi să fie luat în derâdere.

- Să-mi fie cu iertare, domnul meu, spune ea, făcând o reverenţă ironică.

- Domnul meu? spune bărbatul, ridicând din sprânceană ironic. Ochii lui mari, lichizi şi negri asemenea pietrei de onix absorb întreaga mea fiinţă, începând cu turbanul meu alb şi terminând cu papucii mei galbeni din Fez, şi pare să se amuze grozav de ceea ce vede.

-îmi cer iertare, lord... Rowley, spun, prosternându-mă în faţa lui cu toată graţia de care pot da dovadă, aşa cum aş face şi la curtea marocană, atunci când mă aflu în prezenţa unuia mult mai

important decât umila mea persoană. Deîndată, unul dintre câini se apropie şi începe să mă miroasă curios, cu ochii lui maronii, bulbucaţi lucindu-i, şi cu nasul umed aproape de faţa mea. Cred că a mâncat ceva cu un miros tare înţepător, căci mă văd nevoit să îmi ţin răsuflarea.

Femeile izbucnesc în râs, şi mă întreb dacă eu sunt de vină sau câinele, sau poate cu totul altceva.

- Hai încoace, Rufus! îl cheamă bărbatul, şi câinele se retrage.

Preţ de câteva clipe interminabile se aşterne liniştea, şi tot ce pot auzi e cum îmi pulsează sângele în urechi, apoi sunetul unor tocuri îndepărtându-se pe podeaua de piatră. îmi ridic puţin capul şi mă întorc destul cât să văd grupul îndepărtându-se spre celălalt capăt al încăperii. Mă ridic încet în genunchi şi îi urmăresc dispărând, în timp ce flecăresc veseli. Ce nepoliticos, îmi zic, ori poate i-am jignit în vreun fel. E adevărat, după cum a spus ben Hadou, că nu înţelegem obiceiurile de la curtea de aici.

Cam supărat, mă duc să caut ceva de mâncare şi decid să rămân la mine în cameră, până învăţ cum să mă comport în acest loc ciudat.

A doua zi, delegaţia ambasadorului urmează să fie prezentată în mod oficial regelui, la recepţia de la Banqueting House. Ben Hadou se agită când i se spune că nu poate aduce leii, şi struţii, şi toate celelalte daruri cu el. Ele vor fi prezentate doar în cadrul unei audienţe private, de vreme ce aceasta este ziua ceremoniei formale. Ei, şi uite aşa, se alege praful de toate planurile pe care le făcuse pentru marea lui intrare triumfală, iar el cade din nou pradă unei dispoziţii negre, făcîndu-ne să aşteptăm în timp ce îşi verifică cu mare grijă ţinuta pentru eveniment. Cu siguranţă, în clipa în care îşi face, în cele din urmă, apariţia, anunţată de altfel de un nor parfumat de tămîie, arată minunat, într-o haină de mătase în tonuri

puternice de roşu-închis, brodată cu aur la mîneci, poale şi gît, cu un burnuz alb de lînă purtat peste aceasta şi cu un turban roşu, împodobit cu perle. La brîu poartă iataganul lui din oţel de Damasc, într-o teacă de piele brodată cu fir de aur. în picioare are papuci din piele de căprioară, împodobiţi cu pietre preţioase. Noi ne-am descurcat cum am putut cu djellaba şi cu bijuteriile şi parfumurile pe care le avem la noi, dar el nici nu se compară. Or, sunt convins că asta a fost şi intenţia lui, ştiind cît de vanitos e Căldărarul.

Sosesc trăsurile care trebuie să ne ducă la destinaţie cu mare pompă, dar nici nu ne urcăm bine în ele şi mergem puţin, că se şi opresc şi gata, am ajuns. Cînd ne vedem acolo, îmi dau seama de ce ar fi fost imposibil să parcurgem pe jos scurta distanţă de la apartamentele noastre din palat pînă la impresionanta faţadă împodobită cu coloane a Banqueting House. O mare de oameni s-a strâns
în faţă, ocupînd strada atît de largă care duce la Holbein Gate şi dincolo de ea. Toţi îşi sucesc gîturile şi sar în sus, curioşi nevoie mare să îi vadă pe străinii exotici berberi, monştrii care le-au răpit în toţi aceşti ani compatrioţii, pentru a-i folosi pe post de sclavi, care au avut îndrăzneala să atace colonia din Tanger şi să le ucidă soldaţii cu sutele. Cînd trăsurile trag la scară, mulţimea se îmbulzeşte în faţă, ameninţînd să copleşească gărzile îmbrăcate în
uniformele de ceremonie de culoare purpurie, purtînd halebarde strălucitoare. Duhoarea pe care o emană gloata, care pătrunde chiar şi prin parfumul de tămîie al Căldărarului, mă impresionează la fel de mult ca înjurăturile lor. Oare nu se spală nimeni în oraşul ăsta?
Amestecul de miros şi zgomot este copleşitor şi înspăimîntător.

- Nenorociţi negricioşi! Sălbatici păgîni! se aude.
- Ucigaşi!
- Violatori!
- Diavoli berberi!

Mă întorc spre Hamza şi strig la el, încercînd să acopăr tumultul.

- Latră ca nişte copoi! Cred că, dacă ar putea, ne-ar rupe în bucăţi. Oare chiar atît de mult ne urăsc? Şi poţi să ţi-l imaginezi pe Ismail tolerînd un astfel de comportament?

- Dar nu Ismail conduce aici, spune el cu un zâmbet şiret. Englezii i-au tăiat capul ultimului lor rege chiar în faţa acestei clădiri.

îşi face loc pe lângă mine şi mă lasă uitându-mă lung după el, şocat, şi întrebîndu-mă în ce fel de ţară am ajuns, unde se pot comite asemenea acte de sălbăticie de către popor. Trebuie să fie un loc cît se poate de instabil. Apoi mă gîndesc la ce spunea Ismail:
„Supuşii mei sunt precum şobolanii dintr-un coş, şi dacă nu scutur mereu coşul, or să îl roadă şi or să iasă afară“.

Sub protecţia halebardierilor din garda regală, suntem conduşi într-o sală vastă, care geme de lume îmbrăcată în veşminte viu colorate. Bărbaţii se află în camera principală, iar femeile se apleacă peste balustrada balcoanelor de la galerie, pentru a ne putea privi cu la fel de multă curiozitate, dar cu ceva mai mult bun-simţ decît oamenii de afară. Crezusem că Sala Ambasadorilor din Meknes era enormă, dar aceasta o întrece înzecit. Privesc în jur tapiseriile opulente

care împodobesc pereţii, duzinile de coloane înalte, rotunjite, văpaia pe care o nasc miile de candelabre şi de lumînări, sclipirile de bijuterii de la mîini, din urechi şi de la gîturi. Tavanul este împărţit în romburi de culori exuberante, în care un gigant a pictat scene uriaşe cu chipuri de eroi înveşmîntaţi în haine care cad în valuri fluide, regi încoronaţi şi amoraşi goi puşcă, totul înconjurat de înfloriturişi festoane aurite. îmi cobor privirea, simţindu-mă puţin ameţit, tocmai cînd încăperea se cufundă în tăcere. Se deschid uşile de la o platformă enormă cu baldachin şi pe acolo pătrund în sală, dintr-o parte, o femeie micuţă, sfioasă, cu dinţi care îi ies în afară într-un unghi cam neplăcut, iar din cealaltă un domn înalt, superb. Bărbatul merge în partea din faţă a platformei şi apoi, luînd-o de mînă pe femeia micuţă, o conduce spre cele două tronuri aşezate acolo, sub un baldachin de culoarea sîngelui.
Aceasta se aşază pe unul dintre ele, în timp ce el ia loc pe celălalt. Simt că mi se face puţin rău, ca şi cum aş fi pe punctul de a leşina, în timp ce înregistrez acele trăsături întunecate, lugubre, părul negru şi mustaţa bărbatului pe care îl întîlnisem cu o zi înainte. Cu siguranţă, nu poate fi el. Bărbatul pe care l-am văzut ieri era îmbrăcat cît se poate de simplu, spre deosebire de această efuziune nemaipomenită de brizbrizuri şi mătăsuri, şi, cu siguranţă, această doamnă cu chip blînd şi dinţi de iepure nu se afla printre femeile care erau cu el, sporovăind cu atîta veselie şi expunîndu-şi sînii moi şi albi. Mă holbez minute în şir, dar ştiu că nu mă înşeală ochii. Bărbatul cu care am schimbat cîteva cuvinte ieri, de la egal la egal, este însuşi regele Angliei, iar lângă el se află regina, soţia lui, odinioară infantă a Portugaliei, Ecaterina de Braganza, prin intermediul zestrei căreia Tangerul a ajuns pe mîinile englezilor.

Apariţia unui funcţionar al curţii în faţa mea mă smulge din reverie.

- Cine este interpretul aici? întreabă el.

Atît eu, cît şi Hamza răspundem în acelaşi moment, aruncîndu-ne apoi priviri otrăvite.

- Eu sunt ambasadorul şi vorbesc destul de bine engleza, se aude vocea lui ben Hadou.
- Minunat, atunci vă puteţi informa suita că, pentru jignirea adusă lui Sir James Leslie, în Maroc, de către regele domniei voastre, aceştia trebuie să îşi lase acoperămîntul capului deoparte, precum şi încălţările, şi să se apropie de tron cu capul descoperit şi în picioarele goale, spune acesta tărăgănat, după care se întoarce pe călcâie şi intră din nou în sală.

Mă uit la şirurile de perle care se împletesc cu atâta măiestrie în faldurile purpurii ale turbanului lui ben Hadou înainte de a-mi coborî privirea spre chipul lui, care se întunecă tot mai mult. îi poţi simţi furia ţinută în frâu privindu-1 cum îşi desface complicata legătură de pe cap. Când suntem conduşi în sala de primire, el merge cu paşi mari până la tron, mândru, drept şi trufaş, fără a face nici o reverenţă sau a se apleca, ceea ce îl face pe regele englez să

ridice din sprâncenele lui groase şi negre.

Ca să fiu sincer, nu prea îmi mai amintesc ce s-a întâmplat în timpul ceremoniei, căci am fost mult prea copleşit atât de groaznica mea greşeală din ziua anterioară, cât şi de teama permanentă că, irosind ocazia perfectă de a-i înmâna suveranului mesajul lui Alys, nu aveam să mai găsesc o şansă similară. Tot ce pot spune este că, în timpul îndelungatei peroraţii a caidului Mahomed ben Hadou - întâmpinarea din partea Maiestăţii Sale, sultanul Abul Nasir Moulai Ismail as-Samin ben Sharif, sultan al Marocului şi al străvechilor regate ale Tafilalt-ului, Fez-ului, Sus-ului şi Taroudant-ului, faţă de regele Angliei, urările de sănătate a minţii şi trupului (inclusiv o comparaţie detaliată făcută de sultan privind acele puncte din religia musulmană care pot fi corelate într-o oarecare măsură cu protestantismul englez, ceea ce le face superioare duşmanului comun, reprezentat de catolici) şi aşa mai departe -, privirea plictisită a regelui Carol trece de ben Hadou şi o întâlneşte pe a mea, iar eu simt că parcă m-ar fi trăsnit ceva în ochi şi m-ar fi ţin-tuit locului. îşi strâmbă buzele şi una din pleoapele grele coboară, iar ceea ce alţii ar putea califica drept un biet tic, mie mi se pare că seamănă grozav de mult cu un gest prin care mi-a făcut cu ochiul.

Trec zile bune fără să-l mai vedem pe regele englez, ci doar o procesiune de înalţi funcţionari plicticoşi, trimişi să ne afle intenţiile în ceea ce priveşte problema garnizoanei din Tanger şi drepturile şi condiţiile propuse. Apoi, vin alţii care vor să discute despre soarta şi posibilitatea eliberării anumitor persoane care, pretind ei, sunt ţinute prizoniere de către sultan, dar pe care nici eu şi nici ben Hadou nu le-am întâlnit şi care sunt, foarte posibil, moarte ori dispărute, ori poate şi-au schimbat religia şi au adoptat nume musulmane.

Data viitoare când ne vom întâlni cu regele Carol va fi în cadrul unei audienţe private în apartamentele lui. Să fie aceasta şansa mea? Vâr pergamentul brodat în buzunar, în cazul în care se iveşte vreun moment mai liniştit. Ben Hadou se dichiseşte nerăbdător în faţa

oglinzii, preocupat să facă o impresie bună. Trebuie să recunosc că este un bărbat arătos. Are o osatură impecabilă şi tenul deschis la culoare (faţă de mine), o ţinută pe măsură şi ochi strălucitori şi inteligenţi. Şi-a tăiat barba şi mustaţa scurt, pentru a-şi expune maxilarul puternic şi buzele pline. Am văzut deja că doamnele de la curte îi dau atenţie, şi nu mă îndoiesc că şi el le-a observat. A sosit momentul să ducem darurile pe care le-am adus cu noi. Tot cala-balâcul a fost aşezat în vestibulul de la etajul inferior şi lucrurile sunt aduse sus cu mare dificultate, pe scara lungă, iar în cazul animalelor, cu destul de mare tămbălău. Cel puţin leii au fost lăsaţi afară, în grădină, ca monarhul să îi poată privi în voie, altfel, cred că totul s-ar fi transformat într-un carnagiu.

Audienţa „privată“ se dovedeşte a fi una ţinută într-o sală mare înţesată de curteni, printre care şi câteva duzini de doamne îngră-

mădite pe margine pentru a privi cu lăcomie contingentul marocan. Mai întâi e rândul darurilor tradiţionale de mirodenii, sare şi zahăr, al mătăsurilor şi sfeşnicelor din alamă, al felinarelor din fier filigranat şi al covoarelor ţesute de mână, din Atlasul Mijlociu, care sunt trimise sultanului ca tribut de către triburile berbere. Regele acceptă toate aceste lucruri cu nedisimulată recunoştinţă, complimentând frumuseţea lucrului de mână al femeilor berbere. Căldărarul se umflă în pene de mândrie, dar pe mine mă trece un soi de grijă inexplicabilă. în afară de câinii personali ai regelui, nu am văzut animale perindându-se prin acest palat elegant, cu servitori în livrea, scaune aurite şi covoare scumpe...

- Şi acum, un dar special, spune el. Bate din palme şi iată că apar struţii, trecând în goană pe lângă îngrijitorii lor, cu gâtlejurile unduindu-se şi cu ciocurile deschizându-se şi închizându-se răutăcios. O femeie îmbrăcată într-o rochie de mătase verde stă prea aproape, şi strigătul ei în momentul în care o pasăre o ciupeşte face ca întregul cârd să izbucnească în ţipete ascuţite, în timp ce gâturile păroase li se umflă ameninţător. Apoi, încep să bată din aripi şi din picioarele lor mari înzestrate cu gheare şi se dezlănţuie iadul. Curtenii încep să o ia la fugă pe orice uşă găsesc. îl văd chiar pe unul care dă o draperie la o parte şi iese pe fereastră.

Privesc spre rege şi observ că nu mai poate de râs. O salvează pe biata femeie şi alungă pasărea care o ataca. în cele din urmă, sunt chemate gărzile, iar struţii sunt strânşi într-o anticameră şi apoi duşi într-unul dintre parcurile regale, lăsând în urma lor covoare

stropite, picioare ciupite şi o duhoare grozavă care pluteşte în aer. Ceremonia de primire ia capăt brusc.

întorcându-mă mai devreme decât m-aş fi aşteptat în camera mea, surprind o siluetă fugară la uşă. Aceasta se întoarce, mă vede, şi o ia la fugă în sens opus pe coridor, însă nu înainte de a putea distinge trăsăturile unghiulare, neprietenoase, ale lui Samir Rafik. Examinez încuietoarea, cu inima bătându-mi în piept. E doar puţin zgâriată, dar intactă. Când potrivesc cheia de fier în ea, se deschide fără probleme. în cameră este o linişte suspectă.

- Momo? Amadou? şoptesc.

Aud un scârţâit, apoi ceva sare în direcţia mea de pe baldachin şi maimuţa îmi aterizează pe umăr. Un chip apare de deasupra baldachinului, cu o privire solemnă.

- Ne jucam doar, spune Momo şi, balansându-se peste marginea cadrului baldachinului, coboară la fel de uşor ca o maimuţă pe una dintre coloanele patului.

- E atât de plictisitor să stai închis aici şi să trebuiască să păstrezi tăcerea tot timpul. De ce nu am voie să ies afară? Ai spus că se vor schimba lucrurile când ajungem în Anglia. M-ai minţit!

- Ştiu, îmi pare rău, Momo, îi spun, cu o privire nefericită, aşezându-mă pe pat. Mai rezistă puţin. Nu trebuie însă să faci zgomot şi nici să deschizi uşa nimănui în afară de mine. înţelegi,

nu-i aşa?

- Cineva a bătut la uşă mai devreme.

- Probabil că era un servitor care venise să facă curat în cameră. Le-am spus că mă voi ocupa eu singur de asta şi că mai bine lasă uşa închisă, pentru că maimuţa mea muşcă.

-Pot şi eu să muşc, spune Momo, dezvelindu-şi dinţii şi chicotind. Amândoi putem să muşcăm, nu-i aşa, Amadou?

Cei doi îşi arată unul celuilalt dinţii ca într-o pretinsă întrecere, înfăţişând o îngrijorătoare imagine în oglindă, cu gingiile dezgolite şi cu capetele mişcându-li-se. încep să mă tem că, dacă îl mai las multă vreme aici pe băiat cu maimuţa, are să îmi fie greu să fac diferenţa între ei.

- Să nu deschizi uşa nimănui, îi spun din nou. Nici măcar dacă spune că aş fi eu.

- Dar de ce ar face cineva una ca asta?

- Nu ştiu, recunosc eu, dar pur şi simplu nu deschide uşa.

- Şi dacă e vreun incendiu, vreo inundaţie sau altceva?

- Nu o să fie cazul.

- S-ar putea să fie, nu e imposibil.

- Da, s-ar putea întâmpla, dar sunt şanse foarte mici să se întâmple. în plus, dacă se va întâmpla una ca asta, o să te salvez, spun eu oftând.

- Promiţi?

- Promit.

- Ai promis şi că vom fi în siguranţă, odată ce ajungem în Anglia, îmi aminteşte el cu o logică imaculată.

- Momo, fac şi eu ce pot.

Are însă dreptate să mă bată la cap, făcându-mă să mă simt vinovat. Oftând, scot la iveală încă o dată bucata de hârtie şi citesc adresa pe care mi-a găsit-o Daniel. Deşi nu îmi face mare plăcere, este ceva ce trebuie făcut.

Luând brusc o hotărâre, în după-amiaza aceea îl caut pe unul dintre servitori şi îl întreb cum aş putea trimite o scrisoare.

- Pentru stăpânul tău? mă întreabă el sceptic.

Eu mă uit urât la el. în mod evident, nu crede că unul ca mine ştie să scrie. Poate va crede că e din partea ambasadorului, ceea ce e şi mai bine.

- Da, la Golden Square.

- Pentru câţiva bănuţi, pot trimite un băiat cu ea până acolo, sau ai putea lua o lectică şi să o înmânezi în persoană. Nu e departe, în jur de un kilometru jumate.

Nu avem voie să ieşim din palat, dar un kilometru jumate aş putea să parcurg de îndată pe jos. Mi-ar lua cam zece minute, şi chiar mai puţin, dacă grăbesc pasul, în loc să iau una dintre lecticile acelea caraghioase. Aş putea fi înapoi într-o jumătate de oră şi aş putea pleca în timp ce ben Hadou şi ceilalţi îşi fac siesta. Nimeni nu are să ştie. Aflu de la servitor pe unde trebuie să o iau, apoi mă

întorc la mine în cameră să mă schimb de papucii de ceremonie, luându-i pe ai mei şi aruncându-mi un burnuz închis la culoare pe umeri. îmi ridic şi gluga şi mă privesc în oglindă. Par o figură destul de comună, dacă e să nu iei în seamă pielea mea închisă la culoare, dar în această privinţă nu am ce face.

Parcurg repede strada largă, cunoscută sub numele de King's Street, şi înainte de a ajunge la Holbein Gate, o iau la stânga spre St James's Park, mergând cu capul plecat şi cu mâinile ascunse în mantie. Chiar şi aşa, atrag priviri curioase, probabil datorită pasului meu grăbit, de vreme ce în jurul meu toată lumea merge încet, bucurându-se de priveliştea elegantă şi amuzându-se de păsările

care alunecă in timp ce traversează lacul îngheţat, în încercarea de a găsi un ochi de apă neatins. Doamne, dar frig mai e! îmi văd răsuflarea transformându- se în norişori de aburi în timp ce drumul mă poartă printr-un parc cu căprioare. Animalele care se aplecau adineauri spre iarba îngheţată îşi ridică acum capetele şi mă privesc prudent. îmi dau seama că şi arcaşii se apropie cu la fel de multă grijă ca mine ca să omoare câte una, pentru a o face să ajungă pe masa regelui, aşa că nu e de mirare că sunt atât de precaute. Sunt convins că, dacă fac o mişcare bruscă, o iau la sănătoasa de-a lungul parcului, ca nişte gazele. Merg încet şi ocolesc zona, simţind o oarecare empatie faţă de ele, căci aşa-zisa lor libertate nu există în realitate. Şi eu, şi ele aparţinem unor oameni puternici, şi viaţa noastră poate ajunge la capăt în orice clipă, în funcţie de dorinţele acestora.

Ajung pe o alee pietruită care mă poartă prin nişte ronduri frumuşele de grădină, iar de acolo, pe o stradă largă, mărginită din plin de trăsuri şi de tot felul de vehicule în mişcare. Strecurându-mă printre oameni, cai, lectici şi trăsuri, ajung în celălalt capăt şi continui să merg spre nord pe străduţele înguste, aşa cum mi s-a spus. Zona devine din ce în ce mai murdară şi mai rău-famată, e înţesată de gunoaie şi miroase groaznic a bălegar. Lichide cu miros înţepător se scurg în canale, iar duhoarea pătrunzătoare e destul de uşor de recunoscut. Mă gândesc la faptul că tăbăcăriile din Fez miros mai frumos decât zona asta. Cu siguranţă, am rătăcit drumul. La intersecţie, un rândaş examinează un cal, să vadă ce e cu o potcoavă sărită.

- îmi cer scuze, domnule, încep eu, şi el ridică capul mirat, îndreptându-se de mijloc. Puteţi să îmi spuneţi cum ajung la Golden Square?

- E fix la nord de Soho, îmi răspunde el arătând spre o porţiune de teren neconstruit, plină de moloz. Mergi în continuare pe James's Street, treci de vechea moară, apoi prin Dog Fields, până dai peste un loc unde se construieşte mult. înseamnă c-ai ajuns.

Câteva case înalte se ridică mândre printre altele pe jumătate terminate, în timp ce altele au doar fundaţia gata. îţi poţi da seama că atunci când vor fi terminate, zona va fi una impresionantă. Momentan însă, nu e nimic poleit cu aur pe aici, şi nici nu există

o piaţă propriu-zisă, ci seamănă mai mult cu cea cunoscută la noi sub numele de Sahat al-Hedim. Găsesc adresa de pe hârtie şi mă apropii de uşa cu numărul 24. Afară, spânzură un clopoţel - un semn rău pentru un musulman devotat. Trag de el. Nu vine nimeni

să deschidă uşa, pentru o bună bucată de timp, dar apoi, aceasta se crapă uşor şi cineva scoate capul afară.

- Livrările de cărbune se fac în spate, îmi spune femeia înţepat şi îmi închide uşa în nas. Când îmi dau, în sfârşit, seama de neînţelegere, bat cu putere la uşă. De această dată, uşa se deschide larg.

-Ţi-am mai spus o dată că...

Acum, îmi introduc piciorul în deschizătura uşii. Ea se holbează la mine confuză, se uită în jos şi îmi vede piciorul.

- întinde-o de aici, cerşetor negricios! strigă ea revoltată.
- Uite care e treaba, am ceva de discutat cu acest domn, îi spun arătându-i hârtia, pe care ea o priveşte lung, fără a înţelege ceva.

-Ajutor! Hoţul, criminalul! strigă ea apoi.

Simt cum nişte braţe mă înşfacă pe la spate şi mă ţintuiesc la pământ. Atacatorul meu încearcă să îmi pună un genunchi pe piept ca să mă ţină la pământ, însă eu mă răsucesc şi mă rostogolesc departe de el, prinzându-i piciorul şi trântindu-1 la pământ. Acesta începe să înjure şi se căzneşte să se ridice. Şi stăm aşa acolo, trăgându-ne sufletul în aerul rece, privindu-ne precaut. Deşi e încă un băietan, e puternic ca un taur.

- Nu sunt nici hoţ şi nici criminal. Doar că îl caut pe un anumit domn Andrew Burke.

Femeia iese pe trepte.

- Păi de ce n-ai zis aşa?

E roşie la faţă şi uscată, şi poartă un şorţ pătat peste o rochie groasă din barchet.

-Asta e casa domnului Burke. Hai, Tom băiete, fii bun şi du-te acum, spune ea încruntată, facându-i semn băiatului să o şteargă.

Tom pare dezamăgit, ca şi cum ar fi sperat că mai era rost de ceva bătaie.

- Şi este acasă domnul? insist eu.
- Spune-mi despre ce e vorba.
- Din păcate, îi pot spune asta doar domnului Burke.

Femeia strâmbă din buze.

- Aşteaptă aici.

Trec câteva minute bune după ce închide uşa, dar, în cele din urmă, un bărbat iese din casă. Nu este aşa cum mi-1 închipuisem, căci e aproape la fel de gras ca marele vizir şi are o barbă lungă şi neagră.

Pare şi el la fel de buimac când mă vede.

- Cu ce vă pot ajuta? întreabă el şi apoi, dintr-odată, pare să înţeleagă. Aaa, trebuie că vii din partea ducesei.

- Nu ştiu nici o ducesă, spun eu dând negativ din cap.
- Preastimata ducesă Mazarin?

Dau din nou din cap că nu şi încep să vorbesc, dar mă întrerupe:

- Extraordinar, eşti leit negroteiul ei. Atunci trebuie că eşti aici în legătură cu stofa de serj a domnului Qallaah?
- Nu, sunt aici pentru...
- Aşadar, nu eşti omul negustorului sirian şi nu ai venit să iei stofa pentru livrea?

înainte de a mai fi supus la alte întrebări, încep să vorbesc repede:

- Nu, domnule, eu vin din Maroc în legătură cu o problemă ceva mai delicată. Oare am putea discuta despre ea înăuntru?
- Maroc? Ce treabă ar putea avea un cioroi din Maroc cu mine?
- Vin din partea domnişoarei Alys Swann.
- Cine?

în mod evident, lucrurile nu merg aşa cum mi-am închipuit.

-Aăăă... logodnica dumneavoastră.

- Logodnică? întreabă el oripilat. Domnule, nu am nici o logodnică, greşiţi. Aaa, olandeza, continuă el după o pauză. Dar desigur nu am văzut-o niciodată şi am înţeles că doamna a pierit pe mare.
- De fapt, domnule, nu s-a întâmplat aşa.

îi explic cum stau lucrurile şi văd cum rămâne cu gura deschisă.

-Cum, Doamne iartă-mă, m-ai găsit, şi pentru numele lui Dumnezeu, ce te aştepţi să fac?

- Negustorul Daniel al-Ribati mi-a dat adresa dumneavoastră, îl informez pe un ton sever.
- A, evreul, desigur, spune el, schimbându-se la faţă. Am făcut ceva afaceri împreună de-a lungul timpului. E un om cumsecade, în ciuda... Ei bine, nu contează, îmi pare rău pentru sărmana femeie, dar, crezând-o moartă, mi-am găsit o altă mireasă. Suntem căsătoriţi de trei ani. Avem deja doi băieţi, aşa că vedeţi, problemele domnişoarei Swann nu mă mai privesc, continuă el, făcând un gest larg cu mâinile.
- Şi fiul ei?
- Ce ar putea face noua mea soţie cu bastardul unui rege păgân sub acoperişul ei? Nu suntem casă de caritate pentru copii găsiţi! O zi bună, domnule!

De data aceasta uşa se închide definitiv.

Trebuie să recunosc că îmi simt inima mai uşoară, fără un motiv anume, în timp ce mă întorc pe acelaşi drum, la White Hali. Oare sunt egoist că mă bucur de faptul că acest postăvar dizgraţios nu joacă nici un rol în viitorul lui Momo? Cât despre ideea că Alys ar fi putut fi căsătorită cu o asemenea brută... Ei bine, poate că ar fi avut o viaţă mai uşoară decât la curtea marocană, deşi ar fi fost doar un alt fel de prizonieră aici.

Dar acum ce se va întâmpla cu Momo? Nu ştiu ce să fac.

CAPITOLUL 32

Zilele trec, încărcate de alte întâlniri enervante cu funcţionari publici şi politicieni care se învârt în jurul subiectului Tanger. Discuţiile nu sunt purtate cu prea mare tragere de inimă, iar ben Hadou este evaziv. în mod evident, sunt o pierdere de vreme pentru toată lumea, şi de-abia mă pot abţine să nu mă fâţâi sau să nu trag temeinic la aghioase, în timpul lor. Nu serveşte nimănui la nimic. Unul dintre consilieri ajunge să spună chiar că, din partea lui, putem foarte bine să păstrăm nenorocitul de Tanger.

- Poate că regele insistă că e nestemata cea mai de preţ din coroana lui, dar nu putem continua să fortificăm un avanpost atât de îndepărtat. E un cuib de papistaşi, care seacă grozav resursele ţării, asta în condiţiile în care prin vistieria statului cam fluieră deja vântul. în situaţia de faţă, adoptăm măsuri de austeritate. Până şi regele îşi ia de la gură, iar soţia lui... ei bine, îşi mai reduce din cunoştinţele de gen feminin.

Dacă sperasem să îl văd pe rege la una din aceste întâlniri, aveam să fiu dezamăgit. După întâlnirea mea întâmplătoare de la început, l-am spionat doar de la distanţă. Apoi, ni s-a spus că era plecat la vânătoare. Ben Hadou s-a arătat dezamăgit că nu a fost invitat şi el. După câteva zile de stat în palat, vorbeşte cu nostalgie despre călărie. Unul dintre curteni sugerează că am putea aranja să împrumutăm nişte cai din grajdurile regelui, pentru ziua respectivă, şi să mergem la plimbare prin Hyde Park. Căldărarul vede imediat în asta o ocazie de a face impresie. îl invită pe curtean şi pe toţi cei care doresc să ne însoţească, să vadă o „fantezie“ marocană.

- O să le arătăm ce înseamnă o cavalcadă adevărată, îmi spune cu satisfacţie, trimiţându-mă apoi să mă schimb în hainele potrivite pentru aşa ceva.

Soţia sultanului

Mă întorc purtând o haină albă, nişte şalvari de bumbac şi nişte babouches, precum şi un burnuz aruncat pe umăr. Ben Hadou coboară, aranjat tot în portocaliu şi roşu, cu o tunică strâmtă purtată peste o cămaşă din batist cu mâneci clopot, o mantie stacojie extravagantă, cizme roşii din piele şi un turban presărat cu pietre preţioase. Arată minunat, ca un prinţ din O mie şi una de nopţi.

- în numele lui Allah, Nus-Nus, asta e tot ce ai mai bun? spune el ţâţâind dezaprobator, când mă vede.

- E tot ce am.

- Ei bine, nu e destul de bun. Asta e şansa noastră să le arătăm englezilor din ce aluat sunt făcuţi marocanii.

Se apropie de mine. E cu mult mai scund decât mine, dar asta nu pare să îl impresioneze, căci trimite un servitor să-mi aducă alte haine. Nu peste multă vreme, mă trezesc îmbrăcat în nuanţe de albastru şi verde, brodate din belşug cu fir de aur, care mă fac să arăt cum nu se poate mai splendid, deşi pantalonii sunt incomod de strâmţi.

Pentru fiecare din cei şase oameni ai lui, pe care Căldărarul îi consideră a fi cei mai buni călăreţi, adică el, Sharif, doi veri ai sulta-

nului, Samir Rafik şi eu însumi, sunt procuraţi armăsari din grajdurile regelui. Caii sunt o frumuseţe. în mod evident, regele Carol se pricepe la cai de rasă. Hamza, îmbrăcat ceva mai modest, aduce lăncile pe care ben Hadou trebuie să le fi împachetat şi transportat tocmai în acest scop. Simt un oarecare disconfort în a-1 vedea pe Rafik acolo şi, preţ de câteva clipe, simt cum mă ia cu rău de la stomac. Ei, măcar nu rămâne la curte să îşi poată băga nasul pe unde nu trebuie, în lipsa mea.

Hyde Park e minunat. Este o întindere vastă de verdeaţă în mijlocul oraşului, plină de oameni pe jos sau călare. Până când zona este pregătită pentru sosirea noastră, s-au strâns deja mai mult de o sută de gură-cască, aşa că trebuie să le oferim un spectacol. Mergem la galop încoace şi încolo, solicitând caii până ajung lac de sudoare şi aruncându-ne lăncile spre o ţintă folosită de arcaşi, pe care o străpungem atât de des, încât mulţimea ne ovaţionează minute în şir. Apoi, ne întrecem în perechi, aruncând şi prinzându-ne reciproc suliţele, în uralele spectatorilor. Ne simţim tare bine să facem ceva ce ne solicită fizic, după timpul petrecut înăuntru la White Hali, aşa că mă avânt cu însufleţire, plin de euforie, ridicându-mă semeţ în şa şi controlând calul doar folosindu-mi genunchii în timp ce îmi etalez suliţa cu o plăcere sălbatică. Când mă întorc pentru

a o arunca, văd că formaţia s-a schimbat şi că mă aflu în faţa lui Rafik, care îmi arată dinţii şi îşi aruncă lancea intenţionat cu o fracţiune de secundă mai repede. Aceasta se îndreaptă spre faţa mea şi, dintr-odată, totul în jurul meu pare să încetinească. Singurul lucru la care mă pot gândi este că nici o altă ocazie nu ar fi la fel de bună pentru a asasina pe cineva, aparent accidental, decât această fantezie inocentă pusă în scenă departe de casă.

Dintr-odată, totul se transformă în haos, şi următorul lucru pe care îl conştientizez este că mă prăvălesc la pământ cu mare zgomot şi că totul se întunecă în jurul meu. Mă chinui să mă mişc, dar nu o pot face, şi încep să mă întreb dacă aşa se moare, în timp ce te joci în faţa unui public străin. Percep un adevărat balamuc în jur: femei ţipând, bărbaţi strigând, cai bufnind şi pufnind. Apoi aud un zgomot de parcă s-ar fi rupt ceva chiar lângă urechea mea şi văd din nou cum se luminează totul. Ben Hadou stă aplecat deasupra mea cu lancea într-o mână şi cu mantia mea în cealaltă. Mantia e ruptă acolo unde a fost străpunsă de suliţa care m-a doborât de pe cal şi m-a ţintuit la pământ.

-Eşti un om norocos, Nus-Nus!

Mă ridic încetişor în capul oaselor. îmi ţiuie urechile şi nu pot gândi clar. Privesc în jos, dar nu văd nici urmă de sânge. îmi mişc fiecare picior, apoi fiecare braţ. Nu pare să fie nimic rupt. Mă ridic cu grijă în picioare şi stau aşa, clătinându-mă puţin, în timp ce turbanul mi se desface, şi pânza din care e făcut îmi cade în jurul feţei.

- Doamne, ce monstru! ţipă o femeie.

- E un şarpe?
- Cred că e de-a dreptul un leviatan[1]!

Toţi urlă ca o haită de hiene, îngrămădindu-se în jurul meu, râzând şi strigând la unison.

-Acoperă-te, omule, îmi spune Ben Hadou, înmânându-mi burnuzul.

Plin de ruşine, îmi strâng mantaua pe lângă corp şi îmi ascund goliciunea descoperită de pantalonii rupţi.

Dintr-odată, emisarii marocani devin subiectul predilect de discuţie în oraş. Femeile chicotesc ascunse în spatele evantaielor, când ne văd, bărbaţii ne iau de mână şi ne felicită pentru spectacol. Suntem bombardaţi cu invitaţii la cină, prânz, petreceri cu jocuri

[1] Monstru biblic distructiv, căpcăun (n.tr.)

de cărţi, însă ben Hadou le refuză pe toate cu o politeţe glacială. îmi arată o reclamă ambulantă pe care cineva a lăsat-o pe acolo. Este o caricatură obscenă în care este înfăţişată fantezia, cu noi, înşiraţi exotic, purtând haine lungi şi turbane, dintre care cinci stau cu suliţele pregătite, iar cel de-al şaselea este înarmat doar cu propriul mădular negru enorm...

- Ce crezi că ar spune sultanul Moulai Ismail despre asta?

Eu îl ţintuiesc cu o privire lugubră, căci o astfel de întrebare nici nu are nevoie de răspuns.

I-am spus deja Căldărarului despre bănuiala mea că Rafik a încercat să mă ucidă, însă el m-a luat în derâdere.

- în văzul curţii engleze? Pur şi simplu nu ai fost atent, şi acum ne-ai făcut pe toţi de râs. Singurul lucru bun aici e că regele nu a fost prezent, ca să asiste la un asemenea spectacol vulgar.

Deschid gura să îi spun că propria lui vanitate a dus, în mod indirect cel puţin, la acest rezultat. Dacă nu m-ar fi silit să port haine care îmi sunt mult prea mici... Nu are însă rost să continui discuţia.

Mai târziu, în cursul acelei după-amiezi, soseşte o nouă invitaţie.

- Ducesa de Portsmouth ne invită la cină, spune el cu satisfacţie. Asta am şi aşteptat. Louise de Keroualle este principala amantă a regelui şi are o influenţă considerabilă nu doar aici, ci şi la curtea franceză. Fără îndoială, va veni şi regele.

Aşadar, refuzul numărului din ce în ce mai mare de invitaţii a fost o tactică, până la urmă, iar acum am putea cina cu regele Angliei.

în seara următoare, ne adunăm în extravagantele apartamente ale ducesei, de la palat. în timp ce aşteptăm în anticameră să fim primiţi, ne uităm lung prin jur la pereţii decoraţi cu tapet, ale cărui flori sunt pictate de mână, la decoraţiunile din gips aurit şi la tavanul meşteşugit pictat, la dulapurile din lac chinezesc, la paravanele cu decoraţiuni atât de elaborate, la oglinzile veneţiene şi la vazele din argint filigranat, la ceasurile franţuzeşti înalte şi la statuile cu siluete dezgolite, care îşi acoperă mijlocul cu mici bucăţi

de material.

- Nu prea văd semne de austeritate pe aici, îi spun lui ben Hadou, iar el schiţează un zâmbet.

Dacă anticamera era bogat decorată, sala de bal enormă în care suntem conduşi de sclavii în livrele îţi taie răsuflarea prin opulenţa ei. Scaune acoperite cu damasc, cu braţele şi picioarele poleite din belşug cu aur, tapiserii strălucitoare pe pereţi, o sumedenie de

sfeşnice masive din argint pur, tablouri în rame de aur, covoare turceşti groase, cupe şi carafe de cristal, candelabre cu sute de lumânări aprinse. în plus, femeile... Părul pudrat, strâns în coafuri înalte în vârful capului, le sclipeşte de bijuterii, atârnând de altfel şi în urechile lor, la gât şi la încheieturi, răsărind dintre minunaţii lor sâni durdulii.

E greu de ales unde să mă uit, fără a fi indecent, aşa că îmi mut atenţia asupra bărbaţilor, care arborează o paletă coloristică mai sobră, cu costume de un roşu-stacojiu, cu gulere şi manşete albe ajurate. Aceştia se dovedesc însă a fi muzicienii francezi, de-abia sosiţi de la curtea lui Ludovic al XIV-lea, de la Versailles, pentru a interpreta, după cum îmi explică ei, cele mai recente creaţii ale domnului Marin Marais, muzicianul curţii Regelui Soare, care nu au fost încă publicate şi reprezintă, astfel, ultimele noutăţi.

Ben Hadou îşi croieşte drum prin sală alături de o femeie blondă cu ochi melancolici şi o siluetă generoasă, plină de diamante şi perle, precum şi de atâta material cât poate încape în magazinul unui postăvar, care bănuiesc că e gazda noastră, ducesa de Portsmouth. Privesc cum muzicienii se instalează în nişa lor, cu oboaiele lor şi cu câteva instrumente din lemn cu şapte coarde, ceva între o chitară spaniolă de mari dimensiuni şi un rabab marocan. Cu o mişcare molatecă de arcuş, dirijorul lor smulge o notă melancolică instrumentului, apoi, împreună cu orchestra lui, înalţă o melodie răsunătoare, ale cărei note de bas îţi reverberează până în oase. Oboaiele şi clavecinul amplifică sunetul, în timp ce eu mă pomenesc transportat de sunetul înălţător. Mă sperii de moarte când simt o mână care mi se aşază pe braţ, în timp ce degetele îmi strâng uşor muşchii.

- Vino să stai lângă mine, domnule.

Mă întorc şi dau peste femeia care îl însoţise pe rege în marele salon unde admirasem pictura cu Sfânta Fecioară, în prima zi a vizitei noastre. Aceasta îmi zâmbeşte şăgalnic şi mă conduce spre celălalt capăt al mesei, în partea opusă faţă de gazdă.

- Nu, nu, strigă aceasta. Trebuie să stea aici, între mine şi Lady Lichfield.

- Pentru numele lui Dumnezeu, Louise, nu îl poţi aşeza lângă micuţa Charlotte. Sărmana nu va şti ce să facă cu el. Eu însă voi avea mare grijă de el, spune ea, împletindu-şi braţul cu al meu şi ţinându-1 lipit de al ei.

- O să îmi strici aşezarea la masă, Eleanor! spune ducesa de l'ortsmouth, strâmbându-se.

- Ei, puţin îmi pasă!

Peste umărul lui Eleanor, văd cum chipul rotofei al gazdei noastre se înnegurează înainte de a-şi regăsi masca socială şi de a-şi chema oaspeţii la masă, cu o veselie prefăcută.

- îmi va face plăcere să stau lângă tine, Eleanor, spun, făcând o reverenţă tovarăşei mele.

- Cred şi eu că aşa va fi, dar pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi Nelly. Eu, una, nu ţin la etichetă, spune ea, privindu-mă curioasă.

- Ăăă, eu sunt Nus-Nus, curtean al, ăăă, sultanului Moulai Ismail al Marocului, spun cu voce scăzută.

Sper că nu am jignit-o pe gazda noastră.

-Nu-ţi face griji cu Squintabella.

- Squintabella?

- Ambasadorul veneţian a tot lăudat-o pe Louise când a văzut-o pentru prima oară, spunându-i bella, bella. „Mai degrabă Squinta-bella[1]", am spus eu puţin cam prea tare. Nu prea ne suportăm, spune ea, chicotind la propria glumă şi aplecându-se spre mine. Din păcate, porecla i-a rămas, şi asta şi merită. E o vacă plină de ifose. A venit aici ca spioană a regelui Franţei, să ştii. Cu toate acestea, lui Charlie îi plac un pic francezii, dacă mă înţelegi. Atunci când eu îi arunc o privire nedumerită, ea continuă. Şi mai e şi plătită pentru asta, după cum poţi bine vedea, spune, fluturându-şi o mână. în ceea ce o priveşte pe doamna ducesă, tu eşti doar o curiozitate trecătoare, căci nu avem prea multe ocazii să vedem sclavi negri îmbrăcaţi frumos şi invitaţi la cină, deşi eu nu judec niciodată lumea după înfăţişare. După cum spunea doica mea, „în ziua Judecăţii de Apoi, vom vedea cine are dosul mai negru!", Eu, una, consider că o piele mai măslinie face un bărbat mai frumos. Trebuie doar să îl vezi pe Charlie, ca să îţi dai seama de asta. Acum, Hortense (ca să ştii, asta e ducesa Mazarin) are un negru solid, aşa ca tine, dar Mustafa este atât de închis la ten, încât nu prea are ocazia să stea cu noi la masă, din păcate. Cât despre Hortense, să zicem că e o figură. A pus mâna deja pe două dintre persoanele aflate în această încăpere (şi niciuna dintre ele nu este bărbat!), plus regele, şi sunt convinsă că are trecere şi la Mustafa din când în când (Dumnezeu

[1] To squint înseamnă a se uita cruciş, în limba engleză, în original (n.tr.)

mi-e martor că şi mie mi-ar plăcea!), deşi se spune despre el că ar fi eunuc, spune ea făcând un gest cu degetele, ca un foarfece, în caz că nu am înţeles ce vrea să zică.

- Un eunuc?! Cum se poate una ca asta? spun încetişor.

Nelly izbucneşte într-un hohot sănătos de râs.

- Of, Doamne, nu prea ştii multe lucruri, nu-i aşa? Nu boaşele-1 fac pe bărbat, căci mai sunt o grămadă de moduri de a ajunge la

acelaşi rezultat, nu doar cele care sunt la mintea cocoşului. în plus, în ziua de astăzi poţi să obţii remedii pentru orice, numai să cunoşti pe cel mai mare dintre şarlatanii care-şi spun „doctor“.

- Şarlatani?

- Păi, nu sunt toţi o apă şi-un pământ? Doctori, chirurgi, şarlatani, pungaşi, vraci. Mă gândesc că numele lor depinde de suma de bani pe care le-o dai.

- Şi sunt doctori la Londra care declară că pot vindeca, ăăă, impotenţa?

- Sigur că sunt, dragule, deşi nu pot înţelege de ce ai avea nevoie să întrebi una ca asta, aşa mare şi puternic cum eşti. Umblă vorba peste tot în Londra despre cât de înzestrat eşti.

Hohotele ei de râs îi atrag atenţia lui ben Hadou, care se uită urât la ea, apoi la mine, cu un aer dezaprobator.

- Ăăă, regina mea m-a însărcinat să îi caut diverse leacuri, cât timp mă aflu la Londra, aşa că îmi poţi recomanda pe cineva?

- Despre ce fel de leacuri e vorba?

- Ei bine, îşi face griji să nu îmbătrânească prea repede...

- Cele mai bune remedii pe care le cunosc sunt un hohot bun de râs şi o hârjoneală zdravănă. Cele care strâmbă din nas la aşa ceva ajung să arate ca nişte mere zbârcite.

Nu pot decât să zâmbesc, stilul ei direct fiind încântător.

- Nu cred că împărăteasa ar fi prea fericită dacă m-aş întoarce în Maroc înarmat doar cu acest sfat.

- Mai bine ai sta de vorbă cu oamenii de ştiinţă. Mergi şi vorbeşte cu domnul Evelyn, uite-1 acolo, îmi spune ea, arătându-mi-1 pe domnul cu nasul lung, care i-a sugerat lui ben Hadou să mergem la o plimbare călare prin Hyde Park. Sau poate cu bunul meu prieten, domnul Pepys, care ştie cum să se distreze.

Acesta e un tip jovial, care se prăpădeşte de râs auzind spusele femeii de lângă el.

Mi-i arată pe toţi cei aşezaţi la masă, îmi spune numele lor şi îmi dă câteva informaţii despre fiecare, ca să le ţin minte. Doamna

aşezată de cealaltă parte a ambasadorului este Aphra Behn, şi scrie piese de teatru. La un moment dat, a fost spioană pentru olandezi. Băieţelul este fiul lui Louise, Carol, duce de Richmond. Tânăra şi frumoasa femeie care poartă smaralde este Anne, Lady Sussex, fiica regelui şi a ducesei de Cleveland, care a avut o aventură cu ducesa Mazarin, iar acum e încurcată cu un diplomat de la Paris. Următorul bărbat este ambasadorul francez, Paul Barillon dAmancourt - „un mare favorit al doamnelor“-, şi aşa mai departe, până îmi face capul mare. Se pare că sunt prezenţi câţiva dintre copiii monarhului, şi îndrăznesc să îmi întreb tovarăşa despre haremul lui, ceea ce o amuză grozav.

CAPITOLUL 33

25 ianuarie 1682

A doua zi, ducesa de Portsmouth ne invită la ceai în apartamentele ei.

- Ar fi nepoliticos să o dezamăgim, având în vedere cât de amabilă a fost cu noi aseară, dar i-am promis regelui că îi vom arăta ce călăreţi nemaipomeniţi suntem, spune Ben Hadou, oftând din rărunchi.

- Dar, cu siguranţă, un ceai cu doamna nu poate dura o zi întreagă.

Mă întorc la mine în cameră ca să mă schimb de haine şi îi arăt lui Momo cum să proptească scaunul de uşă. îi dau şi pumnalul meu, ceea ce îi face mare plăcere. îl învârte în fel şi chip, mimând tot felul de lovituri, până îl prind de încheietura mâinii.

- E treabă serioasă, Mahomed. Rafik este un om periculos, care vrea să ne facă rău. Nu deschide uşa, iar dacă încearcă să o forţeze, înjunghie-1 şi fugi, auzi ce zic? Fă cât mai mult zgomot posibil.

- Amadou şi cu mine o să îl alungăm, spune el râzând. Noi doi suntem mari războinici, nu-i aşa, Amadou?

Micuţa maimuţă îşi dezveleşte gingiile şi face tumbe. Ăştia doi au format o alianţă imposibilă.

Ar fi trebuit să iau în considerare ritualurile interminabile ale curţii engleze. Mai întâi, timp de aproape o oră, aşteptăm până se trezeşte ducesa, deşi e trecut bine de ora unsprezece. Apoi, când suntem invitaţi înăuntru, o găsim încă en déshabillé, în timp ce trei doamne îi buclează părul lung şi castaniu, şi o dau cu ceruză veneţiană pentru albirea tenului, nu doar pe faţă, ci şi pe gât, pe braţe şi pe generosul ei décolletage. Văd astfel de lucruri în harem,

in marea majoritate a timpului, dar ben Hadou devine foarte tăcut, aşa cum face el când se forţează foarte mult să nu se dea de gol, şi, in mod evident, îi vine tare greu să nu se holbeze la decolteul ei.

îşi revine şi face o reverenţă cât se poate de adecvată în faţa ducesei, care nu pare deloc tulburată de faptul că doi bărbaţi străini au deranjat-o în timpul toaletei ei private, şi mă prezintă ca fiind secretarul lui. Ea îmi oferă un zâmbet graţios şi îmi întinde mâna.

-Cât de fericită sunt să te cunosc, domnule Nus-Nus. Chiar te rog să îmi spui Louise. îmi pare cu adevărat rău că Eleanor te-a monopolizat întru totul aseară, dar sper că vei accepta scuzele ei. Mă tem că nu prea înţelege ce este acela le bon ton[1]. Nu este vina ei, desigur, că nu a fost crescută pentru viaţa de la curte.

„Domnul Nus-Nus.“ Cu acest titlu onorific, numele sună şi mai ridicol ca înainte, mai ales dacă adaugi şi un accent francez atât de simpatic. Mă aplec asupra mâinii ei, aşa cum i-am văzut pe alţii făcând, şi ating cu buzele unul dintre multele inele pe care le poartă.

- Ştiu că v-am invitat la ceai, dar mi-am permis libertatea de a porunci să ni se aducă cafea, spune ea zâmbind. Ştiu cât de mult vă place, vouă maurilor, cafeaua. S-ar putea să nu fie atât de tare precum o preferaţi, dar constituţia mea delicată nu-mi permite altceva, căci, altfel, ar crăpa inima în mine.

Doamnele ei se prăpădesc de râs. Ben Hadou şi cu mine schimbăm priviri şocate, apoi ne facem comozi în scaunele care ne-au fost aduse, în timp ce un paravan ne separă de gazda noastră, şi, pe când discutăm despre vreme, despre cum găsim Londra prin comparaţie cu cele două curţi, de la Meknes şi de la Versailles, despre moda feminină din Maroc şi altele în aceeaşi direcţie, încercăm să nu ne lăsăm distraşi de foşnetul caracteristic al mătăsurilor şi de zgomotul făcut de şireturile corsetului. Cafeaua e slabă şi fără gust prin comparaţie cu cea de acasă, aşa că e puţin probabil să facă pe cineva să îşi piardă sufletul. După cum bate nerăbdător din picior, Căldărarul, îmi dau seama, de-abia aşteaptă să plece din acest loc plin de femei. Pe măsură ce trece timpul, răspunsurile lui devin din ce în ce mai scurte. în curând va trece şi prânzul.

în cele din urmă, ducesa îşi face din nou apariţia, încorsetată într-o rochie strâmtă de mătase galbenă cu mâneci albastre largi, despicate pentru a descoperi batistul fin de dedesubt, cu care pielea ei de o albeaţă nefirească pare să se armonizeze. Ben Hadou sare în

[1] Bun-gust, în limba franceză, în original (n.tr.)

picioare şi anunţă brusc că trebuie să plece, căci are o întâlnire cu regele.

- Vai, dar ar fi atât de crud să mă lipsiţi astfel de o companie atât de încântătoare! strigă ea în timp ce mă ridic şi eu, cu intenţia de a pleca.

Observ că ceruza albă s-a crăpat în colţurile gurii, orientate în jos. Ceruza este fabricată din plumb alb, şi încă din timpul lui Galenius este considerată o otravă. Oare de ce şi-ar pune o femeie sănătatea în pericol aspirând la un model de frumuseţe arbitrar?

Exclamaţia lui Louise este, probabil, ceva mai mult decât o simplă politeţe de curte.

- Nus-Nus, tu vei rămâne aici cu doamna, spune însă imediat ambasadorul. Ne vom descurca şi fără tine, continuă el, după care pleacă.

- Ei bine, bănuiesc că va trebui să mă mulţumesc cu secretarul ambasadorului, fără a pune la suflet ofensa aceasta, pufneşte ducesa.

-Jacob, viens'! strigă ea înainte de a putea să răspund în vreun fel. Un băiat apare de după un paravan oriental uzat. Dinţii atât de albi îi ies în evidenţă, prin contrast cu tenul lui închis la culoare. Buclele lui negre au fost tunse scurt, descoperind un craniu rotund, african prin excelenţă. Acesta trage un pieptar de catifea peste volanele albe ale cămăşii pe care o poartă şi începe să se plimbe ca la paradă prin faţa ei.

- Ça va, madame[1 2 3 4]? spune el, întorcându-se şi văzându-mă, ceea ce îl face aproape să se împiedice.

- Ici, petit, laissez-moi voire[2], îi spune stăpâna lui, făcându-i semn să vină spre ea, ceea ce şi face, deşi privirea îi e ţintuită tot timpul asupra mea, de parcă aş fi gata să îl bat, să îl mănânc sau poate ceva mult mai rău. Ducesa îi îndreaptă micul pieptar, îi

netezeşte şi îi aranjează volanele, după care îl mângâie cu afecţiune pe cap.

- Très joii*. Acesta este băiatul meu, Jacob. Jacob, ici Monsieur Nus-Nus, de la court du Maroc[5].

[1] Jacob, vino, în limba franceză, în original (n.tr.)
[2] Este bine, doamnă?, în limba franceză, în original (n.tr.)
[3] Stai aici, micuţule şi lasă-mă să te privesc, în limba franceză, în original (n.tr.)
[4] Foarte drăguţ, în limba franceză, în original (n.tr.)
Jacob, acesta este domnul Nus-Nus, de la curtea din Maroc, în limba franceză,
în original (n.tr.)

El începe să mă fixeze cu ochii mari.

- Semeni foarte mult cu unchiul meu, Ayew, spune el intr-o Senufo perfectă.

-Les bijoux, Mărie\ spune Louise, pocnind din degete, în timp ce eu mă gândesc la ce mi-a spus băiatul.

Una dintre doamnele ei de companie aduce o casetă de bijuterii bogat ornamentată, iar ducesa o răstoarnă în poală, dând la iveală diamante şi rubine de mărimea unui ou de rândunică, lanţuri de aur, broşe, diademe şi brăţări. Caută printre şiraguri întregi de perle până când găseşte exact colierul dorit, şi îl atârnă la gâtul băiatului, arătându-i apoi imaginea sa într-o oglindă de mână din sidef. Dintr-odată, mă pomenesc gândindu-mă la Momo şi la cum ar fi savurat toate aceste nimicuri strălucitoare...

- Aveţi copii, domnule?
- Nu m-am căsătorit niciodată.

-Nu asta v-am întrebat, mais quel dommage[1 2]. Aţi fi avut fii frumoşi, cred, ca Jacob.

Una dintre femei aduce o eşarfă galbenă şi se agită cu toţii, în încercarea de a o înnoda corect. Acestea o duc pe ducesă spre un scaun de lângă una din ferestrele care dau în grădina din curte şi îi aranjează faldurile rochiei. Eu îl întreb pe Jacob de unde e, urmărind-o pe ducesă cu privirea.

El spune că e din satul vecin cu al meu, ceea ce mă surprinde mai puţin decât m-aş fi aşteptat.

- Unchiul tău a fost Ayew Diara?

El dă energic din cap că da.

-A fost bunul meu prieten.

Umăr la umăr, eram de aceeaşi statură şi construiţi la fel. Lumea ne confunda deseori, cel puţin de la distanţă. Lui îi plăcea să spună că arată mai bine decât mine. Neîndoielnic, era mai sigur pe el, mai ales cu fetele. Am fost împreună la vânătoare, la ceremonia de atingere a maturităţii, dar el mă lua peste picior pentru că iubeam muzica, şi asta ne-a făcut să ne îndepărtăm.

- A fost un mare războinic, strigă Jacob, însă a plecat din sat şi nu s-a mai întors.

Probabil că băiatul nu era mai mare decât Momo când eu şi Ayew am fost răpiţi. Are memorie bună, la fel ca mine, din

[1] Bijuteriile, Mărie, în limba franceză în original (n.tr.)

[2] Dar ce păcat, în limba franceză, în original (n.tr.)

nefericire. îmi amintesc cum tribul duşman care ne-a răpit l-a tras pe Ayew în ţeapă şi l-a lăsat acolo sub soarele dogoritor, după ce i-au tăiat pleoapele, buzele, nasul, urechile şi organele genitale. S-au milostivit să îi lase limba, aşa că strigătele lui ne-au bântuit 0 zi întreagă.

-Aşa e, un mare războinic. Dar tu cum ai ajuns aici?

- Tribul din sud ne voia pământul, aşa că ne-am luptat cu ei, dar au câştigat. Dintre cei aflaţi pe vasul celor cărora am fost vânduţi, doar eu am supravieţuit, căci mama şi fratele meu nu au reuşit, spune el şi chipul i se înnegurează.

Bătut, vândut şi cumpărat, şi încă de către semenii noştri. Vechea poveste.

Observ că intră un pictor în cameră, urmat de doi ucenici care duc un şevalet, vopsele şi pânze. Acesta îi sărută mâna lui Louise, o complimentează pentru frumuseţea ei de neegalat, apoi începe să facă ture între subiect şi tabloul pe jumătate terminat, modificând câte ceva pe ici, pe colo şi sporovăind în franceză. De la distanţă, îmi aduce aminte de Amadou.

- Unde este sclavul negru? spune el dintr-odată, întorcându-se spre noi.

Jacob îşi târşâie picioarele, ocupându-şi locul lângă doamnă. Artistul se tot plânge, ba că se văd prea mult mânecile, ba că nu sunt bune perlele, după care smuceşte capul băiatului şi îl suceşte într-o poziţie care îl face să arate ca un obiect lipsit de viaţă.

- Prends ţa et ne bouges pas![1] spune el, în timp ce o cochilie mare, umplută până la refuz cu perle, îi este aşezată băiatului în mâini.

- Sunt un simbol al bogăţiilor din colonii, spune Jacob dându-şi ochii peste cap.

- Nu mai vorbi!

Mă folosesc de asta pentru a mă retrage, făcând o reverenţă ducesei, zâmbindu-i şmechereşte lui Jacob şi îndreptându-mă spre uşă. în timp ce plec, arunc o privire spre portretul pe jumătate finisat. Artistul l-a înfăţişat destul de bine pe Jacob, deşi, dintr-un anumit motiv, a ales să nu reprezinte semnul de sclav al acestuia, însă femeia din tablou nu aduce deloc cu ducesa, căci e mai suplă şi mai lipsită de expresie. Să fii slab şi inexpresiv, asta se doreşte pe aici? Dau din cap, amintindu-mi cât de îngrozită era Zidana

[1] Ia asta şi nu te mişca, în limba franceză, în original (n.tr.)

să nu-şi piardă formele, o teamă complet nefondată, de altfel,

f emeile nu sunt niciodată mulţumite cu ce au. Dacă sunt grase, vor să fie slabe, dacă sunt slabe, vor să fie grase. Nu voi putea să le înţeleg niciodată.

Odată întors în apartamentele rezervate delegaţiei ambasadorului, îmi dau seama că ceilalţi au plecat de mult, alături de ben I ladou, la demonstraţia de călărie. De vreme ce aceia dintre noi care nu călăresc trebuie să fi mers şi ei acolo pe post de spectatori, până şi podul e gol. Profit de ocazie pentru a-1 scotoci temeinic, dar, după vreo oră, încep să fluier a pagubă. Trebuie să fi ascuns banii în altă parte, ca şi bijuteriile. Sacul de piele nu mai e demult; fie l-au ars, fie s-au descotorosit de el în alt fel, împreună cu pergamentul brodat al lui Alys. Stăpânindu-mi un sentiment de disperare, fac un efort să mă concentrez asupra lucrurilor practice din prezent. Pe la bucătărie, reuşesc să vrăjesc o cameristă să îmi dea nişte pâine şi carne gătită, după care mă retrag la mine în cameră.

- Amadou, eu sunt! Strig, în caz că e cineva care mă spionează şi, câteva clipe mai târziu, aud zgomotul scaunului târât departe de uşă. înăuntru, Momo şi maimuţa se reped asupra mâncării cu pofta celor care nu ştiu ce e teama, în timp ce eu mă frământ neîncetat, gândindu-mă ce să fac.

Când bate cineva la uşă, sar dintr-odată în sus, surprins. îmi duc un deget la buze, apoi îl ridic pe Momo pe baldachinul patului. Deschizând larg uşa, îl găsesc pe Jacob afară, cu braţele pline de fructe şi prăjituri pe care le-a şterpelit, fără îndoială, din apartamentele ducesei. Amadou îşi face loc imediat pe lângă mine cu coatele, mai interesat de mâncare decât de vizitator. Se caţără pe umărul meu, pentru a putea cerceta mai bine bunătăţile, apoi înşfacă un măr şi o prăjitură glazurată cât ai zice peşte şi face o ditamai săritura până pe baldachin, pentru a le putea da gata înainte să pot să i le iau înapoi, sporovăind şi felicitându-se pentru reuşita lui. Datorită aterizării lui în forţă, baldachinul se rupe cu un zgomot înfiorător şi maimuţa, băiatul, bunătăţile, precum şi alte lucruri aterizează în pat. Pe podea se revarsă un torent de monede de aur. Momo îşi ia o alură vinovată preţ de o clipă, după care începe să chicotească, văzându-mi expresia. Trebuie să fie aurul pe care mi l-a dat Zidana ca să îi fac cumpărăturile. Cu siguranţă că Rafik şi Hamza vor fi dezamăgiţi de rezultatul furtului sacului de piele.

-Pe Maleeo! exclam şi îl trag pe Jacob înăuntru, trântind uşa înainte ca vreun curios să poată privi în cameră. Apoi îi iau tava din

mâini, o aşez pe masă şi, aplecându-mă pe un genunchi, îl privesc în ochi pe băiat.

- Jacob, l-ai iubit pe unchiul tău, Ayew?

El îşi ia ochii de la Momo şi de la Amadou, care stau tolăniţi pe resturile baldachinului, şi dă din cap în semn de încuviinţare.

- Atunci nu trebuie să sufli o vorbuliţă nimănui despre ce ai văzut aici. Jură pe Maleeo, şi pe Kolotyolo, şi pe spiritele înaintaşilor tăi.

- Jur, spune el cu ochii mari, atingându-şi fruntea, apoi pieptul.
- Bun. Vino aici, Momo. Acesta este vărul meu, Jacob.

Momo îşi şterge solemn nişte glazură de pe cămaşă şi întinde mâna.

- Mă bucur să te cunosc.

Cei doi se privesc încântaţi şi se creează imediat o legătură între ei, aşa cum se întâmplă adesea la copii, în timp ce eu strâng aurul, destul de uşurat. Nu e tot aici, însă poate că e mai bine aşa, altfel Rafik s-ar fi întrebat de ce fac atâta caz de un sac vechi de piele.

- Mai avem, Momo?

El scutură din cap cu putere.

- Mă jucam doar cu el. Eu eram regele, iar Amadou era sclavul meu.

Facem curat prin cameră şi punem la loc baldachinul cât de bine putem. Apoi îi explic în parte lui Jacob care este situaţia noastră. Văd cum îi strălucesc ochii la gândul că e părtaş la conspiraţia noastră. Se dovedeşte a fi un băiat plin de resurse.

O oră mai târziu ne admirăm opera.

- Nu îţi putem schimba culoarea ochilor, spune Jacob pe un ton critic, iar părul tău arată foarte bine, în ciuda noii lui culori.

Găsesc o legătură de cap de rezervă şi îi arăt lui Momo cum să îşi facă un turban din ea. Ii iese perfect din a treia încercare. Nu are nici patru ani, îmi spun plin de uimire. Mie mi-a luat luni de zile, şi aveam nouăsprezece ani...

Momo este încântat de joc. Se admiră în oglindă, pozând în fel şi chip, comparându-şi tenul lui măsliniu cu al meu, apoi cu al lui Jacob, după care se declară cât se poate de mulţumit.

-Vezi numai să nu te speli, căci atunci, semnul în formă de alună o să se dezlipească, îi spun pe un ton sever.

El râde fericit.

- Urăsc să mă spăl!

Ţine ochii în podea şi nu te uita la oameni. Un paj de culoare i u ochi albaştri iese în evidenţă.

- Ar fi bine dacă nu ai vorbi, adaugă Jacob. Engleza ta e mult prea bună.

Momo îi aruncă o privire rugătoare lui Amadou, care mănâncă ultimele resturi din colţul unde ne-am retras.

- Pot să îl iau cu mine?

- îmi pare rău, e prea cunoscut, iar lumea ar face legătura între el şi tine, îi spun eu, dând din cap dezaprobator. Sper să nu avem nevoie de deghizarea asta pentru prea mult timp.

Preţ de o clipă, buzele îi tremură, apoi îşi revine.

- E un joc bun, spune el, ca şi cum ar încerca să se autoconvingă de asta. O să mă prefac că sunt mut, ca bătrânul Ibrahim.

- Poate vrei să îţi tai limba, ca să fii mai convingător? îl întreb pe un ton grav şi mă prefac că i-o înşfac, când apare printre buze.

El ţipă prefăcut, de parcă ar fi cu adevărat îngrozit, şi, după

câteva tumbe, devine mai bine dispus.

Jacob are propriul lui birou în apartamentele ducesei de Portsmouth, care sunt formate din mai bine de douăzeci de camere.

- Momo are să fie în siguranţă aici. O să îi spun doamnei că e vărul meu, trimis la palat să muncească. Mă îndoiesc că va pune prea multe întrebări. Cu doi băieţi de culoare de o parte şi de cealaltă, pielea ei albă va ieşi mai mult în evidenţă. întotdeauna e în căutare de lucruri care să o avantajeze, faţă de rivalele ei, în ochii regelui.

Deşi nu e soluţia perfectă, va trebui să ne descurcăm aşa, momentan. Momo îşi ia rămas-bun de la mine destul de bărbăteşte. Eu îl strâng sălbatic în braţe, îi spun să se poarte frumos, apoi trebuie să mă îndepărtez ca să nu vadă lacrimile care îmi umplu ochii.

Amadou mă ceartă, furios, când mă vede întorcându-mă singur, cât se poate de enervat că i-am luat prietenul de joacă.

Ben Hadou şi restul membrilor delegaţiei se întorc seara târziu plini de bunădispoziţie. Fantezia a avut un succes răsunător, iar regele a fost cel care le-a lăudat cel mai mult talentele.

-A întrebat de tine - „băiatul cu pantalonii rupţi“ - şi i-am spus că nu te simţi bine, îmi povesteşte nepăsător Căldărarul. Aşadar, din păcate nu poţi veni la cina din această seară.

Nu pot spune că sunt prea dezamăgit. Subterfugiile de peste zi m-au obosit, şi azi-noapte am dormit prea puţin. Găsesc un servitor

pe coridor şi îl întreb dacă mi-ar putea trimite ceva de mâncare în cameră.

-în ţara asta, oamenii cinstiţi nu servesc sclavii, îmi spune el, măsurându-mă din cap până-n picioare, după care se îndepărtează înţepat, bombănind: „Negrotei nenorocit“.

Trece şi o servitoare, o fată frumuşică, cu o cascadă de bucle de culoarea mierii, care îi scapă de sub bonetă.

- Thomas se poartă aşa cu toată lumea, spune ea. Vă rog să nu luaţi în seamă lipsa lui de politeţe. Dacă vreţi, vă pot aduce eu ceva.

îmi întoarce spatele, gata să plece, dar apoi se întoarce din nou spre mine.

- Mai bine mi-aţi spune ce mâncaţi, deoarece nu sunt sigură ce le place oamenilor ca dumneavoastră.

- Negrilor, adică?

- Nu, domnule, mahomedanilor, spune ea roşind.

E rândul meu să mă simt ruşinat.

- Treaba e că perpelesc un porc la parter, aşa că nu eram sigură dacă vreţi aşa ceva.

Aflu că o cheamă Kate, îmi cer scuze pentru lipsa mea de politeţe şi accept recunoscător oferta ei de pui fript, pâine şi brânză.

- Fără bere, nu?

- Mi-ar plăcea nişte bere, Kate, îi spun eu cu un zâmbet şiret.

Se ţine de cuvânt. Nu peste multă vreme, cineva bate la uşă, şi când deschid, chiar ea se află în prag, cu o tavă lăcuită încărcată

cu mâncare şi cu o carafa mare de ceramică. Roşeşte când îi mulţumesc, ceea ce o face şi mai frumoasă.

- Un om aşa de solid ca tine cred că are un apetit pe măsură, spune ea, după care se uită în ochii mei preţ de o clipă, facându-se din ce în ce mai roşie.

Nu sunt aşa de netot, încât să nu mă prind ce vrea să spună, dar, de dragul amândurora, mă prefac a nu pricepe şi mă mărginesc la a-i lua tava din mâini şi la a-i spune la revedere.

Nu am parte de cina liniştită la care sperasem, căci Amadou nu e în apele lui şi tot fură bucăţele de mâncare, pe care le aruncă apoi pe jos, cerându-mi altele, până când mă aduce în starea de a-mi dori să îl jumulesc puţin, aşa, jovial. în timp ce mă gândesc la această variantă, se aude o altă bătaie la uşă. Ţinând carafa de bere într-o parte, adun resturile pe tavă, scotocesc după o monedă de valoare mică, pe care să i-o dau fetei, şi deschid uşa zâmbitor.

în clipa următoare, mă văd ţintuit la podea, cu piciorul lui Rafik pe piept şi cu un cuţit la gât.

- închide uşa, şuieră el, şi văd cum apare şi Hamza.

Din culcuşul lui din vârful patului, Amadou scoate nişte ţipete sălbatice.

- Fă să tacă maimuţa aia nenorocită!

Hamza se repede asupra ei şi Amadou zboară de-a lungul camerei, lovindu-se de perete cu un zgomot puternic. îi aud trupuşorul căzând ca o piatră.

- Ei bine, unde e? întreabă cel din Tafraout.
- Cine?
- Băiatul. Fiul sultanului.

Surpriza îmi încetineşte parcă mintea. Cum pot şti ei de asta?

- Fiul sultanului? Are atât de mulţi, încât nu ştiu despre cine vorbeşti.

-Nu face pe nevinovatul! spune Hamza, dându-mi un şut în coaste.

Poartă pantofi din piele englezească tare, aşa că doare rău.

- Cel pe care toată lumea îl credea mort şi îngropat, băiatul englezoaicei. Ştiu că e la tine. Nu înţelegeam şi motivul, dar acum ştim şi asta.

- Ai crezut că te poţi îmbogăţi la Londra, nu? spune el, făcând un gest cu degetele şi rânjind dispreţuitor.

De această dată, expresia mea nedumerită e cât se poate de veridică.

- Lasă-mă să mă ridic, habar n-am despre ce vorbeşti.

Mă loveşte din nou şi simt că nu mai am aer. Simt berea venindu-mi înapoi într-un mod cât se poate de neplăcut faţă de cum a luat-o mai devreme pe gâtlej în jos.

- Nu-1 mai lovi pe nenorocitul ăsta şi caută prin cameră! spune Rafik furios. E vina ta că unchiul meu a fost legat de catârii aceia şi alungat în sălbăticie până când pielea i-a fost jupuită de pe trup

şi oasele i-au pocnit ca nişte crengi, continuă el, aplecându-se pe un genunchi. Aşa că nu voi ezita să îţi tai beregata, dacă voi fi nevoit. Poţi să spui că e o crimă de onoare. Acum, unde e plodul? Ştiu că e pe aici, pe undeva. Nu mai era nimeni care putea vedea că am luat sacul, m-am asigurat al naibii de bine de asta. în afară de maimuţa aia nenorocită, or ea nu vorbeşte.

Ei bine, asta lămureşte o parte din mister, dar cum a ştiut oare că cel care îl observase era Momo? Deodată, îmi dau seama de

adevăr. Pergamentul lui Alys! Trebuie să fi scris în el despre fiul ei, iar Rafik trebuie că a scotocit mai temeinic prin sac decât m-am gândit eu. Probabil că l-a găsit, şi Hamza i l-a citit. Mă trec toate căldurile, apoi mă răcesc subit. Ce nătărău am fost!

-Nu e nimeni aici, spune Hamza trântindu-se cu putere pe pat. Aşadar, ce ai făcut cu el? O expresie şireată îi apare în priviri. Spune-ne şi o să păstrăm secretul. O să împărţim pe din trei banii de recompensă. Sultanul nu va afla niciodată nimic.

- Da, cum să nu? Aşa te faci vinovat şi de trădare, pe lângă lăcomie şi apostazie, spune Rafik repezindu-se furios la el. Sultanul e stăpânul meu. Trebuie să găsim băiatul şi să îl ducem înapoi. Mai întâi însă, o să îi tăiem beregata nenorocitului ăstuia.

- Calmează-te, omule! Palatul ăsta e enorm. Ar fi putut să ascundă plodul oriunde, ba chiar ar fi putut să îl ducă pe furiş în oraş. îţi spun că a fost deja prin oraş şi a făcut cercetări. Va trebui să îl ţii în viaţă, sau nu îl vom găsi niciodată pe băiat.

Ca răspuns, Rafik împinge şi mai tare cuţitul în gâtul meu. Simt cum mi se întinde pielea acolo, şi apoi cum cedează şi începe să ţâşnească sângele stacojiu. Asemenea unei alchimii, durerea se transformă în furie oarbă şi, cu un urlet, îl arunc pe Rafik de pe mine şi mă ridic greoi în picioare, gata să lupt. Acesta se prăvăleşte peste masă şi peste tava lăcuită, şi tot ce se află pe ea cade pe podea cu un zgomot înfiorător. Mă săgetează gândul că va trebui să îi ucid pe amândoi, căci dacă ei trimit vorbă despre asta în Maroc, Alys e ca şi moartă. Groaza de care mă umple acest gând îmi dă parcă putere. îl strâng pe Rafik de gât cu o mână, în timp ce, cu cealaltă, îi prind mâna în care ţine cuţitul. Poc! Ne lovim de un dulap de haine solid şi foarte mare. Sub presiunea trupurilor noastre, una dintre uşile mari se deschide şi îl pocneşte pe Hamza în faţă, în plin avânt. Acesta începe să înjure. Din cauza lui şi a ameninţărilor neruşinate ale lui Rafik, nici nu îmi dau seama când uşa camerei e spartă şi gărzile înarmate pătrund înăuntru. Două dintre ele mă trag departe de omul din Tafraout, căruia îi iau cuţitul, în timp ce altul îl imobilizează pe renegat. în spatele lor, pe coridor, o văd pe Kate, servitoarea, cum îşi frânge mâinile. Atunci îmi aduc aminte de Amadou.

Când îl culeg de pe jos, capul îi spânzură ciudat. Are gâtul rupt şi nu mă pot abţine să nu încep a mă tângui.

- Sângerezi! strigă fata, venind lângă mine.

E un fapt cât se poate de evident. Apoi priveşte în jos.

- Ah, nu! spune ea, dându-se înapoi.

Nu pot să o învinovăţesc că e dezgustată de privelişte, căci bietul Amadou arată de parcă ar fi fost devorat de vulturi. L-am umplut pe tot corpul cu sângele care curge din mine.

Se trimite după ben Hadou, care apare după ceva vreme, asudat şi roşu la faţă, şi extrem de agitat. îi aruncă o căutătură urâtă lui Rafik, apoi mie, ca şi cum i-ar veni să ne înjunghie pe loc pentru că l-am târât, împotriva voinţei lui, de la masa regelui. îi explică căpitanului gărzilor că între mine şi Rafik ar fi existat o vendetă şi că are să garanteze personal de acum încolo pentru buna noastră purtare.

- Cât despre Hamza, el este un răzvrătit, dar în calitatea lui de englez, este sub incidenţa legilor voastre. Luaţi-1 şi faceţi ce doriţi cu el.

- Despre ce e vorba? întreabă ben Hadou când rămânem singuri.

Urmează un lung moment de tăcere apăsătoare. Cu siguranţă a sosit acum momentul ca Rafik să se răzbune pe mine odată pentru totdeauna. Aştept să mă acuze, să îi fluture prin faţă Căldărarului pergamentul şi să ceară să se scotocească prin palat după fiul sultanului, dar omul din Tafraout mă surprinde, căci îşi ţine gura. Este cât se poate de conştient de ura pe care o nutreşte ben Hadou faţă de el, şi probabil că mă consideră unul dintre marii favoriţi ai ambasadorului. în plus, mai este vorba şi despre incidentul din Hyde Park... sau poate, îmi dau acum seama, nu are pergamentul, şi deci, în lipsa lui, ar părea că face nişte acuzaţii nebuneşti. Oare a ars pergamentul alături de sacul meu de piele sau acesta se află încă la Hamza? în orice caz, nu îl pot acuza de furt.

Cum amândoi tăcem din gură, ajungem într-un impas, iar, în cele din urmă, ben Hadou îşi revarsă proasta dispoziţie asupra noastră, spunându-ne că, dacă mai facem probleme, vom fi trimişi înapoi în Maroc cu următorul vas, cu ordine să fim pedepsiţi aspru acolo. îl conduce pe Rafik afară, dar când ajunge la uşă, se opreşte.

-Ai face mai bine să ai grijă de rana aia, spune el, arătând spre gâtul meu. Roagă-1 pe unul dintre servitori să cheme un chirurg, continuă, după care scotoceşte în punga lui de bani, scoate la iveală câteva monede şi mi le înmânează. Cred că asta ar trebui să ajungă.

Şi apoi dispare, înainte să mă pot uita la ce am în mână. Sunt trei piese de aur, destul cât să cumperi un chirurg, pe fiica lui şi până şi

pe câinele familiei. Ei, poate exagerez, dar trebuie că se simte tare vinovat. Se poate să fie din cauza sărmanei maimuţe.

îl spăl pe Amadou de sânge şi îl înfăşor într-o bucată de pânză. Momo are să fie distrus când va afla. Apoi îmi cos rana de la gât de unul singur, chircindu-mă şi văitându-mă în fel şi chip, şi acopăr treaba făcută cam de mântuială cu un bandaj improvizat. în cele din

urmă, cobor la bucătărie, unde o găsesc pe Kate, servitoarea, încălzindu-şi picioarele la foc. îi mulţumesc din plin că a chemat gărzile şi îi dau una dintre monedele de aur.

- Dar nu pot să o ia, chiar nu pot, spune ea, uitându-se lung la aur şi înapoindu-mi-o.

- Mi-ar face plăcere dacă ai lua-o.

Ea însă dă din cap în semn de refuz.

- Nu mi-am făcut decât datoria. Ce îţi face gâtul?

-N-a fost decât o zgârietură, nimic mai mult.

- O zgârietură? Bine, dar ţâşnea sângele de acolo. Lasă-mă să mă uit. O să rămână o cicatrice, spune ea atingând cu atenţie locul şi plescăind dezaprobator din buze, după ce observă cum am rezolvat singur problema.

- Adică, frumuseţea mea va fi ştirbită? O să o adaug la colecţie atunci.

- Dar celelalte cicatrici unde se află?

- Sunt prea multe ca să mi le amintesc, spun eu puţin cam prea brusc. Aş mai avea să îţi cer o favoare.

Preţ de o clipă, ochii încep să îi strălucească, şi îmi dau seama mult prea târziu că spera să mă fi răzgândit în legătură cu oferta ei mută. Aşadar, acum am insultat-o oferindu-i bani şi refuzând-o de două ori. Este evident, nu mă pricep deloc la femei.

- Unde ar fi putut să îl ducă gărzile pe englezul care a fost în camera mea, renegatul numit Hamza? întreb eu, continuând să calc în străchini.

Ea îmi răspunde, iar eu îi fac o reverenţă adâncă şi plec deîndată, înainte de a încurca şi mai mult iţele. Temniţa se află la subsol. îl momesc cu o monedă de aur pe cel care stă de pază, aşa că mă lasă să petrec zece minute cu prizonierul.

- Te rog doar să nu îi laşi semne pe faţă, spune el cu un râs bârâit.

Hamza ridică privirea plin de speranţă auzindu-ne paşii, dar când dă cu ochii de mine, se înnegurează. în loc de nas are o masă de sânge închegat. Trebuie că şi l-a spart când s-a lovit de uşa dulapului.

- Ce vrei, eunucule?

- Zi-mi dacă vrei să ţi-1 mai îmbunez puţin, se oferă străjerul, dându-mi drumul în celulă.

Aştept până când se îndepărtează, apoi mă întorc spre renegat.

- Ei bine, unde e?

- Unde e ce?

-Sacul pe care l-ai furat din camera mea.

- Nu l-am luat eu.

- Atunci ai văzut cine l-a luat.

- Ce mă întrebi, mai precis? întreabă el şiret, în timp ce trage de o aluniţă de pe obraz.

- îl vreau înapoi.

Zâmbeşte. O privelişte terifiantă.

- îmi pare rău de maimuţa ta.

îmi dau seama însă că nu e deloc aşa.

- Spune-mi unde e, îl provoc, arătându-i o monedă de aur.

- Sacul ăla vechi? spune el, părând cât se poate de confuz. E bun de aruncat. Poţi să îţi cumperi încă o sută ca el dintr-o tăbăcărie din Fez, la banii ăştia. Sau ai aşa un izvor nesecat de bani, pe care nu ştii cum să-l dai gata? Uite ce e, spune el aplecându-se spre mine, putem să îl tăiem pe Rafik de la porţie, fiindcă ştiu că voi doi nu vă prea aveţi la inimă. Pot să îţi fiu util, să ştii. Mă pricep să mă descurc prin Londra şi sunt iute de picior, cel puţin atât de iute cât să te urmăresc până la casa negustorului, iară să mă vezi. Am auzit fiecare vorbuliţă pe care i-ai spus-o. Cred că am face echipă bună. Hai să batem palma şi o să luăm banii de recompensă pentru băiat, după care o să îi împărţim şi o să mă asigur că Rafik o sfârşeşte prost la capătul unei alei, da?

Aşadar, în felul acesta aflaseră ei. Deşi mă simt uşurat, e doar un sentiment trecător, căci trebuie să mă asigur şi că nu au nici o dovadă.

- Ai o alegere simplă, Hamza. Spune-mi unde e sacul şi ia aurul pentru asta, sau plec de aici şi te las sărac.

El scutură din umeri şi îmi spune. Ar fi trebuit să respect partea mea de înţelegere, dar, din păcate, am cedat în faţa instinctelor primare şi i-am tras una în boaşe.

- Asta e pentru maimuţă! îi spun, cu o bucurie feroce.

Douăzeci de minute mai târziu, am sacul în mâini. în afară de duhoarea de bălegar pe care o emană, explicabilă de altfel, căci a fost ascuns în groapa de gunoi din grajd, e intact. Lumina puternică

a lunii dă la iveală cusătura mea neîndemânatecă, rămasă neatinsă. Pergamentul e acolo unde l-am lăsat, cusut în căptuşeală. îl scot din locul obişnuit şi îl ascund în interiorul hainei mele, lângă inima care-mi bate.

Probabil că va trebui să îl omor acum şi pe renegat, şi pe Rafik, dar cel puţin câtă vreme băiatul e în siguranţă, nu au nici o dovadă. Acum, trebuie să îi dau mesajul lui Alys regelui, sau să îl distrug şi să iau soarta lui Alys şi a lui Momo în propriile mele mâini.

îl îngrop pe Amadou sub nişte tufe de trandafiri dintr-una din grădinile din curte. E un loc liniştit. Când voi vedea trandafiri înfloriţi, mă voi gândi la el.

CAPITOLUL 34

De ziua intrării în Templu a lui Iisus[1], delegaţia ambasadorului este invitată să viziteze marea catedrală de la Westminster şi să urmărească procesiunea de candele care simbolizează intrarea lui Hristos, Lumina Lumii, în templu pentru prima oară, la patruzeci de zile după naşterea sa. Ben Hadou refuză politicos, explicând că e musulman convins, iar pentru mahomedani, Hristos nu e decât un profet, fiind cinstit ca propovăduitor al cuvântului lui Dumne-

zeu, dar considerat, de altfel, un om ca toţi ceilalţi.

- Am auzit că ar fi o minune arhitecturală catedrala asta, spune Sharif, şi sunt sigur că, atâta vreme cât nu luăm parte la ritualurile lor, nu facem nici un rău în a fi martori, în casa Domnului. în plus, dacă refuzăm cu toţii, vom părea nepoliticoşi.

- Prea bine, atunci Nus-Nus va merge cu tine.

Deschid gura cu intenţia de a protesta, căci sperasem să îl pot vizita pe Momo în apartamentele ducesei de Portsmouth, dar mă gândesc mai bine şi îmi dau seama că regele are să fie în catedrală şi că cine ştie ce şansă poate apărea, aşa că tac din gură. Ţin pergamentul asupra mea tot timpul. L-am luat chiar şi când am fost la băile de la Charing Cross, în momentul când m-am săturat să mă spăl într-un lighean cu apă călduţă, cărată preţ de trei etaje pe scări, de la bucătărie, atrăgând toate privirile, deşi mi-am lăsat qamis-ul pe mine. însă din cauză că de mai bine de o săptămână nu s-a ivit nici o ocazie de a-i înmâna regelui pergamentul, începe să mă cuprindă disperarea.

Procesiunea ar putea fi un spectacol din orice colţ al lumii, dar catedrala în sine este o minune, cu coloanele ei semeţe şi cu

[1] Corespondentul anglican al întâmpinării Domnului din religiile ortodoxă, romano şi greco-catolică (n.tr.)

acoperişul măiestrit boltit, deşi efigiile aurite şi parcă însufleţite ale celor morţi, care te pândesc peste tot din firidele lor, sunt cu adevărat stranii, căci, uneori, în lumina miilor de candele care pâlpâie, acestea par să se mişte.

Dacă ben Hadou a sperat că eu şi Sharif vom trece neobservaţi, este foarte probabil să fie dezamăgit, căci la câteva minute după ce ne-am ocupat locul în mulţime, un înalt funcţionar de la curte îşi croieşte drum până la noi şi ne spune că s-au eliberat locuri de unde vom putea să vedem mai bine ceremonia. în cele din urmă, după ce ne împingem şi dăm din coate bine în stânga şi în dreapta, călcând lumea pe picioare, ne aşezăm în stranele rezervate oaspeţilor regelui, de unde îl putem vedea pe rege însuşi.

Nu voi pomeni nimic despre ceremonie în sine, doar că a fost la fel de frumoasă şi de solemnă ca o piesă de teatru, însă în momentul în care a început muzica, am fost cuprins de veneraţie, căci acordurile produse de imensa orgă au umplut întregul spaţiu, asemănându-se pe alocuri cu răgetul unui leu sau cu trilurile unei păsări. Apoi, când plăcutele note ale corului s-au împletit cu acestea, a fost ca şi cum ar fi stat de vorbă îngerii sau ca şi cum însăşi vocea dumnezeiască ar fi pătruns în catedrală.

Sunt transfigurat, şi nici măcar nu îmi dau seama că îmi curg lacrimi pe obraji până când Sharif nu mă scutură de braţ şi îmi face semn, oarecum alarmat, că ar trebui să mi le şterg.

- Dacă sultanul nostru află că ai fost mişcat de acest spectacol păgân, o să dăm de dracu, îmi şopteşte el ameninţător, în timpul unei pauze.

Desigur că nu e vreo şansă de a mă apropia de rege. îl urmăresc transportat de adulaţia poporului care se înghesuie în faţă, sperând să îl poată atinge, de parcă asta ar avea veleităţi magice, sau să îi smulgă vreun cuvânt. Nu pot să nu mă gândesc că un asemenea contact între suveranul nostru, împăratul, şi supuşii săi nu prea le face aşa de bine acestora la sănătate.

- Bună ziua, domnilor, aud o voce lângă mine în timp ce tocmai ne pregăteam să plecăm. Mă întorc şi dau nas în nas cu unul dintre oaspeţii de la minunata cină a ducesei de Portsmouth. Când zâmbeşte, îmi amintesc de descrierea pe care mi-a făcut-o Nelly în privinţa lui, iar numele acestuia îmi răsare în minte tocmai la timp.

- Bună ziua, domnule Pepys, ce plăcere să vă revăd. 1-1 prezint caidului, care ştie doar câteva cuvinte de bază în engleză. Sharif dă din cap, dezvelindu-şi dinţii stricaţi de la dulciuri.

- Mergeţi direct la White Hali, ori poate doriţi să vă conduc la târgul de sărbători de la Westminster Hali, care chiar merită văzut?

îi traduc lui Sharif.

- Un souq englezesc? Da, asta chiar aş vrea să văd.

Domnul Pepys ne conduce pe coridoarele boltite ale catedralei Ipână în grădina mănăstirii din spatele acesteia, pentru a evita mulţimea. Este un loc plăcut, liniştit, luminat de soarele palid de februarie şi plin de ierburi, legume şi trunchiuri golaşe de pomi fructiferi. Mă las pe vine, ca să examinez frunzele late, de un gri-verzui, ale unei plante de pe cărare.

- Le creştem şi noi în Meknes, îi spun ghidului nostru. O numim sheeba, dar cred că aici este cunoscută mai degrabă ca pelin.

Ghidul nostru se apleacă să poată observa mai bine planta şi, când face asta, îi alunecă ceva de sub guler. El îl îndeasă înapoi repede, nu înainte să văd nişte blană şi nişte gheare. îmi surprinde privirea şi pare ruşinat.

- E un picior de iepure, ca să ţin departe colicile. Am tendinţa de a exagera.

- Mai bine ai pune din asta în ceai, îi spun zâmbind. Sultanului îi place să bea câte un ceainic de pelin din când în când. Este bun pentru stomac.

- Sunteţi doctor, domnule?

- L-am ajutat o vreme pe un doctor din Aberdeen şi am învăţat câte ceva din anatomia umană şi defectele ei.

- Nu-mi pot închipui cum un bărbat aşa de zdravăn ca dumneata - şi indică silueta mea viguroasă - ar putea să dea dovadă de vreo slăbiciune a trupului.

Sharif râde când îi traduc.

- El e eunuc, spune cu voce tare.

- Doamne Dumnezeule, e adevărat? întreabă domnul Pepys cât se poate de surprins.

Eu dau din cap nefericit că da.

- Ca să puteţi cânta? Există nişte castraţi[1] nemaipomeniţi. M-am întrebat adesea dacă domnul Abell, cu vocea sa de soprană, mai este în posesia, ăăă, a facultăţilor sale.

[1] Tip de voce clasică masculină, echivalentă cu cea a unei soprane, mezzosoprane sau contralto, obţinută prin castrarea băieţilor înainte de a ajunge la pubertate (n.tr.)

Eu îl asigur însă că asta nu are nimic de-a face cu cântatul şi el mă priveşte cu o mirare plină de groază.

- Nu pot să mă gândesc la ceva mai înfiorător.

Până să ajungem în sala în care e piaţa, mergem în tăcere. Este o construcţie masivă, sprijinită de contraforţi uriaşi de piatră. Zarva pieţei, care nu se întrevede încă, este deja asurzitoare, şi ghidul nostru se vede nevoit să ridice vocea. Ne întreabă dacă am vrea să cumpărăm ceva anume, şi caidul recunoaşte că i-ar plăcea tare mult nişte dulciuri. Eu spun că, dacă găsim nişte cerneală de scris bună, mi-ar fi foarte utilă. Auzind asta, domnul Pepys zâmbeşte.

- A, toate discuţiile acelea despre Tanger, toate rapoartele care trebuie întocmite, spune el clătinând din cap. Am făcut parte din acel comitet ani de zile. E o afacere tare nefericită; mereu facem un pas înainte şi doi paşi înapoi. îmi pot da seama că sunteţi la cuţite în această chestiune, căci nu văd nici o soluţie facilă. Trebuie să vă amintiţi că nu este vorba aici despre o problemă de logică, întrucât implică multe sentimente şi lipsă de raţiune.

Eu zâmbesc.

- De ambele părţi, sunt convins.

- Ca în toate interacţiunile umane. Colonia asta ne costă o avere
să o întreţinem, chiar mai mult decât ne putem permite, dacă e să fim cinstiţi, dar regele consideră că şi-ar dezamăgi soţia dacă ar renunţa la ea, căci a venit la pachet cu zestrea ei, vedeţi bine, şi având în vedere că în multe alte privinţe i-a înşelat aşteptările, în aceasta rămâne pe poziţii. Apoi, desigur, mai este şi problema cu sărmanul conte de Plymouth.

Ridic întrebător din sprânceană.

- Fiul lui Carol. Deşi e ilegitim, tot fiul lui e. I-a dat comanda Regimentului Regelui şi l-a făcut colonel. în vara anului 1680, a plecat în Maroc şi a murit de dizenterie acolo, patru luni mai târziu. Avea doar douăzeci şi trei de ani, sărmanul. Carol n-a suportat prea bine pierderea.

- Câţi copii are regele? întreabă Sharif.

Domnul Pepys izbucneşte în râs.

- Cel puţin treisprezece, dar numai zece dintre ei au supravieţuit,
şi nici unul dintre aceştia nu e făcut cu buna lui soţie, din păcate. îi plac femeile, şi cine îl poate învinovăţi? Ce părere aveţi despre

englezoaice, Nus-Nus? Nişte obrăznicături, nu-i aşa? îmi pare rău, nu am vrut să vă jignesc, continuă el, amintindu-şi de situaţia mea.

- Nu m-aţi jignit. Mai sunt capabil să judec calităţile unei picturi, deşi nu pot ţine în mână o pensulă, iar doamnele de la curte sunt cât se poate de încântătoare...
- Regele nostru are cinci sute de copii! spune Sharif tare, întrerupându-l.
Ghidul nostru rânjeşte cu gura până la urechi, necrezând în mod evident nici o vorbuliţă.
- Şi o mie de neveste!
Eu dau din cap că aşa e.
- Ismail se laudă că are o femeie din fiecare ţară cunoscută de om.
- I-auzi, asta da colecţie! Trebuie să spun că mie îmi ajunge una şi bună. Am ajuns, staţi pe lângă mine. Sunt hoţi de buzunare peste tot, în ultima vreme.
în interior, sala este impresionantă. Sunt surprins că un astfel de spaţiu magnific este folosit pe post de simplă piaţă, şi-mi exprim deschis părerea.
- în restul timpului, aici îşi desfăşoară activitatea Curtea de Justiţie, îmi strigă înapoi domnul Pepys. Vedeţi globurile acelea sinistre de sus? spune el, arătând spre trei obiecte negre, greu de identificat, care spânzură de una dintre uriaşele grinzi de susţinere din lemn. Acelea sunt capetele trădătorilor care l-au condamnat pe tatăl regelui la moarte chiar în această cameră: Cromwell şi generalii săi, Ireton şi Bradshaw. Sunt lăsaţi acolo pentru a aminti tuturor ce se întâmplă cu cei care se ridică împotriva Coroanei.
- Suveranul nostru procedează la fel, spun eu, făcând o grimasă.
- Opt sute de capete pe zidurile din Meknes, detaliază Sharif bucuros.
- Opt sute? întreabă domnul Pepys uitându-se în ochii mei. Cinci sute de copii, opt sute de capete şi o mie de soţii. Ce ţară îmbelşugată e Marocul!
în sală sunt înşirate tarabe la care se vând tot soiul de mărfuri. Vânzătorii trec prin mulţimea de clienţi ducând tăvi pline cu bomboane, piepteni, portocale, cuţite. îl urmăresc pe unul care vinde carneţele şi călimări din corn, şi cumpăr ceva... După multă chibzuire, caidul se serveşte cu un sac mare de turtă dulce. Un bărbat care vinde păsări de curte duce legat de o funie un păun ca vai de lume, în timp ce altul oferă lapte cald de măgăriţă. Domnul Pepys se duce ţintă la o tarabă care vinde accesorii pentru doamne şi îşi petrece la fel de mult timp studiindu-le pe clientele frumuşele care

cercetează cu atenţie marfa, cât o face examinând bunurile, îl urmăresc cum schimbă câteva vorbe cu una dintre ele şi văd cum aceasta roşeşte şi se îndepărtează repede de el. El ridică din umeri

şi se întoarce la noi.

- Haideţi să îi vedem pe pungaşi, căci sunt amuzanţi de fiecare dată.

în spatele sălii sunt vânzători care stau pe scări, pentru a-şi putea lăuda mai bine mărfurile, în timp ce în jurul lor s-a strâns o mare mulţime de gură-cască, formată în cea mai mare parte din bărbaţi. Prima ofertă este o tinctură de ierburi „de pe continentul negru, care vă va face în mod garantat soţiile recunoscătoare! O singură doză pe zi şi veţi putea să o faceţi lată o noapte întreagă.“ Individul îşi atinge nasul şi se apleacă în faţă, adoptând o poziţie de falsă familiaritate.

- Nici că va ţine pasul cu voi, veţi avea nevoie de o amantă, ba chiar de două!

Reclama merge ca unsă şi îşi găseşte repede muşterii.

- Trebuie că regele dumneavoastră are o rezervă serioasă de astfel de ierburi, spune domnul Pepys râzând.

- Păi, el nu are nevoie, spune Sharif cu ardoare, prinzând nuanţa defăimătoare.

Următorul şarlatan flutură pe acolo ceva ce aduce grozav cu nişte fudulii de taur. Ei, se pare că exact asta şi sunt. Are de vânzare şi mădulare de leu, tigru şi balenă, precum şi ierburi africane tare misterioase, care mie îmi par a fi iarbă moale comună, creţişor şi virnanţ.

Un al treilea oferă o „farmacopee universală“ care conţine pietre de rinichi, muşchi crescut pe tigva unui criminal executat, saliva unui bărbat care ţine post şi urina unui „băiat pur“.

Ultimul şarlatan a strâns în jurul lui o grămadă de femei. Ţine în sus un borcan de sticlă cu lichid incolor, care pretinde că ar fi „rouă din cea mai pură strânsă la răsărit, sub un stejar falnic, care reuşeşte, nici mai mult, nici mai puţin, să cureţe chiar şi tenul celor ciupiţi de vărsat“. Nu pot să mă abţin şi izbucnesc în râs. Chiar şi în Marrakech, unde avem şarlatanii noştri, nu ai scăpa aşa uşor vânzând apă chioară. Are şi „mazăre pentru sănătate, ca să pierzi în greutate.“

Când îi explic asta lui Sharif, acesta se scarpină nedumerit în cap.

- Nu ai face prea mulţi bani cu asta în Maroc.

- în ţara noastră, îi explic ghidului, femeile caută să fie voluptuoase. Mănâncă o pastă de seminţe amare de pepene şi miere în fiecare zi, ca să se îngraşe.

- Femeile, spune domnul Pepys dându-şi ochii peste cap. Le ador, dar nu le înţeleg deloc nici acum, la patruzeci şi nouă de ani, aşa cum nu le înţelegeam nici la nouăsprezece.

- Ăia pentru ce sunt? întreabă Sharif curios, arătând spre o cuşcă cu căţei, de lângă şarlatan. Sunt nişte făpturi minuscule, au doar câteva zile.

- Oamenii sunt gata să facă cele mai mari grozăvii, în încercarea

de a găsi leac la defectele şi bolile lor, spune domnul Pepys, ducându-ne departe de acolo. Din păcate, teamă mi-e că sărăcuţii vor fi fierţi în vin şi apoi striviţi, ca să le fie extrase fluidele esenţiale, căci se pare că acestea albesc pielea.

Ne pregătim să plecăm, când aud cât se poate de clar cuvintele „poţiune magică“ şi „readuce pacientul la o stare de sănătate deplină“.

- Stai! spun, trăgându-1 pe ghid de mânecă.

- Ce este, domnule dragă?

- O poţiune, a spus cineva, dar nu îmi pot da seama cine. De-geaba scrutez cu atenţie mulţimea.

-Nu veţi găsi Elixirul Vieţii aici, spune el râzând, dar dacă sunteţi în căutare de miracole ştiinţifice, ar trebui să veniţi şi dumneavoastră la una din întâlnirile noastre.

-întâlniri?

- Societatea Regală, bunul meu domn, sau Colegiul Invizibil, cum i se mai spunea. Sunt oameni acolo care fac tot felul de minuni.

A doua zi, un paj aduce o altă invitaţie. Sperasem prosteşte că ar putea fi o invitaţie la una dintre întâlnirile domnului Pepys, dar nu e aşa. E o invitaţie mult mai sus-pusă, la un spectacol de muzică, în după-amiaza aceea, în apartamentele regale.

De îndată ce punem piciorul în încăpere, spre marea mea nelinişte, îl văd pe Momo de o parte a ducesei de Portsmouth, şi pe Jacob, de cealaltă. Momo e îmbrăcat frumos, într-un costumaş de dantelă aurită. încadrată de ei, Louise, care poartă o rochie de un alb-bej şi perle, având părul pudrat cu aur, pur şi simplu străluceşte. Sunt o privelişte frapantă, care atrage atenţia. Cu o oarecare teamă, îi arunc o privire lui Rafik, dar acesta îşi clăteşte ochii cu bogatele

decoraţiuni ale încăperii, iar când Momo ridică privirea şi mă vede, zâmbetul lui ştrengăresc, nebunesc, trece din fericire neobservat.

Regele vine târziu, cu Nelly la un braţ şi cu o femeie având o ţinută sculpturală şi trăsături puternice, la celălalt. în spatele ei intră un bărbat de culoare înalt, cu pometi proeminenţi şi cu însemne tribale pe trup. Aşadar, aceştia trebuie să fie Mustafa şi ducesa de Mazarin. Privirea ei apatică mă cântăreşte, şi îmi zâmbeşte cu jumătate de gură în timp ce trece pe lângă mine.

Muzica este sublimă, o combinaţie răscolitoare de instrumente cu coarde şi de clavecin, care scoate în evidenţă un bas atât de puternic, încât îl simt cum tremură în pieptul meu. Când vin şi castraţi să îşi adauge vocea acestui întreg, mă simt ca la catedrală, cu o zi înainte, ca şi cum sufletul mi s-ar fi înălţat, ieşind din trup. Fără a mă mai putea controla, simt cum încep să îmi lăcrimeze ochii. Când mă uit însă primprejur, căutând pe cineva cu care să împărtăşesc acest moment, observ că restul membrilor delegaţiei marocane stau ţepeni, pigulindu-şi hainele cele bune, încercând să nu arate prea mult că nu se simt prea comfortabil sau că sunt plictisiţi. Alţi curteni nu numai că se foiesc, dar chiar vorbesc între

ei. Un asemenea comportament ar fi de neacceptat la curtea lui Ismail. Ar curge sânge, s-ar lăsa cu ţipete şi cu capete tăiate.

în cele din urmă, concertul se încheie şi urmează o serie de aplauze politicoase. Interpretul de la clavecin se ridică şi face o reverenţă. Este în mod evident autorul bucăţii muzicale, deşi e tânăr şi cam solemn.

- Bravo, Henry! strigă domnul Pepys. Un alt triumf!

în timp ce începem să ieşim pe rând din încăpere, un paj mă trage de mânecă.

- Regele doreşte să vă vorbească.

- Cred că te referi la mine, spune ben Hadou, întorcându-se cu ochi strălucitori. Eu sunt ambasadorul, acesta este doar secretarul meu.

- Nu, domnule, pe negrul cel solid îl vrea regele.

- Nu pot să îmi dau seama de ce ar vrea să vorbească cu tine, dar o să mă asigur că aflu, spune Căldărarul, uitându-se urât la mine.

Suntem duşi la rege şi reuşesc să nu mă arunc la picioarele lui în semn de supunere, întrucât am aflat deja că la curtea engleză, eticheta e ceva mai relaxată decât la cea din Meknes.

Regele îl măsoară din priviri pe ben Hadou cu prea puţin interes, după care se opreşte asupra mea.

- V-a plăcut muzica, domnule?

Deşi întrebarea nu i-a fost adresată lui, ambasadorul răspunde repede:

- Superb, Maiestate, de-a dreptul superb!

Eu, unul, ştiu că minte, căci nu îl interesează defel muzica. în tot acest timp, privirea întunecată a regelui mă cântăreşte cumva. Pare amuzat. Apoi păşeşte între noi şi mă ia de braţ.

- Cântaţi la vreun instrument?

Eu înlemnesc. Căldărarul are să mă jupoaie de viu pentru afrontul ăsta, dar ce pot face?

- Da, cânt puţin la chitară, sire, şi la oud, un fel de lăută arabă.

- Atunci o să ne distrăm de minune, spune el, făcând semn cântăreţului la clavecin să îl urmeze. Domnule Purceii, veniţi cu mine. Şi dumneavoastră, domnule Pepys. Domnule James, alegeţi-vă cei mai buni violonişti şi aduceţi-i în camera de muzică!

Apoi se întoarce spre mine cu un zâmbet ştrengăresc, de parcă ar fi un băieţel.

- Veniţi, domnule, o să producem ceva zgomot de bună calitate! V-am observat în catedrală. Jur că n-am mai văzut un suflet atât de mişcat de muzică până acum.

Regele este un bărbat cu o energie de necrezut. Pur şi simplu radiază. în această privinţă, îmi aminteşte de Ismail, căci împărtăşesc acelaşi spirit rebel şi pas agil. Mi s-a spus cum că regele Carol se trezeşte devreme în fiecare zi, ca să meargă pe jos sau să joace tenis, după care înoată sau călăreşte, vânează şi dansează (şi, fără îndoială, se culcă cu concubinele lui) cu îndemânarea unui bărbat

de două ori mai tânăr. Cu siguranţă că îmi e greu să ţin pasul cu el în timp ce iese din sala de audienţe şi parcurge coridor după coridor, şi totuşi, merge la fel de repede ca orice alt bărbat. Privind în spate, văd că muzicienii au rămas în urmă, îngreunaţi cum sunt de instrumente. Domnul Pepys şi tânărul clavecinist sunt urmaţi îndeaproape de un ben Hadou tare suspicios. Să fie oare aceasta ocazia potrivită? Am fost instruit strict să nu mă adresez suveranului decât dacă mi se adresează direct, dar s-ar putea ca aceasta să fie singura mea şansă.

- Sire, încep eu, facându-mi curaj, aş vrea să vă vorbesc despre o chestiune importantă.

-Continuaţi, domnule, spune el, aruncându-mi o privire curioasă.

- Sire, este o doamnă care...

El izbucneşte în râs.

-A, dar este mereu câte o doamnă. Văd că n-ai pierdut vremea pe aici.

- Doamna despre care vorbesc se află în Maroc, la curtea sultanului, de fapt, în haremul acestuia. Este o englezoaică de familie bună.

- Parcă mi-a spus Nelly ceva despre asta. Continuă.

Ii explic în câteva cuvinte circumstanţele în care Alys a ajuns prizonieră.

- Şi cum se numeşte această făptură fără seamăn?

- Alys, sire. Alys Swann.

- Şi de unde zici că e?

- Din Haga, sire. Tatăl ei a susţinut cauza regaliştilor şi a fugit în Olanda în timpul războiului.

Chipul îi devine de nepătruns, încetineşte pasul şi, în cele din urmă, se opreşte.

- Nu vreau să mai aud nimic.

Eu însă continui să insist, cu nesăbuinţă.

- Sire, vă rog să mă ascultaţi, vă implor. M-a rugat să vă dau asta, sire, dacă aş fi avut vreodată ocazia. L-a cusut ea însăşi şi l-a închis, ca să păstreze secretul.

Caut pergamentul şi i-1 arăt, ascunzând gestul de ceilalţi, care se apropie cu repeziciune, folosindu-mi ca paravan propriul corp. Când văd că ezită să îl ia, i-1 bag cu forţa în mână.

- Vă rog să îl citiţi, Maiestate. Trei vieţi depind de asta.

Preţ de o clipă, rămânem acolo nemişcaţi, în timp ce restul grupului de muzicieni se apropie de noi. Mă gândesc că totul s-a terminat şi am eşuat. Poate că îmi citeşte disperarea pe chip, căci în cele din urmă ia pergamentul şi îl vârâ în vestă.

- Nu îmi plac intrigile, tinere, spune el scurt, înainte de a-şi relua marşul, dar un bărbat care iubeşte astfel muzica trebuie să aibă o inimă cinstită, aşa că am decis să mă încred în tine.

De-abia îmi amintesc ce s-a mai întâmplat în decursul acelei ore, atât de îmbătat eram de succesul sarcinii mele. îmi amintesc vag că

am cântat un duet cu regele la chitara spaniolă şi că el s-a dovedit a fi mult mai bun la asta decât mine. Domnul Pepys a cântat la flajeolet, şi eu, la lăută, acompaniaţi de o duzină de viori răscolitoare şi de domnul Purceii, la spinetă. Acesta din urmă mi-a spus, cu

ochii strălucindu-i, că în momentul acela, Africa de Nord constituia o bogată sursă de inspiraţie pentru el, deoarece scria o bucată muzicală bazată pe povestea de dragoste dintre un erou grec şi o regină tragică a Cartaginei, şi a adăugat că era cu adevărat încântat să mă cunoască.

Cu toate acestea, starea mea euforică este distrusă destul de repede de ben Hadou. Luându-mă ferm de braţ în timp ce lumea se pregătea de plecare, mă grăbeşte spre apartamentele noastre.

- Eşti hotărât să ne sabotezi misiunea? Mai întâi o faci pe prostul în parc, iar acum încerci să te baţi pe burtă cu gazda noastră de parcă aţi fi egali. Eu conduc această delegaţie, şi dacă regele i se adresează vreunuia din noi, ei bine, eu sunt acela. Acum, spune despre ce aţi vorbit?

- Doar despre muzică, mint eu.

- Şi asta e tot? mormăie el.

Eu dau din cap că da, neîncrezător că mă pot abţine să nu spun mai multe.

Puţin după miezul nopţii, aud o bătaie uşoară la uşă. Confuz din cauza somnului, deschid şi dau peste un paj, cu o tavă de argint în mână, pe care se află un bilet sigilat cu o bucată de ceară roşie purtând însemnele sigiliului regal. îl iau şi mă retrag în camera mea, cu inima bătându-mi nebuneşte în piept. Scrisoarea, redactată în grabă, neglijent, e oarecum dificil de descifrat, căci nu sunt obişnuit să citesc scrisul de mână al unui englez. Spune aşa:
(ifâiri/caşe- ()fft/A, ('S\irnt/ (ţtft. J/’ameâ
SMaine foizori

CAPITOLUL 35

4 februarie 1682

Mă trezesc înainte să răsară soarele, şi pentru prima oară, nu ca să-mi spun rugăciunea, deşi îi fac o grămadă de promisiuni lui Allah în timp ce îmi îmbrac burnuzul şi îmi trag gluga pe ochi, păşind în ceaţa întunecată a dimineţii. Când ajung acolo unde cred eu că e Birdcage Walk - căci există o colivie mare pentru păsări în acel loc şi, din fericire, majoritatea încă dorm cu capetele sub aripi -, o lumină rozalie conturează norii spre est, pictând apele nemişcate ale lacului de agrement. Mă chircesc sub copaci şi aştept. Nu peste multă vreme, văd o siluetă înaltă şi deşirată, înfăşurată într-o mantie, apropiindu-se cu paşi repezi. Pasul îl trădează mai mult decât pălăria cu borul întors pe trei laturi, pe care o poartă, îi ies în cale şi sunt pe punctul de a-i face o reverenţă, când aud vocea profundă a regelui.

- Pe legea mea, omule, nu te apleca, îmi porunceşte el, după care

se îndreaptă cu paşi mari spre copacii sub care mă ascunsesem mai devreme. Băiatul despre care vorbeşte ea l-ai adus la Londra cu tine?

Mă priveşte fără a-i veni a crede, în timp ce îi explic câte tertipuri am fost nevoit să folosesc pentru a-1 scoate pe Momo din Maroc şi a-1 aduce în siguranţă la palat. Când ajung la partea în care îi spun cum l-am transformat în sclav negru, chicoteşte grozav.

- Ei bine, trebuie să recunosc că eşti plin de resurse, Nus-Nus. Expunând băiatul în văzul tuturor ai dat dovadă de mare îndrăzneală, iar faptul că l-ai adus în slujba lui Louise a fost o lovitură de maestru. Vreau să mi-1 aduci mâine, după recepţia de seară. Urcă pe scara secretă. I se va spune domnului Chiffinch să te lase să treci. Crezi că poţi face asta?

Dau din cap că da.

- Desigur, Maiestate. Vă mulţumesc, spun eu, căzând în genunchi şi căutând să îi sărut mâna. El însă râde şi se îndepărtează.

în timp ce soarele răsare deasupra acoperişurilor de la White Hali, mi se pare că străluceşte doar pentru mine, şi mulţumesc tuturor divinităţilor cărora mă închin. Mâine, Momo va fi în siguranţă, sub protecţia regelui, şi se vor crea premisele ca Alys să vină şi ea alături de el. Am făcut tot ce mi s-a cerut, iar acum mai am de dus la bun sfârşit doar sarcina pe care mi-a încredinţat-o Zidana. „Ei, Nus-Nus, eşti un norocos şi un geniu“, mă bat singur pe umăr, felicitându-mă. „Eşti curajos şi plin de resurse, ai auzit ce a spus regele“, şi cine sunt eu să îl contrazic? îmi vine să cânt ca un cocoşel, aşa de mândru sunt.

Ar fi trebuit să îmi amintesc de faptul că, înainte de orice înfrângere, orgoliul e pe primul loc. Aveam o grămadă de semne rău-prevestitoare. La orizont se strângeau nori negri, o pisică neagră mi-a tăiat calea în timp ce intram în palat, şi am răsturnat sarea pe când îmi făceam rost de micul dejun de la bucătărie. Acolo, am întrebat-o pe bucătăreasă, o femeie în vârstă cam prost dispusă, dacă ştia unde se află Kate.

- Nu, nu e aici târfa aia puturoasă, deşi nu e treaba unui nenorocit de cioroi să afle unde ar putea fi! a lătrat ea la mine.

în semn de dispreţ pentru culoarea pielii mele şi semnul de sclav din ureche, îmi dă o pâine atât de uscată pe lângă ouăle fierte tare, încât îmi sparg un dinte în ea şi imediat gândul mă duce cu câţiva ani în urmă, la celula din închisoarea de la Meknes. Şi asta ar fi trebuit să mă pună în gardă. Pericolele pândesc la orice colţ, iar moartea te aşteaptă la marginea oricărei privelişti frumoase.

în timp ce mă strecor în tăcere înapoi spre camera mea, trec de o balustradă şi, distrat cum sunt de combinaţia năucitoare de bucurie intensă şi de durere, aproape că îl împing de la spate pe ben Hadou, care se furişează desculţ pe scări. Mă opresc şi îl las să mi-o ia înainte. E atât de vesel, că nici nu îşi dă seama de prezenţa mea. Mă întreb unde o fi fost la ora asta, şi fără încălţări, el, care e mereu aşa de

decent îmbrăcat. Poate că a fost să se spele, şi apoi şi-a făcut rugăciunea, mă trezesc mustrându-mă singur. Ori poate că, la fel ca mine, a luat micul dejun devreme, însă explicaţiile astea nu mă satisfac.

Această zi aduce şi o nouă invitaţie, căci domnul Pepys s-a ţinut de cuvânt şi a aranjat ca eu şi ambasadorul să luăm parte la o întâlnire a Societăţii Regale.

- De obicei este doar pentru membri, însă am discutat cu Sir Christopher şi v-a permis să asistaţi în cursul zilei de astăzi, ca o favoarea făcută mie, ne mărturiseşte el în timp ce luăm o trăsură, mai târziu în dimineaţa aceleiaşi zile, şi străbatem străzile aglomerate. Poate dacă petreceţi mai mult timp la Londra şi doriţi asta, am putea să vă facem membri onorifici.

Ben Hadou este cât se poate de încântat de idee şi dă dovadă de o pasiune pentru ştiinţă de care nu-1 credeam în stare. îl întreabă vrute şi nevrute pe domnul Pepys despre istoricul societăţii şi despre membrii mai cunoscuţi, iar gazda noastră e cât se poate de bucuroasă să îi răspundă la ele. Numele necunoscute îmi pier din memorie, nelăsând nici o urmă. Am mintea senină ca o plajă cu nisip spălată de un val de reflux. Mă simt binecuvântat, cu excepţia nenorocitului de dinte. Chiar şi oraşul prin care trecem, care duhneşte groaznic a peşte şi bălegar, cu noroiul şi mizeria lui, cu cerşetorii şi vânzătorii lui ambulanţi, pare mai puţin ameninţător ca înainte, deşi cerul se întunecă ameninţător cu fiecare clipă care trece şi începe să cadă o ploaie fină. Zâmbesc indulgent văzând un grup de oameni angajaţi într-o conversaţie la un colţ de stradă, însă liniştea mi-e întreruptă deîndată, căci discuţia se transformă în ceartă şi, brusc, văd cuţite strălucind şi sânge curgând. Domnul Pepys scoate imediat capul din trăsură şi îi strigă ceva vizitiului, care suflă cu putere de trei ori într-un fluier.

- Asta o să îi pună în alertă pe soldaţi, ne promite el. Vă rog să nu vă faceţi probleme, prieteni, o să rezolve problema poliţiştii.

Prin comparaţie cu frecventata stradă Holborn, Gresham College e un loc liniştit. Ajungem la sala în care au loc întâlnirile printr-un coridor acoperit, mărginit de coloane, de-a lungul unei minunate curţi interioare acoperite cu iarbă şi presărată cu copaci, şi suntem întâmpinaţi de douăzeci sau treizeci de domni solemni, purtând peruci, dintre care îi recunosc pe vreo cinci sau şase ca făcând parte, în mod obişnuit, dintre curteni. Preşedintele, Sir Christopher Wren, un bărbat între două vârste cam arogant, ne urează bun-venit, deşi zâmbetul lui pare prefăcut, căci ochii nu îi sunt deloc binevoitori.

- Am auzit că delegaţia dumneavoastră e o senzaţie a sezonului din acest an, spune el rânjind, după care ne întoarce spatele pentru a discuta cu domnul Evelyn.

Căldărarul pare să se dezumfle brusc în faţa acestui afront, dar îşi revine atunci când este prezentat domnului Deane, care

îl complimentează pentru abilităţile lui de călăreţ şi face observaţii privind scurtimea pielii de la scările de şa, în raport cu torsiunea şi viteza.

Este prezentat un scorpion viu, găsit într-un magazin de ulei din Londra. Ben Hadou şi cu mine ne uităm unul la celălalt. Dacă acesta e standardul minunilor care se găsesc pe aici, o să ne plictisim grozav, asta e clar. Sunt arătate bucăţi mari de ambră cu insecte. Din nou, acestea nu sunt o noutate pentru noi. Zidana are un colier în care stă culcat un păianjen mare, conservat pentru eternitate în răşina frumos mirositoare. îl poartă adesea la gât.

Urmează un discurs lung în latină, din care nici eu, nici ambasadorul nu pricepem o iotă, deşi pare a avea de-a face cu calităţile relative ale unui număr de diferite substanţe şi obiecte, printre care aur, argint, apă, blană, o albină şi o frunză, care sunt apoi examinate cât mai amănunţit prin intermediul unui instrument ciudat, compus dintr-un tub lung, împodobit, şi o lupă rotundă, de care îţi apropii ochiul. Ben Hadou este invitat să se uite prin tub la gura unei albine. El sare înapoi de îndată, ţipând, îngrozit de monstruozitatea pe care o văzuse, ceea ce îi amuză grozav pe ceilalţi. Eu aleg să examinez frunza, căci se potriveşte mai bine cu starea mea de spirit, şi sunt recompensat cu o reţea frumoasă de verde lucitor şi galben, traversată de vine transpaente. Experienţa este aproape halucinogenă. Când, în cele din urmă, mă ridic, mă simt copleşit şi ameţit, ca şi cum mi s-ar fi permis intrarea într-o lume secretă, nemaivăzută până acum.

Revenindu-şi de pe urma întâlnirii cu albina devenită subit uriaşă, ben Hadou insistă să examineze tot ce se află pe masă, inclusiv propriul deget, şi, pe măsură ce timpul se scurge, îmi las mintea să zburde fericită pe tărâmurile de vis ale viitorului care ne aşteaptă - Momo îmbrăcat într-un costum de mătase albastră fin, alături de frumoasa lui mamă, înveşmântată în satin bej. Nu e nevoie nici de pudră de aur şi nici de ceruză otrăvitoare pentru a spori frumuseţea naturală a tenului de porţelan sau a părului sărutat de soare al lui Alys, nici de picături de belladonna pentru a-i mări ochii. Apoi eu, cu o haină şi o vestă din catifea, stând mândru în spatele lor, cu catarame de argint la pantofi şi cu o perucă lungă neagră în loc de turban, pozând pentru artistul care ne face portretul ce ne va împodobi noua casă. într-una dintre aceste delicioase fantezii, mi-o imaginez pe Alys ţinând în braţe o fetiţă - fiica noastră, îmi sugerează imaginaţia mea năbădăioasă - înfăşurată în

dantelă spumoasă şi arătând-o mândră unui cerc de doamne de la curte. Ce prostii! îmi revin şi mă cert în tăcere. Sunt un eunuc, nu pot să am copii. Mai mult, eu sunt un sclav şi ea e o doamnă de familie bună, eu sunt negru ca smoala şi ea e albă ca laptele, iar aceste două lumi nu se pot întâlni niciodată.

„A, dar tu poţi fi noaptea, şi ea, luna!“, aud o voce interioară

încurajându-mă convingător, şi cine ştie ce posibilităţi pot rezulta din această legătură?

O durere puternică provocată de un molar stricat mă trezeşte pe nepusă masă din reverie şi, deşi cred că am reuşit să îmi stăpânesc inevitabilul icnet de durere, un domn cu o perucă maronie care stă să îi cadă se apleacă asupra mea şi mă întreabă dacă mă simt bine.

- A, nu e nimic, doar o mică durere de dinţi, îi explic eu. Mi-am crăpat un dinte în această dimineaţă muşcând dintr-o pâine cam tare.

- Dumnezeule mare, dar cred că măsurile de austeritate de la palat trebuie să fie mai severe decât am crezut!

Se prezintă drept domnul Ashmole, venit de la Oxford cu ocazia întâlnirii, şi mă întreabă cât se poate de binevoitor despre originile mele, ale Căldărarului, şi despre obiceiurile maure, explicându-mi că e, într-o oarecare măsură, colecţionar de antichităţi şi de obiecte neobişnuite şi că se află în curs de amenajare a unui muzeu, prin care să îşi împărtăşească originalele colecţii cu restul lumii.

- Cât de tare mi-ar plăcea să pot călători mai mult, spune el oftând. Se pare că lumea se măreşte pe zi ce trece - Africa, China, America... Imaginaţi-vă câte comori minunate am putea găsi în aceste călătorii, câte artefacte din culturi atât de variate... Avem, în mod cu totul remarcabil, scalpul unui rege al indienilor nord-americani şi chiar şaua folosită de însuşi Gingis Han.

- Mi-e teamă că nu vă pot oferi nimic atât de grandios, dar am o pereche de pinteni marocani minunat lucraţi, care v-ar putea interesa pentru colecţia dumneavoastră, spune ben Hadou cu o grimasă.

Ashmole pare încântat.

- Ar fi de-a dreptul minunat, dar chiar nu îi pot lua aşa, fără să ofer ceva la schimb. Poate o lupă pe care aţi putea să o duceţi în ţara dumneavoastră, spune el după ce se gândeşte preţ de câteva clipe, în plus, în aceeaşi casă, locuieşte un prieten care ar putea avea grijă de dintele acestui domn.

-Sunt convins că nu e nevoie ca Nus-Nus să îl deranjeze pe prietenul dumneavoastră, dar trebuie să spun că mi-ar plăcea tare

mult una dintre lupele acelea magice, spune ben Hadou cu ochii strălucitori.

- Nu vă pot promite că e la fel de puternică precum microscopul domnului Hooke, dar cred că vă va mulţumi pe deplin. Veniţi cu mine, după întâlnire, acasă la domnul Draycott, şi o să vedem ce putem face. Nu e departe de aici, doar mai la sud de Fleet Street.

îmi dau seama că se duce o mare luptă în mintea Căldărarului, dar, în cele din urmă, acesta refuză invitaţia, explicând că are sarcini de îndeplinit la palat. Propune însă ca eu să merg cu domnul Ashmole să aduc lupa, drept pentru care sunt scutit de îndatoririle mele pentru restul zilei.

Domnul Ashmole se dovedeşte a fi un tovarăş de drum excelent. Insistă să mergem pe jos de la colegiu, mai degrabă decât să luăm o

lectică sau o trăsură, şi îmi arată o grămadă de curiozităţi în timp ce ne plimbăm.

- Ştiţi, la vârsta mea, trebuie să faci mişcare, căci nu ştii ce se poate întâmpla dacă stai prea mult pe loc.

Ridic din sprânceană, dar nu comentez. Nu are cum să aibă mai mult de cincizeci de ani şi se mişcă la fel de repede ca regele. Bastonul pe care îl poartă e mai mult un accesoriu la modă decât o necesitate, şi cu toate acestea, vorbeşte de parcă ar fi un om în vârstă. în timp ce mergem agale pe Chancery Lane, se deschid parcă cerurile şi începe să plouă.

- Of, Doamne, teamă mi-e că o să vă udaţi leoarcă turbanul, îmi spune companionul meu ridicând privirea de sub marginea pălăriei. Nu m-am gândit să iau o umbrelă cu mine.

- Nu le suport oricum, îl asigur eu vesel.

Ne ascundem în taverna Black Spread Eagle şi aşteptăm să treacă grosul potopului. Hanul e plin de clienţi zgomotoşi, de fum şi de tot felul de mirosuri, însă eu par să le distrag atenţia în mod serios, ceea ce face să se aştearnă o tăcere incomodă.

- Dumnezeule, ce monstru! izbucneşte cineva, ceea ce dă naştere la o grămadă de hohote de râs şi fluierături.

- Da’ crezi că e pe bune sau o fi vopsea?

- Nu vrem cioroi pe-aici!

- Hai, Othello, treci înapoi pe scenă!

- Vai, domnule Nus-Nus, îmi cer scuze cu mâna pe inimă pentru mojicia compatrioţilor mei. Cred că am face mai bine să înfruntăm ploaia, îmi spune domnul Ashmole consternat.

în timp ce ne îndreptăm spre uşă, un bărbat mă înşfacă de braţ.

- Auzi, Mustafa, să-i aduci aminte stăpânei tale că îmi e încă datoare cu optzeci de lire de la jocul de cărţi!

Mă întorc şi mă uit în jos la cel care vorbeşte. Este un tânăr îmbrăcat în haine scumpe, dar chipul lui poartă urmele exceselor sale. Are o barbă rară şi neîngrijită.

- Nu sunt Mustafa.

El se strâmbă, cu o privire perplexă.

- Păi, nu pot fi doi de aceeaşi culoare şi mărime. Tu spune-i, auzi ce zic? Spune-i că domnul Jakes o salută şi îi aminteşte de datorie. Ne vedem la deschiderea de la The City Heiress, nu?

Afară în stradă, plouă încă vârtos. Domnul mă ia de braţ şi mă trage repede deoparte, scoţând tot felul de exclamaţii nervoase.

- Artiştii ăştia de la teatru sunt de-a dreptul groaznici. Zona asta era atât de plăcută.

O luăm la dreapta pe Fleet Street, traversăm şi apoi mergem pe o stradă cu case înalte pe ambele părţi, în capătul căreia se poate vedea râul, furişându-se sinuos asemenea unui şarpe. Cîţiva metri mai încolo, el o ia la dreapta pe o alee îngustă, apoi urcăm câteva trepte şi ajungem în faţa unei uşi cu un ciocănel de alamă în formă de cap de leu. Suntem poftiţi înăuntru de un omuleţ cu faţa rozalie

şi cu o pereche de ochelari legaţi de cap, ale căror lentile îi fac ochii apoşi şi imenşi ca nişte peşti într-un vas cu apă.

- Elias! strigă el. Aşa de repede te-ai întors?

- Sper că nu am întrerupt vreun proces esenţial.

- Tocmai prefăceam apa şi frunzele uscate într-o licoare potabilă, spune domnul Draycott zâmbind. Poate că tu şi oaspetele tău vreţi să vă alăturaţi mie la o ceaşcă de ceai?

Ne conduce într-un salonaş întunecat, unde un ceainic spânzură de un cârlig deasupra unui mic foc. întreaga cameră e neagră de funingine şi plină de hârtii şi cărţi. E greu de spus unde ai putea să te aşezi, mai ales dacă porţi haine albe, aşa că mă las pe vine, ca un bun african.

în timp ce bem acest ceai englezesc (o fiertură amară, sub orice critică), tovarăşul meu îi explică cum m-am ales eu cu un dinte crăpat, care trebuie reparat. Gazda noastră îşi freacă bucuroasă mâinile.

- Un pacient? Minunat.

- Mă tem că nu va plăti, Nathaniel. Dacă eşti bun, fa-o ca pe un favor pentru mine.

Faţa domnului Draycott se lăţeşte într-o grimasă dezamăgită.

- Am bani, spun eu repede, dar el dă din cap.

- Nu, nu, nu pot accepta bani din partea unui prieten al domnului Ashmole. Tot ceea ce am îi datorez dumnealui, inclusiv această casă.

- Prostii, dragul meu Nathaniel. Acest laborator este mica noastră aventură, altfel, unde aş putea să îmi fac experimentele?

Coborâm pe o scară şubredă de lemn într-un beci lung şi cu tavanul jos, cu rafturi pe ambele laturi. Pe acestea se află grămezi de cărţi şi hârtii, precum şi la fel de multe sticle şi borcane cu etichete, care amintesc de magazinul unui farmacist. Mă aplec asupra lor şi descifrez etichetele pe care scrie: „carne de viperă“, „pietre goa[1]“, „hiera ptcra[2]“,„borangic de păianjen“, şi mai că mă aştept să dau peste un borcan cu gene de şoarece sau dinţi de dragon. îmi aminteşte de mărfurile lui sidi Kabour. Un cuptor cilindric stă proptit de un perete, cu cărbuni încinşi înăuntru şi grămezi de materiale întunecate, resturi de metal, pulberi şi cenuşă la bază. încăperea e întunecoasă şi miroase a sulf. Pe mese se găsesc farfurii şi creuzete, retorte şi cazane, mortare şi pistiluri, toate pătate cu un număr mare de substanţe. Pe una dintre mese se află o colecţie de flacoane cu larve şi fetuşi de animale, şi un rozător e ţintuit de 0 planşetă, cu organele vitale şi scheletul expuse. Mă gândesc la camera secretă a Zidanei şi simt cum mă trec fiorii.

- Poate că ar trebui să consult un chirurg pentru acest dinte, ca să i-1 scoată cu tot cu rădăcină.

- Prostii, dragă domnule, nu e nevoie să te dai pe mâna barbarilor cu cleşti. Nathaniel a pus la punct un amestec perfect, care pătrunde în orice gaură şi crăpătură, şi se întăreşte la fel de bine

ca o piatră.

- Sunteţi alchimist, domnule, gândesc eu cu voce tare.

- Aş prefera să mi se spună că sunt, mai degrabă, un filosof al naturii, spune Nathaniel vesel, unul care cercetează în mod riguros legile ascunse ale universului.

- Cu toate acestea, cuvântul „alchimist“ nu insultă defel oameni cu o viziune ca a noastră, care caută probe privind esenţa pură a creaţiei divine, spune domnul Ashmole bătându-mă pe umăr.

[1] Pietre originare din Goa, India, variante artificiale ale pietrelor găsite în stomacul animalelor si considerate a avea proprietăţi curative (n.tr.)

[2] Antidot sacru, în limba latină, în original (pulbere din aloe şi scorţişoară) (n.tr.)

Ei bine, acum aşezaţi-vă aici şi haideţi să aruncăm o privire. Dă-mi lumânarea aceea, Nathaniel.

Se uită amândoi, curioşi nevoie-mare, în gura mea.

- Ce dinţi frumoşi, spune Ashmole. Ar presupune un efort considerabil să îi scoţi. Rădăcinile se ţin bine de tot.

- O măsea crăpată pe ambele părţi, nimic mai simplu! exclamă domnul Draycott. Dacă o îmbrăcăm repede cu amestecul meu patentat, va fi ca nouă.

- Dar chiar nu mă mai doare, mint eu. Sunt convins că pot să trăiesc cu ea şi aşa.

Domnul Draycott însă amestecă deja ingredientele cu o repeziciune care îi trădează nerăbdarea de a-şi îndeplini sarcina.

- Puţin cositor şi puţin zinc, murmură el, o fărâmă de cupru şi o picătură de vitriol.

Din creuzet se aude un şuierat puternic, şi flacăra încălzitorului cu spirt devine verde, apoi albastră, şi un miros oribil se împrăştie în încăpere. Amestecând furios, se îndepărtează de sursa de căldură şi întinde mâna spre un recipient de sticlă groasă.

- Ei, şi acum să lăsăm să se răcească puţin, înainte de a adăuga argintul viu...

Aburii emanaţi mă îngrijorează. Mă ridic brusc în picioare şi recipientul sare şi el de pe masă, împroşcând globule de argint metalic peste tot. Văzând ceea ce, cu siguranţă, ar fi trebuit să se afle în stare lichidă sărind şi alunecând încolo şi încoace de-a lungul hainei mele, pe podea, privesc micile sfere de argint strălucitor, uimit până peste poate.

Domnul Draycott izbucneşte în râs, văzându-mă aşa uluit.

- A, domnule, mercurul este un element deosebit. Nu e nici lichid, dar nici complet solid. Este materia primară, din care derivă toate celelalte metale. Mai mult însă, el este principiul transcendent al transmutaţiei, asemenea lui Hermes însuşi, care şovăie între rai şi pământ, aducând şi viaţă, şi moarte. Cunoscut drept calomel, este cel mai puternic leac, capabil să îi vindece şi pe cei mai desfrânaţi petrecăreţi. Dacă este însă expus la soare, se transformă într-o otravă mortală.

- Pe legea mea, nu vreau să am un asemenea element mortal în gură, spun eu apăsat.

Domnul Ashmole îşi apropie lumânarea de faţă şi îmi arată o serie de dinţi negri, acoperiţi cu metal.

- îi am pe ăştia de cincisprezece ani. Am fost primul pacient al lui Nathaniel şi pot spune cu mâna pe inimă că mi-a salvat viaţa. Nu mi-a reparat doar dinţii, ci şi un os rupt de la mâna dreaptă, şi m-a protejat de friguri, cu colierul lui din păianjeni.

Colier de păianjeni? Cred că domnul Draycott şi Zidana s-ar înţelege de minune.

Observându-mi ezitarea, domnul Ashmole zâmbeşte indulgent.

- Câţi ani mi-aţi da, domnule? Să nu vă fie teamă că m-aţi putea insulta, nu o să iau nimic în seamă.

- Cincizeci, poate cincizeci şi doi? încerc eu.

- Şaizeci şi cinci! exclamă el şi îl bate pe domnul Draycott pe spate. Şi totul se datorează amestecului lui tonic, pe care îl iau zi de zi. Dacă m-aţi fi văzut acum cincisprezece ani, nu m-aţi fi recunoscut, căci mă degradam cu repeziciune, dar tinctura lui spagirică[1] m-a făcut să mai pun ceva carne pe oasele astea şi mi-a păstrat muşchii în formă. Cât despre păr, ia trage puţin de el, domnule. Nu te teme, trage bine.

Trag uşor de peruca lui şi, spre surprinderea mea, buclele bogate sunt bine ancorate.

- Vedeţi? De ce nu este recunoscut şi slăvit de toţi chiar nu pot înţelege.

Domnul Draycott roşeşte.

- Ei, hai, hai acum, Elias, nu fac minuni. Tot ce am făcut a fost să mai prelucrez puţin reţeta. E de multă vreme binecunoscut că Primum Ens Melissae este un tonic puternic, potrivit atât pentru femei, cât şi pentru bărbaţi.

-1 l-a dat servitoarei lui, Agnes, care e trecută de şaizeci de ani, şi i-a căzut tot părul până a rămas chelă ca un bebeluş, mi se confesează domnul Ashmole.

- Şi asta nu i-a plăcut deloc!

- Dar apoi i-a crescut la loc, negru şi lucitor ca în tinereţe, şi i-a revenit menstruaţia pentru prima oară în douăzeci de ani. Anul trecut a născut un băiat sănătos. Ori dacă asta nu e o minune, atunci nu ştiu ce e!

Simt cum mă trec furnicături pe spinare. Oare am găsit elixirul Zidanei? Pare a fi prea frumos pentru a fi şi adevărat, însă, cu fiecare clipă care trece, ascultându-i pe cei doi vorbind, încep să

[1] Chimic, care ţine de spagirie (nume dat de şcoala lui Paracelsus alchimiei),
(n.tr.)

cred că aşa e. Ca să nu mai lungesc povestea, l-am lăsat pe alchimist

să îmi trateze dinţii, ceea ce n-a fost o experienţă atât de neplăcută pe cât mă aşteptam, ba chiar am putut să consum fără probleme o supă de fasole, carne de miel rece şi pâine, alături de domni, în timp ce mă gândeam la următorul pas. E deja întuneric când vine vremea să plec. Pe umăr car un săculeţ de pânză care conţine lupa promisă şi un flacon cu dop, cu un lichid galben şi strălucitor ca soarele. Domnul Ashmole insistă să mă însoţească până la White Hali.

- Se află pe drumul meu de întoarcere spre Lambeth, şi poate, cu această ocazie, aş reuşi să iau pintenii mauri pe care mi i-a oferit cu atâta generozitate ambasadorul, în această dimineaţă, în schimbul lupei.

în timp ce ne plimbăm prin Temple Gardens şi luna se oglindeşte în apa râului printr-o spărtură din nori, poleind-o cu o foiţă strălucitoare de mercur, pierdut în euforia de a fi avut atâta noroc, tocmai mă gândesc că nici că văzusem o privelişte mai încântătoare, când suntem opriţi de nişte hoţi la drumul mare. Sunt doi zdrahoni cu feţele acoperite, pentru a nu putea fi recunoscuţi.

- Dă-mi sacul ăla, ticălos negricios! strigă unul din ei la mine.

-Tu de colo! îl înfruntă celălalt pe domnul Ashmole. Bijuteriile, banii şi tot ce ai la tine.

Se reped asupra noastră, învârtind bâte în mâini, iar unul dintre ei îl doboară de domnul Ashmole. în timp ce mă reped spre el să îl apăr, celălalt mă loveşte în stomac cu bâta, facându-mă să îmi pierd răsuflarea. încearcă să îmi smulgă sacul, însă îi opun rezistenţă cu disperare. Greşesc făcând asta, căci o altă lovitură îmi taie efectiv picioarele, şi mă prăbuşesc cu un zgomot rău prevestitor peste sac. Când încerc să mă mişc, disting sunetul atât de uşor de recunoscut al sticlei sparte. Mă înfurie în aşa măsură gândul că am pierdut preţioasa lupă şi mă simt aşa de vulnerabil, încât mă ridic deîndată în picioare. în timp ce atacatorul meu se repede spre mine, îi înşfac bâta şi i-o smulg din mână cu putere, facându-1 să îşi piardă echilibrul. îi pun piedică şi el se rostogoleşte pe iarbă, izbindu-se de un copac. întorcându-mă, îl văd pe domnul Ashmole aplecat asupra celui de-al doilea bărbat. Văzându-mă venind spre el cu bâta ridicată, nelegiuitul o ia la sănătoasa înjurând, urmat şi de celălalt după câteva clipe, care, ridicându-se de pe jos, o ia la picior şontâc-şontâc.

- Sunteţi bine, domnule?

Domnul Ashmole îşi examinează haina ruptă.

- Să-i ia naiba, era unul dintre cele mai bune costume ale mele, însă, în afară de asta, nu am păţit mare lucru. Dar dumneavoastră?

Eu scutur demonstrativ sacul şi zgomotul de sticlă spartă vorbeşte de unul singur. După ce studiez mai bine cum stă treaba, descopăr că nu numai lupa s-a spart, ci şi flaconul.

Ne despărţim la Westminster, şi domnul Ashhmole îşi cere încontinuu scuze pentru ruta nefericită pe care a ales-o, căci zona grădinilor este binecunoscută pentru furturi, după lăsarea întune-

ricului. Face semn unui luntraş să îl treacă râul până la Lambeth, în timp ce eu parcurg singur, pe jos, cele câteva sute de metri, cam dezumflat după starea euforică de mai devreme. Gărzile de la palat mă privesc curioase şi unul dintre bărbaţi îi spune tovarăşului său ceva ce nu pot auzi, după care amândoi izbucnesc în râs. Sus, în apartamentele în care este cazată delegaţia ambasadorului, e linişte. Hotărăsc că ar fi mai bine să îi prezint situaţia lui ben Hadou şi să scap astfel de sentimentul neplăcut pe care îl am. Tocmai când mă pregăteam să bat la uşă, aceasta se deschide, şi o femeie iese afară chicotind şi încercând să îşi vâre la loc sub bonetă părul de culoarea mierii. îşi ţine ciorapii pe braţ. Nu mai e nici o îndoială ce treabă a avut pe acolo.

- Bună, Kate.

Ea îşi duce mâna la gură şi se înroşeşte puternic, după care îşi strânge fustele şi o ia la fugă spre scările care duc în mica bucătărie.

Ben Hadou încearcă să se uite la mine de sus, dar nu prea îi iese.

-E o legătură cât se poate de inocentă, protestează el.

- Nu e treaba mea, sidi, ce faceţi, spun eu, fără a-mi putea ascunde un zâmbet ştrengăresc.

El păleşte.

- Nu trebuie să afle nimeni despre povestea asta, înţelegi? Nu e ceea ce pare, o să ne căsătorim.

- O să vă căsătoriţi?

El încuviinţează printr-o mişcare a capului.

- Da, dar să nu sufli o vorbă. Dacă se află, o să avem probleme.

Ne privim în ochi, apoi privirea îi alunecă în jos.

- Doamne Dumnezeule, Nus-Nus, ai făcut pe tine?

Mă uit şi eu în jos. în locul în care s-a spart flaconul, pe haina mea albă a apărut o pată incriminatoare de un galben viu. Emoţiile şi descoperirile pe care mi le-a rezervat această zi au fost prea mult

pentru mine, şi mă decid că, până la urmă, nu are nici un sens să explic ce s-a întâmplat.

Camera mea pare ciudat de liniştită fără prezenţa lui Momo sau a lui Amadou. Mă aşez pe marginea patului şi stau acolo o bună bucată de Vreme, în timp ce gândurile mi se învârt în cap. Apoi încerc să spăl pata de pe haină cum pot mai bine, dar, hotărâtă parcă să îşi demonstreze rezistenţa la schimbare, tinctura nu se lasă curăţată.

CAPITOLUL 36

5 februarie 1682

A doua zi mă trezesc devreme, plin de un entuziasm şi de o energie greu de explicat. Astăzi urmează să îl prezint pe fiul lui Alys regelui, şi de îndată ce această întâlnire va avea loc, totul va fi bine.

După ce suport o întâlnire plictisitoare între ambasador şi miniştrii Maiestăţii Sale în legătură cu tratatul propus, şi mai tărăgănată şi chiar mai puţin decisivă decât ultima, ben Hadou mă

concediază, într-un final. E aproape ora amiezii. Cu atât mai bine, mă gândesc, deoarece în felul acesta va trebui să îl ţin pe Momo ascuns şi mai puţin timp. Mă îndrept spre apartamentele ducesei de Portsmouth, traversând labirintul de coridoare şi de galerii, şi tocmai când trec de ultima cotitură, dau peste Jacob, care vine din sens opus. Când mă vede, chipul lui capătă o expresie aproape tragicomică.

- Veneam să te văd.

- Veneam eu să te văd, îi răspund binedispus. Urmează să îl prezint pe Momo regelui, în privat, în apartamentele sale, în această seară.

-A... a plecat. Asta veneam să îţi spun.

- A plecat?

- Am întreabat-o pe madame unde e şi ea a fluturat din mână spunând Il nest plus â moi[1].

- Cum? întreb şi simt un gol în stomac de parcă aş fi înghiţit un tun.

- Nu a vrut să îmi spună. Poate are să îţi explice ţie.

Louise se află la garderobă şi răsfoieşte o gazetă, înconjurată de însoţitoarele ei agitate. Când mă vede, chipul i se lăţeşte într-un zâmbet uluitor.

[1] Nu mai e la mine, în limba franceză, în original (n.tr.)

- Domnule Nus-Nus! Ce frumos din partea dumitale. Hai, vino şi aşază-te lângă mine. Ce zici de acest nou stil de parură? Crezi că e prea înaltă pentru mine? Oare îmi va alungi prea mult faţa?

Spunând asta, întoarce revista Le Mercure Galant spre mine, unde mă întâmpină imaginea unei femei purtând o parură de dantelă care o face să semene foarte mult cu un ridicol papagal cu creastă.

- E hidoasă, spun eu scurt, uitând de bunele maniere.

- Bărbaţii! Ce ştiu ei despre modă? spune ea izbucnind într-un râs strident şi lovindu-mă în joacă cu revista.

- Am venit să vă întreb de micuţul dumneavoastră paj.

-Jacob? întreabă ea surprinsă. Dar era aici acum câteva minute.

- Nu Jacob, celălalt, băieţelul.

Văd cum se înnegurează la faţă.

- A, Miette? Micuţul văr al lui Jacob? Era tare drăguţ, dar, din păcate, a trebuit să îl concediez. Are... cum să spun... apucături de gaiţă, zice ea aplecându-se confidenţial spre mine.

O privesc perplex, neînţelegând ce vrea să spună.

- Un voleur[1]! Un nenorocit de hoţoman. Mes pauvres bijoux[2]! Ieri după-amiază am găsit trei şiraguri de perle şi cea mai bună broşă cu smaralde a mea ascunse printre lucrurile lui. Pe urmă, am pierdut atât de mult la jocul de cărţi noaptea trecută că, până la urmă, cel mai bun lucru a fost să îl vând, având în vedere că nu stau chiar strălucit cu banii. Agentul mi-a făcut un preţ bun.

- Oricât v-a dat pe el, plătesc dublu! Triplu! strig eu.

-Pentru ce atât de mult, cheri[3]? îl poţi lua pe Jacob! mă bate

Louise pe braţ. Ce ne facem când un cioroi vrea ca servitor un alt cioroi? Of, s-a întors lumea cu susul în jos!

Cinci minute mai târziu, o rup la fugă prin Tilt Yard, şi apoi prin St James's Park, cu numele şi adresa în buzunar.

Ghinionul însă mă urmăreşte. Agentul, domnul Lane, nu e la casa lui din Pali Mall, ci la biroul din Cornhill. Nu am nici cea mai vagă idee unde e Cornhill - sună ameninţător de rural şi de departe -, dar notez adresa pe care mi-o dă servitorul şi fac semn după o birjă. Vizitiul e de acord să mă ducă acolo în schimbul unei

[1] Un hoţ, în limba franceză, în original (n.tr.)
[2] Sărmanele mele bijuterii, în limba franceză, în original (n.tr.)
[3] Dragule, în limba francez,ă în original (n.tr.)

taxe înfiorător de ridicate, însă doar dacă accept să merg cu el pe capră.

- Nu pot fi văzut luând pasageri ca dumneata înăuntru, că mă pun rău cu oamenii cu stare şi mi se strică afacerile, spune el.

Sunt tentat să o iau pe jos, dar îmi înghit mândria şi, în plus, se dovedeşte că prejudecata bărbatului are şi un avantaj, căci priveliştea de sus, de pe acoperişul birjei, e captivantă, pe măsură ce şerpuim printre străzile aglomerate ale capitalei. în curând ajung să recunosc obiective turistice şi străzi. Acolo e râul, iar pe acolo m-am plimbat cu domnul Ashmole, când am mers să îl vizităm pe domnul Draycott. Dincolo, la intersecţia cu Chancery Lane, strada o coteşte spre nord, către locul de întâlnire al Societăţii Regale. Mă simt uşurat că încep să înţeleg câte ceva din geografia oraşului, care este mai mic decât am crezut la început. Când ajungem la Cornhill, mă consolez cu gândul că aş putea, la nevoie, să fac drumul înapoi pe jos, fără să mai trebuiască să îmi calc pe inimă din cauza unui birjar londonez. îmi amintesc apoi că îl voi avea pe Momo cu mine şi că picioruşele copilului ar putea reprezenta o problemă. Ei bine, mă voi gândi la asta când va veni momentul, îmi spun, încă plin de optimism, şi îi plătesc birjarului taxa de doi şilingi.

Nu e nimic simplu. Mă uit mai îndeaproape la adresă. Am scris doar „Jonathans", şi mi s-a părut simplu de găsit, când am notat-o, dar străduţa se dovedeşte a fi un mic regat în sine, cu tot felul de alei şi bifurcaţi!, toate întunecoase şi cavernoase, căci soarele nu pătrunde în unghiurile lor înguste. Merg în continuare, simţindu-mă neînsemnat şi copleşit în faţa clădirilor înalte, ce fac să răsune conversaţiile tinerilor care trec pe lângă mine, prea plini de sine şi de discuţia lor pentru a lua în seamă un străin pierdut, aflat în căutarea unei clădiri anume. Trec de magazine care vând peruci, însă aroma care domneşte în atmosferă este aceea de cafea. Opresc un băiat care duce un sac în spate.

- îl caut pe Jonathan, Jonathan Lane, îi spun eu.
- Ha? îmi răspunde el cu o faţă nedumerită.
- E agent de sclavi.
- Nu cunosc nici un Jonathan Lane, dar Jonathans e chiar acolo,

peste drum de aleea aia, îmi spune el, arătând spre o cafenea mare, încadrată de coloane. Acolo îşi fac afacerile negustorii.

Jonathans e o cramă imensă, zgomotoasă şi plină de oameni serioşi, cu pălării în trei colţuri pe cap, care discută grăbit unii cu alţii, la mesele acelea îngrămădite. Prind câte un cuvânt din

conversaţie în timp ce mă holbez prin încăpere - „randament“ şi „mărfuri“, „fonduri“ şi „marje“. Este limbajul folosit în comerţ, însă singurele schimburi de bani par a fi pe mâncarea şi băutura servită în local. îl întreb pe un băiat cu şorţ, care duce o tavă cu ceşti de cafea, unde aş putea să îl găsesc pe domnul Lane, fiind nevoit să urlu ca să acopăr toată zarva aceea.

- Acolo, spune el, arătând spre un colţ îndepărtat. Este acolo cu domnul Hyde, agentul ducelui de York de la Royal African Company.

îmi fac loc până la ei cu oarecare dificultate şi sunt nevoit să stau acolo preţ de câteva clipe, până când vreunul din cei doi mă bagă în seamă, atât de prinşi sunt de afacerile lor. în cele din urmă, cel cu peruca lungă, maro-deschis, ridică privirea.

- Nu mai vreau cafea, mulţumesc, spune el, după care se uită din nou în altă parte.

Partenerul lui, un bărbat care poartă o haină de catifea albastră, bogat decorată cu brandenburguri scumpe, mă priveşte acum, plin de curiozitate.

- Nu lucrează aici, Thomas, nu în costumul ăsta oriental. Asta dacă nu cumva e vreo şmecherie ca să ne vândă o marcă nouă de cafea turcească. Poate e unul de-al tău?

- Nu eşti unul de-al meu, spune Thomas întorcându-se şi studiindu-mă din cap până-n picioare. Ce doreşti?

îi explic că sunt în căutarea copilului care se afla în slujba ducesei de Portsmouth, în dimineaţa aceea.

-A, negroteiul lui Louise. Ce-i cu el?

- Vreau să îl cumpăr.

Amândoi izbucnesc în râs.

-Aşadar, te bagi şi tu în afaceri? îţi vinzi rudele?

- Mă aflu aici cu delegaţia ambasadei marocane. A avut loc o neînţelegere nefericită şi copilul a fost vândut din greşeală.

- Cu siguranţă, nu a fost nici o neînţelegere, spune Thomas Lane, devenind brusc nervos. I-am oferit o sumă foarte bună!

Celălalt bărbat, domnul Hyde, se uită chiorâş la mine.

- Nu eşti originar din Maroc, nu? De unde eşti?

îi spun, şi el zâmbeşte atotştiutor.

- A, îmi făceam griji că Africa Company a ratat o mică mină de aur, unde puteam găsi bărbaţi de statura ta. Dar nu, avem sub control regiunea aceea. E bine de ştiut.

Nu înţeleg pe deplin ce vrea să spună cu asta, dar trebuie să aibă

de-a face cu sclavia, ceea ce înseamnă că e un demon, iar agentul care face afaceri cu el nu e nimic altceva decât un alt profitor de pe urma suferinţei umane. Ideea de a le da bani oricăruia dintre ei îmi repugnă, dar trebuie să îl salvez pe Momo.

Mă întorc din nou spre domnul Lane.

- Oricât v-a dat ducesa pentru el, vă pot oferi mai mult, astfel încât nu aţi avea decât de câştigat.

-Mi-e teamă că e prea târziu, spune el răsfirându-şi degetele. Aveam deja un client în aşteptare. I l-am vândut în această dimineaţă doamnei Herbert. Voia ceva special, cu care să se laude la premiera cu The City Heiress din această după-amiază.

O oră mai târziu am reuşit să mă întorc, traversând Londra, la Dorset Garden Theatre, pe malul râului, la sud de Fleet Street. Nenorocul nu s-a dezlipit de mine nici de această dată, căci aproape imediat ce am ieşit din cafenea, a început să plouă. Când ajung la destinaţie, hainele îmi sunt lipite de piele, iar turbanul şi-a dublat greutatea. Căutând adăpost sub nişte copaci, încep să storc nenorocitul de turban şi să mi-1 înşurubez iar pe cap, privind la trăsurile care se adună acolo pentru a-şi descărca pasagerii. Deşi e de-abia ora patru după-amiaza, făcliile au fost aprinse, căci e o zi tare înnorată. Lumina lor intermitentă îmi permite să îi văd bine de tot pe spectatorii care merg la teatru. Nu iau în seamă trăsurile obişnuite, gândindu-mă că sunt şanse mari ca o femeie care cumpără un copil negru, ca accesoriu pentru o asemenea ocazie, să îşi facă intrarea cu mare pompă. în ciuda vremii urâte, s-a strâns o grămadă de lume care vine să vadă piesa, şi nu peste mult timp, piaţeta din faţa teatrului geme de trăsuri. Eu le urmăresc pe toate cu ochi de vultur, dar nu e nici urmă de Momo, ci doar femei mascate, galante, purtând peruci pudrate. Sosesc apoi trei trăsuri aurite, toate în acelaşi timp, din care coboară pasageri îmbrăcaţi în haine scumpe - toate numai pene de struţ şi mătase -, care se grăbesc să se ascundă de ploaie, urcând repede scările şi fugind în interiorul teatrului.
E o busculadă atât de mare, încât nici nu pot discerne printre atâtea roţi şi cai, aşa că trebuie să ies de la adăpost. Mi se pare că o văd pe femeia care a stat lângă ben Hadou la cina dată de ducesă. Da, iat-o, şi lângă ea e ducesa de Mazarin, cu chipul ei deosebit încadrat de o masă de bucle negre care îi ies de sub glugă. E însoţită de servitorul ei, Mustafa, îmbrăcat în brocart stacojiu şi cu o lungă mantie neagră pe deasupra. Sunt atât de vrăjit de apariţia lor, încât sunt pe punctul

de a rata sosirea unei trăsuri cu patru cai, de o opulenţă nemaipomenită, din care coboară doi servitori magnific înveşmântaţi, cu umbrele mari, şi trei femei, dintre care una poartă o rochie la fel de mare ca un divan. îl văd pe Momo preţ de o clipă, gătit tot în costumaşul lui din dantelă aurie, care intră repede, împreună cu femeile acelea, în clădire.

O iau la fugă, traversând curtea în care sunt trăsurile, şi alerg pe scări după ei, dar sunt oprit la uşă şi mi se cere taxa de intrare. Mai

pierd câteva secunde până încerc să caut prin monedele străine, dar apoi îmi pierd răbdarea şi trântesc un pumn de bani în palma bărbatului. înăuntru e un mare haos. Holul de la intrare e o amestecătură pestriţă de oameni, şi cu toate că sunt cu un cap mai înalt decât majoritatea dintre ei, perucile, penele şi parurile lor ridicole nu mă lasă să văd nimic. în cele din urmă, îl localizez pe Mustafa şi îmi fac loc până la el. Ne privim în ochi.

- Senufo? întreabă el, dând din cap de parcă m-ar cântări.

încuviinţez din cap.

- Asante[1]?

- Dogomba, specifică el. Marcajele lui tribale sunt mici linii verticale care i se scurg pe obraji ca nişte lacrimi.

- Poţi să mă ajuţi? Caut o femeie numită doamna Herbert şi care are un băieţel cu ea.

-Deţine o lojă la etaj, spune el cu o expresie de dispreţ pe chip.

îi mulţumesc şi mă întorc în direcţia scărilor, însă el mă prinde de braţ.

- Vino sus cu noi. Mergi încet în spatele nostru, căci urc şi eu cu doamna mea, în câteva minute. O să fim cam mulţi, mai e şi doamna Behn cu noi.

Doamna Behn e înconjurată de un grup mare de oameni care vin să o felicite şi să fie văzuţi în compania celei care a scris piesa. Ducesa de Mazarin îşi face intrarea ca o corabie pe mare şi o ia pe sus. Apoi urcăm scările înguste care duc la balcon, şi nimeni nu mă opreşte în timp ce ne croim drum spre loja închisă. Din acest cuib de vultur pot vedea întregul teatru, chiar dincolo de balcon şi în lojele private, în stal, unde femei mascate se amestecă printre cei de rând. Balconul superior este decorat magnific, cu scaune capitonate cu pluş şi cu amoraşi auriţi peste tot. Acord însă doar câteva minute tuturor acestor lucruri, căci dintr-odată îl văd pe Momo două loje

[1] Grup etnic din Ghana şi de pe Coasta de Fildeş (n.tr.)

mai încolo, lângă o femeie enormă, toată împopoţonată, care trebuie să fie doamna Herbert, şi două femei mai slăbuţe, nişte versiuni mai tinere ale propriei ei persoane, care trebuie să fie fiicele ei, şi o pereche de servitori în livrele. Atenţia lui Momo este concentrată asupra unui căţel miniatural, pe care îl ţine în braţe. Amândoi poartă câte o zgardă bătută în diamante.

Muzicienii încep să interpreteze o melodie. Cu toată discreţia de care pot da dovadă, mă depărtez de suita ducesei şi ies pe coridorul îngust care dă spre celelalte loje. Deschid uşa celei de-a doua loje şi bag capul înăuntru. De îndată, un servitor se aşază în calea mea, părând foarte agitat.

- Băgaţi de seamă că sunt înarmat.

- Am nişte afaceri de discutat cu doamna Herbert, nu îmi ia mult.

- Vă spun că trebuie să plecaţi, domnule, începe piesa.

Aşa şi este. Patru domni purtând haine colorate au ieşit pe scenă

şi iau diverse poziţii. Un lacheu în livrea îi urmează, cu o mantie în mână. în timp ce aceştia încep să vorbească, iar servitorul doamnei Herbert nu se poate abţine să nu tragă şi el cu ochiul la ce se întâmplă, îmi fac loc pe lângă el.

- Doamnă Herbert...

Una dintre fiice scoate un mic ţipăt când mă vede, însă în rumoarea generalizată din teatru acesta se pierde, căci lumea a început deja să îi fluiere pe actori, huiduindu-1 pe unchiul sever şi aplaudându-1 pe nepotul inutil. Cealaltă fiică se ascunde în spatele evantaiului.

-Pleacă de-aici, ticălosule! ţipă doamna Herbert, ducându-şi mâna la bijuteriile de la gât. Nu o să mă furi, cu atît mai puţin în văzul tuturor!

- Doamnă, dar nu sunt hoţ, am venit pentru băiat. Ducesa de Portsmouth l-a vândut din greşeală şi am venit să îl iau înapoi.

Auzindu-mi vocea, Momo se întoarce spre mine, cu ochii şi cu dinţii lui strălucitori, şi cu feţişoara lui încă la fel de neagră ca a mea.

- Dumnezeule, dar de-abia l-am cumpărat în dimineaţa asta, şi am plătit şi o grămadă de bani pentru el!

- Mi s-a spus să vă ofer dublul sumei pe care aţi plătit-o pentru el.

îi arăt aurul, dar ea dă din cap că nu.

- Nu aş putea face una ca asta. Draga de Fanny îl îndrăgeşte atât de mult!

- Vă voi oferi mai mult, ca să o ajutăm pe draga de Fanny să nu mai sufere atât, spun eu disperat.

Habar n-am cine e Fanny.

In timp ce doamna Herbert se gândeşte, privirea îmi alunecă dincolo de Momo, spre scena luminată şi mulţimea de dedesubt. Ceva mi-a atras atenţia, poate un al şaselea simţ, pentru că în stal, în mijlocul unei mulţimi de pălării şi mantale negre, un singur chip stă întors de la scenă şi priveşte în sus, căutând cu atenţie prin balcon.

Este renegatul englez Hamza. Carevasăzică a scăpat din închi-soare. Ori poate că i-a mituit pe gardieni cu ajutorul lui Rafik.

De îndată ce privirea mi se opreşte asupra lui, mă vede şi ne privim în ochi. Imediat începe să îşi facă loc prin mulţime.

Arunc aurul în poala doamnei, îl înşfac pe Momo de mână şi îl trag după mine.

- Fanny, se tânguieşte una dintre fiice.

-Hoţul! strigă doamna Herbert, iar cei doi servitori o iau după mine fără prea mare tragere de inimă.

Smulg câinele din braţele lui Momo şi îl arunc spre ei. în eforturile lor de a o prinde pe draga de Fanny, servitorii se prăbuşesc unul peste celălalt, doborând-o şi pe una dintre fiice, care, la rândul ei, se împiedică de mama ei, în timp ce câinele aleargă în jurul lor lătrând fericit, de parcă nu s-ar mai fi distrat niciodată aşa de bine.

îi fac vânt lui Momo prin uşă, pe coridor, şi apoi ne împleticim pe treptele înguste spre holul de la intrare şi ieşim în ploaia torenţială, care începe deîndată să spele vopseaua de pe chipul lui Momo, transformându-1 într-un spectacol grotesc de dâre.

- Stai, eunucule, opreşte-te ! urlă Hamza ieşind afară din teatru. Ştiam eu că eşti un şarlatan! continuă el cu un aer de triumf, văzând machiajul scurs al lui Momo.

Fără prea mari menajamente, îl arunc pe Momo pe umăr şi o iau la fugă, cu picioarele lovind pietrele de pavaj ude şi cu disperarea umplându-mi muşchii de energie. Mă strecor printre trăsuri şi cai sforăitori şi o iau în zigzag la dreapta, apoi la stânga, prin labirintul de străduţe din spatele teatrului, fără a avea vreun alt scop în minte decât acela de a-mi face pierdut urmăritorul. Simt cum plămânii îmi iau foc, dar continui să fug, luând-o la dreapta, apoi la stânga, şi apoi drept de-a lungul unei alei înguste, presărate cu gunoi urât mirositor. Când îmi dau seama însă că aleea nu are ieşire, e deja prea târziu.

Aud paşi în depărtare şi deodată, iată-1 apărând. Silueta renegatului se proiectează la intrarea pe alee. Mă uit în jur, dar nu e nici o cale de ieşire. Hamza vine pe jumătate alergând, cu un cuţit strălucind în mână.

-M-ai făcut să alerg peste tot ca nebunul zilele astea, nenorocitule, dar uite, mă simt generos, aşa că pune băiatul jos şi pleacă, dacă ştii ce e bine pentru tine.

E doar la câţiva metri de noi, rânjind diabolic.

- Va trebuie să mă ucizi, îi spun eu pe un ton funest.

-Ţi-au scos şi creierii când ţi-au tăiat boaşele? Nu e nevoie să o faci pe eroul, râde el. Nu-i va face nimeni nici un rău băiatului, doar o să îl ducem acasă la tăticul lui şi o să ne luăm banii de recompensă pentru că i l-am sculat din morţi, de vreme ce nu l-am putut face pe nenorocitul de postăvar să plătească pentru el; dar cine îl poate acuza pentru asta? Uite, chiar nu ai nimic de pierdut, dă-mi băiatul şi întinde-o. Ia un vas spre America sau în altă parte. Am auzit că au o grămadă de muncă pentru negricioşi aşa zdraveni ca tine.

îl iau pe Momo de pe umăr şi îl aşez în braţe. El mă priveşte cu ochii mari.

- S-a terminat jocul, Nus-Nus?

- Mă tem că da, dragul meu. Fugi, Momo, fugi înapoi la teatru, du-te! îi strig de îndată ce picioarele îi ating pământul, când îl dau jos.

îl împing puţin şi el o zbugheşte, strecurându-se perfect pe lângă renegat, care înjură birjăreşte şi se întoarce să o ia la fugă după el, cu lama cuţitului strălucind în întuneric. Eu mă arunc asupra lui şi ne rotogolim amândoi în mizerie. El se suceşte şi se rostogoleşte, mă înşfacă apoi, reuşind cumva să îmi pună cuţitul la gât. Ne luptăm sălbatic, rostogolindu-ne pe jos, printre mizerii de tot felul şi resturi de legume. în focul luptei, turbanul mi se desface şi se

încurcă în cuţitul lui. El înjură şi încearcă să îl elibereze, însă eu trag de turban şi îl lovesc cu putere în faţă, ochindu-i nasul rupt. El începe să urle şi să se umple de sânge, murdărindu-mă şi pe mine. Cu toate astea, tot nu dă drumul la cuţit. Clătinându-mi capul în toate părţile, reuşesc să mă eliberez de cutele de bumbac care îmi acoperă ochii şi îl lovesc cu putere în braţ. El scoate un strigăt şi cuţitul îi cade din mână, rostogolindu-se departe în întuneric.
Mă duc după el, simţind o mare bucurie în timp ce pun mâna pe el. Apoi însă, pumnul lui Hamza mă loveşte în ureche şi văd negru în faţa ochilor. Mă prăbuşesc într-o parte şi scap mânerul cuţitului.

în clipa aceea de neatenţie, piciorul lui mă loveşte în stomac, făcându-mă să vomit şi să horcăi. Pe Maleeo, dar asta chiar a durut, nu glumă! Durerea e greu de suportat, dar, din fericire, reuşesc să îi blochez a doua lovitură, prinzîndu-i piciorul şi trăgându-1 de el, astfel încât să se prăbuşească lângă mine. Este un om puternic, însă şi el are experienţă în luptele de stradă. în plus, se pare că norocul e de partea lui, căci se ridică imediat şi ia din nou cuţitul. Ne ridicăm amândoi şi începem să ne mişcăm în cerc, ca nişte câini de luptă, mârâind fiecare pe limba lui şi horcăind în încercarea de a respira, plini de mizerie şi uzi până la piele. Ploaia continuă să cadă.

El începe să arunce cuţitul fără grijă dintr-o mână în alta.

- Ce să fie, eunucule, gâtul sau vintrele? spune el răguşit. Repede sau încet, nu mă pot deci...

Nici nu termină bine cuvântul, că se şi repede asupra mea. în timp ce evit lama cuţitului, alunec pe nişte legume ude sau ceva şi mai şi, aşa că lama mi se înfige în umăr. Mă îndepărtez urlând, dar cu un salt uriaş, ajunge să mă ţintuiască de perete, cu cuţitul proptit în coastele mele.

Ochii lui ieşiţi din orbite clipesc la mine prin masca de sânge care a devenit faţa lui.

- Cioroi prost! Acum va trebui să te omor. Şi când te gândeşti că tot ce trebuia să faci era să o ştergi de aici...

Cuţitul rupe ţesătura hainei, în timp ce eu mă zbat, simţind cum se strecoară în carnea mea un miros de moarte. Ce moarte urâtă, lipsită de onoare, pe o alee mizerabilă din Londra, departe de casă şi de orice ajutor. îndreaptă din nou lama cuţitului spre mine, dar apoi scoate un ţipăt şi se uită în jos, scuturând din picior. Ceva îl face să o ia la fugă, un mic demon, cu sânge în jurul gurii. Acesta rânjeşte, şi îi văd dinţii roşii, gândindu-mă, preţ de o clipă, că e Amadou, întors din morţi ca să se răzbune pe ucigaşul lui, dar în timp ce se îndepărtează în costumaşul lui de dantelă aurită, îmi dau seama că e Momo. Tot ce ştiu apoi e că o umbră enormă se desprinde din întuneric şi îl face pe renegat şi cuţitul lui să zboare în direcţii diferite. Hamza se izbeşte cu putere de zid şi se prelinge pe el în jos, cu picioarele în faţă. Tuşeşte şi înjură, încercând să se ridice, dar umbra îi pune un picior pe piept, apoi se apleacă şi, cu mare precizie şi atenţie, îi taie gâtul, dându-se apoi repede

la o parte, pentru a nu se murdări de jetul de sânge care ţâşneşte, îşi şterge după aceea cuţitul de mantaua renegatului, îl pune la loc la brâu şi se întoarce.

Am ştiut dintotdeauna că voi fi nevoit să îl ucid pe Hamza, dar să îl văd trimis aşa de eficient pe lumea celalată, în faţa ochilor mei, mă tulbură atât de mult, că nici nu pot vorbi.
- De ce? reuşesc să rostesc, în cele din urmă.
Mustafa mă priveşte enigmatic o bună bucată de vreme, după care, pur şi simplu, ridică din umeri.
- Plecasem deja de la teatru ca să vin după voi. L-am întâlnit pe băiat în timp ce fugea înapoi. Mi-a spus că era un om rău care încerca să te omoare.
- L-am muşcat, Nus-Nus, ai văzut? îmi spune Momo, îmbrăţişându-mi cu putere picioarele.
- Am văzut, îi răspund, îmbrăţişându-1 la rândul meu şi ridicând privirea. Nu ştiu ce să spun. Un simplu mulţumesc nu pare prea potrivit, însă îţi mulţumesc din suflet, Mustafa.
- Te rog, spune-mi Addo. Este numele meu tribal.
- „Regele Drumului“, spun eu, dând din cap. Aşa şi arată cum stă el acoperit de manta, cu turbanul pe cap şi cu ochii strălucitori, în întunericul care se adânceşte.
- Numele meu adevărat este Akuji.
- „Mort, însă treaz“. Foarte potrivit şi, cu siguranţă, mai bun decât Nus-Nus, spune el cu un zâmbet strâmb, care îi dezveleşte dinţii foarte albi, umbriţi de restul feţei, după care devine serios.
- O să te caute, sau, mai degrabă, o să caute doi sclavi negri. Cred însă că trei de-alde noi au şanse să dea naştere unei revolte, aşa că ar trebui să mă întorc la Hortense înainte să mi se simtă lipsa.
-Nu îţi face griji în privinţa noastră, ştiu unde să mergem, îţi mulţumesc, Addo.
Ne strângem mâinile, şi apoi el se îndepărtează, înghiţit de întuneric.
Îl duc pe Momo la casa lui Nathaniel Draycott, care, îmi dau seama că, din fericire, e la doar două străzi depărtare. încă plouă torenţial. Nu e nimeni prin preajmă, ceea ce e bine. Când ajungem la uşa lui, Momo e din nou pe jumătate alb.
Spre cinstea lui, Nathaniel nu face decât să ridice puţin din sprânceană când ne vede cum arătăm şi ne face semn să intrăm. Se holbează la Momo.
- Dumnezeule mare, micul negricios a devenit albicios! Ce „alchimie“ ciudată e asta?
Momo chicoteşte fericit.
- Domnule Draycott, teamă mi-e că trebuie să vă cer ajutorul.

îi descriu pe scurt situaţia.
- îmi pare foarte rău să vă implic într-o afacere atât de nefericită,

şi n-am să vă învinovăţesc dacă vreţi să chemaţi poliţia. Cu toate acestea, ascultaţi-mă, căci am o propunere pentru dumneavoastră.

O oră mai târziu, curat, cu rănile bandajate şi cu propunerea acceptată, mă urc în lectica pe care a chemat-o domnul Draycott pentru noi, înfăşurat într-o manta de împrumut şi cu pălăria trasă bine peste faţă. Pe drumul spre White Hali, purtătorii lecticii pufăie din greu de la efort.

- Doamne sfinte, spune unul dintre ei în timp ce cobor, cu Momo încolăcit pe coapsa mea, sub mantie. îmi cer scuze, domnule, dar cântăriţi enorm.

Eu îmi cer scuze şi îi dau ultima monedă de aur rămasă, ceea ce îl face să îşi închidă gura.

în seara aceea, după ceremonia de culcare a regelui, fug cu Momo de-a lungul unor coridoare neluminate, a unor galerii şi scări de serviciu rar folosite, adică toate acele locuri nefrecventate din palat, care ne vor duce din aproape în aproape, fără a fi văzuţi, spre scările secrete. Odată ajunşi acolo, portarul, domnul Chiffinch, ne conduce la rege.

îl găsim pe acesta servind o cină târzie. Dând cu ochii de mâncare, Momo se repede la resturi ca un animal sălbatic. Regele şi-a lăsat la o parte gătelile zilnice şi stă tolănit, purtând un halat indian. Poate că (sunt generos aici) tocmai de aceea Momo se simte atât de în largul lui, încât se aşterne la masă fără să primească vreo încurajare sau vreo permisiune. Sau, cel mai probabil, e pur şi simplu mort de foame, or asta e doar vina mea. îl mustru cu severitate pentru lipsa lui de bune maniere şi îmi cer scuze în numele lui, dar Maiestatea Sa nu îmi acordă nici o atenţie. în schimb, o expresie blândă, curioasă, i se creionează pe chip în timp ce îl urmăreşte pe băiat cum îşi umple gura cu plăcintă. După o vreme, ridică privirea spre mine.

- Ştii că obişnuiau să îmi spună „băiatul negru“, când aveam vârsta lui? Tenul meu era cu mult mai întunecat decât al micuţului ăstuia, şi n-am avut niciodată ochii albaştri. Probabil că mama lui e foarte albă.

- Are pielea foarte albă şi părul ca de aur ţesut.

Nu am mai văzut-o de patru luni pe Alys, aşa că încep să pierd contururile exacte ale chipului ei, reţinând doar acele detalii

hipnotice, precum umbra pe care i-o lasă genele ei blonde pe obraz, în bătaia puternică a soarelui, cuibul de linii fine din jurul gurii în timp ce îşi ridică buzele spre ale mele...

Regele dă din cap gânditor, după ce îi face semn lui Momo.

-Vino aici, tinere!

Cum a terminat de mâncat plăcinta, excepţie făcând firimiturile şi resturile cu care s-a mânjit pe faţă, Momo îl ascultă.

- Trebuie să faci o plecăciune. Te afli în faţa regelui Angliei.

Momo însă e prea fascinat pentru asta.

- Unde îţi sunt bijuteriile? întreabă el în schimb, facându-1 pe

rege să izbucnească într-un râs puternic.

- Regii nu au nevoie de bijuterii ca să aibă o alură regală, tinere, îi răspunde el după ce îşi vine în fire.

Momo se gândeşte o bună bucată de vreme la vorbele lui, după care îşi ia de la gât zgarda cu diamante a doamnei Herbert, de care am uitat cu totul, în graba mea de a-1 aduce aici nevătămat, şi i-o înmânează solemn suveranului.

- Atunci nu am nevoie de astea, spune el cu un aer regesc.

Apoi, începe să îşi golească buzunarele costumaşului de dantelă, scoţând la iveală o broşă cu perle, o pereche de cercei cu diamante, şi un lanţ fin de aur cu un crucifix.

înlemnesc.

-Of, Momo...

Carol ridică din sprânceana lui neagră, stufoasă.

- Ei bine, avem o adevărată captură aici. Ştii ce facem cu hoţii în regatul meu?

Momo scutură din cap, perplex.

- O, nu, nu le-am furat, spune el graţios. Am doar grijă de ele. Dar nu mai am nevoie de ele acum, pentru că tu eşti regele şi îţi aparţin. în Maroc, sultanul deţine tot ce se află în regat.

- Şi el ştie asta?

- Da, tăticu îmi spunea mereu: „Tot ce vezi îmi aparţine, Momo. Toţi oamenii şi tot ceea ce au ei este al meu“. Aşa stau lucrurile când eşti rege.

- Pe legea mea, stră-străbunicul tău te-ar fi iubit tare mult, spune regele zâmbind strâmb.

- Stră-străbunicul lui? spun eu, încruntându-mă.

- Tatăl meu, regele Carol I.

Eu continui să dau prosteşte cu stângul în dreptul.

-Teamă mi-e că stră-străbunicul băiatului e mort de mult la Haga, în Olanda.

- Trebuie să recunosc că a trecut multă vreme de când am fost în exil în acel oraş, acum mai bine de treizeci de ani.

Carol mă priveşte curios înainte să îşi dea, în cele din urmă, seama cum stau lucrurile.

-N-ai ştiut?

- Din păcate, sire, cred că m-aţi pierdut.

El se ridică, traversează încăperea şi, ajungând la un cufăr încrustat cu email, scoate din el pergamentul brodat al lui Alys. îl desface în faţa mea şi citeşte:

Sire, iertaţi-i nefericitei voastre supuse îndrăzneala.

Nu cer nimic pentru mine, ci vă implor doar să aveţi grijă de fiul meu, micuţul vostru nepot Carol, cunoscut şi sub numele de Mahomed,fiu al lui Ismail, sultan al Marocului, care mă ţine ca soţie a lui aici, în oraşul Meknes.

Cu ruşine şi disperare, fiica voastră Alys

Născută de Mary Swann în Haga, în octombrie 1649

Lumea mea se prăbuşeşte. Mă trântesc pe un scaun şi închid ochii. îmi ia câteva minute bune să îmi revin şi, când deschid ochii, îl văd pe rege, chel ca un struţ, decorându-1 pe Momo cu marea lui perucă neagră cu păr lung.

- Crezi că o să îţi placă să porţi aşa o monstruozitate, tinere? Va trebuie să o faci, dacă vei creşte aici, să ştii, deşi nenorocitele astea ţin grozav de cald şi te mănâncă tare de tot capul de la ele.

-O să încep o nouă modă, declară Momo scuturându-se de oribila perucă.Toată lumea are să se radă în cap, ca tine şi ca Nus-Nus, şi are să poarte o pălărie, când e frig.

- Ce băieţel înţelept eşti tu! O să te răsplătesc, desigur, că mi l-ai adus, spune regele, uitându-se la mine. O să îl duc la Nelly acasă. Ea o să îl iubească grozav, şi eu îl voi vizita adesea. Ne vom distra de minune acolo.

- Nu doresc nici o recompensă, spun eu cu vocea răguşită.

Alys nu a cerut nimic pentru ea, nici măcar să fie răscumpărată. A renunţat pentru totdeauna la fiul ei. Mă blestem că n-am deschis nenorocitul de pergament şi n-am adăugat asta eu însumi în el. Ei bine, e prea târziu pentru aşa ceva.

- Şi ce se poate face pentru mamă, sire? Este ţinută prizonieră, deşi nu din vina ei a fost capturată de piraţi, de pe un vas care mergea spre Anglia.

îl văd cum se înnegurează la faţă.

- Ei bine, asta e ceva cu totul diferit. Doamna îi aparţine sultanului acum, şi din câte mi s-a spus, el nu este un om cu care să vrei să ai discuţii în contradictoriu. în plus, înţeleg că negocierile privind Tangerul nu merg prea grozav.

Mă văd nevoit să îmi muşc limba. Discuţiile privind Tangerul nu au progresat nu doar din cauza intransigenţei miniştrilor regelui şi a faptului că Ismail i-a dat instrucţiuni clare lui ben Hadou să fie cât mai evaziv, ci şi - îmi dau acum seama - din cauza faptului că stimatul nostru ambasador s-a încurcat cu Kate, care nu mai este acum servitoare, şi trage de timpul petrecut aici pentru a-şi vedea de propriile plăceri.

- Dar sire, dacă rugămintea ar veni de la dumneavoastră în mod direct, ca de la un monarh la altul, poate că s-ar putea aranja să fie răscumpărată?

Regele mă opreşte printr-o ridicare de mână.

- Dragul meu băiat, regatul e şi aşa aproape ruinat, or răscumpărările sunt o treabă cam scumpă. Cum nu putem să aranjăm nici măcar nişte termeni potriviţi privind răscumpărarea amărâţilor luaţi prizonieri în Tanger, nu văd să fie mari speranţe în a aranja eliberarea unei persoane atât de preţioase precum soţia sultanului.

- Dar Alys este propria voastră fiică! spun, deşi încă mi se pare ceva imposibil.

- Dacă aş începe să intervin în căsniciile tuturor odraslelor mele, viaţa mea ar fi cu adevărat una grea. în plus, nu o pot recunoaşte

oficial ca fiică a mea, pentru că ar fi mult prea complicat. De asemenea, trebuie că doamna s-a convertit, de vreme ce i-a născut sultanului un fiu.

- Sub mari presiuni, sire, spun eu dând din cap nefericit.

Da, şi în urma persuasiunii lui Nus-Nus.

- Ei bine, atunci nu sunt sorţi de izbândă, nu pot interveni. însă dacă sultanul o eliberează de bună voie, jur că voi face tot ce îmi stă în puteri pentru ea. Asta e tot ce pot spune. Cât despre tine însă, Nus-Nus, eşti binevenit să te întorci aici oricând. Sper că ştii asta.

Apoi îmi face o ofertă amabilă, dar având în vedere că sunt şanse mici să iasă vreodată ceva din asta, nu fac decât să îi mulţumesc

solemn şi, peste câteva clipe, să îmi iau rămas-bun, cuprins de durere, de la Momo, care nu pare să fi înţeles importanţa lucrurilor care s-au petrecut. într-adevăr, la o vârstă atât de fragedă, cum ar putea să o facă?

Mă întorc cu paşi leneşi spre camera mea, iar inima-mi atât de uşoară şi de vie ca aurul alchimistului, cu doar câteva ore în urmă, este transformată acum în plumb rece şi mort.

CAPITOLUL 37

Tratatul privind Tangerul se semnează, în cele din urmă, la sfârşitul lunii martie, deşi nici una din părţi nu e prea satisfăcută de termenii stabiliţi. Cu toate acestea, ben Hadou întârzie întoarcerea noastră în Maroc, mai întâi sub pretextul că investighează dispariţia renegatului Hamza, a cărui moarte, din lipsă de probe, este pusă, în final, pe seama unor ucigaşi necunoscuţi. Apoi motivează că e vorba despre comanda privind tunul pe care Ismail l-a însărcinat să-l aducă cu el, comandă care durează cel puţin două luni. Pe lângă astea, se oferă să îl ajute pe Samir Rafik ca să îl găsească pe tipograful versiunii în limba engleză a Coranului, pentru a duce la îndeplinire fatwa[1] sultanului asupra acestuia. Spre marele lui necaz, asta se rezolvă uşor, căci cadavrul lui Alexander Ross putrezeşte de două-zeci şi opt de ani în curtea unei biserici din Hampshire, însă chiar şi aşa, Rafik e trimis să îl dezgroape. Sultanul a cerut capul lui, aşa că îl va avea. Căutarea asta fără sens îi oferă Căldărarului timp, pe care îl foloseşte făcând prostii cu fata cea frumuşică de la bucătărie. Aşa se face că acceptăm invitaţii de la toate feţele luminate din Londra, de a călători şi în afara capitalei, la Universitatea Oxford, unde suntem primiţi cu fast şi unde ni se oferă un număr mare de cărţi în arabă, pe care să le ducem cu noi în Maroc. Apoi, mergem la Universitatea Cambridge, la reşedinţa de la Windsor a regelui şi la cursele de cai de la Newmarket.

Revenim în Londra cu ocazia aniversării încoronării şi cu ocazia zilei regelui de la sfârşitul lunii mai. în plus, spre marea plăcere a lui ben Hadou, acesta se lasă pictat nu o dată, ci de două ori. Este ales membru onorific al Societăţii Regale şi, în cele din urmă, i se oferă un înlocuitor pentru lupă. Domnul Ashmore pune pintenii mauri

la loc de cinste în noul lui muzeu de la Oxford.
[1] Decizie cu caracter legal, în limba arabă, în original (n.tr.)

solemn şi, peste câteva clipe, să îmi iau rămas-bun, cuprins de durere, de la Momo, care nu pare să fi înţeles importanţa lucrurilor care s-au petrecut. într-adevăr, la o vârstă atât de fragedă, cum ar putea să o facă?

Mă întorc cu paşi leneşi spre camera mea, iar inima-mi atât de uşoară şi de vie ca aurul alchimistului, cu doar câteva ore în urmă, este transformată acum în plumb rece şi mort.

CAPITOLUL 37

Tratatul privind Tangerul se semnează, în cele din urmă, la sfârşitul lunii martie, deşi nici una din părţi nu e prea satisfăcută de termenii stabiliţi. Cu toate acestea, ben Hadou întârzie întoarcerea noastră în Maroc, mai întâi sub pretextul că investighează dispariţia renegatului Hamza, a cărui moarte, din lipsă de probe, este pusă, în final, pe seama unor ucigaşi necunoscuţi. Apoi motivează că e vorba despre comanda privind tunul pe care Ismail l-a însărcinat să-l aducă cu el, comandă care durează cel puţin două luni. Pe lângă astea, se oferă să îl ajute pe Samir Rafik ca să îl găsească pe tipograful versiunii în limba engleză a Coranului, pentru a duce la îndeplinire fatwa[1] sultanului asupra acestuia. Spre marele lui necaz, asta se rezolvă uşor, căci cadavrul lui Alexander Ross putrezeşte de două-zeci şi opt de ani în curtea unei biserici din Hampshire, însă chiar şi aşa, Rafik e trimis să îl dezgroape. Sultanul a cerut capul lui, aşa că îl va avea. Căutarea asta fără sens îi oferă Căldărarului timp, pe care îl foloseşte făcând prostii cu fata cea frumuşică de la bucătărie. Aşa se face că acceptăm invitaţii de la toate feţele luminate din Londra, de a călători şi în afara capitalei, la Universitatea Oxford, unde suntem primiţi cu fast şi unde ni se oferă un număr mare de cărţi în arabă, pe care să le ducem cu noi în Maroc. Apoi, mergem la Universitatea Cambridge, la reşedinţa de la Windsor a regelui şi la cursele de cai de la Newmarket.

Revenim în Londra cu ocazia aniversării încoronării şi cu ocazia zilei regelui de la sfârşitul lunii mai. în plus, spre marea plăcere a lui ben Hadou, acesta se lasă pictat nu o dată, ci de două ori. Este ales membru onorific al Societăţii Regale şi, în cele din urmă, i se oferă un înlocuitor pentru lupă. Domnul Ashmore pune pintenii mauri
la loc de cinste în noul lui muzeu de la Oxford.
[1] Decizie cu caracter legal, în limba arabă, în original (n.tr.)
371
JANE JOHNSON

Cel puţin această întârziere îmi permite să îl vizitez des pe Momo la casa lui Eleanor Gwynne din Pali Mall şi să îl văd instalat acolo. Are un câine numai al lui - un cocker spaniei din canisa regală - şi se pare că între el şi Nelly s-a creat o legătură armonioasă. Pentru siguranţa lui Momo şi a mamei lui, s-a hotărât să nu îi fie

dezvăluită identitatea. A fost prezentat ca fiul nelegitim al propriului fiu al lui Nelly, acum decedat, şi nimeni nu pare să bănuiască nimic. Trebuie să recunosc faptul că, de fiecare dată când îl văd, îmi revin în memorie amintiri dulci-amare, căci el îmi aminteşte în mod constant de faptul că Alys rămâne o prizonieră însingurată în palatul din Meknes. De câte ori îl vizitez, băiatul pare că a mai crescut puţin, devenind poate ceva mai englez, semănând ceva mai mult cu mama lui şi mai puţin cu tatăl, deşi îi rămân ochii de coţofană ai acestuia. O avertizez pe Nelly să aibă grijă de bijuterii, dar ea spune râzând:

-A, Dumnezeu să-l ţină, lasă-1 să se amuze. Sunt un hoţ de buzunare mai bun decât va fi Carol vreodată. I le fur înapoi când nu observă.

Inima îmi tânjeşte după Maroc - după Alys -, chiar dacă asta înseamnă să mă întorc la statutul de servitor.

în cele din urmă, în iulie, încărcaţi cu daruri pentru Ismail - printre care o minunată trăsură franceză şi şase cai, doisprezece mii de butoiaşe din cel mai bun praf de puşcă şi două mii de muschete -, ridicăm ancora de la Deal.

Ne întoarcem într-o ţară încununată de triumf. Spaniolii au fost, în sfârşit, alungaţi din fortăreaţa lor din portul Mamora. Caidul Omar este foarte lăudat, căci se pare că duşmanul a fost în cele din urmă îndepărtat, prin intermediul tertipurilor lui. După ce a învins o mică garnizoană de la marginea coloniei spaniole, le-a acordat învinşilor, în mod neaşteptat, îndurare, aşa că aceştia au mers de îndată la guvernatorul Mamorei, raportându-i ce imensă desfăşu-rare de trupe marocane urma să ia oraşul cu asalt, dar că aceasta este condusă de un om onorabil, drept pentru care era mai bine să se predea.

însăşi eliberarea lor stătea drept dovadă a mărinimiei caidului Omar. După multe discuţii, guvernatorul spaniol a decis că era, probabil, cea mai înţeleaptă mişcare, şi a făcut pace, negociindu-şi propria libertate, ca şi pe cea a vreo şase familii de vază. Desigur că cetăţenii au fost luaţi cu toţii prizonieri, şi probabil că putrezeau

şi acum în temniţele de la Salé şi Meknes, în aşteptarea unei răscumpărări care nu avea să vină, probabil, niciodată. întotdeauna, în timpul unui război, suferă oamenii de rând.

Ca urmare a acestei victorii glorioase, Ismail e mai puţin dispus să discute despre termenii tratatului pe care i-am decis cu englezii în privinţa Tangerului, aşa că putem să ne tărăgănăm mai mult călătoria de la Salé decât ne aşteptasem, permiţându-ne chiar şi o mică oprire la Fez, unde ben Hadou are ceva afaceri de rezolvat, îl instalează acolo pe domnul Draycott, alchimistul, într-una din multele lui case, în timp ce noi ne continuăm călătoria spre Meknes. Vreau să mă asigur că Nathaniel va fi bine primit de împărătească, înainte de a i-1 prezenta. După cum i-am explicat, poate cîştiga enorm dacă intră în serviciul ei, dar sunt şi pericole la fel de mari.

Nu a părut să fie prea tulburat de această dualitate, fiind mult prea încântat de ideea de a deveni alchimist regal în Maroc. Dar nu a întâlnit-o încă pe Zidana.

între timp, caidul pare extrem de încântat să aibă un om de ştiinţă care depinde de generozitatea lui, căci îi creşte percepţia statutului social. E curios de observat însă că nu şi-a adus noua soţie, pe Kate, înapoi în Maroc cu el. Poate că păşeşte cu grijă pe lângă sultan, aşa cum trebuie să procedez şi eu cu Zidana. Cu toate acestea, şi-a adus servitori noi la casa din Fez, unde locuieşte acum domnul Draycott, şi e un du-te-vino continuu al negustorului de galanterie bărbătească şi al meşteşugarilor de mobilă, ceea ce mă face să cred că are de gând să trimită după ea de îndată ce va crede că a sosit momentul propice. Văzând toată treaba asta prin care îşi pregăteşte cuibuşorul de nebunii, simt cum inima îmi tânjeşte după Alys. Sunt atât de aproape de ea aici, în Fez, şi totuşi aşa de departe, încât aş putea la fel de bine să mă aflu încă în Anglia. După ce am suportat cu stoicism aceste patru luni de întârziere a întoarcerii noastre, de vreme ce nu puteam face nimic pentru a influenţa această decizie, acum sunt redus la o nerăbdare furioasă, din cauza căreia nimic nu mă satisface, şi zilele petrecute în cel mai mare oraş al lumii trec în ritm de melc, scăldate de o ură de-abia ascunsă faţă de toate şi de toţi.

Intrăm în Meknes o săptămână mai târziu şi găsim palatul şi grădinile ca de obicei, în dezordine. De fapt, ne şi pierdem pe drumul spre apartamentele imperiale, de vreme ce un număr de pavilioane şi curţi au fost demolate şi reconstruite în altă parte, pentru a face loc unei noi serii de barăci. După ce trimitem vorbă

despre întoarcerea noastră, primim mesaj că sultanul ne va primi mai târziu, căci la momentul de faţă îşi instruieşte trupele.

Ben Hadou ridică din sprânceană.

- Aşadar, Nus-Nus, se pare că avem câteva ore de răgaz până ajungem să dăm raportul, spune el privindu-mă în ochi. Ai fost un secretar excelent pe perioada acestei vizite diplomatice şi mă voi asigura ca sultanul să afle lucrul ăsta.

Mă ţintuieşte cu privirea o bună bucată de vreme. Pot descifra în ea o oarecare nervozitate.

- Puteţi fi convins că nu voi spune nimic care să afecteze, în sens negativ, vizita noastră.

El îmi oferă un zâmbet larg şi mă bate pe spate, după care o şterge repejor. Iată că, în sfârşit, sunt liber să fac o vizită în harem, sub pretextul unei întâlniri cu Zidana, pentru a-i arăta preţiosul elixir pe care l-a comandat din Anglia. Apartamentele în care este găzduit haremul par neschimbate, ca şi când ar fi trecut doar o zi de când n-am mai fost pe acolo, şi dintr-odată mă umple groaza că o să dau de Alys în curtea ei, cu Momo jucându-i-se printre picioare. Cu toate acestea, deşi cercetez cu privirea fiecare pavilion şi fiecare grădină prin care trec, nu e nici urmă de ea, şi, după o vreme, simt

cum începe să mă paralizeze teama.

O găsesc însă pe Zidana.

- Ţi-a priit Londra, Nus-Nus, spune ea cercetându-mă din cap până-n picioare. Nu te-am văzut niciodată aşa arătos.

Nu pot spune acelaşi lucru despre ea. Aceste şapte luni şi-au pus amprenta asupra ei. Are cearcăne, albul ochilor îi e îngălbenit şi plin de firişoare de sânge şi se mişcă mai încet decât obişnuia să o facă, în timp ce bastonul cu cap de mort pare să fie mai degrabă o necesitate decât un accesoriu. Ia flaconul cu Primum Ens Melissae şi îl miroase, suspicioasă.

- îmi miroase doar a esenţă de lămâie şi a alcool, spune ea pe un ton acuzator.

- Alchimistul care a îmbunătăţit reţeta pretinde, pe bună dreptate, că e foarte eficient, spun eu, începând să îi povestesc tot ce mi-au spus Nathaniel şi Elias despre licoarea aceea.

-Makarim!

Servitoarea apare câteva clipe mai târziu, uitându-se curioasă la mine şi la stăpâna ei.

-Bea puţin din asta, îi porunceşte Zidana fetei, întinzându-i flaconul.

Makarim păleşte. Are şi de ce, ştiind ce fel de medicamente prepară, de obicei, sultana. îi tremură mâna în timp ce toarnă o măsură din lichidul auriu, înghiţindu-1, în cele din urmă, în timp ce se gândeşte, probabil, că numai ideea de a muri otrăvită i se pare deja agreabilă, în comparaţie cu a-i fi spartă ţeasta în două cu bastonul. Zidana o priveşte cum înghite cu ochii mici, deveniţi două crestături negre printre cutele feţei. Desigur că nu se întâmplă nimic imediat, cel puţin nimic cu efect vizibil.

- Mă crezi proastă dacă îţi închipui că aş accepta prima poţiune a şarlatanului peste care ai dat din întâmplare? Ar trebui să îţi tai capul pentru asta, eunucule, şi poate chiar am să o fac! Acum, dă-mi înapoi aurul şi bijuteriile pe care ţi le-am încredinţat ca plată pentru elixir şi îţi voi lăsa viaţa măcar pentru încă o zi.

Ah! După o pauză deloc confortabilă, îi promit că i le voi înapoia a doua zi, deşi desigur că le-am cheltuit de mult.

-Acum! croncăne ea.

- Din păcate, bagajele noastre încă nu au fost date jos de pe catâri, mă hazardez eu, încercând cu disperare să mai trag de timp.

Ea îmi trage una cu bastonul, dar, din fericire, lovitura e destul de uşoară.

- Mă crezi aşa idioată ca tine? Cine ar lăsa aur şi bijuterii pe catâr, în caravană? Du-te şi adu-mi-le de îndată! O să vină şi Makarim cu tine. Dacă nu te întorci până la prânz, o să trimit gărzile după tine.

Suntem amândoi abătuţi, eu şi Makarim, în timp ce trecem de poarta de fier şi mergem de-a lungul coridoarelor palatului. Mă întreb ca din întâmplare dacă ben Hadou ar putea să îmi împrumute

bani pentru Zidana, dar îmi răspund că, cel mai probabil, nu ar face-o. Atunci, la cine să apelez? Mintea îmi e goală. în cele din urmă, Makarim rupe tăcerea.

- Ce este în poţiunea aceea? întreabă ea cu chipul plin de groază. O să mor?

- Cred că da, răspund eu solemn.

- Era otravă? spune ea oprindu-se şi privindu-mă cu ochii mari.

Mai că îmi vine să râd când o văd atât de îngrozită. Mai bine să creadă asta, mă gândesc, amintindu-mi de complotul ei plin de răutate şi de câtă suferinţă i-a provocat lui Alys. Nu îi răspund.

Makarim se cuprinde cu braţele, scuturată de un fior.

- A fost atâta moarte în lunile astea. O, chiar nu aş vrea să mor... spune ea cu chipul schimonosit şi cu ochii plini de lacrimi.

- Atâta moarte? Ce vrei să spui? o întreb, simţind cum mi se răceşte inima.

- Dizenteria a făcut multe victime.

- Alys? reuşesc să spun, în cele din urmă, atât de răguşită îmi e vocea.

- O, da, a fost una dintre primele victime, spune ea, privindu-mă printre gene.

Simt cum iau foc, iar apoi mă trece o sudoare rece şi încep să tremur de parcă aş avea friguri. Sângele îmi pulsează atât de tare în urechi, încât nici nu aud restul propoziţiei, ci mă împleticesc, sprijinindu-mă de perete şi simţind cum mă scurg în josul lui, până când ajung să mă aşez de-a binelea pe pământ.

-Nu te simţi bine, Nus-Nus? mă întreabă Makarim, privindu-mă curioasă.

Un zâmbet îi flutură pe buze.

Nu ştiu ce să-i spun şi, pur şi simplu, mă uit buimac la ea, încremenit, în ciuda arşiţei zilei. Pare că nu e nimic de spus şi nimic de făcut. Zidana o să îmi taie capul şi nici măcar nu va conta. Mi-am jucat rolul, l-am dus pe Momo la o viaţă mai bună, departe de pericolele care pândesc în acest loc. îmi plec resemnat capul.

Ai crede că nimic nu mă poate scoate din situaţia mea disperată, dar nu pot să nu observ o dâră de furnici care îşi croiesc drum de-a curmezişul coridorului, printr-o crăpătură din mozaicul complicat de lespezi, spre o curte din depărtare, fiecare dintre ele ducând câte o boabă de orez sau o firimitură de pâine. Le urmăresc mărşăluind mereu, nişte creaturi micuţe care îşi duc mai departe vieţile neînsemnate, fără a lua în seamă faptul că sunt depăşite de arhitectura monumentală a visului nebunesc al sultanului. Le privesc parcă într-un fel de transă, din care sunt întrerupt brusc.

-Nus-Nus, trebuie să vii cu mine! Te-am căutat peste tot!

Este Abid, sclavul personal al sultanului, care horcăie de mama focului, de la alergătură.

- Nu poate să meargă nicăieri, declamă Makarim uitându-se urât la băiat. Are treabă cu sultana.

- Moulai Ismail cere să i se înfăţişeze de îndată în sala de consiliu, spune Abid, întorcându-i privirea.

Şi cu asta se încheie orice discuţie, căci nici măcar Zidana nu îndrăzneşte să îl contrazică pe sultan. Makarim mă trage de mânecă, în timp ce mă ridic cu greu în picioare.

- Era otravă? Spune-mi adevărul.

Mă uit prosteşte la ea, după care dau din cap că nu.

- Nu, dimpotrivă.
- O să trăiesc?
- Sunt convins că o să ne îngropi pe toţi.

Revenindu-şi, îşi aminteşte imediat de sarcina ei.

- Repede, dă-mi banii să îi duc Zidanei şi să ne salvez pielea amândurora.

Mă holbez la ea de parcă ar vorbi vreo păsărească.

-N-am nici bani, nici bijuterii. Dacă vrea să îmi ia capul ca plată, asta e, ce îmi pasă? Poţi să te duci înapoi la stăpâna ta şi să îi spui asta, o anunţ, după care îl urmez pe Abid pe coridor până la biroul meu, de unde îmi iau însemnările, şi ne îndreptăm spre camera de consiliu.

S-a întrunit un grup mare de miniştri şi cădii, printre care şi un nou vizir. E un bărbat uscăţiv, ciupit de vărsat, cu o figură slugarnică, cu veşminte simple, fără bijuterii, şi pare să fie opusul lui Abdelaziz din toate punctele de vedere. Sultanul e tolănit pe un divan şi doi servitori îi fac vânt cu nişte evantaie enorme din pene de struţ. Nu dă nici un semn că m-ar recunoaşte când mă prosternez în faţa lui, şi privirea îi trece pe deasupra capului meu fără vreo urmă de interes. La picioarele lui stă Aziz, cu peniţa de stuf pregătită peste hârtia de pe suportul din poala lui, gata să întocmească darea de seamă. Ben Hadou intră câteva clipe mai târziu şi, aruncând asupra însemnărilor mele o privire superficială, începe să povestească cu lux de amănunte cum s-a desfăşurat vizita noastră la Londra. Prima pe ordinea de zi este problema tratatului, desigur, însă Ismail dă din mână enervat în momentul în care ambasadorul începe să creioneze condiţiile asupra cărora s-a căzut de acord.

- în caz că nu ai auzit, situaţia s-a schimbat de când ai plecat tu să negociezi această problemă. I-am alungat pe necredincioşi din Mamora, aşa că acum avem încă un port sub comanda noastră. Spaniolii au lăsat în urmă nişte tunuri foarte bune, deci împreună cu armele englezeşti pe care le-ai adus, precum şi cu excelentele muschete şi cu praful de puşcă pe care ni le-a dăruit regele englez, ne întăresc poziţia, astfel încât să ne putem permite o renegociere a termenilor. Voi insista ca regele Carol să îmi trimită un alt ambasador, spune el, frecându-şi mâinile de bucurie la acest gând.

Probabil că, dacă m-ar fi lăsat inima, mi s-ar fi părut amuzantă expresia nedumerită de pe chipul lui ben Hadou. în loc de asta însă,

îl urmăresc fără mare interes cum îşi lasă capul în jos şi face sul însemnările mele detaliate, cu mişcări ce par a sugera că ar vrea să le facă bucăţi-bucăţele şi să le arunce în faţa suveranului. Dar, desigur, e un om mult prea vigilent pentru a face un astfel de gest. Când se ridică din nou, chipul îi e golit de orice expresie. Răspunde scurt la întrebările sultanului privind viaţa de la curte - despre rege, despre palatul acestuia şi despre moşiile sale -, având mereu grijă să le minimizeze adevărata strălucire. White Hali, îi spune el lui Ismail, este un labirint de pasaje împodobite cu drapaje pe jumătate mâncate de molii, pline de pânze de păianjeni, care fac legătura între marile încăperi goale unde bieţii curteni ai lui Carol se agită încolo şi încoace precum seminţele dintr-o tărtăcuţă.

- O parte din palat e vechi de mai multe secole, iar secţiunile noi, care i-au fost adăugate de-a lungul timpului, sunt alandala. îi lipseşte grandoarea şi proporţiile legendare ale propriei dumnea-voastră creaţii de mare excepţie de aici, sublima voastră Maiestate.

Ismail e tare mulţumit şi se apleacă spre el.

- Şi nevestele lui?

- Sire, conform legii creştine, nu poate avea decât una singură, or regina Ecaterina e o biată creatură cu dinţi de iepure. Spre deosebire însă de o iepuroaică, din nefericire, nu a reuşit să îi nască vreun copil.

- Aşadar cine îi va urma la tron? E trecut bine de cincizeci de ani şi ar trebui să se debaraseze fără întârziere de infanta portugheză şi să facă un moştenitor cu altcineva!

în timp ce ben Hadou îi explică marile dificultăţi ale succesiunii engleze, mintea îmi rătăceşte din nou la Lebăda Albă. Mă întreb dacă a fost singură când a murit şi dacă ar fi putut să o salveze cineva, dacă nu cumva Zidana a ajutat-o să ajungă mai repede pe lumea cealaltă. Mă întreb când anume s-a întâmplat asta. Oare să fi fost în timp ce savuram un pahar de vin bun franţuzesc la masa ducesei de Portsmouth, ori poate în timp ce mă plimbam prin grădina de trandafiri, cu o lună în urmă, şi visam că sunt acolo cu Alys, respirând mirosul florilor sub blândul soare al Angliei? Poate că a murit de inimă rea nu mult după ce l-am luat pe Momo cu mine.

Mă torturez singur cu gândurile astea, prinzând din când în când o frază din descrierile lui ben Hadou legate de curtea engleză. Acum vorbesc despre femei...

- Sunt toate aşa palide precum era Lebăda Albă? întreabă sultanul plin de interes şi, la vorbele astea, simt cum mi se strânge inima.

- în mare parte sunt destul de comune, este de părere Căldărarul. Au părul castaniu şi se acoperă cu tot felul de vopsele şi petice, ca să îşi ascundă semnele de vărsat.

Asta îi merge la inimă lui Ismail, aşa că îl pune pe ambasador să îi dea mai multe detalii în această privinţă, mai ales în legătură cu amantele regelui.

- Ar trebui să îl întrebaţi pe Nus-Nus despre ele, se aude o voce răutăcioasă. A petrecut ceva timp în compania târfelor regelui englez.

îmi ridic repede capul şi mă întorc. îl văd pe Samir Rafik privindu-mă, cu buzele schimonosite într-un zâmbet dispreţuitor. Vedeţi cum plânge după ele?

Sultanul se ridică în capul oaselor pe divanul lui, privindu-mă cu o expresie plină de curiozitate.

- Nus-Nus, vino aici.

Fac un pas în faţă, apoi un altul.

- îngenunchează.

îi fac pe plac, şi Ismail întinde o mână cu care îmi atinge faţa.

- Plângi?

Plâng oare? îmi duc mâna la obraz şi văd că e umed.

- De ce plângi?

îmi dau seama că nu pot răspunde.

- Poate că plânge de ruşine! spune Rafik în liniştea care se aşterne. El şi caidul ben Hadou şi-au luat concubine englezoaice cât timp am stat la Londra, iar când eu şi caidul Sharif ne-am plâns de desfrânarea lor, ne-au trimis undeva la ţară într-o misiune fără sens, ca să ne ţină departe, cât timp continuau să facă de ruşine bunul nume al islamului, al Marocului şi al ambasadei sublimei voastre Maiestăţi.

Spunând acestea, scoate de sub haină un sul lung de hârtie, pe care îl desfăşoară şi începe să îl citească. Este o listă lungă care detaliază fiecare ocazie cu care un membru al ambasadei s-a abătut de la drumul cel bun, şi altele, multe dintre ele inventate, despre cele mai grave păcate ale duşmanilor lui: eu şi ben Hadou.

Chipul lui Ismail se înnegurează rău prevestitor, dar îmi dau seama că, pur şi simplu, nu îmi pasă. Oricum, multe dintre acuzaţii sunt absurde. Izbucnesc într-un hohot nebunesc de râs, ceea ce îl înfurie şi mai mult pe sultan.

- Râzi aşadar? tună şi fulgeră el, însă asta mă face să râd cu şi mai multă poftă.

îl văd pe ben Hadou privindu-mă siderat. Parcă nu ar fi îndeajuns de rău că Samir Rafik şi-a pus în practică planul disperat, înainte de a ni se da măcar şansa de a vorbi despre tipograful mort şi îngropat şi despre cât de puţin a rămas din bietul lui craniu, ceea ce, după cum el bine ştie, nu l-ar satisface deloc pe sultanul nostru iubitor de vărsare de sânge. Mai rău, secretarul lui a înnebunit de-a dreptul. îmi aruncă o privire insistentă, de parcă ar vrea să mă oblige să îmi revin în simţiri, dar e prea târziu acum pentru asta.

Sultanul sare în picioare.

- Sharif! urlă el, şi cadiul mai mult se târăşte în faţa lui. Ismail îl loveşte cu piciorul să se ridice. E adevărat? ţipă el. Şi-au făcut bărbaţii ăştia religia şi ţara de ruşine, precum şi pe MINE?

Sharif se uită disperat de la mine la Căldărar şi înapoi la mine,

neştiind ce să spună, ca să nu înrăutăţească lucrurile. îmi dau seama că toţi miniştrii sunt atenţi nevoie-mare. Sunt ca hienele care aşteaptă nervoase ca leii să îşi termine ospăţul, pentru a putea să adune şi ele resturile, căci atâta vreme cât curge sângele altcuiva, înseamnă că ei sunt în siguranţă, cel puţin pe moment.

Ismail îşi vâră faţa aproape de cea a lui Sharif.

- Ţi-au tăiat limba acolo la Londra?

- N... nu, sublimă Maiestate, se bâlbâie el.

- Ei bine, răspunde la întrebare atunci. S-au înhăitat ăştia doi cu femei, trădându-mi încrederea?

- S... sire, s... servitorul vostru, Nus-Nus este... este... eunuc.

Ismail se uită la el de parcă ar fi un vierme care trebuie strivit. Apoi începe să îşi scoată hangerul din teacă, dar nenorocitul se încurcă în brâu, ceea ce mai că îi provoacă o criză de inimă.

- Vă omor pe toţi până la ultimul!

Reuşeşte să elibereze lama hangerului, pe care o propteşte de gâtul slăbănog al lui Sharif.

-Spune-mi adevărul acum! urlă el, împroşcându-1 cu salivă pe caid.

-Eu, ăăă, da, l-am văzut într-adevăr pe Nus-Nus bând un pa... un pahar de vin, reuşeşte el să articuleze, dându-şi ochii peste cap ca o oaie însemnată cu fierul roşu. Şi, ăăă, continuă el încercând să îşi mai amintească vreun mic păcat împotriva preceptelor islamice, ceva nu prea serios... şi, ăăăă, caidul Mahomed b-ben Hadou, ăăăă, şi-a făcut p-portretul.

- De două ori, adaugă Rafik cu ciudă.

- De două ori, confirmă Sharif.

- Câine ce eşti!

Sultanul îl împinge pe caid la o parte şi se aruncă asupra lui ben Hadou, care ridică mâinile pentru a se apăra de furia sultanului.

- Cuvântul lui Allah interzice să îţi faci portretul! Ai să mori pentru că ai adus această ruşine asupra mea, Campionul islamului şi Apărătorul credinţei!

Spunând acestea îl înjunghie pe Căldărar în picior, şi ben Hadou cade la podea cu un ţipăt. Preţ de o clipă totul se opreşte, ca şi cum setea de sânge a lui Ismail ar putea fi brusc satisfăcută, dar apoi el le strigă gărzilor:

- Duceţi-i pe toţi în curtea leilor!

Crezusem că nu îmi pasă dacă trăiesc sau mor, dar când eşti captiv într-o groapă cu şapte lei flămânzi care îţi dau târcoale şi te gândeşti că urmează să fii rupt în bucăţi şi mâncat de viu, se cam schimbă lucrurile.

- Staţi împreună! ne spune ben Hadou. Dacă ne despărţim, le va fi mai uşor să ne doboare unul câte unul. Aruncaţi cu nisip în ei, cu pietricele, cu pietre, cu orice găsiţi!

Mi-am legat turbanul în jurul coapsei lui, dar deja pierduse prea mult sânge şi era slăbit.

- Pe el să-l aruncaţi leilor! strigă Samir Rafik, arătând spre Sharif care, în mod evident, nu va opune cine ştie ce rezistenţă marilor prădători, căci la simpla lor vedere, înlemneşte, cu ochii mari, practic mort de frică. Ar trebui să îi ţină puţin ocupaţi.

Preţ de o fracţiune de secundă, Căldărarul dă impresia că se gândeşte la această variantă crudă, însă apoi îmi dau seama că, din cauza rănii, aproape nu mai poate gândi.

- Mişcaţi-vă braţele şi urlaţi la ei, sugerez eu, amintindu-mi ce ni se spunea când eram copii şi creşteam într-o regiune unde leii umblau după pradă.

Asta însă era o tactică care se presupunea că pune pe fugă un singur animal, nu şapte bestii înfometate. Cu toate acestea, măcar vor sta departe preţ de câteva clipe înnebunitoare, însă nu peste multă vreme, îşi dau seama că zgomotul nu reprezintă nici un pericol, aşa că încep din nou să ne dea târcoale.

Leii berberi sunt cunoscuţi drept cei mai mari şi mai puternici dintre toţi, fiind nişte animale cu adevărat feroce. S-ar putea spune chiar că sunt frumoşi, ori nobili, în alte circumstanţe, cu trupul lor

- Râzi aşadar? tună şi fulgeră el, însă asta mă face să râd cu şi mai multă poftă.

îl văd pe ben Hadou privindu-mă siderat. Parcă nu ar fi îndeajuns de rău că Samir Rafik şi-a pus în practică planul disperat, înainte de a ni se da măcar şansa de a vorbi despre tipograful mort şi îngropat şi despre cât de puţin a rămas din bietul lui craniu, ceea ce, după cum el bine ştie, nu l-ar satisface deloc pe sultanul nostru iubitor de vărsare de sânge. Mai rău, secretarul lui a înnebunit de-a dreptul. îmi aruncă o privire insistentă, de parcă ar vrea să mă oblige să îmi revin în simţiri, dar e prea târziu acum pentru asta.

Sultanul sare în picioare.

- Sharif! urlă el, şi cadiul mai mult se târăşte în faţa lui. Ismail îl loveşte cu piciorul să se ridice. E adevărat? ţipă el. Şi-au făcut bărbaţii ăştia religia şi ţara de ruşine, precum şi pe MINE?

Sharif se uită disperat de la mine la Căldărar şi înapoi la mine, neştiind ce să spună, ca să nu înrăutăţească lucrurile. îmi dau seama că toţi miniştrii sunt atenţi nevoie-mare. Sunt ca hienele care aşteaptă nervoase ca leii să îşi termine ospăţul, pentru a putea să adune şi ele resturile, căci atâta vreme cât curge sângele altcuiva, înseamnă că ei sunt în siguranţă, cel puţin pe moment.

Ismail îşi vâră faţa aproape de cea a lui Sharif.

- Ţi-au tăiat limba acolo la Londra?

- N... nu, sublimă Maiestate, se bâlbâie el.

- Ei bine, răspunde la întrebare atunci. S-au înhăitat ăştia doi cu femei, trădându-mi încrederea?

- S... sire, s... servitorul vostru, Nus-Nus este... este... eunuc.

Ismail se uită la el de parcă ar fi un vierme care trebuie strivit. Apoi începe să îşi scoată hangerul din teacă, dar nenorocitul se încurcă în brâu, ceea ce mai că îi provoacă o criză de inimă.

- Vă omor pe toţi până la ultimul!

Reuşeşte să elibereze lama hangerului, pe care o propteşte de gâtul slăbănog al lui Sharif.

-Spune-mi adevărul acum! urlă el, împroşcându-1 cu salivă pe caid.

- Eu, ăăă, da, l-am văzut într-adevăr pe Nus-Nus bând un pa... un pahar de vin, reuşeşte el să articuleze, dându-şi ochii peste cap ca o oaie însemnată cu fierul roşu. Şi, ăăă, continuă el încercând să îşi mai amintească vreun mic păcat împotriva preceptelor islamice, ceva nu prea serios... şi, ăăăă, caidul Mahomed b-ben Hadou, ăăăă, şi-a făcut p-portretul.

- De două ori, adaugă Rafik cu ciudă.
- De două ori, confirmă Sharif.
- Câine ce eşti!

Sultanul îl împinge pe caid la o parte şi se aruncă asupra lui ben Hadou, care ridică mâinile pentru a se apăra de furia sultanului.

- Cuvântul lui Allah interzice să îţi faci portretul! Ai să mori pentru că ai adus această ruşine asupra mea, Campionul islamului şi Apărătorul credinţei!

Spunând acestea îl înjunghie pe Căldărar în picior, şi ben Hadou cade la podea cu un ţipăt. Preţ de o clipă totul se opreşte, ca şi cum setea de sânge a lui Ismail ar putea fi brusc satisfăcută, dar apoi el le strigă gărzilor:

- Duceţi-i pe toţi în curtea leilor!

Crezusem că nu îmi pasă dacă trăiesc sau mor, dar când eşti captiv într-o groapă cu şapte lei flămânzi care îţi dau târcoale şi te gândeşti că urmează să fii rupt în bucăţi şi mâncat de viu, se cam schimbă lucrurile.

- Staţi împreună! ne spune ben Hadou. Dacă ne despărţim, le va fi mai uşor să ne doboare unul câte unul. Aruncaţi cu nisip în ei, cu pietricele, cu pietre, cu orice găsiţi!

Mi-am legat turbanul în jurul coapsei lui, dar deja pierduse prea mult sânge şi era slăbit.

- Pe el să-l aruncaţi leilor! strigă Samir Rafik, arătând spre Sharif care, în mod evident, nu va opune cine ştie ce rezistenţă marilor prădători, căci la simpla lor vedere, înlemneşte, cu ochii mari, practic mort de frică. Ar trebui să îi ţină puţin ocupaţi.

Preţ de o fracţiune de secundă, Căldărarul dă impresia că se gândeşte la această variantă crudă, însă apoi îmi dau seama că, din cauza rănii, aproape nu mai poate gândi.

- Mişcaţi-vă braţele şi urlaţi la ei, sugerez eu, amintindu-mi ce ni se spunea când eram copii şi creşteam într-o regiune unde leii umblau după pradă.

Asta însă era o tactică care se presupunea că pune pe fugă un singur animal, nu şapte bestii înfometate. Cu toate acestea, măcar vor sta departe preţ de câteva clipe înnebunitoare, însă nu peste multă vreme, îşi dau seama că zgomotul nu reprezintă nici un

pericol, aşa că încep din nou să ne dea târcoale.

Leii berberi sunt cunoscuţi drept cei mai mari şi mai puternici dintre toţi, fiind nişte animale cu adevărat feroce. S-ar putea spune chiar că sunt frumoşi, ori nobili, în alte circumstanţe, cu trupul lor

masiv şi cu coama lor mare, neagră, cu faţa lată şi cu ochii lor inteligenţi, de culoarea chihlimbarului. Deocamdată însă sunt înnebuniţi de mirosul sângelui caidului şi fără îndoială că nu li s-a dat de mâncare de zile bune, aşa că toată inteligenţa şi şiretenia lor este pusă în slujba unui singur scop: acela de a se gândi cum să rupă bucăţi mari de carne din noi, cu dinţii lor de proporţii gigantice.

Femelele iau iniţiativa. Sunt nişte creaturi enorme, de un maro-roşcat, cu blana netedă şi cu ochii ageri. Sunt mai mici de statură decât masculii, dar ceea ce le lipseşte ca volum şi coamă compensează prin ferocitate şi viclenie. Două dintre ele simulează un atac, repezindu-se şi retrăgându-se imediat, distrăgându-ne atenţia, în timp ce alta se plimbă vigilentă prin spatele nostru, şi, judecând corect care dintre victime va opune cea mai puţină rezistenţă, îl înşfacă de braţ pe Sharif. Sărmanul cadiu urlă în agonie şi îşi implântă călcâiele în nisip, însă leoaica este cu mult mai puternică. Cu o smucitură teribilă a uriaşului ei cap, îl târăşte departe şi nu mai avem ce să facem pentru el. Zgomotul pe care îl scoate în timp ce îl sfâşie şi îi rupe oasele e îngrozitor, iar ţipetele...

Acum masculii înaintează şi încearcă să dea femelele la o parte, folosindu-se de talia lor masivă şi, câteva clipe mai târziu, totul se transformă într-o luptă sălbatică. Răgetele acestor fiare enorme îmi răsună în piept în timp ce mă holbez în jur, cântărind câteva opţiuni. Spre capătul curţii se află un şanţ larg, plin cu apă, prea mare pentru ca leii să poată sări peste el, în spatele căruia se înalţă un gard înalt de fier. După ce s-a descoperit că leii pot foarte bine să sape, în urma incidentului din temniţele sclavilor şi a folosirii altor câteva metode şi mai puţin eficiente, s-a hotărât că aceasta era cea mai bună modalitate de a evita ca fiarele să iasă din împrejmuire şi să facă prăpăd prin mulţimea din palat, deşi, astfel, a fost afectată perspectiva spectatorilor. De obicei cel care este aruncat la lei e un amărât de sclav pe care nimeni nu îl cunoaşte. Acum, dat fiind faptul că patru membri ai importantei delegaţii diplomatice de la Londra se află în arenă, s-a strâns o ditamai hoarda de privitori. Toţi stau adunaţi pe gard. Sunt oameni pe care îi cunosc de ani de zile: funcţionari de la palat, gărzi, rândaşi, băieţi care golesc oalele de noapte, sclavi, oameni de vază, negustori, precum şi, bineînţeles, sultanul însuşi şi chiar Zidana şi fiii ei, toţi aşteptând să murim, îmi vine rău de la stomac urmărindu-i cum îl privesc pe sărmanul Sharif cu expresii avide, fermecaţi, în timp ce acesta e sfâşiat în bucăţi.

- Repede, ia-o spre şanţ! îi spun lui ben Hadou, calculând că

şansele noastre pe pământ stabil sunt mult mai mici decât ale lor în apele nesigure ale şanţului.

Disperarea îi dă puteri şi amândoi o rupem la fugă de-a curmezişul curţii, Căldărarul având petrecut un braţ pe după umerii mei, ca să se poată sprijini. Ajungem la şanţ înainte ca leii să îşi fi revenit din încăierarea pentru rămăşiţele caidului. Rafik şi cu mine ne facem loc prin şanţul cu apă, până la gard. Risc să arunc o privire înapoi, cu mâna încolăcită în jurul unui stâlp de fier, şi îl văd pe ben Hadou împroşcând apă în jur şi urlând sălbatic la o leoaică care şi-a făcut, la rândul ei, curaj şi a intrat în şanţ.

- Nu ştiu să înot! ţipă el.

- Ghinionul tău! rânjeşte Rafik, după care se caţără pe balustrada de fier, săltându-se peste ţepuşele din vârf şi prăbuşindu-se de partea cealaltă, tot zgâriat şi plin de sânge, dar altfel viu şi nevătămat.

Ezit preţ de câteva clipe. Aş putea la fel de bine să mă salvez, aşa cum a făcut-o Samir Rafik, însă priveliştea oferită de caidul Sharif sfâşiat de lei mi-a lăsat o amintire odioasă, deşi nici nu îl cunoşteam. Am împărţit mult mai multe lucruri cu Căldărarul, deşi nu l-am plăcut dintotdeauna. Cum aş putea să mi-o iert dacă l-aş lăsa să piară în fălcile leoaicei? în plus, cu o oră în urmă doar, îmi doream să mor. Acum însă, în mod ciudat, aş prefera să trăiesc, chiar dacă Lebăda Albă nu mai este în viaţă. Trăgând adânc aer în piept, invoc spiritul Senufo, masca mea, kponyungu-u\ meu.

Nu am reuşit să îmi termin iniţierea în Poro, acea societate patriarhală secretă care îi învaţă pe tineri despre înţelepciunea, puterea şi responsabilitatea Senufo, căci am fost luat sclav tocmai în anul în care am început să învăţ ritualurile noastre. Am învăţat însă dansul kponyungu şi îi cunosc puterea. în cultura noastră, masca este purtată pentru a te lupta cu răul, fie el din această lume sau din cealaltă. Uneori, o mască este un scut pasiv, o carapace netedă care îndepărtează răul, însă poate fi şi expresia unei agresiuni profunde. Evoc în minte fălcile puternice ale crocodilului şi dinţii hienei, împotriva cărora nimeni nu poate rezista. Le adaug şi colţii unui porc alergător şi coarnele unui bou moscat şi, între ei, aşez cameleonul, creatura schimbătoare. După ce mă mai gândesc puţin, îmi imaginez şi un batalion de furnici care mărşăluiesc în sus şi în jos peste mască, înarmate cu hotărârea celor ce nu pot fi opriţi. Cu un urlet, mă prăvălesc înapoi în apă şi dau frâu liber întregii furii şi suferinţe pe

care am simţit-o vreodată prin intermediul măştii. Aceasta nu mai e deja o a doua faţă a mea, este una şi aceeaşi cu a mea, iar eu nu mai sunt Nus-Nus, jumătate şi jumătate, eunuc şi sclav. Numele meu e Akuji şi sunt „Mort, însă treaz“.

Leoaica mă priveşte nehotărâtă, apoi îşi deschide botul, dezvelindu-şi complet incisivii enormi, într-un gest mai degrabă de teamă decât de ostilitate. După câteva clipe, se retrage, împroşcând un jet mare de apă şi revenind pe terenul solid, pentru a li se alătura

celorlalţi lei la festinul lor.

Ben Hadou mă priveşte uluit, incapabil să articuleze vreun cuvânt. Nu îmi pot da seama ce vede şi, pentru prima oară, nici că-mi pasă. Acţionez fără să mă gândesc şi este atâta puritate în acest act simplu, încât simt cum mă transportă o senzaţie de putere şi de exaltare, ca şi cum fiecare strămoş pe care l-am avut vreodată s-ar trezi acum la viaţă prin mine. îl înşfac de haină şi îl trag fără menajamente pe Căldărar după mine afară din apă şi sus, pe gardul de fier. Apoi, dintr-odată, gărzile apar în număr mare peste gard. Sunt patru sau cinci la număr, înarmaţi cu lănci şi spade. Aşadar, aşa stă treaba. Dacă nu ne-au omorât leii, au venit bakhari-i să se asigure că nu scăpăm nepedepsiţi, să ne împingă înapoi în groapa cu lei. Ei însă îl iau pe ben Hadou şi îl scot din împrejmuire, întorcându-se apoi după mine.

Se poartă cu noi de parcă am fi oaspeţi de vază ai sultanului, care, printr-un mare nenoroc, ar fi căzut în mijlocul leilor.

CAPITOLUL 38

Rajab, 1092 AH

Samir Rafik nu a fost prea mult timp liber. Din ce în ce mai greu de mulţumit, sultanul a început să îi poarte pică pentru evadarea egoistă din groapa leilor şi a ordonat să fie torturat. în urma tratamentelor lui Faroukh, a recunoscut că acuzaţiile aduse caidului Mahomed ben Hadou şi mie, secretarului său, erau false.

Asta, desigur, în ciuda faptului că ben Hadou chiar s-a lăsat pictat la Londra, de două ori încă. Şi şi-a luat şi o servitoare de la palat ca nevastă.

Iar eu chiar am gustat şi vin, şi bere, pe parcursul şederii noastre în Anglia.

în plus, desigur, cea mai mare crimă pe care am comis-o a fost să îi fur sultanului fiul şi să i-1 predau regelui englez. Fără a putea aduce dovezi însă, se pare că Rafik a hotărât să nu menţioneze această din urmă mare insultă.

Cu toate acestea, nu a fost vorba de desfrânare sau de orgii bahice, aşa cum a declarat el după ce am fost arestaţi, iar ceilalţi membri ai delegaţiei, văzând cum stau lucrurile, au decis să se alieze cu ben Hadou mai degrabă decât cu cel supus la cazne.

După ce Faroukh şi-a încheiat cele mai desăvârşite dintre proceduri, nepotul marelui vizir era gata să jure orice l-ai fi pus să jure, şi asta a şi făcut. Am auzit că a recunoscut tot felul de nelegiuiri, care de care mai stranii, printre care asasinarea botanistului, sidi Kabour, care, a pretins el, a făcut parte din complotul lui Abdelaziz de a o detrona pe Zidana şi pe odraslele ei nefaste, complot inspirat, în parte, de dorinţa unchiului său de a mă întemniţa în casa lui, pe motiv că eram pederast. Cum însă nici una dintre acestea nu are nimic de a face cu ordinele sultanului privind informaţii legate

de delegaţia de la Londra, totul este considerat a fi o vorbărie fără

cap şi coadă, iar cel care îmi destăinuie toate astea îşi cere mii de scuze că repetă asemenea aiureli defăimătoare.

Nu mult după asta, Rafik îşi dă obştescul sfârşit.

Ben Hadou este numit din nou prim-ministru al lui Ismail, iar mie mi se redă libertatea. Când îmi scot, în cele din urmă, marcajul de argint de sclav din ureche, parcă îmi simt urechea ciudat de uşoară şi de diformă. Arunc marcajul în şanţ, căci pare a fi un loc de veci potrivit pentru el. Cred că, în momentul în care kponyungu a pus stăpânire pe mine, sultanul a văzut ceva în mine care l-a făcut să decidă că nu mai doreşte să îi fiu scrib, sau să am grijă de Cartea împreunărilor, şi nici măcar să mai îndeplinesc rolul de Servitor al Papucilor. în schimb, m-a numit ofiţer de rang înalt al bukhari-lor şi m-a trimis la Fez.

Patru luni mai târziu, în timp ce mă aflam acolo, am primit o scrisoare de la sultana Zidana. Curierul se tot muta de pe un picior pe altul, în aşteptarea răspunsului. Era plin de colb pe haine, semn că nu avusese timp nici să se spele.

- Spune-i stăpânei tale că voi veni la ea peste trei zile, i-am transmis.

Nu pare prea încântat de întârziere, însă acum că sunt un om liber, Zidana nu mai are aceeaşi putere asupra mea ca odinioară, îl văd cum pleacă fără prea mare convingere. Nu mă dau prea tare în vânt să mă întorc la Meknes. Până şi gândul la harem mă umple de o furie grozavă, amintindu-mi de viaţa irosită a dragei de Alys, şi nu vreau deloc să o văd pe femeia care i-a dorit răul atâta vreme şi care, poate, chiar i-a grăbit sfârşitul. Am făcut însă o promisiune unui prieten şi trebuie să o onorez.

Astfel, a doua zi îl vizitez pe alchimist, pe Nathaniel Draycott. îl găsesc în grădina care dă spre curtea casei lui ben Hadou, distilând un fel de lichid portocaliu vâscos. Când îl salut, ridică o privire veselă spre mine din spatele ochelarilor lui cu lentile groase, sesizându-mi uniforma, cu care nu e obişnuit, şi, fără îndoială, comportamentul meu schimbat.

- Dragul meu Nus-Nus...
- Te rog, spune-mi Akuji. Am renunţat la fostul meu nume.

Clipeşte nedumerit când aude una ca asta.

- Akuji, spune el rar, repetând apoi numele ca pentru el. De-a dreptul neobişnuit. Trebuie să îmi amintesc să îi spun asta lui Elias

în următoarea mea scrisoare. Uite, încearcă puţin din asta, îmi spune el, oferindu-mi o lingură plină cu lichid.

Este ulei presat din fructele unor arbori străvechi care cresc doar în sud-vestul acestui regat, sau cel puţin aşa mi s-a spus.

Simt aroma fină a uleiului pe limbă. Are un gust dulce, şi uşoare urme de alune. în timp ce îl savurez, se aude chemarea la rugăciune de la moscheea Qarawiyin, răsunând de-a lungul întregii cetăţi fortificate, urmată apoi de muezinii din alte sute de moschei. Este un sunet nepământesc, şi chiar şi după câteva luni petrecute aici, tot

nu m-am obişnuit să îl aud. Oare din această cauză înghiţitura de ulei capătă această senzaţie nemaipomenită?

Nathaniel zâmbeşte şi, după ce ultimele note ale cântecului se sting, îmi vorbeşte:

- Oamenii de rând îi spun acestei substanţe „argan“. Ori poate că e vorba de copac. îmi îmbunătăţesc araba pe zi ce trece, dar cred că acesta este un cuvânt berber. Ţăranii adună sâmburii nedigeraţi, după ce caprele lor au mâncat fructele, şi le supun unui proces complex şi îndelungat de prăjire şi presare. Apoi, folosesc cu măsură uleiul astfel obţinut la gătit, şi este cu adevărat delicios. Cu toate acestea, am motive să cred că, dacă ar fi distilat şi rafinat şi mai mult, ar putea avea proprietăţi aproape miraculoase - pentru ten şi digestie, dar şi pentru a combate procesul de îmbătrânire -, ba chiar s-ar putea dovedi şi mai eficient decât Primum Ens Melissae.

- Ei, tocmai în legătură cu elixirul am venit să te văd, îi spun, comunicându-i mesajul Zidanei.

Preţ de o clipă pare dezamăgit, dar se înseninează când îl asigur că se va putea întoarce la procesul lui de rafinare, în cursul aceleiaşi săptămâni. Se duce să se schimbe şi să îşi pună un turban roşu şi o haină lungă, neagră. îmbrăcat astfel şi cu barba lungă de câteva săptămâni, ar putea trece uşor drept un învăţat, un taleb de la Universitatea al-Qarawiyin.

îi iau sacul, îl arunc peste umăr şi, împreună, ne croim drum printre străduţele înguste şi prăfuite din medina, coborând spre râu şi spre caravanserai, unde ne aşteaptă caii. Nici nu am traversat încă bine podul de sub zidurile universităţii, că cineva mă trage de burnuz. Cobor privirea să văd cine e.

Un amărât de cerşetor groaznic de diform stă pe jos, cu biata lui colecţie de pomeni înşirată lângă el pe o bucată de pânză groasă. Fie lepra, fie altă boală îngrozitoare i-a măcinat extremităţile: nasul, şi buzele, şi majoritatea degetelor de la mâini şi de la picioare. L-a lăsat

de asemenea şi fără unul din ochi, săpând şanţuri adânci şi pe restul pielii expuse. Nici că îmi pot aminti vreo privelişte mai oribilă.

- Salaam aleikum, îi spun blând şi bag mâna în punga cu bani din reflex, căutând câteva monede pentru bietul amărât. El însă continuă să mă tragă insistent de manta.

-Nss-Nss...

- Se pare că te cunoaşte, spune Nathaniel, holbându-se oarecum înfricoşat la cerşetor.

Nici măcar Londra nu îţi oferă privelişti atât de respingătoare ca această sărmană creatură.

Dintr-odată îl recunosc, şi evidenţa faptului îmi luminează încet chipul, asemenea unui răsărit de soare iarna. Este marele vizir, sau mai degrabă, ce a mai rămas din el după ce a fost târât kilometri întregi de-a lungul pustiului de piatră, legat de spinarea celui mai puternic catâr din grajdurile sultanului.

- Pe numele lui Maleeo... Abdelaziz.

Rămăşiţele omului care a pus să fiu castrat îmi oferă un zâmbet înspăimântător. Nu mai are dinţi şi limba îi e doar un ciot. încearcă să se ridice pe picioarele lui distruse înainte de a se prăbuşi la loc, dându-se bătut.

Ar trebui să trăiesc acum o clipă de triumf amar, văzându-mi duşmanul adus într-o astfel de stare, dar tot ce simt pentru el e milă. Din săculeţul pe care îl duc pe umăr, iau unul dintre flacoanele mai mici cu elixirul lui Nathaniel şi îl arunc în poala cerşetorului.

- Meriţi tot ce ţi s-a întâmplat, îi spun pe un ton funest, deşi ştiu ce înseamnă să fii mutilat.

îl las privind năuc la lichidul auriu, crezând, fără îndoială, că este doar o farsă crudă. Probabil că are să-l arunce. Ei bine, dacă face asta, e alegerea lui.

Zidana şi cu mine ne privim prevăzători prin norii de fum de tămâie care se ridică din încălzitorul cu cărbuni. Este îngrozitor de cald în încăpere, chiar şi fără focul care arde în el.

- Te-ai schimbat, spune ea.
- Şi tu.

Este adevărat, arată cu totul diferit faţă de ultima dată când am văzut-o. Nu este mai slabă, ba dimpotrivă, e şi mai zdravănă, dar cumva, dacă în trecut părea să fie înghiţită cu totul de dimensiunile ei generoase, acum pare îmbelşugată, plină de viaţă. în mod ironic, chiar aşa se şi dovedeşte că e, plină de viaţă. Asta în ciuda vârstei,

căci trebuie să aibă aproape cincizeci de ani. Doctorul Friedrich i-a spus că el crede că ar putea fi însărcinată cu gemeni, ceea ce, în ţara asta, e semn de mare noroc. Când mă anunţă plină de veselie, îmi vine să oftez. încă nişte mici monştri sunt aduşi pe lume. O felicit chiar şi aşa.

Se plimbă în jurul meu.

- Nu mai ai semnul de sclav?

-Nu.

- Nici nume de sclav?
- Lumea îmi spune Akuji acum.
- „Mort, însă treaz“, rânjeşte ea. Nu e un nume tocmai islamic.
- E numele meu, spun, ridicând din umeri.
- Aşadar, mi l-ai adus pe alchimist?
- E aici, în Meknes.
- Ce băiat bun eşti că mi l-ai găsit. Elixirul lui e minunat, deşi, din nefericire, a trebuit să mă descotorosesc de Makarim. După ce a băut poţiunea, Zidan s-a îndrăgostit de ea, o situaţie de neacceptat, având în vedere că ea era servitoarea mea. O să facem lucruri măreţe, eu şi cu el, spune ea cu ochii strălucind.

Auzisem că trupul lui Makarim fusese găsit cu semne de strangulare pe gât, dar, desigur, era puţin probabil ca cineva să o acuze pe Zidana.

- O să lucreze pentru tine doar cu două condiţii: prima ar fi să nu locuiască la palat, ci să aibă o casă doar a lui în Fez, iar a doua,

să nu te foloseşti de munca lui pentru a face rău altora.

Mă aştept să o văd explodând de furie, dar tot ce face e să se îmbufneze, cu un gest tulburător, pe care l-ai aştepta din partea unei femei mai tinere.

- Unde ar mai fi distracţia atunci?

-Ai omorât-o pe Lebăda Albă?

Nu aveam de gând să o întreb asta atât de direct, dar, dintr-odată, simt că trebuie să ştiu asta cu adevărat.

Se uită ciudat la mine.

- Englezoaica nebună? Ai mintea rătăcită, Nu-Mai-Sunt-Nus-Nus? Lebăda Albă nu e moartă, e doar nebună şi închisă undeva.

- Dar Makarim mi-a spus...

Mă forţez să îmi reamintesc acel moment teribil, din pasajul acoperit, mărginit de coloane, cu soarele căzând pieziş printre ele şi cu şirul lung de furnici croindu-şi drum spre curte.

Ce îmi spusese exact Makarim? Că fusese o listă lungă de victime ale „bolii sângeroase“- termenul politicos folosit pentru otrăvirile Zidanei după care auzisem numele lui Alys şi, pur şi simplu, refuzasem să o mai ascult. Aşteptasem să aud ce era mai rău, şi auzisem ce era mai rău, aşa că acceptasem imediat ce mi se spusese. „Mort, însă treaz“? Mai degrabă „Mort, însă idiot“. Sunt prea netot ca să fiu în viaţă.

- Se află în Micul Palat, la marginea oraşului. După ce i-au luat băieţelul cu atâta cruzime, a înnebunit, sărmana, şi Ismail nu a mai suportat să o aibă în preajmă, aşa că a trimis-o acolo.

Zidana vorbeşte de parcă n-ar fi jucat nici un rol în „moartea“ lui Momo, şi poate că a ajuns să se autoconvingă de asta.

în momentul acela, un sentiment de bucurie sălbatică începe să dospească în mine, ca o sămânţă de speranţă greu de suportat, şi mă văd nevoit să îmi feresc chipul, înainte ca Zidana să îl vadă. Ochii ei negri însă mă ţintuiesc necruţători.

- Te-am văzut în mijlocul leilor, îmi spune ea, aproape admirativ. Am văzut războinicul care zace în tine.

Când zâmbeşte, lasă să se întrevadă ceva din fata Lobi de odinioară.

Iluzia se destramă însă repede când, traversând încăperea, ia o cutie de lemn sculptată şi o aduce lângă încălzitorul cu cărbuni, scoţând din ea o păpuşă-fetiş dolofană, care sclipeşte de bijuterii, şi o alta mai mică, care are două mărgele albastre în loc de ochi. Amândouă sunt aşezate pe jar, unde sfârâie şi fumegă.

- Sunt morţi amândoi, spune ea cu satisfacţie, după care mai scoate o a treia păpuşă, cu un mănunchi de păr blond. Ca şi cum ar fi moartă, spune indiferentă şi o aşază şi pe aceasta în încălzitor. în cele din urmă, scoate din cutie o figurină din lut negru, cu ochii albi bulbucaţi, cum sunt şi ai mei acum, fără îndoială, când îmi amintesc de trapa drăcească din cufăr şi de ceea ce am văzut acolo.

- Să vedem dacă au crescut din nou? întreabă ea în batjocură, boţind poalele rochiei. A, sărmane Akuji, eşti la fel de uşor de luat peste picior ca şi cel care era odinioară sclavul Nus-Nus, continuă ea, şi izbucneşte în râs văzând expresia de pe chipul meu.

Apoi aruncă şi această figurină în foc.

Micul Palat este un loc liniştit, înconjurat de o grădină plină de lămâi şi măslini, cu bougainvillea care se caţără pe ziduri. Pisicile stau lungite aici la umbră, cu ochii pe jumătate închişi, în largul lor.

Pe drum, în timp ce grăbesc pasul, mă gândesc că poate şi-a jucat rolul puţin cam prea bine. Poate că a înnebunit cu adevărat. Cu toate acestea, mă văd din nou copleşit de bucurie şi las deoparte gândurile negre. După toate prin câte am trecut, nu îmi vine a crede că o asemenea cruzime poate sta scrisă în cartea sorţii.

Mamass îmi deschide uşa într-o rochie simplă de bumbac şi purtând un hijab. Pare să fi crescut mult şi mă priveşte cu un chip lipsit de expresie, nedumerită de uniforma mea. Când gura mi se lăţeşte intr-un rânjet, începe să ţipe de bucurie şi mă îmbrăţişează ca un copil, apoi îşi revine şi mă întreabă solemn de sănătate şi tot tacâmul.

Ţipetele ei au atras atenţia cuiva. Se aude zgomot pe coridorul umbrit din spatele ei şi, dintr-odată, aud o voce spunând:

- Arăţi schimbat... şi totuşi... eşti la fel ca înainte!

Mamass dă din cap şi se îndepărtează în tăcere, zâmbind ştrengăreşte, pentru a ne lăsa, pe mine şi pe Alys, să stăm faţă în faţă preţ de câteva clipe interminabile. Când o iau în braţe, simt cât e de subţire şi de fragilă, ca o pasăre. Simt însă şi forţa care zace în ea, o rezistenţă nemaipomenită, de fier.

- E viu şi nevătămat şi te aşteaptă, îi spun, în cele din urmă, şoptind în părul ei.

îşi ridică faţa spre mine, udă de lacrimi. Nus-Nus ar fi ezitat, însă mâna lui Akuji se ridică şi îi atinge obrazul, ştergându-i cu blândeţe lacrimile. Ea îşi aşază mâna peste a mea şi o sărută. îi simt buzele fierbinţi pe palma mea şi răsuflarea pe piele.

- Credeam că nu te mai întorci, spune ea, şi îmi amintesc de ultima oară când mi-a spus asta şi tot ce s-a schimbat de atunci.

- Vino cu mine la Londra, îi spun şi îi acopăr gura cu a mea, după care rămânem tăcuţi o bună bucată de vreme.

Ce îmi spusese exact Makarim? Că fusese o listă lungă de victime ale „bolii sângeroase“- termenul politicos folosit pentru otrăvirile Zidanei după care auzisem numele lui Alys şi, pur şi simplu, refuzasem să o mai ascult. Aşteptasem să aud ce era mai rău, şi auzisem ce era mai rău, aşa că acceptasem imediat ce mi se spusese. „Mort, însă treaz“? Mai degrabă „Mort, însă idiot“. Sunt prea netot ca să fiu în viaţă.

- Se află în Micul Palat, la marginea oraşului. După ce i-au luat

băieţelul cu atâta cruzime, a înnebunit, sărmana, şi Ismail nu a mai suportat să o aibă în preajmă, aşa că a trimis-o acolo.

Zidana vorbeşte de parcă n-ar fi jucat nici un rol în „moartea“ lui Momo, şi poate că a ajuns să se autoconvingă de asta.

în momentul acela, un sentiment de bucurie sălbatică începe să dospească în mine, ca o sămânţă de speranţă greu de suportat, şi mă văd nevoit să îmi feresc chipul, înainte ca Zidana să îl vadă. Ochii ei negri însă mă ţintuiesc necruţători.

- Te-am văzut în mijlocul leilor, îmi spune ea, aproape admirativ. Am văzut războinicul care zace în tine.

Când zâmbeşte, lasă să se întrevadă ceva din fata Lobi de odinioară.

Iluzia se destramă însă repede când, traversând încăperea, ia o cutie de lemn sculptată şi o aduce lângă încălzitorul cu cărbuni, scoţând din ea o păpuşă-fetiş dolofană, care sclipeşte de bijuterii, şi o alta mai mică, care are două mărgele albastre în loc de ochi. Amândouă sunt aşezate pe jar, unde sfârâie şi fumegă.

- Sunt morţi amândoi, spune ea cu satisfacţie, după care mai scoate o a treia păpuşă, cu un mănunchi de păr blond. Ca şi cum ar fi moartă, spune indiferentă şi o aşază şi pe aceasta în încălzitor. în cele din urmă, scoate din cutie o figurină din lut negru, cu ochii albi bulbucaţi, cum sunt şi ai mei acum, fără îndoială, când îmi amintesc de trapa drăcească din cufăr şi de ceea ce am văzut acolo.

- Să vedem dacă au crescut din nou? întreabă ea în batjocură, boţind poalele rochiei. A, sărmane Akuji, eşti la fel de uşor de luat peste picior ca şi cel care era odinioară sclavul Nus-Nus, continuă ea, şi izbucneşte în râs văzând expresia de pe chipul meu.

Apoi aruncă şi această figurină în foc.

Micul Palat este un loc liniştit, înconjurat de o grădină plină de lămâi şi măslini, cu bougainvillea care se caţără pe ziduri. Pisicile stau lungite aici la umbră, cu ochii pe jumătate închişi, în largul lor.

Pe drum, în timp ce grăbesc pasul, mă gândesc că poate şi-a jucat rolul puţin cam prea bine. Poate că a înnebunit cu adevărat. Cu toate acestea, mă văd din nou copleşit de bucurie şi las deoparte gândurile negre. După toate prin câte am trecut, nu îmi vine a crede că o asemenea cruzime poate sta scrisă în cartea sorţii.

Mamass îmi deschide uşa într-o rochie simplă de bumbac şi purtând un hijab. Pare să fi crescut mult şi mă priveşte cu un chip lipsit de expresie, nedumerită de uniforma mea. Când gura mi se lăţeşte intr-un rânjet, începe să ţipe de bucurie şi mă îmbrăţişează ca un copil, apoi îşi revine şi mă întreabă solemn de sănătate şi tot tacâmul.

Ţipetele ei au atras atenţia cuiva. Se aude zgomot pe coridorul umbrit din spatele ei şi, dintr-odată, aud o voce spunând:

- Arăţi schimbat... şi totuşi... eşti la fel ca înainte!

Mamass dă din cap şi se îndepărtează în tăcere, zâmbind ştrengăreşte, pentru a ne lăsa, pe mine şi pe Alys, să stăm faţă în faţă

preţ de câteva clipe interminabile. Când o iau în braţe, simt cât e de subţire şi de fragilă, ca o pasăre. Simt însă şi forţa care zace în ea, o rezistenţă nemaipomenită, de fier.

- E viu şi nevătămat şi te aşteaptă, îi spun, în cele din urmă, şoptind în părul ei.

îşi ridică faţa spre mine, udă de lacrimi. Nus-Nus ar fi ezitat, însă mâna lui Akuji se ridică şi îi atinge obrazul, ştergându-i cu blândeţe lacrimile. Ea îşi aşază mâna peste a mea şi o sărută. îi simt buzele fierbinţi pe palma mea şi răsuflarea pe piele.

- Credeam că nu te mai întorci, spune ea, şi îmi amintesc de ultima oară când mi-a spus asta şi tot ce s-a schimbat de atunci.

- Vino cu mine la Londra, îi spun şi îi acopăr gura cu a mea, după care rămânem tăcuţi o bună bucată de vreme.

EPILOG

O săptămână mai târziu, ne îmbarcăm pe unul dintre vasele comerciale ale lui Daniel al-Ribati, strecurându-ne repede, în mod anonim, cu doar câteva lucruşoare şi scrisori din partea domnului Draycott pentru Societatea Regală, dar şi cu câteva clondire pline de elixirurile lui misterioase. Ben Hadou, ştiind că i-am salvat viaţa, îmi dă o sumă generoasă de bani, în schimbul căreia mă oblig să mă asigur că noua lui soţie, Kate, îi va fi trimisă în siguranţă, în călătoria de întoarcere a vasului, alături de o listă lungă cât o zi de post cu obiecte pe care trebuie să le comand din pieţele de la Londra, pentru casa lui din Fez.

E greu de spus cum va fi viaţa la Londra pentru noi. Anglia nu e Marocul, unde bărbaţii de culoare îşi iau soţii albe la porunca sultanului şi nimeni nu pregetă să facă asta. Poate vom fi nevoiţi să ne căsătorim în secret şi să trăim ca stăpână şi servitor, precum ducesa de Mazarin şi Addo, un fel de Rege al Drumului sub identitatea falsă a sclavului Mustafa. îl vom avea însă pe Momo, iar el a fost cheia în toate acestea. Cu atât mai mult cu cât mă îndoiesc că vom avea copii împreună. Suntem o familie neobişnuită, dar nici eu şi nici Alys nu avem nevoie de aprobarea lumii. Am trecut prin situaţii mai grele decât nişte cuvinte jignitoare şi priviri urâte, şi oricare ar fi viitorul pe care reuşim să ni-1 făurim împreună, cu siguranţă acesta va fi mai bun decât trecuturile noastre încărcate de suferinţă.

în plus, înainte de a pleca, regele mi-a făcut două promisiuni: că are să facă tot ce îi stă în puteri pentru Alys, în cazul în care sultanul avea să o elibereze vreodată din haremul său, şi că, dacă m-aş fi întors şi aş fi dorit asta, aş fi primit postul de muzician regal la White Hali, şi sper că, luând toate acestea în considerare, precum şi tăria şi hotărârea noastră, avem să trecem peste toate obstacolele.

Oare este prea mult dacă cerem ca bărbaţii şi femeile să nu mai fie sclavi şi să fie liberi de a trăi împreună?

Putem doar spera, căci, până la urmă, se ştie că s-au întâmplat atâtea minuni.

NOTĂ ISTORICĂ

Moulai Ismail a fost sultanul Marocului între anii 1672 şi 1727, domnind o perioadă deosebit de lungă de timp asupra „adunăturii lui de şobolani“. Un indiciu care ar putea explica succesul său este reprezentat de numele sub care a fost cunoscut: „Safaq Adimaa“ sau „Cel însetat de sânge“. Un alt indiciu poate fi relevat de politica sa de a-şi exercita autoritatea prin etalarea fastului şi a grandorii care îl înconjurau, o metodă prin care îşi asigura veneraţia populaţiei. Prin această practică, dar şi prin marea sa putere, a fost ultimul sultan despre care se poate spune cu adevărat că nu a fost cu nimic mai prejos decât suveranii europeni.

Pe parcursul domniei sale de cincizeci şi cinci de ani, exercitată sub forma unei monarhii absolutiste, acesta a supus sălbaticele triburi din Munţii Rif şi Atlas, a recapturat oraşele de coastă Tanger şi Mamora, Asilah şi Larache din mâinile puterilor străine, a menţinut suveranitatea marocană, apărând-o în faţa turcilor otomani, a reconstruit moschei, locuri de pelerinaj, poduri, cetăţi şi, desigur, remarcabilul complex regal de la Meknes, ale cărui vestigii sunt incluse astăzi în Patrimoniul Mondial UNESCO.

în 1703, un ambasador aflat în vizită în Maroc l-a întrebat pe unul dintre fiii lui Ismail câţi fraţi şi câte surori are. După trei zile, i-a fost prezentată o listă cu 525 de băieţi şi 342 de fete. în 1721 se spunea că are „700 de fii care pot urca pe cal“. (Se spune că ultimul dintre fiii lui Ismail s-a născut la optsprezece luni după moartea sultanului, ceea ce reprezintă o realizare remarcabilă.) Este cu atât mai dificil să se ţină evidenţa soţiilor şi a membrelor haremului său, întrucât chiar şi în documentele oficiale, majoritatea sunt menţionate doar printr-un singur nume arab, adesea acordat în momentul convertirii la religia musulmană, fie ea cu voie sau fără de voie. Printre acestea există o singură prezenţă constantă, Lalla Zidana, cumpărată ca sclavă de la fratele sultanului, pentru suma de şaizeci de ducaţi. După toate aparenţele, spre finalul vieţii,

aceasta a reprezentat o prezenţă impresionantă şi monstruoasă, fiind extrem de corpolentă, purtând veşminte stranii şi făcându-i pe toţi să se teamă de ea şi să o numească „vrăjitoarea Zidana“. în ciuda acestui fapt, sau poate tocmai datorită lui, ea şi-a păstrat locul în inima lui Ismail vreme de treizeci de ani, exercitând un control suprem asupra haremului acestuia. Cel mai mare fiu al ei, Zidan, a fost numit moştenitor de către Ismail, în ciuda faptului că nu era primul lui născut. Cu toate acestea, a fost dezmoştenit de tatăl său în anul 1700, în favoarea celui de-al doilea fiu al Zidanei, şi acesta la fel de lipsit de valoare, Ahmed al-Dhahebi, „Strălucitorul“.

După moartea lui Ismail, survenită în 1727, au avut loc lupte interne între fiii rămaşi, şi, în scurtă vreme, regatul unit al Marocului s-a destrămat, căzând pradă războiului civil şi declinului moral.

Meknes a fost considerat un al doilea Versailles. Moulai Ismail şi Ludovic al XlV-lea erau amândoi mânaţi de aceeaşi fervoare pentru construit şi pentru putere, implicându-se cu pasiune în

realizarea palatelor lor. Poate că Versailles nu a fost construit de sclavi, dar lui Ludovic nici că i-a păsat de viaţa şi de siguranţa celor care îi ridicau palatul. în cumplita iarnă din 1685, lucrau aproape 40 000 de oameni la construcţia Versailles-ului, în ciuda frigului de nesuportat şi a bolilor, mulţi dintre aceştia murind acolo. Desigur, soarta miilor de sclavi de la Meknes a fost cu mult mai groaznică. Dacă palatul Versailles era simetric, ordonat, elegant, complexul de la Meknes, cu cele cincizeci de palate, moschei, curţi interioare, dependinţe şi parcuri, toate legate între ele, era vast şi haotic conceput, cu pereţi şi pavilioane construite doar pentru a fi mai apoi dărâmate, în funcţie de toanele creatorului său.

Urmaşii săi au continuat planul său de construcţie, dar în 1755, unda de şoc a puternicului cutremur de la Lisabona, despre care se crede că ar fi atins 9 grade pe scara Richter, a avariat grav complexul, năruind în câteva minute ceea ce fusese înălţat timp de zeci de ani, cu preţul a mii de vieţi. Din proiectul nebunesc al lui Ismail a mai rămas doar remarcabilul său mausoleu, părţi din Dar Kbira, vastul grânar, o parte din zidurile exterioare şi porţile oraşului. Cu toate acestea, ruinele merită din plin să fie vizitate, pentru a vă putea da seama de megalomania sultanului.

Carol al II-lea nu a avut copii legitimi, dar, conform arhivelor, se pare că a fost tatăl a doisprezece sau paisprezece copii nelegitimi. Este foarte probabil să fi fost şi alţii ca ei, care nu au supravieţuit sau nu au fost recunoscuţi ca atare. Pe oriunde a fost încartiruit, în

timpul lungului său exil, înainte de a avea loc Restauraţia, în 1660, şi-a făcut de cap mult şi bine: în Jersey, în 1646, apoi la Haga, în 1649, la Paris, în 1650, apoi la Bruges, în 1656. Alys Swann este un personaj fictiv, dar se spune că Moulai Ismail a avut cel puţin una sau poate două soţii englezoaice, de care a fost foarte îndrăgostit. Una dintre ele a murit (sau a dispărut), iar alta (într-o epocă de după vremea lui Alys a mea) i-a născut un băiat care a fost desemnat moştenitor de drept, cu numele de Mahomed (deşi trebuie menţionat faptul că Mahomed este numele preferat pentru primii născuţi în Maroc).

Delegaţia marocană din 1682 a sosit la Londra în ianuarie sub comanda lui Mahomed ben Hadou Ottur, cunoscut şi sub numele de „Căldărarul“. Această vizită, care a durat aproape şapte luni, este bine documentată în arhivele vremii şi este descrisă cât se poate de colorat în jurnalul lui John Evelyn, care scrie că ben Hadou era „senzaţia sezonului“. Ambasadorul s-a lăsat pictat în două rânduri, de fiecare dată de artişti anonimi. Unul dintre aceste frumoase portrete poate fi găsit în arhivele muzeului National Portrait Gallery din Londra.

Nus-Nus - sau Akuji, dacă e să îi spunem pe numele său adevărat - este propria mea creaţie.

abid - sclav
afrit - demon
alhemdullillah - Lăudat fie Domnul
bab - poartă
babouches - papuci din piele
baksheesh - în traducere literală caritate, filantropie, deşi în mod obişnuit înseamnă mită
baraka - noroc
bukhari - Garda Neagră
charaf - onoare; de asemenea, este şi un termen de afecţiune
chicha - narghilea
Dar Kbira - Marele Palat
djellaba - mantie cu glugă
djinn - spiritul focului fără fum
Eid - sărbătoare
Fassi - din Fez
fkih - domn
funduq - casă de oaspeţi
hajib - vizir
hamam - saună
baram - interzis
hijab - văl islamic
insh'allah - Cu voia lui Allah
kaid - caid, funcţionar public într-o poziţie înaltă, administrator
kasbah - fortăreaţă
khanjar - pumnal de ceremonie
kif - marijuana
koubba - clădire cu acoperiş boltit ce adăposteşte în mod frecvent un mormânt sfânt
lalla - doamnă, titlu onorific
ma'alema - învăţătoare

marabout - om sfânt
matamore - arena sclavilor
marhaban - Bun venit
Meknassi - din Meknes
mechoui - miel la proţap
medina - partea veche a oraşului, împrejmuită de zidurile cetăţii
mellah - „locul sării", cartierul evreiesc
mezian - bun
oud - lăută arăbească
qamis - tunică lungă purtată peste o pereche de şalvari, în special de femei
qibla - direcţia Meccăi
qadi - judecător
rabab - instrument marocan
ra'is - căpitan
ras al hanout - amestec de condimente

Ribati - din Rabat
salaam aleikum - Pacea fie cu tine
shahada - cuvinte care marchează convertirea la credinţa islamică
Shaitan - Satana
sharif - descendent al Profetului
sidi - domn, stăpîn - titlu onorific
smen - unt conservat
souq - piaţă
sura - capitol din Coran
taleb - învăţat
tarboush - pălărie tare, roşie
tajine - vas de gătit din lut şi felul de mîncare pregătit în acesta
zellij - mozaic de faianţă
zelliji - meşter faianţar
zumeta - pastă de nuci şi seminţe cu un gust puternic

CUPRINS

Partea întîi..... 5
Partea a doua..... 63
Partea a treia..... 145
Partea a patra.....281
Epilog.....392
Notă istorică..... 393
Glosar..... 396